

Toimiluvanvarainen radiotarjonta 2005

**Yksityisten analogisten radiokanavien
sisältötarjonta 16 suomalaiskaupungissa**

Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Marko Ala-Fossi		Julkaisun laji Selvitys	
Tampereen yliopisto, journalismin tutkimus-		Toimeksiantaja Liikenne- ja viestintäministeriö	
yksikkö		Toimielimen asettamispäivämäärä	
Julkaisun nimi Toimiluvanvarainen radiotarjonta 2005. Yksityisten analogisten radiokanavien sisältötarjonta 16 suomalaiskaupungissa			
Tiivistelmä Hankkeessa on kehitetty suomalaisen radiotarjonnan kuvaamiseen ja analysoimiseen soveltuva tutkimusmalli, jolla on tutkittu yhteensä kuudentoista eri kaupungin toimiluvanvaraista radiotarjontaa. Aineistona on käytetty tutkimuskaupungeissa toimivien 38 yksityisen radioaseman arkipäivän lähetyksistä toukokuussa 2005 tehtyjä tallenteita ja niistä päivän parhaalta kuuntelujaksolta valittuja kuuden tunnin mittaisia näytteitä. Niistä yhteensä liki 70% oli musiikkia ja noin 20% puhetta eli toimituksellisen aineiston osuus oli kaikkiaan 89,7%. Liki neljännes kaikista näytteistä yhteensä oli ac/pop-musiikkia. Tärkein puheisisältöjen tyyppi taas olivat uutiset, joita oli yhteensä noin 4,7 % kaikista näytteistä. 1) Kaikkein puhepainotteisimmat kanavat olivat helsinkiläinen Lähiradio (80,7 %), turkulainen Radio Robin Hood ja kuopiolainen Oikea Asema. Uutisia lähettivät eniten Radio Robin Hood ja vammalalainen Radio Manta sekä turkulainen Radio Auran Aallot. Eniten viihteeksi tarkoitettua puhetta puolestaan tarjosivat Radio NRJ, Järviradio ja Radio Nova. Kaikkein korkeimpaan musiikkipitoisuuteen ylsivät osavaltakunnallinen Groove FM (92,7 %) ja lapualainen Radio On (90,0 %). 2) Kaikkein monipuolisinta oli pääkaupunkiseudulla kuuluvien yhteensä 14 erilaisen luvanvaraisen radiokanavan yhteinen puheisisältötarjonta. Miltei samantasoiseen puheisisältöjen monipuolisuuteen yllettiin kuitenkin Joensuussa vain seitsemän kanavan valikoimalla. Kaikkein yksipuolisinta puheisisältötarjonta oli Seinäjoella. Eri musiikkilajien tarjonta puolestaan oli monipuolisinta Jyväskylässä sekä Porissa ja vähiten monipuolista Lappeenrannassa. 3) Puheisisältöjen monipuolisuus oli suurinta niillä kanavilla, joilla myös puheisisältöjen suhteellinen osuus lähetyksinäytteestä oli korkein (Lähiradio, Radio Robin Hood, Oikea Asema, Radio Dei, Järviradio sekä Radio Moreeni). Eri musiikkilajien tarjonnaltaan monipuolisimmiksi nousivat osavaltakunnallinen Sävelradio sekä pääkaupunkiseudulla toimivat Metro FM ja Radio Helsinki.			
Avainsanat (asiasanat) radio, sisällöt, monipuolisuus			
Muut tiedot Yhteyshenkilö/LVM Elina Normo			
Sarjan nimi ja numero Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 4/2006		ISSN 1457-7488 (painotuote) 1795-4045 (verkkojulkaisu)	ISBN 952-201-506-7 (painotuote) 952-201-507-5 (verkkojulkaisu)
Kokonaissivumäärä 232	Kieli suomi	Hinta 25 €	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Edita Publishing Oy		Kustantaja Liikenne- ja viestintäministeriö	

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare)		Typ av publikation	
Marko Ala-Fossi		Utredning	
Forskningscentret för journalistik vid		Uppdragsgivare	
Tammerfors universitet		Kommunikationsministeriet	
Publikation		Datum för tillsättandet av organet	
Koncessionsbelagt radioutbud 2005			
Referat			
<p>I projektet har man utvecklat en undersökningsmodell som lämpar sig för beskrivning och analys av radioutbudet i Finland med vilken man undersökt det koncessionsbelagda analoga radioutbudet i sammanlagt sexton olika städer. Som material användes inspelningar av 38 privata radiostationers utsändningar under vardagar i maj 2005 samt av dessa ur bästa lyssnarperiod utvalda sex timmar långa prov. Av dem utgjordes närapå 70 % av musik och ca 20 % tal, dvs. andelen redaktionellt material var sammanlagt 89,7 %. S.g.s. en fjärdedel av samtliga prov var ac/popmusik. Största delen av det talade innehållet på de undersökta kanalerna bestod av nyheter (4,7 %).</p> <p>1) De mest talcenterade kanalerna Lähiradio i Helsingfors (80,7 %), Radio Robin Hood i Åbo och Oikea Asema i Kuopio. Mest nyheter sände Radio Robin Hood och Radio Manta i Vammala samt Radio Auran Aallot i Åbo. Mest tal avsett som underhållning bjöd för sin del Radio NRJ, Järviradio och Radio Nova på. Den högsta andelen musik i utbudet hade delvis rikstäckande Groove FM (92,7 %) och Radio On (90,0 %) i Lappo.</p> <p>2) Allra mest mångsidigt var det sammanlagda utbudet av talat innehåll i de 14 olika koncessionsbelagda radiokanalerna med hörbarhet i huvudstadsregionen, dvs. Helsingfors, Esbo och Vanda. Mångsidighet på s.g.s. samma nivå som i huvudstadsregionen nåddes emellertid i Joensuu där kanalsortimentet omfattade endast sju kanaler. Ensidigast var utbudet av talat innehåll på de koncessionsbelagda radiokanalerna i Seinäjoki. Å sin sida var utbudet av olika slag av musik mångsidigt både i Jyväskylä och Björneborg, medan utbudet blev lägst i Villmanstrand.</p> <p>3) Mest mångsidigt var det talade innehållet på de kanaler som även hade den relativt sett högsta andelen talat innehåll i sändningsprovet (Lähiradio, Radio Robin Hood, Oikea Asema, Radio Dei, Järviradio och Radio Moreeni). Av de enskilda kanalerna visade sig delvis rikstäckande Sävelradio samt huvudstadsregionens Metro FM och Radio Helsinki ha det mångsidigaste utbudet i fråga om olika slag av musik.</p>			
Nyckelord			
radio, innehåll, mångfald			
Övriga uppgifter			
Kontaktperson vid ministeriet är Elina Normo.			
Seriens namn och nummer		ISSN	ISBN
Kommunikationsministeriets publikationer 4/2006		1457-7488 (trycksak) 1795-4045 (nätpublikation)	952-201-506-7 (trycksak) 952-201-507-5 (nätpublikation)
Sidoantal	Språk	Pris	Sekretessgrad
232	finska	25 €	offentlig
Distribution		Förlag	
Edita Publishing Ab		Kommunikationsministeriet	

Authors (from body; name, chairman and secretary of the body)		Type of publication	
Marko Ala-Fossi		Report	
Journalism Research and Development Centre		Assigned by	
		Ministry of Transport and Communication	
University of Tampere		Date when body appointed	
Name of the publication			
License-dependent radio supply 2005			
Abstract			
<p>A new research model for describing and analysing the Finnish radio supply was developed on this project. It has been used for researching the license-dependent (private) analog radio supply in 16 Finnish cities. The research material consists of recordings of the normal weekday broadcasts of 38 private radio stations in May 2005. The samples for each station are 6 hours long and were selected from prime-time. About 70 per cent (69,9 %) of these samples are music and about 20 per cent (19,8 %) are speech, meaning that the total share of journalistic content was about 89,7 per cent. Almost a quarter (23,6 %) of all the samples was ac / pop –music. Most of the verbal content of the channels in this study was news: almost 11 hours (4,7 %).</p> <p>1) The most speech-oriented channels were Lähiradio (80,7 %) of Helsinki, Radio Robin Hood (55,6 %) in Turku and Oikea Asema (36,4 %) in Kuopio. Radio Robin Hood, Radio Manta in Vammala and Radio Auran Aallot in Turku broadcast more news than the other channels. Radio NRJ, Järviradio and Radio Nova offered most verbal content for entertainment only. The largest share of music in the whole research material was on semi-national Groove FM (92,7 %) and on Radio On in Lapua (90,0 %).</p> <p>2) The speech content supply of the 14 license-dependent radio channels in the capital Helsinki region was more diverse than elsewhere. However, almost equally good diversity as in Helsinki was achieved in Joensuu with only 7 channels. The least diverse was the spoken radio content supply in Seinäjoki. The supply of different music genres on radio was most diverse in the towns of Jyväskylä and Pori, but it was the least diverse in Lappeenranta.</p> <p>3) The diversity of spoken word content was the greatest on those channels, also providing the greatest shares of speech in their samples. (Lähiradio, Radio Robin Hood, Oikea Asema, Radio Dei, Järviradio and Radio Moreeni). The three individual channels with the most diverse music genre supply in this study were semi-national Sävelradio as well as Metro FM and Radio Helsinki in the capital region.</p>			
Keywords			
radio, content, diversity			
Miscellaneous			
Contact person at the Ministry: Ms Elina Normo			
Serial name and number		ISSN	ISBN
Publications of the Ministry of Transport and Communications 4/2006		1457-7488 (printed version) 1795-4045 (electronic version)	952-201-506-7 (printed version) 952-201-507-5 (electronic version)
Pages, total	Language	Price	Confidence status
232	Finnish	€25	Public
Distributed by		Published by	
Edita Publishing Ltd		Ministry of Transport and Communications	

ESIPUHE

Toimiluvanvaraista radiotoimintaa on maassamme harjoitettu 20 vuoden ajan. Toimiala on olemassaolonsa aikana käynyt läpi merkittäviä muutoksia. Muutoksen tuulet puhaltavat tälläkin hetkellä: nykyisin voimassa olevat toimiluvat umpeutuvat vuoden 2006 lopussa ja toimilupakierros uusien toimilupien myöntämiseksi on parhaillaan käynnissä.

Tämän tutkimuksen käynnistämisen taustalla oli tarve kuvata systemaattisesti sekä määrällisesti että laadullisesti toimiluvanvaraista radiotarjontaa ja sen sisältöä. Järjestelmällinen kuvaus ja analyysi ovat tarpeen radiotoimintaa koskevan viestintäpoliittisen valmistelun tueksi. Toisaalta tämä tutkimus on poikkileikkauskuva merkittävästä osasta vuoden 2005 radiotarjontaa ja sillä dokumentoidaan radiohistoriaa.

Täysin vastaavanlaisia tutkimuksia ei ole ennen tehty, joten tutkimuksen yhteydessä kehitettiin myös malli, jolla radiotarjontaa voidaan kuvata ja analysoida. Tästä johtuen tutkimusraporttiin sisältyy osio, jossa tutkimukseen osallistuneet ovat arvioineet käytettyä tutkimusmallia ja esittäneet kehittämis ehdotuksia. Tarkoituksena on, että vastaavanlainen tutkimus toistettaisiin jatkossa säännöllisin väliajoin.

Tutkimuksen on toteuttanut liikenne- ja viestintäministeriön toimeksiannosta tutkija Marko Ala-Fossi Tampereen yliopiston journalismin tutkimusyksiköstä. Käytännön luokitustyön tekivät tutkimusavustajat Reeta Heino, Tanja Hoisko ja Niina Sarkonen. Suunnitteluun ja toteutukseen osallistuivat professori Taisto Hujanen ja tutkimusjohtaja Esa Reunanen Tampereen yliopistosta. Tutkimuksen seurantaryhmään osallistuivat myös kehityspäällikkö Tiina Aaltonen Viestintävirastosta sekä toimeksiantajan edustajana neuvotteleva virkamies Elina Normo liikenne- ja viestintäministeriöstä. Kiitän liikenne- ja viestintäministeriön puolesta tutkimuksen tekijää erinomaisesta työstä sekä suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuneita asiantuntijoita ja avustajia arvokkaasta panoksesta tutkimuksen toteuttamisessa.

Helsingissä 2. päivänä helmikuuta 2006

Elina Normo
neuvotteleva virkamies

SISÄLLYSLUETTELO

Yhteenveto	10
Sammanfattning	12
English Summary	14
1. JOHDANTO.....	16
1.1. Tavoitteet ja lähtökohdat.....	16
1.2. Aineisto.....	16
1.3. Menetelmät.....	17
2. RADIOTARJONTATUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT JA TOTEUTUSTAPA	20
2.1. Monipuolisuudesta tutkimuskohteena.....	20
2.2. Televisiotarjonnan monipuolisuuden tutkimusperinne	20
2.3. Suomalainen televisiotarjontatutkimus vs. radiotarjontatutkimus.....	21
2.4. Yhdysvaltalaiset radiotarjonnan monipuolisuustutkimukset.....	23
2.5. Radiotarjonnan monipuolisuustutkimusta Ruotsissa	25
2.6. Suomalaisia paikallisradiotutkimuksia	25
2.7. Radiotarjonnan monipuolisuusmittari.....	27
2.8. Tutkimusaineisto.....	29
2.8.1. Ohjelmistojen valinta.....	29
2.8.2. Lähetysnäytteiden koon rajausta	31
2.8.3. Aineiston keruumenetelmät ja tallennuksen organisointi	32
2.9. Aineiston luokitus.....	34
2.9.1. Radiosisältöjen luokitusrunko	34
2.9.2. Musiikkiluokitus.....	37
2.9.3. Laadulliset muuttujat.....	38
2.9.4. Luokitustyön organisointi	39
3. TUTKITTUJEN RADIOKANAVIEN PROFIILIT KANAVARYHMITÄIN	41
3.1. Suomen Uutisradio Oy / Nordic Broadcasting Oy.....	43
3.1.1. Profiili: Radio Nova	43
3.1.2. Profiili: Sävelradio	47
3.2. SBS Finland Oy	50
3.2.1. Profiili: Iskelmä.....	50
3.2.2. Profiili: Kiss FM	54
3.2.3. Profiili: Radio City	58
3.2.4. Profiili: Radio 957.....	62
3.2.5. Profiili: Radio Sata	65
3.2.6. Profiili: Radio Mega.....	69
3.2.7. Profiili: Radio Jyväskylä	73

3.3. NRJ Finland Oy	77
3.3.1. Profiili: Radio NRJ.....	77
3.3.2. Profiili: RFM Skiradio / NRJ Pohjois-Suomi	80
3.4. Metromedia Finland Oy	84
3.4.1. Profiili: Classic Radio	84
3.4.2. Profiili: Groove FM	87
3.4.3. Profiili: Metro FM.....	90
3.4.4. Profiili: Radio SuomiPOP	94
3.5. Kevyt Kanava Oy	97
3.5.1. Profiili: Iskelmä 969.....	97
3.5.2. Profiili: Iskelmäradio Pohjanmaa.....	101
3.5.3. Profiili: Radio On.....	104
3.5.4. Profiili: Radio Paitapiiska	107
3.5.5. Profiili: Radio Seinäjoki	109
3.6. Järviradio Oy	112
3.6.1. Profiili: Järviradio	113
3.7. Kansan Radioliitto ry & Co.....	117
3.7.1. Profiili: Lähiradio	117
3.8. Pohjois-Savon Paikallisradio Oy.....	120
3.8.1. Profiili: Oikea Asema.....	120
3.9. Turun Paikallisradio Oy / TS -yhtymä	124
3.9.1. Profiili: Radio Auran Aallot	124
3.9.2. Profiili: Radio Majakka	128
3.10. Kristillinen Media Oy	131
3.10.1. Profiili: Radio Dei	131
3.11. Radio Helsinki Oy / Helsingin Sanomat Oy.....	135
3.11.1. Profiili: Radio Helsinki	135
3.12. Kustannusliike Aluelehdet Oy	139
3.12.1. Profiili: Radio Manta.....	139
3.13. Tampereen yliopisto	143
3.13.1. Profiili: Radio Moreeni.....	143
3.14. Radio Pooki Oy.....	146
3.14.1. Profiili: Radio Pooki.....	146
3.15. Teljän Mediat Oy	150
3.15.1. Profiili: Radio Pori	150
3.16. Oy Najaros Ab	154
3.16.1. Profiili: Radio Rex	154
3.17. Turun Lähiradioyhdistys ry.....	157
3.17.1. Profiili: Radio Robin Hood.....	157
3.18. Radio Satellite Finland Oy	160
3.18.1. Profiili: Radio Sputnik	160
3.19. Oy Radio Vaasa Ab	164
3.19.1. Profiili: Radio Vaasa.....	164
3.20. Huittisten Sanomalehti Oy	167
3.20.1. Profiili: Radio West	167
3.21. Monday's Special Oy / ESA - konserni	171
3.21.1. Profiili: Radio 99.....	171
3.22. Pohjois-Satakunnan Viestintä Oy	175
3.22.1. Profiili: Sun FM	175

4. TOIMILUVANVARAISEN RADIOTARJONNAN

SISÄLTÖJEN MONIPUOLISUUS..... 179

4.1. Sisältöjen monipuolisuus tutkimusalueittain.....	179
4.1.1. Pääkaupunkiseutu (Helsinki, Espoo ja Vantaa)	180
4.1.2. Tampere	181
4.1.3. Turku.....	182
4.1.4. Oulu	183
4.1.5. Lahti	184
4.1.6. Kuopio.....	185
4.1.7. Jyväskylä	185
4.1.8. Pori	186
4.1.9. Lappeenranta.....	187
4.1.10. Vaasa.....	188
4.1.11. Kotka.....	189
4.1.12. Joensuu	189
4.1.13. Hämeenlinna.....	190
4.1.14. Seinäjoki	191
4.2. Tutkimusalueiden radiotarjonnan vertailu	192
4.3. Radiosisältöjen kanavakohtainen monipuolisuus koko aineistossa	197

5. TUTKIMUSHANKKEEN REFLEKTOINTIA

JA EVALUOINTIA..... 201

6. LÄHTEET 206

6.1. Kirjallisuus	206
6.2. Muut lähteet.....	208
6.3. Sanomalehdet	209
6.4. Toimilupatekstit.....	209
6.5. Radiokanavien verkkosivut.....	210

7. LIITTEET 212

Yhteenveto

Toimiluvanvarainen radiotarjonta 2005

Hankkeessa on kehitetty suomalaisen radiotarjonnan kuvaamiseen ja analysoimiseen soveltuva tutkimusmalli, jolla on tutkittu yhteensä kuudentoista eri kaupungin toimiluvanvaraista analogista radiotarjontaa. Aineistona on käytetty tutkimuskaupungeissa toimivien 38 yksityisen radioaseman arkipäivän lähetyksistä toukokuussa 2005 tehtyjä tallenteita ja niistä päivän parhaalta kuuntelujaksolta valittuja kuuden tunnin mittaisia näytteitä.

Yhteensä noin 228 tunnin näytteistä liki 70 prosenttia (69,9 %) oli musiikkia ja noin 20 prosenttia (19,8 %) puhetta eli toimituksellisen aineiston osuus oli yhteensä 89,7 %. Liki neljännes (23,6 %) eli lähes 54 tuntia kaikista näytteistä oli ac / pop -musiikkia, iskelmämusiikkia oli mukana liki 30 tuntia (13,1 %) ja rockia lähes 25 tuntia (10,7 %). Tutkittujen kanavien tärkein puheisisältötyyppi olivat uutiset (4,7 %), joita kertyi yhteensä lähes 11 tuntia. Seuraavaksi merkittävin puheisisältöjen tyyppi olivat erilaiset palvelusisällöt kuten menovinkit (3,2 %) ja esimerkiksi kappaleista ja esittäjistä kertova muu juontopuhe (3,0 %), joita kumpiakin näytteistä löytyi yhteensä noin seitsemän tunnin verran.

Kanavien yleiskuvaus

Näytteiden perusteella aineiston kaikkein puhepainotteisimmat kanavat olivat helsinkiläinen Lahiradio (80,7 %), turkulainen Radio Robin Hood (55,6 %) ja kuopiolainen Oikea Asema (36,4 %). Uutisia lähettivät eniten Radio Robin Hood ja vammalalainen Radio Manta sekä turkulainen Radio Auran Aallot. Uutisten ohella myös muiden asia- ja ajankohtaistyyppien puheisisältöjen tarjonta taas oli kaikkein runsainta Radio Mantan, alajärveläisen Järviradion ja Radio Robin Hoodin lähetyksissä. Eniten viihteeksi tarkoitettua puhetta puolestaan tarjosivat Radio NRJ, Järviradio ja Radio Nova. Vain yhdellä kanavalla ei ollut ollenkaan uutistyyppisiä sisältöjä, mutta peräti kahdeksan kanavan näytteistä ei löytynyt lainkaan puheviihdettä.

Koko aineiston kaikkein korkeimpaan musiikkipitoisuuteen ylsi osavaltakunnallinen Groove FM, jonka näytteestä peräti 92,7 prosenttia oli musiikkia. Kaikkein vähiten toimituksellista puhetta eli alle kuusi minuuttia kuudessa tunnissa tarjosi kuitenkin Lapualla toimiva Radio On. Myös sen kanssa samaan eteläpohjalaiseen kanavarajmittymään kuuluvien Radio Seinäjoen, Radio Paitapiiskan, Iskelmäradio Pohjanmaan ja Iskelmä 969:n lähetyksinäytteistä reilusti yli viisi tuntia eli liki 90 prosenttia oli musiikkia.

Selkeimmin erikoistunut kanava oli osavaltakunnallinen Classic Radio, jonka koko näytteestä noin 80 prosenttia oli silkkaa klassista musiikkia. Kaikkien muiden musiikillisesti profiloituneiden kanavien tarjontaan sisältyi useampia kuin yksi musiikin lajityyppi. Esimerkiksi kaikkien iskelmä-nimeä kantavien kanavien näytteissä oli vähintään kolmen tyyppistä musiikkia. Lahiradio ja Radio Robin Hood taas erottuivat joukosta muita mittavamman puhetarjontansa ansiosta. Osavaltakunnallinen Radio Dei puolestaan profiloitui selvästi sekä uskonnollisen puheohjelman että hengellisen musiikin avulla.

Samantyyppisistä ja osittain samoista musiikki- ja puhesisällöistäkin huolimatta useimmilla tutkituilla kanavilla oli muun muassa esitystapoihin, erilaisten ohjelmaelementtien käyttöön ja juontamiseen liittyviä keskinäisiä laadullisia eroavuuksia. Toisaalta muutamat kokonaan eri nimillä ja / tai eri paikkakunnilla toimivat radiokanavat kuten Radio Sata Turussa ja Radio Mega Oulussa lähettivät suurelta osalta täysin identtistä ohjelmaa.

Sisältötarjonnan monipuolisuus eri tutkimuskaupungeissa

Kaikkein monipuolisinta oli pääkaupunkiseudulla eli Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla kuuluvien yhteensä 14 erilaisen luvanvaraisen radiokanavan yhteinen puhesisältötarjonta. Pääkaupunkiseudun kanssa miltei samantasoiseen ja Turkua suurempaan puhesisältöjen monipuolisuuteen yllettiin kuitenkin Joensuussa vain seitsemän kanavan valikoimalla. Kaikkein yksipuolisinta luvanvaraisten radiokanavien puhesisältötarjonta oli Lappeenrannassa, Vaasassa ja Seinäjoella.

Eri musiikkilajien tarjonta puolestaan oli monipuolisinta sekä Jyväskylässä että Porissa, vaikka Jyväskylässä kuuluu 12 ja Porissa vain yhdeksän erilaista luvanvaraista radiokanavaa. Toiseksi korkeimmaksi musiikkitarjonnan monipuolisuusindeksi nousi Kuopiossa, Lahdessa sekä Tampereella, mutta alhaisimmaksi se jäi Lappeenrannassa, Kotkassa ja Joensuussa.

Jos eri kaupunkeja vertaillaan yhtä aikaa sekä niiden puhe- että musiikkitarjonnan kautta, monipuolisimmiksi tarjonnaltaan nousevat pääkaupunkiseudun, Turun sekä Kuopion luvanvaraisten radiokanavien valikoimat. Heikoimmin vertailussa sijoittuvat Vaasa, Seinäjoki ja Lappeenranta.

Sisältötarjonnan monipuolisuus kanavittain

Puhesisältöjen monipuolisuus oli suurinta niillä kanavilla, joilla myös puhesisältöjen suhteellinen osuus lähetysnäytteestä oli korkein. Lahiradion, Radio Robin Hoodin, Oikea Aseman, Radio Dein, Järviradion sekä Radio Moreenin puhesisältöjen kanavakohtainen monipuolisuus oli suurempi kuin kaikkien tutkittujen kanavien puhesisältöjen yhteensä. Vastaavasti puhesisältöjen monipuolisuus oli vähäisintä niillä kanavilla, joilla myös puheen suhteellinen osuus jäi pienimmäksi.

Yksittäisistä kanavista eri musiikkilajien tarjonnaltaan monipuolisimmiksi vertailussa nousivat osavaltakunnallinen Sävelradio sekä pääkaupunkiseudulla toimivat Metro FM ja Radio Helsinki. Musiikillisesti kaikkein vähiten monipuolisia olivat Radio On, turkulainen Radio Majakka ja Classic Radio, joka siis nimensä mukaisesti oli keskittynyt vain yhteen musiikin lajityyppiin.

Classic Radio poikkesikin musiikkiprofilinsa takia selkeimmin muista valtakunnallisista ja osavaltakunnallisista luvanvaraisista radiokanavista. Sen sijaan esimerkiksi Kiss FM:n ja Radio NRJ:n sekä toisaalta Radio Novan ja Kiss FM:n väliset musiikkisisältöjen erot olivat varsin vähäisiä. Puhesisältöjen kautta muista poikkesi eniten kristillinen Radio Dei.

Jos eri kanavia vertaillaan yhtä aikaa sekä niiden puhe- että musiikkitarjonnan kautta, monipuolisimmiksi tarjonnaltaan nousivat Sävelradio, Oikea Asema sekä Radio Robin Hood. Vähiten monipuolisia olivat Classic FM, Iskelmä 969 ja Iskelmäradio Pohjanmaa.

Sammanfattning

Koncessionsbelagt radioutbud 2005

I projektet har man utvecklat en undersökningsmodell som lämpar sig för beskrivning och analys av radioutbudet i Finland med vilken man undersökt det koncessionsbelagda analoga radioutbudet i sammanlagt sexton olika städer. Som material användes inspelningar av 38 privata radiostationers utsändningar under vardagar i maj 2005 samt av dessa ur bästa lyssnarperiod utvalda sex timmar långa prov.

Av de sammanlagt ca 228 timmarnas prov utgjordes närapå 70 % (69,9 %) av musik och ca 20 procent (19,8 %) tal, dvs. andelen redaktionellt material var sammanlagt 89,7 %. S.g.s. en fjärdedel (23,6 %) dvs. närapå 54 timmar av samtliga prov var ac / popmusik, av iskelmä-musik (schlager) fanns 30 timmar (13,1 %) och rock nästan 25 timmar (10,7 %). Största delen av det talade innehållet på de undersökta kanalerna bestod av nyheter (4,7 %) av vilka man fick ihop sammanlagt närapå 11 timmar. Den närmast största typen av talat innehåll var olika slags servicefunktioner som tips om olika evenemang (3,2 %) och t.ex. annat speakerprat med information om låtar och artister (3,0 %). Av vartdera slaget fanns sammanlagt ca sju timmar.

Allmän beskrivning av kanalerna

På basen av proven var de mest talcentrerade kanalerna Lähiradio i Helsingfors (80,7 %), Radio Robin Hood i Åbo (55,6 %) och Oikea Asema i Kuopio (36,4 %). Mest nyheter sände Radio Robin Hood och Radio Manta i Vammala samt Radio Auran Aallot i Åbo. Förutom nyheter var utbudet av andra talprogram av fakta- och aktuellttyp allra rikligast i sändningsproven från Radio Manta, Järviradio (Alajärvi) och Radio Robin Hood. Mest tal avsett som underhållning bjöd för sin del Radio NRJ, Järviradio och Radio Nova på. Det fanns bara en kanal som inte alls hade något innehåll av nyhetstyp men i proven från rentav så många som åtta kanaler saknades talad underhållning helt.

Den högsta andelen musik i utbudet hade delvis rikstäckande Groove FM i vars prov ingick så mycket som 92,7 procent musik. Allra minst redaktionellt prat, dvs. mindre än sex minuter på sex timmar stod emellertid Radio On i Lappo för. I proven ur sändningarna från Radio Seinäjoki, Radio Paitapiiska, Iskelmäradio Pohjanmaa och Iskelmä 969, vilka alla också tillhör samma sydösterbottniska kanalgruppering som Radio On, ingick drygt över fem timmar musik, dvs. 90 procent.

Tydligast specialiserade kanal var den delvis rikstäckande Classic Radio med ca 80 procent enbart klassisk musik i hela provet. Utbudet på alla andra kanaler med profilering på musik omfattade flera olika typer av musik inte bara en. T.ex. innehöll proven från alla kanaler i vars namn ordet "iskelmä" (schlager) ingick minst tre olika typer av musik. Lähiradio och Radio Robin Hood skiljde sig från de övriga p.g.a. sitt mera omfattande utbud av prat. Delvis rikstäckande Radio Dei profilerades tydligt både med hjälp av religiösa talprogram och andlig musik.

Mångsidigheten i innehållsutbudet i olika städer i undersökningen

Allra mest mångsidigt var det sammanlagda utbudet av talat innehåll i de 14 olika koncessionsbelagda radiokanalerna med hörbarhet i huvudstadsregionen, dvs. Helsingfors, Esbo och Vanda. Mångsidighet på s.g.s. samma nivå som i

huvudstadsregionen och klart högre än i Åbo nåddes emellertid i Joensuu där kanalsortimentet omfattade endast sju kanaler. Ensidigast var utbudet av talat innehåll på de koncessionsbelagda radiokanalerna i Villmanstrand, Vasa och Seinäjoki.

Å sin sida var utbudet av olika slag av musik mångsidigt både i Jyväskylä och Björneborg trots att i Jyväskylä hörs 12 och i Björneborg bara nio koncessionsbelagda radiokanaler. Näst högst i fråga om mångsidigt musikutbud nådde Kuopio, Lahtis och Tammerfors medan utbudet blev lägre i Villmanstrand, Kotka och Joensuu.

Då man jämför de olika städerna i fråga om deras utbud av tal och musik samtidigt, har de koncessionsbelagda radiokanalerna i huvudstadsregionen, Åbo och Kuopio det mångsidigaste utbudet. Sämst placerade sig Vasa, Seinäjoki och Villmanstrand i denna jämförelse.

Mångsidigheten i utbudets innehåll kanalvis

Mest mångsidigt var det talade innehållet på de kanaler som även hade den relativt sett högsta andelen talat innehåll i sändningsprovet. Lähiradio, Radio Robin Hood, Oikea Asema, Radio Dei, Järviradio och Radio Moreeni hade större mångsidighet i det talade innehållet per kanal än det talade innehållet i samtliga undersökta kanaler tillsammans. På motsvarande sätt var mångsidigheten i det talade innehållet lägst på de kanaler där också den relativa andelen tal blev lägst.

Av de enskilda kanalerna visade sig delvis rikstäckande Sävelradio samt huvudstadsregionens Metro FM och Radio Helsinki ha det mångsidigaste utbudet i fråga om olika slag av musik. Minst mångsidiga i fråga om musik var Radio On, Radio Majakka i Åbo och Classic Radio som alltså i överensstämmelse med sitt namn koncentrerar sig på bara en genre inom musiken.

På grund av musikprofilen avviker Classic Radio tydligast från de övriga rikstäckande och delvis rikstäckande koncessionsbelagda radiokanalerna. Däremot var skillnaderna i musikinnehåll mellan Kiss FM och Radio NRJ och å andra sidan mellan Radio Nova och Kiss FM rätt obetydliga. I frågat om talat innehåll skiljde sig kristliga Radio Dei mest från de andra.

Om man samtidigt jämför de olika kanalerna via både deras tal- och musikinnehåll, framstår utbudet i Sävelradio, Oikea Asema samt Radio Robin Hood som mest mångsidigt. Minst mångsidiga var Classic FM, Iskelmä 969 och Iskelmäradio Pohjanmaa.

English Summary

License-dependent radio supply 2005

A new research model for describing and analysing the Finnish radio supply was developed on this project. It has been used for researching the license-dependent (private) analog radio supply in 16 Finnish cities. The research material consists of recordings of the normal weekday broadcasts of 38 private radio stations in May 2005. The samples for each station were 6 hours long and were selected from prime-time between 6.00 AM and 6.00 PM.

About 70 percent (69,9 %) of these samples totalling 228 hours were music and about 20 percent (19,8 %) were speech, meaning that the total share of journalistic content was about 89.7 %. Some 54 hours or almost a quarter (23,6 %) of all the samples was ac / pop -music, almost 30 hours (13,1 %) was (Finnish) iskelmä -music and about 25 hours (10,7 %) was rock music. Most of the verbal content of the channels in this study was news: almost 11 hours (4,7 %). The next important type of verbal content was service information like where-to-go lists and hints on various events (3,2 %), likewise verbal information on the songs and performers (3,0 %) by the host of the show. There were about seven hours of both these types of spoken content.

Channel overview

According to the samples, the most speech-oriented channels were Låhiradio (80,7 %) of Helsinki, Radio Robin Hood (55,6 %) in Turku and Oikea Asema (36,4 %) in Kuopio. Radio Robin Hood, Radio Manta in Vammala and Radio Auran Aallot in Turku broadcast more news than the other channels. Besides news, most other factual and current affairs programming was offered by Radio Manta, Jårviradio in Alajåarvi and also Radio Robin Hood. On the other hand, Radio NRJ, Jårviradio and Radio Nova offered most verbal content for entertainment only. News-type content was totally absent from only one channel, but eight channels had no verbal entertainment at all.

The largest share of music in the whole research material was on semi-national Groove FM: altogether 92,7 per cent of its sample was music. However, the least journalistic speech – less than six minutes in six hours – was offered by Radio On in Lapua. The four other stations in the same South Ostrobothnian channel cluster: Radio Seinåjoki, Radio Paitapiiska, Iskelmäradio Pohjanmaa and Iskelmä 969 also broadcast more than five hours of music (almost 90 percent) in their samples.

The most specialized and unilaterally formatted channel was the semi-national Classic Radio, because 80 percent of its sample was solely classical music. All the other channels which were profiled or formatted mainly by musical content broadcast more than just one type of music. For example, all iskelmä-type channels had music from at least three different genres in their samples. Låhiradio and Radio Robin Hood stood out from the group because they had much more verbal content than the other channels. At the same time, the semi-national Radio Dei profiled itself with both religious spoken content as well as with religious music.

Although many of the channels carried similar or partly the same music and spoken content, there were some qualitative differences between the channels in

presentation styles, use of different program elements and hosting the show. On the other hand, some channels located in different cities and / or operating with separate station names like Radio Sata in Turku and Radio Mega in Oulu were actually broadcasting identical programming for the most of the time.

Diversity of content supply by city

The speech content supply of the 14 license-dependent radio channels in the capital Helsinki region (also including the towns of Espoo and Vantaa) was more diverse than elsewhere. However, almost equally good diversity as in Helsinki and even better diversity than in Turku (also 14 channels) was achieved in Joensuu with only 7 channels. The least diverse was the spoken radio content supply in the towns of Lappeenranta, Vaasa and Seinäjoki.

The supply of different music genres on radio was most diverse in the towns of Jyväskylä and Pori, although there were only 12 different license-dependent channels in Jyväskylä and nine different channels in Pori. The second best diversity of the music supply was in the cities of Kuopio, Lahti and Tampere, but the least diverse the music supply was in Lappeenranta, Kotka and Joensuu.

If the towns and cities are compared with regard to their speech and music supply diversity at the same time, the most diverse license-dependent radio supply was in the capital region, Turku and Kuopio. The least successful in this comparison were Vaasa, Seinäjoki and Lappeenranta.

Diversity of content supply by channel

The diversity of spoken word content was the greatest on those channels, also providing the greatest shares of speech in their samples. In Lähiradio, Radio Robin Hood, Oikea Asema, Radio Dei, Järviradio and Radio Moreeni the diversity of speech content on each channel was actually greater than the speech content diversity in the all research samples combined. Correspondingly, the diversity of spoken word content was the lowest on the channels with the smallest shares of speech content.

The three individual channels with the most diverse music genre supply in this study were semi-national Sävelradio as well as Metro FM and Radio Helsinki in the capital region. The least diverse music supply was on Radio On, Radio Majakka in Turku and Classic Radio, which has – as its name suggests – concentrated solely on one musical genre.

Because of its music profile, Classic Radio differs most clearly from the other semi-national and national license-dependent radio channels. However, the differences between the music supply on Kiss FM and on Radio NRJ or on the other hand, between Radio Nova and Kiss FM were fairly small. Radio Dei differed most from the others with its spoken word supply.

If the channels are compared using their speech and music supply diversity at the same time, the most diverse supply was on Sävelradio, Oikea Asema and Radio Robin Hood. The least diverse supply was on Classic FM, Iskelmä 969 and Iskelmäradio Pohjanmaa.

1. JOHDANTO

1.1. Tavoitteet ja lähtökohdat

Tämä tutkimus kuvaa suomalaista luvanvaraista radiotarjontaa vuonna 2005. Yhtään täysin vastaavaa radiotutkimusta ei maassamme ole aiemmin tehty. Edellinen, joskin pelkästään silloisten paikallisradioiden ohjelmatarjontaa selvittävä tutkimus on tehty liikenneministeriön toimeksiannosta Tampereen yliopistossa vuonna 1989. (Paikallisradiotutkimus II)

Televisiotarjonnan yleistä ja kanavakohtaista rakentumista sekä monipuolisuutta on sen sijaan tutkittu liikenne- ja viestintäministeriön toimeksiannosta Helsingin yliopistossa vuodesta 2000 alkaen. Tutkimusraporttien esipuheissa ministeriön edustajat ovat viitanneet televisio- ja *radiotoiminnasta* annettuun lakiin, jonka mukaan valtioneuvoston tulee toimilupapolitiikassaan pyrkiä *sananvapauden edistämiseen* sekä turvaamaan *ohjelmistotarjonnan monipuolisuus* sekä *yleisön erityisryhmien tarpeet* [kursivointi lisätty]. Kaikki tähän mennessä toteutetut viisi televisiotarjontaa kuvaavaa tutkimusta on tehty samoilla tutkimusmenetelmillä. Tutkimuksissa tarkastellaan televisiotarjonnan rakennetta ja monipuolisuutta sekä kokonaisuutena että kanavakohtaisesti käyttäen kvantitatiivisia menetelmiä ja suhteellisen entropian matemaattista mittaria. (Aslama & Wallenius 2003; Aslama & Wallenius 2004, Aslama & Wallenius 2005)

Suomalaisen televisio- ja radiotarjonnan välillä on useita rakenteellisia ja sisällöllisiä eroja, joiden takia televisiotarjonnan tutkimuksessa tähän mennessä käytetyt rajaukset, menetelmät ja aineistovalinnat eivät sellaisenaan sovellu radiotarjonnan tutkimiseen. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että samantapaisista lähtökohdista ja tavoitteista huolimatta radiotarjonnan sisällön tutkimista ja kuvaamista sekä sen monipuolisuuden mittaamista varten on pitänyt kehittää hieman erilainen, televisiotarjontatutkimuksesta poikkeava menetelmä ja mittari.

Tämän suomalaista luvanvaraista radiotarjontaa kuvaavan tutkimuksen tavoitteena on ensisijaisesti kvantitatiivinen, mutta suppeassa määrin myös kvalitatiivinen radio-ohjelmistojen analyysi ja kuvaaminen. Tutkimuksessa tarkastellaan 16 eri kaupungissa kuuluvien luvanvaraisten radiokanavien tarjonnan rakennetta ja monipuolisuutta paitsi kanavakohtaisesti, myös kaupunkitasolla sekä osin myös aineistokokonaisuuden tasolla. Lajissaan ensimmäinen tutkimushanke on luonteeltaan pilottiprojekti, johon sisältyy a) tutkimus- ja mittaristomallin kehittäminen, b) testaus ja c) evaluointi. Tarkoituksena on ollut kehittää toimiva tutkimusmalli, jolla selvitys voidaan määrääjain toistaa suomalaisen radiotarjonnan kehityksen seuranta varten.

1.2. Aineisto

Tutkimuksen aineiston muodostavat tutkittavaksi valituista radio-ohjelmistoista tehdyt audiotallenteet. Kustakin ohjelmistosta on analysoitu kvantitatiivisesti kuuden tunnin

mittainen näyte ja kvalitatiivisesti yhden tunnin mittainen näyte. Tulosten raportoinnin tukena on lisäksi käytetty radiokanavien ohjelmatietoja ja toimilupatekstejä.

Aineistoon on valittu Suomen 15 suurimmassa taajamassa¹ sekä Seinäjoella² ULA-taajuuksilla kuultavat luvanvaraiset analogiset radio-ohjelmistot, jotka on ennakoon asema- tai kanavanimien perusteella tunnistettu erillisiksi ohjelmistoiksi (38 kpl). Tässä yhteydessä SBS:n Iskelmä-ketjuun kuuluvien lukuisten eri toimiluvan-haltijoiden on katsottu lähettävän samaa ohjelmistoa, joten Iskelmä -ketjun ohjelmistonäyte on tallennettu ja analysoitu vain kertaalleen.

Kaikilta aineistoon valituilta radioasemilta tallennettiin tiistaina 10.5.2005 kokonaisen vuorokauden kaikki lähetykset, joskin kahden aseman³ lähetyksiä jouduttiin tallentamaan uudelleen runsas viikko myöhemmin eli torstaina 19.5.2005. Näin kertyneestä 912 tunnin aineistosta on analysoitu kvantitatiivisesti 228 tunnin (9,5 vrk) mittainen näyte eli kuusi tuntia per asema. Kunkin aseman näyte on koottu siten, että siihen sisältyy 30 minuutin jakso jokaiselta kello 6.00 ja kello 18.00 väliseltä lähetystunnilta (kts. 2.8.2., Taulukko 2.). Tällä tavoin on pyritty varmistamaan, että näyte edustaisi mahdollisimman hyvin päivän keskeisintä lähetystarjontaa vähintään 12 tunnin jaksolta, mikä on myös asemien toimilupaehtoisissa määritelty vähimmäis-velvoite päivittäiselle lähetystoiminnalle. Muutamissa tapauksissa⁴ näytteen kokoonpanoa on jouduttu hieman muuttamaan tallenteissa esiintyneiden häiriöiden tai niissä olleiden puutteiden takia. Näytteiden poikkeavasta kokoonpanosta johtuvat mahdolliset erot on pyritty huomioimaan lopullisessa analyysissä.

Kvalitatiiviseen analyysiin taas on jokaisen aseman aineistosta näytteeksi valittu kello 8.00 ja 9.00 välinen tunti, joka keskimääräisenä arkipäivänä on radion kuunnelluin lähetystunti eli radion päivittäinen kulutushuippu Suomessa (Ruohomaa 2003, 104–105). Koska aamuohjelman merkitys yleisösuhteen rakentumiselle radiossa on yleisesti tiedossa, kyseisen lähetystunnin voidaan olettaa edustavan useimpien asemien omaleimaisimpana ja vetovoimaisimpana pitämää tarjontaa. Samalla se kuvaa sitä ohjelmatarjonnan kirjoa, josta keskimääräisen arkipäivän suurin radioyleisö voi tehdä kuunteluvalintoja.

1.3. Menetelmät

Tässä tutkimuksessa radiotarjonnan kuvaus perustuu siis kanavien varsinaisista lähetyksistä tehtyjen tallenteiden analyysiin, jonka yksikkönä on joko toimituksellisen puheen tai musiikin muodostama sisältöjakso. Radio-ohjelmistojen rakennetta ja sisältöjä kuvataan kvantitatiivisesti eli sisällön erittelyn keinoin kaikkiaan viidentoista eri muuttujan avulla. Toimituksellisia puhesisältöjä kuvataan neljällä ja musiikkisisältöjä kuudella eri muuttujalla.

¹ Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Turku, Oulu, Lahti, Kuopio, Jyväskylä, Pori, Lappeenranta, Vaasa, Kotka, Joensuu ja Hämeenlinna

² Seinäjoki valittiin mukaan otokseen mielenkiintoisena pidetyn ja runsaan paikallisradiotarjontansa takia.

³ Radio Helsinki ja Radio 99.

⁴ Radio Sputnik, Radio Helsinki, Radio West, Radio Dei, Radio 957, Iskelmä, Radio Paitapiiska, Radio Robin Hood, Järviradio, Iskelmäradio Pohjanmaa ja Radio Pori.

01. Kanava (1–38)
02. Lähetyspäivä
03. Lähetysaika
04. Jakson kesto (minuuttia ja sekuntia)
05. Pääasiallinen sisältöaines: musiikki, puhe, edellisten yhdistelmä (asema- tai muu äänitunnus, promo tai puffi, jingle tai muu välike, mainos, tauko tai muu lähetys sisältö)

Toimituksellisten puhe- ja puhemusiikkisisältöjen muuttujat

06. Kieli
07. Puhutun sisältöjakson rakennetyyppi: juonto, toimitettu juttu, haastattelu, keskustelu, puhelinkontakti, muu, ei tunnistettavissa
08. Sisältöjakson sisältötyyppi: uutisosio, ajankohtaisosio, asia- tai dokumenttiosio, kulttuuriosio, musiikkiosio, palvelu- tai harrasteosio, urheiluosio, kuunnelma tai fiktiiosio, lapsille suunnattu osio, uskonnollinen tai hengellinen osio, opetusosio, viihdeosio tai muun tyyppinen sisältöosio.
09. Sisältöjakson paikallisuus: sijoittuu lähetyspaikkakunnalle, sijoittuu ensisijaiselle kuuluvuusalueelle, sijoittuu maakuntaan, muualle Suomeen, valtakunnallinen mutta paikallinen näkökulma, valtakunnallinen eikä paikallista näkökulmaa, sijoittuu EU-maahan mutta paikallinen näkökulma, sijoittuu EU-maahan eikä paikallista näkökulmaa, kansainvälinen mutta paikallinen näkökulma, kansainvälinen eikä paikallista näkökulmaa ja muu paikallisuus

Musiikkisisältöjen muuttujat

10. Kieli
11. Teoksen nimitiedot: kerrottiin sekä kappale että esittäjä, kerrottiin esittäjä, kerrottiin kappale tai tietoja ei kerrottu
12. Teoksen ja esittäjän nimi
13. Teoksen aikakausi
14. Teoksen tuttuus: harvinaisuus, aikakaudellaan soitettuja, hitti tai ei tunnistettavissa
15. Musiikin laji: jazz, blues, iskelmä, rock-iskelmä, rock, hard rock / heavy rock, ac / pop, dance, viihde / easy listening, klassinen, moderni klassinen, hengellinen, kantri / country, kansojen musiikki ja muut musiikin lajit

Edellä esiteltyt muuttujat on rakennettu varta vasten tätä tutkimusta varten. Muuttujia ja aineiston luokitusrunkoa laadittaessa on kuitenkin käytetty pohjana useampiakin radio- ja tv-ohjelmien luokittamiseen aiemmin käytettyjä malleja, mm. Paikallisradio-tutkimus I:n ja II:n luokitusrunkoja, Edith Aholan (2002) pro gradussaan käyttämiä paikallisradio-ohjelman luokitusmalleja sekä televisiotarjontatutkimusten muuttujia ja ohjelmatyyppiluokituksia (Aslama & Wallenius 2004). Musiikkiluokitus on puolestaan laadittu osin aiempien mallien pohjalta yhteistyössä professori Vesa Kurkelan ja tutkija Heikki Uimosen kanssa.

Kvalitatiivinen osuus pohjautuu Marko Ala-Fossin (1995) kehittämään tutkimusmalliin, jossa rakennettiin kymmenen ohjelma-aineiston ominaisuuksiin perustuvaa, radio-ohjelmistojen eroja kuvaavaa laadullista muuttujaa. Koska nyt tutkittavat aineistot ovat aiempiin verrattuna erilaisia ja tutkimusasetelma on erilainen, myös laadulliset muuttujat on jouduttu rakentamaan ja määrittelemään osittain uudelleen. Tällä kertaa laadulliset analyysit on tehty käyttäen seuraavia kahdeksaa laadullista

muuttujaa, joiden avulla pyritään havainnollistamaan ja kuvaamaan kunkin aseman ohjelmatarjonnan omia laadullisia erityispiirteitä ja toisaalta myös niiden välisiä eroja sekä yhtäläisyyksiä.

- a) juontajan / juontajien persoona
- b) juontojen puheisisällöt
- c) uutiset
- d) muut puheisisällöt ja otsikko-ohjelmat
- e) musiikki ja sen esittäminen
- f) sujuvuus ja siirtymät
- g) yleinen tekemisen tapa
- h) mainokset

Jokaisen aseman kvalitatiiviseen analyysiin liittyen tutkimuksessa on myös rekonstruoitu analyysin kohteena olevan lähetystunnin sisäinen lähetystrotaatio ja piirretty sitä kuvaava rotaatiokello eli eri ohjelmakomponentteja, niiden sisältöjä, keskinäistä järjestystä ja kestoja kuvaava kaavio. Tämä auttaa kuvaamaan lähetysten kulkua ja eri ohjelmaelementeistä koottuja kompositioita. Rotaatiokellot mahdollistavat myös eri kanavien samanaikaisen tarjonnan keskinäisen laadullisen vertailun, sillä ne kuvaavat kunkin aseman tarjontaa yhden tunnin jokaisen minuutin aikana.

Radiosisältöjen monipuolisuutta tutkimuksessa taas on mitattu ohjelmatalenteiden kvantitatiivisen analyysin tulosten perusteella erikseen a) puheen ja toisaalta b) musiikin osalta sekä 1) kaupunkikohtaisesti, 2) kanavakohtaisesti että 3) koko aineiston tasolla. Koska eri radiokanavilla on kovin erilaiset kuuluvuusalueet, alueellisen tarkastelun tasoksi on valittu kaupunkikohtainen radiotarjonta. Sekä puhe- että musiikkisisältöjen tarjonnan monipuolisuuden mittaamiseen on käytetty nk. suhteellisen entropian indeksiä (H) sekä tietyiltä osin myös kanavien välisen eroavuuden indeksiä (D) (Hellman 1999, Hellman 2001).

2. RADIOTARJONTATUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT JA TOTEUTUSTAPA

2.1. Monipuolisuudesta tutkimuskohteena

Viestinnän monipuolisuutta voidaan tarkastella ainakin kahdesta eri näkökulmasta, joita Van Cuilenburg (2000) nimittää reflektiiviseksi tai heijastelevaksi monipuolisuudeksi (reflective diversity) ja avoimeksi monipuolisuudeksi (open diversity). Ensin mainittu näkökulma kuvaa sitä, missä määrin olemassa olevan väestön mieltymykset ovat suhteellisesti edustettuina viestimissä. Tästä näkökulmasta tarkastellaan lähinnä, missä määrin erilaisten viestintäsisältöjen kysyntä ja tarjonta kohtaavat toisensa ja niinpä se vastaa muussa kirjallisuudessa (esim. McQuail 1992) tunnettua ns. markkinavetoisen monipuolisuuden (marketplace model) mallia. Avoimen monipuolisuuden näkökulmasta taas viestinnän varsinaiseen kulutukseen liittyvät seikat yleensä sivuutetaan ja kuvataan sen sijaan, missä määrin erilaiset mieltymykset ja mielipiteet ovat yhtäläisesti edustettuina viestinnässä. Se tunnetaan myös ei-markkinavetoisena, poliittis-kulttuurisena tai julkisen sääntelyn (public policy model) näkökulmana monipuolisuuteen. (Karppinen 2005, 33; van Cuilenburg 2000, 52–55; Hellman 2001, 183; McQuail 1992, 153–155.)

Philip Napoli (2001, 125–152) puolestaan on ryhmitellyt viestintäpolitiikan tekijöiden kannalta tärkeämmän eli jälkimmäisen näkökulman ulottuvuudet kolmeen eri kategoriaan: lähteiden monipuolisuuteen, sisältöjen monipuolisuuteen ja monipuolisuudelle altistumiseen. Ensiksi mainittuun eli lähteiden monipuolisuuteen sisältyy viestinten ja viestintäsisältöjen omistuksen monipuolisuus sekä viestinten henkilöstön moninaisuus. Sisältöjen monipuolisuus taas pitää sisällään tarjolla olevien formaattien ja ohjelmatyypin monipuolisuuden, ohjelmien kuvaamien ihmisten demografisen moninaisuuden ja edustuksellisuuden sekä niissä esitellyjen näkökulmien ja ajatussuuntien monipuolisuuden. Monipuolisuudelle altistuminen puolestaan käsittää sekä horisontaalisen että vertikaalisen ulottuvuuden. Horisontaalinen monipuolisuus tarkastelee yleisöjen altistumista kaikille tarjolla olevalle sisältövaihtoehdoille, kun taas vertikaalinen monipuolisuus tarkastelee yleisön yksittäisten jäsenten tekemiä sisältövalintoja.

2.2. Televisiotarjonnan monipuolisuuden tutkimusperinne

Televisio- ja radiosisältöjen monipuolisuuden tutkimuksella on Yhdysvalloissa pitkät perinteet. Sisältöjen monipuolisuutta on ensinnäkin tarkasteltu eri ohjelmaformaattien monipuolisuutena (kts. 2.4.) ja toisaalta hieman tarkemman aineiston luokittelun kautta ohjelmatyypin monipuolisuutena. Ohjelmatyypin monipuolisuutta tarkastelevaa tutkimusta on tehty erityisesti television tarjonnasta ja sen arvioimiseksi erilaisin indekseihin on kehitetty useampiakin erilaisia menetelmiä. Niistä kenties yksinkertaisin on ns. ”top three” tai ”top four” indeksi, jossa lasketaan eniten esiintyneiden kolmen tai neljän ohjelmatyypin suhteelliset osuudet koko tutkitusta aineistosta. Mitä korkeampia prosenttiosuudet ovat, sitä pienempi on kulloinenkin monipuolisuuden aste. Kyseinen indeksi tunnetaan myös nimellä Concentration Ratio (CR) (Napoli 2001, 140; Hellman 2001, 187)

Toinen yleisesti ohjelmatyyppien monipuolisuutta kuvaamaan käytetty laskutapa on niin sanottu Herfindahl-Hirschmann -indeksi (HHI), jota taloustieteessä käytetään esimerkiksi selvittäessä omistuksen keskittymistä jollakin tietyllä teollisuudenalalla tai markkina-alueella. Sitä käyttää myös kartelleja jahtaava Yhdysvaltain oikeusministeriö. Ohjelmatyyppien monipuolisuustutkimukseen sovellettuna HHI lasketaan korottamalla jokaisen ohjelmatyyppin suhteellinen prosenttiosuus ohjelmien kokonaismäärästä (tai niiden kokonaistuntimäärästä) toiseen potenssiin ja laskemalla nämä ohjelmatyyppiosuuksien neliöt yhteen. Alle 1000:n jäävät indeksin arvot kertovat alhaisesta keskittyneisyydestä ja taas yli 1800 arvot kertovat huomattavasta keskittyneisyydestä. (Albarran 1996, 50; Napoli 2001, 140; Hellman 1999, 330; Hellman 2001, 187)

Tähänastisen suomalaisen televisiotarjontatutkimuksen metodologinen perusta taas on alun perin rakennettu Heikki Hellmanin (1999) Tampereen yliopistossa tekemässä väitöskirjassa, jossa hän päätyi yhdysvaltalaisesta tutkimusperinnestä tarkasteltuaan valitsemaan ohjelmiston monipuolisuuden mittariksi suhteellisen entropian indeksin (H) (katso Liite 1.), jota myös on käytetty tutkittaessa markkinoiden keskittymistä (van Cuilenburg 2000, 63–64, 71). Korkea suhteellinen entropia viittaa siihen, että useat tai jopa kaikki mahdolliset ohjelmatyypit ovat edustettuna ohjelmatarjonnassa. Indeksillä on sitä korkeampi, mitä tasaisemmin tarkasteltu havaintojen joukko jakautuu eri ohjelmaluokkien kesken. Kyseistä entropiaindeksiä käytettiin sittemmin 1990-luvun alkupuoliskolla kansainvälisen televisio-ohjelmien laatua arvioineen tutkimuksen työkaluna. Edellä mainitussa tutkimuksessa oli mukana myös Ruotsi ja saman mittarin käyttö myös suomalaisen televisiotarjonnan tutkimuksessa antoi mahdollisuuden suoriin vertailuihin naapurimaan kanssa. Hellman piti tätä mittaria muihin verrattuna ylivermaisena: hänen mukaansa entropiaindeksin erityisiä vahvuuksia esimerkiksi edellä esiteltyyn HHI-indeksiin verrattuna on sen vähäisempi herkkyys luokittelussa käytettyjen ohjelmakategorioiden määrän vaihtelulle ja parempi herkkyys ohjelmatarjonnan keskittymiselle. (Hellman 1999; 330–331, 342; Hellman 2001, 187–192)

2.3. Suomalainen televisiotarjontatutkimus vs. radiotarjontatutkimus

Suomalaisen televisiotarjonnan monipuolisuutta selvittäneitä tutkimuksia on viime aikoina kritisoitu kahdeltakin eri taholta (Karppinen 2005; Jääsaari, Kytömäki & Ruohomaa 2005). Kummassakin tapauksessa kritiikin terävin kärki kohdistuu siihen, että liikenneministeriön vuosittain teettämä monipuolisuustutkimus jättää ilmiön muut ulottuvuudet käytännössä huomiotta ja redusoi monipuolisuuden ”pelkäksi ohjelmatyyppien jakaumaksi”, kuten Karppinen (2005, 38) asian ilmaisee. Tällainen monipuolisuuskäsitteen turhankin kapea määrittely lieneekin yksi erilaisten monipuolisuustutkimusten tyypillisimpiä ongelmia (Napoli 1997, 62–63; Hellman 2001, 181). Karppinen (2005) ehdottaa lääkkeeksi eri näkökulmien yhdistämistä. Hänen mukaansa määrällinen sisältöjen tutkimus tulisi liittää ensinnäkin poliittis-taloudellisten rakenteiden kriittiseen analyysiin. Lisäksi molemmat tahot ehdottavat monipuolisuuden tarkastelun laajentamista yleisöjen suuntaan eli (myös laadulliseen) tutkimukseen, jossa selvitetään yleisön näkemyksiä monipuolisuudesta ja median merkityksestä. (Karppinen 2005, 41; Jääsaari, Kytömäki & Ruohomaa 2005, 6)

Tutkimuksen kehittämiseksi on näin asetettu melko mittavia haasteita, joihin ei yhdessä ja samassa tutkimusraportissa todennäköisesti pystytä kerralla vastaamaan. Enemminkin näyttää siltä, että nykyistä moniulotteisempi ja syvempi suomalaisen mediatarjonnan monipuolisuuden kehityksen seuranta vaatisi tuekseen yhden sijaan useampia rinnakkaisia tutkimuksia.

Niinpä radiotarjontatutkimuksen kehittelyn yhdeksi lähtökohdaksi onkin tässä otettu jo useampia kertoja toteutetut televisiotarjontatutkimukset, jotka kuvaavat kvantitatiivisesti televisiotarjonnan rakennetta ja monipuolisuutta. Näiden tutkimusten aineistona on käytetty yhdeksän tv-kanavan eli neljän analogisen ja viiden digitaalisen kanavan ohjelmistoa seitsemän otosviikon ajalta, mikä esimerkiksi vuoden 2003 tutkimuksessa tarkoitti yhteensä runsaan 11 000 yksittäisen ohjelma-havainnon muodostamaa aineistoa. Sen sijaan, että tutkimukset olisi tehty perehtymällä suoraan varsinaisiin ohjelmiin, aineistot perustuvat televisiokanavien omiin ohjelmatietokantoihin ja Finnpanel Oy:n tv-yhtiöiltä tv-mittaritutkimusta varten saamiin lähetyspäiväkirjoihin. (Aslama & Wallenius 2004, 17–18) Tutkimuksissa on tarkasteltu suomalaisen televisiotarjonnan monipuolisuutta sekä kokonaisuutena että kanavakohtaisesti käyttäen Hellmanin tavoin apuna suhteellisen entropian (H) indeksiä. (Aslama & Wallenius 2003, 65–66; Aslama & Wallenius 2004, 69–70.)

Tv-tarjonta poikkeaa radiotarjonnasta, koska tv-tarjonta Suomessa on etupäässä valtakunnallista tai vähintään osavaltakunnallista, mutta radio-ohjelmistojä tarjotaan valtakunnallisesti, osavaltakunnallisesti, alueellisesti sekä paikallisesti, eikä yhdelläkään paikkakunnalla voi millään muotoa vastaanottaa kaikkea suomalaista radiotarjontaa. *Jos suomalaisesta televisiotarjonnasta voidaankin saada varsin kattava kuva tutkimalla yhdeksää kanavaa, täydellinen kokovartalokuva suomalaisesta radiosta edellyttäisi lähes 90 erillisen radio-ohjelmiston analysoimista.*

Toiseksi, suomalaisen radion ohjelmatarjonnan kuvaus ei voi mitenkään perustua pelkkiin ohjelmatietoihin tai ohjelmien otsikoihin, koska molemmat ovat yleensä varsin viitteellisiä. Aivan samoin kuin muuallakin Euroopassa, suomalaisen nykyradion ohjelmat ovat usein vain kulloiseenkin lähetyshetkeen sidottuja, studiossa käsillä olevista elementeistä rakennettuja, makasiinittyyppisiä ohjelmavirtoja eivätkä esimerkiksi tiettyyn genreen tuotettuja erillisiä paketteja, kuten monet television ohjelmat. David Hendy kuvaakin nykyistä radiomediaa mainiosti sanoessaan sen olevan monesti ”leppoisan, mutta haasteettoman jutustelun ja musiikin muodostama, jatkuva, segmentoitunut virta” (Hendy 2004, 168). *Näin ollen, radion ohjelmatarjonnan pienin luokitusyksikkö ei voi olla edes yksittäinen otsikoitu ohjelma, vaan radion tapauksessa täytyy ennemminkin tarkastella ohjelmien sisäisiä rakenne- ja sisältöelementtejä.*

Toisin kuin televisiossa, radiossa ohjelmatarjonta myös jatkuu jossakin muodossa yleensä kellon ympäri. Esimerkiksi vuonna 2002 kaikkien tutkittujen yhdeksän televisiokanavan ohjelmien yhteenlaskettu keskimääräinen viikkotuntimäärä oli 642 tuntia (Aslama & Wallenius 2003), mikä vastaa noin neljän tavallisen radiokanavan ohjelmatarjonnan keskimääräistä viikkotuntimäärää ($7 \times 24 = 168 \text{ h/viikko}$). Koska radion kuuntelu kuitenkin yleensä ajoittuu pääosin varhaisaamun ja alkuillan välille, monet kanavat lähettävät myöhäisillalla ja öiseen aikaan pelkästään musiikkia tai esimerkiksi yhteistä ohjelmaa muiden kanavien kanssa. Myös radioasemien

toimiluvissa edellytetään lähtökohtaisesti (vain) 12 tunnin päivittäisiä lähetyksiä. *Tutkimuksessa ei siis ole välttämättä tarpeellista kattaa koko vuorokauden ohjelmistoa tai mitata tarjolla olevan ohjelman lähetystunteja.*

Lisäksi radion markkinoiden rakenne - pitkälle erikoistuneine kanavineen – on monimutkaisempi kuin television, vaikka televisiokin on digitalisoitumisen myötä siirtymässä todelliseen monikanavaympäristöön ja erikoistuneisiin kanaviin. Televisiotarjonnan tutkimuksessa varsin keskeinen, suhteellisen entropian indeksiin perustuva ohjelmistotarjonnan monipuolisuusmittari onkin ilmeisemmin käyttökelpoinen arvioitaessa myös radion kokonaistarjontaa, mutta se ei kenties ole paras mahdollinen työkalu yhteen tiettyyn musiikki- tai ohjelmaformaattiin keskittyneiden, ohjelmistoltaan pitkälle erikoistuneiden yksittäisten radiokanavien sisältötarjonnan arviointiin. Kyseisen mittarin käyttöön liittyvät potentiaaliset ongelmat ilmenevät hyvin tv-tarjontatutkimuksen analyyseissä, joissa todetaan digitaalisen Urheilukanavan tv-ohjelmiston olevan noin 99-prosenttisesti urheiluohjelmia ja kanavan profiilia luonnehditaan "yksiviivaiseksi" (Aslama & Wallenius 2003, 63–64; Aslama & Wallenius 2004, 66–67).

2.4. Yhdysvaltalaiset radiotarjonnan monipuolisuustutkimukset

Tietävästi maailman ensimmäinen radio-ohjelmistojen sisältötarjontaa ja monipuolisuutta selvittävä virallinen tutkimus julkaistiin Yhdysvalloissa vuonna 1946. FCC:n tuottaman raportin (tunnetaan myös nimellä "Blue Book") tutkimusaineistoon sisältyi nauhoitus kuuden eri Washingtonissa toimivan radioaseman yhden päivän koko ohjelmistosta. Lisäksi ohjelmistojen kuvauksen aineistona käytettiin asemien itsensä tuottamia kirjallisia ohjelmaloikeja. (FCC [1946] 1974; Barnouw 1968, 230)

Sittemmin FCC on luopunut nauhoitusten käytöstä. Esimerkiksi Yhdysvaltain radioalan kehitystä vuoden 1996 jälkeen kuvaavat FCC:n raportit (FCC 2001, FCC 2002) perustuvat pääasiassa alan palveluyritysten (esim. BIA Financial Network) tuottamaan kirjalliseen tai numeeriseen tietoon.⁵ FCC arvioi radion ohjelmistojen monipuolisuutta (program diversity) varsin suoraviivaisesti kullakin erikseen määritellyllä markkina-alueella saatavilla olevien radion eri ohjelmaformaattien määrän perusteella, joskin raporteissa myönnetään, että kyseinen metodi kuvaa tarkasteltavaa ilmiötä vain osittain. Koska asemien omistuksen katsotaan heijastuvan ohjelmissa tarjolla olevien näkökulmien monipuolisuuteen ja sitä kautta myös sananvapauden laajuuteen, FCC tarkastelee raporteissaan myös radioasemien omistuksen diversiteettiä (ownership diversity) ja käyttää tässä mittarina sitä, montako eri itsenäistä radioaseman omistajaa kullakin markkina-alueella on. (FCC 2001, 6–7; FCC 2002, 6–7) Sekä ohjelmistojen monipuolisuuden (eli tarjolla olevien formaattien) että omistuksen monipuolisuuden (eli asemien omistajien määrän) tarkastelutasona ovat markkina-alueet eivät nekään ole FCC:n määrittelemiä, vaan ne perustuvat kuuntelijatutkimusyhtiö Arbitronin käyttämiin markkinamääritelmiin⁶ (Arbitron Metro markets).

⁵ Myös BIA Financial Network tuottaa samoihin aineistoihin perustuen omia raporttejaan formaattitarjonnan monipuolisuudesta (format diversity) (BIA 2002).

⁶ Kyseiset markkina-alueet ja niiden määritelmät on kuvattu tarkemmin Arbitronin verkkosivuilla: http://www.arbitron.com/radio_stations/reference.htm

Amerikkalaisen radion ohjelmistotarjonnan monipuolisuuden kehitys vuonna 1996 toteutettujen viestintälainsäädännön muutosten jälkeen on kiinnostanut myös joitakin yhdysvaltalaisia taloustieteilijöitä. Esimerkiksi Berryn ja Waldfogelin (2001, 1021–1024) mukaan radion ohjelmatarjonnan valikoima (variety) onkin jopa suorastaan kasvanut sitä mukaa, kun asemien omistus on entisestään keskittynyt. Tässä tutkimuksessa on FCC:n tapaan määritelty ohjelmatarjonnan monipuolisuuden (programming variety) mittariksi kullakin markkina-alueella tarjolla olevien eri radioformaattien määrän suhde markkinoilla toimivien radioasemien kokonaismäärään. Aineiston perustana on tässäkin käytetty radioalan palveluyritysten tuottamaa kirjallista ja numeerista dataa eikä itse ohjelmia. Tutkimuksessa on huomioitu, että eri formaattinimien alla saatetaan käyttää samoja ohjelmasisältöjä kuten samaa musiikkia, mutta Berry ja Waldfogel (2001) eivät pitäneet päällekkäisyyksiä merkittävinä. Heidän tulostensa mukaan omistuksen keskittyminen lisää tarjolla olevien formaattien valikoimaa, koska saman omistajan asemien ei kannata kilpailla suoraan keskenään.

Formaattivalikoiman laajentuminen tietyllä markkina-alueella ei kuitenkaan välttämättä kasvata yksittäisellä radion kuuntelijalla olevaa valinnanvaraa, kuten Wirth (2002, 21–22) on aiheellisesti huomauttanut. Käytännössä valinnanvara kuuntelijan oman suosikkigenren sisällä saattaa kaventua merkittävästi, kun formaatteja järjestellään uudelleen asemien omistuksen keskittyessä. Esimerkiksi kolmen hieman erilaisen Country -musiikkiaseman sijaan alueelle saattaa jäädä jäljelle vain yksi Country -asema kahden muun suuntautuessa uudella tavalla.⁷

Toiseksi, ohjelmatarjonnan monipuolisuutta ei voi luotettavasti arvioida pelkkien formaattinimien perusteella, kuten yhdysvaltalainen The Future of Music Coalition on omassa selvityksessään osoittanut. Raportissa (Di Cola & Thomson 2002, 51–52) arvioitiin yhdysvaltalaisen radioasemien musiikkiformaattien sisällöllistä monipuolisuutta ja vaihtelevuutta tilastollisin menetelmin. Aineisto tähän vertailuun koottiin pääasiassa radioalan lehdissä julkaistuista eri radioasemien soitetuimpien levyjen listoista. Tulosten mukaan eri musiikkiformaattien laaja valikoima (variety) ei ole mikään tae niiden sisällöllisestä eriävyydestä (diversity). Kahdella nimellisesti eri musiikkiformaattia edustavalla radioasemalla saattaa olla soittolistoillaan jopa 76-prosenttisesti sama musiikillinen sisältö.

Muun muassa juuri edellä mainituista syistä, myös FCC on lähtenyt tarkastelemaan radioasemien ohjelmatarjonnan monipuolisuutta mittaamalla suoraan asemien soittolistojen välisiä keskinäisiä eroja radioalan julkaisuista (R&R Magazine) kerätyn soittolistatiedon perusteella. (Williams, Brown & Alexander 2002, 4–7). Myöhemmin Chambers (2003, 38–39) on omassa tutkimuksessaan käyttänyt samanlaista lähestymistapaa eli soittolistoista kerättyjen tietojen vertailua, mutta FCC:n yksinkertaisemman matemaattisen mallin sijaan hän käytti monipuolisuuden mittarina HHI:tä. Vaikka soittolistatietoihin perustuva, jopa yksittäisten kappaleiden tasolle ulottuva tutkimus onkin vähemmän summittainen kuin pelkkiin formaattinimiin perustuva selvitys, myös tämä monipuolisuusvertailu rajoittuu yksinomaan musiikillisiin sisältöihin.

⁷ Toisin sanoen, kun saatavilla olevan tarjonnan absoluuttinen valikoima kasvaa, niin tarjonnan suhteellinen valikoima jonkun genren sisällä vähenee ja päinvastoin, mikäli asemien lukumäärä pysyy samanaikaisesti vakiona.

2.5. Radiotarjonnan monipuolisuustutkimusta Ruotsissa

Ruotsalainen Anders Edström-Frejman (2003) on tutkinut tilastollisin menetelmin ruotsalaisen radion musiikkitarjonnan kehitystä vuosina 1992–2002. Tutkimuksen lähtökohtana on ollut kopio Ruotsin radion (Sveriges Radio) äänilevyarkiston tietokannasta, jossa tutkimushetkellä oli jo noin 2,4 miljoonaa esitystä. Vuosittain kokoelma kasvaa noin 95000 esityksellä. Tätä dataa on sitten verrattu raportteihin, joita sekä julkisen palvelun kanavat että yksityiset radioasemat ovat tehneet Ruotsissa toimivalle tekijänoikeusjärjestölle (Svenska Tonsätters Internationella Musikbyrå, STIM).

Diversiteettiä ja musiikin monipuolisuutta tutkimuksessa on tarkasteltu vertailemalla ruotsalaisessa radiossa kaiken kaikkiaan soitettujen kappaleiden vuosittaista lukumäärää radiossa vähintään kertaalleen soitettujen yksittäisten esitysten määrään. Vaikka ruotsalaisessa radiossa vuosittain soitetun musiikin määrä kasvoi tutkimusjaksolla yksityisen radiotoiminnan lisääntymisen takia moninkertaiseksi eli noin 200 000 esityksestä yli 700 000 esitykseen, radiosoittoon päässeiden yksittäisten esitysten määrä (50 000) pysyi likimain samana. Etenkin suurimpien kaupallisten ketjujen soittolistoilleen ottamien yksittäisten musiikkiesitysten määrä putosi tarkastelujaksolla selvästi: esimerkiksi NRJ:n soittolista kutistui kahdeksassa vuodessa (1994–2002) alle puoleen (481) alkuperäisestä (1036). (Edström-Frejman 2003)

Edström-Frejmanin (2003) tilastollisen tutkimuksen pääasiallisena tavoitteena ei ollut niinkään kuvata ruotsalaista radiotarjontaa tai sen monipuolisuutta kokonaisuudessaan, vaan lähinnä tarkastella radion ja musiikkiteollisuuden välisen erityissuhteen kehitystä. Musiikin esityskorvausraporttien käyttäminen radion musiikkitarjontaa kuvaavana metadatanä ei liioin ole mikään uusi ajatus, sillä esimerkiksi Tuominen (1993) on jo aiemmin käyttänyt vastaavaa lähestymistapaa.⁸ Vaikka Edström-Frejmanin tutkimuksen mittakaava ja kattavuus onkin omaa luokkaansa, siinäkin keskittyy yksinomaan radiomusiikkiin.

2.6. Suomalaisia paikallisradiotutkimuksia

Tampereen yliopistossa tehtiin 1980-luvun lopulla liikenneministeriön toimeksiannosta kaksi paikallisradioasemien ohjelmatarjontaa selvittänyttä tutkimusta eli ns. Paikallisradiotutkimus I (1987) ja Paikallisradiotutkimus II (1989). Asemien markkina- tai toiminta-alueiden määrittämiseen liittyviä ongelmia ei tutkimuksissa ollut, koska jokainen tutkittu paikallisradio oli käytännössä oman alueensa ainoa luvanvarainen asema. Paikallisradioiden ketjuuntuminen oli tuolloin erikseen toimituvissa kielletty, eikä useille paikkakunnille myönnettyjä ns. erikoisradiolupia saati valtakunnallista kaupallista radiotoimintaa vielä ollut edes olemassa. Ensimmäisen tutkimusraportin keskeisimpänä empiirisenä tutkimusaineistona oli viikon mittainen (nauhoitettu) kokonaisotanta kaikkien maaliskuussa 1986 toiminnassa olleiden 18 paikallisradion lähettämästä ohjelmistosta eli yhteensä noin 650 lähetystuntia. Tutkimusmetodina oli

⁸ Uimonen (2005, 247–249) on käyttänyt vastaavatyypisessä suppeammassa tarkastelussa sekä arkistotietoja radion musiikkiraporteista että Suomen ääni- ja kuvataallennetuottajat ry:n (ÄKT) tilaamaa raporttia äänilevy musiikin radiosoitosta (National Airplay Chart).

kvantitatiivinen sisällönanalyysi, jonka luokitusrunko pohjautui alun perin Yleisradion tuolloin käyttämään ohjelmaluokitukseen.

Kaksi vuotta myöhemmin käynnistyneestä toisesta tutkimuksesta pyrittiin tekemään yhteismitallinen Paikallisradiotutkimus I:n kanssa. Kvantitatiivisessa sisällönanalyysissä käytettiin muilta osin samaa 18 eri kategorian luokitusrunkoa kuin aiemmassa paikallisradiotutkimuksessa, mutta tällä kertaa opetusohjelmien luokka jätettiin pois. Lisäksi nyt lyhyidenkin ohjelmaosuiden kestot mitattiin ja annettujen ohjelmanimikkeiden alla esiintyneet eri ohjelmaosuustyypit luokitettiin kukin erikseen. Paikallisradioasemia oli toiminnassa jo 36, joten niistä valittiin mahdollisimman edustava 15 aseman otos asemien koon, omistuspohjan ja sijaintipaikkakunnan perusteella. 460 tunnin tutkimusaineisto eli kolmen lähetyspäivän koko ohjelmistot kuunneltiin asemien omilta, varsin huonokuntoisilta referenssinauhoilta. Nauhoitusten äänitysformaatit olivat varsin kirjava ja niiden teknisessä laadussa ja äänitystasossa esiintyi vakavia puutteita. Molemmat seikat hankaloittivat nauhojen purkua ja tutkimusaineiston jatkokäsittelyä. (Paikallisradiotutkimus II 1989, 19–25)

Tutkimusryhmä itse piti työnsä suurimpana puutteena sitä, että raportti painottui ennen kaikkea ohjelmien kvantitatiiviseen arviointiin. Työn perusteella saattoi muodostaa käsityksen paikallisradio-ohjelmistojen ohjelmasisältöjen määrällisistä painotuksista eri asemilla, mutta raportissa ei kuvattu lainkaan ohjelmien kulkua ja eri ohjelmaelementeistä koottuja kompositioita ja näin esimerkiksi kahden selvityksessä tutkitun radioaseman ohjelmien välisten laadullisten erojen arviointi oli käytännössä mahdotonta. (Paikallisradiotutkimus II 1989, 19–23)

Osin juuri näiden edellä mainittujen ongelmien takia Marko Ala-Fossi (1995, 56–59) kehitti pro gradu -työtään varten uuden, kvalitatiivisen tutkimusmallin radio-ohjelmistojen laadullisten erojen kuvaamista varten. Tutkimuksen aineistona olivat kolmen paikallisradion aamu- ja iltapäivien ohjelmat (klo 6.00–10.00 ja klo 14.00–18.00) viiden arkipäivän ajalta marraskuussa 1993, eli päivittäin 8 tuntia ohjelmaa per asema. Yhteensä 120 tunnin mittainen tutkimusaineisto koottiin nauhoittamalla ohjelmaa kolmella radiokasettinauhurilla asemien tietämättä. Seuraavassa vaiheessa nauhat purettiin "kuuntelupöytäkirjoiksi" ja tekijä rakensi samalla oman, ensisijaisesti käsillä olevan aineiston ominaisuuksiin perustuvan mallin kyseisten radio-ohjelmistojen laadullisista muuttujista.⁹ Musiikin luokituksessa puolestaan käytettiin pohjana Radio Suomen musiikkityöryhmän kehittämää musiikin sointikuvan jälkianalyysiin tarkoitettua kymmenen muuttujan analyysimallia. Kvalitatiivisen ohjelma- ja musiikkianalyysin sekä tilastollisen musiikkianalyysin lisäksi tutkimuksessa myös kuvattiin eri asemien ohjelmavirtaa rekonstruoida kunkin ohjelmatussisäisen lähetysrotaatio. Joka aseman aamu- ja iltapäivän lähetystunteja kuvaamaan piirrettiin rotaatiokello eli eri ohjelmakomponentteja, niiden sisältöjä, keskinäistä järjestystä ja kestoja kuvaava kaavio.

Edith Ahola (2002) puolestaan kehitti pro gradu- työssään 1980-luvun lopun Paikallisradiotutkimuksissa rakennettua radiotarjonnan sisältöluokittelua. Aholan työ oli osa Suomen Akatemian rahoittamaa tutkimushanketta (Media Economics, Content and

⁹ 1) ohjelman sujuvuus, 2) vakiojuonnot, 3) uutiset, 4) tunnussävelet, 5) ajoitukset, 6) mainokset, 7) tekemisen tapa ja osto-ohjelmien käyttö, 8) puhelinohjelmat, 9) musiikkitoiveiden käsittely ja 10) ohjelma-ajan myynti ulkopuolisille.

Diversity) jossa tarkasteltiin useampien eri viestinten tarjontaa marraskuun kolmannella viikolla vuonna 2000. Aholan keskeisimpänä tutkimuskohteena olivat yhden paikallisradion uutisten ja muun ohjelmavirran paikallisuus. Tutkimuksessa päädyttiin määrittelemään ohjelmavirtaan sisältyvät lyhyetkin jutut ja haastattelut omiksi ohjelmajaksoikseen, mutta toisin kuin Paikallisradiotutkimuksissa, juonnot rajattiin kokonaan sisältötarkastelun ulkopuolelle. Luokitellut ohjelmajaksot taas jaoteltiin toimitettuihin juttuihin ja haastatteluihin. Aholan käyttämä aiheuokitus pohjautui pitkälti ensimmäiseen Paikallisradiotutkimukseen, mutta ohjelmajaksojen paikallisuutta kuvaava luokitus oli rakennettu uudella tavalla. Siinä otettiin huomioon se, ettei paikallisuus ole pelkästään asioiden ja tapahtumien maantieteellistä sijoittumista, vaan että myös kansallisia ja kansainvälisiä aiheita ja asioita voidaan paikallistaa hakemalla niihin paikallinen näkökulma. (Ahola 2002, 18; 48–54.)

2.7. Radiotarjonnan monipuolisuusmittari

Viimeaikaiset, pääosin yhdysvaltalaiset radion monipuolisuutta koskeneet tutkimukset eivät tarjonneet sellaisenaan erityisen käyttökelpoisia malleja suomalaisen radion tutkimusta varten tai radiosisältöjen monipuolisuusmittarin rakentamiseen.

On varsin ymmärrettävää, että yhdysvaltalaisissa radion ohjelmatarjonnan monipuolisuutta selvittävässä tutkimuksissa turvaudutaan mieluummin formaattinimien ja soittolistojen kaltaiseen, valmiiksi saatavilla olevaan metadataan ohjelmista sen sijaan, että tutkittaisiin varsinaisia ohjelmia tai niistä tehtyjä tallenteita (vrt. Chambers 2003, 38). Asemien ja markkina-alueiden määrä on niin mittava, että kattavasta tutkimuksesta muodostuisi nopeasti valtava urakka. Suomessa sen sijaan markkinat ovat pienemmät ja tilanne on erilainen. Kuten edellä on jo todettu, formaatteihin tai formaattinimiin perustuva tarkastelu (esim. Berry & Waldfogel 2001) on varsin ylimalkainen, mutta lisäksi se sopisi suomalaiseen radiokulttuuriin perin huonosti, sillä kaikki asemat eivät edelleenkään määrittele sisältöjään minkään vakiintuneen formaatin avulla (Ala-Fossi 2005, 310, 351–359).

Toisaalta myöskään radion monipuolisuuden tarkastelu yksinomaan soittolistatietojen avulla (Williams, Brown & Alexander 2002) ei kuvaisi kunnolla koko radiotarjonnan monipuolisuutta, täysin riippumatta siitä miten sofistikoitunut menetelmä monipuolisuuden kuvaamiseen on käytössä (Chambers 2003). Jos koko radiotarjonnan monipuolisuuden tarkastelu perustuu vain ja ainoastaan soittolistoihin, käytännössä radion sisältötarjonta ymmärretään pelkästään radion soittamaksi musiikiksi ja tuolloin puhutut sisällöt sivuutetaan kokonaan.¹⁰ Ongelmia toteutukselle tuottaisi myös se, että Suomessa osa asemista katsoo soittolistansa koon ja kokoonpanon olevan luottamuksellista tietoa (Ala-Fossi 2005, 310).

Suomalaisten radiokanavien ohjelma- tai sisältötarjonnan kuvaaminen ja radion sisältöjen monipuolisuuden tarkastelu onkin parasta tehdä luokittelemalla ja analysoimalla sekä ohjelmavirtaan sisältyvää toimituksellista puhetta että kanavien soittamaa musiikkia. Kirjallisuuskatsauksen perusteella näyttää ilmeiseltä, että tietyistä ongelmista huolimatta televisiotarjonnan tutkimuksessa käytetty suhteellisen

¹⁰ Tämä on myös pelkkiin musiikkiraportteihin perustuvan monipuolisuustarkastelun rajoitus.

entropian indeksi on kuitenkin kaikkein varteenotettavin malli myös radiotarjonnan monipuolisuuden arvioimista varten (kts. Liite 1). Verrattuna muihin monipuolisuuden mittaamisessa käytettyihin menetelmiin (CR, HHI), suhteellisen entropian indeksillä (H) on tiettyjä vahvuuksia. Tämän mallin puolesta puhuu myös se, että suhteellisen entropian arvoja on mahdollista tarkastella paitsi kanava-, myös systeemitasolla. (Napoli 2001, 140; Cavallin 2000, 167; Hellman 2001, 184–185, 192.) Vaikka yksittäisten ja erikoistuneiden radiokanavien sisältöjaksojen monipuolisuuden arvioiminen kanavatasolla suhteellisen entropian indeksin avulla ei kaikissa tapauksissa olisikaan erityisen kiinnostavaa sen paremmin puhutun radiotarjonnan kuin musiikin osalta, Hellmanin hahmottelemasta työkalupakista löytyy muitakin välineitä.

Kunhan jokaisen kanavan radiosisältöjen jakauma erityyppisiin jaksoihin on selvitetty, voidaan ryhtyä tarkastelemaan radiosisältöjen suhteellisen entropian astetta eri systeemitasoilla. Osaa asemista voidaan tarvittaessa tarkastella yhteisen omistuksen perusteella ryhmitellen klusterisysteemeinä, joiden sisällä on mahdollista tarkastella esimerkiksi kanavien keskinäistä erilaisuutta (D), mutta kokonaisuuden kannalta kaikkein mielekkäin alempi systeemitaso tässä tutkimuksessa on yksittäinen tutkimuskaupunki, jonka koko luvanvaraisen radiotarjonnan monipuolisuudelle voidaan laskea entropiaindeksi (H).

Taulukko 1. Ohjelmatarjonnan monipuolisuuden mittarit (Hellman 2001)

Näkökulma ohjelmatarjonnan monipuolisuuteen	Analyysin taso	
	Yksittäinen kanava	Kaikki kanavat / kanavasysteemi
Tarjonnan leveys (valikoima)	<i>Suhteellisen entropian indeksi (H)</i> (kanavan monipuolisuus)	Suhteellisen entropian indeksi (H) (systeemin monipuolisuus)
Tarjonnan erilaisuus	<i>Eroavuusindeksi (D)</i> (eroavaisuudet kanavien välillä)	<i>Valintavaihtoehtojen indeksi (A)</i> (samanaikaisten vaihtoehtojen ohjelmatyypien määrä)

(Hellman 2001, 194)

Toimivia ja selkeitä vaihtoehtoja kaupunkipohjaiselle alueelliselle tarkastelulle ei juuri ole. Suomessa ei ole käytettävissä sellaisia julkisia ja yhtenäisiä radion markkina-alueiden määritelmiä, joihin alueellinen tarkastelu voisi suoraan perustua.¹¹ Näin jopa samassa kaupungissa toimivat kanavat käyttävät yksilöllisiä aluemäärittelyksiä myös KRT-raporttinsa pohjana. Maantieteelliset kuuluvuusalueet taas vaihtelevat lähetintehojen, maston korkeuden ja myös maaston perusteella, eivätkä ne liioin noudata kuntarajoja kuten väestötilastot. Näin ollen nämä markkina-alueet eivät ole selvärajaisia tai yksiselitteisiä. Myöskään toimiluvissa ei enää määritellä yksittäisiä toimilupa-alueen paikkakuntia vaan ainoastaan lähetinpaikat ja taajuudet.

EU-komission antama merkityksellisten markkinoiden määritelmä voisi antaa osviittaa, koska sen mukaan merkitykselliset markkinat muodostuvat yhdistämällä merkitykselliset tuotemarkkinat (kuluttajan mielestä vaihdettavat / korvattavissa

¹¹ Esimerkiksi Finnpanel Oy:n käyttämät minimimarkkina-alueiden määritelmät eivät ole julkisia.

olevat tuotteet) ja merkitykselliset maantieteelliset markkinat (alue, jolla yritykset ovat sitoutuneet tarjoamaan palveluita tai tavaroita) (van Cuilenburg 2000, 58–59; EU 1997). Toisaalta, vuonna 2003 annettuun markkinaoikeuden päätökseen sisältyvän Kilpailuviraston lausunnon mukaan kuuntelijamarkkinat ovat kuitenkin toissijaiset radiomainosmarkkinoihin verrattuna ja kilpailu radionkuuntelijoista ei muodosta perinteisiä tuotemarkkinoita (koska kuuntelijoille ei myydä mitään). Markkinaoikeuden jutussa antaman tuomion mukaan kaikki ”kaupalliset radiot toimivat samoilla valtakunnallisen radiomainosajan myynnin markkinoilla Suomessa”. (MAO 2003)¹²

Markkina- ja muiden aluemääritelmien rajaamiseen liittyvät ongelmat voidaan parhaiten välttää ottamalla alueellisen tarkastelun perustaksi yksittäiset kaupungit ja niiden asukkaiden vapaasti ja langattomasti vastaanotettavissa olevat, luvanvaraiset analogiset radiokanavat. Kaupunkitason systeemitarkastelussa oleellisia kysymyksiä ovat, millaisen perustarjonnan liki joka puolella kuuluvien ketjuasemien välittämät ohjelmistot muodostavat ja toisaalta, missä määrin paikallisesti toimivien radio-kanavien ohjelma- ja musiikkitarjonta poikkeaa ketjujen tarjonnasta. Entä miten nämä tekijät vaikuttavat kunkin kaupunkialueen luvanvaraisen radion kokonaistarjonnan monipuolisuuteen? Tässä tarkastelussa on lisäksi mahdollista laskea kanavien välisiä eroavuusindeksejä (D) myös kaupunkialuekohtaisesti.¹³

Seuraava, ylempi systeemitaso on näiden eri tutkimuskaupunkien muodostama kokonaisuus. Eri kaupunkien radiotarjonnan keskinäisessä vertailussa on mahdollista hyödyntää myös aluekohtaisia entropiaindeksejä, jotka paljastavat, onko tarjonnan monipuolisuus toisaalla kenties suurempi kuin yhtäällä. Tässä yhteydessä on mahdollista tarkastella niitä tarjonnan rakenteeseen liittyviä seikkoja, joista mahdolliset erot ja yhtäläisyydet johtuvat. Kaikkien tutkittujen asemien muodostama kokonaisuus taas antaa vertailukohdan kanavien keskinäiselle tarkastelulle.

2.8. Tutkimusaineisto

2.8.1. Ohjelmistojen valinta

Radion ohjelmatarjonnan kuvaaminen ja sen monipuolisuuden tutkiminen ei ole käytännössä mahdollista ilman, että tutkimusaineiston lähtökohtana käytetään varsinaisista radion ohjelmista tehtyjä tallenteita. Suomessa on tarjolla sekä lain nojalla toimivan julkisen Yleisradion että yksityisten, toimiluvanvaraisten radio-toimijoiden tuottamia radio-ohjelmistoja. Tässä tutkimuksessa keskitytään ministeriön toimeksiannon mukaisesti luvanvaraisten radiotoimijoiden ohjelmistoihin, mutta myöhemmin tarkastelua on mahdollista laajentaa myös Yleisradion radio-ohjelmistoihin.¹⁴

¹² Myös Suomen Radioiden Liitto on sittemmin liikenne- ja viestintäministeriölle toimittamassaan lausunnossa vedonnut edellä mainittuun oikeuden päätökseen ja kilpailuviraston myöhempiin lausuntoihin ja esittänyt näkemyksensä, että Suomessa on vain yhdet radiomarkkinat. (SRL 2005)

¹³ Lisäksi koska kaikilta kanavilta tarkastellaan saman päivän samojen aikajaksojen ohjelmia, tutkimuksessa tarjoutuu luonnostaan tilaisuus tarkastella myös samanaikaisten vaihtoehtoisten sisältötyyppien määrää. Televisiotarjontatutkimuksissa käytetty menetelmä eli valintavaihtoehtojen indeksi (Hellman 2001, 193) ei kuitenkaan tv- ja radiotarjonnan rakenteen eroavuuksien takia ole suoraan sovellettavissa radioaineistoon.

¹⁴ YLE tuottaa radiokanaviensa ohjelmatarjonnasta vuosittain omat tilastonsa, mutta luvut eivät ole tämän tutkimuksen kanssa suoraan vertailukelpoisia.

Suomessa oli Viestintäviraston mukaan (Liite 8.) vuonna 2005 kaikkiaan 67 kaupallisen tai yksityisen radiotoimiluvan haltijaa, joilla on käytössään yhteensä 325 ULA-alueen radiotaajuuksilla toimivaa lähetintä. Pelkästään erillisten asemanimien perusteella arvioituna näiden lähettimien kautta välitetään päivittäin mahdollisesti jopa 55 erillistä analogista radio-ohjelmistoa, joista osa on kuultavissa lähes koko maassa ja toiset pelkästään alueellisesti tai paikallisesti. Tässä yhteydessä mm. SBS:n Iskelmä-ketjuun kuuluvien 13 eri toimiluvanhaltijan on laskettu lähettävän samaa ohjelmistoa. Digitaaliseen radiotoimintaan on myönnetty toistaiseksi toimilupia vain DVB-T-verkkoa varten, missä kaksi eri operaattoria lähettää kolmea eri ohjelmistoa, joista kaksi on samassa muodossa kuultavana myös analogisessa radioverkossa. Näin ollen yksityisten digitaalisten radiokanavien rajaaminen tarkastelun ulkopuolelle ei merkittävästi kavenna suomalaisen radiotarjonnan kokonaiskuvaa.¹⁵

Joukkoviestinnän arkistointiprojektia valmistellut opetusministeriön työryhmä on omassa muistiossaan arvioinut, että Suomen elokuva-arkisto voisi tulevaisuudessa tallentaa kaikki valtakunnallisilla televisio- ja radiokanavilla lähetettävät ohjelmat, mutta paikallisesti lähetettävien ohjelmien osalta työryhmä suosittelee vain esimerkiksi viikon mittaisten otantayksiköiden tallentamista. Otosten lopullinen laajuus ja otantayksiköiden määrä on tarkoitus määritellä Suomen elokuva-arkiston vuosittaisessa tallennussuunnitelmassa, jossa tulee huomioida taloudellisten ja teknisten resurssien lisäksi myös tutkimuksen tarpeet. Muistiossa ei kuitenkaan oteta tarkemmin kantaa paikallisten ohjelmien otantaperusteisiin. (Opetusministeriö 2003, 62–63)¹⁶ Projektin ohjausryhmään kuuluvan professori Henry Baconin mukaan paikallisten ohjelmien otokseksi on sittemmin kaavailtu Ruotsin ja Norjan mallin mukaan neljä satunnaisesti valittua viikkoa per vuosi.¹⁷ (Bacon 2004; Opetusministeriö 2003, 32–34).

Varsinainen tutkimukseen valikoitavien radio-ohjelmistojen joukko voidaan rajata monin eri tavoin. Käytännössä tutkimusjoukon koko on kuitenkin jatkosuunnittelun kannalta erittäin ratkaiseva tekijä. Suppeampi radio-ohjelmistojen joukko tarkoittaa pienempiä kustannuksia, mutta myös ratkaisevasti heikompaa alueellisen ja paikallisen radiotarjonnan edustavuutta selvityksessä. Sen sijaan, että tutkimukseen olisi valittu kaikki Suomessa toimivat luvanvaraiset radiokanavat tai esimerkiksi vähintään yhden prosentin valtakunnalliseen kanavaosuuteen yltäneet yksityiset radiokanavat, perusteena käytettiin radio-ohjelmistojen alueellista käyttäjäpotentiaalia eli tutkimuskaupunkien väestömäärää.

¹⁵ Suomen DAB -radioverkko suljettiin 31.8.2005 YLE:n päätettyä lopettaa DAB -lähetysensä toistaiseksi. Sen jälkeen YLE on lisännyt radiotarjontaansa DVB-T -verkossa.

¹⁶ Viestintäkulttuuritoimikunta esitti paikallisradio-ohjelmien arkiston perustamista Suomeen jo 1980-luvun lopulla. (Paikallisradiotutkimus II 1989, 22)

¹⁷ Esimerkiksi Norjassa radio- ja televisio-ohjelmien arkistoinnista vastaa kansalliskirjasto: http://www.nb.no/fag/nasjonalbibliotekets_samling/kringkasting__1
Ruotsissa vastaava tehtävä on valtion ääni- ja kuva-arkistolla (SLBA), joka kerää yksityisten radioasemien itse tekemät referenssitallenteet vuosittaisen neljän viikon otossuunnitelman mukaan: <http://www.ljudochbildarkivet.se/slba/PSUser/servlet/com.ausys.ps.web.user.servlet.AuthorizedPageServlet?nodeid=1336&pageversion=1>

Tässä tutkimuksessa aineistoon on valittu Suomen 15:ssä väkiluvultaan suurimmassa taajamassa sekä Seinäjoella kuultavat luvanvaraiset radio-ohjelmistot. Mukana ovat Porvoo, Kajaani ja Rovaniemi lukuun ottamatta kaikki Manner-Suomen maakuntakeskukset eli Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Turku, Oulu, Lahti, Kuopio, Jyväskylä, Pori, Lappeenranta, Vaasa, Kotka, Joensuu, Hämeenlinna ja Seinäjoki. Väkiluvultaan muita kaupunkeja pienempi Seinäjoki on mukana ensisijaisesti tutkimuksellisesti kiinnostavan paikallisradiotarjontansa ansiosta (viisi paikallista ohjelmistoa).

Tilastokeskuksen (31.12.2003) väestötilastojen mukaan näissä 16 kaupungissa asui runsaat 2,1 miljoonaa ihmistä eli kaikkiaan noin 41 prosenttia koko Suomen väestöstä (5,2 miljoonaa). Tarkasteltavana on siis tämän väestöosan vapaasti saatavilla oleva luvanvarainen radiotarjontaa eli asemanimien perusteella tunnistettuna yhteensä 38 erillistä radio-ohjelmistoa (kts. Taulukko 3.), joista noin 10 (Radio Nova, erikoisradiot ja Iskelmä-ketju sekä NRJ) ovat kuultavissa lähes kaikilla alueilla ja loput vain joko alueellisesti tai paikallisesti.

2.8.2. Lähetysnäytteiden koon rajaaminen

Koska nykyisten radio-ohjelmistojen suunnittelun eräänä tavoitteena on luoda kanavan ohjelmatarjontaan päivästä päivään ulottuvaa jatkuvuutta rakentamalla arkipäivien ohjelmistot keskenään mahdollisimman samanlaisiksi, useampien arkipäivien sisällyttäminen näytteeseen ei välttämättä merkittävästi lisäisi sen edustavuutta. Näin tässä tutkimuksessa kerättiin kaikilta aineistoon valituilta radioasemilta yhden vuorokauden kaikki lähetykset eli yhteensä (38 x 24=) 912 tuntia ohjelmaa. Tästä aineistosta on kuitenkin valittu kvantitatiivisesti analysoitavaksi 228 tunnin (9,5 vrk) mittainen näyte eli kuusi tuntia per asema.

Kuten jo aiemmin on mainittu, koska a) toimituissa edellytetään vain 12 tunnin päivittäistä ohjelmatarjontaa ja sekä b) radion kuuntelu että c) kanavien omaleimaisen tarjonta ajoittuu pääosin varhaisaamun ja alkuillan välille, analysoidut ohjelmatusnimit on valittu klo 6.00 ja klo 18.00 väliltä. Kaikkiin kuuden tunnin mittaisiin näytteisiin on pyritty sisällyttämään 30 minuutin jakso jokaiselta kello 6.00 ja kello 18.00 väliseltä lähetystunnilta, niin että kukin näyte edustaisi mahdollisimman hyvin kyseisen kanavan keskeisintä lähetystarjontaa tutkimuspäivänä.

Käytännössä muutamien asemien näyte jouduttiin kuitenkin aineistossa olleiden puutteiden ja häiriöiden takia kokoamaan edellä esitetystä poikkeavalla tavalla. Näitä tapauksia on käsitelty tarkemmin liitteessä 2.

Taulukko 2. Kanavakohtaisten lähetyksenäytteiden rajausta ja kokoonpano

	Lähetystunnit	Näytteeseen valitut lähetyksjaksot
1	6.00–7.00	6:00:00–6:30:00
2	7.00–8.00	7:30:00–8:00:00
3	8.00–9.00	8:00:00–8:30:00
4	9.00–10.00	9:30:00–10:00:00
5	10.00–11.00	10:00:00–10:30:00
6	11.00–12.00	11:30:00–12:00:00
7	12.00–13.00	12:00:00–12:30:00
8	13.00–14.00	13:30:00–14:00:00
9	14.00–15.00	14:00:00–14:30:00
10	15.00–16.00	15:30:00–16:00:00
11	16.00–17.00	16:00:00–16:30:00
12	17.00–18.00	17:30:00–18:00:00

2.8.3. Aineiston keruumenetelmät ja tallennuksen organisointi

Tutkimuksessa ei haluttu tukeutua asemien omiin referenssinauhoihin, vaikka se olisi periaatteessa ollut mahdollista. Ensinnäkin, etukäteen tehtynä aineistopyyntö olisi voinut saada aikaan ns. vedättämistä, mikä heikentäisi materiaalin edustavuutta. Jälkikäteen referenssiaineistoa taas on mahdoton saada, jos tallennus on jostakin syystä laiminlyöty. Useimpia radio-ohjelmia pidetään kertakäyttöisinä, eikä niiden säännöllinen tallentaminen esimerkiksi uusintoja tai omaa arkistointia varten ole tietävästi kovin yleistä. Lähetyksen referenssinauhoja säilytetään monesti vain säännösten vaatimat kolme kuukautta, eikä nauhoitusten laatuun ja kattavuuteen yleensä panosteta enempää kuin mikä on aivan välttämätöntä. Asemien ei myöskään tarvitse välttämättä suostua tämänkaltaisiin aineistopyyntöihin ja aiempien kokemusten perusteella (vrt. Paikallisoradiotutkimus II) oli ilmeistä, että lopuissakin tapauksissa ääniteformaattien kirjavuus ja äänitysten vaihteleva tekninen laatu olisivat muodostuneet ongelmiksi.

Tulevaisuudessa kiinteä yhteistyö joukkoviestintäarkiston kanssa radio-ohjelmistojen otannon ja tallennusten suunnittelussa helpottanee merkittävästi aineistojen hankintaa. Toistaiseksi joukkoviestinnän arkistointiprojekti on kuitenkin kesken, eikä vuonna 2005 toteutettu radiotarjontatutkimus voinut vielä suoraan tukeutua yhteisiin otoslinjauksiin sen paremmin kuin arkiston tekemisiin ohjelmatalenteisiin. Ainoa mielekäs vaihtoehto olikin lopulta lähetyksen tallentaminen erikseen nimenomaan tutkimuskäyttöä varten. Aineiston edustavuuden takaamiseksi ohjelmat päätettiin tallentaa kaikkialla samana kevään tyypillisintä arkea edustavana tutkimuspäivänä radioasemien tietämättä, samaan tapaan kuten kuuntelijatutkimuksen otosviikot pidetään nekin radioasemilta salassa.

Taulukko 3. Tutkimukseen valitut luvanvaraiset radiokanavat ja niiden tallennuspaikat

Äänityspaikka	Kanavanimi	Taajuus	Toimilupayhtiö	Teho	Lähetinpaikka
1. Tampere	1 Classic Radio	92,2	Metroradio Finland Oy	200	Tampere
	2 Groove FM	105,2	Metroradio Finland Oy	200	Tampere
	3 Iskelmä	100,9	Tampereen Seudun Paikallisradio Oy	200	Tampere
	4 Kiss FM	89,6	Pro Radio Oy	200	Tampere
	5 Radio City	104,2	Suomen Urheiluradio Oy	1000	Ylöjärvi
	6 Radio Dei	97,2	Kristillinen Media Oy	1000	Ylöjärvi
	7 Radio Nova	104,7	Suomen Uutisradio Oy	60000	Tampere
	8 Radio NRJ	90,0	NRJ Finland Oy	200	Tampere
	9 Radio SuomiPOP	91,6	Metroradio Finland Oy	200	Tampere
	10 Sävelradio	105,6	Suomen Sävelradio Oy	1000	Ylöjärvi
	11 Radio 957	95,7	Pro Radio Oy	200	Tampere
	12 Radio Manta	107,4	Kustannusliike Aluelehdet Oy	1000	Nokia
	13 Sun FM (Radio Satahäme)	107,8	Pohjois-Satakunnan Viestintä Oy	1000	Hämeenkyrö (Nokia)
	14 Radio Moreeni	98,4	Tampereen Yliopisto	200	Tampere
2. Helsinki	15 Radio Helsinki	95,2	Radio Helsinki Oy (Edit Station Oy)	200	Espoo (Helsinki)
	16 Radio Sputnik	106,9	Radio Satellite Finland Oy	500	Helsinki
	17 Metro FM (SuomiPLUS)	88,6	Metroradio Finland Oy	1000	Espoo
	18 Lähiradio	100,3	Kansan Radioliitto r.y. & co.	500	Helsinki
3. Turku	19 Radio Auran Aallot	90,5	Turun Paikallisradio Oy	1000	Turku
	20 Radio Majakka	89,0	Turun Paikallisradio Oy	1000	Turku
	21 Radio Sata	105,5	Pro Radio Oy	1000	Turku
	22 Radio Robin Hood	91,5	Turun Lähiradioyhdistys ry	200	Turku
4. Oulu	23 Radio Mega	103,1	Pro Radio Oy	1000	Oulu
	24 Radio Pooki	88,0	Radio Pooki Oy	2000	Oulu
	25 RFM Skiradio	103,5	Prianet Oy	200	Oulunsalo (Kiiminki)
5. Lahti	26 Radio 99	98,6	Monday's Special Oy	100	Lahti
6. Kuopio	27 Oikea Asema	96,7	Pohjois-Savon Paikallisradio Oy	500	Kuopio
7. Jyväskylä	28 Radio Jyväskylän	102,5	Pro Radio Oy	3000	Jyväskylä
	29 Järviradio	91,3	Järviradio Oy	1000	Jyväskylä
8. Pori	30 Radio Pori	89,4	Teljän Mediat Oy	1000	Pori
	31 Radio West	100,4	Huittisten Sanomalehti Oy	1000	Harjavalta (Nakkila)
9. Vaasa	32 Radio Vaasa	99,5	Oy Radio Vaasa Ab	200	Vaasa
10. Joensuu	33 Radio Rex	92,8	Oy Najaros Ab	1000	Joensuu (Liperi)
11. Seinäjoki	34 Iskelmä 969 (Simpso)	96,9	Lapuan Paikallisradio Oy	1000	Lapua
	35 Iskelmäradio Pohjanmaa	105,9	Kevyt Kanava Oy	200	Jalasjärvi
	36 Radio On	105,4	Lapuan Paikallisradio Oy	200	Lapua
	37 Radio Paitapiiska	92,3	Radio Paitapiiska Oy	1000	Kurikka
	38 Radio Seinäjoki	98,2	Etelä-Pohjanmaan Viestintä Oy	3000	Lapua

Tallennusta varten palkattiin yhteensä 11 tutkimusavustajaa. Joukko koostui pääosin Tampereen yliopiston ja Tampereen ammattikorkeakoulun opiskelijoista, joille annettiin ennen kentälle lähtöä tekninen perehdytys sekä kirjalliset ohjeet laitteiden käyttöön. Tallennuslaitteina käytettiin pöytämallisia ja kannettavia tietokoneita¹⁸, joiden äänikortin sisääntuloon oli stereoliitäntäjohtolla kuulokeliitännästä kytketty tavallinen analoginen radiovastaanotin. Äänitysohjelma oli internetissä jaettava

¹⁸ Pääosa tallennuslaitteista (22) oli Fujitsu Siemens LifeBook S-4572 Series Pentium III 750 MHz -mallisia kannettavia tietokoneita. Pääosa (28) radiovastaanottimista puolestaan oli Panasonic RF-3500 mallisia analogisia monovastaanottimia.

Audiograbber -niminen ilmainen ja lisenssivapaa (freeware) audiotallennusohjelma.¹⁹ Kyseisen tietokoneohjelman voi ennakolta ajastaa tekemään äänityksiä reaaliajassa suoraan kiintolevyille, jolloin vältetään välitallennusten riskeiltä. Tiedostoformaattiksi valittiin tallennustestien jälkeen toimintavarmaksi osoittautunut MP3, jonka koodaukseen käytettiin Windows Media Player 7.0:n ja sitä uudempien versioiden mukana tulevaa kooderia (Fraunhofer IIS MPEG Layer-3 advanced).

Varsinaiset äänitykset tehtiin tiistaina 10.5.2005. Tuolloin äänitettiin ennakko-suunnitelmien mukaisesti 24 tunnin mittainen, samanaikainen tallenne 38 toimiluvanvaraisen analogisen radiokanavan lähetyksistä kaikkiaan 11 eri kaupungissa. Yli kolmannes (14 asemaa) koko tutkimusaineistosta tallennettiin samanaikaisesti yliopiston omissa tiloissa Tampereella.

Suurin osa (26) ohjelmistonäytteistä saatiin äänitettyä kokonaan ilman mainittavia häiriöitä. Teknisistä ongelmista ja inhimillisistä erehdyksistä johtuen osassa näytteistä (10) havaittiin jo esikuuntelussa joko selviä häiriöitä tai pieniä puutteita tallennuksen välillä keskeydyttyä. Ne eivät kuitenkaan estäneet kyseisten näytteiden analysoimista, koska 24 tunnin näytteestä oli joka tapauksessa tarkoitus kuunnella ja luokitella vain kuuden ohjelmatusnin sisältö väliltä klo 06.00–18.00.

Vain kahden ohjelmiston osalta ensimmäinen äänitys ei tuottanut tyydyttävää tulosta. Radio Helsingin tallenteesta oli Radio Helsingin ohjelmaa vain noin 12 tuntia (radiovastaanotin oli vahingossa viritetty uudelleen viereiselle Radio Cityn taajuudelle) ja Radio 99:n sijasta Lahdessa oli inhimillisen erehdyksen seurauksena äänitetty läheisellä taajuudella kuuluvaa Radio Suomen lähetystä. Näiden kahden aseman uusintaäänitys tehtiin 9 päivää ensimmäisen kierroksen jälkeen eli torstaina 19.5.2005.

Näytteet tallennettiin kiintolevyiltä tunnin mittaisina MP3 -tiedostoina CD-R -levyille siten, että yhden kanavan kaikki 24 tiedostoa olivat yhdellä levyllä ja samassa hakemistossa. Tähän muotoon ja laatuun pakattuna²⁰ 24 tuntia radiolähetystä vei levytilaa vain noin 574 MB.

2.9. Aineiston luokitus

2.9.1. Radiosisältöjen luokitusrunko

Tutkimuksen luokitusrunkoa²¹ laadittaessa on käytetty pohjana useampiakin radio- ja tv-ohjelmien luokittamiseen aiemmin käytettyjä runkoja, mm. Paikallisradiotutkimus I:n ja II:n luokitusrunkoja, Edith Aholan (2002) gradussaan käyttämiä paikallisradio-ohjelman luokitusmalleja ja Suomalainen televisiotarjonta -tutkimusten ohjelma-tyyppiluokituksia (Aslama & Wallenius 2004).

Luokitusrungon avulla ei ole tavoiteltu suoraa tulosten vertailukelpoisuutta 1980-luvun lopulla tehtyjen Paikallisradiotutkimus I:n ja II:n kanssa, vaikkakin tiettyjen peruslinjausten osalta niistä on voitu ottaa mallia. Sen sijaan kehittelytyössä on

¹⁹ Ohjelma löytyy osoitteesta: <http://www.audiograbber.com-us.net/>

²⁰ Tallenteiden bittivirran nopeus on vain 56 kbit/s (stereo) ja näytteenottotaajuus 22.05 kHz.

²¹ Koko luokitusrunko on tutkimuksen liitteenä 3.

pyritty hyödyntämään soveltuvin osin jo vakiintuneissa tv-tarjontatutkimuksissa käytettyjä kategorisointeja, niin että välinekohtaisten selvitysten keskinäinen vertailu tai ainakin rinnakkainen tarkastelu olisi mahdollista.

Näin ollen radiotarjontatutkimuksen luokitusrunгон ensimmäiset kolme muuttujaa ovat täsmälleen samat kuin tv-tarjontatutkimuksessa (kanava, lähetyspäivä, lähetysaika). Kanava ja lähetysaika eivät varmaan kaipaa lisäselityksiä ja lähetyspäivänkin sisällyttäminen aineistoon on myöhemmän käytön kannalta perusteltua, vaikka lähes koko aineisto on kerätty yhtenä ja samana päivänä.

Televisiotutkimuksen havaintoyksikkö eli ohjelma on radion tarkastelussa korvattu Paikallisiradiotutkimus II:n tapaan tässäkin tutkimuksessa *sisältöjaksolla*, joka tarkoittaa kahden selvästi erottuvan siirtymän välistä ajallista jaksoa radiolähetyksessä, jonka kesto mitataan minuutteina ja sekunteina. Siirtymällä taas tarkoitetaan joko lähetysten pääasiallisen sisältöaineiksen [esim. puhe / musiikki], sisältöjaksosrakennetyypin [esim. juonto / haastattelu] tai sisältöjaksos sisältötyypin tai genren [esim. uutinen / viihde] muutosta.

Radion tärkeimmät sisällöt ovat puhetta, musiikkia, muita ääniä ja hiljaisuutta (Crisell 1994, 42–62). Tässä tutkimuksessa ollaan erityisen kiinnostuneita puhetta ja/tai musiikkia sisältävistä toimituksellisista sisältöjaksoista ja niiden monipuolisuudesta. Näin ollen asema- ja muut tunnuks, promootioon käytetyt äänielementit, jinglet ja muut välikkeet sekä mainokset ja eri sisältöjaksojen välinen hiljaisuus eli tauot kyllä mitataan myös kestoaltaan ja niiden osuus aineistosta on näin tarkasteltavissa, mutta ne eivät saa muita muuttujan arvoja. Sisältöluokitusten ulkopuolelle rajattavien elementtien selkeä ja yhtenäinen määrittely tutkimusavustajien kanssa oli siksi tärkeää.

Musiikki on niin merkittävä osa radion sisällöistä, että se on syytä luokitaa erikseen oman musiikkiluokituksen avulla. Puheen ja musiikin yhdistelmät sekä kaikki muu radiopuhe taas luokitetaan puhuttujen sisältöjen luokitusrunгон avulla.

Suurin osa tutkimusaineistoon sisältyvästä puheesta on suomenkielistä, mutta ei kaikki. Aineistossa on mukana kokonaan venäjänkielinen Radio Sputnik, kaksikielinen Radio Vaasa ja joillakin asemilla on englanninkielisiä ohjelmajaksos (esim. Järviradio). Lisäksi Lähiradiolla on näytteessään ruotsinkielistä ohjelmaa. Kieli-muuttuja onkin näin aiheellinen sekä puhe- että musiikkisisältöjen luokittamisessa.

Puhuttuja sisältöjaksoja on ainakin kuutta eri *rakennetyyppiä* (juonto, toimitettu juttu, haastattelu, keskustelu, puhelinkontakti ja muu/ ei tunnistettavissa). Näidenkin tyyppien määritelmät käytiin erikseen läpi tutkimusavustajien kanssa yhtenäisen näkemyksen luomiseksi. Sisältöjaksos rakennetyyppi ei kuitenkaan määritä jaksos sisältötyyppiä, joten näin ollen esimerkiksi levyjen väliin sijoittuva juonto voi olla sisältötyypiltään esimerkiksi uutinen aivan vastaavalla tavalla kuin varsinaiseen uutislähetykseen sisältyvä sähke.

Radiotarjontatutkimuksen kahdeksas muuttuja on sisältötyyppi. TV-tarjontatutkimuksessa sitä vastaa *ohjelmaluokka*. Tämä on se keskeinen muuttuja, jonka saamien arvojen suhteellisen entropian aste kuvaa tv-tarjontatutkimuksessa

ohjelmatarjonnan monipuolisuutta. Osa televisiotutkimuksessa käytetyistä muuttujan arvoista on radiotutkimuksen kannalta täysin mahdottomia, mutta tutkimuksessa on silti pyritty rakentamaan radiolle mahdollisimman samankaltainen sisältötyyppi-luokitus, niin että suhteellisen entropian indeksiä voitaisiin käyttää myös radio-tarjonnan monipuolisuuden arvioimiseen.

Uutiset ja ajankohtaisohjelmat ovat melko ongelmattomia ohjelmaluokkia – tai tässä *sisältöjakson sisältötyyppinä* – myös radion kannalta, sillä niiden tunnistaminen ei yleensä ole kovin vaikeaa. Kuten edellä on mainittu, uutiseksi voidaan tässä luokitaa esimerkiksi olennaisen uuden uutistiedon sisältävä juonto myös muodollisen uutis-lähetyksen ulkopuolella. Myöskään ohjelman ajankohtaisuus ei ole sidottu johonkin tiettyyn rakennetyyppiin, vaan esimerkiksi ajankohtaisesta aiheesta tehty puhelin-kontaktilähetykset on tässä ajankohtaisosio. Koska sisältöjaksoissa on kyse siis perinteistä otsikko-ohjelmaa pienemmistä lähetyksen rakenne-elementistä, sekaannusten välttämiseksi sanaa ohjelma ei käytetä edes tässä sisältötyyppien jaottelussa.

Asia- ja/tai dokumenttiosioihin kuuluvat kaikki ei-päiväkohtaiset faktasisältöjaksot ja radiodokumentit. *Kulttuuriosioihin* kuuluvat kaikkia muita kulttuurin lajeja paitsi musiikkia käsittelevät ohjelmat, sillä *musiikkiosiot* on tässä irrotettu omaksi luokakseen. Musiikkiosio on sisältöjakso, jossa puhutaan nimenomaan siitä musiikista jota ohjelmassa soitetaan ja päinvastoin eli siinä soitetaan nimenomaan sitä musiikkia josta puhutaan: musiikki soi itsensä takia eikä alisteisena jollekin muulle.

Palvelu- ja harraste- samaten kuten *urheilusisältöjä* tarjotaan myös radiossa. Sen sijaan televisiotarjonnan ohjelmatyypit kotimainen fiktio, ulkomainen fiktio ja elokuva ovat radiossa sen erilaisesta välineluonteesta johtuen varsin käyttökelvottomia luokituksia. Nämä kolme viimeksi mainittua voidaankin korvata yhdellä tyyppillä *kuunnelma tai fiktio-osio*. *Lapsille suunnatut osiot, opetusosiot, viihdeosiot* ja *muu /ei tunnistettavissa* sopivat nekin myös radiosisältöjen luokitukseen. Lisäksi runkoon on Paikalliseradiotutkimusten tapaan lisätty oma luokkansa myös uskonnollisia tai hengellisiä sisältöjaksia varten. Näin erityyppisiä sisältöjaksia on 13 eri lajia – eli yhtä monta kuin tv-tarjontatutkimuksen ohjelmaluokkia. (vrt. Hellman 2001, 186–187)

Televisiotarjontatutkimuksessa käytetyt muut muuttujat eli alkuperä (missä ohjelma on tehty), jatkuvuus (onko kyseessä sarjatuotoinen vai pisteojelma) ja uusinnat (onko ensilähetykset vai ei) ovat radion välineluonteen ja radion sisältöjen rakenteen sekä tutkimusaineiston rajauksen takia tässä yhteydessä varsin epärelevantteja.

Sen sijaan sisältöjaksojen paikallisuutta (puhutaanko paikallisista asioista tai haetaanko asioihin paikallista näkökulmaa) mittaava muuttuja on radiotutkimuksessa varsin olennainen, koska paikallisista asioista kertominen ja paikallisen tiedon välitys on paikalliseradiotoimiluvilla toimivien asemien toimilupa-ehdoin. Sisältöjakson paikallisuutta koskeva luokitus perustuu pääasiassa Aholan (2002, 53–54, 91) tekemään luokitukseen. Tosin tamperelaisuus on tässä yhteydessä korvattu yleisellä lähetykspaikkaan liittyvällä paikallisuudella ja Aholan erikseen lisäämä läänitaso on korvattu maakuntatasolla. Läänit ovat nyky-Suomessa suuria ja varsin hahmottomia hallinnon aluerajoja, joilla harvemmin on tekemistä ihmisten arkielämän tai radio-ohjelmien aiherajausten kanssa. Maakunnat sen sijaan ovat mm. EU-rahamääräyksiä, kuntayhteis-

työn ja monesti myös alueellisen kulttuurin toiminta-alueita. Samalla valtakunnallisten ja kansainvälisten sisältöjaksoluokitusten väliin on myös lisätty EU-taso.

2.9.2. Musiikkiluokitus

Tutkimuksessa käytetyn musiikkisisältöjen luokituksen pohjana ovat toisaalta aiemmat radiomusiikin jälkianalyysimallit (Ala-Fossi 1995, Salmi 1998), mutta nyt käytetty lajityyppien muotoilu on laadittu varta vasten tätä tarkoitusta varten yhteistyössä professori Vesa Kurkelan (Sibeliuksen Akatemia) ja tutkija Heikki Uimosen (Tampereen yliopisto, musiikkitieteen laitos) kanssa. Musiikkilajiluokituksesta on samalla pyritty tekemään riittävän selkeä myös maallikkojen käytettäväksi, koska luokittajilta ei ole etukäteen edellytetty musiikin erityisosaamista.

Musiikin esityskieli sekä kappaleiden ja esiintyjien nimitiedot ovat sellaisenaan aika selkeitä muuttujia, jotka eivät juuri kaipaa lisäselityksiä. Teoksen aikakausi viittaa ensisijaisesti kyseisen levytyksen tallentamisajankohtaan ja vasta toissijaisesti kyseisen musiikkikappaleen alkuperäiseen julkaisuaikakauteen. Mikäli levytyksen ajankohtaa ei tiedetä, aikakausi pyritään määrittämään kappaleen julkaisuaikakohdan mukaan. Musiikin aikakaudet on määriteltä pääosin kymmenen vuoden mittaisina jaksoina. Nykypäivän musiikiksi katsotaan kuitenkin viimeisen viiden vuoden sisällä tehdyt levytykset ja uutuuksia ovat tänä vuonna julkaistut kappaleet. Näin esimerkiksi parin vuoden takainen uusi tulkinta Elviksen klassikkokappaleesta ei ole 1950-luvun vaan nykypäivän musiikkia.

Teoksen tuttuutta määriteltäessä käytössä on nelikohtainen luokitus. Hittien eli omana aikanaan Suomessa keskimääräistä suurempaan suosioon yltäneiden kappaleiden tunnistamisessa apuna olivat luokittajien oman kokemuksen lisäksi myös Suomen Ääni- ja kuvataallennetuottajat ry:n toimittamat tiedot tutkimusviikon soitetuimmista kappaleista (National Airplay Chart, viikko 19 / 2005) sekä ÄKT:n ja YLEX:n internetissä ylläpitämä levymyyntitilastojen arkistotietokanta²². Varsinaisten musiikkiharvinaisuuksien osalta taas oletettiin, että ne todennäköisimmin identifioidaan erikseen jo juonnoissa. Loput musiikkiesitykset taas kuuluvat joko aikakaudellaan soitettujen tai tunnistamattomien joukkoon.

Koska tässä hankkeessa myös radion musiikkitarjonnan monipuolisuutta kuvataan suhteellisen entropian indeksillä, musiikin luokitusmalli on koetettu rakentaa tätä silmälläpitäen suhteessa suomalaisen radion musiikkitarjontaan. Erilaisia musiikin tyyllilajeja on maailmassa määritelmistä riippuen ainakin 1500. Tähän luokitukseen on kuitenkin koetettu löytää työkaluksi ne enimmillään 15 maallikonkin tunnistettavissa olevaa erilaista radiomusiikin genreluokkaa, joiden esiintymistä suomalaisessa radio-tarjonnassa voidaan toisaalta perustellusti pitää mahdollisena ja jotka toisaalta kattavat mahdollisimman laajan musiikillisen kirjon. (vrt. Hellman 2001, 196) Vaikka luokittajille tarjottiinkin tunnistamisen avuksi kunkin musiikkigenren tyypillisiä esiintyjiä ja kappaleita, esitysten lajityyppi on määriteltä aina kulloinkin käsillä olevan esityksen, eikä esimerkiksi artistin yleisen tai pääasiallisen suuntautumisen perusteella. Näin ollen saman esiintyjän eri esitysten on mahdollista kuulua eri lajityyppiluokkiin.

Jazz-musiikkiin lukeutuu tässä tutkimuksessa sekä klassinen että uudempi jazz kaikissa muodoissaan. Samankaltainen rajausta koskee myös *blues*-musiikkia.

²² <http://www.yle.fi/top40/arkisto.shtml>

Iskelmäksi on luokiteltu kotimainen tango ja muu suomeksi laulettu iskelmämusiikki, samoin kuin vanhat ja uudemmatkin ulkomaisten pop-kappaleiden iskelmätyyliin tehdyt käännösversiot. *Rock-iskelmäksi* taas on määritelty suomeksi laulettu eli kotimainen rock-vaikutteinen musiikki (vrt. Suomi-rock). *Rock* -musiikiksi on määriteltä kaikki kotimainen ja ulkomainen oman aikansa rock, mikä tietää melkoista kirjoa.

Hard rock tai *heavy rock* -musiikiksi on puolestaan luokitettu kaikki meteliiltään ja intensiteetiltään edelliseen luokkaan verrattuna astetta raskaampi rockin rytinä. Luokka *ac / pop* eli *adult contemporary / popular music* tarkoittaa koti- ja ulkomaista keskittien pop- musiikkia, joka soi selvästi rock-musiikkia kevyemmin. *Dance* pitää sisällään nimikkogenren lisäksi hip-hopin sekä kaiken konevoimin tanssittavaksi tehdyn modernin musiikin. *Viihdemusiikkia* taas ovat esimerkiksi mahtipontiset jousisovitukset ja ns. muzak tai muu ”hissimusiikki”. *Klassinen musiikki* ymmärretään tässä perinteiseksi klassiseksi musiikiksi, jossa on tunnistettavia melodioita. *Moderni klassinen* taas on uudempaa klassista musiikkia, jossa ei välttämättä ole melodioita. *Hengellisen* musiikin piiriin on luokiteltu kaikki kirkkomusiikki, mutta yhtä lailla samaa ilosanomaa julistavat gospelit. *Country*-musiikiksi on sen sijaan kelpuutettu vain selvästi perinteisen kantrin tunnusmerkit täyttävä musiikki, sillä ns. new country on tässä katsottu lähinnä yhdeksi pop-musiikin alalajiksi. *Kansojen musiikki* taas kokoaa yhteen luokkaan folkin, kansanmusiikin ja kaiken ns. maailmanmusiikin. Lisäksi luokitusrungossa varattiin paikka myös edellä kuvattuun luokitukseen sopimattomille musiikkilajeille kuten funk-musiikille sekä varauduttiin siihen, ettei kaikkien kappaleiden lajityyppejä ehkä tunnisteta.

2.9.3. Laadulliset muuttujat

Vaikka laadullisessa tutkimusosuudessa käytetäänkin Ala-Fossin (1995) aiemmin kehittämää mallia, lähtökohtana oli, etteivät aiemmat aineistolähtöisesti laaditut muuttujat soveltuisi sellaisenaan toisen ja toisenlaisen aineiston analyysin työkaluiksi erilaisessa tutkimusasetelmassa. Laadullisen analyysin valmistelu lähtikin liikkeelle kuuntelemalla uutta tutkimusaineistoa ja tarkastelemalla kanavien tarjontaa sekä toisiaan että aiempaa muuttujavalikoimaa vasten. Tämän katsauksen tuloksena hahmottui käsitys siitä, miten laadullisten muuttujien valikoimaa tulisi uudistaa. Ensinnäkin, pelkästään aiempia tutkimusaineistoja kuvaavat spesifit muuttujat piti karsia pois ja samalla oli mielekästä työekonomisista syistä myös supistaa muuttujien valikoimaa. Toiseksi, käsillä olevan aineiston kuvaamiseen tarvittiin myös kokonaan uusia muuttujia. Kolmanneksi, sekä uudet että aiemmasta valikoimasta käyttöön jääneet muuttujat piti rajata ja määritellä uudelleen.

Näin myös nyt käytettyjen laadullisten muuttujien määrittely on tehty aineistolähtöisesti kuuntelemalla tallenteita ja rakentamalla uudet muuttujat sen perusteella. Aiemmista muuttujista pienen päivityksen kautta myös uuden aineiston kanssa toimiviksi osoittautui neljä (uutiset, sujuvuus, tekemisen tapa, mainokset) mutta kokonaan uusia muuttujia eri kanavien tarjonnan erojen ja yhtäläisyyksien kuvaamiseen tarvittiin vähintään saman verran. Tällä tavoin muuttujien kokonaisuudeksi muodostui kahdeksan.

Ensimmäinen uusi muuttuja on *juontajan persoona*, jonka avulla kuvataan juontajan tai juontajien rooleja ja erilaisia toimintatapoja lähetyksen kuluessa. *Juontojen*

puheisällöt taas pyrkivät kuvaamaan, mistä ja miten juontajat puhuvat silloin, kun puhe ei sisälly jonkun tietyn otsikon alle tai osaksi laajempaa kokonaisuutta. Edelleen keskeisesti radion puheisältöön kuuluvat *uutiset* voidaan nekin toimittaa, esittää sekä välittää monilla eri tavoilla. *Muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat* taas auttavat kuvaamaan mitä muita toimituksellisia kokonaisuuksia tai puheosuuksia lähetyksessä on uutisten ja juontamisen lisäksi. *Musiikki ja sen esittäminen* on muuttuja, jolla kuvataan ensisijaisesti analysoitavan tunnin aikana soitetun musiikin määrää, jaksoista ja esittämistapaa. Sen sijaan musiikin lajityyppien kuvaaminen on pääsääntöisesti rajattu tämän laadullisen tarkastelun ulkopuolelle, koska siihen on jo paneuduttu kvantitatiivisessa osuudessa. Muuttuja nimeltä *sujuvuus ja siirtymät* kuvaa sekä lähetyksen sujuvuuden yleistä tasoa ja sen edistämiseksi luotuja käytäntöjä että tapoja, joilla yksittäisten sisältöelementtien väliset siirtymät on toteutettu. *Yleinen tekemisen tapa* puolestaan kuvaa, millä tavoin eri tuotannot ja juontajien sekä lähetyssstudion ulkopuolisen maailman väliset yhteydet kyseisellä lähetystunnilla on järjestetty. Vaikka *mainokset* rajattiinkin kvantitatiivisen analyysin ulkopuolelle, ne vaikuttavat monin eri tavoin siihen, millaisilta kanavat lopulta kuulostavat. Kokonaiskuvaa täydennetään tällä kohtaa tarkastelemalla mainoskatkojen ja mainospottien määrää, sijoitusta ja ominaislaatua sekä erilaisia mainoskatkoihin liittyviä käytäntöjä.

2.9.4. Luokitustyön organisointi

Luokitustyöhön palkattiin tutkimusavustajiksi kolme tiedotusopin pääaineopiskelijaa²³, jotka osallistuivat avustajina myös hankkeen ensimmäiseen vaiheeseen eli ohjelmien tallennukseen. Kaikilla kolmella avustajalla oli aiempaa kokemusta journalististen tuotteiden sisältöjen luokittamisesta sisällönerittelyä varten ja / tai radiotyöstä sekä digitaalisesta editoinnista. Heidän kielitaitonsa riitti myös kaikkien muiden aineistoon sisältyneiden vieraskielisten osuuksien luokitukseen, mutta venäjänkielisen Radio Sputnikin tapauksessa käytettiin lisätukena venäjää äidinkielenään puhuvaa avustajaa.²⁴

Aineiston luokituksessa on käytetty apuna ilmaista ja lisenssivapaata Audacity -nimistä audioeditoriohjelmaa²⁵ sekä Excel -taulukkolaskentaohjelmaan rakennettua luokituslomaketta (katso Liite 4.). Audioeditorilla kuunneltaessa tallenteiden ääntä voitiin ensinnäkin tarvittaessa jonkin verran parantaa taajuuskorjaimen ja erilaisten suodattimien avulla. Lisäksi kuuntelu kävi nopeasti, kun eri sisältöjaksojen väliset siirtymät näkyivät suoraan tietokoneen ruudulla äänen verhokäyrältä. Samalla ohjelmalla oli myös helppo mitata eri osioiden kesto.

Tutkimusavustajien työ Journalismin tutkimusyksikön toimitiloissa Tampereella alkoi yhteisellä perehdyttämisellä kesäkuun alussa. Aivan aluksi kuunneltiin yhdessä samaa lähetyksnäytettä ja keskusteltiin siitä, miten kuullut sisällöt kulloinkin tulisi luokitella, sovittiin yhteisiä tulkintoja rajatapauksille ja tarkennettiin jo käytössä olevia tulkintoja. Näiden keskustelujen pohjalta täsmennettiin ja täydennettiin yhteensä yhdeksän sivun mittaista yhteenvetoa luokitusrunгон eri kohtien määritelmistä ja rajauksista. Sen lisäksi käytännön luokitustyön tukena olivat jo aiemmin mainitut

²³ Reeta Heino, Tanja Hoisko ja Niina Sarkonen

²⁴ Juri Juskevits

²⁵ Ohjelma löytyy osoitteesta: <http://audacity.sourceforge.net/>

musiikin radiosoittoa ja levymyyntiä käsittelevät tilastoaineistot sekä tutkija Heikki Uimosen tekemä musiikin lajityyppikuvaus.

Tutkimusaineiston 38 radiokanavaa jaettiin kolmen avustajan kesken siten, että kaikki saivat luokitettavaksi enintään kaksitoista siihen mennessä ohjelmatarjonnaltaan täysin erilaisiksi havaittua kanavaa. Näin työt saatiin jaettua mahdollisimman tasaisesti ja toisaalta varmistettiin se, että sama henkilö luokitaa eri kanavilla esiintyvät identtiset sisällöt. Kaikki kolme avustajaa työskentelivät koko kesäkuun ajan yhdessä Tampereella, niin että epäselvissä tai tulkinnanvaraisissa tapauksissa heidän oli tuolloin mahdollista keskustella asiasta myös keskenään. Loppukesän ajan avustajat työskentelivät omaan tahtiinsa ja osin eri paikkakunnilla, mutta hankkeen vastaava tutkija oli koko kesän ajan tarvittaessa tavoitettavissa puhelimitse ja sähköpostitse.

Luokitustyö saatiin valmiiksi elokuun puolivälissä. Tuloksena oli noin 270 sähköisessä muodossa olevaa Excel-lomaketta, joissa oli luokitettuna yhteensä kaikkiaan 12079 sisältöjaksoa. Nämä lomakkeet koottiin jatkoanalyysiä varten yhteen kanava-kohtaisiksi tiedostoiksi. Yhdessä kuuden tunnin mittaista lähetysnäytettä kuvaavassa tiedostossa oli luokitettuna keskimäärin 320 erillistä osuutta. Eniten erillisiä sisältö-osuuksia oli Radio Novan näytteessä (516) ja vähiten Radio Moreenin näytteessä (154).

Luokituksen reliabiliteettia testattiin kahdesti mittaamalla kaikkien luokittajien keskinäistä yksimielisyysastetta samalla osa-aineistolla (Pietilä 1973, 238–245). Ensimmäisellä kerralla keskimääräinen yksimielisyysprosentti oli 87,2 % eli vain hieman alle tavoitteena pidetyn 90 prosentin. Toisella kerralla yksimielisyysasteeksi mitattiin 80,9 prosenttia. Tulosta painoivat molemmilla kerroilla alaspäin eriävät tulkinnat erityisesti musiikin tuttuuden, mutta myös musiikin aikakauden sekä puheisisältöjen paikallisuuden osalta. Tästä syystä musiikin tuttuus onkin jätetty kokonaan raportoimatta. Musiikin aikakautta ja puheisisältöjen paikallisuutta koskevat tulokset sen sijaan on raportoitu sanallisesti muiden ns. taustamuuttujien tapaan.

Myös yksittäisiä musiikkiteoksia ja niiden esittäjiä koskevien muuttujan arvojen tarkastelu on jouduttu rajaamaan tämän raportin ulkopuolelle. Näin on tehty ensisijaisesti työekonomisista syistä mutta myös, koska muutamien asemien soittamista esityksistä oli suuri osa jäänyt tarkemmin tunnistamatta. Kyseistä osa-aineistoa voidaan kuitenkin hyödyntää mahdollisissa suomalaisen radiomusiikkiin keskittyvissä jatkotutkimuksissa.

Laadullisen analyysin ja kuvauksen tekeminen käynnistyi syyskuussa kvantitatiivisen osuuden ensimmäisten tutkimustulosten valmistuttua. Tutkija Marko Ala-Fossi kuunteli kaikkien 38 kanavan tallenteista yhden ohjelmatunnin eli kello 8.00 ja 9.00 välisen lähetyksen ensin kertaalleen kursorisesti laadullisten muuttujien sekä rotaatiokellojen rakentamista varten. Viimeksi mainitussa työssä käytettiin pohjana tutkimusavustajien jo edellisessä vaiheessa saman tunnin alkupuoliskolle (kello 8.00–8.30) tekemää sisältötyyppiluokitusta. Seuraavalla kierroksella Ala-Fossi kuunteli audioeditorilla saman 38 tunnin mittaisen osa-aineiston vielä uudelleen, yksi kanava kerrallaan ja laati kunkin kuunnellun ohjelmatunnin laadullisen analyysin sekä tarkisti rotaatiokellojen paikkansapitävyyden.

3. TUTKITTUJEN RADIOKANAVIEN PROFIILIT KANAVARYHMITÄIN

Tässä luvussa esitetään tutkimusaineistoon valittujen luvanvaraisten radiokanavien profiilit, jotka perustuvat niiden lähetyksnäytteiden määrälliseen ja laadulliseen analyysiin. *Kanavia ei ole järjestetty esimerkiksi lähetys- tai tallennuspaikkojen perusteella tai niiden lähetyksnäytteissä esiintyneen musiikin osuuden perusteella kuten kaaviossa 1, vaan asemien erilaisiin omistus- ja yhteistyösuhteisiin perustuvan kanavaryhmittelyn mukaan.* Näin kaikki saman omistajan tai saman toimilupa-yhtiön kanavien tai esimerkiksi saman ohjelma-alihankkijan hoitamien radioasemien profiilit on koottu aina yhteen alalukuun. Tällä tavalla raportti tarjoaa mahdollisuuden tarkastella myös radiokanavien omistuksen ja hallinnan monipuolisuutta (vrt. 2.4.) ja sen suhdetta luvanvaraisen radion sisältötarjontaan.

Jokaisessa profiilissa on aluksi kanavan ja sen taustojen lyhyt esittely, katsaus kunkin aseman nykyisiin toimilupa-ehdotuksiin ja mahdollisuuksien mukaan myös kanavan oma määritelmä kohderyhmästään ja / tai lupaus lähetyksien keskeisistä sisällöistä. Profiiliin johdannossa on mahdollisuuksien mukaan esitetty myös kunkin kanavan sanomalehdessä tai internetissä julkaistut ohjelmätiedot näytteiden tallennuspäivältä tai lähimmältä vastaavalta jaksolta.

Määrällisen analyysin osuudessa esitetään taulukkoina jokaisen kanavan sisältö-aineuksen jakauma, puhe- ja musiikkisisällöt sisältötyypeittäin sekä musiikkisisällöt lajityypeittäin. Näistä ensimmäinen on keskeinen kanavan yleisen sisältötarjonnan kuvaamisessa. Kaksi viimeksi mainittua muuttujaa taas ovat perustana myöhemmälle puhe- ja musiikkisisältöjen monipuolisuuden tarkastelulle. Toimituksellisen puheen kieli- ja rakennetyyppijakauma, paikallisasemien puhe- ja musiikkisisältöjen paikallisuusjakauma sekä musiikin kieli- ja aikakausijakauma sen sijaan kuvataan ainoastaan sanallisissa yhteenvedoissa.

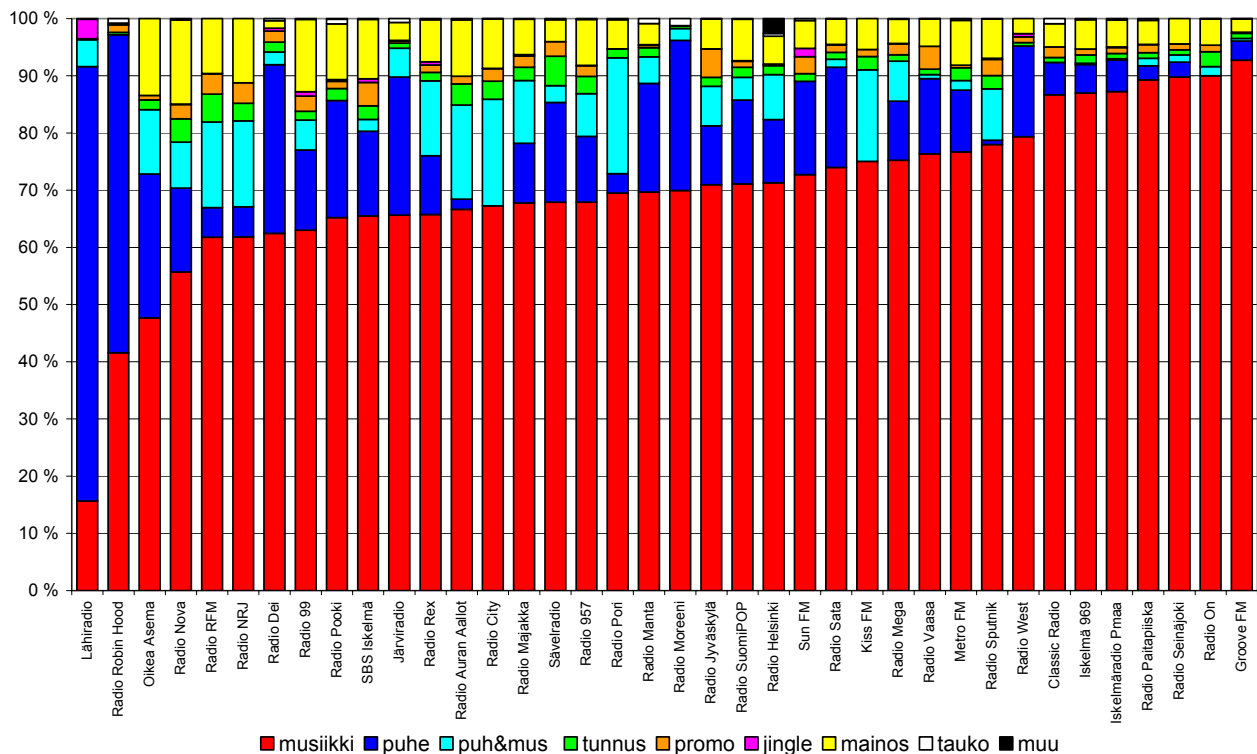
Laadullisen analyysin osuus sisältää lyhyen, kahdeksan tunnin kuvauksen lähetyksen sisällöistä ja tapahtumista sekä sen kulkua kuvaavan rotaatiokellon, jonka värisymboliikka on sama kuin seuraavan sivun kaaviossa 1. Toisin sanoen, punainen väri merkitsee musiikkia, tummansininen puhetta, turkoosi (tai vaalea sininen) puheen ja musiikin yhdistelmää, kirkas vihreä asema- tai ohjelmataunnusta, kullankeltainen aseman omaa promoa, violetti jingleä ja keltainen mainosta. Eri sisältötyyppien välinen tauko eli hiljaisuus lähetyksessä taas on merkitty valkoisella. Teknisistä syistä kuitenkin erittäin lyhyet, alle viiden sekunnin mittaiset sisältöjaksot - kuten esimerkiksi jotkut mainoskatkot edeltävät tunnuksot - eivät aina näy kaavioissa. Näin ollen kaaviot ovatkin tältä osin lähinnä viitteellisiä ja aivan pienimpien yksityiskohtien osalta on syytä tukeutua yksinomaan tekstiosan tietoihin.

Kaikkien tutkittujen asemien lähetyksnäytteistä koostuvaa, yhteensä noin 228 tunnin mittaista aineistoa ei tässä raportissa laajemmin kuvata yhtenä yhtenäisenä kokonaisuutena. Näin on tehty lähinnä siksi, että toisin kuin esimerkiksi aiemmissa Paikallisradiotutkimuksissa (I & II), tämän tutkimuksen ensisijaisina näkökulmina ovat yhtäältä kanavakohtainen tarjonta ja toisaalta kaupunkikohtainen tarjonta. 38 kanavan kokonaisuus kuvaa kyllä kaikkien tutkimusalueiden luvanvaraisten radiokanavien tarjontaa yhteensä, mutta sitä vastaavaa radiotarjontaa ei sellaisenaan

ole saatavissa millään yksittäisellä alueella. Kanavakohtaisten profiilien määrällisiin analyyseihin on kuitenkin sisällytetty osuus, jossa kerrotaan kunkin kanavan tyypillisistä ja tunnusomaisista ominaisuuksista suhteessa tutkimuksen kokonaisaineistoon.

Yhteensä liki 70 prosenttia (69,9 %) näytteistä oli musiikkia ja noin 20 prosenttia (19,8 %) puhetta eli toimituksellisen aineiston osuus oli kaikkiaan 89,7 %. Mainoksia koko aineistossa oli noin kuusi prosenttia eli runsaat 13 ja puoli tuntia. Näytteiden perusteella kaikkein puhepainotteisimmat kanavat olivat Lähiradio (80,7 %), Radio Robin Hood (55,6 %) ja Oikea Asema (36,4 %). Kaikkein korkeimpaan musiikkipitoisuuteen ylsi Groove FM, jonka näytteestä peräti 92,7 prosenttia oli musiikkia. Vähiten toimituksellista puhetta eli alle kuusi minuuttia kuudessa tunnissa tarjosi kuitenkin Radio On. Myös sen kanssa samaan kanavaryhmittymään kuuluvien Radio Seinäjoen, Radio Paitapiiskan, Iskelmäradio Pohjanmaan ja Iskelmä 969:n lähetyksinäytteistä reilusti yli viisi tuntia eli liki 90 prosenttia oli musiikkia. Liki vastaaviin lukemiin ylsi myös Classic Radio. Eniten mainoksia lähettivät Radio Nova (14,7 %), Oikea Asema (13,4 %) ja Radio 99 (12,6 %), kun taas Lähiradion, Radio Robin Hoodin ja Radio Moreenin lähetyksinäytteissä ei ollut lainkaan mainontaa.

Kaavio 1. Kanavakohtainen sisältöaineuksen jakauma (% musiikin osuuden mukaan)

3.1. Suomen Uutisradio Oy / Nordic Broadcasting Oy

3.1.1. Profiili: Radio Nova

Vuonna 1997 toimintansa käynnistänyt Radio Nova on Suomen ainoa valtakunnallinen kaupallinen radiokanava. Sen osake-enemmistö siirtyi keväällä 2005 ruotsalaisessa omistuksessa olevalle Nordic Broadcasting Oy:lle. (Ala-Fossi 1999, 36; Alma Media 2005) Alun perin Suomen Uutisradio Oy:lle myönnettyssä toimiluvassa on kanavan ohjelmasisältöjä koskeva erityisehto, jossa edellytetään, että uutis-, ajankohtais- ja muilla puheohjelmilla on oltava ohjelmistossa huomattava osuus. Toimiluvassa määritellään myös, että kanavan ohjelma ja mainokset on lähetettävä samaan aikaan kaikista käytössä olevista lähettimistä, mikä käytännössä tarkoittaa, että Radio Novan lähetyksen mainoksineen pitää olla aina samanlainen kanavan koko kuuluvuusalueella.

Kanavan tärkein kohderyhmä ovat 25–44-vuotiaat suomenkieliset, joten sen tarjonta on suunnattu noin 30-vuotiaille kuuntelijoille. Radio Novan oma perusmääritelmä kanavan musiikillisesta profiilista on ollut AC eli Adult Contemporary. (Ala-Fossi 2005, 310, 325; Ala-Fossi 1999, 35) Tallennuspäivänä sanomalehdissä julkaistujen ohjelmätietojen mukaan Radio Novan ohjelmatarjonta 10.5.2005 on ollut seuraavanlainen:

06.00 Aamun Radio/Sari ja Kimmo Helsinki – Jäämeri 07.35. Suora yhteys 08.35. Kolme hankalaa lukua 09.00. Kuuntele aamun tuoreet uutiset ja päivän sää tasatunnein. Ajankohtaiset liikennetiedot neuvovat sinulle nopeimman reitin. Aamun Radio haluaa kommenttisi. Soita Sarille ja Kimmolle studioon: 0108 06000 (pvm) tai kommentoi www.radionova.fi/viesti studioon.

10.00 Radio Novan päivät/Maria Leppänen. Uutiset tasatunnein. Valio – Kevään merkit 10.40. Helmi – naisasiaa, (www.radionova.fi/helmi), yhteistyössä Iltalehti ja MTV3, 11–12. Helsinki – Jäämeri 12.40. Työpaikkatoiveita ja runsaasti hyväntuulista työpaikkaseuraa. Studionumero 0108 06000 (pvm) www.radionova.fi.

14.00 Radio Novan iltpäivät/ Ile ja Arttu. Uutiset tasatunnein. Valio – Kevään merkit 14.40. Radio Novan ja MTV3:n uutispäivä 15.30 ja 16.30. Testaa Ile 15.40. Helsinki – Jäämeri 16.40. Nyt liikenteessä, Radio Nova ja Liikenneturva 17.40. Illan sää 15.30, 16.30 ja 17.30. Studionumero 0108 06000 (pvm) www.radionova.fi.

18.00 Radio Novan illat/Kati Hyttinen. Uutiset tasatunnein. Helsinki – Jäämeri. Tästä puhutaan 18.20. Parasta Nyt! 19.20. Katsaus huomiseen aamuun 20.20. Pehmeät toiveet 21–22. Studionumero 0108 06000 (pvm) www.radionova.fi.

22.00 Radio Novan yö. Uutiset tasatunnein. Musiikkia ja mukavaa tunnelmaa. (Etelä-Saimaa 10.5.2005)

Määrällinen analyysi

Mainosten osuus Radio Novan lähetyksnäytteessä oli koko aineiston suurin. Kaikkiaan kuuden tunnin näytteestä mainoksiin kului lähes tunnin (0:52:55) eli yhden kuudesosan verran.

Taulukko 4. Radio Novan sisältöaineksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	3:20:37	0:52:40	0:29:00	0:14:41	0:09:00	0:00:11	0:52:55	0:00:52	0:00:04
% näytteestä	55,7	14,6	8,1	4,1	2,5	0,1	14,7	0,2	0,0

Radio Novan lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä reilu tunti ja 20 minuuttia (1:21:40) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli 22,7 %. Tästä runsas kolmannes (34,0 %) oli rakennetyypiltään juontopuhetta, hieman yli neljännes (27,0 %) toimitettuja juttuja tai sähköitä. Keskustelujen osuus kaikesta toimituksellisesta puheesta oli sekin viidenneksen luokkaa (21,0 %), mutta puhelinkontaktien osuus jäi 12,0 prosenttiin ja haastattelujen kuuteen prosenttiin.

Taulukko 5. Radio Novan puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	5 mus	6 palv	7 urh	8 fikt	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:32:06	0:01:54	0:01:15	0:03:15	0:05:59	0:00:40	0:22:44	0:13:42
% puheesta	39,3	2,3	1,5	4,0	7,3	0,8	27,9	16,8
% näytteestä	8,9	0,5	0,3	0,9	1,7	0,2	6,3	3,8

Radio Novan näytteessä esiintyi yhteensä kahdeksaa erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Suurin yksittäinen sisältötyyppiryhmä olivat uutiset ja toiseksi suurin taas viihteeksi tarkoitetut puheosuudet. Koko näytteessä uutisten osuus jää kuitenkin alle yhdeksän prosentin ja ajankohtaisaiheisiin keskittyntä puhetta oli vain puoli prosenttia.

Musiikin osuus Radio Novan näytteestä oli hieman yli puolet (55,7 %) eli runsaat kolme tuntia ja 20 minuuttia (3:20:37). Pääosa eli liki 67 prosenttia musiikista oli englanninkielistä ja vajaa kolmannes (30,0 %) suomenkielistä, lisäksi joukkoon mahtui hieman (3,2 %) ranskankielistä musiikkia. Musiikkivalikoimassa painottui vahvasti uusi musiikki, sillä yksin uutuuksien osuus oli liki kolmannes (29,1 %) ja kaikkiaan lähes kolme neljännestä (72,2 %) musiikista oli julkaistu vuoden 2000 jälkeen. Ennen vuotta 1970 julkaistua musiikkia ei näytteessä ollut lainkaan.

Radio Novan lähetysnäytteen musiikkisisältö jakautui yhteensä kuuteen eri musiikin lajityyppiin, mutta kahteen keskeisimpään genreen eli ac / pop- ja rock -musiikkiin lukeutuvat kappaleet muodostivat valtaosan (76,8 %) kanavan musiikkitarjonnasta.

Taulukko 6. Radio Novan musiikkisisällöt lajityypeittäin

	4 rock-isk	5 rock	6 heavy	7 ac / pop	8 dance	9 viihde
t:min:sek	0:35:22	0:55:30	0:06:40	1:38:33	0:01:18	0:03:14
% musiikista	17,6	27,7	3,3	49,1	0,6	1,6
% näytteestä	9,8	15,4	1,9	27,4	0,4	0,9

Laadullinen analyysi

a) *juontajan / juontajien persoona*: Radio Novan aamuohjelmaa olivat juontamassa sekä Sari Seppälä että Kimmo Vehviläinen. Juontajien ote oli korostetun rento ja välitön, mikä kuului erityisesti silloin, kun he olivat äänessä vuorotellen aamun uutistoimittajan tai kirjeenvaihtajan kanssa. Juontajaparin roolit oli rakennettu osittain sen yksinkertaisen tosiseikan varaan, että naisten ja miesten näkökulmat eri asioihin voivat olla toisistaan poikkeavia. Tämä tuotti juontajaparin välisen perusjännitteen sekä aineksia keskinäiseen vitsailuun.

b) juontojen puhesisällöt: Juontojen sisällöiksi valikoituivat muun muassa ”Arskan” sähköpostilla lähettämä viesti ja sitä kautta keskustelu pukukoppiin pääsevien toimittajien karsinnoista jääkiekko-otteluissa. Myös vaatevalinnat luokkakuvia varten, juontajien huoneen seinällä oleva Hunks-kalenteri ja Hunks-ryhmän lupailema profiilinkorotus kelpasivat keskustelun ja leikinlaskun aiheeksi. Viimeksi mainittu aihe kirvoitti myös yhden kuuntelijakommentin, jossa muistutettiin ko. ryhmän olevan itse asiassa hyvällä asialla. Päivän säätila eri puolilla maata nousi juonnon aiheeksi kahteenkin otteeseen, tosin varsinainen säätiedote hieman kello puoli yhdeksän jälkeen jäi juontajien naureskelun takia aika epäselväksi. Yhden juonnon aiheena oli kuulijalta saatu tieto sumusta ja kolarista valtatiellä 16 Lapuan ja Ylistaron välillä. Lisäksi juonnoissa kerrottiin musiikin esittäjien ja kappaleiden nimiä sekä puffattiin seuraavan lähetystunnin ”Kolme hankalaa lukua” -kilpaa.

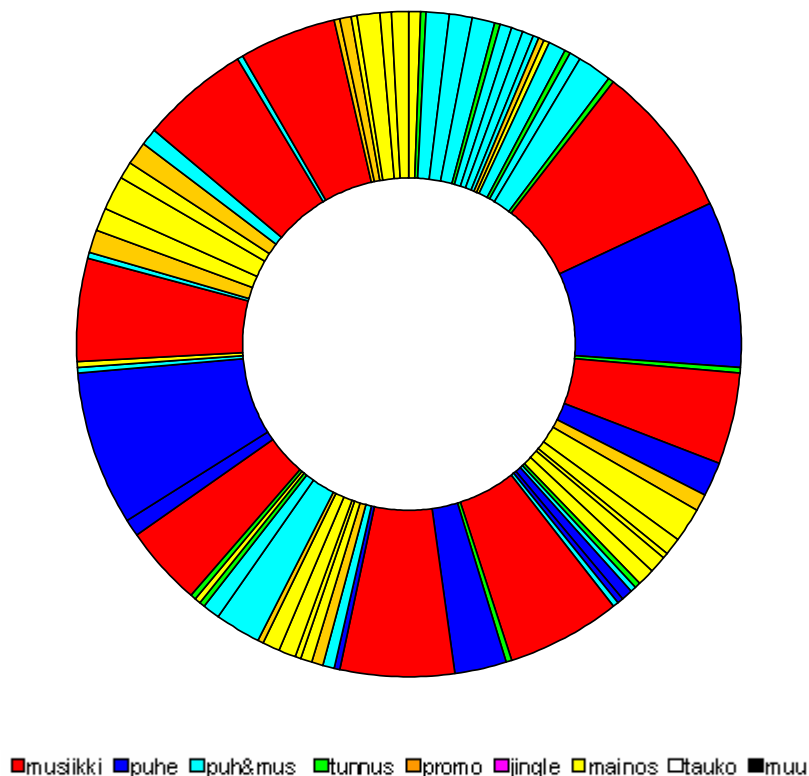
c) uutiset: Kello kahdeksan uutislähetysten kärkiaiheet olivat satamia jälleen mahdollisesti uhkaava lakko sekä Paperiliiton työkiistojen sovittelun jatkuminen. Risto Palomäki esitti sähköiset verkkaiseen tyyliin vaimean musiikkitaustan päälle. Mielenkiintoinen yksityiskohta oli siirtymä erillisten tunnusten kautta ”Kauppalehden talousuutisiin”, jonka jälkeen taustaaännet muuttuivat toisenlaisiksi ja selkeämmin kuuluviksi. Näin tehtiin siitäkin huolimatta, että sekä uutisten alkaessa ja loppuessa kerrottiin mahtipontisten tunnusten avulla, että kyse nimenomaan Radio Novan uutisista. Puoli yhdeksän aikoihin kuultu uutisotsikko-osuus taas oli koetettu pukea juontajan ja uutistoimittajan vuoropuhelun muotoon.

d) muut puhesisällöt ja otsikko-ohjelmat: Uutisten lisäksi tuntiin sisältyi kaksi pidempää toimituksellista sisältöjaksoa. Ensimmäisellä puolituntisella juontajat haastattelivat puhelimitse liki viiden minuutin ajan jääkiekon MM-kisoja paikan päällä seurannutta jääkiekkovalmentaja Sakari Pietilää. Pietilä kommentoi edellisiltaista Latvia-Suomi ottelua ja tulevan illan Latvia-Ruotsi ottelua sekä muisteli aiempien MM-kisojen käänteitä. Toisella puolituntisella taas oli vuorossa ohjelmatietoihinkin merkitty ”Suora yhteys” jonka koko otsikko lähetyksessä tosin sisälsi myös sponsoroivan puhelinoperaattorin nimen. Kyseessä oli Jussi Kytösahon noin neljä ja puoli minuuttia pitkä puhelinraportti, joka kertoi natsihallinnon murhaamille juutalaisille paljastettavasta muistomerkistä Berliinin keskustassa. Ajankohtaisraportti oli rakennettu niin, että juontajat pääsivät välillä esittämään lyhyitä raportin kulkua ohjaavia kysymyksiä.²⁶

e) musiikki ja sen esittäminen: Tutkitun ohjelmatunnin aikana kanavalla soi yhteensä kahdeksan musiikkikappaletta, joista vain kaksi likimain peräkkäin lyhyen välijuonnon erottamina. Sen sijaan että kanava esittäisi musiikkiteoksia, se käytti musiikkia omien lähetystensä raaka-aineena. Yksikään kappale ei soinut erillisenä alusta loppuun vaan limittyi tiukasti sitä edeltäviin ja vuorostaan sitä seuraaviin äänellisiin elementteihin.

²⁶ Tämä puhelinraportti ei sisälly kvantitatiiviseen tarkasteluun tutkimusnäytteelle valitun rajauksen takia.

Kuvio 1. Radio Novan tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00.

f) sujuvuus ja siirtymät: Radio Novan lähetys on sujuvaa ja soljuvaa. Siirtymät elementistä toiseen on tehty helpon kuuloiseksi ja ”eteenpäin kaatuviksi”, Radio Novan äänellinen ilme rakentui omalta osaltaan huolellisesti vakioitujen siirtymäjuontojen kautta, jotka kuullaan aina kanavaääniksi valittujen tummien miesäänien puhumina. Kyseiset siirtymäjuonnot toimivat samalla myös kanavatunnusten muodossa. Tällaisia vakioituja siirtymiä olivat mm. uutisten aloitus ja lopetus, mutta myös siirtymä säätiedoista muuhun aamulähetykseen.

g) yleinen tekemisen tapa: Radio Novan studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä nauhoitusta. Lähetyksessä oli kuitenkin suora tai suoran kuuloinen puhelinraportti, joka saatiin Berliinistä. Puhelinyhteyden takia tosin ei ollut mahdollista kuulla ympäristön äänistä, millaisesta paikasta raportti oikeastaan annettiin. Kumpikaan juontajista ei liioin poistunut studiosta esimerkiksi antaakseen raportin jostakin muualta. Näin studion ja ulkomaailman välinen yhteys lähetyksessä rakennettiin lähinnä puhelinhaastattelujen sekä juontajien saamien soittojen ja sähköpostien varaan.

h) mainokset: Mainoskatkoja tunnin ajalle mahtui kaikkiaan viisi, joista ensimmäinen ja viimeinen kuitenkin vain osittain. Mainosspotit, joita katkoille mahtui kaikkiaan 17, olivat erittäin huolellisesti tuotettuja. Niissä hyödynnettiin monia sketsiviihteen keinoja sekä erilaisia akustisesti rakennettuja äänikuvia, joita toimituksellisissa osuuksissa ei käytetty oikeastaan lainkaan. Mainoskatkot alkoivat ja monesti myös loppuivat kanavan jonkun ohjelman tai kilpailun promolla. Mainonta ei rajoittunut yksinomaan em. spotteihin, vaan esimerkiksi puoli yhdeksän jälkeinen sääennuste ja ajankohtais-

raportti olivat sponsoroituja. Näiden toimituksellisten osuuksien jälkeen lähetykseen oli sijoitettu myös sponsoriyhtymän lyhyt mainos.

3.1.2. Profiili: Sävelradio

Vuonna 1999 toimintansa aloittanut Sävelradio on osavaltakunnallinen radiokanava, jonka kuuluvuusalue kattaa Etelä-Suomen sekä Väli-Suomen keskiosan Oulun eteläpuolella. Väli-Suomen länsi- ja itäosissa kanavalla ei ole kuuluvuutta (Sävelradio 2005b). Alkuvuodesta 2005 Sävelradio siirtyi yrityskaupan seurauksena Suomen Uutisradio Oy:n omistukseen ja sitä kautta osaksi Nordic Broadcasting Oy:tä.

Suomen Sävelradio Oy:n ns. erikoisradiotoimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston on koostuttava pääasiallisesti suomalaisesta iskelmä- ja viihdemusiikista, mutta samassa lupaehdossa edellytetään lisäksi, että kanavan ohjelmisto myös sisältää uutis- ja ajankohtaisohjelmia sekä edistää kansalaisten avointa keskustelua. Toimiluvassa määritellään myös, että kanavan ohjelma ja mainokset on lähetettävä samaan aikaan kaikista käytössä olevista lähettimistä, mikä käytännössä tarkoittaa, että Sävelradion lähetyksen mainoksineen pitää aina olla täsmälleen samanlainen kanavan koko kuuluvuusalueella.

Kanavan tärkein kohderyhmä ovat yli 45-vuotiaat suomenkieliset kuuntelijat, joille se oman ilmoituksensa mukaan tarjoaa vuosikymmenten nostalgiset ulkomaiset ja kotimaiset listasuosikit sekä juttuja kohderyhmää kiinnostavista ajankohtaisista aiheista (RAB Finland 2005, Sävelradio 2005b). Sävelradion ohjelmätietoja ei löytynyt yhdenkään tutkimuskaupungin päivälehdien sivuilta. Sen sijaan radiokanavan omilla internet-sivuilla tiistai- ja keskiviikkojen ohjelmaa kuvattiin tutkimuspäivän aattona (09.05.2005) seuraavasti:

06.00 Hyvää huomenta. 07.00 Päivän sää Liikenne. 08.00 Ajankohtainen. 09.00 Kaupungeissa tapahtuu. 11.00 Sävelradion keskipäivä. 12.00 Terveys Ajankohtainen. 13.00 Ajankohtainen. 14.00 Kati Napan Makuuhetki. 15.00 Illan sää 16.00 Kielikukkanen Ajankohtainen 17.00 TELA Päivän vastaus. 18.00 Sunnuntaiv.(U) Elämän liikennesäännöt. Uutiset: ark 6-19, la 8-14, su 10-16.
(Sävelradio 2005a)

Määrällinen analyysi

Erilaisten kanavatunnusten suhteellinen osuus Sävelradion lähetyksnäytteessä oli koko aineiston suurin (5,2 %). Mainoksia Sävelradion näytteessä oli puolestaan yhdeksänneksi vähiten.

Taulukko 7. Sävelradion sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	4:04:24	1:02:51	0:10:32	0:18:35	0:09:10	0:00:00	0:13:50	0:00:36	0:00:02
% näytteestä	67,9	17,5	2,9	5,2	2,5	0,0	3,8	0,2	0,0

Sävelradion lähetyksnäytteeseen sisältyi suomenkielistä toimituksellista puhetta lähes tunti ja vartti (1:13:23). Sen osuus koko näytteestä oli 20,4 %. Tästä noin runsas kolmannes (33,7 %) oli rakennetyypiltään juontopuhetta ja noin neljännes (25,5 %) puheesta oli toimitettuja juttuja tai sähköitä. Haastattelujen osuus oli runsas

neljännes (27,3 %) ja puhelinkontaktien osuus 8,9 prosenttia, mutta keskustelujen osuus jäi alle neljään prosenttiin (3,7 %). Lisäksi näytteessä oli liki prosentin verran (0,9 %) rakennetyyppiluokituksen ulkopuolista puhetta eli kilpailuun liittyneitä ääninäytteitä.

Taulukko 8. Sävelradion puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	3 asia	4 kultt	5 mus	6 palv	7 urh	12 viih	13 muu	14 ei tunn.
t:min:sek	0:21:11	0:08:48	0:00:29	0:03:08	0:06:08	0:08:46	0:02:52	0:09:26	0:11:34	0:01:01
% puheesta	28,9	12,0	0,7	4,3	8,4	11,9	3,9	12,9	15,8	1,4
% näytteestä	5,9	2,4	0,1	0,9	1,7	2,4	0,8	2,6	3,2	0,3

Sävelradion näytteeseen sisältyi kaikkiaan kymmentä erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Uutisten osuus kaikesta puheesta nousi liki kolmannekseen, mutta samalla niiden osuus koko näytteestä jäi alle kuuden prosentin. Toiseksi suurin sisältötyyppiryhmä olivat muut toimitukselliset puheisisällöt kuten juonnot, joissa kerrottiin esimerkiksi musiikin esittäjä- ja nimitietoja. Viihde -, ajankohtais- ja palvelusisältöjä Sävelradion näytteeseen sisältyi kutakin liki saman verran eli noin 2,5 %.

Musiikin osuus Sävelradion näytteestä oli 67,9 % eli lähes neljä tuntia ja viisi minuuttia (4:04:24). Suomenkielisen (49,0 %) ja englanninkielisen (48,8 %) musiikin osuus oli likimain samansuuruinen. Niiden lisäksi löytyi jonkin verran instrumentaali-musiikkia (2,2 %). Valtaosa (68,9 %) Sävelradion soittamasta musiikista oli julkaistu ennen vuotta 1990. Eniten näytteessä soi 1970 -luvun musiikki (29,3 %), mutta myös 1960 -luvun (21,0 %) ja 1980 -luvun musiikkia (18,6 %) oli suhteellisen runsaasti. Vajaata kymmenesosaa (9,3 %) Sävelradion musiikista ei luokituksessa pystytty sijoittamaan millekään aikakaudelle.

Vaikka Sävelradio onkin selvästi korostanut iskelmämusiikin ja pop-musiikin osuutta tarjonnassaan, lähetyksnäytteestä löytyi kaikkiaan kymmeneen eri lajityyppiin kuuluvaa musiikkia. Luokkaan muu on tässä päätynyt puolisen tusinaa varsin erilaista esitystä.

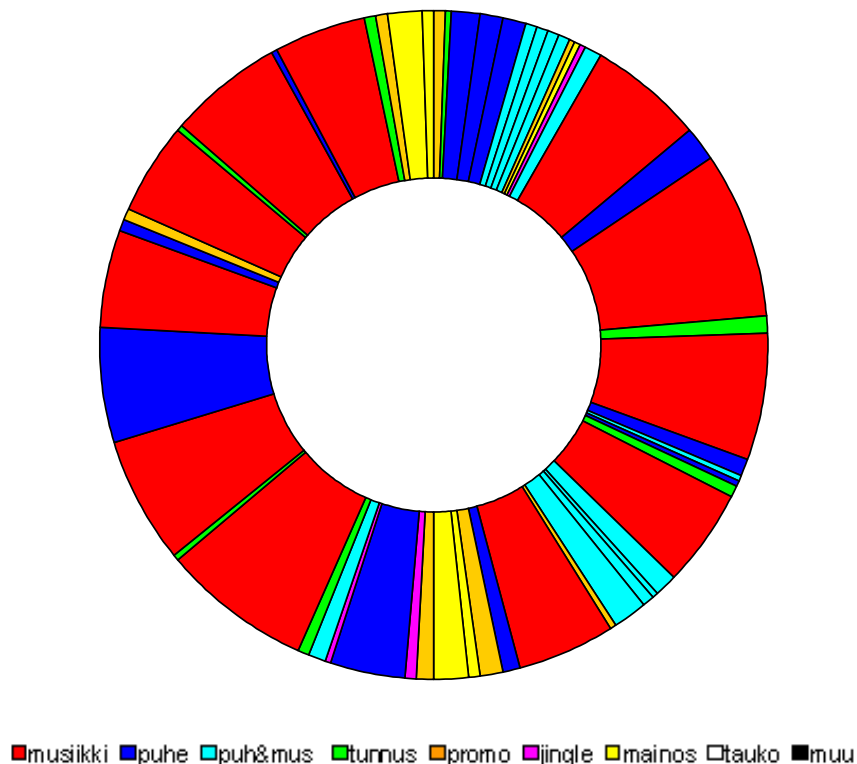
Taulukko 9. Sävelradion musiikkisisällöt lajityypeittäin

	1 jazz	2 blues	3 iskel	4 rock-isk	5 rock	7 ac / pop	8 dance	9 viihde	13 country	15 muu
t:min:sek	0:06:31	0:02:58	1:10:18	0:28:48	0:28:10	0:55:53	0:21:16	0:03:34	0:07:15	0:19:41
% musiikista	2,7	1,2	28,8	11,8	11,5	22,9	8,7	1,5	3,0	8,1
% näytteestä	1,8	0,8	19,5	8,0	7,8	15,5	5,9	1,0	2,0	5,5

Laadullinen analyysi

a) *juontajan / juontajien persoona*: Sävelradion aamulähetyksen juontajana oli Eero Peltonen, joka pyrki pitämään puheosuuksissaan melkoista vauhtia ja vetämään verbaaliakrobaatin roolia. Puheen katkeamaton virta oli keskeisempää kuin se, mitä kulloisestakin asiasta varsinaisesti sanottiin. Pariin otteeseen äänessä oli myös Katiksi esitelty naishenkilö, joka osallistui kilpailuosuuden juontamiseen ja kertoi uutisotsikot kello puoli yhdeksän jälkeen.

Kuvio 2. Sävelradion tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00.

b) juontojen puheisisällöt: Kappaleiden nimi- ja esittäjä tietojen ohella juonnoissa puhuttiin muun muassa vallitsevasta säätilasta, nimipäivien viettäjästä, puffattiin kilpailuosuutta sekä juttua kirjan ja ruusun päivän vietosta. Tämän ohella Peltonen vitsaili pariin otteeseen musiikin innoittamana omasta tulevasta iskelmälaulajan urastaan sekä kappaleista, joiden mukana on pakko laulaa.

c) uutiset: Sävelradion lähetyksessä uutiset juonnettiin sisään ja ulos Sävelradion uutisina ja sisarkanava Novaan verrattuna huomattavasti vaatimattomammin menoin. Sävelradiossa kuultiin kuitenkin kello kahdeksan täsmälleen samat Risto Palomäen toimittamat sähköuutiset, jotka samanaikaisesti välitettiin myös Radio Novan kautta. Sävelradiossa uutislähetyksen alkuosalla ei ollut mitään musiikkitaustaa, mutta Kauppalehden talousuutisten takana kuului sama musiikkitausta mikä Novassa. Puoli yhdeksän uutisotsikot oli Sävelradiossa toteutettu erikseen Eero Peltosen ja Katin keskusteluna.

d) muut puheisisällöt ja otsikko-ohjelmat: Ensimmäisellä puolituntisella kuultiin ”Ketkä keskusteleivat”-kilpailu, jossa tavoitteena oli tunnistaa lyhyiden puhenäytteiden perusteella äänitteellä puhuvat kaksi henkilöä. Yhden esityskerran jälkeen puhujat tunnistaneita pyydettiin soittamaan ja niinpä juontajat saivat haastatella toisen puhujan tunnistanutta soittajaa lähetyksessä noin 8.20. Toinen, reilun kolmen minuutin mittainen toimituksellinen puheosuus sijoittui noin varttia vaille yhdeksän aikaan, jolloin Eero Peltonen haastatteli puhelimitse Hanna Soininvaaraa Suomen Kirjankustannusyhdistyksestä aiheena kirjan ja ruusun päivän vietto eri puolilla maata.

e) *musiikki ja sen esittäminen*: Sävelradion lähetyksessä soi tunnin aikana kaikkiaan yksitoista kappaletta ja kolme kertaa niistä kaksi soi käytännössä peräkkäin vain kanavatunnuksen erottamina. Musiikille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni kanavatunnuksiin tai muihin seuraaviin elementteihin.

f) *sujuvuus ja siirtymät*: Lähetyksen siirtymät oli huolellisesti rakennettu noudattelemaan samantyyppisiä vakioituja käytäntöjä kuin Radio Novassa, mutta sujuvuus ei kuitenkaan ollut aivan samaa luokkaa. Kahden peräkkäisen ohjelmaturun (klo 7.00–8.00 sekä klo 8.00–9.00) kuuntelun perusteella vaikutti siltä, että erilaiset käytännöt elementistä toiseen siirryttäessä eivät olleet liioin juontajalla vielä täysin hallussa.

g) *yleinen tekemisen tapa*: Sävelradion lähetys ei poistunut tunnin aikana kertaakaan studiosta, jossa ei liioin käynyt vieraita. Sen aikana ei myöskään kuultu etukäteen muualla nauhoitettuja toimituksellisia osuuksia, vaan toimitukselliset sisällöt tuotettiin joko puheena studiossa tai suorina (tai suoran kuuloisina) puhelinhaastatteluina.

h) *mainokset*: Sävelradion lähetystuntiin sisältyi kolme mainoskatkoa, joista tasaturun tienoilla kuullut ensimmäinen ja kolmas kuitenkin vain osittain. Novan tapaan myös Sävelradiossa kanavan tai sen ohjelmien ja kilpailujen promot oli sijoitettu katkojen alkuun ja loppuun erottamaan mainoksia toimituksellisesta aineistosta. Kyseisen tunnin aikana vain kolme mainostajaa oli kiinnostunut tavoittamaan Sävelradion hieman varttuneemmat kuuntelijat: halpamyymäläketju, vakuutusyhtiö ja verenpainetta alentavan terveystuotteen valmistaja.

3.2. SBS Finland Oy

3.2.1. Profiili: Iskelmä

Vuonna 2000 toimintansa aloittanut Iskelmä on osavaltakunnallinen radioketju, joka koostuu paikallisradiotoimiluvalla toimivista asemista. Näistä osa on SBS Finlandin kokonaan tai osittain omistamia ja toiset taas ovat SBS Finlandin kanssa yhteistyössä olevia itsenäisiä asemia. Tampereella tuotettua Iskelmän ohjelmaa lähetetään kaikkiaan 14 eri toimilupayhtiön²⁷ taajuuksilla. Sen lähetykset ovat kuultavissa liki koko Etelä-Suomen alueella sekä Väli- ja Pohjois-Suomen suurimmissa taajamissa Kuopiota, Iisalmea, Vaasaa ja Seinäjokea lukuun ottamatta. (Iskelmä 2005; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien Iskelmä-ketjuun kuuluvien paikallisradioasemien toimiluvissa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaa aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

²⁷ Kymenlaakson Sähköiset viestimet Oy, Pro Radio Oy, Turun Ensitorppa Oy, Tampereen Seudun Paikallisradio Oy, Kaimax-Media Oy, Järvi-Savon Viestintä Oy, Kokkolan Paikallisradio Oy, Suomen Kaupunkiradio Oy, Hämeen Sanomat Oy, Oy Najaros Ab, Monday's Special Oy, Oulun Seudun Paikallisradio Oy, Teljän Mediat Oy ja Radio Foni.

Iskelmän kohderyhmä ovat yli 35-vuotiaat suomenkieliset kuuntelijat ja nimensä mukaan musiikillisesti kotimaisen iskelmän avulla profiloitunut kanava lupaa markkinoinnissaan tarjota vain parhaita kotimaisia ja kevyen musiikin klassikoita. (Iskelmä 2005) Tallennuspäivänä sanomalehdissä julkaistujen ohjelmatietojen mukaan Iskelmä-ketjun ohjelmatarjonta 10.5.2005 on ollut seuraavanlainen:

05–06 Parhaita kotimaisia ja kevyen musiikin klassikoita. 06–11 Iskelmän aamu – Timo Virkkula. Uutiset ja sää tasatunnein (6–10). Sää ja uutisotsikot puolelta (6.30–8.30). 7.40 333 euron minuutti, p. 020 366 800. 8.40 Iskelmän Viikon Artisti. 9.30 Iskelmän Hyvät Uutiset – soita (020 366 800), tekstaa (17284) tai kerro uutisesi aamun aikana www.iskelma.fi. 9.40 Päivän uutistoimittaja. 10.40 Iskelmän Viikon Artisti. 11–13 Iskelmän siirtoketju – parhaita kotimaisia kevyen musiikin klassikoita. Uutiset ja sää (11–12). 13–18 Iskelmän iltapäivä – Hannu Aholaita. Uutiset ja sää tasatunnein (13–17). 13.40 Tuplaa palkkasi – ilmoittaudu osoitteessa www.iskelma.net. 14.40 Iskelmän Viikon Artisti. 15.40 Viikon Artisti -kisa – soita 020 366 800. 16.40 Iskelmän Viikon Artisti. 18–23 Kivan päivän ilta:– Cia Laakso/Ari Ojala. Uutiset ja sää tasatunnein (18–21). 19.40 Iskelmän Viikon Artisti. 20.40 Iskelmän Hyvät Uutiset. 21.40 Iskelmän Viikon Artisti. 23–24 Parhaita kotimaisia ja kevyen musiikin klassikoita. 00–05 Iskelmän yö: Kevyen musiikin klassikoita. (Etelä-Saimaa 10.5.2005)

Iskelmä-ketjun asemien mainokset eri kuuluvuusalueilla ovat erilaiset, sillä valtakunnallisten mainospottien ohella Iskelmä-asemat lähettävät myös paikallisesti kohdennettuja mainoksia. Jotkut paikallisasemista eivät liioin välitä ketjun koko ohjelmatarjontaa, vaan korvaavat sitä osan paikallisilla osuuksilla. Esimerkiksi Hämeen Sanomissa (10.5.2005) julkaistujen ohjelmatietojen perusteella Hämeenlinnassa Iskelmä-ketjun ohjelmaa lähettävä Iskelmä Janne lähetti tutkimuspäivänä seuraavat ketjuohjelmasta poikkeavat osuudet:

9.22 Hämeenlinnan paikallisuutiset ja menovinkit, 11.00–13.00 Iskelmä Jannen keskipäivä Paikallisia uutisia, haastatteluja, tapahtumia Antti Kuittisen seurassa, 16.22 Hämeenlinnan paikallisuutiset ja menovinkit.

Tämä profiili on rakennettu pelkästään Tampereella tallennetun Iskelmä-ketjun lähetyksen perusteella. Iskelmä - ketjun eri asemien tarjonnassa mahdollisesti esiintyvät erot on tarkastelussa jätetty tietoisesti huomioimatta ensisijaisesti tutkimusekonomisista syistä.

Määrällinen analyysi

Iskelmä käytti toiseksi eniten lähetyssaikaa kanavan oman promootioaineiston välittämiseen koko aineistossa. Kanavaa ja sen musiikkitarjontaa sekä kilpailuja esiteltiin näytteessä erikseen liki 15 minuutin ajan (00:14:48). Mainosten osuus näytteessä oli aineiston viidenneksi suurin eli liki runsaat 37 minuuttia (0:37:21).

Taulukko 10. Iskelmän sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	3:55:48	0:53:16	0:07:25	0:08:34	0:14:48	0:02:12	0:37:21	0:00:36	0:00:00
% näytteestä	65,5	14,8	2,1	2,4	4,1	0,6	10,4	0,2	0,0

Iskelmän lähetysnäytteeseen sisältyi suomenkielistä toimituksellista puhetta melko tarkkaan tunnin verran (1:00:41), joten puheen osuus koko näytteestä oli näin 16,9 %. Tästä noin puolet (47,2 %) oli rakennetyypiltään juontopuhetta ja hieman vajaa neljännes (23,3 %) taas toimitettuja juttuja tai sähkeitä. Puhelinkontaktien osuus Iskelmän puheesta puolestaan oli liki kolmannes (29,6 %), samaan aikaan kun keskusteluja ja haastatteluja ei näytteestä löytynyt lainkaan.

Taulukko 11. Iskelmän puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	5 mus	6 palv	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:14:08	0:03:35	0:08:44	0:14:22	0:19:45
% puheesta	23,3	5,9	14,4	23,7	32,6
% näytteestä	3,9	1,0	2,4	4,0	5,5

Iskelmän näytteessä esiintyi viittä erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Suurin yksittäinen sisältötyyppiryhmä oli ns. muu toimituksellinen puheisisältö, johon kuuluvat mm. lähinnä kappaleiden nimistä ja esiintyjistä kertovat juonnot. Toiseksi suurin ryhmä olivat viihteelliset sisällöt kuten kilpailut ja lähes yhtä suureen osuuteen ylsivät myös uutissisällöt.

Puheisisältöjen paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Tampereelle sijoittuvia sisältöjaksoja löytyi näytteestä vain 0,5 %. Valtaosa puheesta (71,1 %) ei ollut mitenkään paikallista sen paremmin aiheidensa kuin näkökulmiensa puolesta, eikä valtakunnallisiin asioihin (15,0 %) liioin haettu paikallista näkökulmaa. Loput sisältöjaksot sijoittuivat muualle Suomeen (1,6 %), muihin EU-maihin (7,3 %) tai yleensä ulkomaille (4,3 %).

Musiikin osuus Iskelmän näytteestä oli liki neljä tuntia (03:55:48) eli 65,5 %. Tästä valtaosa eli runsaat 70 prosenttia oli suomenkielistä ja vajaa viidennes (19,3 %) englanninkielistä. Lisäksi näytteessä oli jonkin verran italian- (6,5 %) ja espanjan-kielistä (1,7 %) musiikkia sekä hieman instrumentaalimusiikkia (1,9 %). Iskelmän musiikkivalikoimassa painottui kolme eri aikakautta: nykypäivän musiikki (23,9 %), uutuudet (19,9 %) sekä vuosien 1970 ja 1980 välillä julkaistut kappaleet (23,1 %). Ennen vuotta 1970 julkaistua musiikkia näytteestä löytyi vain 1,5 prosenttia. Tosin osaa (7,3 %) musiikista ei pystytty luokituksessa varmuudella sijoittamaan millekään aikakaudelle.

Iskelmän musiikista yli puolet oli nimenomaan iskelmää, eikä tätä kanavan ominta nimikkotarjontaa höystetty kuin muutamalla muulla musiikkigenrellä, lähinnä ac / pop -musiikilla ja rock-iskelmällä. Näytteestä löytyi kaikkiaan vain viiteen eri lajityyppiin kuuluvaa musiikkia.

Taulukko 12. Iskelmän musiikkisisällöt lajityypeittäin

	3 iskelmä	4 rock-isk	7 ac / pop	9 viihde	14 k. mus
t:min:sek	2:18:23	0:26:58	0:49:12	0:19:30	0:01:45
% musiikista	58,7	11,4	20,9	8,3	0,7
% näytteestä	38,4	7,5	13,7	5,4	0,5

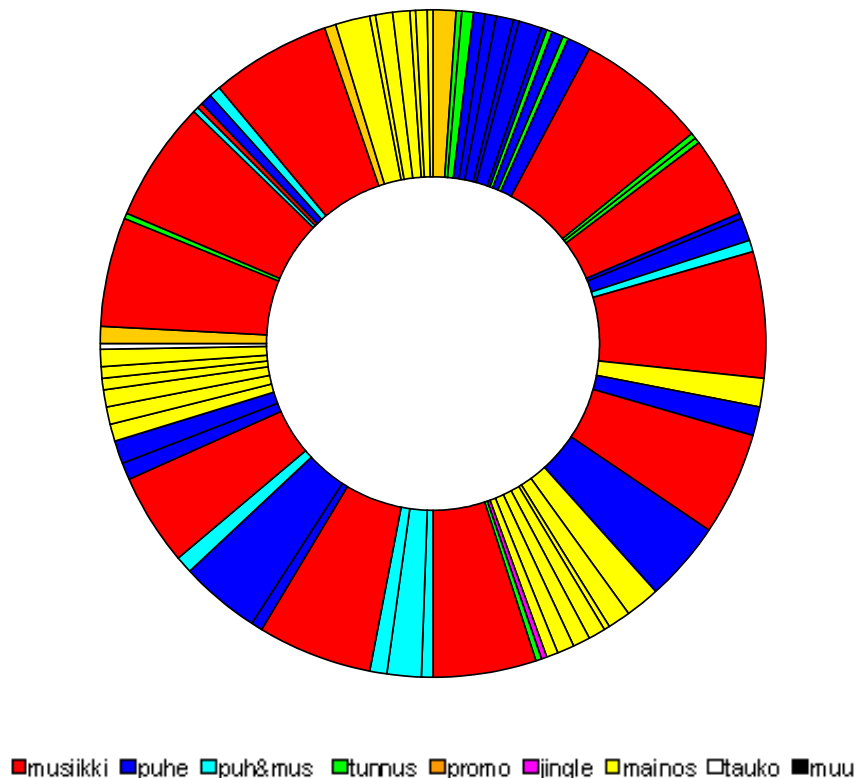
Laadullinen analyysi

a) *juontajan / juontajien persoona*: Iskelmän aamulähetystä juonsi tallennuspäivänä Timo Virkkula, joka koetti viljellä juonnoissaan toteavaa, osin itseironista huumoria. Virkkulan puhe oli selkeää, luontevaa ja jämerää, mutta varsin ympäripyöreää ja yleistä.

b) juontojen puheisisällöt: Välijuonnoissaan Virkkula ehti lupailla soittoa Iskelmän kevätristeilylle Santorinin saarelle, puffata kanavan omaa musiikkiaänestystä ja tietenkin kertoa kappaleiden nimi- ja esittäjä tietoja sekä kellonaikoja. Lisäksi hän mainosti ennakkoon juttua suomalaisesta mielenlaadusta, joka lopulta osoittautui noin minuutin mittaiseksi juontajan monologiksi. Siinä Virkkula kertaili lyhyesti taannoisen Italian matkansa kokemuksia ja hämmästeli sitä mistä mahtaa johtua, että kun kaikki sujuu oikein hyvin, suomalainen alkaa varautua siihen, että kohta jotain menee pahasti pieleen.

c) uutiset: Uutistunnuksen lupaamat Iskelmän uutiset olivat itse asiassa reilun kahden minuutin mittaiset STT:n äänituutiset, jotka juonsi Piritta Rautavuori. Uutisten kärkiaiheet olivat Venäjän ja EU:n uutta yhteistyöohjelmaa koskevat neuvottelut Moskovassa sekä USA:n presidentti Bushin vierailu Georgiassa. Rautavuori esitti sähkeet selkeästi ja luontevasti, eikä Iskelmä lisännyt uutisiin esimerkiksi paikallista osuutta tai äänitaustoja vaan käytti STT:n valtakunnallisen sähkeuutislähetysten äänen sellaisenaan. Uutisten jälkeen juontaja Virkkula luki sään vaimean musiikin soidessa. Puoli yhdeksältä taas Virkkula kertoi ensin sään ja sitten uutisotsikot, kummankin tietyn tunnuksen jälkeen ja omien musiikkitaustojensa päälle.

Kuvio 3. Iskelmän tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

d) muut puheisisällöt ja otsikko-ohjelmat: Timo Virkkula kertoi heti kahdeksan jälkeen kelloa olevan neljä minuuttia yli kuusi ja sai sen jälkeen studioon ainakin kaksi puhelinoittoa, joissa molemmissa oikaistiin juontajaa. Virkkula tallensi nämä puhelut ja käytti niitä sittemmin lähetyksessä oman juontonsa ohella. Vähän yli puoli yhdeksän jälkeen lähetyksessä kuultiin pariminuuttinen puhelinjuttu Iskelmän

kevätristeilyltä. Kristina Regina -laiva oli juuri rantautunut Santorinin saarelle ja Iskelmän toimittajat kertoivat lyhyesti tunnelmista laivalla. Tosin suuri osa ajasta kului siihen, että risteilyn osanottajat lähettivät terveisiä Suomeen. Toisessa, vajaan minuutin puhelinosuudessa Iskelmän risteilyisännät arvuuttelivat juontajalta, mitä tenderöinnillä oikein tarkoitetaan.

e) musiikki ja sen esittäminen: Iskelmän ohjelmaan sisältyi tunnin aikana yhteensä kymmenen kappaletta, joista kaksi kertaa kaksi kappaletta soi vain lyhyen kanavatunnuksen erottamina peräkkäin. Kappaleet eivät yleensä saaneet soida aivan loppuun asti ennen seuraavan elementin alkamista ja toisaalta juontaja säännöllisesti puhui kappaleiden alkujen päälle, riippumatta siitä oliko musiikin esityskieli suomi tai joku muu.

f) sujuvuus ja siirtymät: Lähetyksen sujuvuuteen on Iskelmässä selvästi kiinnitetty huomiota, sillä eri elementtien väliset limittyvät ylimenot olivat pääsääntöisesti harkitun ja huolitellun kuuloisia, samaten siirtymissä käytettiin vakioituja kanavaäänien puhumia juontoja. Iskelmässä yhdistyykin mielenkiintoisella tavalla perinteisesti sävyttynyt suomalainen kevyt musiikki ja uudemmalle radiokulttuurille tyypillinen musiikin esitystapa. Tästä huolimatta paikallisilta mainoskatkoilta palattiin ketjuohjelmaan yleensä pienen tauon ja vähemmän siistin sauman kautta.

g) yleinen tekemisen tapa: Iskelmän lähetyks ei poistunut tunnin aikana kertaakaan studiosta, jossa ei liioin käynyt vieraita. Sen aikana ei myöskään kuultu etukäteen muualla nauhoitettuja toimituksellisia osuuksia, vaan toimitukselliset sisällöt tuotettiin joko puheena studiossa tai suorina (tai suoran kuuloisina) puhelinhaastatteluina.

h) mainokset: Varsinaisia mainoskatkoja tunnin mittaiseen lähetyksosuuteen mahtui kaikkiaan kolme ja niille siirryttiin asematunnuksen tai promon kautta. Monet mainostajista olivat valtakunnallisia toimijoita, joiden samat, huolellisesti tuotetut ja äänimaailmoja hyödyntävät mainosspotit pyörivät saman tunnin aikana aikaan myös esimerkiksi Radio Novan lähetyksessä. Lisäksi ensimmäisellä puolituntisella ohjelman sisällä kuultiin osio, jossa mainostettiin kanavan ja erään elintarvikemerkin yhteistä kilpailua. Jakso päättyi yleensä mainoksissa käytettyyn em. tuotemerkin äänitunnukseen.

3.2.2. Profiili: Kiss FM

Kiss FM on vuodesta 1995 lähtien toiminut osavaltakunnallinen radiokanava, jonka kuuluvuusalue kattaa lähes koko Kemi-Kajaani-linjan eteläpuolisen Suomen. (Ala-Fossi 2005, 188; Viestintävirasto 2005) Tallennusajankohdan jälkeen kanava on ryhtynyt käyttämään nimeä Uusi Kiss.

SBS Finlandin omistaman kanavan toimiluvassa määritellään, että sen ohjelmiston on koostuttava pääasiallisesti 15–20-vuotiaille henkilöille tarkoitetuista ohjelmista. Lisäksi ohjelmiston tulisi sisältää nuorisolle tarkoitettuja uutis- ja ajankohtaisohjelmia sekä edistää kansalaisten avointa keskustelua. Muiden erikoisradioiden tapaan myös Kiss FM:n toimiluvassa edellytetään, että kanavan ohjelmat ja mainokset on lähetettävä samanaikaisesti kaikista lähettimistä eli sen tarjontaa ei saa räätälöidä alueellisesti.

Kanavan oman ilmoituksen mukaan sen tärkein kohderyhmä ovat 15–35-vuotiaat aktiiviset kaupunkilaiset ja käytännössä sen ohjelmisto on rakennettu ajatellen hieman alle 30-vuotiasta keskimääräistä kuulijaa. Kanavan musiikkiprofiilia on kuvattu määritelmällä Hot AC. (KissFM 2005b; Ala-Fossi 2005, 310, 325) Kanavan omilla verkkosivuilla tallennuspäivän ohjelmia kuvattiin näin:

Kiss FM Aamut Tico ja Annika 6.00–10.00. Aamun Salasana kerrotaan klo 6–7. Puuttuva sana-kisa klo 7.40, potti ti 10.5. 2140€. Sukupuolten taistelu klo 8.40. Valuuttasirkus UUTEEN AIKAAN klo 9.40. Kiss FM Keskipäivät ja Mikko Suursalmi 10.00–14.00 Työpaikkadilemma klo 11.30–12.15. Kiss FM Iltapäivät ja Sanna Mämmi 14.00–18.00. Kiss FM Iltapäivissä matkataan kotiin menevän musiikin parissa. Kiss FM Illat ja Jussi 18.00–22.00 Deittaa tai dumpkaa. Kiss FM Top 30 Kuuntelijalista 19.00–23.00.
(Kiss FM 2005a)

Määrällinen analyysi

Kiss FM oli yksi niistä kolmesta asemasta koko aineistossa, joiden lähetysnäytteen kaikki toimituksellinen puhe oli puheen ja musiikin yhdistelmää (eli kaikella puheella oli aina musiikkitausta). Mainosten osuus lähetysnäytteessä oli vajaat 20 minuuttia (0:19:25) eli 5,4 prosenttia, mikä jää hieman alle koko aineiston keskiarvon (6,0 %).

Taulukko 13. Kiss FM:n sisältöaineksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	4:30:14	0:00:00	0:57:31	0:08:27	0:04:21	0:00:02	0:19:25	0:00:00	0:00:00
% näytteestä	75,1	0,0	16,0	2,3	1,2	0,0	5,4	0,0	0,0

Kiss FM:n lähetysnäytteeseen sisältyi suomenkielistä toimituksellista puhetta hieman alle tunnin verran (0:57:31). Sen osuus koko näytteestä oli näin 16,0 %. Tästä noin kolmasosa (30,9 %) oli rakennetyypiltään juontopuhetta ja toinen kolmannes (30,3 %) taas keskusteluja. Toimitettujen juttujen ja sähkeiden (18,9 %) sekä puhelin-kontaktien (18,4 %) osuudet olivat molemmat hieman alle viidenneksen luokkaa. Lisäksi näytteeseen sisältyi vajaan minuutin mittainen jakso (1,5 %), jossa luettiin ääneen kuuntelijan lähettämä sähköpostiviesti, mutta haastatteluosuuksia ei näytteessä ollut lainkaan.

Taulukko 14. Kiss FM:n puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	3 asia	5 mus	6 palv	7 urh	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:13:59	0:06:26	0:02:09	0:01:05	0:03:28	0:18:23	0:12:01
% puheesta	24,3	11,2	3,7	1,9	6,0	32,0	20,9
% näytteestä	3,9	1,8	0,6	0,3	1,0	5,1	3,3

Kiss FM:n näytteessä esiintyi yhteensä seitsemää erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Suurin sisältötyyppiryhmä olivat erilaiset viihteelliset sisällöt, jotka yhdessä lähetystä eteenpäin vievien välijuontojen kanssa muodostivat hieman yli puolet kaikista näytteen puheisisällöistä. Uutisten osuus puheesta oli liki neljännes, mutta ajankohtaissisältöjä näytteestä ei löytynyt.

Musiikin osuus Kiss FM:n näytteestä oli noin neljä ja puoli tuntia (4:30:14) eli 75,1 %. Siitä pääosa eli 90,3 prosenttia oli englanninkielistä ja vajaa kymmenesosa (9,7 %)

suomenkielistä. Muilla kielillä esitettyjä kappaleita tai instrumentaaliesityksiä näytteessä ei ollut lainkaan. Yli puolet musiikista (56,8 %) oli nykypäivän musiikkia eli vuoden 2000 jälkeen julkaistuja kappaleita. Uutuuksien ja varmuudella tunnistamatta jääneiden kappaleiden osuudet olivat kumpikin vajaan viidenneksen luokkaa (19,8 %). Vanhimmat näytteeseen sisältyneet kappaleet olivat 1990-luvulta (3,6 %).

Kiss FM:n näytteen musiikki voitiin luokitella yhteensä viiteen eri lajityyppiin. Kahden keskeisimmän genren eli ac / pop- ja rock-musiikin yhteenlaskettu osuus oli kuitenkin yli kolme neljännestä (78,7 %) koko musiikkitarjonnasta.

Taulukko 15. Kiss FM:n musiikkisisällöt lajityypeittäin

	4 rock-isk	5 rock	6 heavy	7 ac / pop	8 dance
t:min:sek	0:03:36	0:57:29	0:10:29	2:35:08	0:43:32
% musiikista	1,3	21,3	3,9	57,4	16,1
% näytteestä	1,0	16,0	2,9	43,1	12,1

Laadullinen analyysi

a) juontajan / juontajien persoona: Kiss FM:n aamun juontajaparina toimivat Annika Metsäketo ja Tico Anttonen. Lisäksi keskusteluun osallistui toisinaan myös uutis-toimittaja Eeva Rajala. Juontajilla – kuten myös uutistoimittajalla – oli rennon menevä ote. Juontajaparina oli Novan tapaan mies ja nainen, mutta heidän roolinsa oli rakennettu hieman eri tavalla. Keskinäinen kiusoittelu ja vitsailu ei perustunut niinkään sukupuoliroolien stereotypioihin, vaan se sai käyttövoimaa myös juontajien käyttämistä murreilmaisista tai heidän epäilyistä musiikkimieltymyksistään.

b) juontojen puheisisällöt: Juontajat olivat viritelleet jo aiemmalla tunnilla keskustelua muun muassa ravintoloissa ja muilla julkisilla paikoilla huonosti käyttäytyvistä lapsista ja heidän vanhemmistaan. Tähän aamulähetykselle mietittyyn keskustelunaiheeseen palattiin tunnin aikana pariin otteeseen. Juontajat lukivat kuuntelijoiden lähettämiä ja aihetta kommentoivia tekstiviestejä, joissa kerrottiin muun muassa miten kaupassa myytävänä olleesta potasta oli löytynyt lapsen kakka. Samaa aihetta kommentoi myös yksi ilmeisesti etukäteen tallennettu kuuntelijapuhelu, jossa soimattiin vanhempia vauvan unohtamisesta ravintolaan. Muuten juonnoissa kerrottiin säännöllisesti kellonaikoja, juontajien, ohjelman ja kanavan nimiä sekä musiikin esittäjiä ja puffattiin tulevia ohjelmaosuuksia.

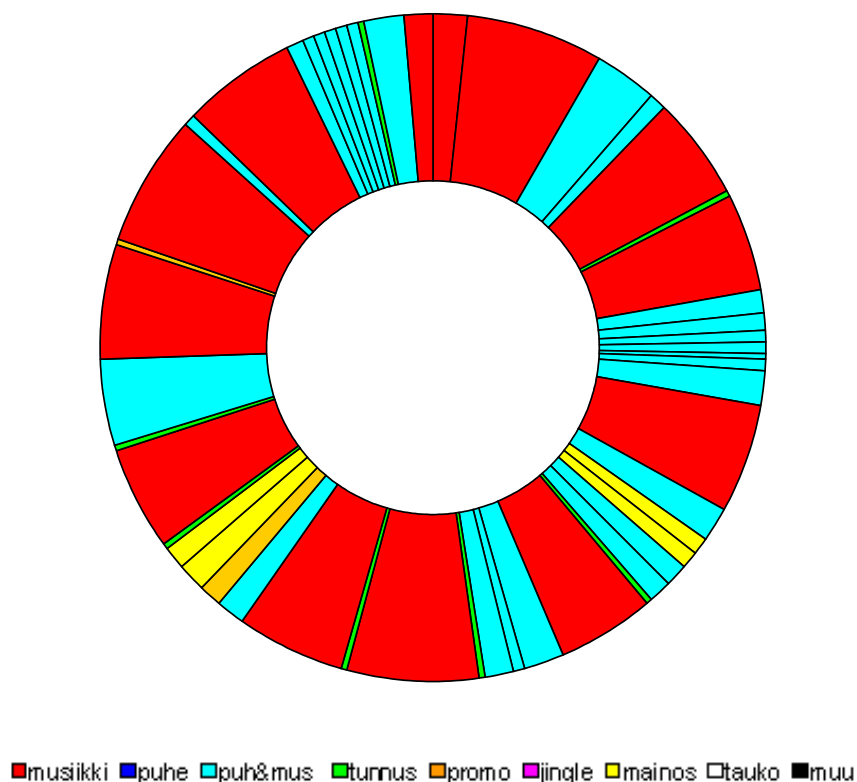
c) uutiset: Sekä uutisotsikot että uutiset oli sijoitettu kilpailusyistä muualle kuin kaikkein ilmeisimpiin aikoihin eli tasan kahdeksalta ja puoli yhdeksältä. Uutisotsikot kuultiin noin klo 8:22 ja lyhyet sähköuutiset taas noin klo 8:55. Näin Kiss FM pystyi ensinnäkin tarjoamaan omat uutisensa ”ennen” kilpailijoita ja toisaalta musiikkia aina silloin kun useimmilla kilpailevilla kanavilla siirryttiin uutisiin. Eeva Rajalan toimittamissa uutisotsikoissa kiinnitti huomiota lähinnä se, että niissä siteerattiin sekä MTV3:n uutisia että saman aamun Helsingin Sanomia. Pidemmän sähkölähetyksen kärkiuutisina kerrottiin, että Stora Enson tehtailla oli jälleen palattu töihin ja siteerattiin taas MTV3:n uutista satamien kasvavasta lakonuhkasta. Rajalan mutkattoman rennolla tavalla musiikkitaustan päälle esittämät neljä sähköttä ja valtakunnallinen

säättiedote olivat kukin vain parinkymmenen sekunnin mittaisia. Myös uutisten alku- ja lopputunnukset olivat varsin lyhyitä ja vauhdikkaita.

d) muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat: Uutisten ohella tuntiin sisältyi kaksi erikseen nimettyä puheosuutta eli ”Viihdeuutiset” ja ohjelmatietoihinkin merkitty puhelin-tietokilpailu ”Sukupuolten taistelu”²⁸. Ensimmäiselle puolituntiselle sijoittuneissa viihdeuutisissa Eeva Rajala kertoi muun muassa, että Victoria Beckham virittelee uudelleen musiikkiuraansa. Osuus ei edennyt uutismaiseen tapaan aiheesta toiseen vaan juontajat kommentoivat ja keskustelivat – voisi sanoa jopa että juoruilivat – Rajalan tarjoamista aiheista keskenään. Puoli tuntia myöhemmin kuultu ”Sukupuolten taistelu” taas oli nopea viihteellinen tietokisa, jossa mies- ja naissoittaja saattoivat nimensä huutamalla varata vastausvuoron kysymyksiin, jotka olivat tällä kertaa karamelliaiheisia.

e) musiikki ja sen esittäminen: Lähetyksessä soi tunnin aikana kaikkiaan kolmetoista kappaletta ja neljä kertaa niistä kaksi soi peräkkäin vain lyhyen kanavatunnuksen tai promon erottamina. Musiikille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni ja limittyen kanavatunnuksiin tai muihin edellisiin tai seuraaviin elementteihin.

Kuvio 4. Kiss FM:n tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

f) sujuvuus ja siirtymät: Kiss FM:n lähetys eteni menevästi ja sujuvasti elementistä toiseen ilman ainoatakaan hiljaista hetkeä. Tietyissä siirtymissä käytettiin vakioituja kanavaäänien puhumia juontoja tai ohjelmatunnuksia. Siirryttäessä juonnoista

²⁸ Täsmälleen samanniminen osuus oli ohjelmatietojen mukaan myös NRJ:llä. (Vrt. Ala-Fossi 2005, 303)

musiikkiin ja päinvastoin, kappaleiden alkuja ja loppuja käytettiin taitavasti limittämään ohjelmaelementtejä toisiinsa. Menevyyttä ja sujuvuutta rakennettiin myös puheosuuksien musiikkitaustoin, joista kaikki eivät suinkaan olleet huomaamatonta muzakia. Ainakin yksi tekopirteän oloinen hanurimusiikkiluuppi oli mitä ilmeisimmin tehty tarkoituksellisen ärsyttäväksi.

g) yleinen tekemisen tapa: Kiss FM:n studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Kumpikaan juontajista ei liioin poistunut studiosta esimerkiksi antaakseen raportin jostakin muualta. Näin studion ja ulkomaailman välinen yhteys lähetyksessä rakennettiin lähinnä puhelinhaastattelujen sekä juontajien saamien soittojen ja tekstiviestien varaan.

h) mainokset: Mainoskatkoja oli tunnin aikana vain kaksi ja niissä kuultiin yhteensä neljä spottia eli vain kaksi mainosta kummassakin. Kiss FM oli sijoittanut mainoskatkojen alkuun erittäin lyhyen, kassakoneen kilahdusta muistuttavan tunnuksen, jonka juuri ja juuri saattoi korvakuulolta erottaa. Neljästä mainoksesta kolmessa hyödynnettiin sketsiviihteen keinoja. Mainokset olivat pääosin samoja yleisvaltakunnallisia spotteja, joita kuului muidenkin kanavien näytteissä.

3.2.3. Profiili: Radio City

Radio City on osavaltakunnallinen radiokanava, joka aloitti toimintansa vuonna 2001 nimellä Sport FM. Syksyllä 2003 alkuperäinen toimilupayhtiö kuitenkin teki sopimuksen, jolla kanavan ohjelmatoiminta ja mainosmyynti siirtyi SBS Finlandin hoidettavaksi. Tässä yhteydessä urheilukanava sai myös SBS:n entisen helsinkiläisen paikallisradion nimen. (Ala-Fossi 2005, 208) Omilla verkkosivuillaan Radio City kuitenkin ilmoittaa olevansa Suomen vanhin kaupallinen radioasema, joka on toiminut vuodesta 1985. Radio City kuuluu yhdessätoista Etelä- ja Väli-Suomen kaupungissa sekä Oulussa. (Radio City 2005b; Viestintävirasto 2005)

Alun perin Suomen Urheiluradio Oy:lle myönnettyssä toimiluvassa edellytetään, että urheiluaiheisilla ohjelmilla on oltava kanavan ohjelmistossa huomattava osuus ja että kanavan tulisi myös esitellä monipuolisesti eri urheilulajeja. Kaikista muista erikoisradioista poiketen, näihin lupaehtoihin on hieman paikallisradiolupien tapaan kirjattu erikseen vaatimus tasapuolisuuden ja hyvän journalistisen tavan noudattamisesta urheilutapahtumien selostuksissa ja uutisoinneissa. Muiden erikoisradioiden tapaan tässäkin toimiluvassa edellytetään, että kanavan ohjelmat ja mainokset on lähetettävä samanaikaisesti kaikista käytettävistä lähettimistä eli ohjelmien tai mainosten räätälöinti kaupunkikohtaisesti ei ole sallittua.

Kanavan verkkosivujen mukaan sen pääkohderyhmä ovat 20–39-vuotiaat miehet, joita tavoitellaan tarjoamalla ”kolmen vuosikymmenen rockia ja sporttia”. (Radio City 2005b). Radio Cityn tiistaipäivien ohjelma näytti aseman oman ohjelmakartan mukaan toukokuussa 2005 tältä:

06.00–10.00 Herätysliike 10.00–15.00 Työpäivärock 15.00–18.00 Pre-Game Show (16–18)
18.00–22.00 Hockey Nightmare.
(Radio City 2005a)

Määrällinen analyysi

Kiss FM:n tapaan myös Radio Cityn näytteen kaikki toimituksellinen puhe oli puheen ja musiikin yhdistelmää eli puhetta musiikkitaustalla. Mainosten osuus oli koko aineiston yhdeksänneksi suurin (8,7 %) eli runsaat 30 minuuttia (0:31:18).

Taulukko 16. Radio Cityn sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	4:02:36	0:00:00	1:07:05	0:11:25	0:07:54	0:00:10	0:31:18	0:00:00	0:00:05
% näytteestä	67,3	0,0	18,6	3,2	2,2	0,0	8,7	0,0	0,0

Radio Cityn lähetysnäytteeseen sisältyi suomenkielistä toimituksellista puhetta yhteensä reilun tunnin verran (1:07:05). Se on hieman vajaa viidennes (18,6 %) koko näytteestä. Tästä puheesta noin kaksi viidesosaa (38,5 %) oli rakennetyypiltään juontopuhetta ja reilu viidennes (22,3 %) toimitettuja juttuja tai sähköitä. Keskustelujen osuus puheesta oli noin 16,9 prosenttia, kun taas haastattelujen (11,7 %) ja puhelinkontaktien (10,6 %) osuudet jäivät pienemmiksi.²⁹

Taulukko 17. Radio Cityn puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	5 mus	6 palv	7 urh	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:16:08	0:02:14	0:05:06	0:14:51	0:14:30	0:14:21
% puheesta	24,0	3,3	7,6	22,1	21,6	21,4
% näytteestä	4,5	0,6	1,4	4,1	4,0	4,0

Radio Cityn näytteessä esiintyi kuutta erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Puhe jakautui varsin tasaisesti uutisten ja urheilun sekä toisaalta, viihteen ja muun toimituksellisen puheen, kuten mm. kappaleiden nimistä ja esittäjistä kertovien juontojen kesken. Samalla palvelu- ja musiikkisisältöjen määrä jäi yhteenlasketunakin vain reiluun kymmenesosaan (10,9 %) kaikesta näytteeseen sisältyneestä puheesta.

Musiikin osuus Radio Cityn näytteestä oli reilut neljä tuntia (4:02:36) eli noin 67,3 %. Tästä pääosa eli 88,0 prosenttia oli englanninkielistä ja reilu kymmenesosa (10,8 %) suomenkielistä. Näytteen musiikkiosuusiin sisältyi myös yksi (1,2 %) saksankielinen kappale (Rammstein: Amerika). Radio City soitti nykypäivän musiikin (37,2 %) sekä 1990-luvun kappaleiden (37,2 %) ohella myös 1980-luvun musiikkia (20,4 %) ja jonkin verran uutuuksia (7,9 %). Sen sijaan ennen vuotta 1980 julkaistua musiikkia näytteessä oli vain nimeksi (1,7 %).

Radio Cityn rockpainotteisuus oli varsin selvä, sillä pelkästään perusrockin osuus koko näytteestä oli liki puolet ja kaikkien rock-lajityyppien yhteenlaskettu osuus näytteen musiikista oli yli 90 prosenttia. Niiden lisäksi näytteessä oli vain kahteen muuhun genreen lukeutuvaa musiikkia.

²⁹ Puheosuusiin ei ole tässä laskettu yhtä noin viiden sekunnin mittaista jaksoa näytteessä, jonka aikana sanoihinsa seonneen juontajan ääntely ei ollut tulkittavissa puheeksi.

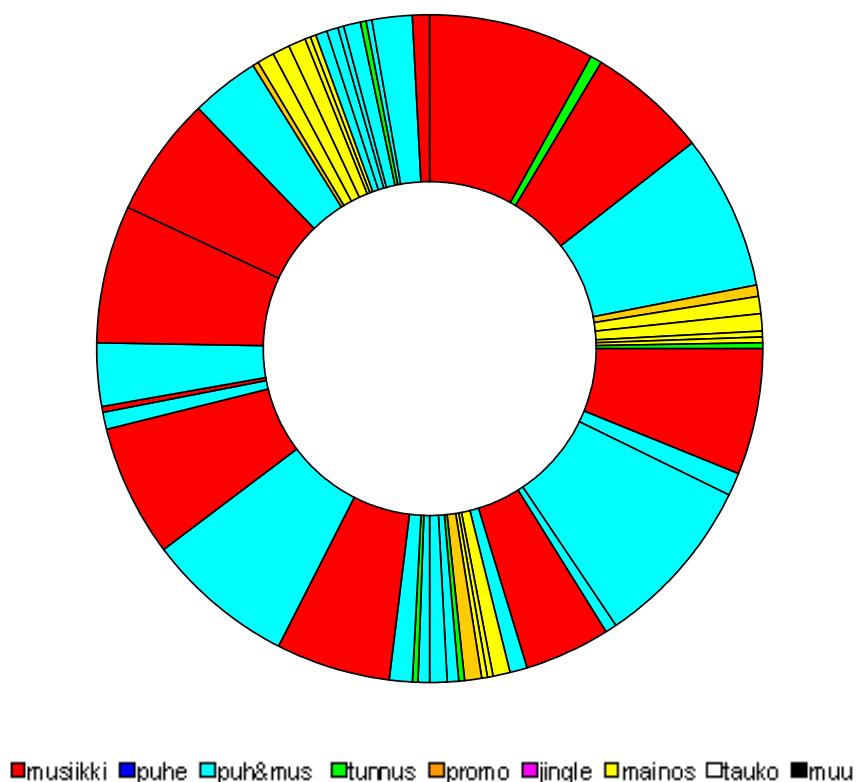
Taulukko 18. Radio Cityn musiikkisisällöt lajityypeittäin

	2 blues	4 rock-isk	5 rock	6 heavy	7 ac / pop
t:min:sek	0:04:39	0:06:19	2:51:34	0:46:20	0:13:44
% musiikista	1,9	2,6	70,7	19,1	5,7
% näytteestä	1,3	1,8	47,6	12,9	3,8

Laadullinen analyysi

a) *juontajan / juontajien persoona:* Radio Cityn aamulähetystä juonsivat Jussi Heikelä ja Teemu Suominen. Nämä lievin nasaaliäänin puhuvat ja hieman huolimattomasti artikuloivat nuoret miehet muodostivat jatkäparin, jonka keskinäiseltä herjanheitolta ja naureskelulta ei ollut turvassa juuri mikään. Utistoitmittaja Tuomola sai vitsailusta oman osansa, mutta hän ei osallistunut keskusteluun. Juontajat tuntuivat puhelevan keskenään melko spontaanin oloisesti musiikin soidessa taustalla. Tästä johtuen toiselle heistä säilytetty muodollinen puheosuus eli sääennuste kuulosti varsin epäluontevalta.

Kuvio 5. Radio Cityn tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

b) *juontojen puheisisällöt:* Aamun teemaksi oli valittu veneily, koska toinen juontajista oli kuulemma hankkinut itselleen moottoriveneen. Tätä teemaa sivuttiin tavalla tai toisella useimmissa puheosuuksissa. Sekä tasan että puolen jälkeen juontajat avasivat päivää uusille kuulijoille kertomalla mm. nimipäiväsankarit (!) ja että parhaillaan vietettiin Liiku terveemmäksi -päivää, mikä juontajien muun puheen joukossa vaikutti todella irralliselta tiedolta. Juonnoissa käsiteltiin myös jääkiekon MM-kisojen tilannetta ja pariinkin otteeseen myös uutisissa mainittua norjalais-

oikeuden päätöstä strippauksesta. Esiintyjistä ja kappaleista kertoessaan juontajat päätyivät usein pilailemaan jotain nimistä tai yhtyeistä.

c) *uutiset*: Radio Cityn uutistoimittajana oli Pauliina Tuomola, jonka ääntä ei kuultu muuten kuin uutisosuuksien yhteydessä. Tuomola esitti sähkeet vaimean musiikki-taustan päälle tarmokkaasti ja selvästi artikuloiden, mutta toisinaan oudosti painottaen. Puolen uutisotsikoissa kolme kärkiaihetta kuitattiin kukin yhdellä virkkeellä ja sen jälkeen siirryttiin minuutiksi urheiluaiheisiin. Varsinaiset uutiset taas kuultiin hieman ennen yhdeksää. Uutisten kärkiaiheet kuten Paperiliiton työkiistojen sovittelun jatkuminen tai EU:n ja Venäjän yhteistyöneuvottelut olivat pitkälti samoja kuin muilla kanavilla, mutta muista poiketen Radio Cityn molemmissa uutis-lähetyksissä kerrottiin myös siitä, että norjalainen tuomioistuin oli päättänyt strippauksen olevan taidetta.

d) *muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Kuten edellä jo mainittiin, aamun teemana oli veneily ja myös kuulijoilta toivottiin veneilyaiheisia tarinoita lähetykseen. Tunnin alkupuolen ensimmäisen veneilyjutun kahdesta humalaisesta veneilijästä, jotka päättivät ajaa hylkeiksi luulemiensa kivien yli veneellä, kertoi kuitenkin Teemu Suominen. Hieman myöhemmin Oskuksi esittäytynyt soittaja kertoi pitkän tarinan, jossa lopuksi päädyttiin kuvaamaan saarella seksiä harrastaneita veneilijöitä helikopterista videolle. Jälkimmäisellä puoliskolla kuultiin vielä kuulijoiden lähettämiä kommentteja siitä onko moottoriveneilyssä vai purjeveneilyssä ”enemmän munaa”. Ainoa erikseen otsikoitu osuus oli ”Heikelän vuosikerta”, jossa soittajat arvailivat miltä vuodelta soitettu musiikkinäyte oli.

e) *musiikki ja sen esittäminen*: Yhden lähetystunnin aikana ehdittiin soittaa kaikkiaan yhdeksää eri kappaletta, joista ensimmäinen ja viimeinen mahtuivat mukaan vain osaksi. Sekä tunnin alussa että lopulla soitettiin kaksi kappaletta käytännössä peräkkäin vain lyhyen kanavatunnuksen tai promon erottamina. Musiikille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni edellisiin tai seuraaviin elementteihin.

f) *sujuvuus ja siirtymät*: Vaikka Radio Cityn lähetys jäi välillä viipyilemään moneksi minuutiksi juontajien naureskelun, jutustelun tai puhelimessa kerrottujen tarinoiden takia, juonnot ulottuivat aina hieman seuraavan elementin päälle eli kappaleiden alkujen ja loppujen päälle puhuttiin säännöllisesti. Radio Cityn tunnuksat ja promot oli tehty sopimaan kanavan soinnilliseen yleisilmeeseen, eli ne olivat rankan rock-henkisiä. Sen sijaan puheosuuksien musiikkitaustat olisivat menneet täydestä myös melkein pä millä tahansa pop-kanavalla.

g) *yleinen tekemisen tapa*: Radio Cityn studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Kumpikaan juontajista ei liioin poistunut studiosta esimerkiksi antaakseen raportin jostakin muualta. Näin studion ja ulkomaailman välinen yhteys lähetyksessä rakennettiin lähinnä puhelinhaastattelujen sekä juontajien saamien soittojen ja viestien varaan.

h) *mainokset*: Tuntiin sisältyi kolme mainoskatkoa, joissa kuultiin kaikkiaan kaksitoista mainospottia. Mainoksiin siirryttiin joko kanavan oman promon tai kanavatunnuksen kautta. Useimmat mainoksista olivat jo ennestään tuttuja, hyvin

tuotettuja valtakunnallisten mainostajien spotteja, mutta erään moottoripyöräliikkeen seksistisen vihjailevaa mainosta tai seksimessujen mainosta eivät ehkä kaikki muut kanavat olisi kelpuuttaneet mukaan. Muita mielenkiintoisia yksityiskohtia olivat Cityn tyyliin tehty extreme -tapahtuman mainos, samaan konserniin kuuluvan Voice TV:n spotti sekä kanavan Leijonatrivia -kisan promo, josta käytännössä tuli automerkin mainos.

3.2.4. Profiili: Radio 957

Radio 957 on Tampereella vuodesta lähtien 1985 toiminut paikallisradioasema, joka siirtyi SBS:n omistukseen jo vuonna 1993. Tampereen lisäksi Radio 957:lla on lähetin myös viidessä muussa lähikaupungissa, niin että se on kuultavissa koko Pirkanmaalla ja osassa Pohjois-Hämettä. Samaa Tampereella tuotettua lähetysvirta-ohjelmaa välittävät Radio 957:n lisäksi myös SBS:n muut paikallisasemat eli Radio Sata Turussa, Radio Mega Oulussa, Radio Jyväskylä Jyväskylässä sekä yhteistyösopimuksen turvin myös Raumalla toimiva Radio Ramona. (Ala-Fossi 2005, 187, 208; Viestintävirasto 2005; Radio 957 2005; Radio Ramona 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio 957:n toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

25–55-vuotiaille pirkanmaalaisille suunnattu Radio 957 lupaa markkinoinnissaan tarjota kotimaista ja paikallista musiikkia eli ns. Manserockia sekä paikallisia uutisia. (Radio 957 2005) Tampereen suurimmassa päivälehdessä julkaistujen ohjelmatietojen mukaan Radio 957:n ohjelmatarjonta tallennuspäivänä oli seuraavanlainen:

6.00 957:n aamu Janne Leipijärvi. Kahden kauppa 7.30. Studio 020 300 900. Arjesta poimitut 9.30, 12.30, 15.30, 18.30. Tampereenkiäliset Uutiset 7.40, 11.40, 16.40, 20.40. 10.00 Päivässä Anu Kuivasmäki. 14.00 Iltapäivässä Joni Hartikainen. Tähtiareena 17.30 ja 19.30 18.00 957:n illassa Tuomas Erkkilä. 22.00 Yötäpäivää 957. (Aamulehti 10.5.2005)

Määrällinen analyysi

Mainosten osuus Radio 957:n lähetyksnäytteestä oli aineiston kymmenenneksi suurin. Pääasiassa samaa ohjelmaa lähettäviin Radio Megaan ja Radio Sataan verrattuna mainoksia oli liki kaksinkertainen määrä. Erilaisten asematunnuksien määrä näytteessä taas oli koko aineiston seitsemänneksi suurin.

Taulukko 19. Radio 957:n sisältöaineksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	4:05:18	0:41:33	0:26:54	0:10:52	0:06:54	0:00:10	0:29:02	0:00:01	0:00:28
% näytteestä	67,9	11,5	7,4	3,0	1,9	0,0	8,0	0,0	0,1

Radio 957:n lähetyksnäytteeseen sisältyi suomenkielistä toimituksellista puhetta hieman toista tuntia (1:08:27), joten puheen osuus koko näytteestä oli noin 19,0 prosenttia. Liki puolet puheesta (44,2 %) oli rakennetyypiltään toimitettuja juttuja tai sähköitä. Juontoja puheesta oli reilusti yli kolmannes (39,4 %) ja noin kymmenesosa (10,2 %) taas haastatteluja. Puhelinkontaktien osuus jäi 6,3 prosenttiin ja keskusteluja näytteessä ei esiintynyt ollenkaan.

Taulukko 20. Radio 957:n puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	4 kultt	5 mus	6 palv	7 urh	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:21:04	0:03:40	0:00:42	0:02:46	0:07:35	0:07:14	0:12:26	0:13:00
% puheesta	30,8	5,4	1,0	4,0	11,1	10,6	18,2	19,0
% näytteestä	5,8	1,0	0,2	0,8	2,1	2,0	3,4	3,6

Radio 957:n lähetyksnäytteeseen sisältyi kaikkiaan kahdeksaa erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Suurin yksittäinen ryhmä olivat uutisisällöt, joiden osuus kaikesta puheesta oli lähes kolmannes, mutta samalla alle kuusi prosenttia koko näytteestä. Viihteellisten ja muiden puheisisältöjen kuten kappaleiden nimistä kertovien juontojen yhteenlaskettu osuus puheesta oli puolestaan noin 37,2 prosenttia.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Tampereelle sijoittuvia sisältöjaksoja näytteessä oli noin 44,3 prosenttia kaikesta toimituksellisesta puheesta. Sen sijaan naapurikuntiin (4,0 %) tai Pirkanmaalle sijoittuvia jaksoja (1,5 %) löytyi huomattavasti vähemmän ja paikallisia näkökulmia valtakunnallisiin asioihin vain 0,9 %. Puhtaasti valtakunnallisia sisältöjaksoja oli noin 16,1 prosenttia ja kansainvälisiä taas 3,3 prosenttia. Liki kolmannes toimituksellisesta puheesta (29,8 %) taas päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Radio 957:n lähetyksnäytteestä oli reilut neljä tuntia (4:05:18) eli 67,9 %. Tästä valtaosa eli 73,9 prosenttia oli englanninkielistä ja suomenkielisen musiikin osuus oli puolestaan 26,1 prosenttia. Radio 957:n musiikkivalikoimassa kolmen viimeksi kuluneen vuosikymmenen musiikki oli melko tasavahvasti edustettuna (1970-luku: 17,5 %, 1980-luku: 19,8 % ja 1990-luku: 22 %). Reilu neljännes (25,2 %) musiikista oli kuitenkin julkaistu vuoden 2000 jälkeen, samalla kun uusimpien uutuuksien osuus oli vain 7,5 %. Tosin 8,1 % musiikista jäi luokituksessa varmuudella sijoittamatta millekään aikakaudelle.

Yli puolet Radio 957:n musiikista oli rockia ja kun siihen lisätään kotimainen rock-iskelmä, näiden kahden musiikkilajin yhteinen osuus nousee 71,7 prosenttiin. Toinen musiikin valtalaji kanavalla oli ac / pop, kun taas loput kaksi lajityypit jäivät lähinnä yksittäisiksi esityksiksi.

Taulukko 21. Radio 957:n musiikkisisällöt lajityypeittäin

	2 blues	4 rock-isk	5 rock	7 ac / pop	13 country
t:min:sek	0:03:08	0:42:57	2:13:00	1:03:52	0:02:21
% musiikista	1,3	17,5	54,2	26,0	1,0
% näytteestä	0,9	11,9	36,8	17,7	0,7

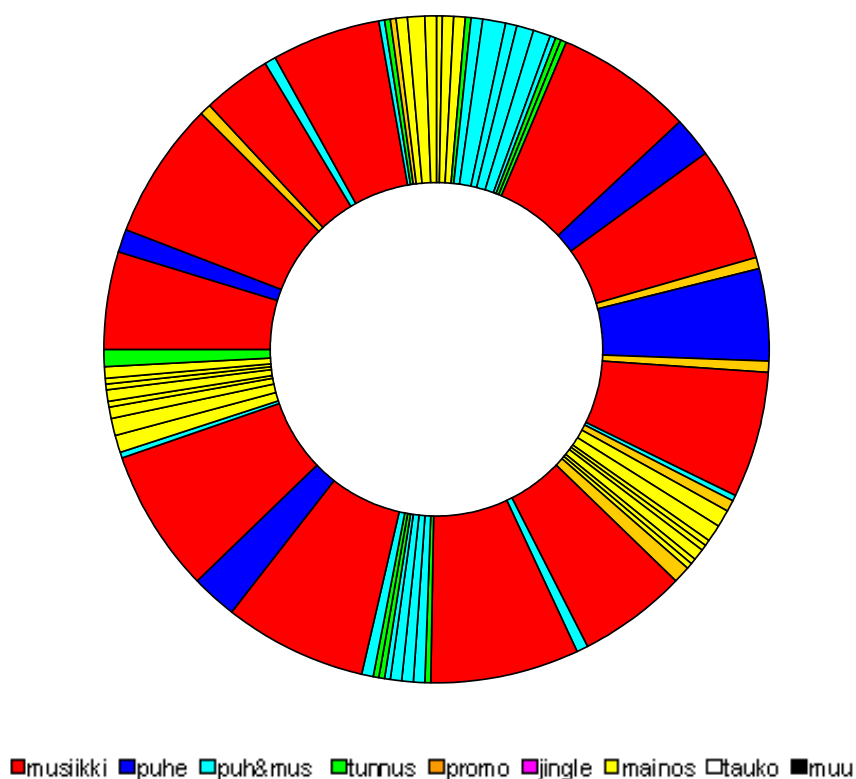
Laadullinen analyysi

a) *juontajan / juontajien persoona*: Janne Leipijärven sujuvapuheinen, mutta hieman väritön juontajapersoona ei noussut lähetyksessä suoranaiseen päärooliin. Leipijärvi jutusteli studiossa hieman toteavaan sävyyn ikään kuin ääneen ajatellen. Yhtä aikaa usean eri paikkakunnan paikallislähetystä tekevän juontajan tehtävä ei ole helppo.

b) *juontojen puhesisällöt*: Juontaja Leipijärvi oli tunnin mittaan äänessä kaikkiaan kymmenen eri kertaa. Useimmissa juonnoissa kerrottiin lähinnä edellä soineen ja / tai seuraavan kappaleen nimi ja esittäjä, sen hetkinen kellonaika ja puffattiin jotakin lähetyksessä hetken kuluttua kuultavaa osuutta kuten uutisia tai seuraavalle tunnille ajoittuvaa MM-kisakommentaattorin haastattelua. Sekä tunnin avausjuonnossa että tunnin loppupuoella kertailtiin myös hieman edellisillan Suomi–Latvia jääkiekko-ottelun tuloksena syntynyttä tilannetta.

c) *uutiset*: Tunnin aikana kuultiin kahdet paikalliset, musiikkitaustan päälle tehdyt tamperelaiset sähköuutiset, joista hieman pidemmät toimitti tasalta Soili Luoto ja lyhyemmät parin minuutin uutiset puolelta Satu Järvinen. Molempien selvästi ja napakasti tehtyjen uutislähetysten ykkösuutinen olivat Kuntaliiton kuntapäivät Tampereella. Uutisten päätteeksi uutisjuontaja kertoi erillisen tunnuksen jälkeen myös Pirkanmaan sään.

Kuvio 6. Radio 957:n tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

d) *muut puhesisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Tunnin ensimmäisellä puoliskolla kuultiin tamperelaisen jääkiekkoilija Janne Ojasen puhelinhaastattelu, joka oli osa Suomen taannoiseen jääkiekon maailmanmestaruuteen liittyvää muisteluseriaa "Kymmenen

vuotta kullasta”. Leipijärvi koetti udella hieman vastahakoisen kuuloiselta Ojaselta mm. miltä Ruotsin kavennus finaalipelissä oikein tuntui ja miten sitä maailman-mestaruutta oikein kymmenen vuotta sitten juhlittiin. Tunnin toisella puoliskolla Leipijärvi lupasi ennakkoon paljastaa, mitä yhteistä on kyynelkaasulla, kumiluodeilla ja pizzalla. Seuraavan kappaleen jälkeen asia selvisi eli juontaja kertoi Australiassa tapahtuneesta vankilakapinasta, joka talttui vankien saatua pizzaa.

e) musiikki ja sen esittäminen: Radio 957:n ohjelmaan sisältyi tunnin aikana kaikkiaan 11 kappaletta, joista vain kaksi soi peräkkäin pelkän kanavapromon erottamina ilman juontajan väliintuloa. Musiikille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni edellisiin tai seuraaviin elementteihin. Mielenkiintoinen yksityiskohta oli aseman oma promo, jossa tietyn musiikkilajin sijaan luvattiin enemmän klassikoita ja vähemmän toistoa.

f) sujuvuus ja siirtymät: Sujuvuuden ylläpitäminen ja siirtymien tekeminen on erityisen haasteellista lähetyksessä, johon tuotetaan paikallisesti useita eri vaihtoehtoisia, määräkestoisia elementtejä. Radio 957:n tapauksessa lopputulos kuulosti siistiltä, sillä saumakohtia ei erikseen erottanut. Juontaja Leipijärvi rakensi sujuvuutta mm. tekemällä lyhyitä välijuontojaan kappaleiden alkujen ja loppujen päälle niin, että tarvittaessa musiikki ehti limittyä myös seuraavaan elementtiin. Kuullun perusteella ei kuitenkaan ilmennyt, miksi sähkeuutisten taustalla tarvittiin musiikkipohjaa, kun juontaja puhui itsekseen normaalissa studioakustiikassa.

g) yleinen tekemisen tapa: Radio 957:n lähetys ei poistunut tunnin aikana kertaakaan studiosta, jossa ei liioin käynyt vieraita. Sen aikana ei myöskään kuultu etukäteen muualla nauhoitettuja toimituksellisia osuuksia, vaan toimitukselliset sisällöt tuotettiin joko puheena studiossa tai suorina (tai suoran kuuloisina) puhelinhaastatteluina. Tunnin aikana ei liioin kuultu ainuttakaan kuuntelijoilta saatua soittoa tai viestiä.

h) mainokset: Mainoskatkoja oli tunnin aikana kaikkiaan neljä, joista ensimmäinen ja viimeinen (tunnin alussa ja lopussa) kuultiin vain osaksi. Yhtä katkoa lukuun ottamatta mainoksiin mentiin joko tunnuksen tai promon kautta. Mukaan mahtui kaikkiaan 22 mainospottia, joista suuri osa oli paikallisten eli Tampereen seudulla toimivien autoliikkeiden mainontaa. Seassa oli myös valtakunnallisia mainoksia, kuten esimerkiksi tunnin aikana useamman kerran soinnut rautakauppakettijun spotti. Radio 957 mainosti myös Lou Reedin tulevaa konserttia, jossa asema itse oli tilaisuuden järjestäjänä.

3.2.5. Profiili: Radio Sata

Radio Sata on 1989 toimintansa aloittanut turkulainen paikallisradioasema, joka siirtyi SBS:n omistukseen jo 1994. Radio 957:n tapaan kanava on nimetty alkuperäisen lähetystaajuuden (100,1 MHz) mukaan, mutta sittemmin emoyhtiö on siirtänyt ko. taajuuden sekä neljä muuta alun perin Radio Sadan käytössä ollutta taajuutta ja lähettintä eri puolilla Varsinais-Suomea Iskelmä-ketjunsä käyttöön. Radio Sata kuuluu nykyin ainoastaan yhden lähettimen kautta Turussa ja sen ympäristössä taajuudella 105,5 Mhz. Vuodesta 2001 suuri osa aseman ohjelmatarjonnasta on tuotettu Tampereella. (Ylönen 2002, 119; Ala-Fossi 2005, 188, 208; Radio Sata 2005; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio Sadan toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Radio Sadan verkkosivujen mukaan sen ohjelmisto on suunnattu 25–55-vuotiaille kuuntelijoille (Radio Sata 2005). Lähetyspaikkakunnan suurin päivälehti eli Turun Sanomat ei tutkimuspäivänä (10.5.2005) julkaissut lainkaan radioiden ohjelmatietoja, ei sen paremmin Radio Sadan kuin yhdenkään muun kanavan.

Määrällinen analyysi

Radio Sadan toimituksellisen puheen ja musiikin yhdistelmän osuus näyttäisi olevan Tampereen, Turun, Oulun ja Jyväskylän sisarasemia pienempi. Ero kuitenkin selittyy sillä, että Turussa tehty tallenne oli tekniseltä tasoltaan muita huonompi. Näin alun perin koodausta tehtäessä puheen taustalla soivaa musiikkia ei esim. sähkeutisissa kunnolla kuulunut taustakohinan alta. Asia paljastui vasta laadullisen analyysin yhteydessä. Mainosten osuus Radio Sadan lähetysnäytteessä oli noin 4,5 % eli vain noin puolet Tampereella toimivan sisarasema Radio 957:n tai toisen turkulaisen paikallisradion eli Auran Aaltojen näytteissä olleen mainonnan määrästä.

Taulukko 22. Radio Sadan sisältöaineksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	4:26:14	1:03:08	0:05:03	0:04:20	0:04:38	0:00:22	0:16:06	0:00:09	0:00:00
% näytteestä	74,0	17,5	1,4	1,2	1,3	0,1	4,5	0,0	0,0

Radio Sadan lähetysnäytteeseen sisältyi suomenkielistä toimituksellista puhetta hieman toista tuntia (1:08:11), joten puheen osuus koko näytteestä oli noin 19,0 prosenttia. Juontoja puheesta oli reilusti yli kolmannes (39,4 %) ja toimitettuja juttuja tai sähkeitä oli lähes saman verran (35,4 %). Haastatteluja puheesta oli vajaa viidennes (18,3 %). Puhelinkontaktien osuus jäi 6,9 prosenttiin ja keskusteluja näytteessä ei esiintynyt ollenkaan.

Taulukko 23. Radio Sadan puhesisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	4 kultt	5 mus	6 palv	7 urh	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:18:11	0:07:52	0:02:47	0:02:52	0:11:37	0:12:57	0:11:55
% puheesta	26,7	11,5	4,1	4,2	17,0	19,0	17,5
% näytteestä	5,1	2,2	0,8	0,8	3,2	3,6	3,3

Radio Sadan lähetysnäytteeseen sisältyi kaikkiaan seitsemää erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Suurin yksittäinen ryhmä olivat uutissisällöt, joiden osuus kaikesta puheesta oli runsas neljännes, mutta samalla vain noin viisi prosenttia koko näytteestä. Viihteellisten ja muiden puhesisältöjen kuten kappaleiden nimistä kertovien juontojen yhteenlaskettu osuus puheesta puolestaan oli noin 36,5 prosenttia.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Turkuun sijoittuvia sisältöjaksoja näytteessä oli noin 42,9 prosenttia kaikesta toimituksellisesta puheesta. Sen sijaan naapurikuntiin (3,7 %) tai Varsinais-Suomeen sijoittuvia jaksoja (0,8 %) löytyi huomattavasti vähemmän. Puhtaasti valtakunnallisia sisältöjaksoja oli noin 20,3 prosenttia ja kansainvälisiä taas 3,3 prosenttia. Liki kolmannes toimituksellisesta puheesta (29,1 %) taas päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Radio Sadan lähetysnäytteestä oli liki neljä ja puoli tuntia (4:26:14) eli 74,0 %. Tästä valtaosa eli 71,5 prosenttia oli englanninkielistä ja suomenkielisen musiikin osuus oli puolestaan 28,5 prosenttia. Radio Sadan musiikkivalikoimassa kolmen viimeksi kuluneen vuosikymmenen musiikki oli melko tasavahvasti edustettuna (1970-luku: 16,1 %, 1980-luku: 17,9 % ja 1990-luku: 21,8 %). Liki neljännes (24,2 %) musiikista oli kuitenkin julkaistu vuoden 2000 jälkeen, samalla kun uusimpien uutuuksien osuus oli vain 6,9 %. Tosin 13,1 prosenttia musiikista ei luokituksessa pystytty varmuudella sijoittamaan millekään aikakaudelle.

Yli puolet Radio Sadan musiikista oli rockia ja kun siihen lisätään kotimainen rock-iskelmä, näiden kahden musiikkilajin yhteinen osuus nousee 74 prosenttiin. Toinen musiikin valtalaji kanavalla oli ac / pop, kun taas loput kaksi lajityyppiä jäivät lähinnä yksittäisiksi esityksiksi.

Taulukko 24. Radio Sadan musiikkisisällöt lajityypeittäin

	2 blues	4 rock-isk	5 rock	7 ac / pop	13 country
t:min:sek	0:03:08	0:52:00	2:25:07	1:03:37	0:02:22
% musiikista	1,2	19,5	54,5	23,9	0,9
% näytteestä	0,9	14,4	40,3	17,7	0,7

Laadullinen analyysi

a) juontajan / juontajien persoona: Janne Leipijärven sujuvapuheinen, mutta hieman väritön juontajapersoona ei noussut lähetyksessä suoranaiseen päärooliin. Leipijärvi jutusteli studiossa hieman toteavaan sävyyn ikään kuin ääneen ajatellen. Yhtä aikaa usean eri paikkakunnan paikallislähetystä tekevän juontajan tehtävä ei ole helppo.

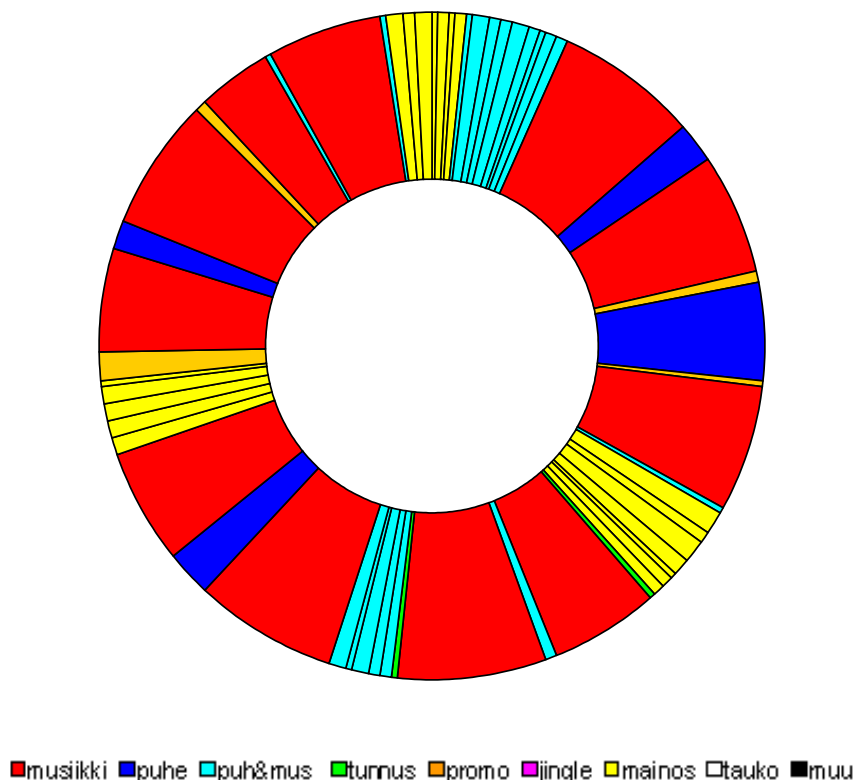
b) juontojen puhesisällöt: Juontaja Leipijärvi oli tunnin mittaan äänessä kaikkiaan kymmenen eri kertaa. Useimmissa juonnoissa kerrottiin lähinnä edellä soineen ja / tai seuraavan kappaleen nimi ja esittäjä, sen hetkinen kellonaika ja puffattiin jotakin lähetyksessä hetken kuluttua kuultavaa osuutta kuten uutisia tai seuraavalle tunnille ajoittuvaa MM-kisakommentaattorin haastattelua. Sekä tunnin avausjuonnossa että tunnin loppupuolella kertailtiin myös hieman edellisillan Suomi-Latvia jääkiekko-ottelun tuloksena syntynyttä tilannetta.

c) uutiset: Tunnin aikana kuultiin kahdet paikalliset, musiikkitaustan päälle tehdyt turkulaiset uutiset, jotka molemmat toimitti Kari Palonen. Tasalta lähetettyjen pidempien uutisten kärkiaihe oli aivohalvauspotilaiden hoitotilanne Turun seudulla. Lisäksi lähetykseen sisältyi yksi kuvitettu sähkö edellisenä viikonloppuna avatusta Turku Biennaalista. Puolen aikaan kuultujen parin minuutin sähköuutisten kärkenä taas oli arkkikiispan kanta samaa sukupuolta olevien parien hedelmöityshoitoihin.

Molempien uutisten päätteeksi uutisjuontaja kertoi erillisen tunnuksen jälkeen myös sään Turun seudulle.

d) muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat: Tunnin ensimmäisellä puoliskolla kuultiin tamperelaisen jääkiekkoilija Janne Ojasen puhelinhaastattelu, joka oli osa Suomen taannoiseen jääkiekon maailmanmestaruuteen liittyvää muisteluseriaa ”Kymmenen vuotta kullasta”. Leipijärvi koetti udella hieman vastahakoisen kuuloiselta Ojaselta mm. miltä Ruotsin kavennus finaalipelissä oikein tuntui ja miten sitä maailmanmestaruutta oikein kymmenen vuotta sitten juhlittiin. Tunnin toisella puoliskolla Leipijärvi lupasi ennakkoon paljastaa, mitä yhteistä on kynnelkaasulla, kumiluodeilla ja pizzalla. Seuraavan kappaleen jälkeen asia selvisi eli juontaja kertoi Australiassa tapahtuneesta vankilakapinasta, joka talttui vankien saatua pizzaa.

Kuvio 7. Radio Sadan tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

e) musiikki ja sen esittäminen: Radio Sadan ohjelmaan sisältyi tunnin aikana kaikkiaan 11 kappaletta, joista vain kaksi soi peräkkäin pelkän kanavapromon erottamina ilman juontajan väliintuloa. Musiikille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni edellisiin tai seuraaviin elementteihin. Mielenkiintoinen yksityiskohta oli aseman oma promo, jossa tietyn musiikkilajin sijaan luvattiin enemmän klassikoita ja vähemmän toistoa.

f) sujuvuus ja siirtymät: Sujuvuuden ylläpitäminen ja siirtymien tekeminen on erityisen haasteellista lähetyksessä, johon tuotetaan paikallisesti useita eri vaihtoehtoisia, määräkestoisia elementtejä. Radio Sadan tapauksessa lopputulos kuulosti varsin siistiltä. Juontaja Leipijärvi rakensi sujuvuutta mm. tekemällä lyhyitä välijuontojaan

kappaleiden alkujen ja loppujen päälle niin, että tarvittaessa musiikki ehti limittyä myös seuraavaan elementtiin. Kuullun perusteella ei kuitenkaan ilmennyt, miksi sähkeutisten taustalla tarvittiin musiikkipohjaa, kun juontaja puhui itseksensä normaalissa studioakustiikassa.

g) yleinen tekemisen tapa: Radio Sadan lähetys ei poistunut tunnin aikana kertaakaan studiosta, jossa ei liioin käynyt vieraita. Sen aikana kuultiin yksi etukäteen muualla nauhoitettu toimituksellinen osuus eli kuvitettu sähke, mutta muut toimitukselliset sisällöt tuotettiin joko puheena studiossa tai suorina (tai suoran kuuloisina) puhelinhaastatteluina. Tunnin aikana ei liioin kuultu ainuttakaan kuuntelijoilta saatua soittoa tai viestiä.

h) mainokset: Mainoskatkoja oli tunnin aikana kaikkiaan neljä, joista ensimmäinen ja viimeinen (tunnin alussa ja lopussa) kuultiin vain osaksi. Jostakin syystä mainoksiin kuitenkin menttiin ilman tunnuksia suoraan juonnoista. Mukaan mahtui kaikkiaan 19 mainospottia, joista useampi oli Turun seudulla toimivien puutarhatarvikeliikkeiden mainontaa. Seassa oli myös valtakunnallisia mainoksia, kuten esimerkiksi tunnin aikana useamman kerran soinnut rautakauppakettijun spotti. Radio Sata mainosti myös yhdessä Helsinki Music Companyn kanssa järjestettävää kykyjenetsintätilaisuutta.

3.2.6. Profiili: Radio Mega

Radio Mega on 1988 toimintansa aloittanut oululainen paikallisradioasema, joka siirtyi SBS:n omistukseen jo 1995. Radio Mega kuuluu ainoastaan yhden lähettimen kautta Oulussa ja sen ympäristössä taajuudella 103,1 Mhz. Vuodesta 2001 suuri osa aseman ohjelmatarjonnasta on tuotettu Tampereella. (Ylönen 2002, 118; Ala-Fossi 2005, 188, 208; Radio Mega 2005; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio Megan toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Radio Megan verkkosivujen mukaan sen ohjelmisto on suunnattu 25–55 -vuotiaille kuuntelijoille (Radio Mega 2005). Lähetyspaikkakunnan suurin päivälehti eli Kaleva ei tutkimuspäivänä (10.5.2005) julkaissut Radio Megan ohjelmatietoja.

Määrällinen analyysi

Radio Megan lähetysnäytteessä oli hieman muita sisarasemia enemmän hiljaisia taukoja. Samalla mainosten osuus Radio Megan näytteessä oli pienempi kuin muilla SBS:n kaupunkiketjun asemilla ja alle puolet toisen Oulun seudulla toimivan paikallisradion, Radio Pookin lähetysnäytteen mainosten määrästä.

Taulukko 25. Radio Megan sisältöaineksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	4:30:48	0:37:21	0:25:10	0:03:57	0:06:57	0:00:06	0:15:20	0:00:23	0:00:00
% näytteestä	75,2	10,4	7,0	1,1	1,9	0,0	4,3	0,1	0,0

Radio Megan lähetysnäytteeseen sisältyi suomenkielistä toimituksellista puhetta hieman runsas tunti (1:02:31), joten puheen osuus koko näytteestä oli noin 17,4 prosenttia. Juontoja puheesta oli noin 43,0 prosenttia ja toimitettuja juttuja tai sähköitä taas oli hieman yli neljännes (27,1 %). Haastatteluja puheesta oli runsas viidennes (22,0 %). Puhelinkontaktien osuus jäi 7,9 prosenttiin ja keskusteluja näytteessä ei esiintynyt ollenkaan.

Taulukko 26. Radio Megan puhesisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	4 kultt	5 mus	6 palv	7 urh	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:18:27	0:07:06	0:00:43	0:02:48	0:03:00	0:11:39	0:07:12	0:11:36
% puheesta	29,5	11,4	1,1	4,5	4,8	18,6	11,5	18,6
% näytteestä	5,1	2,0	0,2	0,8	0,8	3,2	2,0	3,2

Radio Megan lähetysnäytteeseen sisältyi kaikkiaan kahdeksaa erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Suurin yksittäinen ryhmä olivat uutissisällöt, joiden osuus kaikesta puheesta oli liki kolmannes, mutta samalla vain noin viisi prosenttia koko näytteestä. Radio Megan näytteessä oli ajankohtaissisältöjä jonkin verran sisarasemia enemmän. Viihteellisten ja muiden puhesisältöjen kuten kappaleiden nimistä kertovien juontojen yhteenlaskettu osuus puolestaan oli noin 30,1 prosenttia.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Ouluun sijoittuvia sisältöjaksoja näytteessä oli noin 31,9 prosenttia kaikesta toimituksellisesta puheesta. Sen sijaan naapurikuntiin (4,8 %) sijoittuvia jaksoja löytyi huomattavasti vähemmän. Muualle Suomeen sijoittuvia jaksoja oli niukasti (0,7 %), mutta valtakunnallisia jaksoja vailla paikallista näkökulmaa taas lähes kolmannes kaikesta puheesta (27,0 %). Muihin EU - maihin sijoittuvia ja yleensä kansainvälisiä jaksoja löytyi molempia saman verran eli noin 3,7 prosenttia. Liki kolmannes toimituksellisesta puheesta (28,2 %) taas päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Radio Megan lähetysnäytteestä oli yli neljä ja puoli tuntia (4:30:48) eli 75,2 %. Tästä valtaosa eli 71,8 prosenttia oli englanninkielistä ja suomenkielisen musiikin osuus oli puolestaan 28,2 prosenttia.³⁰ Radio Megan musiikkivalikoimassa kolmen viimeksi kuluneen vuosikymmenen musiikki oli melko tasavahvasti edustettuna (1970-luku: 15,9 %, 1980-luku: 17,6 % ja 1990-luku: 21,5 %). Liki neljännes (23,8 %) musiikista oli kuitenkin julkaistu vuoden 2000 jälkeen, samalla kun uusimpien uutuuksien osuus oli vain 6,8 %. Ennen vuotta 1960 julkaistua musiikkia mukana oli vain yksi kappale (0,7 %). Tosin 12,6 prosenttia musiikista ei luokituksessa pystytty sijoittamaan millekään aikakaudelle.

³⁰ Lähetysnäytteeseen sisältyi lisäksi erään mainostauon jälkeen noin 11 sekunnin mittainen jakso musiikkia, joka esitettiin tunnistamattomalla kielellä.

Yli puolet Radio Megan musiikista oli rockia ja kun siihen lisätään kotimainen rock-iskelmä, näiden kahden musiikkilajin yhteinen osuus nousee 74,3 prosenttiin. Toinen musiikin valtalaji kanavalla oli ac / pop, kun taas loput kolme lajityyppiä jäivät lähinnä yksittäisiksi esityksiksi.

Taulukko 27. Radio Megan musiikkisisällöt lajityypeittäin

	2 blues	3 iskelmä	4 rock-isk	5 rock	7 ac / pop	13 country
t:min:sek	0:03:10	0:02:59	0:52:26	2:28:40	1:01:12	0:02:21
% musiikista	1,2	1,1	19,4	54,9	22,6	0,9
% näytteestä	0,9	0,8	14,6	41,3	17,0	0,7

Laadullinen analyysi

a) *juontajan / juontajien persoona*: Janne Leipijärven sujuvapuheinen, mutta hieman väritön juontajapersoona ei noussut lähetyksessä suoranaiseen päärooliin. Leipijärvi jutusteli studiossa hieman toteavaan sävyyn ikään kuin ääneen ajatellen. Yhtä aikaa usean eri paikkakunnan paikallislähetystä tekevän juontajan tehtävä ei ole helppo.

b) *juontojen puheisisällöt*: Juontaja Leipijärvi oli tunnin mittaan äänessä kaikkiaan kymmenen eri kertaa. Useimmissa juonnoissa kerrottiin lähinnä edellä soineen ja / tai seuraavan kappaleen nimi ja esittäjä, sen hetkinen kellonaika ja puffattiin jotakin lähetyksessä hetken kuluttua kuultavaa osuutta kuten uutisia tai seuraavalle tunnille ajoittuvaa MM-kisakommentaattorin haastattelua. Sekä tunnin avausjuonnossa että tunnin loppupuolella kertailtiin myös hieman edellisillan Suomi–Latvia jääkiekko-ottelun tuloksena syntyntä tilannetta.

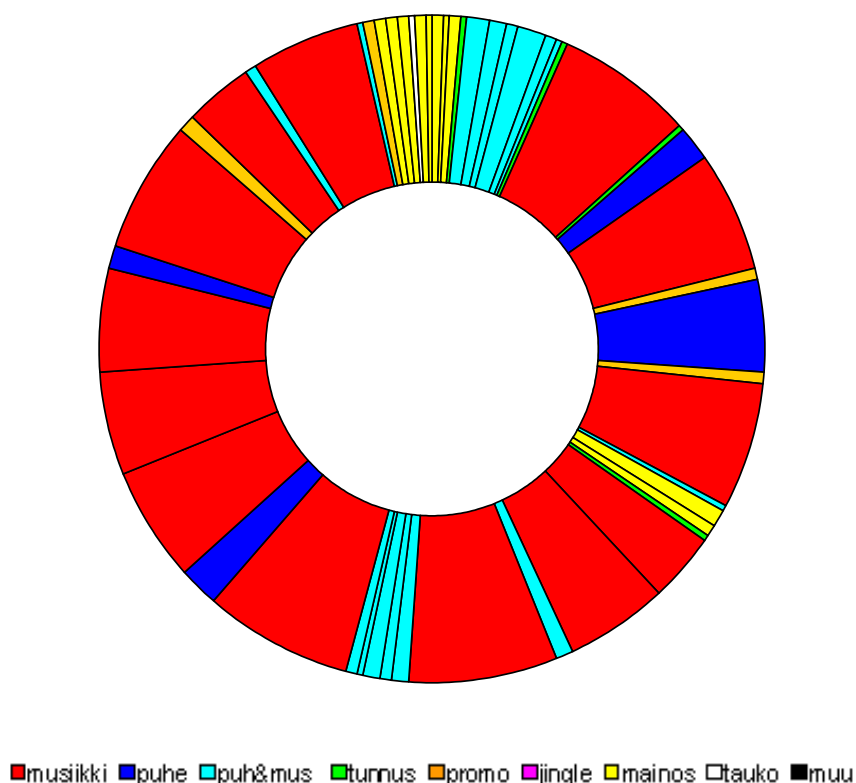
c) *uutiset*: Tunnin aikana kuultiin kahdet paikalliset, musiikkitaustan päälle tehdyt oululaiset uutiset, jotka esitti nimettömäksi jäänyt miestoimittaja. Molempien lähetysten kärkiuutisena siteerattiin aamun Kalevaa aiheena Oulun Lipon konkurssihakemus ja toisena aiheena kerrottiin vielä Suomen jääkiekkomaajoukkueen edellisillan pelistä. Pidemmässä lähetyksessä kuultiin myös lyhyt puhelinhaastattelulla kuvitettu säike Oulussa alkaneista Koulun suurjuhlista. Molempien uutisten päätteeksi uutisjuontaja kertoi erillisen tunnuksen jälkeen myös sään Oulun seudulle, pidemmässä lähetyksessä se oli paikallisen marketin sponsoroima.

d) *muut puheisisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Tunnin ensimmäisellä puoliskolla kuultiin tamperelaisen jääkiekkoilija Janne Ojasen puhelinhaastattelu, joka oli osa Suomen taannoiseen jääkiekon maailmanmestaruuteen liittyvää muistelutarjua ”Kymmenen vuotta kullasta”. Leipijärvi koetti udella hieman vastahakoisen kuuloiselta Ojaselta mm. miltä Ruotsin kavennus finaalipelissä oikein tuntui ja miten sitä maailmanmestaruutta oikein kymmenen vuotta sitten juhliittiin. Tunnin toisella puoliskolla Leipijärvi lupasi ennakkoon paljastaa, mitä yhteistä on kyynelkaasulla, kumiluodeilla ja pizzalla. Seuraavan kappaleen jälkeen asia selvisi eli juontaja kertoi Australiassa tapahtuneesta vankilakapinasta, joka talttui vankien saatua pizzaa.

e) *musiikki ja sen esittäminen*: Radio Megan ohjelmaan sisältyi tunnin aikana kaikkiaan 13 kappaletta eli kaksi enemmän kuin Tampereen ja Turun sisarasemilla. Nämä melko tarkkaan kahden ja kolmen minuutin mittaiset kappaleet esitettiin Radio

Megan lähetyksestä pois jääneiden mainosten tilalla. Näin lähetyksessä soitettiin kahdessa kohtaa perättäisiä musiikkiesityksiä ja kerran pelkän kanavapromon erottamina ilman juontajan väliintuloa. Musiikille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni edellisiin tai seuraaviin elementteihin. Mielenkiintoinen yksityiskohta oli aseman oma promo, jossa tietyn musiikkilajin sijaan luvattiin enemmän klassikoita ja vähemmän toistoa.

Kuvio 8. Radio Megan tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

f) sujuvuus ja siirtymät: Sujuvuuden ylläpitäminen ja siirtymien tekeminen on erityisen haasteellista lähetyksessä, johon tuotetaan paikallisesti useita eri vaihtoehtoisia, määräkestoisia elementtejä. Radio Megan tapauksessa kaikki ei sujunut niin kuin piti. Toinen mainoksia korvaava kappale jäi pari sekuntia lyhyeksi ja viimeisen mainoskatkon sisään jäi useamman sekunnin tauko. Juontaja Leipijärvi rakensi sujuvuutta mm. tekemällä lyhyitä välijuontojaan kappaleiden alkujen ja loppujen päälle niin, että tarvittaessa musiikki ehti limittyä myös seuraavaan elementtiin. Kuullun perusteella ei kuitenkaan ilmennyt, miksi sähköuutisten taustalla tarvittiin musiikkipohjaa, kun juontaja puhui itsekseen normaalissa studioakustiikassa.

g) yleinen tekemisen tapa: Radio Megan lähetyksessä ei poistunut tunnin aikana kertaakaan studiosta, jossa ei liioin käynyt vieraita. Sen aikana ei myöskään kuultu etukäteen muualla nauhoitettuja toimituksellisia osuuksia, vaan toimitukselliset sisällöt tuotettiin joko puheena studiossa tai suorina (tai suoran kuuloisina) puhelinhaastatteluina. Tunnin aikana ei liioin kuultu ainuttakaan kuuntelijoilta saatua soittoa tai viestiä.

h) mainokset: Mainoskatkoja oli tunnin aikana vain kolme, joista ensimmäinen ja viimeinen (tunnin alussa ja lopussa) kuultiin vain osaksi. Jostakin syystä mainoksiin mentiin ilman tunnuksia suoraan juonnoista. Mukaan mahtui kaikkiaan 14 mainos-spottia, joista useampi oli Oulun seudulla toimivien rautakauppojen mainontaa. Seassa oli sisarasemia selvästi vähemmän valtakunnallisia mainoksia.

3.2.7. Profiili: Radio Jyväskylä

Radio Jyväskylä on vuonna 2001 toimintansa aloittanut paikallisradioasema, jolla on sama nimi kuin paikkakunnalla aiemmin vuosina 1985–2000 toimineella paikallisradiolla. SBS Finlandin omistama asema lähettää ohjelmaa Jyväskylän seudulle ja Keski-Suomen maakuntaan kolmella eri taajuudella. Suuri osa Radio Jyväskylän ohjelmatarjonnasta on alusta lähtien tuotettu Tampereella. (Ylönen 2002, 119; Ala-Fossi 2005, 199, 208; Radio Jyväskylä 2005; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio Jyväskylän toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Radio Jyväskylän verkkosivujen mukaan sen ohjelmisto on suunnattu 25–55 -vuotiaille kuuntelijoille (Radio Jyväskylä 2005). Lähetyspaikkakunnan suurin päivälehti eli Keskisuomalainen ei tutkimuspäivänä (10.5.2005) julkaissut Radio Jyväskylän ohjelmatietoja.

Määrällinen analyysi

Aseman oman promootioaineiston osuus Radio Jyväskylän lähetysnäytteessä oli sisarasemia selvästi suurempi, mutta vastaavasti musiikin osuus oli hieman pienempi. Mainosten osuus Radio Jyväskylän näytteessä jää alle tutkittujen asemien keskiarvon, kuitenkin niitä on enemmän kuin Oulun ja Turun sisarasemilla, missä oli ilmeisesti korvattu useampia kokonaisia mainoskatkoja sopivan mittaisilla musiikkiesityksillä.

Taulukko 28. Radio Jyväskylän sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	4:14:58	0:36:56	0:24:56	0:05:34	0:17:47	0:00:11	0:18:46	0:00:09	0:00:00
% näytteestä	71,0	10,3	6,9	1,5	4,9	0,1	5,2	0,0	0,0

Suomenkielistä toimituksellista puhetta sisältyi Radio Jyväskylän lähetysnäytteeseen reilun tunnin verran (1:01:52), joten puheen osuus koko näytteestä oli noin 17,2 prosenttia. Juontoja puheesta oli melkein puolet (46,8 %) ja toimitettuja juttuja tai sähkeitä taas oli hieman yli neljännes (25,6 %). Haastatteluja puheesta oli noin

viidennes (20,2 %). Puhelinkontaktien osuus jäi 6,9 prosenttiin ja keskusteluja näytteessä ei esiintynyt ollenkaan.

Taulukko 29. Radio Jyväskylän puhesisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	4 kultt	5 mus	6 palv	7 urh	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:17:52	0:03:24	0:00:43	0:02:47	0:06:33	0:11:37	0:05:37	0:13:01
% puheesta	28,9	5,5	1,2	4,5	10,6	18,8	9,1	21,0
% näytteestä	5,0	0,9	0,2	0,8	1,8	3,2	1,6	3,6

Radio Jyväskylän lähetysnäytteeseen sisältyi kaikkiaan kahdeksaa erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Suurin yksittäinen ryhmä olivat uutissisällöt, joiden osuus kaikesta puheesta oli lähes kolmannes, mutta samalla vain viisi prosenttia koko näytteestä. Viihteellisten ja muiden puhesisäلتöjen kuten kappaleiden nimistä kertovien juontojen yhteenlaskettu osuus puolestaan oli noin 30,1 prosenttia.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Jyväskylään sijoittuvia sisältöjaksoja näytteessä oli liki kolmannes (28,8 %) kaikesta toimituksellisesta puheesta. Sen sijaan naapurikuntiin (5,5 %) tai Keski-Suomeen sijoittuvia jaksoja (0,5 %) sekä paikallisia näkökulmia valtakunnallisiin asioihin (1,9 %) löytyi huomattavasti vähemmän. Puhtaasti valtakunnallisia sisältöjaksoja oli puheesta noin neljännes (24,5 %). EU-maihin sijoittuvia jaksoja oli 3,8 prosenttia ja yleensä kansainvälisiä taas 4,9 prosenttia. Paikallisia näkökulmia kansainvälisiin asioihin esiintyi varsin niukasti (1,5 %). Liki kolmannes toimituksellisesta puheesta (28,2 %) taas päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Radio Jyväskylän lähetysnäytteestä oli noin neljä tuntia ja viisitoista minuuttia (4:14:58) eli 71,0 %. Tästä valtaosa eli 72,6 prosenttia oli englanninkielistä ja suomenkielisen musiikin osuus oli puolestaan 27,4 prosenttia. Radio Jyväskylän musiikkivalikoimassa kolmen viimeksi kuluneen vuosikymmenen musiikki oli melko tasavahvasti edustettuna (1970-luku: 15,7 %, 1980-luku: 18,7 % ja 1990-luku: 21,6 %). Reilu neljännes (25,3 %) musiikista oli kuitenkin julkaistu vuoden 2000 jälkeen, samalla kun uusimpien uutuuksien osuus oli vain 7,2 %. Ennen vuotta 1960 julkaistua musiikkia mukana oli vain yksi kappale (0,7 %). Tosin 10,8 prosenttia musiikista ei pystytty luokitukseen varmuudella sijoittamaan millekään aikakaudelle.

Yli puolet Radio Jyväskylän musiikista oli rockia ja kun siihen lisätään kotimainen rock-iskelmä, näiden kahden musiikkilajin yhteinen osuus nousee 72,4 prosenttiin. Toinen musiikin valtalaji kanavalla oli ac / pop, kun taas loput neljä lajityyppiä jäivät lähinnä yksittäisiksi esityksiksi.

Taulukko 30. Radio Jyväskylän musiikkisisällöt lajityypeittäin

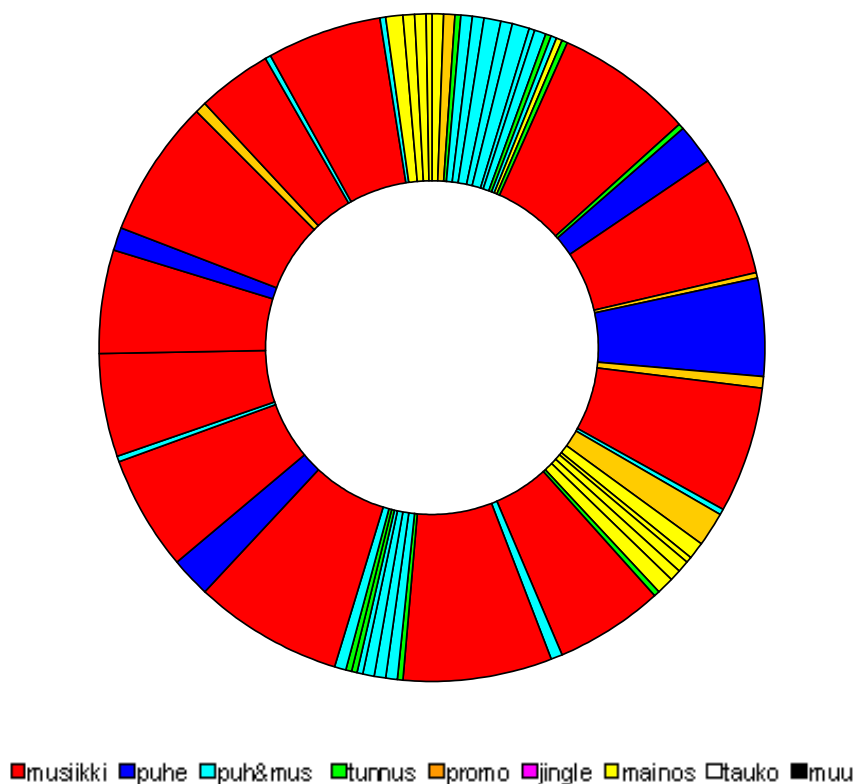
	2 blues	3 iskelmä	4 rock-isk	5 rock	7 ac / pop	9 viihde	13 country
t:min:sek	0:03:07	0:02:57	0:46:35	2:17:55	1:00:14	0:01:49	0:02:21
% musiikista	1,2	1,2	18,3	54,1	23,6	0,7	0,9
% näytteestä	0,9	0,8	13,0	38,4	16,8	0,5	0,7

Laadullinen analyysi

a) *juontajan / juontajien persoona*: Janne Leipijärven sujuvapuheinen, mutta hieman väritön juontajapersoona ei noussut lähetyksessä suoranaiseen päärooliin. Leipijärvi jutusteli studiossa hieman toteavaan sävyyn ikään kuin ääneen ajatellen. Yhtä aikaa usean eri paikkakunnan paikallislähetystä tekevän juontajan tehtävä ei ole helppo.

b) *juontojen puheisisällöt*: Juontaja Leipijärvi oli tunnin mittaan äänessä kaikkiaan kymmenen eri kertaa. Useimmissa juonnoissa kerrottiin lähinnä edellä soineen ja / tai seuraavan kappaleen nimi ja esittäjä, sen hetkinen kellonaika ja puffattiin jotakin lähetyksessä hetken kuluttua kuultavaa osuutta kuten uutisia tai seuraavalle tunnille ajoittuvaa MM-kisakommentaattorin haastattelua. Sekä tunnin avausjuonnossa että tunnin loppupuoella kertailtiin myös hieman edellisillan Suomi–Latvia jääkiekko-ottelun tuloksena syntynyttä tilannetta.

Kuvio 9. Radio Jyväskylän tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

c) *uutiset*: Tunnin aikana kuultiin kahdet paikalliset, musiikkitaustan päälle tehdyt jyvaskyläläiset uutiset, jotka toimitti Markku Malinen. Pidemmän lähetyksen kärkiaiheena oli Kirin alueelle suunniteltu meluesteaita. Lisäksi siinä kuultiin lyhyillä haastatteluilla kuvitetut sähkeet sekä Jyväskylän siivoustalkoista että Helsinki Music Companyn kykyjenetsintäkiertueesta. Jälkimmäinen kuvitus oli tehty puhelimitse. Lyhyempien, puoli yhdeksän sähkeuutisten kärkiaihe oli korkeakoulujen kansainvälisten asioiden hallintopäivä Jyväskylässä. Molempien uutisten päätteeksi uutisjuontaja kertoi erillisen tunnuksen jälkeen myös sään Jyvässeudulle, pidemmässä lähetyksessä se oli rakennusliikkeen sponsoroima.

d) muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat: Tunnin ensimmäisellä puoliskolla kuultiin tamperelaisen jääkiekkoilija Janne Ojasen puhelinhaastattelu, joka oli osa Suomen taannoiseen jääkiekon maailmanmestaruuteen liittyvää muisteluseriä ”Kymmenen vuotta kullasta”. Leipijärvi koetti udella hieman vastahakoisen kuuloiselta Ojaselta mm. miltä Ruotsin kavennus finaalipelissä oikein tuntui ja miten sitä maailmanmestaruutta oikein kymmenen vuotta sitten juhlittiin. Tunnin toisella puoliskolla Leipijärvi lupasi ennakkoon paljastaa, mitä yhteistä on kyynelkaasulla, kumiluodeilla ja pizzalla. Seuraavan kappaleen jälkeen asia selvisi eli juontaja kertoi Australiassa tapahtuneesta vankilakapinasta, joka talttui vankien saatua pizzaa.

e) musiikki ja sen esittäminen: Radio Jyväskylän ohjelmaan sisältyi tunnin aikana kaikkiaan 12 kappaletta eli yksi enemmän kuin Tampereen ja Turun sisarasemilla. Tämä melko tarkkaan kolmen minuutin mittainen kappale esitettiin Radio Jyväskylän lähetyksestä pois jääneiden mainosten tilalla. Näin lähetyksessä soitettiin kertaalleen kappaleet suoraan peräkkäin ja kerran pelkän kanavapromon erottamina ilman juontajan väliintuloa. Musiikille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni edellisiin tai seuraaviin elementteihin. Mielenkiintoinen yksityiskohta oli aseman oma promo, jossa tietyn musiikkilajin sijaan luvattiin enemmän klassikoita ja vähemmän toistoa.

f) sujuvuus ja siirtymät: Sujuvuuden ylläpitäminen ja siirtymien tekeminen on erityisen haasteellista lähetyksessä, johon tuotetaan paikallisesti useita eri vaihtoehtoisia, määräkestoisia elementtejä. Radio Jyväskylän tapauksessa kaikki sujui melkein niin kuin piti, tosin mainoksia korvaava kappale jäi pari sekuntia lyhyeksi. Juontaja Leipijärvi rakensi sujuvuutta mm. tekemällä lyhyitä välijuontojaan kappaleiden alkujen ja loppujen päälle niin, että tarvittaessa musiikki ehti limittyä myös seuraavaan elementtiin. Kuullun perusteella ei kuitenkaan ilmennyt, miksi sähköuutisten taustalla tarvittiin musiikkipohjaa, kun juontaja puhui itseksensä normaalissa studioakustiikassa.

g) yleinen tekemisen tapa: Radio Jyväskylän lähetys ei poistunut tunnin aikana kertaakaan studiosta, jossa ei liioin käynyt vieraita. Sen aikana kuultiin yksi etukäteen muualla nauhoitettu toimituksellinen osuus eli kuvitettu sähke ja toinen puhelinhaastatteluna tehty kuvitus. Muut toimitukselliset sisällöt tuotettiin joko puheena studiossa tai suorina (tai suoran kuuloisina) puhelinhaastatteluina. Tunnin aikana ei liioin kuultu ainuttakaan kuuntelijoilta saatua soittoa tai viestiä.

h) mainokset: Mainoskatkoja oli tunnin aikana vain kolme, joista ensimmäinen ja viimeinen (tunnin alussa ja lopussa) kuultiin vain osaksi. Mainoksiin menttiin kerran tunnuksen ja promon kautta ja toisen kerran ilman tunnuksia suoraan juonnoista. Mukaan mahtui kaikkiaan 10 mainospottia, joista useampi oli seudulla toimivien autoalan liikkeiden mainontaa. Seassa oli kaikkia muita sisarasemia selvästi vähemmän valtakunnallisia mainoksia. Radio Jyväskylä mainosti myös yhdessä Helsinki Music Companyn kanssa järjestettävää kykyjenetsintätilaisuutta.

3.3. NRJ Finland Oy

3.3.1. Profiili: Radio NRJ

Helsingissä vuonna 1995 paikallisradiona Suomessa toimintansa aloittanut NRJ on pääasiassa paikallisradioasemien muodostama osavaltakunnallinen radioketju. Ranskalaisomistuksessa olevan ketjun käytössä on nyt yhteensä neljän eri toimilupayhtiön kautta kaikkiaan 33 taajuutta eri puolilla maata. Käytännössä NRJ:n kuuluvuusalue kattaa kaikki eteläisimmän Suomen suurimmat keskukset, pääosan Väli-Suomen kaupungeista ja Pohjois-Suomesta isoimmat kaupungit sekä hiihtokeskukset. (Ylönen 2002, 117, Ala-Fossi 2005, 209; NRJ Finland 2005; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio NRJ:n toimiluvissa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Alkuperäisen ranskankielisen nimensä mukaan NRJ:n valitsemana kohdeyleisönä ovat nuoret, joille annettu kanavan keskeinen markkinointilupaus on ”hit music only”. Musiikillista profiiliaan kanava kuvaa termillä EHR (European Hit Radio) (Heino 2003; NRJ Finland 2005) Tallennuspäivänä sanomalehdissä julkaistujen ohjelmätietojen mukaan Radio NRJ:n ohjelmatarjonta 10.5.2005 on ollut seuraavanlainen:

06–10 NRJ:n aamu. Toni Immonen, Kristiina Komulainen ja Sami Tenkanen. Annika Takaniemi – uutiset. Sukupuolten taistelu 7.10, pilapuhelu 6.40 ja 7.40, tunnustukset 6.20 ja 8.40. Uutiset ennen tasatuntia, uutisotsikot ennen puolta. 10–15 NRJ:n Päivä ja Johannes Saukko. 15–18 NRJ:n Iltapäivä ja Lauri ”paroni” Saarilehto, Mikä ääni -kilpailu 16.30. 18–21 NRJ:n toiveet, Mika Lähteenmäki ja Aino Laine. Toiveet Top 10 alkaen 18.30.
(Etelä-Saimaa 10.5.2005)

Määrällinen analyysi

Huolimatta siitä, että musiikki on keskeisessä roolissa kanavan markkinoinnissa, Radio NRJ:n lähetysnäytteessä oli koko aineiston kuudenneksi vähiten musiikkia. Toisaalta samaan aikaan mainosten osuus näytteessä oli neljänneksi suurin.

Taulukko 31. Radio NRJ:n sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	3:42:42	0:18:49	0:54:07	0:11:06	0:12:48	0:00:05	0:40:23	0:00:00	0:00:00
% näytteestä	61,9	5,2	15,0	3,1	3,6	0,0	11,2	0,0	0,0

Radio NRJ:n lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä lähes tunti ja vartti (1:12:56) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli 17,2 %. Hieman runsas kolmannes (34,0 %) puheesta oli rakennetyypiltään juontopuhetta ja lähes toinen kolmannes oli keskustelua (31,0 %). Puhelinkontaktien osuus oli vajaa

neljännes (24,2 %) kun taas toimitettujen juttujen tai sähkeiden osuus jäi 10,8 prosenttiin.

Taulukko 32. Radio NRJ:n puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	4 kultt	5 mus	7 urh	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:12:09	0:00:11	0:05:59	0:01:28	0:41:58	0:11:11
% puheesta	16,7	0,3	8,2	2,0	57,5	15,3
% näytteestä	3,4	0,1	1,7	0,4	11,7	3,1

Erilaisia toimituksellisen puheen sisältötyyppejä näytteestä löytyi yhteensä kuusi. Ylivoimaisesti suurin sisältötyyppiryhmä olivat viihteeksi tarkoitetut puheosuudet, jotka yhdessä muun juontopuheen kanssa muodostivat 72,8 prosenttia kanavan kaikesta toimituksellisesta puheesta. Toiseksi suurin yksittäinen puheen sisältötyyppi olivat uutiset, mutta koko näytteestä niiden osuus jäi varsin pieneksi.

Valtaosa (72,3 %) Radio NRJ:n toimituksellisesta puheesta ei ollut luokiteltavissa aiheiltaan tai näkökulmiltaan paikalliseksi suhteessa oletettuun ensisijaiseen lähetyspaikkakuntaan (Helsinki) tai ympäröivään maailmaan yleensä. Näytteeseen sisältyi jonkin verran myös valtakunnallisia (12,6 %), kansainvälisiä (6,1 %) ja jonnekin päin Suomea sijoittuvia sisältöjaksoja (5,1 %) mutta paikallisia aiheita (1,0 %) tai paikallisia näkökulmia valtakunnallisiin aiheisiin (0,6 %) löytyi erittäin niukasti.

Musiikin osuus Radio NRJ:n näytteestä oli noin kolme tuntia ja kolme varttia (3:42:42) eli 61,9 prosenttia. Suurin osa eli 82,1 prosenttia musiikista oli englanninkielistä, kun taas suomenkielisen musiikin osuus jäi 14,5 prosenttiin. Lisäksi mukana myös jonkin verran ranskankielistä musiikkia (3,4 %). Yli puolet musiikista (53,0 %) oli uutuuskappaleita ja reilusti yli kolmannes (39,1 %) musiikista oli sekin varsin uutta eli vuoden 2000 jälkeen julkaistua. Sekaan mahtui vain hieman (6,0 %) 1990-luvun musiikkia ja pari muuta esitystä (1,9 %) joiden julkaisuajankohtaa ei luokituksessa pystytty määrittelemään.

Radio NRJ:n näytteen musiikki jakautui yhteensä viiteen eri lajityyppiin, mutta ac / pop -musiikin osuus oli reilusti yli puolet. Toinen kanavan musiikillinen päägenre oli dance. Näiden kahden yhteenlaskettu osuus kattoi noin 82,4 prosenttia kaikesta NRJ:n näytteen musiikkitarjonnasta.

Taulukko 33. Radio NRJ:n musiikkisisällöt lajityypeittäin

	4 rock-isk	5 rock	6 heavy	7 ac / pop	8 dance
t:min:sek	0:03:06	0:17:00	0:18:56	2:08:21	0:55:19
% musiikista	1,4	7,6	8,5	57,6	24,8
% näytteestä	0,9	4,7	5,3	35,7	15,4

Laadullinen analyysi

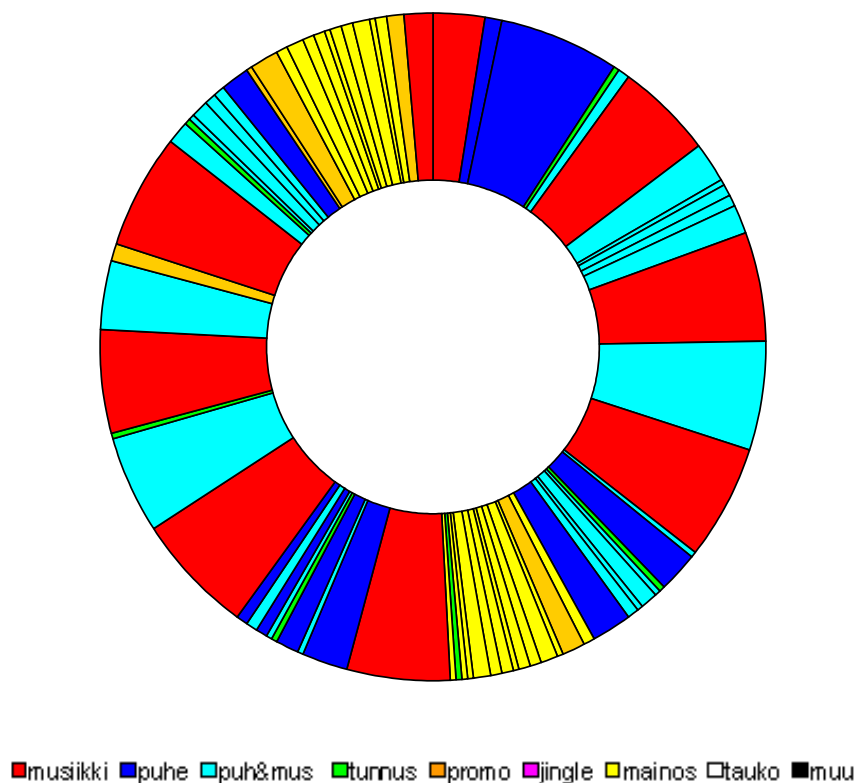
a) *juontajan / juontajien persoona*: Radio NRJ:n aamun juontajaparina toimivat (Sami) Tenkanen ja Kristiina (Komulainen), lisäksi keskusteluun osallistui toisinaan myös Miraksi kutsuttu uutistoimittaja. Ote oli rennon menevä ja jälleen kerran jännitetä juontoihin rakennettiin mies- ja naisjuontajan erilaisten roolien kautta.

Sukunimellä puhuteltu Tenkanen edusti reaktiivista ja sarkastista ”äijämäisyyttä”, kun taas Kristiina esiintyi aktiivisena ja toisinaan liioitellunkin pirteänä nuorena naisena.

b) juontojen puhesisällöt: Juontajat esittelivät itsensä, ohjelmansa ja kanavansa lyhyesti melkein jokaisen juonnon alussa. Käytäntö oli ymmärrettävä, että kanavaa ei välttämättä tunnista pelkästään esimerkiksi sen soittaman musiikin perusteella. Muuten juonnoissa keskusteltiin monenlaisista aiheista, kuten Tenkasen auton huutokaupasta, EU:n rakennerahastovarojen valvonnasta, ajan myötä vanhenevista bändien nimistä, ärsyttävistä sanonnoista, ruokavalioista ja Britney Spearsin raskaudesta. Lisäksi juonnoissa kerrottiin esiintyjien ja kappaleiden nimiä ja puffattiin tulevia ohjelmaosuuksia.

c) uutiset: Sekä uutisotsikot että uutiset oli sijoitettu kilpailusyistä muualle kuin kaikkein ilmeisimpiin aikoihin eli tasan kahdeksalta ja puoli yhdeksältä. Uutiset kuultiin noin klo 8:23 ja toisen kerran noin klo 8:52. Näin Radio NRJ pystyi ensinnäkin tarjoamaan omat uutisensa ”ennen” kilpailijoita ja toisaalta musiikkia aina silloin kun useimmilla kilpailevilla kanavilla siirryttiin uutisiin. Reilun minuutin mittaisiin, tumma-sävyisellä ja vahvalla musiikkitaustalla höystettyihin uutisiin sisältyi molemmilla kerroilla kolme sähköttä ja sää. Ensimmäisen lähetyksen kärkiaiheena oli USA:n vaatimus uraanin rikastamisen lopettamisesta Iranissa ja toisessa taas Kreikassa juuri sattunut maanjäristys. Vaikka uutistoimittaja osasikin esittää sähköet selkeästi ja ymmärrettävästi, Richterin asteikko muuttui lähetyksessä Rihterin asteikoksi.

Kuvio 10. Radio NRJ:n tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

d) muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat: ”Aamun pilapuhelu” kuultiin eri kohdassa mitä ohjelmatietoihin oli merkitty eli pian kello kahdeksan jälkeen. Puhelun aiheena olivat puhelinkeskusten tymeät jonotusäänät ja Kristiinan etukäteen nauhoittaman jutun ideana oli laittaa joku numeropalvelun asiakaspalvelija (ja samalla kuulijat) vuorostaan kuuntelemaan jonotusmusiikkia. Toinen oman otsikkonsa saanut osuus oli kohta puoli yhdeksän jälkeen kuultu suora ”Viisi osumaa” -puhelintietokilpailu, jossa soittajan piti kymmenen sekunnin aikana nimetä viisi annettuun aiheeseen liittyvää asiaa kuten kännykän toimintoja tai Star Wars -elokuvien planeettoja.

e) musiikki ja sen esittäminen: Tunnin lähetykseen sisältyi kaikkiaan yhdeksän kappaletta, joista seitsemän mahtui mukaan kokonaisuudessaan. Yksikään niistä ei soinut toisen kappaleen kanssa peräkkäin, vaan musiikkiesitysten välissä oli joka kerta pidempi juonto tai muu puheosuus. Musiikille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni ja limittyen kanavatunnuksiin tai muihin edellisiin tai seuraaviin elementteihin.

f) sujuvuus ja siirtymät: Radio NRJ:n lähetys kulki vaivattomasti ja sujuvasti ilman taukoja. Kanavan äänellinen ilme oli huolella rakennettu energisiä promoja myöden ja tietyissä siirtymissä käytettiin vakioituja kanavaäänien puhumia juontoja tai ohjelmatunnuksia. Siirryttäessä juonnoista musiikkiin ja päinvastoin, kappaleiden alkuja ja loppuja käytettiin myös limittämään ohjelmaelementtejä toisiinsa. Mielenkiintoista oli, että NRJ:n juonto-osuuksissa käytetyt musiikkitaustat olivat pääasiassa helposti tunnistettavia teemoja tai kappaleita kuten esimerkiksi Batman -teema ja Benny Hill -shown tunnus. Taustoja ei kuitenkaan käytetty joka juonnossa ja niinpä musiikilla rytmitettyihin sähköutisiin mentiin ainakin kertaalleen suoraan studio-akustiikasta.

g) yleinen tekemisen tapa: Radio NRJ:n studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Kumpikaan juontajista ei liioin poistunut studiosta esimerkiksi antaakseen raportin jostakin muualta. Näin studion ja ulkomaailman välinen yhteys lähetyksessä rakennettiin lähinnä suorien tai suoran kuuloisten puhelinhaastattelujen varaan.

h) mainokset: Tunnin lähetysosuudessa oli yhteensä kaksi mainostaukoa, joissa kuultiin yhteensä 22 spottia. Mainoskatkoille mentiin aamuohjelman promon kautta, joka samalla oli ohjelmaa sponsoroivan sokerivalmistajan mainos. Varsinaisista spoteista suurin osa oli valtakunnallisia mainostajia, mm. jäätelö- ja kosmetiikka-yrityksiä. Mukana oli myös NRJ:n muiden liiketoimintojen sekä Radio NRJ:n ja yhteistyökumppanien järjestämien tilaisuuksien mainoksia. Tampereella tallennetussa lähetysosuudessa oli yksi tamperelaisen yrityksen mainos. Mainoskatkot loppuivat tunnukseseen, jossa kerrottiin aseman olevan NRJ Tampere sekä lähetystaajuus.

3.3.2. Profiili: RFM Skiradio / NRJ Pohjois-Suomi

Prianet Oy:lle myönnettiin vuonna 1999 kaksi toimilupaa eli paikallisradiolupa Rovaniemelle sekä lupa Lapin matkailua palvelevalle erikoisradiolle. Paikallisradio-toiminta Rovaniemellä aloitettiin nimellä Radio RFM (101,1 MHz) ja neljäätoista

lähetintä eri puolilla Lappia käyttänyt erikoisradio puolestaan toimi nimellä RFM Skiradio. Syksyllä 2002 Skiradion taajuuksilla ryhdyttiin kuitenkin lähettämään NRJ:n tuottamaa ohjelmaa Lapin hiihtokeskuksiin. Tähän aineistoon RFM Skiradio sisällytettiin, koska sen oletettiin mahdollisesti tarjoavan Oulunsalon lähettimen kautta Ouluun eri ohjelmaa, mitä NRJ tarjosi Oulun taajuudella. (Ala-Fossi 1999,186; RFM 2005; Skiradio 2005; NRJ 2005; Viestintävirasto 2005.)

Matkailun erikoisradion toimiluvassa edellytetään, että ohjelmistossa tulisi käsitellä erityisesti maakunnallisia sekä lähetysalueen matkailuun liittyviä asioita. Ohjelmiston tulisi lisäksi sisältää uutis- ja ajankohtaisohjelmia sekä edistää kansalaisten avointa keskustelua.

RFM Skiradion omia verkkosivuja ei ole ilmeisesti päivitetty syksyn 2004 jälkeen. NRJ:n sivuilla taas ilmoitettiin myös NRJ Skiradion lähetysten päättyneen toistaiseksi. Kaikki Skiradion käyttöön myönnetty taajuudet puolestaan oli NRJ:n verkkosivulla listattu kuuluviksi Radio NRJ:n lähetysverkkoon. (Skiradio 2005; NRJ 2005) Oulun suurin päivälehti eli Kaleva ei julkaissut tutkimuspäivänä (10.5.2005) sen paremmin NRJ- tai RFM Skiradion ohjelmatietoja.

Määrällinen analyysi

Jo pelkästään lukujen valossa oli ilmeistä, että Radio NRJ:n ja RFM Skiradion taajuuksilta tallennetut lähetysnäytteet poikkesivat toisistaan oikeastaan lähinnä mainosten ja kanavatunnusten määrän osalta. Myöhemmin laadullinen analyysi varmisti, että kyse oli muuten täsmälleen samasta lähetyksestä. Muut näiden kahden näytteen väliset pienet eroavaisuudet johtuvat etupäässä mittausteknisistä syistä.

Taulukko 34. RFM Skiradion / NRJ Pohjois-Suomen sisältöaineksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	3:42:23	0:18:41	0:53:58	0:17:29	0:12:53	0:00:05	0:34:37	0:00:00	0:00:00
% näytteestä	61,8	5,2	15,0	4,9	3,6	0,0	9,6	0,0	0,0

RFM Skiradion / NRJ Pohjois-Suomen lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä lähes tunti ja vartti (1:12:39) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli 17,2 %. Hieman runsas kolmannes (33,9 %) tästä oli rakennetyypiltään juontopuhetta ja lähes toinen kolmannes puheesta oli keskustelua (31,0 %). Puhelinkontaktien osuus oli vajaa neljännes (24,2 %) kun taas toimitettujen juttujen tai sähkeiden osuus jäi 10,9 prosenttiin.

Taulukko 35. RFM Skiradion / NRJ Pohjois-Suomen puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	4 kultt	5 mus	7 urh	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:12:09	0:00:09	0:05:59	0:01:28	0:41:46	0:11:08
% puheesta	16,7	0,2	8,2	2,0	57,5	15,3
% näytteestä	3,4	0,0	1,7	0,4	11,6	3,1

Erilaisia toimituksellisen puheen sisältötyyppejä näytteestä löytyi yhteensä kuusi. Ylivoimaisesti suurin sisältötyyppiryhmä olivat viihteeksi tarkoitettut puheosuudet,

jotka yhdessä muun juontopuheen kanssa muodostivat 72,8 prosenttia kanavan kaikesta toimituksellisesta puheesta. Toiseksi suurin yksittäinen puheen sisältötyyppi olivat uutiset, mutta koko näytteestä niiden osuus jäi varsin pieneksi.

Musiikin osuus RFM Skiradio / NRJ Pohjois-Suomen näytteestä oli noin kolme tuntia ja kolme varttia (3:42:23) eli 61,8 prosenttia. Suurin osa eli 82,1 prosenttia musiikista oli englanninkielistä, kun taas suomenkielisen musiikin osuus jäi 14,5 prosenttiin. Lisäksi mukana myös jonkin verran ranskankielistä musiikkia (3,4 %). Yli puolet musiikista (52,9 %) oli uutuuskappaleita ja reilusti yli kolmannes (39,2 %) musiikista oli sekin varsin uutta eli vuoden 2000 jälkeen julkaistua. Sekaan mahtui vain hieman (6,0 %) 1990-luvun musiikkia ja pari muuta esitystä (1,9 %) joiden julkaisuajankohtaa ei luokituksen yhteydessä pystytty määrittelemään.

RFM Skiradion / NRJ Pohjois-Suomen näytteen musiikki jakautui yhteensä viiteen eri lajityyppiin, mutta ac / pop -musiikin osuus oli reilusti yli puolet. Toinen kanavan musiikillinen päägenre oli dance. Näiden kahden yhteenlaskettu osuus kattoi noin 82,4 prosenttia näytteen kaikesta musiikkitarjonnasta.

Taulukko 36. RFM Skiradion / NRJ Pohjois-Suomen musiikkisisällöt lajityypeittäin

	4 rock-isk	5 rock	6 heavy	7 ac / pop	8 dance
t:min:sek	0:03:06	0:17:00	0:18:56	2:08:08	0:55:13
% musiikista	1,4	7,6	8,5	57,6	24,8
% näytteestä	0,9	4,7	5,3	35,6	15,3

Laadullinen analyysi

a) juontajan / juontajien persoona: Radio NRJ:n aamun juontajaparina toimivat (Sami) Tenkanen ja Kristiina (Komulainen), lisäksi keskusteluun osallistui toisinaan myös Miraksi kutsuttu uutistoimittaja. Ote oli rennon menevä ja jälleen kerran jännitettyä juontoihin rakennettiin mies- ja naisjuontajan erilaisten roolien kautta. Sukunimellä puhuteltu Tenkanen edusti reaktiivista ja sarkastista ”äijämaisyyttä”, kun taas Kristiina esiintyi aktiivisena ja toisinaan liioitellunkin pirteänä nuorena naisena.

b) juontojen puheisisällöt: Juontajat esittelivät itsensä, ohjelmansa ja kanavansa lyhyesti melkein jokaisen juonnon alussa. Käytäntö oli ymmärrettävä, että kanavaa ei välttämättä tunnista pelkästään esimerkiksi sen soittaman musiikin perusteella. Muuten juonnoissa keskusteltiin monenlaisista aiheista, kuten Tenkasen auton huutokaupasta, EU:n rakennerahastovarojen valvonnasta, ajan myötä vanhenevista bändien nimistä, ärsyttävistä sanonnoista, ruokavalioista ja Britney Spearsin raskaudesta. Lisäksi juonnoissa kerrottiin esiintyjien ja kappaleiden nimiä ja puffattiin tulevia ohjelmaosuuksia.

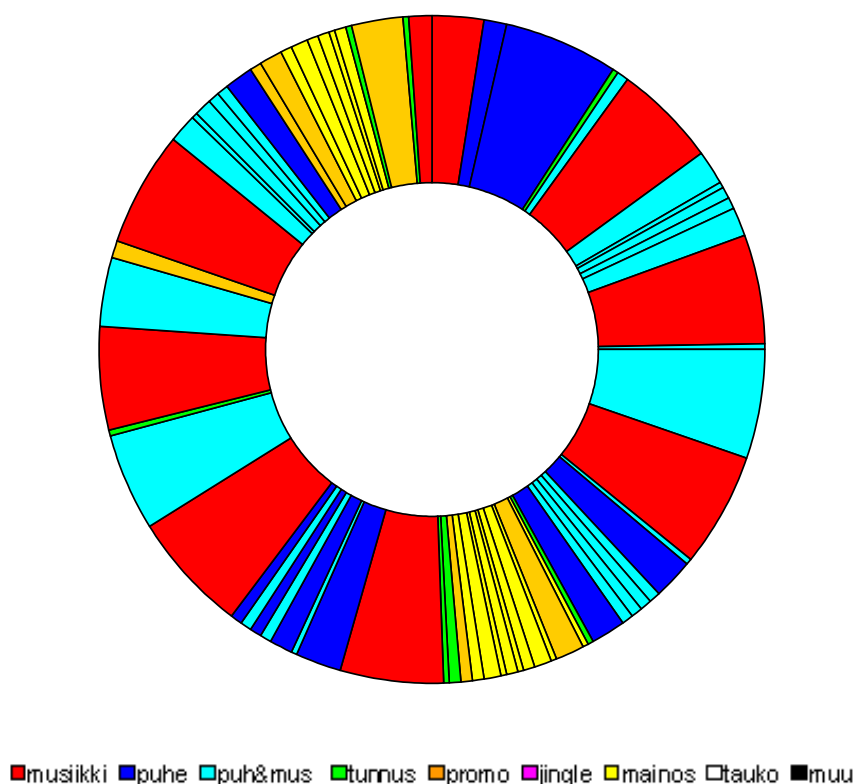
c) uutiset: Sekä uutisotsikot että uutiset oli sijoitettu kilpailusyistä muualle kuin kaikkein ilmeisimpiin aikoihin eli tasan kahdeksalta ja puoli yhdeksältä. Uutiset kuultiin noin klo 8:23 ja toisen kerran noin klo 8:52. Näin Radio NRJ pystyi ensinnäkin tarjoamaan omat uutisensa ”ennen” kilpailijoita ja toisaalta musiikkia aina silloin kun useimmilla kilpailevilla kanavilla siirryttiin uutisiin. Reilun minuutin mittaisiin, tumma-sävyisellä ja vahvalla musiikkitaustalla höystettyihin uutisiin sisältyi molemmilla kerroilla kolme sähköttä ja sää. Ensimmäisen lähetyksen kärkiaiheena oli USA:n

vaatimus uraanin rikastamisen lopettamisesta Iranissa ja toisessa taas Kreikassa juuri sattunut maanjäristys. Vaikka uutistoimittaja osasikin esittää sähköiset selkeästi ja ymmärrettävästi, Richterin asteikko muuttui lähetyksessä Rihterin asteikoksi.

d) muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat: ”Aamun pilapuhelu” kuultiin eri kohdassa mitä ohjelmatietoihin oli merkitty eli pian kello kahdeksan jälkeen. Puhelun aiheena olivat puhelinkeskusten tymeät jonotusäänet ja Kristiinan etukäteen nauhoittaman jutun ideana oli laittaa joku numeropalvelun asiakaspalvelija (ja samalla kuulijat) vuorostaan kuuntelemaan jonotusmusiikkia. Toinen oman otsikkonsa saanut osuus oli kohta puoli yhdeksän jälkeen kuultu suora ”Viisi osumaa” -puhelintietokilpailu, jossa soittajan piti kymmenen sekunnin aikana nimetä viisi annettuun aiheeseen liittyvää asiaa kuten kännykän toimintoja tai Star Wars -elokuvien planeettoja.

e) musiikki ja sen esittäminen: Tunnin lähetykseen sisältyi kaikkiaan yhdeksän kappaletta, joista seitsemän mahtui mukaan kokonaisuudessaan. Yksikään niistä ei soinnut toisen kappaleen kanssa peräkkäin, vaan musiikkiesitysten välissä oli joka kerta pidempi juonto tai muu puheosuus. Musiikille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni ja limittyen kanavatunnuksiin tai muihin edellisiin tai seuraaviin elementteihin.

Kuvio 11. RFM Skiradion / NRJ Pohjois-Suomen tuntirotaatio 10.5.2005
klo 08.00–09.00

f) sujuvuus ja siirtymät: Radio NRJ:n lähetyks kulki vaivattomasti ja sujuvasti ilman taukoja. Kanavan äänellinen ilme oli huolella rakennettu energisiä promoja myöden ja tietyissä siirtymissä käytettiin vakioituja kanavaäänien puhumia juontoja tai

ohjelmatunnuksia. Siirryttäessä juonnoista musiikkiin ja päinvastoin, kappaleiden alkuja ja loppuja käytettiin myös limittämään ohjelmaelementtejä toisiinsa. Mielenkiintoista oli, että NRJ:n juonto-osuuksissa käytetyt musiikkitaustat olivat pääasiassa helposti tunnistettavia teemoja tai kappaleita kuten esimerkiksi Batman -teema ja Benny Hill -shown tunnus. Taustoja ei kuitenkaan käytetty joka juonnossa ja niinpä musiikilla rytmitettyihin sähköuutisiin mentiin ainakin kertaalleen suoraan studio-akustiikasta.

g) yleinen tekemisen tapa: Radio NRJ:n studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Kumpikaan juontajista ei liioin poistunut studiosta esimerkiksi antaakseen raportin jostakin muualta. Näin studion ja ulkomaailman välinen yhteys lähetyksessä rakennettiin lähinnä suorien tai suoran kuuloisten puhelinhaastattelujen varaan.

h) mainokset: Tunnin lähetyssuudessa oli yhteensä kaksi mainostaukoa, joissa kuultiin yhteensä 17 spottia. Mainoskatkoille mentiin aamuohjelman promon kautta, joka samalla oli ohjelmaa sponsoroivan sokerivalmistajan mainos. Varsinaisista spoteista suurin osa oli valtakunnallisia mainostajia, mm. jäätelö- ja kosmetiikka-yrityksiä. Mukana oli myös NRJ:n muiden liiketoimintojen sekä Radio NRJ:n ja yhteistyökumppanien järjestämien tilaisuuksien mainoksia. Oulussa tallennetussa lähetyssuudessa oli yksi kemiläisen yrityksen mainos. Mainoskatkot loppuivat tunnuksen, jossa kerrottiin aseman olevan NRJ Pohjois-Suomi sekä lähetystaajuus.

3.4. Metromedia Finland Oy

3.4.1. Profiili: Classic Radio

Classic Radio aloitti toimintansa paikallisradiona Helsingissä vuonna 1992, mutta jo parin vuoden päästä toimintaa laajennettiin myös muualle maahan erikoisradiotoimiluvan turvin. Nykyään Classic Radio on osavaltakunnallinen radiokanava, jolla on kaikkiaan neljatoista lähetintä Etelä- ja Väli-Suomen suurimmissa taajamissa sekä Oulussa. Kanavan omistaja on Metroradio Finland Oy, joka on tällä erää osa irlantilaisista Communicorp -konsernia. (Ylönen 2002, 117, Ala-Fossi 2005, 188; Classic Radio 2005b; Viestintävirasto 2005)

Classic Radion toimiluvassa edellytetään, että kanavan ohjelmiston on koostuttava pääasiassa klassisesta musiikista. Lisäksi kanavan pitäisi tarjota kulttuuriin liittyviä uutis- ja ajankohtaisohjelmia sekä edistää kansalaisten avointa kulttuuripoliittista keskustelua. Muiden erikoisradioiden tapaan myös Classic Radion tulee lähettää kaikki ohjelmat ja mainokset samanaikaisesti kaikista lähettimistään, joten tarjontaa ei saa räätälöidä alueellisesti. Kuten kanavan nimi ja sille asetetut toimilupaehdot jo kertoivat, Classic Radio on ohjelmatoiminnassaan keskittynyt klassiseen musiikkiin. Tallennuspäivän (10.5.2005) ohjelmaa se kuvasi omilla verkkosivuillaan seuraavasti:

06.00–10.00 Aamuklassikot. Studiossa Pirjo Tuohimaa klo 07.00–10.00. 10.00–15.00 Päiväklassikot. Pertti Eerola. 15.00–16.00 Aarioita ja alkusoittoja. Pirjo Tuohimaa. Musiikkiohjelma oopperan ystäville. 16.00–17.00 SMT:n Ovia maailmalle. Roni Malinen. 17.00–19.00 Samettiset klassikot. Roni Malinen. 19.00 Ilta oopperassa. Eva Tigerstedt. Oopperan kokonaisuus n. 22.00–24.00 Icelandair – Amerikan orkesterien perintö. Roni Malinen.
(Classic Radio 2005a)

Määrällinen analyysi

Classic Radion lähetyksnäytteessä ei ollut lainkaan toimituksellisen puheen ja musiikin yhdistelmää, vaan kaikki puhutut sisällöt esitettiin ilman musiikkitaustoja. Näytteessä oli myös toiseksi eniten selvästi havaittavia taukoja, yhteensä reilut kolme minuuttia (0:03:15). Mainosten osuus Classic Radion näytteessä oli puolestaan vajaat 15 minuuttia eli hieman keskiarvoa vähemmän.

Taulukko 37. Classic Radion sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	5:11:43	0:20:23	0:00:00	0:03:01	0:06:45	0:00:00	0:14:32	0:03:15	0:00:00
% näytteestä	86,7	5,7	0,0	0,8	1,9	0,0	4,0	0,9	0,0

Classic Radion lähetyksnäytteeseen sisältyi toimituksellista puhetta yhteensä vain reilut kaksikymmentä minuuttia (5,7 %). Se oli lähes kokonaan suomenkielistä (91,7 %), mutta mukana oli myös yksi iltapäiväohjelmaan sisältynyt englanninkielinen haastattelu (8,3 %). Pääosa puheesta (61,2 %) oli rakennetyypiltään juontopuhetta, mutta mukana oli myös toimitettuja juttuja ja sähköitä (29,4 %), jo edellä mainittu haastattelu (8,3 %) sekä yksi muuksi rakennetyypiksi luokitettu sisältöjakso (1,1 %).³¹

Taulukko 38. Classic Radion puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	4 kultt	5 mus	13 muu
t:min:sek	0:03:42	0:00:42	0:02:17	0:13:42
% puheesta	18,2	3,4	11,2	67,2
% näytteestä	1,0	0,2	0,6	3,8

Classic Radion näytteessä esiintyi kaikkiaan neljää toimituksellisen puheen sisältötyyppiä, mutta pääosa puheesta oli myös näin tarkasteltuna lähinnä lähetyksen etenemistä tukevaa juontamista.

Musiikin osuus Classic Radion näytteestä oli noin viisi tuntia ja kaksitoista minuuttia (5:11:43) eli 86,7%. Pääosa Classic Radion näytteen musiikista (74,0 %) oli instrumentaaliesityksiä. Lisäksi näytteeseen sisältyi esityksiä kaikkiaan kuudella eri kielellä: italiaksi (14,0 %), saksaksi (4,0 %), suomeksi (1,6 %), espanjaksi (1,2 %) ja englanniksi (0,7 %) sekä latinaksi (4,4 %). Lähes kaikki näytteessä esitetty musiikki (98,7 %) oli myös julkaistu alun perin ennen vuotta 1940. Uudempaa eli 1990-luvulla julkaistua musiikkia mukaan mahtui vain hieman (1,3 %). Classic Radion musiikkilajien jakauma ei juuri selityksiä kaipaa.

Taulukko 39. Classic Radion musiikkisisällöt lajityypeittäin

	10 klass
t:min:sek	5:11:43
% musiikista	100,0
% näytteestä	86,7

³¹ Kyseessä oli etukäteen nauhoitettu ja sponsorien tukema tiedote nimipäivän viettäjästä.

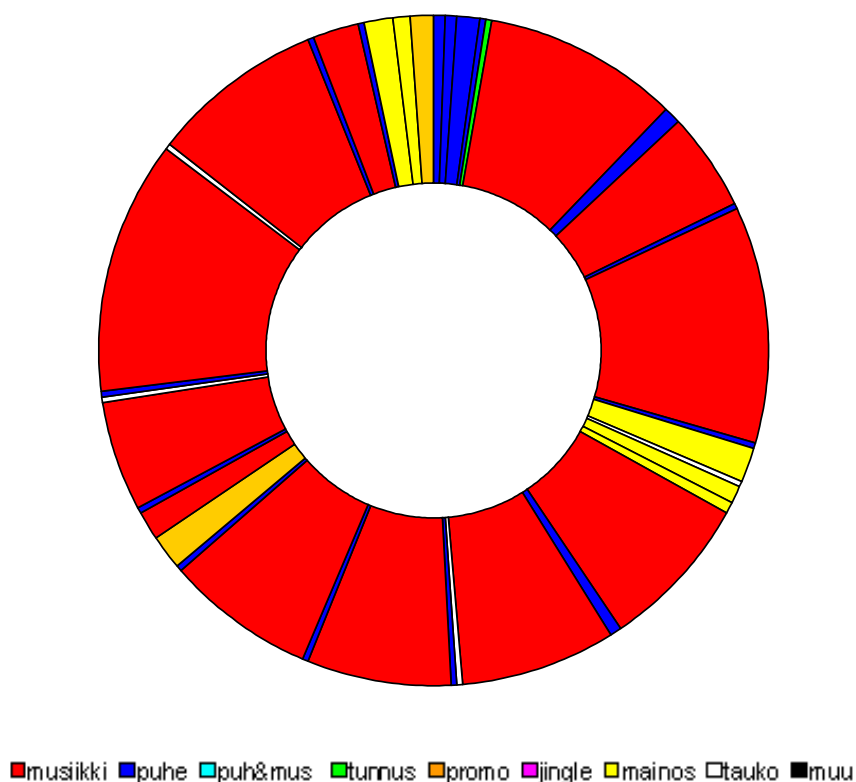
Laadullinen analyysi

a) *juontajan / juontajien persoona*: Classic Radion aamulähetyksen vetäjä Pirjo Tuohimaa ei ollut oikeastaan lainkaan juontaja, vaan eräänlainen korostetun hillitty ja asiallinen radiokuuluttaja. Tunnin aluksi Tuohimaa lupasi olla kuulijoiden seurana, mutta tälle lupaukselle ei tunnin aikana juuri saatu katetta.

b) *juontojen puheisisällöt*: Musiikkiesitysten välissä Tuohimaa kertoi tunnin aikana nimipäiväsankarien nimet kahteen eri otteeseen. Lisäksi juonnoissa kerrottiin lyhyesti aina yleensä edellä soineen musiikkikappaleen nimi, säveltäjä ja esittäjä.³²

c) *uutiset*: Classic Radion kahdeksalta tarjoamat uutiset nimettiin selkeästi STT:n uutisiksi. Reilun kahden minuutin mittaisen lähetyksen juonsi Piritta Rautavuori. Uutisten kärkiaiheet olivat Venäjän ja EU:n uutta yhteistyöohjelmaa koskevat neuvottelut Moskovassa sekä USA:n presidentti Bushin vierailu Georgiassa. Rautavuori esitti sähköiset selkeästi ja luontevasti. Classic Radio käytti STT:n valtakunnallisen sähköuutislähetyksen äänen sellaisenaan ilman mitään taustoja tai lisäyksiä, eikä uutisten päätteeksi liioin kerrottu esimerkiksi säätietoja.

Kuvio 12. Classic Radion tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

d) *muut puheisisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Uutisten ja lyhyiden välijuontojen lisäksi tunnilla ei ollut muuta toimituksellista puheisisältöä.

³² Toisinaan juonto oli kestoaltaan niin lyhyt, että rotaatiota kuvaava Excel-kaavio ei pysty sitä kunnolla toistamaan rotaation kulkua havainnollistavassa kuviossa.

e) musiikki ja sen esittäminen: Tutkitun ohjelmatusajan aikana soi kaikkiaan kaksitoista musiikkiesitystä, joista yksikään ei soinnut suoraan edellisen kappaleen perään. Classic Radio esittikin musiikkia itsenäisinä teoksina, joiden koskematto-muutta kunnioitettiin. Kappaleiden välissä oli aina pieni tauko sekä esittäjistä ja kappaleesta kertova lyhyt juonto. Mukana oli myös hyvin erimittaisia esityksiä, sillä tasalta lähetettävien uutisten takia lähetys oli rytmitetty tunnin mittaisiin sykleihin.

f) sujuvuus ja siirtymät: Classic Radion oli omalla tavallaan hyvin sujuvaa, sillä verkkaiset siirtymät elementistä toiseen tehtiin säännönmukaisesti lyhyiden hiljaisten taukojen kautta. Yksikään toimituksellinen elementti ei liittynyt toisiinsa eikä musiikin päälle puhuttu lainkaan. Pisimmillään hiljaisuus esityksen ja sitä seuraavan juonnon välillä saattoi kestää liki kymmenen sekuntia.

g) yleinen tekemisen tapa: Classic Radion studiossa ei käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puhe-osuutta. Studion ulkopuolisesta maailmasta muistuttivat oikeastaan vain STT:n uutiset.

h) mainokset: Tuntiin sisältyi kaksi varsinaista mainoskatkoa ja lisäksi yhdellä katkolla lähetettiin kanavalla kuultavan sponsoroidun ohjelman promo, jonka olisi voinut tulkita myös sponsorin mainokseksi. Selviä mainoksia – tässä tapauksessa tyyliään lähinnä ”kaupallisia tiedotteita” oli viisi ja mainostajat olivat klassisen musiikin tapahtumia tai klassisen musiikin kustantajia. Mainoskatkoille mentiin lyhyen tunnuksen kautta ja sellainen kuultiin myös katkojen lopuksi. Mielenkiintoinen yksityiskohta oli, että Yleisradion Lontoon-kirjeenvaihtajana tunnetuksi tullut Erkki Toivanen esiintyi omalla äänellään eräässä mainoksessa, mutta myöskin brittiläisen lentoyhtiön sponsoroiman ohjelman promossa, jossa muistutettiin lisäksi yhtiön edullisista lennoista Lontooseen.

3.4.2. Profiili: Groove FM

Vuodesta 1996 toiminut helsinkiläinen paikallisradio Radio Stadi muutettiin tammikuussa 1999 Groove FM:ksi, joka jo pari kuukautta myöhemmin sai ns. erikoisradioluvan turvin laajentaa kuuluvuuttaan kolmeen muuhunkin kaupunkiin. Nykyään Metroradio Finland Oy:n omistama Groove FM on osavaltakunnallinen radiokanava, jolla on kaikkiaan seitsemän lähetintä Etelä- ja Väli-Suomen suurimmissa taajamissa.³³ (Ala-Fossi 1999, 41, 186; Ylönen 2002, 117; Ala-Fossi 2005, 188; Groove FM 2005b; Viestintävirasto 2005)

Groove FM:n toimiluvassa edellytetään, että sen ohjelmiston on koostuttava pääasiallisesti jazz-musiikista. Lisäksi kanavan pitää tarjota kulttuuriin ja jazz-musiikkiin liittyviä uutis- ja ajankohtaisohjelmia sekä edistää kansalaisten avointa keskustelua. Muiden erikoisradioiden tapaan myös Groove FM:n pitää lähettää kaikki ohjelmat ja mainokset samanaikaisesti kaikista lähettimistään, joten tarjontaa ei saa räätälöidä alueellisesti.

³³ Groove FM:n lähetinpaikkakunnat ovat Helsinki, Jyväskylä, Lahti, Tampere, Kuopio, Turku ja Pori.

Omassa markkinoinnissaan Groove FM kertoo olevansa rytmimusiikin erikoiskanava, joka palvelee soulin, funkin, bluesin, jazzin ja muun mustan rytmimusiikin ystäviä. Kanavan kohderyhmä ovat yli 25-vuotiaat kaupunkilaiset. Tallennuspäivän (10.5.2005) ohjelmaa Groove FM kuvasi verkkosivuillaan seuraavasti:

06.00–12.00 Groovin' Easy. Vellu Salminen. Uutiset klo 7, 8 ja 9. Isännöi Vellu Salminen. 12.00–18.00 Groove Cafe. Karri Miettinen. Uutiset klo 12 ja 17. Isäntänä Karri Miettinen. 18.00–06.00 Jazz and Soul All night long. Jazzia, soulia ja muuta rytmimusiikkia läpi yön.
(Groove FM 2005a)

Määrällinen analyysi

Musiikin suhteellinen osuus Groove FM:n lähetysnäytteestä oli koko tutkimus-aineiston ylivoimaisesti korkein (92,3 %). Samanaikaisesti mainonnan osuus kanavan lähetysnäytteestä oli vain noin 2,3 prosenttia eli runsaat 8 minuuttia.

Taulukko 40. Groove FM:n sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	5:33:54	0:12:08	0:01:38	0:03:16	0:00:39	0:00:00	0:08:18	0:00:05	0:00:10
% näytteestä	92,7	3,4	0,5	0,9	0,2	0,0	2,3	0,0	0,0

Groove FM:n lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä lähes vartti (0:13:46) suomenkielistä toimituksellista puhetta, jonka osuus koko näytteestä oli 3,8 %. Liki kaksi kolmannesta (62,1 %) tästä oli rakennetyypiltään juontopuhetta ja runsas kolmannes puheesta oli toimitettuja juttuja tai sähköitä (37,9 %). Muita rakennetyyppejä näytteessä ei esiintynyt.

Taulukko 41. Groove FM:n puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	5 mus	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:05:13	0:00:55	0:00:15	0:07:23
% puheesta	37,9	6,7	1,8	53,6
% näytteestä	1,4	0,3	0,1	2,1

Erilaisia toimituksellisen puheen sisältötyyppejä näytteestä löytyi yhteensä neljä. Yli puolet puheesta oli mm. kappaleista ja esittäjistä kertovaa muuta juontopuhetta, kun taas uutisia oli runsas kolmannes. Musiikista kertovia tai viihteeksi tarkoitettuja sisältöjaksoja oli lähinnä nimeksi.

Musiikin osuus Groove FM:n näytteestä oli yli viisi ja puoli tuntia (5:33:54) eli peräti 92,7 prosenttia. Suurin osa eli 72,9 prosenttia musiikista oli englanninkielistä, lisäksi mukana oli myös jonkin verran ruotsinkielistä (2,4 %), mutta ei lainkaan suomenkielistä musiikkia. Instrumentaalimusiikin osuus oli liki neljännes (23,7 %). Yhden esityksen kieli oli koodauksen yhteydessä jäänyt tunnistamatta (0,9 %).

Liki kolmannes musiikista (30,5 %) oli julkaistu 1970 -luvulla ja runsas neljännes (25,8 %) musiikista taas oli vuoden 2000 jälkeen julkaistua. Muiden vuosikymmenten musiikki oli valikoimassa edustettuna varsin tasaisesti (1960-luku: 11,4 %, 1980-luku:

8,2 % ja 1990-luku: 13,7 %). Varsinaisia uutuuksia näytteessä oli erittäin vähän (0,7 %) eli varmuudella vain yksi ainoa esitys. Liki kymmenesosalle musiikista (9,6 %) ei luokituksessa pystytty varmuudella määrittelemään julkaisuajankohtaa.

Groove FM:n näytteestä löytyi yhteensä kahdeksaa tunnistettua musiikin lajityyppiä ja lisäksi pieni osa musiikista jäi kokonaan tunnistamatta. Keskeisin musiikin laji noin kolmanneksen osuudella oli funk, joka sijoittui tässä luokituksessa kohtaan muu musiikki. Lähes yhtä keskeisiä lajityyppejä olivat blues ja jazz. Näiden kolmen genren yhteenlaskettu osuus oli noin 82,8 prosenttia kaikesta näytteen musiikista.

Taulukko 42. Groove FM:n musiikkisisällöt lajityypeittäin

	1 jazz	2 blues	5 rock	7 ac / pop	8 dance	9 viihde	14 k. mus	15 muu	16 ei tunn.
t:min:sek	1:12:35	1:32:00	0:05:39	0:25:04	0:03:47	0:03:10	0:10:05	1:51:48	0:09:46
% musiikista	21,7	27,6	1,7	7,5	1,1	0,9	3,0	33,5	2,9
% näytteestä	20,2	25,5	1,6	7,0	1,1	0,9	2,8	31,0	2,7

Laadullinen analyysi

a) juontajan / juontajien persoona: Groove FM:n aamulähetyksen vetäjä Vellu Salminen esittäytyi pelkästään Velluksi. Hiljaisen pehmeästi ja verkkaiseen tapaan puhunut juontaja ei tuonut lyhyissä välijuonnoissa omaa persoonaansa esiin juuri millään tavalla.

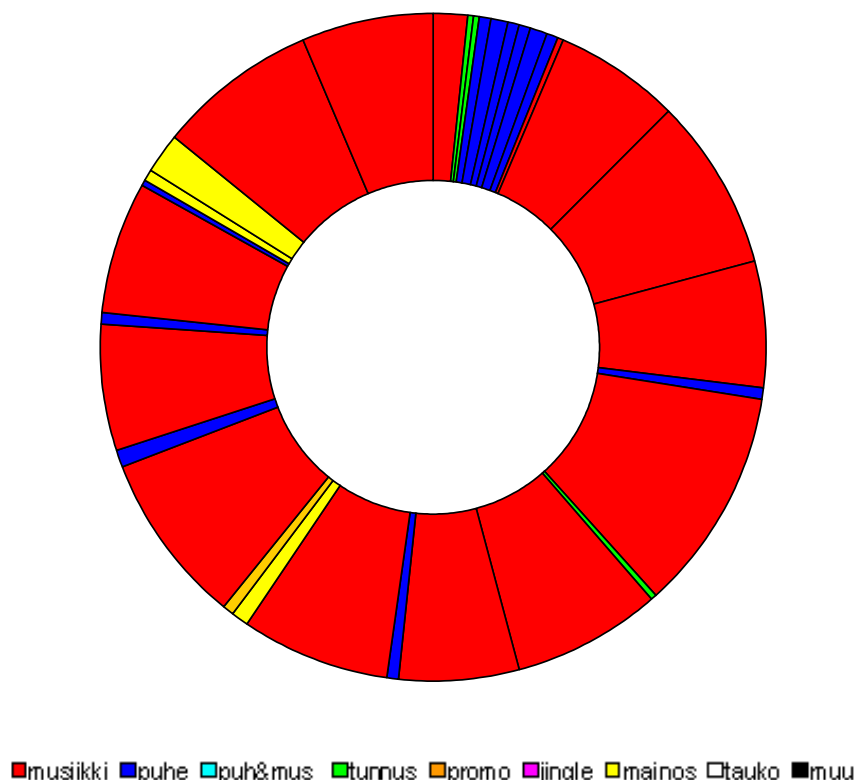
b) juontojen puheisisällöt: Juontojen pääasiallinen puheisisältö olivat edellä kuultujen esitysten nimet ja esittäjät sekä seuraavaksi kuultavien esitysten tyyllilajit, nimet ja esittäjät. Lisäksi Salminen puffasi kertaalleen lauantaicin lähetettävää Groove FM:n toivekonserttia, jonne voi lähettää toiveita netin kautta, sekä kertoi lyhyesti sääennusteen noin varttia vaille yhdeksän.

c) uutiset: Groove FM tarjosi lähetystunnin aluksi STT:n sähköuutiset. Reilun kahden minuutin mittaisen lähetyksen juonsi Piritta Rautavuori. Uutisten kärkiaiheet olivat Venäjän ja EU:n uutta yhteistyöohjelmaa koskevat neuvottelut Moskovassa sekä USA:n presidentti Bushin vierailu Georgiassa. Rautavuori esitti sähköet selkeästi ja luontevasti. Groove FM käytti STT:n valtakunnallisen sähköuutislähetyksen äänen sellaisenaan ilman mitään taustoja tai lisäyksiä, eikä uutisten päätteeksi liioin kerrottu esimerkiksi säätietoja.

d) muut puheisisällöt ja otsikko-ohjelmat: Uutisten ja lyhyiden välijuontojen lisäksi tunnilla ei ollut muuta toimituksellista puheisisältöä.

e) musiikki ja sen esittäminen: Tutkitulla lähetystunnilla soi kaikkiaan kolmetoista musiikkiesitystä, joista ensimmäinen ja viimeinen vain osaksi. Musiikkiesitykset soivat kiinni toisiinsa, useimmissa tapauksissa vain lyhyen tunnuksen erottamina tai suoraan peräkkäin. Juonnoilla musiikin soitto keskeytettiin vain viidesti.

Kuvio 13. Groove FM:n tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

f) sujuvuus ja siirtymät: Groove FM:n lähetyksessä ei ollut varsinaisia taukoja, mutta eri elementtejä ei liioin pyritty liittämään toisiinsa, vaan seuraava alkoi heti siitä mihin edellinen loppui. Myös juontaja pysytteli melkein kokonaan täysin poissa kappaleiden alkujen päältä eikä liioin puhunut kappaleiden loppujen päälle. Juonnoissa ei liioin käytetty musiikkitaustoja.

g) yleinen tekemisen tapa: Groove FM:n studiossa ei käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Studion ulkopuolisesta maailmasta muistuttivat oikeastaan vain STT:n uutiset.

h) mainokset: Mainoskatkoja tunnin aikana oli kaksi ja niissä yhteensä kolme mainosta: luottokorttiyhtiö, taidemuseo ja teleoperaattori. Mainoksiin mentiin joko tunnuksen kautta taikka juonnosta ja katkon lopuksi kuultiin aseman tunnus.

3.4.3. Profiili: Metro FM

Liikennetiedottamiseen erikoistunut Radio SuomiPlus aloitti toimintansa vuonna 2003, mutta se vaihtoi nimensä alkuvuodesta 2005 Metro FM:ksi. Metromedia Finland Oy:n omistamalla kanavalla on erikoisradiotoimilupa viidelle paikkakunnalle. Kotkan, Anjalankosken ja Mäntyharjun taajuudet eivät kuitenkaan ole käytössä, vaan Metro FM lähettää ohjelmaa ainoastaan Espoosta ja Tuusulasta. (Mediaviikko 2005; Metro FM 2005b; Viestintävirasto 2005)

Metro FM:n toimiluvassa edellytetään, että huomattava osuus sen ohjelmistosta on liikennepainotteista. Lisäksi kanavan ohjelmiston pitää sisältää uutis- ja ajankohtais-ohjelmia sekä edistää kansalaisten avointa keskustelua. Useimmista erikoisradioista poiketen (vrt. Radio Dei & Radio Sputnik) Metro FM saa paikallisradioiden tapaan tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Metro FM määrittelee itse olevansa aikuisväestölle suunnattu, koko pääkaupunkiseudun ja ympäryskuntien musiikillinen paikallisradio tai ”Suur-Helsingin laajennettu paikallisradio”. Kanavan oman ilmoituksen mukaan sen pääkohderyhmä on yli 30-vuotias aikuisväestö. (Metro FM 2005b) Syyskuussa 2005 se kuvasi verkkosivuillaan tiistaipäivien ohjelmaa seuraavasti:

00:00–07:00 Yö Pääkaupunkiseudun parasta musiikkia. 06:00–10:00 Aamu Uutiset ja sää tasatunnein. Pääkaupunkiseudun parasta musiikkia, liikennetietoa sekä paikallista asiaa. 10:00–14:00 Keskipäivän Uutiset ja sää tasatunnein. Pääkaupunkiseudun parasta musiikkia sekä paikallista asiaa, ”Kympinputki” klo 10,11 ja 13.20. ”Stadin Toiveet”, toiveohjelma klo 12. 14:00–18:00 Iltapäivä Uutiset ja sää tasatunnein. Pääkaupunkiseudun parasta musiikkia, liikennetietoa sekä paikallista asiaa. Perjantaisin klo 15.05 ”Veneradio”. 17:00–24:00 Ilta Pääkaupunkiseudun parasta musiikkia. Uutiset klo 18, 19 ja 20.
(Metro FM 2005a)

Määrällinen analyysi

Metro FM:n lähetysnäytteessä mainosten osuus – runsaat 28 minuuttia eli liki kahdeksan prosenttia – oli koko aineiston yhdenneksitoista suurin.

Taulukko 43. Metro FM:n sisältöaineksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	4:36:07	0:38:55	0:06:00	0:08:00	0:01:42	0:00:00	0:28:09	0:01:07	0:00:00
% näytteestä	76,7	10,8	1,7	2,2	0,5	0,0	7,8	0,3	0,0

Metro FM:n lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä noin kolme varttia (0:44:55) suomenkielistä toimituksellista puhetta, jonka osuus koko näytteestä oli 12,5 %. Rakennetyypiltään se jakautui melko tarkkaan tasan juontopuheeseen (49,8 %) ja toimitettuihin juttuihin tai sähköisiin (48,5 %). Muita rakennetyyppejä näytteessä ei esiintynyt, mutta yksi 48 sekunnin mittainen puhejakso oli jäänyt luokituksessa vaille kyseisen muuttujan arvoja.

Taulukko 44. Metro FM:n puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	3 asia	4 kultt	5 mus	6 palv	7 urh	13 muu	14 ei tunn.
t:min:sek	0:12:42	0:03:26	0:02:32	0:01:25	0:13:00	0:01:24	0:09:10	0:01:16
% puheesta	28,3	7,6	5,6	3,2	28,9	3,1	20,4	2,8
% näytteestä	3,5	1,0	0,7	0,4	3,6	0,4	2,5	0,4

Erilaisia toimituksellisen puheen sisältötyyppejä Metro FM:n näytteestä löytyi yhteensä seitsemän. Palveluosioiden määrä oli samaa luokkaa uutisten kanssa eli hieman vajaa kolmannes puhutuista sisällöistä, kun taas mm. kappaleista ja esittäjistä kertovaa muuta juontopuhetta oli noin viidennes. Tunnistamatta jäi kaksi

lyhyttä puheosuutta, jotka olivat ilmeisesti epähuomiossa jääneet luokituksessa vaille muuttujan arvoja.

Metro FM:llä ei siis ole paikallisradiolupaa, jossa edellytettäisiin aseman välittävän tietoja paikallisista asioista. Metro FM kuitenkin itse ilmoittaa olevansa paikallisradio ja tästä syystä on perusteltua tarkastella sen ohjelmia myös paikallisuusnäkökulmasta. Liki kolmannes (30,4 %) Metro FM:n toimituksellisesta puheesta olikin suoraan paikallista eli Helsinkiin sijoittuvaa. Myös kuuluvuusalueelle sijoittuvia jaksoja (6,6 %) ja valtakunnallisia jaksoja, joissa oli paikallinen näkökulma (6,5 %) löytyi. Samaan aikaan liki neljännes puheisisällöistä (24,4 %) päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu ja liki viidennes (18,7 %) oli valtakunnallisia jaksoja ilman paikallista näkökulmaa. Muita EU-maita (2,7 %) tai sen ulkopuolisia maita (7,9 %) koskeviin osuuksiin ei haettu paikallista näkökulmaa. Tarkastelun ulkopuolelle jäivät jo edellä mainitut kaksi luokittamatonta puheosuutta (2,8 %).

Musiikin osuus Metro FM:n lähetysnäytteessä oli runsaat neljä ja puoli tuntia (4:36:07) eli 76,7 %. Tästä pääosa (88,9 %) oli englanninkielistä ja vain noin 7,2 prosenttia suomenkielistä. Lisäksi näytteessä oli jonkin verran ruotsinkielistä (1,5 %), ranskankielistä (1,5 %) sekä espanjankielistä (0,9 %) musiikkia. Liki kolmannes (29,5 %) lähetysnäytteen musiikista oli 1980-luvun, liki neljännes (23,0 %) 1990-luvun musiikkia ja liki kuudesosa (15,8 %) 1970-luvun musiikkia. 1960-luvulla (3,8 %) tai sitä aiemmin (1,7 %) julkaistun musiikin samaten kuin nykypäivän musiikin osuus (1,6 %) jäi varsin pieneksi. Tosin liki neljännekselle (24,6 %) näytteen musiikista ei pystytty määrittelemään julkaisuajankohtaa.

Metro FM:n lähetysnäytteen musiikkisisältö jakautui yhteensä yhdeksään eri musiikin lajityyppiin, mutta kahteen keskeisimpään genreen eli ac / pop- ja rock -musiikkiin lukeutuvat kappaleet muodostivat valtaosan (71,5 %) kanavan musiikkitarjonnasta.

Taulukko 45. Metro FM:n musiikkisisällöt lajityypeittäin

	2 blues	4 rock-isk	5 rock	6 heavy	7 ac / pop	8 dance	9 viihde	14 k. mus	15 muu
t:min:sek	0:04:35	0:12:16	1:12:27	0:16:28	2:05:00	0:07:24	0:17:03	0:09:18	0:11:36
% musiikista	1,7	4,4	26,2	6,0	45,3	2,7	6,2	3,4	4,2
% näytteestä	1,3	3,4	20,1	4,6	34,7	2,1	4,7	2,6	3,2

Laadullinen analyysi

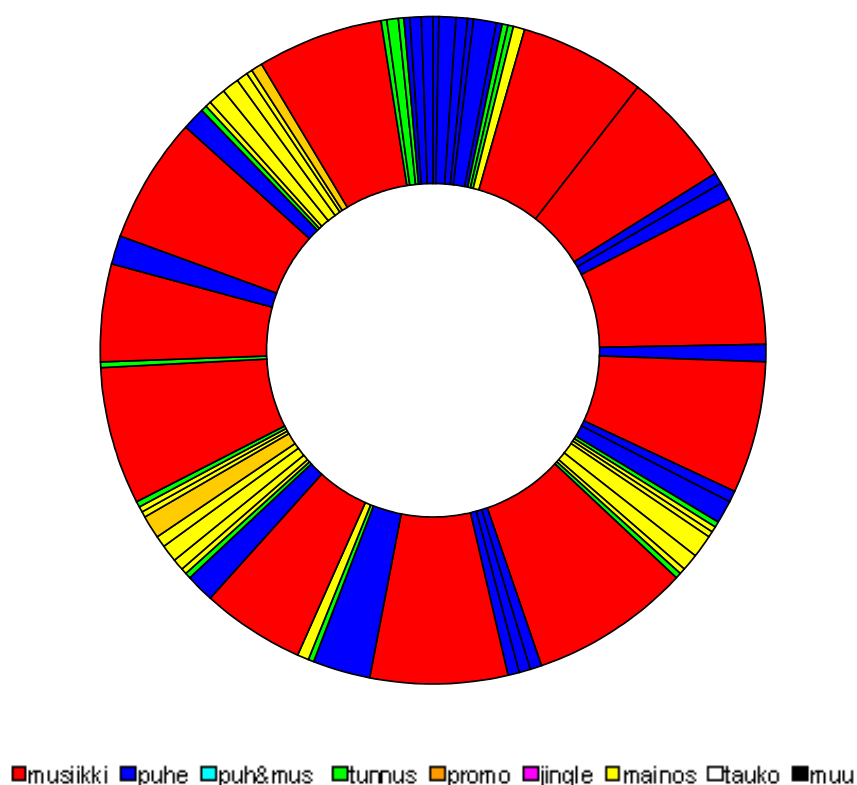
a) juontajan / juontajien persoona: Metro FM:n aamulähetyksen vetäjä oli Juha Kakkuri, joka esiintyi miehekkään jämäkästi ja artikuloi selkeästi. Muuten melko juohevapuheinen mies sotki kertaalleen p ja b -kirjaimet keskenään, mutta osasi suhtautua asiaan huumorilla.

b) juontojen puheisisällöt: Joka ainoa Kakkurin juonto alkoi aseman vakiosloganilla eli "Metro FM, pääkaupunkiseudun parasta musiikkia". Lisäksi hän kertoi esiintyjien ja kappaleiden nimiä, kellonaikoja ja puffasi tulevia lähetysosuuksia. Päivän kotimaisesta klassikosta ja myös eräästä toisesta kappaleesta hän innostui kertomaan hieman enemmän. Kolmesti tunnin aikana Kakkuri kertoi myös pääkaupunkiseudun liikennetilanteesta luettelemalla tärkeimpien pääväylien senhetkiset keskitunti-

nopeudet. Kerran juontaja kertoi myös kuulijan välittämän liikennetiedon. Lisäksi hän kertoi myös kirjan ja ruusun päivän vietosta pääkaupunkiseudulla.

c) *uutiset*: Metro FM lähetti tunnin aluksi STT:n uutiset. Reilun kahden minuutin mittaisen lähetyksen juonsi Piritta Rautavuori. Uutisten kärkiaiheet olivat Venäjän ja EU:n uutta yhteistyöohjelmaa koskevat neuvottelut Moskovassa sekä USA:n presidentti Bushin vierailu Georgiassa. Rautavuori esitti sähkeet selkeästi ja luontevasti. Metro FM käytti STT:n valtakunnallisen sähkeuutislähetyksen äänen sellaisenaan ilman mitään taustoja tai lisäyksiä. Uutisten jälkeen lähetyksessä seurasi golfkenttäyhtiön sponsoroima sääennuste ja kyseisen kentän mainos.

Kuvio 14. Metro FM:n tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

d) *muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Uutisten ja välijuontojen ohella lähetyksessä oli kaksi muuta erillisiksi tunnistettavissa olevaa puheisältökokonaisuutta. Niistä ensimmäinen eli pääkaupunkiseudun menovinkit kuultiin noin kymmenen yli kahdeksan. Heti puoli yhdeksän jälkeen taas oli vuorossa kodinkoneliikkeen sponsoroima "On Off" -kisa, jossa soittaja arvaili vinkkien perusteella, mikä kodinkone on kyseessä. Heti puhelinkilpailun jälkeen kuultiin kyseisen liikkeen mainos.

e) *musiikki ja sen esittäminen*: Tutkitulla lähetystunnilla kuultiin kaikkiaan yksitoista musiikkiesitystä, jotka kahdessa tapauksessa soivat käytännössä peräkkäin vain lyhyen kanavatunnuksen erottamina. Musiikille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni kanavatunnuksiin tai muihin edellisiin tai seuraaviin elementteihin.

f) sujuvuus ja siirtymät: Metro FM oli rakentanut sujuvuutta vakioimalla tunnin aloitusjuonnon kanavaäänien puhumaksi juontajaesityksi. Lisäksi joka ikinen puhuttu juonto avattiin samoin sanoin eli ”MetroFM, pääkaupunkiseudun parasta musiikkia”. Juonnoissa ei käytetty lainkaan musiikkitaustoja. Juontaja ei liioin erityisesti pyrkinyt puhumaan kappaleiden alkujen ja loppujen päälle tai muuten limittämään eri elementtejä siirtymäkohdissa.

g) yleinen tekemisen tapa: Metro FM:n studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Näin studion ja ulkomaailman välinen yhteys lähetyksessä rakennettiin lähinnä yhden suoran tai suoran kuuloisen puhelinhaastattelun varaan.

h) mainokset: Varsinaisia mainoskatkoja Metro FM:n lähetyksessä oli kolme ja niissä yhteensä 17 mainospottia. Lisäksi kaksi mainosta ajettiin erikseen sponsoroitujen ohjelmaosuuksien yhteydessä. Katkoille mentiin ja niiltä palattiin aina tunnuksen kautta. Eräällä teleoperaattorilla oli tällä lähetystunnilla yhteensä kuusi mainosta, yleensä sekä katkon alussa ja lopussa. Mielenkiintoisia yksityiskohtia mainoskatkoilla olivat sponsoroidut nimipäiväonnittelut sekä vedonlyöntiyhtiön sponsoroiman peliohjelman promo.

3.4.4. Profiili: Radio SuomiPOP

Radio SuomiPOP on vuonna 1999 toimintansa aloittanut osavaltakunnallinen radiokanava, joka vuoteen 2001 saakka toimi nimellä Star FM. Metromedia Finland Oy:n omistamalla kanavalla on Viestintäviraston luettelon mukaan käytössään 15 eri taajuutta, mutta kanavan omien verkkosivujen mukaan se lähettää Etelä- ja Väli-Suomen suurimmissa taajamissa yhteensä 17 eri taajuudella. (Ala-Fossi 1999, 186; Ala-Fossi 2005, 198, 205; Radio SuomiPOP 2005b; Viestintävirasto 2005)

Radio SuomiPOPin toimiluvassa edellytetään, että kanavan ohjelmiston on koostuttava pääasiassa suomalaisesta iskelmä- ja viihdemusiikista. Lisäksi kanavan pitäisi tarjota kulttuuriin liittyviä uutis- ja ajankohtaisohjelmia sekä edistää kansalaisten avointa keskustelua. Muiden erikoisradioiden tapaan myös Radio SuomiPOPin tulee lähettää kaikki ohjelmat ja mainokset samanaikaisesti kaikista lähettimistään, joten tarjontaa ei saa räätälöidä alueellisesti.

Radio SuomiPOP kertoo itse olevansa kuitenkin aikuisille suunnattu, suomalaisen pop- ja rock-musiikin ainoa erikoiskanava Suomen suurimmissa kaupungeissa. Kanavan tärkein kohderyhmä ovat 25 - 44 -vuotiaat kuuntelijat. (Radio SuomiPOP 2005b) Tallennuspäivän ohjelmaa se kuvasi verkkosivuillaan seuraavaan tapaan:

00.00–06.00 SuomiPOP nonstop 06.00–10.00 SuomiPOPin aamu. Juontajana Matti Välisalo. 11.00–14.00 SuomiPOP keskipäivä. Juontajana Petra Karasti 14.00–18.00 SuomiPOP iltapäivä. Juontajana Jaajo Linnonmaa 18.00–20.00 SuomiPOP Top 30. Radio SuomiPOPin top 30 lista. 18.00–24.00 SuomiPOP nonstop. (Radio SuomiPOP 2005a)

Määrällinen analyysi

Musiikin osuus Radio SuomiPOP:n lähetyksnäytteestä oli Metroradion neljän kanavan joukosta pienin. Mainoksia näytteessä taas oli lähes yhtä paljon kuin Metro FM:llä, mikä oli kolmanneksitoista eniten koko aineistossa.

Taulukko 46. Radio SuomiPOP:n sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	4:15:57	0:52:50	0:14:17	0:06:15	0:03:49	0:00:22	0:26:02	0:00:28	0:00:00
% näytteestä	71,1	14,7	4,0	1,7	1,1	0,1	7,2	0,1	0,0

Radio SuomiPOP:n lähetyksnäytteeseen sisältyi yhteensä hieman toista tuntia (1:07:07) suomenkielistä toimituksellista puhetta, jonka osuus koko näytteestä oli 18,6 %. Vajaa kolmannes (29,7 %) tästä oli rakennetyypiltään toimitettuja juttuja tai sähkeitä ja lähes saman verran (28,0 %) puheesta oli juontoja. Haastatteluja (15,7 %) ja keskusteluja (15,2 %) oli niitäkin yhteensä melkein kolmannes. Lisäksi näytteeseen sisältyi lyhyt puhelinkontaktiosuus (5,8 %) sekä omaksi rakennetyypikseen luokitettu kilpailuosuus (4,4%).

Taulukko 47. Radio SuomiPOP:n puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	4 kultt	5 mus	6 palv	7 urh	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:15:00	0:00:49	0:00:29	0:03:06	0:16:40	0:19:26	0:10:53
% puheesta	22,6	1,2	0,7	4,7	25,1	29,3	16,4
% näytteestä	4,2	0,2	0,1	0,9	4,6	5,4	3,0

Radio SuomiPOP:n lähetyksnäytteessä esiintyi yhteensä seitsemää erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Suurin yksittäinen sisältötyyppi olivat viihteeksi tarkoitetut puheosuudet, joiden osuus puheesta oli liki kolmannes. Urheilusisältöjen ja uutisten yhteinen osuus taas oli lähes puolet kaikesta puheesta.

Musiikin osuus Radio SuomiPOP:n lähetyksnäytteestä oli noin neljä tuntia ja vartti (4:14:57) eli 71,1 %. Siitä runsas kaksi kolmannesta (67,9 %) oli suomenkielistä ja vajaa kolmannes (32,1 %) englanninkielistä. Musiikkitarjonnan pääpaino oli selvästi uudemmassa musiikissa, sillä yksin vuoden 2000 jälkeen julkaistun musiikin osuus oli noin kolmannes (32,6 %) ja uutuuksien osuus oli sekin lähes yhtä suuri (29,4 %). 1990-luvun musiikkia näytteessä oli vain noin 10 prosenttia ja sitä aiemmin julkaistun musiikin osuus oli yhteensä samaa luokkaa (11,0 %). Noin 13,7 prosentille näytteen musiikista ei luokituksessa pystytty varmuudella määrittelemään julkaisuaikakohtaa.

Radio SuomiPOP:n näytteestä ei löytynyt lankaan iskelmä- eikä viihdemusiikkia, mutta kylläkin kuuteen muuhun lajityyppiin lukeutuvia esityksiä. Radio SuomiPOP onkin näytteen perusteella oikeastaan varsin rock, sillä perusrockin, heavyrockin ja rock-iskelmän yhteenlaskettu osuus musiikista nousee lähelle 70 prosenttia.

Taulukko 48. Radio SuomiPOP:n musiikkisisällöt lajityypeittäin

	4 rock-isk	5 rock	6 heavy	7 ac / pop	8 dance	15 muu
t:min:sek	0:39:52	1:44:33	0:28:01	1:05:39	0:06:42	0:11:10
% musiikista	15,6	40,8	10,9	25,6	2,6	4,4
% näytteestä	11,1	29,0	7,8	18,2	1,9	3,1

Laadullinen analyysi

a) *juontajan / juontajien persoona*: Radio SuomiPOP:n aamulähetyksen vetäjä oli ilmeisesti ohjelmätiedoissa mainittu Matti Välisalo. Joka tapauksessa juontaja oli sujuvapuheinen ja melko luontevasti esiintynyt mies, joka ei lainkaan esitellyt itseään tunnin aikana.

b) *juontojen puheisisällöt*: Useimmissa juonnoissa kerrottiin lähinnä edellä soineen ja / tai seuraavan kappaleen nimi ja esittäjä, sen hetkinen kellonaika ja puffattiin jotakin lähetyksessä hetken kuluttua kuultavaa osuutta. Juontaja kertoi tarkemmin myös Kasevan kiertueohjelmasta ja Myötätuulirockin esiintyjistä, joihin lukeutui myös edellä kuultu yhtye.

c) *uutiset*: Radio SuomiPOP lähetti tunnin aluksi STT:n uutiset. Reilun kahden minuutin mittaisen lähetyksen juonsi Piritta Rautavuori. Uutisten kärkiaiheet olivat Venäjän ja EU:n uutta yhteistyöohjelmaa koskevat neuvottelut Moskovassa sekä USA:n presidentti Bushin vierailu Georgiassa. Rautavuori esitti sähkeet selkeästi ja luontevasti. Radio SuomiPOP käytti STT:n valtakunnallisen sähkeuutislähetyksen äänen sellaisenaan ilman mitään taustoja tai lisäyksiä. Uutisten jälkeen lähetyksessä seurasi laiturivalmistajan sponsorioima ja juontajan musiikkitaustan päälle esittämä sääennuste sekä sponsorin mainos. Lisäksi juontaja kertoi lyhyesti uutisotsikot ja sään puoli yhdeksän aikaan.

d) *muut puheisisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Uutisten ja uutisotsikoiden ohella lähetystunnilla oli kolme muutakin otsikoitua osuutta eli ”Radio SuomiPOP:n urheilu-uutiset”, ”IntroKisa” ja ”Toivekappale”. Urheilu-uutiset oli toteutettu niin, että juontaja luki muutamia urheilusähkeitä. Kärkiaiheita olivat Suomen tilanne jääkiekon MM-kisoissa ja Oulun Lipon konkurssihakemus. Introkisassa taas studion numeroon soittaneen kuulijan piti tunnistaa suomalaisen rock-kappaleen (Hassisen Kone: Rappiolla) alku ja muistaa miten laulun sanat alkavat. Toivekappale taas koostui kuulijan lähettämästä viestistä, itse kappaleesta sekä laulua ja sen esittäjää koskevasta jälkijuonnosta.

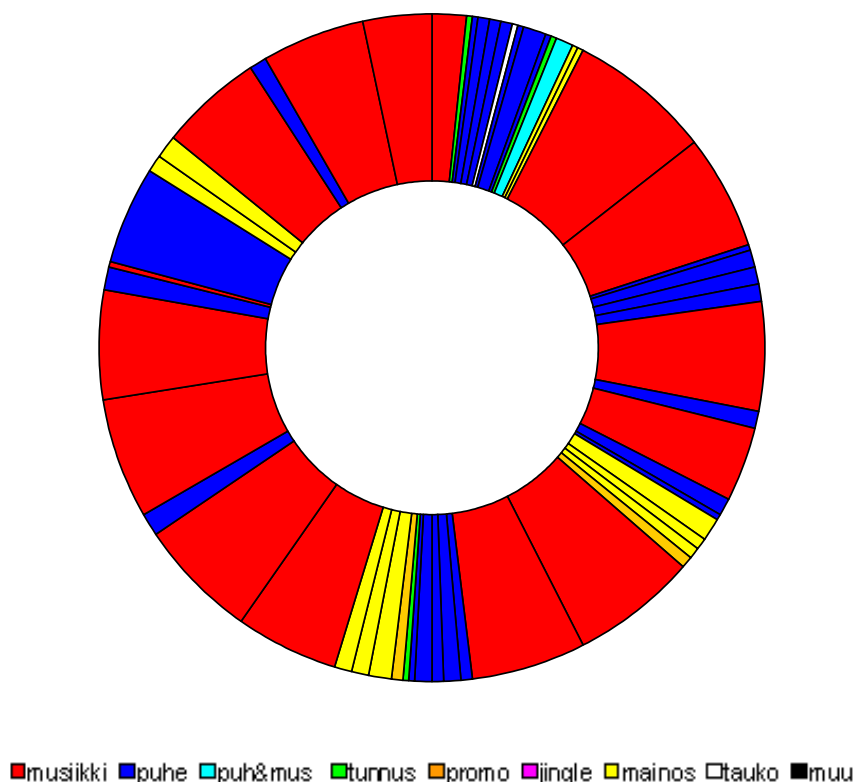
e) *musiikki ja sen esittäminen*: Tutkitulla lähetystunnilla kuultiin kaikkiaan kolmetoista musiikkiesitystä, jotka viidessä tapauksessa soivat peräkkäin vain lyhyen kanavatunnuksen erottamina. Musiikille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni kanavatunnuksiin tai muihin edellisiin tai seuraaviin elementteihin.

f) *sujuvuus ja siirtymät*: Radio SuomiPOP:n lähetyksestä ei pyritty tekemään erityisen sujuvaa ja saumatonta. Monet käytössä olleet ohjelmaelementit kuten esimerkiksi mainoskatkojen aluksi kuullut kanavatunnukset poikkesivat rajusti muista äänisisällöistä. Juontaja ei liioin erityisesti pyrkinyt puhumaan kappaleiden alkujen ja

loppujen päälle tai muuten limittämään eri elementtejä siirtymäkohdissa. Juonnoissa ei myöskään käytetty lainkaan musiikkitaustoja.

g) *yleinen tekemisen tapa*: Radio SuomiPOPin studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Näin studion ja ulkomaailman välinen yhteys lähetyksessä rakennettiin lähinnä yhden suoran tai suoran kuuloisen puhelinhaastattelun varaan.

Kuvio 15. Radio SuomiPOPin tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

h) *mainokset*: Mainoskatkoja oli tunnin aikana SuomiPOPin lähetyksessä kolme ja niiden aluksi ja lopuksi kuultiin aina kanavan tunnuksia. Katkoilla kuultiin yhteensä yhdeksän spottia, joista kahdeksan oli valtakunnallisten toimijoiden mainoksia. Lisäksi kanavalla mainosti myös yksi helsinkiläinen ravintola. Varsinaisten mainoskatkojen lisäksi sääennusteen sponsoroineen yrityksen mainos kuultiin heti säätietojen jälkeen.

3.5. Kevyt Kanava Oy

3.5.1. Profiili: Iskelmä 969

Iskelmä 969 on vuonna 1985 Lapualla toimintansa aloittanut paikallisradio, joka on aiemmin toiminut myös nimillä Radio Simpsiö ja Simpsiö 969. Aseman omistaa edelleen Lapuan Paikallisradio Oy³⁴, joka on kuitenkin vuodesta 1993 lähtien ostanut

³⁴ Toimilupayhtiön omistaja Lapua-säätiö on myös paikallislehti Lapuan Sanomien kustantaja.

ohjelmatuotannon alihankintana Kevyt Kanava Oy:ltä. Iskelmä 969:llä on yksi Lapualla sijaitseva lähetin, jonka kuuluvuusalue kattaa suuren osan Etelä-Pohjanmaata. (Ala-Fossi 2005, 184–185; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Iskelmä 969:n toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Verkkosivuillaan Iskelmä 969 kertoo olevansa Suomen suomalaisin radioasema, joka tarjoaa pelkästään suomenkielistä iskelmää. Se kertoo myös olevansa ainoa kaupallinen radio, jolle on myönnetty oikeus käyttää suomalaisen työn tunnusta. (Iskelmä 969 2005) Seinäjoella ilmestyvä sanomalehti Ilkka ei tallennuspäivänä (10.5.2005) julkaissut Iskelmä 969:n ohjelmatietoja, eikä niitä ollut tarjolla myöskään aseman verkkosivulla.

Määrällinen analyysi

Iskelmä 969:n lähetysnäytteessä oli kuudenneksi eniten musiikkia koko aineistossa. Näytteessä oli musiikkia hieman vähemmän ja mainoksia puolestaan hieman enemmän kuin käytännössä muuten samaa ohjelmaa lähettävällä Iskelmäradio Pohjanmaalla. Mainosten osuus lähetysnäytteestä oli runsaat 18 minuuttia eli suurin Kevyt Kanava - ryhmän asemista.

Taulukko 49. Iskelmä 969:n sisältöaineksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	5:12:56	0:18:08	0:00:49	0:05:12	0:03:37	0:00:13	0:18:22	0:00:43	0:00:00
% näytteestä	86,9	5,0	0,2	1,4	1,0	0,1	5,1	0,2	0,0

Iskelmä 969:n lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä noin 19 minuuttia (00:18:57) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli noin 5,2 %. Lähes kaikki puhe (94,5 %) oli rakennetyypiltään juontopuhetta, sillä sähköitä tai toimitettuja juttuja puheesta oli vain reilu minuutti eli 5,5 prosenttia.

Taulukko 50. Iskelmä 969:n puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	6 palv	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:01:02	0:01:00	0:06:10	0:10:45
% puheesta	5,5	5,3	32,5	56,7
% näytteestä	0,3	0,3	1,7	3,0

Iskelmä 969:n lähetysnäytteestä löytyi neljä erilaista puheen sisältötyyppiä. Lähes 90 prosenttia puheesta oli kuitenkin tarkoitettu viihteeksi tai se oli mm. kappaleista ja esittäjistä kertovaa juontopuhetta. Uutis- ja palvelusisältöjä näytteessä oli vain aivan nimellinen määrä.

Paikallisuutta arvioitaessa Iskelmä 969:n lähetysnäytteestä ei löytynyt lainkaan lähetyspaikkakunnalle eli Lapualle sijoittuvia toimituksellisia sisältöjä. Yksi noin minuutin mittainen jakso (5,3 %) sijoittui kuitenkin kuuluvuusalueelle ja toinen (5,5 %) oli selkeästi valtakunnallinen. Ylivoimaisesti suurin osa (89,3 %) Iskelmä 969:n toimituksellisesta puheesta päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Iskelmä 969:n lähetysnäytteestä oli musiikkia lähes viisi tuntia ja vartti (5:12:56) eli 86,9 prosenttia. Musiikki oli käytännössä lähes kokonaan suomenkielistä (99,3 %), sillä lisäksi mukaan mahtui vain yksi instrumentaalikappale (0,7 %). Kolmannes (33,4 %) musiikista oli julkaistu 1990-luvulla ja runsas viidennes (21,3 %) vuoden 2000 jälkeen, mutta uutuuksien osuus oli vain 8,5 prosenttia. 1970- ja 1980-lukujen musiikin osuus oli yhteensä runsas viidennes (21,6 %), mutta sitä vanhempaa musiikkia mukana oli vain 2,8 prosenttia. Noin 12,4 prosentille näytteen musiikista ei luokituksessa pystytty varmuudella määrittelemään julkaisuajankohtaa.

Ylivoimaisesti suurin osa musiikista Iskelmä 969:n lähetysnäytteessä oli silkkaa iskelmää, mutta rock-iskelmän osuus nousi liki viidennekseen. Mukana oli myös yksi ac / pop -kappale, jonka esittäjä tosin tunnetaan parhaiten iskelmälaulajana.

Taulukko 51. Iskelmä 969:n musiikkisisällöt lajityypeittäin

	3 iskelmä	4 rock-isk	7 ac / pop
t:min:sek	4:11:13	0:58:53	0:02:50
% musiikista	80,3	18,8	0,9
% näytteestä	69,8	16,4	0,8

Laadullinen analyysi

a) juontajan / juontajien persoona: Iskelmä 969:n aamulähetyksen vetäjänä oli ilmeisesti Jyrki Yliniemi. Joka tapauksessa juontaja oli sujuvasti esiintyvä, pehmeäänäinen mies, joka ei lainkaan esitellyt itseään tunnin aikana.

b) juontojen puheisisällöt: Tunnin ensimmäisessä juonnossa kuultiin päivämäärä, nimipäiväsankarien nimet ja aamutoiveiden puhelinnumero. Muuten juonnoissa keskityttiin kertomaan esiintyjien ja kappaleiden nimiä sekä välittämään terveisiä ja puffaamaan tulevia lähetysosuuksia. Kolmessa juonnossa kyseltiin lisäksi aamun musavisan merkeissä, kuka oli se nainen, joka kappaleessa Suhmuran Santra ei kieltänyt saatolle lähtemistä. Kyseinen kappale soi tunnin loppupuolella ja sitä seuraavassa juonnossa kerrottiin Pekan vieneen tällä kertaa voiton oikein vastanneiden joukosta.

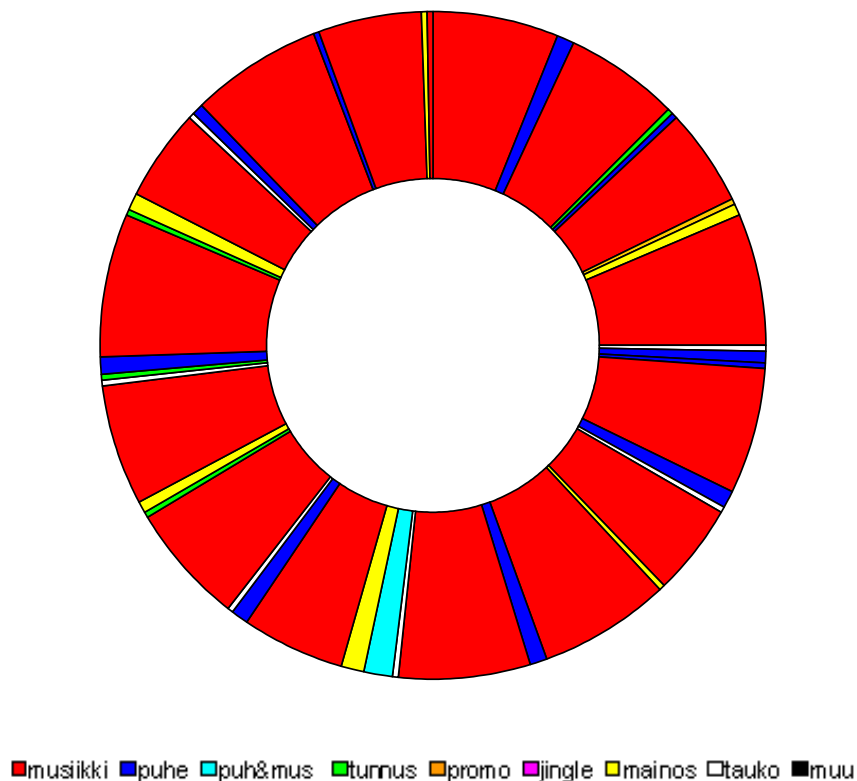
c) uutiset: Lähetystunnin aikana ei kuultu lainkaan uutisia. Sen sijaan noin kahdeksan minuuttia yli kahdeksan aikaan kuultiin säätunnus ja juontajan lukema lyhyt sääennuste.

d) muut puheisisällöt ja otsikko-ohjelmat: Tunnin lähetykseen sisältyi kaksi erikseen nimettyä puheosuutta. Hieman puolen jälkeen kuultiin ”Radiokisakysymys” eli ennakkoon musiikkitaustalle äänitetty lyhyt osuus, jossa kuulijoilta kehoitettiin soittamaan vastauksensa kysymykseen: kumpaa on alettu viettää aiemmin,

äitienpäivää vai isänpäivää. Varttia myöhemmin kuultiin ”Reviisori Dahlström”, eli vajaan minuutin mittainen vitsi, joka oli myös tehty etukäteen.

e) musiikki ja sen esittäminen: Tutkitun ohjelmatusun aikana soi kaikkiaan viisitoista musiikkiesitystä, joista yksikään ei soinnut suoraan edellisen kappaleen perään. Iskelmä 969 esittikin musiikkia itsenäisinä teoksina, joiden koskemattomuutta kunnioitettiin. Kappaleiden välissä oli aina pieni tauko sekä esittäjistä ja kappaleesta kertova lyhyt juonto. Merkittävän osan soitetusta musiikista kerrottiin olevan kuuntelijoiden toivekappaleita.

Kuvio 16. Iskelmä 969:n tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

f) sujuvuus ja siirtymät: Iskelmä 969:n lähetyksestä ei pyritty tekemään erityisen soljuvaa ja saumatonta. Lähetyksessä oli viipyilevä tunnelma, ja juontaja piti selviä taukoja myös puhuessaan. Eri elementtien välisissä siirtymissä tauko oli paremmin sääntö kuin poikkeus, joten yksikään äänellinen elementti ei liittynyt toisiinsa. Juonnoissa ei myöskään käytetty lainkaan musiikkitaustoja.

g) yleinen tekemisen tapa: Iskelmä 969:n studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Juontaja välitti soittajien toiveita ja terveisiä, mutta yhtään ainoaa studion ulkopuolisesta maailmasta kertovaa ääntä ei lähetyksessä kuultu.

h) mainokset: Tunnin aikana oli kaikkiaan kuusi lyhyttä mainoskatkoa, joille siirryttiin joko kanavan promon tai tunnuksen kautta. Jokaisella mainoskatkolla kuultiin vain

yksi mainos. Kaikki kuusi mainostajaa olivat alueella toimivia yrityksiä ja niiden mainokset olivat osin melko kotikutoisen kuuloisia.

3.5.2. Profiili: Iskelmäradio Pohjanmaa

Iskelmäradio Pohjanmaa on vuonna 2001 toimintansa aloittanut alueellinen radioketju, jolla on yhteensä 12 lähetintä Etelä-, Keski- ja Pohjois-Pohjanmaalla Raahen ja Kristiinankaupungin välillä. Lapualla toimivalle Kevyt Kanava Oy:lle myönnetty toimilupa ei kuitenkaan ole luonteeltaan ns. erikoisradiolupa, vaan paikallisradiolupa. (Ala-Fossi 2005, 205, 207; Viestintävirasto 2005)

Näin ollen myös Iskelmäradio Pohjanmaan toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradio-toiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Omilla verkkosivuillaan Iskelmäradio Pohjanmaa kertoo tarjoavansa menneiden vuosikymmenten ja tämän päivän iskelmähittejä 24 tuntia vuorokaudessa. (Iskelmäradio Pohjanmaa 2005) Seinäjoella ilmestynyt sanomalehti Ilkka ei tallennuspäivänä (10.5.2005) julkaissut Iskelmäradio Pohjanmaan ohjelmatietoja, eikä niitä ollut tarjolla myöskään aseman verkkosivulla.

Määrällinen analyysi

Iskelmäradio Pohjanmaan lähetysnäytteessä oli viidenneksi eniten musiikkia koko aineistossa. Musiikkia oli hieman enemmän ja mainoksia hieman vähemmän kuin käytännössä muuten samaa ohjelmaa lähettävällä Iskelmä 969:llä. Mainosten osuus lähetysnäytteestä oli vajaat 17 minuuttia eli toiseksi suurin Kevyt Kanava- ryhmän asemista.

Taulukko 52. Iskelmäradio Pohjanmaan sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	5:13:57	0:19:43	0:00:49	0:03:24	0:03:47	0:00:19	0:16:56	0:00:54	0:00:00
% näytteestä	87,3	5,5	0,2	0,9	1,1	0,1	4,7	0,3	0,0

Iskelmäradio Pohjanmaan lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä noin 20 minuuttia (00:20:32) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli noin 5,7 %. Lähes kaikki puhe (95,4 %) oli rakennetyypiltään juontopuhetta, sillä sähköitä tai toimitettuja juttuja puheesta oli vajaa minuutti eli 4,6 prosenttia. Käytännössä viimeksi mainitussa oli kyse sääennusteesta, joita Iskelmäradio Pohjanmaan näytteeseen sisältyi yksi vähemmän kuin sisarasema Iskelmä 969:n tapauksessa.

Taulukko 53. Iskelmäradio Pohjanmaan puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	6 palv	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:00:57	0:01:00	0:07:30	0:11:05
% puheesta	4,6	4,9	36,5	54,0
% näytteestä	0,3	0,3	2,1	3,1

Iskelmäradio Pohjanmaan lähetyksnäytteestä löytyi neljä erilaista puheen sisältötyyppiä. Lähes 90 prosenttia puheesta oli kuitenkin tarkoitettu viihteeksi tai se oli mm. kappaleista ja esittäjistä kertovaa juontopuhetta. Uutis- ja palvelusisältöjä näytteessä oli vain aivan nimellinen määrä.

Paikallisuutta arvioitaessa Iskelmäradio Pohjanmaan lähetyksnäytteestä ei löytynyt lainkaan ensisijaiselle lähetykspaikkakunnalle eli Lapualla sijoittuvia toimituksellisia sisältöjä. Yksi noin minuutin mittainen jakso (4,9 %) sijoittui kuitenkin kuuluvuusalueelle ja toinen (4,6 %) oli selkeästi valtakunnallinen. Ylivoimaisesti suurin osa (90,5 %) Iskelmäradio Pohjanmaan toimituksellisesta puheesta päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Iskelmäradio Pohjanmaan lähetyksnäytteestä oli musiikkia noin 5 tuntia ja 14 minuuttia (5:13:57) eli 87,3 prosenttia. Musiikki oli käytännössä lähes kokonaan suomenkielistä (99,2 %), sillä lisäksi mukaan mahtui vain yksi instrumentaalikappale (0,8 %). Reilu kolmannes (34,2 %) musiikista oli julkaistu 1990-luvulla ja runsas viidennes (22,9 %) vuoden 2000 jälkeen, mutta uutuuksien osuus oli vain 6,3 prosenttia. 1970- ja 1980 -lukujen musiikin osuus oli yhteensä runsas viidennes (20,1 %), mutta sitä vanhempaa musiikkia mukana oli vain 2,9 prosenttia. Noin 13,5 prosentille näytteen musiikista ei luokituksessa pystytty varmuudella määrittelemään julkaisuaikakohtaa.

Ylivoimaisesti suurin osa musiikista Iskelmäradio Pohjanmaan lähetyksnäytteessä - oli silkkää iskelmää, jopa niin että rock-iskelmän osuus jäi hieman sisarasemaa pienemmäksi. Mukana oli myös yksi ac / pop- kappale, jonka esittäjä tosin tunnetaan parhaiten iskelmälaulajana.

Taulukko 54. Iskelmäradio Pohjanmaan musiikkisisällöt lajityypeittäin

	3 iskelmä	4 rock-isk	7 ac / pop
t:min:sek	4:18:24	0:52:43	0:02:50
% musiikista	82,3	16,8	0,9
% näytteestä	71,8	14,7	0,8

Laadullinen analyysi

a) juontajan / juontajien persoona: Iskelmäradio Pohjanmaan aamulähetyksen vetäjänä oli ilmeisesti Jyrki Yliniemi. Joka tapauksessa juontaja oli sujuvasti esiintyvä, pehmeä-ääninen mies, joka ei lainkaan esitellyt itseään tunnin aikana.

b) juontojen puheisisällöt: Tunnin ensimmäisessä juonnossa kuultiin päivämäärä, nimipäiväsankarien nimet ja aamutoiveiden puhelinnumero. Muuten juonnoissa keskityttiin kertomaan esiintyjien ja kappaleiden nimiä sekä välittämään terveisiä ja

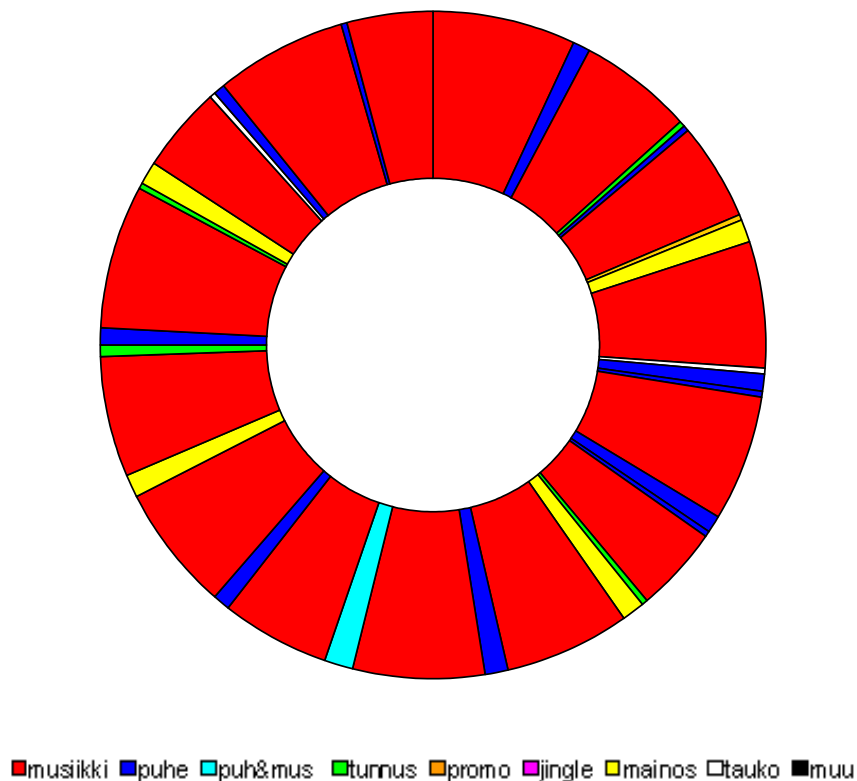
puffaamaan tulevia lähetyksosuuksia. Kolmessa juonnossa kyseltiin lisäksi aamun musavisan merkeissä, kuka oli se nainen, joka kappaleessa Suhmuran Santra ei kieltänyt saatolle lähtemistä. Kyseinen kappale soi tunnin loppupuolella ja sitä seuraavassa juonnossa kerrottiin Pekan vieneen tällä kertaa voiton oikein vastanneiden joukosta.

c) *uutiset*: Lähetystunnin aikana ei kuultu lainkaan uutisia. Sen sijaan noin kahdeksan minuuttia yli kahdeksan aikaan kuultiin säätunnus ja juontajan lukema lyhyt sääennuste.

d) *muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Tunnin lähetykseen sisältyi kaksi erikseen nimettyä puheosuutta. Hieman puolen jälkeen kuultiin ”Radiokisakysymys” eli ennakkoon musiikkitaustalle äänitetty lyhyt osuus, jossa kuulijoilta kehoitettiin soittamaan vastauksensa kysymykseen: kumpaa on alettu viettää aiemmin, äitienpäivää vai isänpäivää. Varttia myöhemmin kuultiin ”Reviisori Dalhström”, eli vajaan minuutin mittainen vitsi, joka oli myös tehty etukäteen.

e) *musiikki ja sen esittäminen*: Tutkitun ohjelmatusun aikana soi kaikkiaan viisitoista musiikkiesitystä, joista yksikään ei soinut suoraan edellisen kappaleen perään. Iskelmäradio Pohjanmaa esittikin musiikkia itsenäisinä teoksina, joiden koskemattomuutta kunnioitettiin. Kappaleiden välissä oli aina pieni tauko sekä esittäjistä ja kappaleesta kertova lyhyt juonto. Merkittävän osan soitetusta musiikista kerrottiin olevan kuuntelijoiden toivekappaleita.

Kuvio 17. Iskelmäradio Pohjanmaan tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

f) sujuvuus ja siirtymät: Iskelmäradio Pohjanmaan lähetyksestä ei oltu pyritty tekemään erityisen soljuvaa ja saumatonta. Lähetyksessä oli viipyilevä tunnelma, ja juontaja piti selviä taukoja myös puhuessaan. Eri elementtien välisissä siirtymissä tauko oli paremmin sääntö kuin poikkeus, joten yksikään äänellinen elementti ei liittynyt toisiinsa. Juonnoissa ei myöskään käytetty lainkaan musiikkitaustoja.

g) yleinen tekemisen tapa: Iskelmäradio Pohjanmaan studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Juontaja välitti soittajien toiveita ja terveisiä, mutta yhtään ainoaa studion ulkopuolisesta maailmasta kertovaa ääntä ei lähetyksessä kuultu.

h) mainokset: Tunnin aikana oli kaikkiaan neljä lyhyttä mainoskatkoa, joille siirryttiin joko kanavan promon tai tunnuksen kautta. Jokaisella mainoskatkolla kuultiin vain yksi mainos. Kaikki mainostajat olivat alueella toimivia yrityksiä ja niiden mainokset olivat osin melko kotikutoisen kuuloisia. Mainostajista vain yksi oli sama kuin vastaavassa Iskelmä 969:n lähetyksessä.

3.5.3. Profiili: Radio On

Radio On on vuonna 1999 toimintansa aloittanut paikallisradio, jonka toimilupa aikoinaan myönnettiin Lapuan Paikallisradio Oy:lle niin sanottuna rinnakkais-taajuutena. Sen ohjelmatuotannosta on alusta lähtien huolehtinut alihankintana Kevyt Kanava Oy. Radio Onilla on yksi Lapualla sijaitseva lähetin, jonka kuuluvuusalue kattaa keskeisen osan Etelä-Pohjanmaata. (Ala-Fossi 1999, 186; Radio On 2005; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio Onin toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla.

Omilla verkkosivuillaan Radio On kertoo soittavansa tuoretta pop-musiikkia ja tämän hetken hittejä sekä tavoittavansa parhaiten nuorekkaat sekä trenditietoiset ihmiset (Radio On 2005). Seinäjoella ilmestyvä sanomalehti Ilkka ei tallennuspäivänä (10.5.2005) julkaissut Radio Onin ohjelmatietoja, eikä niitä ollut tarjolla myöskään aseman verkkosivulla.

Määrällinen analyysi

Radio Onin lähetysnäyte sisälsi koko aineiston toiseksi eniten musiikkia. Samalla se oli yksi niistä kolmesta asemasta, joiden näytteeseen sisältyvä toimituksellinen puhe oli kokonaan ns. musiikkipedillä. Mainosten osuus tässä lähetysnäytteessä oli Kevyt Kanava -asemien kolmanneksi suurin.

Taulukko 55. Radio Onin sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	5:24:02	0:00:00	0:05:43	0:09:18	0:04:14	0:00:00	0:16:32	0:00:11	0:00:00
% näytteestä	90,0	0,0	1,6	2,6	1,2	0,0	4,6	0,1	0,0

Radio Onin lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä liki kuusi minuuttia (00:05:43) suomenkielistä toimituksellista puhetta, jonka osuus koko näytteestä oli reilut puolitoista prosenttia (1,6 %). Kaikki tämä toimituksellinen puhe oli rakennetyypiltään juontoa ja sisältötyypiltään viihteeksi tarkoitettua puhetta. Paikallisuutta arvioitaessa Radio Onin toimituksellinen puhe ei kokonaisuudessaan ollut luokiteltavissa sen paremmin aiheiltaan tai näkökulmiltaan paikalliseksi suhteessa ensisijaiseen lähetyspaikkakuntaan (Lapua) tai ympäröivään maailmaan yleensä, vaan se päättyi luokkaan muu.

Taulukko 56. Radio Onin puhesisällöt sisältötyypeittäin

	12 viih
t:min:sek	0:05:43
% puheesta	100,0
% näytteestä	1,6

Radio Onin lähetysnäytteestä liki viisi ja puoli tuntia (5:24:02) eli 90,0 prosenttia oli musiikkia. Tästä pääosa eli 87,6 % oli englanninkielistä ja suomenkielistä oli puolestaan vain 8,7 prosenttia. Lisäksi näytteeseen sisältyi hieman ranskankielistä musiikkia (1,8 %) sekä muulla tunnistetulla kielellä esitettyä musiikkia (1,9 %). Kieltä tosin ei oltu merkitty lomakkeeseen. Kaikki näytteen tunnistettu musiikki oli julkaistu vuoden 1990 jälkeen, niin 90-luvun ja nykypäivän musiikin yhteenlaskettu osuus oli (47,6 %) oli lähes puolet. Varsinaisia uutuuksia mukana oli noin 15,4 prosenttia. Yli kolmannekselle (35,8 %) näytteen musiikista ei luokituksessa pystytty määrittelemään julkaisuajankohtaa. Ylivoimaisesti suurin osa Radio Onin näytteen musiikista kuului lajityyppiin ac / pop, joskin dance -tyyppinen musiikki oli myös selvästi edustettuna. Muita musiikkilajeja näytteessä olikin lähinnä nimeksi.

Taulukko 57. Radio Onin musiikkisisällöt lajityypeittäin

	4 rock-isk	7 ac / pop	8 dance	16 ei tunn.
t:min:sek	0:04:27	4:33:04	0:42:34	0:03:57
% musiikista	1,4	84,3	13,1	1,2
% näytteestä	1,2	75,9	11,8	1,1

Laadullinen analyysi

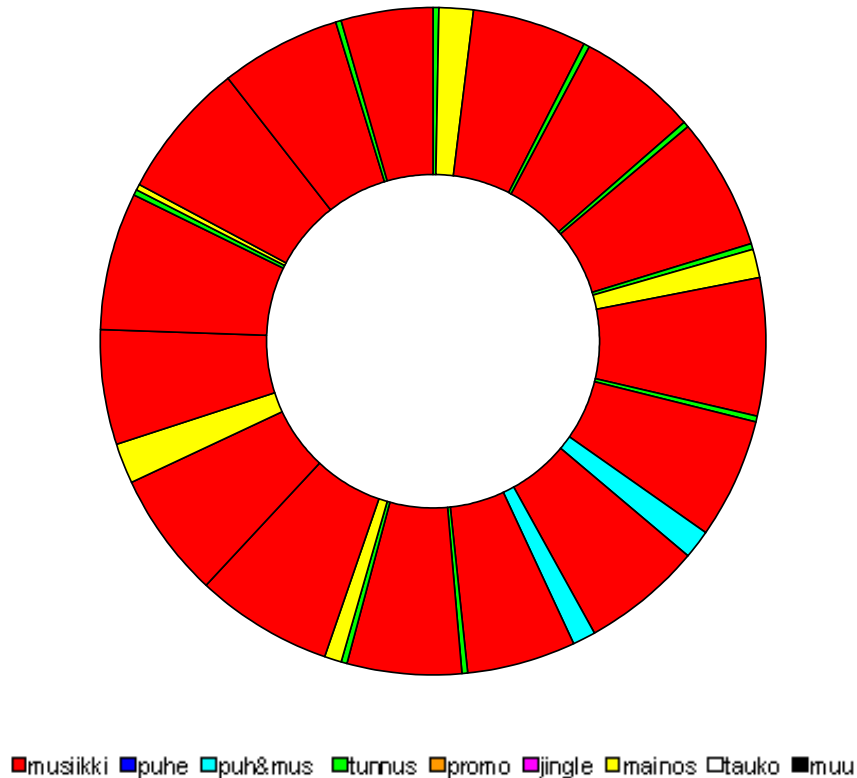
a) *juontajan / juontajien persoona*: Radio Onin aamulähetyksen kello kahdeksan ja yhdeksän välisellä osuudella ei ilmeisesti ollut lainkaan juontajaa, vaan lähetys eteni tietokoneen tai muun automaation ohjaamana. Ainakaan lähetystä ei kukaan juontanut.

b) *juontojen puhesisällöt*: Katso kohta a).

c) *uutiset*: Lähetystunnin aikana ei kuultu lainkaan uutisia.

d) *muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Katso kohta a). Hieman ennen puoli yhdeksää lähetyksessä kuultiin kahteenkin kertaan sama ennakkoon nauhoitettu Radiokisakysymys, joka kuului esimerkiksi Iskelmä 969:n lähetyksessä.

Kuvio 18. Radio Onin tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

e) *musiikki ja sen esittäminen*: Tutkitun ohjelmatusun aikana soi kaikkiaan viisitoista musiikkiesitystä, jotka kolmessa tapauksessa soivat suoraan edellisen kappaleen perään. Yleensä kappaleita kuitenkin erotti joko kanavatunnus tai mainostauko. Poikkeuksellista oli, että uudet pophitit soivat häiriöttä aivan alusta aivan loppuun. Musiikille ei kuitenkaan jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni kanavatunnuksiin tai muihin edellisiin tai seuraaviin elementteihin.

f) *sujuvuus ja siirtymät*: Radio Onin lähetyks oli omalla tavallaan melko sujuvaa lähetysvirtaa, jossa elementit soivat limittymättä toisensa perään ilman taukoja. Kuitenkin esimerkiksi saman Radiokisakysymyksen kuuleminen sekä ennen kappaletta että sen jälkeen ei vahvistanut mielikuvaa lähetyksen sujuvuudesta.

g) *yleinen tekemisen tapa*: Musiikki ja kaikki muut äänielementit oli todennäköisesti ladattu etukäteen tallenteina tietokoneohjattuun (tai muuhun automatisoituun) järjestelmään, joka soitti ne lähetykseen tietyssä järjestyksessä.

h) *mainokset*: Tunnin aikana oli kaikkiaan viisi lyhyttä mainoskatkoa, joille siirryttiin joko kanavan promon tai tunnuksen kautta. Jokaisella mainoskatkolla kuultiin vain

yksi mainos. Peräti kolme mainoksista oli saman konserttimatkoja järjestävän matkatoimiston spotteja.

3.5.4. Profiili: Radio Paitapiiska

Radio Paitapiiska on vuonna 1985 alun perin Kurikassa toimintansa aloittanut paikallisradioasema. Syksyllä 2003 sen toimilupayhtiö eli Radio Paitapiiska Oy siirtyi kokonaisuudessaan Kevyt Kanava Oy:n omistukseen ja aseman toiminnot muuttivat Kurikasta Lapualle. Radio Paitapiiskalla on käytössään lähetystaajuudet sekä Kurikassa että Teuvalla ja sen kuuluvuusalue kattaa suuren osan Etelä-Pohjanmaan maakuntaa. (Ylönen 2002, 117; Ala-Fossi 2005, 207; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio Paitapiiskan toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen

Omilla verkkosivuillaan Radio Paitapiiska kertoo olevansa yksi Suomen vanhimmissa paikallisradioista, muttei mitään ohjelmatarjonnastaan: tosin sivuilta löytyy lista sunnuntain jumalanpalveluslähetysten paikkakunnista (Radio Paitapiiska 2005). Seinäjoella ilmestyvä sanomalehti Ilkka ei tallennuspäivänä (10.5.2005) julkaissut Radio Paitapiiskan ohjelmatietoja, eikä niitä ollut tarjolla myöskään aseman verkkosivulla.

Määrällinen analyysi

Radio Paitapiiskan lähetysnäytteessä oli neljänneksi eniten musiikkia koko aineistossa. Aseman omia promoja ja tunnuksia näytteessä oli hieman enemmän kuin sisarasema Radio Seinäjoella ja vastaavasti mainoksia sekä musiikkia hieman vähemmän, vaikka käytännössä molemmilla kanavilla esitettiinkin pitkälti samoja sisältöjä. Mainosten osuus Radio Paitapiiskan näytteessä oli Kevyt Kanava-ryhmän pienin.

Taulukko 58. Radio Paitapiiskan sisältöaineksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	5:20:48	0:08:54	0:04:36	0:03:42	0:05:01	0:00:06	0:15:10	0:01:03	0:00:00
% näytteestä	89,3	2,5	1,3	1,0	1,4	0,0	4,2	0,3	0,0

Radio Paitapiiskan kuusituntiseen lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä liki vartti (0:13:30) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli 3,8 %. Lähes kaikki puhe oli rakennetyypiltään juontopuhetta (92,1 %), sillä mukana oli vain noin minuutin verran toimitettuja juttuja tai sähköitä (7,9 %).

Taulukko 59. Radio Paitapiiskan puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	6 palv	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:00:25	0:02:37	0:03:40	0:06:48
% puheesta	3,1	19,4	27,2	50,4
% näytteestä	0,1	0,7	1,0	1,9

Radio Paitapiiskan näytteessä esiintyi neljää erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Liki 80 prosenttia puheesta oli joko mm. kappaleista ja esittäjistä kertovaa muuta juontopuhetta tai viihteeksi tarkoitettua puhetta. Palvelu- ja etenkin uutissisältöjen määrä jäi vähäiseksi.

Paikallisuutta arvioitaessa Radio Paitapiiskan lähetysnäytteestä ei löytynyt lainkaan lähetyspaikkakunnalle eli Lapualla sijoittuvia toimituksellisia sisältöjä. Liki kolmen minuutin mittainen osuus puheisisällöistä (19,4 %) sijoittui kuitenkin ensisijaiselle kuuluvuusalueelle ja lisäksi mukana oli lyhyt valtakunnallinen osio (3,1 %). Suurin osa (77,5 %) Radio Paitapiiskan toimituksellisesta puheesta päätyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Radio Paitapiiskan lähetysnäytteessä oli noin viisi tuntia ja kaksikymmentä minuuttia (5:20:48) eli 89,3 %. Tästä valtaosa (93,6 %) oli englanninkielistä ja vain noin 6,4 prosenttia suomenkielistä. Noin puolet kaikesta näytteen musiikista oli julkaistu vuoden 2000 jälkeen, joskin suoranaisten uutuuksien osuus oli noin 9,9 %. Vanhempaa materiaalia oli mukana melko tasaisesti kolmelta aiemmalta vuosikymmeneltä (1990-luku: 17,5 %, 1980-luku: 7,5 %, 1970-luku: 13,0 %), mutta 1960-luvun musiikkia mukaan mahtui vain yksi ainoa kappale (0,9 %). Noin 10 prosentille näytteen musiikista ei pystytty määrittelemään julkaisuajankohtaa.

Radio Paitapiiskan lähetysnäytteen musiikkisisältö jakautui yhteensä kahdeksaan eri musiikin lajityyppiin, mutta ac / pop -musiikki yksinään nousi kaikkein keskeisimmäksi genreksi liki 80 prosentin osuudella.

Taulukko 60. Radio Paitapiiskan musiikkisisällöt lajityypeittäin

	1 jazz	4 rock-isk	5 rock	7 ac / pop	8 dance	9 viihde	14 k. mus	15 muu
t:min:sek	0:04:21	0:17:15	0:09:04	4:07:21	0:13:45	0:18:20	0:04:01	0:06:41
% musiikista	1,4	5,4	2,8	77,1	4,3	5,7	1,3	2,1
% näytteestä	1,2	4,8	2,5	68,8	3,8	5,1	1,1	1,9

Laadullinen analyysi

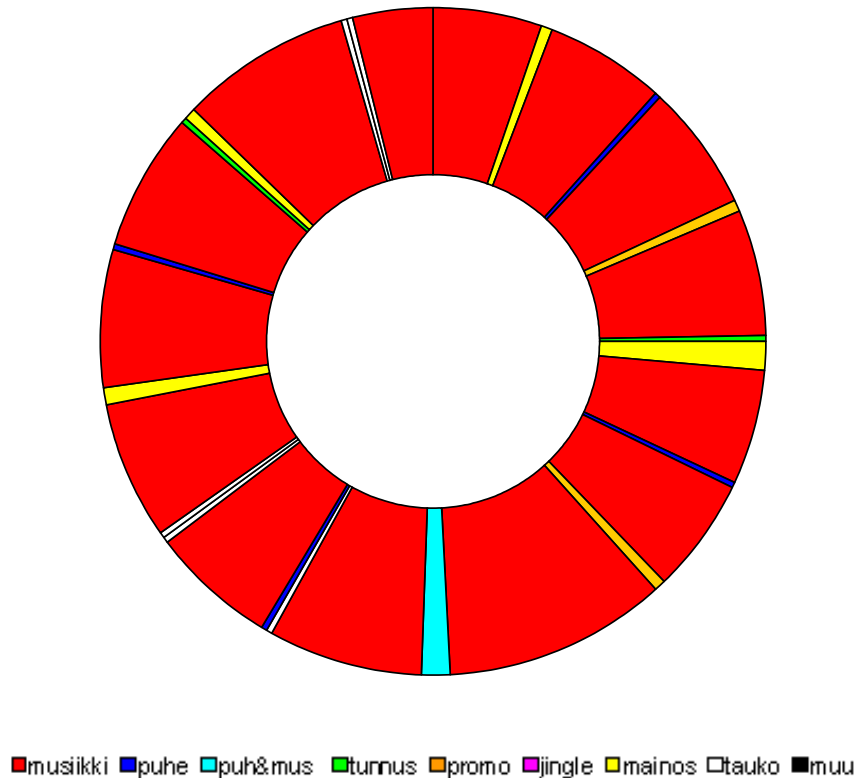
a) juontajan / juontajien persoona: Radio Paitapiiskan aamulähetyksen vetäjä oli Niina Koivisto. Pehmeällä äänellä puhuneella Koivistolla oli välillä pieniä vaikeuksia vieraskielisten nimien kanssa. Muuten juontajan rooli jäi pieneksi juonto-osuuksien vähäisen määrän ja lyhyiden takia.

b) juontojen puheisisällöt: Juontojen pääasiallinen puheisisältö olivat edellä kuultujen esitysten nimet ja esittäjät sekä seuraavaksi kuultavien esitysten nimet ja esittäjät.

c) uutiset: Lähetystunnin aikana ei kuultu lainkaan uutisia.

d) *muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Noin puoli yhdeksältä lähetyksessä kuultiin sama ennakkoon nauhoitettu ”Radiokisakysymys”, joka kuului esimerkiksi Iskelmä 969:n lähetyksessä.

Kuvio 19. Radio Paitapiiskan tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

e) *musiikki ja sen esittäminen*: Tutkitun ohjelmaturkin aikana soi kaikkiaan neljätoista musiikkiesitystä, joista yksikään ei soinnut suoraan edellisen kappaleen perään. Radio Paitapiiska esittikin musiikkia itsenäisinä teoksina, joiden koskemattomuutta kunnioitettiin. Kappaleiden välissä oli aina pieni tauko sekä esittäjistä ja kappaleesta kertova lyhyt juonto.

f) *sujuvuus ja siirtymät*: Radio Paitapiiskan lähetyksestä ei pyritty tekemään erityisen soljuvaa ja saumatonta. Eri elementtien välisissä siirtymissä tauko oli paremmin sääntö kuin poikkeus, eikä yksikään äänellinen elementti liittynyt toisiinsa. Juonnoissa ei myöskään käytetty lainkaan musiikkitaustoja.

g) *yleinen tekemisen tapa*: Radio Paitapiiskan studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Yhtään ainoaa studion ulkopuolisesta maailmasta kertovaa ääntä ei lähetyksessä kuultu.

h) *mainokset*: Tunnin aikana oli kaikkiaan neljä lyhyttä mainoskatkoa, joille siirryttiin joko kanavan promon tai tunnuksen kautta. Jokaisella mainoskatkolla kuultiin vain yksi mainos. Kaksi mainostajaa oli samoja alueella toimivia yrityksiä kuin Iskelmä 969:n lähetyksessä. Kaksi spoteista oli radiomainonnan mainoksia.

3.5.5. Profiili: Radio Seinäjoki

Radio Seinäjoki on vuonna 1990 toimintansa aloittanut alun perin seinäjokelainen paikallisradioasema. Sen toimilupayhtiö Etelä-Pohjanmaan Viestintä Oy ryhtyi jo vuonna 1996 ostamaan aseman ohjelmat alihankintana Lapualla toimivalta Kevyt Kanava Oy:ltä. Vuonna 2002 Etelä-Pohjanmaan Viestintä Oy siirtyi kokonaisuudessaan Kevyt Kanava Oy:n omistukseen. Radio Seinäjoella on käytössään yksi taajuus ja Lapualla sijaitseva lähetin, jonka kuuluvuusalue kattaa suuren osan Etelä-Pohjanmaan maakuntaa. (Ylönen 2002, 119; Ala-Fossi 2005, 185–186, 207; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio Seinäjoen toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Omilla verkkosivuillaan Radio Seinäjoki kertoo olevansa nuoreen aikuiseen makuun muovattu paikallisradio, jonka musiikkivalikoima ulottuu 60-luvun ikivihreistä hiteistä aina tämän päivän tuoreimpiin uutuuksiin (Radio Seinäjoki 2005). Seinäjoella ilmestyvä sanomalehti Ilkka ei tallennuspäivänä (10.5.2005) julkaissut Radio Seinäjoen ohjelmatietoja, eikä niitä ollut tarjolla myöskään aseman verkkosivulla.

Määrällinen analyysi

Radio Seinäjoen lähetysnäytteessä oli kolmanneksi eniten musiikkia koko aineistossa. Aseman omia promoja ja tunnuksia näytteessä oli hieman vähemmän kuin sisarasema Radio Paitapiiskalla ja vastaavasti mainoksia sekä musiikkia hieman enemmän, vaikka molemmilla kanavilla esitettiin pitkälti samoja sisältöjä. Mainosten osuus Radio Seinäjoen näytteessä oli Kevyt Kanava-ryhmän toiseksi pienin.

Taulukko 61. Radio Seinäjoen sisältöaineksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	5:23:08	0:09:23	0:04:32	0:03:16	0:03:40	0:00:02	0:15:59	0:00:00	0:00:00
% näytteestä	89,8	2,6	1,3	0,9	1,0	0,0	4,4	0,0	0,0

Radio Seinäjoen lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä liki vartti (0:13:55) suomenkielistä toimituksellista puhetta, jonka osuus koko näytteestä oli 3,9 %. Lähes kaikki puhe oli rakennetyypiltään juontopuhetta (95,6 %), sillä mukana oli vain alle minuutin verran toimitettua juttua tai sähköitä (4,4 %).

Taulukko 62. Radio Seinäjoen puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	6 palv	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:00:12	0:02:26	0:04:29	0:06:48
% puheesta	1,4	17,5	32,2	48,9
% näytteestä	0,1	0,7	1,2	1,9

Radio Seinäjoen näytteessä esiintyi neljää erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Noin 80 prosenttia puheesta oli joko mm. kappaleista ja esittäjistä kertovaa muuta juontopuhetta tai viihteeksi tarkoitettua puhetta. Palvelu - ja etenkin uutissisältöjen määrä jäi vähäiseksi.

Paikallisuutta arvioitaessa Radio Seinäjoen lähetysnäytteestä ei löytynyt lainkaan lähetyspaikkakunnalle eli Lapualle sijoittuvia toimituksellisia sisältöjä. Liki kolmen minuutin mittainen osuus puheisisällöistä (17,5 %) sijoittui kuitenkin ensisijaiselle kuuluvuusalueelle ja lisäksi mukana oli lyhyt valtakunnallinen osio (1,4 %). Suurin osa (81,1 %) Radio Seinäjoen toimituksellisesta puheesta päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Radio Seinäjoen lähetysnäytteessä oli noin viisi tuntia ja kaksi-kymmentä minuuttia (5:23:08) eli 89,8 %. Tästä valtaosa (92,8 %) oli englanninkielistä ja vain noin 7,2 prosenttia suomenkielistä. Liki 60 prosenttia kaikesta näytteen musiikista oli julkaistu vuoden 2000 jälkeen, joskin suoranaisten uutuuksien osuus oli noin 14,7 %. Vanhempaa materiaalia oli mukana melko tasaisesti kolmelta aiemmalta vuosikymmeneltä (1990-luku: 15,6 %, 1980-luku: 6,2 %, 1970-luku: 12,0 %), mutta 1960-luvun musiikkia mukaan mahtui vain yksi ainoa kappale (0,9 %). Noin 5,8 prosentille näytteen musiikista ei pystytty määrittelemään julkaisuajankohtaa.

Radio Seinäjoen lähetysnäytteen musiikkisisältö jakautui yhteensä kahdeksaan eri musiikin lajityyppiin, mutta ac / pop -musiikki yksinään nousi kaikkein keskeisimmäksi genreksi liki 80 prosentin osuudella.

Taulukko 63. Radio Seinäjoen musiikkisisällöt lajityypeittäin

	1 jazz	4 rock-isk	5 rock	7 ac / pop	8 dance	9 viihde	14 k. mus	15 muu
t:min:sek	0:07:29	0:20:06	0:17:10	4:01:33	0:18:06	0:11:20	0:03:59	0:03:25
% musiikista	2,3	6,2	5,3	74,8	5,6	3,5	1,2	1,1
% näytteestä	2,1	5,6	4,8	67,1	5,0	3,1	1,1	0,9

Laadullinen analyysi

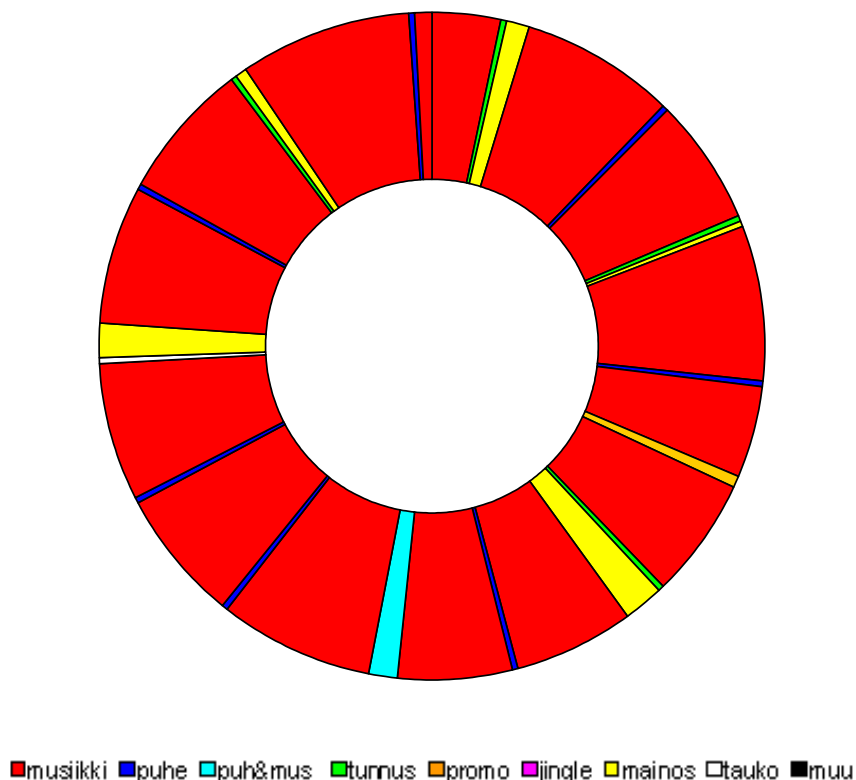
a) *juontajan / juontajien persoona*: Radio Seinäjoen aamulähetyksen vetäjä oli Niina Koivisto. Pehmeällä äänellä puhuneella Koivistolla oli välillä pieniä vaikeuksia vieraskielisten nimien kanssa. Muuten juontajan rooli jäi ohueksi juonto-osuuksien vähäisen määrän ja lyhyiden takia.

b) *juontojen puheisisällöt*: Juonnoissa pääasiallinen puheisisältö olivat edellä kuultujen esitysten nimet ja esittäjät sekä seuraavaksi kuultavien esitysten nimet ja esittäjät.

c) *uutiset*: Lähetystunnin aikana ei kuultu lainkaan uutisia.

d) *muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Noin puoli yhdeksältä lähetyksessä kuultiin sama ennakkoon nauhoitettu Radiokisakysymys, joka kuului esimerkiksi Iskelmä 969:n lähetyksessä.

Kuvio 20. Radio Seinäjoen tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

e) *musiikki ja sen esittäminen*: Tutkitun ohjelmatusajan aikana soi kaikkiaan neljätoista musiikkiesitystä, joista yksikään ei soinnut suoraan edellisen kappaleen perään. Radio Seinäjoki esittikin musiikkia itsenäisinä teoksina, joiden koskemattomuutta kunnioitettiin. Kappaleiden välissä oli aina pieni tauko sekä esittäjistä ja kappaleesta kertova lyhyt juonto.

f) *sujuvuus ja siirtymät*: Radio Seinäjoen lähetyksestä ei pyritty tekemään erityisen soljuvaa ja saumatonta. Eri elementtien välisissä siirtymissä tauko oli paremmin sääntö kuin poikkeus, eikä yksikään äänellinen elementti limittynyt toisiinsa. Juonnoissa ei myöskään käytetty lainkaan musiikkitaustoja.

g) *yleinen tekemisen tapa*: Radio Seinäjoen studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Yhtään ainoaa studion ulkopuolisesta maailmasta kertovaa ääntä ei lähetyksessä kuultu.

h) *mainokset*: Tunnin aikana oli kaikkiaan viisi lyhyttä mainoskatkoa, joille siirryttiin joko kanavan promon tai tunnuksen kautta. Jokaisella mainoskatkolla kuultiin vain

yksi mainos. Yhtä lukuun ottamatta mainostajat olivat samoja alueella toimivia yrityksiä kuin vastaavassa Radio Paitapiiskan lähetyksessä. Yksi spoteista oli radiomainonnan mainos.

3.6. Järviradio Oy

3.6.1. Profiili: Järviradio

Järviradio on vuonna 1987 Alajärvellä toimintansa aloittanut paikallisradioasema. Sitten Järvisuudun Paikallisradio Oy:lle on myönnetty lisää taajuuksia niin, että asemasta on kasvanut liki osavaltakunnallinen. Järviradiolla on nyt kaikkiaan kuusi lähetintä kolmen eri maakunnan alueella. Alajärven ja Lehtimäen lähetimet kattavat Etelä-Pohjanmaan itä- ja keskiosat sekä osan Keski-Pohjanmaata, missä kuuluvuutta kasvattaa myös Lestijärven lähetin. Keski-Suomen puolella lähetimet on sijoitettu Jyväskylään, Viitasaarelle ja Pihtiputaalle. (Ylönen 2002, 117; Järviradio 2005b; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Järviradion toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Internet-sivuillaan asema lupaa, että Järviradion ohjelmistossa on kuunneltavaa joka lähtöön. Sivulla esitellään myös muutamia aseman erikoisohjelmia sekä viikko-ohjelmiston perusrakenne. Tiistapäivien (kuten myös tallennuspäivän 10.5.2005) ohjelmaa kuvattiin aseman verkkosivuilla seuraavasti syyskuussa 2005:

6.30 Huomenta Järviradiossa 7.00 Uutiset ja sää 8.00 Kulttuuriuutisia 9.00 STT:n uutiset ja sää 9.05 Juttuja meiltä ja muualta 10.00 Nimipäivät 11.00 Uutiset ja sää 11.30 Levylautanen 12.00 Uutiset ja sää 12.05 Päivän klassinen 12.15 Muksuradio 13.00 STT:n uutiset ja sää 13.10 Ajankohtaista aalloilla jatkuu.. 14.00 Terveysuutiset 14.15 Poliitiikan kuuma linja 15.00 Uutiset ja sää 15.05 Järvisport 16.00 Onnentunti 16.45 Onnittelut ja tervehdykset 17.00 Uutiset ja sää 17.05 Paikalliskatsaus ja radiossa huomenna 17.30 Hyvän sanoman hetki 18.00 Raamattu kannesta kanteen 18.30 Järviradio soi 21.00 Yhteislähetys Järviradio/Helsingin Lahiradio Tuottaa Sana ja Ylistys 22.00 VOA (Järviradio 2005a)

Määrällinen analyysi

Järviradion lähetysnäytteessä oli viidenneksi eniten puhetta koko aineistosta. Vain kymmenen kanavan näytteessä oli vähemmän musiikkia. Taukojen määrä Järviradiolla taas oli kuudenneksi suurin ja mainosten osuus seitsemänneksi pienin.

Taulukko 64. Järviradion sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	3:56:16	1:26:54	0:18:17	0:03:13	0:01:06	0:00:34	0:11:13	0:02:27	0:00:00
% näytteestä	65,6	24,1	5,1	0,9	0,3	0,2	3,1	0,7	0,0

Järviradion lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä noin tunti ja kolme varttia (1:45:11) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli 29,2 %. Tästä puheesta lähes puolet (48,4 %) oli rakennetyypiltään juontopuhetta ja runsas kolmannes (36,7 %) toimitettuja juttuja tai sähköitä. Puhelinkontaktien osuus oli 9,5 prosenttia, mutta haastattelujen (3,2 %) ja keskustelujen (2,3 %) osuudet jäivät selvästi pienemmiksi.

Taulukko 65. Järviradion puhesisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	4 kultt	6 palv	9 last	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:31:21	0:11:32	0:00:55	0:03:56	0:15:54	0:26:15	0:15:18
% puheesta	29,8	11,0	0,9	3,7	15,1	25,0	14,5
% näytteestä	8,7	3,2	0,3	1,1	4,4	7,3	4,3

Järviradion näytteessä esiintyi yhteensä seitsemää erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Utissisältöjen osuus puheesta nousi liki kolmannekseen ja toiseksi eniten näytteessä oli viihteeksi tarkoitettua puhetta. Kenties yllättäen näytteessä oli enemmän lapsille suunnattuja puhesisältöä kuin esimerkiksi mm. kappaleista ja esittäjistä kertovaa juontopuhetta – tai ajankohtais- ja palvelusisältöjä yhteensä.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Alajärvelle sijoittuvia sisältöjaksoja näytteessä oli vain noin 3,7 prosenttia kaikesta toimituksellisesta puheesta. Noin neljännes (23,3 %) sisältöjaksoista oli täysin valtakunnallisia ja seuraavaksi eniten oli muualle Suomeen (8,4 %), johonkin EU-maahan (3,6 %) tai yleensä ulkomaille (8,9 %) sijoittuvia jaksoja vailla paikallista näkökulmaa. Noin puolet (52,0 %) Järviradion toimituksellisesta puheesta päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Järviradion näytteestä oli liki neljä tuntia (3:56:16) eli noin 65,6 %. Lähestulkoon kaikki (90,6 %) musiikki oli suomenkielistä, mukaan mahtui kuitenkin jonkin verran englanninkielisiä esityksiä (8,3 %) ja yksi instrumentaalikappale (1,1 %). Hieman yli puolet Järviradion lähetysnäytteessä soineesta musiikista oli julkaistu vuoden 1990 jälkeen: 2000-luvun musiikin osuus yksinään oli noin neljännes (25,2 %) ja varsinaisia uutuuksia luvussa on mukana noin 11,5 prosenttiyksikön verran. 1980-luvun musiikin osuus oli liki yhtä suuri kuin uutuuksien eli 11,1 prosenttia. Lisäksi Järviradion näytteessä oli muutamia esimerkkejä vanhemmasta musiikista aina 1930-luvulle asti. Ennen vuotta 1970 julkaistun musiikin osuus jäi kuitenkin yhteensä noin 7,5 prosenttiin. Reilulle viidennekselle (22,0 %) näytteen musiikista ei pystytty määrittelemään julkaisuaikajankohdtaa.

Järviradion lähetysnäytteen musiikkisisältö jakautui kaikkiaan yhdeksään eri musiikin lajityyppiin. Iskelmän ja rock-iskelmän yhteenlaskettu osuus nousee kuitenkin yli 75 prosentin aseman kaikesta musiikkitarjonnasta. Luokkaan muu luokitellut esitykset ovat Järviradion tapauksessa pääasiassa suomenkielistä lastenmusiikkia.

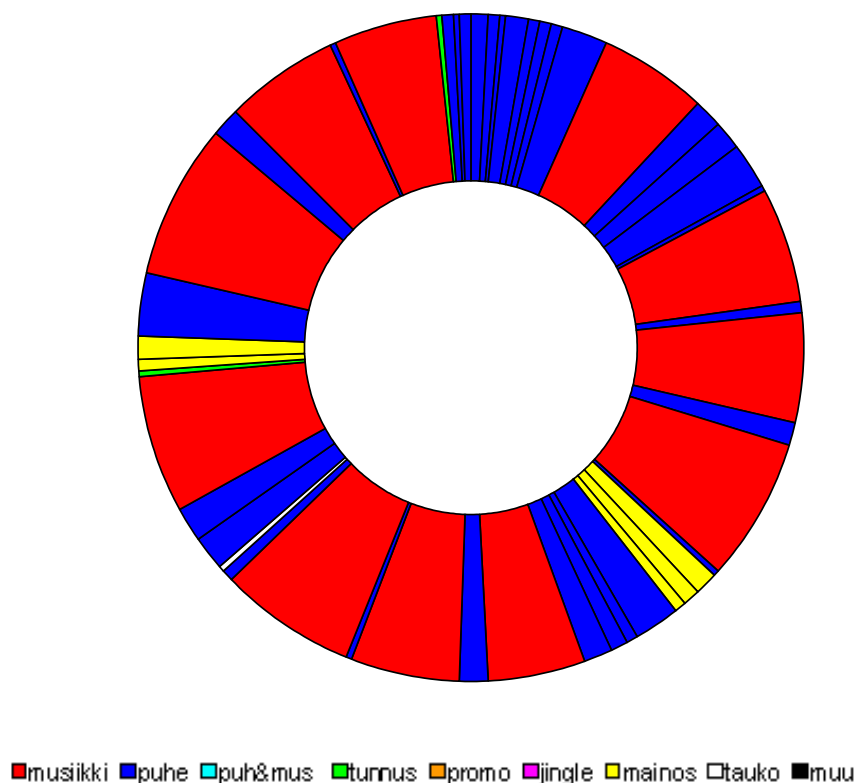
Taulukko 66. Järviradion musiikkisisällöt lajityypeittäin

	3	4	5	7	8	9	13	14	15
	iskelmä	rock-isk	rock	ac / pop	dance	viihde	country	k. mus	muu
t:min:sek	2:24:06	0:37:14	0:05:37	0:09:22	0:03:56	0:14:56	0:04:42	0:07:43	0:08:40
% musiikista	61,0	15,8	2,4	4,0	1,7	6,3	2,0	3,3	3,7
% näytteestä	40,0	10,3	1,6	2,6	1,1	4,1	1,3	2,1	2,4

Laadullinen analyysi

a) *juontajan / juontajien persoona*: Järviradion aamulähetyksen vetäjä oli hieman hajamielisen oloinen, murretta puhuva keski-ikäinen mies, joka ei esitellyt itseään tunnin aikana. Välillä juontaja kuulosti enemmänkin puhelevan itseksensä kuin kuulijalle, pitäen puheessaan taukoja, huokaillen ja välillä sanoja hakien.

Kuvio 21. Järviradion tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

b) *juontojen puheisisällöt*: Välijuonnoissa tavallisesti kuultavat asiat kuten laulujen ja esittäjien nimet tai nimipäiväsankarit olivat hieman toissijaisia Järviradion lähetyksessä. Kappaleiden nimet ja esittäjät kyllä kerrottiin, mutta usein niistä lähinnä yritettiin veistellä huumoria. Nimipäiväsankareitakin muistettiin onnitella vasta lähempänä puolta yhdeksää. Aamun keskeisin aihe olikin juontajan esittämä kysymys siitä, miksi vuosittain noin 2500 vasenkätistä ihmistä kuolee käytännössä turhaan. Samaa asiaa oli arvuuteltu tuloksetta jo edellisenä iltapäivänä. Juontaja myös lähetti terveisiä aseman muille juontajille pariinkin otteeseen. Hän kertoi myös poliisi ja blondi -vitsin sekä referoi uutista poliisin tutkaan 250 km tunnissa ajaneesta motoristista.

c) *uutiset*: Järviradio käytti kahdeksalta STT:n ääniuutisia. Reilun kahden minuutin mittaisen lähetyksen juonsi Piritta Rautavuori. Uutisten kärkiaiheet olivat Venäjän ja EU:n uutta yhteistyöohjelmaa koskevat neuvottelut Moskovassa sekä USA:n presidentti Bushin vierailu Georgiassa. Rautavuori esitti sähkeet selkeästi ja luontevasti. STT:n valtakunnallisen sähkeutislähetyksen ääni käytettiin sellaisenaan ilman mitään taustoja tai lisäyksiä. Uutisten jälkeen juontaja kommentoi ensin uutisten lopussa kuultua uutista Suomen jääkiekkomenestyksestä ja kertoi sen jälkeen säätietoja.

d) *muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Lähetystunnilla ei ollut uutisten lisäksi mitään varsinaista otsikoitua osuutta. Ohjelmavirta paremminkin eteni lähetykseen soittaneiden kuuntelijoiden ehdoilla. Tunnin ensimmäinen soittaja ei arvuutellut syytä vasenkätisten kuolemiin, vaan soitti näytteen 18 vuoden takaisesta Radio Jämsän lähetyksestä. Toiselle, etunimeltä tuntemalleen soittajalle juontaja heitti etukäteen ”täsmäkysymyksen”, kuinka kauan kestäisi maailman ympäri juokseminen päivän-tasaajan kohdalta ja saikin Ilpon vastaamaan tähän kysymykseen. Kolmas soittaja puolestaan arvuutteli vasenkätisten kohtaloa ja ehdotti samalla ohjelmaa liikunta-vammaisten liikenneasioista. Lopulta viides, itsekkin vasenkätinen soittaja Jyväskylästä tiesi, että syynä ennenaikaisiin kuolemiin oli oikeakätisille suunniteltujen työkalujen käyttö ja sai palkinnoksi kuulla toivekappaleensa.

e) *musiikki ja sen esittäminen*: Järviradion lähetyksessä soi tunnin aikana yhteensä yksitoista musiikkiesitystä, joista yksikään ei soinut suoraan edellisen kappaleen perään. Muuten musiikin esittämisessä ei ollut mitään varsinaista säännönmukaisuutta, vaan juontaja käsitteli musiikkiesityksiä tarvittaessa miten tahtoi, mikäli joku muu asia lähetyksessä meni sillä hetkellä tarkeysjärjestyksessä edelle. Välillä kappaleet alkoivat pienen tauon kautta, toisinaan juontaja puhui niiden päälle.

f) *sujuvuus ja siirtymät*: Järviradion lähetyksessä sujuvuuteen ja saumattomiin siirtymiin ei kiinnitetty juurikaan huomiota. Lähetys saattoi kappaleen jälkeen hypätä täysin uuteen aiheeseen ilman mitään selityksiä sen mukaan, mitä suoraan lähetykseen soittanut kuulija kulloinkin halusi kertoa. Kerran juontaja myös ehti parahiksi juontaa laulun sisään ja soittaa siitä kolme–neljä tahtia, mutta saman tien pysäytti levyn alkuunsa ja otti suoraan lähetykseen soittajan, joka tuloksetta arvuutteli hetken oikeaa vastausta ennen kuin levyn soittaminen aloitettiin uudelleen alusta.

g) *yleinen tekemisen tapa*: Järviradion studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Näin studion ja ulkomaailman välinen yhteys lähetyksessä rakennettiin lähinnä useiden kuuntelijoiden suorien puhelinsoittojen varaan.

h) *mainokset*: Mainoskatkoja tunnin aikana oli vain kaksi ja molempiin mentiin lyhyen kanavatunnuksen kautta. Katkoilla kuultiin yhteensä neljä eteläpohjalaisten yritysten mainosta. Muilta alueilta ei mainoksia ollut eikä liioin valtakunnallisia mainostajia. Mainosspotit olivat myös varsin kotikutoisen kuuloisia.

3.7. Kansan Radioliitto ry & Co.

3.7.1. Profiili: Låhiradio

Låhiradio on vuonna 1988 toimintansa aloittanut helsinkiläinen paikallisradioasema. Aseman toiminta on jaettu neljån toimiluvanhaltijan eli Kansan Sivistystystön Liiton, Kansan Radioliiton, Samfundet Folkhålsanin ja Työvåen Sivistysliiton Helsingin opintojårjestön kesken siten, ettå kullakin taholla on omat viikoittaiset låhetysaikansa. Låhiradiolla on kåytössåån yksi låhetystaajuus ja sen kuuluvuusalue kattaa Helsingin lisåksi Espoon ja Vantaan. (Ylõnen 2002, 117; Låhiradio 2005; Viestintåvirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myõs Låhiradion toimiluvassa edellytetåån, ettå ohjelmiston tulee sisåltåå tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekå ediståå paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisåksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvån journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten nåkemysten kåsittelysså. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, ettå asema voi tilapåisestå vålittåå låhettimiståån eri ohjelmistoja, jolloin låhetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Aseman verkkosivujen mukaan Låhiradio on kansalaiskanava. Sivuilla kerrotaan myõs, ettå tiistaipåivien ohjelma-aika on jaettu Samfundet Folkhålsanin, Työvåen Sivistysliiton ja Kansan Radioliiton kesken (Låhiradio 2005). Helsingin Sanomissa julkaistujen ohjelmätietojen mukaan aseman ohjelmatarjonta tallennuspåivånå (10.5.2005) oli seuraavanlainen:

07.00 Radio Folkhålsan 14.00 Suomen Radio- ja TV-selostajat, koulutusprojekti. 14.15 Iltapåivå Låhiradiossa 14.30 Åånitearkiston aarteita 15.00 Takapotku 15.30 Magneetti 16.00 Salarakas 16.30 Helsingin henki 17.00 Palapeli 18.00 KTV – kunnalliset 18.30 Eurooppa-kanava 18.45 Vålipala 19.00 Rush Hour 20.00 Låppåvikahåiriõ 21.00 Rukouspalvelu Pohjanmaalta 22.00 Yõvieras.
(Helsingin Sanomat 10.5.2005)

Måårållinen analyysi

Låhiradion låhetysnåytteesså oli koko aineiston ylivoimaisesti eniten puhetta ja våhiten musiikkia. Låhiradio oli myõs yksi niistå kolmesta aineiston asemasta, joiden nåytteesså mainoksia ei ollut lainkaan.

Taulukko 67. Låhiradion sisåltõaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	0:56:21	4:33:24	0:17:03	0:00:32	0:00:00	0:12:18	0:00:00	0:00:22	0:00:00
% nåytteestå	15,7	75,9	4,7	0,1	0,0	3,4	0,0	0,1	0,0

Låhiradion låhetysnåytteesså oli ruotsinkielistå toimituksellista puhetta yli kolme ja puoli tuntia (3:40:16) ja suomenkielistå toimituksellista puhetta sitåkin reilun tunnin verran (1:10:11) eli yhteenså melkein viisi tuntia (4:50:27). Tåmå on yhtenså noin 80,7 prosenttia koko nåytteestå. Pååosa eli noin kolme tuntia ja kolme varttia (77,5 %) tåstå puheesta oli rakennetyypiltåån haastatteluja. Juontopuhetta oli noin tunnin verran (21,5) ja lisåksi nåytteesså oli yksi lyhyt puhelinkontaktiosuus (1,0 %).

Taulukko 68. Lähiradion puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	3 asia	4 kultt	6 palv	7 urh	11 opet	13 muu
t:min:sek	0:05:54	0:05:39	0:28:02	0:24:05	2:06:21	0:09:44	0:57:31	0:33:11
% puheesta	2,0	1,9	9,7	8,3	43,5	3,4	19,8	11,4
% näytteestä	1,6	1,6	7,8	6,7	35,1	2,7	16,0	9,2

Lähiradion näytteessä esiintyi yhteensä kahdeksaa erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Suurimmaksi yksittäiseksi ryhmäksi nousivat palvelutyyppiset sisältöosuudet ja toiseksi eniten löytyi opetuksellisia sisältöjä. Niiden yhteinen osuus koko näytteestä oli noin puolet.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Helsinkiin sijoittuvia sisältöjaksoja oli näytteessä reilun tunnin verran eli noin 22 prosenttia Lähiradion toimituksellisesta puheesta. Muualle Suomeen sijoittuvia jaksia oli hieman vajaa vartti eli noin 4,8 prosenttia. Pääkaupunkiseudulle, yleensä Suomeen tai ulkomaille sijoittuvia sisältöjaksoja mukana oli yhteensä 2,5 prosenttia. Kuitenkin valtaosa (71,7 %) eli noin kolme ja puoli tuntia Lähiradion toimituksellisesta puheesta päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Lähiradion näytteestä oli hieman vajaa tunti (0:56:21) eli noin 15,7 %. Siitä noin kaksi kolmasosaa (66,8 %) oli englanninkielistä ja vajaa viidennes (18,7 %) suomenkielistä. Mukana oli myös hieman espanjankielistä (6,4 %) musiikkia ja pari instrumentaalikappaletta (8,0 %). Vajaa kolmannes (29,3 %) näytteen musiikista oli julkaistu 2000-luvulla ja neljännes (25,2 %) oli uutuuksia. 1960-luvulta näytteen musiikista oli noin 11 prosenttia eli lähes kaksi verroin 1950-luvun (7,4 %), 1980-luvun (6,5 %) tai 1990-luvun (6,4 %) musiikkia enemmän. 1970 -luvun musiikkia näytteestä ei löytynyt lainkaan, tosin osalle (14,2 %) musiikista ei luokituksessa pystytty määrittelemään julkaisuajankohtaa.

Vaikka rockmusiikin osuus kaikesta Lähiradion musiikista oli liki kolmannes, näytteen musiikkisisältö jakautui muuten varsin tasaisesti yhteensä seitsemään eri musiikin lajityyppiin.³⁵

Taulukko 69. Lähiradion musiikkisisällöt lajityypeittäin

	1 jazz	2 blues	4 rock-isk	5 rock	7 ac / pop	14 k. mus	15 muu
t:min:sek	0:01:22	0:02:55	0:06:54	0:18:06	0:09:09	0:09:54	0:08:01
% musiikista	2,4	5,2	12,2	32,1	16,2	17,6	14,2
% näytteestä	0,4	0,8	1,9	5,0	2,5	2,8	2,2

Laadullinen analyysi

a) *juontajan / juontajien persoona*: Lähiradion aamuohjelmana oli Radio Folkhälsan, jota juonsi selkeästi ruotsia artikuloiva, nuoren kuuloinen ja sujuvapuheinen mies. Hän ei tunnin aikana lainkaan esitellyt itseään.

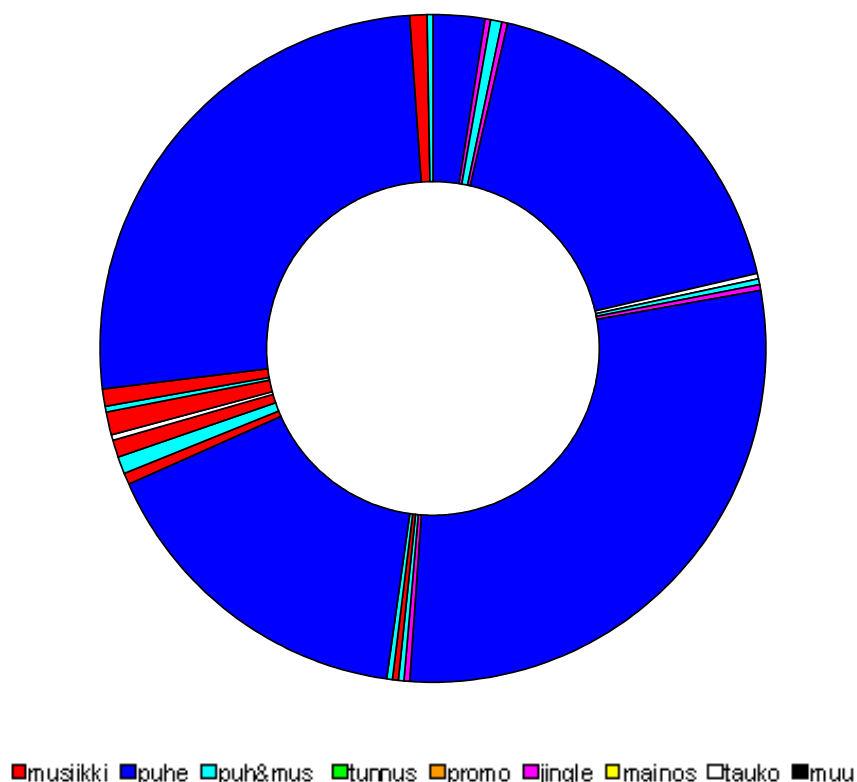
³⁵ Tarkistuksessa ilmeni, että luokituksessa tapahtuneen virheen takia dance -genreen kuuluva hiphop -musiikki on Lähiradion kohdalla sijoitettu luokkaan muu (15). Tämä ei kuitenkaan vaikuttanut Lähiradion musiikkitarjonnalle laskettuun monipuolisuusindeksin arvoon.

b) juontojen puheisällöt: Ruotsinkieliset juonnot olivat hyvin pelkistettyjä: niissä kerrottiin lähinnä, ketä edellisessä jutussa haastateltiin ja mistä aiheesta sekä ketä seuraavassa Radio Folkhälsanin ohjelmassa kuultaisiin ja mistä aiheesta. Esimerkiksi taustalla soivia musiikkiesityksiä ei nimetty.

c) uutiset: Lähetystunnin aikana ei kuultu lainkaan uutisia.

d) muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat: Tunnin aikana kuultiin yhteensä viisi juontajan etukäteen studion ulkopuolella tekemää pitkää, ruotsinkielistä haastattelua, joista neljä kuultiin kokonaan. Margareta Illmania haastateltiin kahdestakin eri aiheesta eli hänen uudesta kirjastaan sekä ruokaperinteiden muodostumisesta. Nesteen merkityksestä ihmisen terveydelle kertoi Carola Ray, kun taas Ulli Willför-Nyman puhui poika- ja tyttötyöstä ja Per-Erik Weckström puolestaan tupakoinnin haitoista.

Kuvio 22. Lähiradion tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

e) musiikki ja sen esittäminen: Musiikkia lähetyksessä kuultiin vain ja ainoastaan pitkien haastattelujen välisten juontojen taustana. Yhtään kappaletta ei kuultu kokonaan, vaan musiikki häivytettiin pois lähes saman tien kun puheohjelmasta kertova juonto oli ohi.

f) sujuvuus ja siirtymät: Lähiradion lähetyksestä ei pyritty tekemään erityisen soljuvaa ja saumatonta. Eri elementtien välisissä siirtymissä tauko oli paremmin sääntö kuin poikkeus, eikä yksikään äänellinen elementti liittynyt toisiinsa. Musiikkia käytettiin lähinnä kahden eri haastattelun välisen siirtymän merkinä.

g) *yleinen tekemisen tapa*: Lähetys koostui pääasiassa studion ulkopuolella etukäteen tallennetuista haastatteluista. Niiden välissä kuultiin vain lyhyitä, suorana tai suoran kuuloisena lähetyksenä studiossa tehtyjä juonto-osuuksia. Tunnin aikana ei kuultu ainuttakaan kuuntelijoilta saatua soittoa tai viestiä.

h) *mainokset*: Lähetystunnin aikana ei kuultu lainkaan mainoksia.

3.8. Pohjois-Savon Paikallisradio Oy

3.8.1. Profiili: Oikea Asema

Oikea Asema on vuonna 1985 toimintansa aloittanut kuopiolainen paikallisradio-asema. Tosin aseman toiminta kertaalleen päätyi vuosituhaten vaiheessa ja uusi omistaja eli Pohjois-Savon Paikallisradio Oy käynnisti toiminnan Kuopiossa uudelleen nimellä Radio Salminen. Vuoden 2001 alusta sekä Kuopiossa että Varkaudessa kuitenkin palattiin käyttämään nimeä Oikea Asema. Pohjois-Savon Paikallisradio Oy:llä on käytössään yhteensä viisi taajuutta, joista Iisalmen, Sonkajärven ja Siilinjärven lähettimet välittävät Radio Salmisen ohjelmaa. Varkauden taajuudella lähetetään ohjelmaa nimellä Radio Varkaus ja Kuopion taajuudella toimii Oikea Asema, jonka kuuluvuusalue kattaa Kuopion ja sen lähiympäristön. (Ylönen 2002, 118; Ala-Fossi 2005, 267, 279; Oikea Asema 2005b; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Oikean Aseman toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Verkkosivuillaan Oikea Asema lupaa olla keskellä elämää, lähellä ihmistä ja lähellä sinua. (Oikea Asema 2005b) Savon Sanomissa tutkimuspäivänä (10.5.2005) julkaistut Oikean Aseman ohjelmatiedot olivat pääpiirteissään samat, mutta huomattavasti vähemmän yksityiskohtaiset kuin aseman omalta verkkosivulta löytynyt tiistain ohjelmakaavio:

05.00 Aamuvirkku. Kotimaista herättelymusiikkia. 06.00 STT:n uutiset tasatunnein 06.00–22.00 06.03 Aamumakasiini. Studiossa Hannu & Anssi klo 08.00 asti – hyvää huomenta! 08.10 Aamuvisa. Soita studioon numeroon 017-3660 967 08.30 Alueuutiset 08.50 Onnenhetki. Soita ja onnittele ystäviä ja tuttavien suorassa lähetyksessä – soita numeroon 017-3660 967 09.10 Terveysuutiset – ajankohtaista tietoa terveydestä 09.20 Menovinkit – kuuluvuusalueen tapahtumat ja parhaat meiningit 09.30 Alueuutiset 09.40 Musaposti – levyuutuudet ja mielenkiintoiset artistit esittelyssä 09.50 Viihdeuutiset – viihdemaailman kuulumiset 10.03 Iskelmän kavaladi 10.30 Alueuutiset 11.03 Lounasbaari – ajankohtaisia asioita, mielenkiintoisia ihmisiä ja haastatteluja 13.03 Iltapäivämakasiini. Ajankohtaisia asioita, haastatteluja ja studiovieraita. 13.30 Alueuutisotsikot 13.33 Iltapäivämakasiini jatkuu... 14.30 Alueuutisotsikot 13.33 Iltapäivämakasiini jatkuu... 15.15 Musaposti – levyuutuudet ja mielenkiintoiset artistit esittelyssä 15.30 Alueuutiset 15.33 Iltapäivämakasiini jatkuu... 16.30 Alueuutiset 16.40 Terveysuutiset – ajankohtaista tietoa terveydestä 17.03 Listasuositukset – toimittajana Pentti Teräväinen 17.30 Alueuutiset 17.33 Listasuositukset jatkuu... 18.03 Radio soikoon – parasta musiikkia tähtitaivaan alla. (Oikea Asema 2005a)

Määrällinen analyysi

Oikea Asema oli yksi niistä kolmesta asemasta koko aineistossa, joilla musiikin osuus lähetyksnäytteestä oli alle puolet. Musiikin käyttö myös puheen taustalla jäi suhteellisen vähäiseksi, sillä näytteessä oli viidenneksi eniten puhetta ilman musiikkitaustaa. Samaan aikaan mainosten osuus Oikean Aseman lähetyksnäytteessä oli toiseksi suurin.

Taulukko 70. Oikean Aseman sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	2:51:38	1:30:33	0:40:34	0:06:04	0:02:54	0:00:00	0:48:15	0:00:02	0:00:00
% näytteestä	47,7	25,2	11,3	1,7	0,8	0,0	13,4	0,0	0,0

Oikean Aseman lähetyksnäytteeseen sisältyi yhteensä reilut kaksi tuntia (2:11:07) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli 36,4 %. Puheesta noin kolmannes (33,9 %) oli rakennetyypiltään haastatteluja ja keskusteluja oli melkein saman verran (29,7 %). Toimitettujen juttujen tai sähkeiden osuus oli noin viidennes (21,7 %) ja juontopuhetta mahtui mukaan noin parikymmentä minuuttia eli 15,1 prosenttia.

Taulukko 71. Oikean Aseman puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	3 asia	4 kultt	5 mus	6 palv	7 urh	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:22:31	0:06:37	0:02:13	0:10:08	0:19:59	0:53:53	0:04:09	0:04:18	0:07:19
% puheesta	17,2	5,0	1,7	7,7	15,2	41,1	3,2	3,3	5,6
% näytteestä	6,3	1,8	0,6	2,8	5,6	15,0	1,2	1,2	2,0

Oikean Aseman näytteessä esiintyi yhteensä kahdeksaa erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Suurin yksittäinen sisältötyyppiryhmä olivat erilaiset palvelusisällöt. Uutisten osuus oli puolestaan liki samaa luokkaa kuin musiikista kertovien sisältöjaksojen, sen sijaan viihteen sekä mm. kappaleista ja esittäjistä kertovan juontopuheen osuus jäi varsin pieneksi.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Kuopioon sijoittuvia sisältöjaksoja näytteessä oli noin tunnin verran eli 44,0 prosenttia kaikesta toimituksellisesta puheesta. Kuuluvuusalueelle tai maakuntaan sijoittuvia sisältöjaksoja oli puolestaan yhteensä noin 5,3 prosenttia. Yhdessä lyhyessä sisältöjaksossa (1,7 %) kansainvälisiin asioihin oli löytynyt paikallinen näkökulma, mutta muuten valtakunnallisia (6,9 %), muualle Suomeen (1,3 %), EU-maihin (6,7 %) tai yleensä ulkomaille sijoittuvia (4,1 %) sisältöjaksoja ei paikallistettu. Hieman vajaa kolmannes (29,8 %) Oikean Aseman toimituksellisesta puheesta päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Oikean Aseman näytteestä oli hieman alle kolme tuntia (2:51:38) eli 47,7 %. Liki kaksi kolmannesta musiikista (63,4 %) oli suomenkielistä ja noin kolmannes (33,5 %) puolestaan englanninkielistä. Mukana oli myös yksi italiankielinen esitys (1,1 %) ja hieman instrumentaalimusiikkia (2,1 %). Oikean Aseman musiikkivalinnoissa painottuivat enemmän suhteellisen uudet kappaleet, sillä 1960-

luvun (3,2 %) ja 1970-luvun (3,0 %) oli mukana vain hieman. Uutuuskappaleita (16,7 %), 1990-luvun (14,7 %) ja 1980-luvun (18,1 %) musiikkia oli seassa melko tasaisesti, mutta viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana julkaistujen osuus nousi yli neljänneksen (27,1 %). Tällä kertaa 17,2 prosenttia musiikista jäi luokituksessa vaille varmuutta julkaisuajankohdasta.

Oikean Aseman lähetyksnäytteen musiikkisisältö jakautui yhteensä seitsemään eri musiikin lajityyppiin. Sen musiikkitarjonta muodostuu kuitenkin pääasiassa kolmen eri tasavahvan genren eli iskelmien, rock-iskelmien ja ac / pop-musiikin yhdistelmänä.

Taulukko 72. Oikean Aseman musiikkisisällöt lajityypeittäin

	3 iskelmä	4 rock-isk	5 rock	7 ac / pop	8 dance	9 viihde
t:min:sek	0:47:35	0:52:10	0:05:53	0:52:00	0:03:14	0:10:46
% musiikista	27,7	30,4	3,4	30,3	1,9	6,3
% näytteestä	13,2	14,5	1,6	14,4	0,9	3,0

Laadullinen analyysi

a) juontajan / juontajien persoona: Oikean Aseman aamulähetyksen vetäjänä oli nuorehko naisjuontaja, joka oli ensimmäisen kerran äänessä vasta hieman ennen puoli yhdeksää. Hieman epäselvästi artikuloanut ja osuutensa kiireisen oloisesti esittänyt juontaja jäi paitsi nimettömäksi, myös varsin etäiseksi hahmoksi.

b) juontojen puheisisällöt: Juontaja oli siis äänessä vain kahdesti: ensimmäisessä juonossaan hän kertoi seuraavan kappaleen nimen ja puffasi ”Hessun toimittamia uutisia” jotka kuultaisiin aivan kohta. Seuraavan kerran juontaja tuli lähetykseen vasta noin varttia vaille yhdeksän kertomaan menovinkkejä.

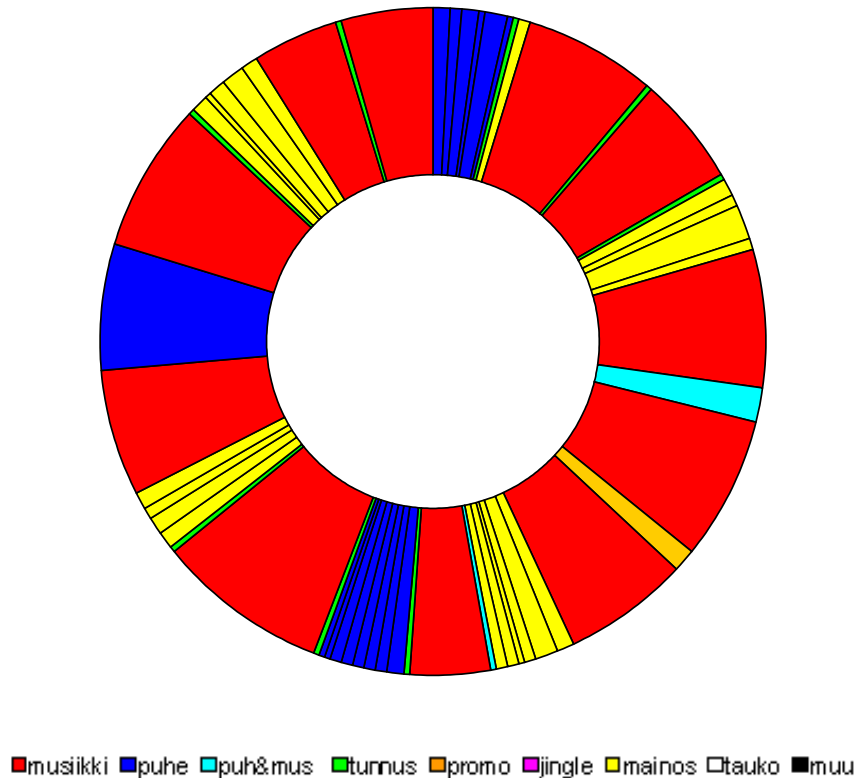
c) uutiset: Oikea Asema käytti kello kahdeksalta STT:n ääniuutisia. Reilun kahden minuutin mittaisen lähetyksen juonsi Piritta Rautavuori. Uutisten kärkiaiheet olivat Venäjän ja EU:n uutta yhteistyöohjelmaa koskevat neuvottelut Moskovassa sekä USA:n presidentti Bushin vierailu Georgiassa. Rautavuori esitti sähköiset selkeästi ja luontevasti. STT:n valtakunnallisen sähköutislähetyksen ääni ajettiin sellaisenaan ilman mitään taustoja tai lisäyksiä. Heti uutisten jälkeen kuultiin matkatoimiston mainos, jossa viitattiin aurinkoon ja lämpöön, mutta sääennustetta ei kuultu.

Oikean Aseman omat, mahtipontisin tunnuksin varustetut maakunnalliset alueuutiset esitettiin puolen aikoihin. Kokonaisuudessaan noin kolmen minuutin uutispaketin juonsi Heikki Kokko. Selkeästi esitetyn ja ilman musiikkitaustoja tehdyn sähköutislähetyksen kärkiaiheet olivat Kuopiossa tehty tutkimus Pohjois-Savon yritysten työvoimatarpeiden kehityksestä sekä Kuopion kaupunginhallituksen esitys uudeksi sosiaali- ja terveysjohtajaksi. Uutislähetyksen loppuun sisältyi myös alueellinen sää.

d) muut puheisisällöt ja otsikko-ohjelmat: Uutisten lisäksi tunnilla oli kaksi muutakin oman otsikon saanutta puheisisältökokonaisuutta. Noin minuutin mittainen ”Kino Kuvakukon ohjelmistoa” oli häiritsevän mykkäelokuvateeman päälle puhuttu, ilmeisesti sponsoroitu selostus paikallisessa elokuvateatterissa parhaillaan tarjolla olevista elokuvista. (Osuutta seuranneen musiikkiesityksen jälkeen kuultiin kanavan

oman elokuvaohjelman promo.) Toisella puolituntisella kuullut ”Menovinkit” olivat juontajan toteuttama liki neliminuuttinen suora puheosuus, jossa kerrottiin sekä Kuopiossa että Nilsissä lähetyspäivänä tarjolla olleista yleisötapahtumista.

Kuvio 23. Oikean Aseman tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

e) *musiikki ja sen esittäminen*: Tutkitulla lähetystunnilla kuultiin kaikkiaan yksitoista musiikkiesitystä, jotka kolmessa tapauksessa soivat peräkkäin vain lyhyen kanavatunnuksen tai promon erottamina. Musiikille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni kanavatunnuksiin tai muihin edellisiin tai seuraaviin elementteihin.

f) *sujuvuus ja siirtymät*: Oikean Aseman lähetyksessä ei ollut taukoja, mutta eri elementtejä ei liioin pyritty limittämään toisiinsa, vaan seuraava alkoi sujuvasti heti siitä mihin edellinen loppui. Juontaja puhui kappaleen alun päälle vain kerran eikä juonto-osuuksien taustalla käytetty erillisiä musiikkitaustoja.

g) *yleinen tekemisen tapa*: Studiossa ei tunnin aikana käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Oikean Aseman lähetyksessä ei liioin ollut yhtään kuulijoiden lähettämää viestiä tai puhelinhaastattelua. Studion ulkopuolisesta maailmasta muistuttivat lähinnä uutiset ja menovinkit.

h) *mainokset*: Tunnin aikana oli kaikkiaan neljä mainoskatkoa, joiden aluksi kuultiin aina selvä kanavatunnus. Katkoilla kuultiin yhteensä 18 mainospottia, jotka olivat pääasiassa paikallisten tai alueellisten yritysten mainoksia. Mukana oli myös laajemmalla alueella toimivia yrityksiä, joiden mainokset oli paikallistettu lisäämällä

viittaukset Kuopion yksiköihin. Joissakin mainoksissa esiintyi valtakunnallisesti tunnettu viihdeentekijä, mutta eräässä mainoksessa esiintyi yrittäjä itse Savon murretta puhellen. Lisäksi lähetyksessä kuultiin katkojen ulkopuolella yksi mainossotti heti STT:n uutisten jälkeen.

3.9. Turun Paikallisradio Oy / TS-yhtymä

3.9.1. Profiili: Radio Auran Aallot

Auran Aallot on vuonna 1985 toimintansa aloittanut turkulainen paikallisradioasema. Sen toimilupayhtiö Turun Paikallisradio Oy on vuodesta 1993 ollut osa muun muassa Turun Sanomia julkaisevaa TS-yhtymää.³⁶ Auran Aaltojen käytössä on kolme lähetintä, joiden kuuluvuusalue kattaa käytännössä koko Varsinais-Suomen. (Ylönen 2002, 119; TS-yhtymä 2004, 5–6; Auran Aallot 2005; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Auran Aaltojen toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Verkkosivuillaan Auran Aallot lupaa kuuntelijoilleen 80- ja 90-lukujen klassikoita ja tämän päivän parhaita uutuuksia. Lisäksi asema lupaa soittaa musiikkia, jossa on enemmän vaihtelua kuin valtakunnallisilla kanavilla. Auran Aaltojen kohderyhmä ovat 25–40-vuotiaat varsinaissuomalaiset. (Auran Aallot 2005) Huolimatta siitä, että TS-yhtymä itse omistaa myös radioasemia, Turun Sanomat ei tutkimuspäivänä (10.5.2005) julkaissut lainkaan radiokanavien ohjelmatietoja. Auran Aaltojen päivittäinen ohjelmarunko näytti aseman verkkosivujen mukaan syyskuussa 2005 seuraavalta:

07.00–11.00 METROPOLI KLO 07–09 SAMI KURONEN JA SAIJA PALIN 7.10 Hyvää Huomenta Turku! 7.15 Sää 5vrk Turku 7.40 Aamun lehdet 7.50 Aamun Urheilu-uutiset 8.05 Hyvää huomenta Turku! 8.40 Viihdeuutiset 8.45 TV tänään Uutiset ja sää tasatunnein, uutisotsikot 7.30 ja 8.30 Katso lisää Metropolin sivulta! 11.00–13.00 JUONTAJANA HARRI MOISIO Uutiset ja sää tasatunnein Keskiviikkoisin 12.00–13.00 Portinvartijan unelmat. Talonmiehet Ronkanen ja Sjöberg vauhdissa Torstaisin 12.00–13.00 Isi ja Tommi. Ikinuoren Tommin seikkailut aikuisien maailmassa. 13.00–17.00 JUONTAJANA OSKU NURMI 13.30 Viikon sää 16.15 Turku-tv:n uutishuone Uutiset ja sää tasatunnein Tiistaisin 14.30 Jalkapallon viikkokatsaus Perjantaisin 16.30 Aimo Annos 16.45 Uutisankan Tutkimukset 14.15 Esittelyssä viikon ensi-iltaelokuva 17.00–06.30 80- ja 90-lukujen klassikoita ja parhaita (Auran Aallot 2005)

Määrällinen analyysi

Auran Aaltojen lähetyksenäytteeseen sisältyi koko aineiston neljänneksi eniten erilaisia tunnuksia. Myös musiikkitaustan käyttö puheosuuksissa oli varsin runsasta, sillä näytteessä oli viidenneksi vähiten puhetta ilman ns. musiikkipetiä. Mainosten osuus Auran Aaltojen lähetyksenäytteessä oli puolestaan kuudenneksi suurin.

³⁶ TS-yhtymä omistaa myös Salon Alueradio Oy:n ja sen paikallisradioaseman nimeltä Radio 88,2.

Taulukko 73. Auran Aaltojen sisältöaineksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	3:59:53	0:06:28	0:59:19	0:13:15	0:04:52	0:00:00	0:35:25	0:00:50	0:00:00
% näytteestä	66,6	1,8	16,5	3,7	1,4	0,0	9,8	0,2	0,0

Auran Aaltojen lähetyšnäytteeseen sisältyi yhteensä reilun tunnin verran (1:05:47) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli 18,3 %. Tästä puheesta hieman yli puolet (55,8 %) oli rakennetyypiltään toimitettuja juttuja tai sähkeitä ja vajaa kolmannes (28,4 %) oli juontopuhetta. Keskustelujen osuus oli noin 8,9 prosenttia eli enemmän kuin haastattelujen (3,0 %) ja puhelinkontaktien (3,8 %) osuus yhteensä.

Taulukko 74. Auran Aaltojen puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	3 asia	5 mus	6 palv	7 urh	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:32:20	0:03:12	0:00:17	0:00:31	0:03:59	0:06:06	0:14:13	0:05:09
% puheesta	49,2	4,9	0,4	0,8	6,1	9,3	21,6	7,8
% näytteestä	9,0	0,9	0,1	0,1	1,1	1,7	3,9	1,4

Auran Aaltojen näytteessä esiintyi yhteensä kahdeksaa erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Uutisten osuus kaikesta puheesta oli noin puolet ja viihteeksi tarkoitetun puheen noin viidennes. Yhdenkään muun sisältötyypin osuus puheesta ei yltänyt yli kymmenen prosentin ja kahden osuudet jäivät alle prosentin.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Turkuun sijoittuvia sisältöjaksoja näytteessä oli noin yhdeksän minuuttia eli 13,8 prosenttia kaikesta toimituksellisesta puheesta. Kuuluvuusalueelle tai maakuntaan sijoittuvia sisältöjä mukana oli yhteensä 6,7 prosenttia. Muualle Suomeen sijoittuvia sisältöjaksoja oli noin 5,9 prosenttia ja täysin valtakunnallisia taas 18,1 prosenttia. EU-maihin (9,8 %) tai muuten ulkomaille (6,0 %) sijoittuvat sisältöjaksot olivat yleensä vailla paikallista näkökulmaa: sellainen löytyi vain yhdessä alle minuutin puheosuudessa (1,1 %). Noin 38,8 prosenttia Auran Aaltojen toimituksellisesta puheesta päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Auran Aaltojen näytteestä oli melko tarkasti neljä tuntia (3:59:53) eli 66,6 %. Tästä valtaosa (78,6 %) oli englanninkielistä ja vain 12,1 prosenttia suomenkielistä. Mukana oli myös hieman ranskankielistä (3,0 %) musiikkia sekä jokunen esitys ruotsiksi (1,4 %), espanjaksi (1,3 %) ja italiaksi (1,8 %). Yhden kappaleen (1,8 %) osalta tiedot puuttuvat. Auran Aaltojen lähetyšnäytteessä soi vain yksi 1970-luvun kappale (1,6 %), mutta 1980-luvun (14,5 %) ja 1990-luvun (13,3 %) musiikkia oli mukana kumpaakin likimain yhtä paljon. Noin neljännes puolestaan oli nykymusiikkia (24,4 %) ja uutuuksia 17,2 prosenttia. Noin kolmannekselle (29,0 %) näytteen musiikista ei luokituksessa pystytty määrittelemään julkaisuaikakohtaa.

Auran Aaltojen lähetyšnäytteen musiikkisisältö jakautui kaikkiaan kuuteen eri musiikin lajiin, lisäksi mukana on tunnistamattomien luokka, koska yhden musiikkikappaleen tiedot puuttuvat. Aseman musiikkitarjonta näyttää muodostuvan

lähinnä ac / pop -musiikin, rockin ja dancen yhdistelmästä, jossa on mukana hieman myös raskaampaa rockia.

Taulukko 75. Auran Aaltojen musiikkisisällöt lajityypeittäin

	3 iskelmä	5 rock	6 heavy	7 ac / pop	8 dance	15 muu	16 ei tunn.
t:min:sek	0:01:06	0:48:48	0:10:40	2:18:27	0:32:13	0:04:18	0:04:21
% musiikista	0,5	20,3	4,4	57,7	13,4	1,8	1,8
% näytteestä	0,3	13,6	3,0	38,5	8,9	1,2	1,2

Laadullinen analyysi

a) juontajan / juontajien persoona: Auran Aaltojen aamulähetyksen juontajaparina olivat Sami Kuronen ja Kirsi Ranto. Juontajat eivät olleet tasavertaisia toimijoita, eikä heidän keskinäinen kommunikaationsa juurikaan tuonut juonnoille lisäarvoa. Lähetysten yleistä vetovastuuta kantoi Kuronen, kun taas Rannolla oli lähinnä omat tarkkaan rajatut osuutensa, joiden ulkopuolella hänen panoksensa jäi aika pieneksi.

b) juontojen puhesisällöt: Juonnoissa kerrottiin yleensä ensiksi edellä soineen ja / tai seuraavan kappaleen nimi, kellonaika ja puffattiin jotakin lähetyksessä hetken kuluttua seuraavaa lähetysoosuutta. Tunnin avausjuonnossa juontajapari lisäksi esittäytyi uusien kuuntelijoiden varalta. Samalla kertaa hehkutettiin 1980-luvulla esitettyä Miami Vice -poliisisarjaa, koska sarjasta tehty kahdeksan DVD:n boksi oli luvassa aseman musiikkietokisan voittajalle. Tunnin viimeisellä, melkein kolmen minuutin juonto-osuudella juontajapari kävi läpi illan televisio-ohjelmia.

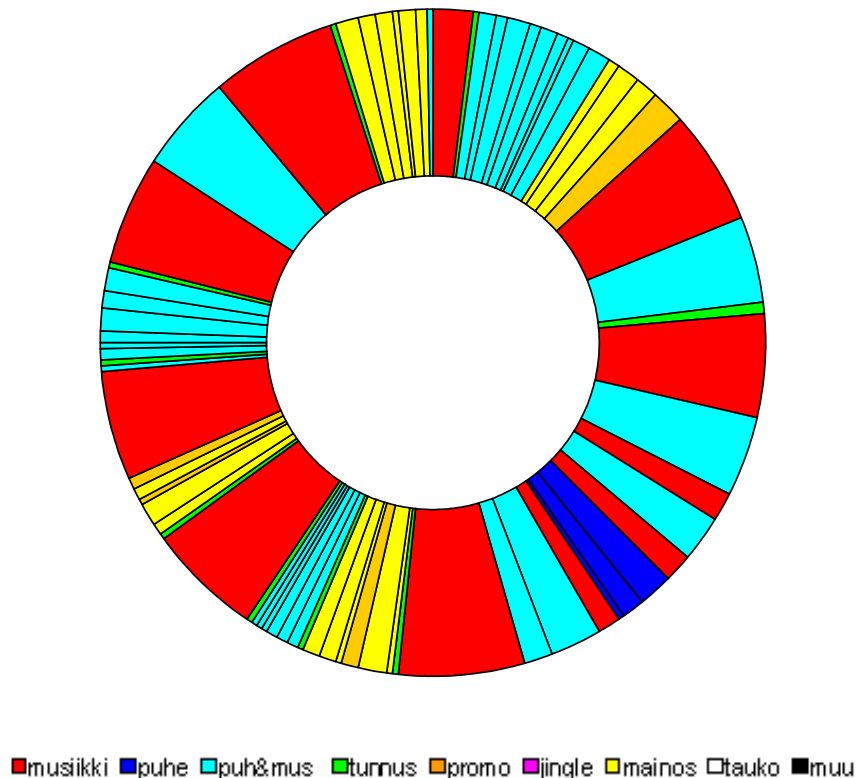
c) uutiset: Auran Aaltojen uutiset kuultiin minuutin yli kahdeksan juontaja Sami Kurosen esittämänä ja vaimean musiikkitaustan säestämänä. Itse sähkölähetys oli yhdistelmä paikallisista ja valtakunnallisista aiheista tehtyjä uutisia. Kärkiaiheina olivat Turku-Tampere moottoritien remontin alkaminen sekä Turun Aninkaisten sillan alueen liikennetilanne. Juontaja Kuronen selvisi uutisroolista pientä takeltelua lukuun ottamatta varsin uskottavasti, vaikka teksteissä oli hieman toivomisen varaa. Uutisten jälkeen Kirsi Ranto kertoi säätiedot hieman toisenlaisen musiikkitaustan säestämänä. Puoli yhdeksän jälkeen Kuronen esitti Aamun uutiskertauksen eli hieman lyhyemmän version samasta sähköpaketista ja sitä seurasi taas Kirsi Rannon kertoma sääennuste.

d) muut puhesisällöt ja otsikko-ohjelmat: Uutisten ohella lähetystunnilla oli kaksi muuta erillistä toimituksellista puheosuutta. Ensimmäisen puolituntisen loppupuoli kului "Kasarikisan" merkeissä. Lähetykseen soittavien kuulijoiden piti tietää kolmen 80-luvulta peräisin olevan musiikkinäytteen nimet ja esittäjät voittaakseen levy-palkinnon ja paikan viikkokilpailun finaalissa. Näytteet esitettiin kolmeen kertaan, mutta kisaan osallistui vain kaksi soittajaa, joista kumpikaan ei tiennyt täysin oikeaa vastausta. Toisen puolituntisen aikana kuultiin Kirsi Rannon juontamat "Viihde-uutiset", joiden aiheet olivat sekä Turusta että muualta maailmasta.

e) musiikki ja sen esittäminen: Tutkitulla lähetystunnilla kuultiin kaikkiaan kahdeksan musiikkiesitystä, joista yksikään ei soinnut edellisen perään. Kappaleiden välissä oli aina joko toimituksellinen puheosuus tai mainoskatko. Musiikille ei jätetty erikseen

tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni ja limittyen kanavatunnuksiin tai muihin edellisiin tai seuraaviin elementteihin.

Kuvio 24. Auran Aaltojen tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

f) sujuvuus ja siirtymät: Auran Aaltojen lähetys kulki vaivattomasti ja sujuvasti ilman taukoja. Kanavalle oli rakennettu äänellistä ilmettä, muun muassa tietyissä siirtymissä käytettiin vakioituja kanavaäänien puhumia juontoja tai ohjelmatusunnuksia. Kuronen myös käytti kappaleiden alkuja ja loppuja liittämään siirtymiä juonnoista musiikkiin ja päinvastoin. Puheosuuksien erilliset musiikkitaustat eivät kuitenkaan pysyneet aina mukana, sillä yksi osuus musiikkietokilvasta käytiin pelkässä studioakustiikassa.

g) yleinen tekemisen tapa: Auran Aaltojen studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Kumpikaan juontajista ei liioin poistunut studiosta esimerkiksi antaakseen raportin jostakin muualta. Näin studion ja ulkomaailman välinen yhteys lähetyksessä rakennettiin lähinnä suorien puhelinhaastattelujen varaan.

h) mainokset: Auran Aaltojen lähetyksessä oli tunnin aikana neljä mainoskatkoa, joiden aluksi kuultiin lyhyt kanavatunnus. Katkoilla kuultiin kaikkiaan 19 mainos-spottia, jotka olivat paria poikkeusta lukuun ottamatta Turun alueen yritysten mainoksia. Kolme spottia oli samalla Auran Aaltojen omaa promootiota, sillä mainoksessa kerrottiin ensin yrityksen asemalle sponsoroimasta ohjelmasta

(Kohti maratonia, Puuttuva sana -kisa sekä siitepölytiedotteet) ja sitten yrityksen tuotteista tai palveluista.

3.9.2. Profiili: Radio Majakka

Radio Majakka on vuonna 1999 toimintansa aloittanut turkulainen paikallisradio-asema, jonka toimilupa aikoinaan myönnettiin TS-yhtymään kuuluvalla Turun Paikallisradio Oy:lle niin sanottuna rinnakkaistaajuutena. Radio Majakan käytössä on kaksi lähetintä, joiden kuuluvuusalue kattaa Turun ympäristökuntineen sekä pääosan Turun saaristoa. (Ala-Fossi 1999, 186; Radio Majakka 2005; Viestintävirasto 2005.) Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio Majakan toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Verkkosivuillaan Radio Majakka määrittelee, että sen formaatti on kotimainen iskelmä ja pop. Kohderyhmäkseen se nimeää yli 35-vuotiaat varsinaissuomalaiset. (Radio Majakka 2005) Huolimatta siitä, että TS-yhtymä itse omistaa myös radioasemia, Turun Sanomat ei tutkimuspäivänä (10.5.2005) julkaissut lainkaan radiokanavien ohjelmatietoja. Radio Majakan päivittäinen ohjelmatarjonta näytti aseman verkkosivujen mukaan syyskuussa 2005 seuraavalta:

07.00–12.00 Majakanvartijat herättävät klo 06.00 >– Uutiset tasatunnein, uutisotsikot 07.30 ja 08.30– Päivän uutisia, tapahtumia, menovinkkejä - ja kotimaista iskelmää – Tiesääraportti autoilijoille noin klo 07.10 ja 10.10
12.00–18.00 Majakanvartijat ajan tasalla 12.00 >– Uutiset tasatunnein hyvän kotimaisen musiikin lomassa – Päivän uutisia, tapahtumia, menovinkkejä Turussa ja ympäristössä - Tiesääraportti autoilijoille syksyisin ja talvisin noin klo 12.10, 15.10 ja 18.10. Kesäaikaan merisääraportit. – Tiistaisin klo 13.30 "Luonnollisesti" (Asiaa luonnosta ja ympäristöstä) – Keskiviikko klo 13.00–14.00 "PORTINVARTIJAN UNELMAT" Talonmiehet Ronkanen ja Sjöberg seikkailevat kuunnelmasarjassa 18.00– Kotimainen tanssittava ja viihteellinen iskelmämusiikki viihdyttää läpi illan ja yön alkaen kello 18.00 uutisten jälkeen.
(Radio Majakka 2005)

Määrällinen analyysi

Radio Majakan lähetyksnäytteessä musiikin osuus jäi täpärästi koko tutkimusotoksen asemien keskiarvoa (70,0 %) pienemmäksi. Samaan aikaan mainosten osuus aseman lähetyksnäytteessä nousi hivenen keskiarvoa (6,0 %) suuremmaksi, mutta jäi selvästi pienemmäksi kuin Auran Aaltojen näytteessä.

Taulukko 76. Radio Majakan sisältöaineksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	4:03:39	0:37:34	0:39:28	0:08:13	0:07:08	0:00:53	0:22:11	0:00:27	0:00:00
% näytteestä	67,8	10,4	11,0	2,3	2,0	0,2	6,2	0,1	0,0

Radio Majakan lähetyksnäytteeseen sisältyi yhteensä reilu tunti ja vartti (1:17:02) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli 21,4 %. Tästä puheesta lähes puolet (48,4 %) oli rakennetyypiltään juontopuhetta ja runsas

kolmannes (38,4 %) toimitettuja juttuja tai sähköitä. Haastattelujen osuus oli 7,4 % ja puhelinkontaktien osuus puolestaan noin 5,9 %.

Taulukko 77. Radio Majakan puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	3 asia	4 kultt	6 palv	11 opet	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:28:27	0:00:30	0:05:25	0:03:02	0:10:21	0:03:39	0:09:43	0:15:55
% puheesta	36,9	0,6	7,0	3,9	13,4	4,7	12,6	20,7
% näytteestä	7,9	0,1	1,5	0,8	2,9	1,0	2,7	4,4

Radio Majakan näytteessä esiintyi yhteensä kahdeksaa erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Uutissisältöjen osuus puheesta nousi yli kolmannekseen ja toiseksi eniten näytteessä oli muun muassa mm. kappaleista ja esittäjistä kertovaa juontopuhetta. Erilaisten palvelusisältöjen osuus nousi hieman viihteellisiksi tarkoitettuja puheosuuksia suuremmaksi.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Turkuun sijoittuvia sisältöjaksoja näytteessä oli lähes vartin verran eli 19,0 prosenttia kaikesta toimituksellisesta puheesta. Ensisijaiselle kuuluvuusalueelle (13,0 %) ja maakuntaan (12,1 %) sijoittuvia puheisisältöjä näytteestä löytyi kumpiakin hieman vajaat kymmenen minuuttia. Valtakunnallisten sisältöjaksojen osuus oli 15,3 prosenttia, mutta muualle Suomeen sijoittuvia jaksoja löytyi vain hieman toista minuuttia (1,6 %). Muihin EU-maihin tai ylipäätään ulkomaille sijoittuvia jaksoja mukana oli yhteensä vain 8,5 prosenttia. Vajaa kolmannes (30,6 %) Radio Majakan toimituksellisesta puheesta päätyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Radio Majakan näytteestä oli runsaat neljä tuntia (4:03:39) eli noin 67,8 %. Kaikki näytteessä soinnut musiikki oli suomenkielistä (100,0 %). Hieman vajaa kolmannes (31,8 %) musiikista oli julkaistu vuoden 2000 jälkeen. Varsinaisia uutuuksia em. luvussa on noin 8,5 prosenttiyksikön verran. Mukana oli jonkin verran myös 1970-luvun (3,5 %), 1980-luvun (5,2 %) ja 1990-luvun (7,3 %) musiikkia, mutta yli puolelle näytteen musiikista (52,3 %) ei luokituksessa pystytty määrittelemään julkaisuajankohtaa.

Radio Majakan lähetysnäytteen musiikkisisältö jakautui kolmen eri lajityypin kesken, joskin iskelmän osuus on ehdottoman hallitseva. Rock-iskelmää ja pop-musiikkia on mukana vain yksittäisten esitysten verran, lisäksi yhden kappaleen tiedot ovat luokituksen yhteydessä jääneet puutteellisiksi.

Taulukko 78. Radio Majakan musiikkisisällöt lajityypeittäin

	3 iskelmä	4 rock-isk	7 ac / pop	16 ei tunn.
t:min:sek	3:54:04	0:03:36	0:03:09	0:02:50
% musiikista	96,1	1,5	1,3	1,2
% näytteestä	65,1	1,0	0,9	0,8

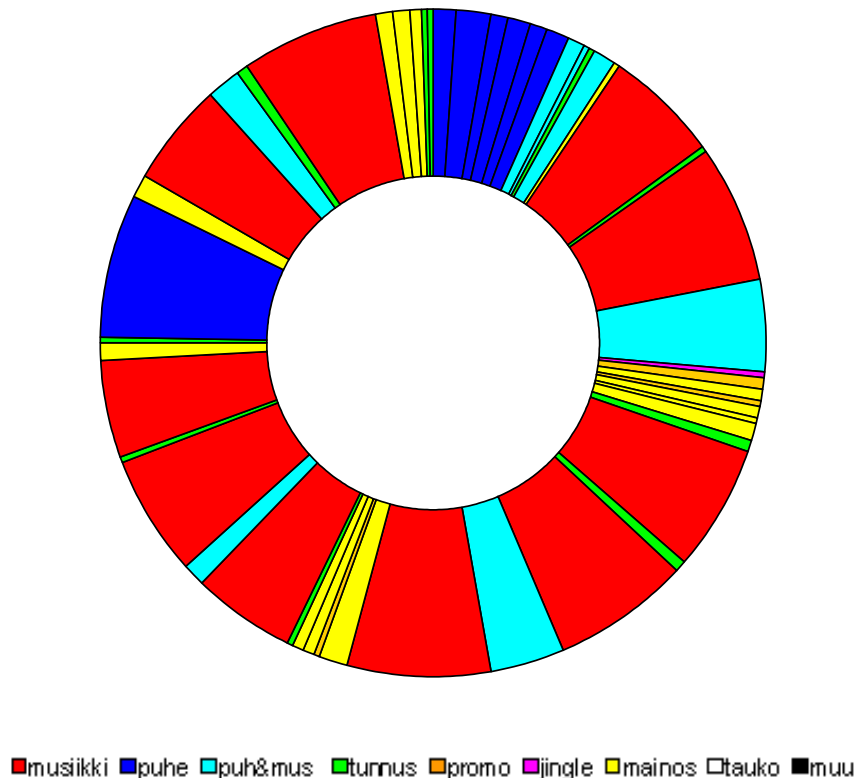
Laadullinen analyysi

a) *juontajan / juontajien persoona*: Radio Majakan aamulähetyksen vetäjänä oli Maarit Hatakka. Asiallisesti esiintynyt juontaja kuulosti kuitenkin enimmänsä aikaa puhuvan enemmän itseksensä kuin kuulijalle ja jäi siksi etäiseksi.

b) *juontojen puheisisällöt*: Juonnoissa kerrottiin yleensä ensiksi edellä soineen ja / tai seuraavan kappaleen nimi, kellonaika ja puffattiin jotakin lähetyksessä hetken kuluttua tulevaa lähetysoosuutta. Tunnin avausjuonnossa juontaja lisäksi esittäytyi, kertoi päivämäärän sekä nimipäiväsankarien nimet sekä useita seuraavan tunnin aikana kuultavien musiikkikappaleiden esittäjiä ja lopuksi puffasi kaikkia myös tunnin kaikkia tulevia puheosuuksia. Tunnin viimeisessä juonnossa Hatakka puolestaan referoi Kreikan maanjäristyksestä kertovaa uutista ja lupasi lisätietoja aiheesta päivän kuluessa.

c) *uutiset*: Radio Majakan uutiset kello kahdeksalta toimitti aamulähetyksen juontaja Maarit Hatakka, joka selviytyi melkein ongelmitta koko uutisosuudesta. Itse sähkölähetyksen oli yhdistelmä paikallisista, valtakunnallisista ja kansainvälisistä aiheista tehtyjä uutisia edellä mainitussa järjestyksessä. Kärkiaiheina olivat Aurajoen rautatie-sillan yhteyteen rakennettava kevyenliikenteen väylä ja Saariston rengastiel liikenteen käynnistyminen. Uutisilla ei ollut musiikkitaustaa, mutta sääennusteella oli sekä oma tunnus että tausta. Sen perään kuultiin vielä erillinen merisään tunnus ja Hatakan lukemat merisää tiedot jälleen erilaisen musiikkitaustan säestämänä. Osuuden päätti merisään sponsorin mainos.

Kuvio 25. Radio Majakan tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

d) muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat: Hatakan avausjuonnosta kävi ilmi, että hän oli jo aiemmalla ohjelmatusnalla lukenut lähetyksessä valittuja paloja kyseisen aamun Turun Sanomista. Hieman ennen puoli yhdeksää saman käsittelyn sai Helsingin Sanomat. Lähetyksessä musiikkitaustan säestämänä referoitavaksi päätyi lehden tiede- ja luontosivuilla julkaistu juttu sormenjälkitunnistukseen perustuvasta pesukoneesta. Jälkimmäisen puolituntisen aikana kuultiin puolestaan Seppo Sällylän toimittamat ”Lintumiehen kevätuutiset” eli reilun neljän minuutin mittainen, suora tai suoran kuuloinen puhelinraportti Paraisten Pettebyn lintutornista. Juohevan raportin aiheina olivat sää, kevään eteneminen ja muuttolintuhavainnot.

e) musiikki ja sen esittäminen: Tutkitulla lähetystunnilla kuultiin kaikkiaan kymmenen musiikkiesitystä, jotka kolmessa tapauksessa soivat peräkkäin vain lyhyen kanavatunnuksen erottamina. Musiikille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni tai limittäin kanavatunnuksiin tai muihin edellisiin tai seuraaviin elementteihin.

f) sujuvuus ja siirtymät: Radio Majakan lähetys kulki vaivattomasti ilman taukoja. Kanavalle oli rakennettu äänellistä ilmettä ja sillä oli myös käytössä muun muassa tyyliin sopivia laulettuja ohjelmatusnuksia. Toisinaan juontaja käytti kappaleiden alkuja ja loppuja limittääkseen siirtymiä juonnoista musiikkiin ja päinvastoin. Jostakin syystä Hatakalla oli kuitenkin tapana juontaa musiikkia sisään jo ennen mainos-taukoa, asematunnusta tai edeltävää kappaletta, mikä teki joistakin siirtymistä varsin sekavia.

g) yleinen tekemisen tapa: Radio Majakan tällä aamutunnilla lähetystä tehtiin enimmänsä aikaa Turun studiosta, mutta siinä kuultiin myös yksi kokonaan studion ulkopuolella, Paraisilla tehty suora tai suoran kuuloinen puhelinraportti. Tosin puhelinyhteyden takia ei ollut mahdollista kuulla ympäristön äänistä, millaisesta paikasta raportti oikeastaan annettiin. Muut toimitukselliset sisällöt tuotettiin puheena studiossa. Tunnin aikana ei liioin kuultu ainuttakaan kuuntelijoilta saatua soittoa tai viestiä.

h) mainokset: Tunnin lähetysosuudessa oli yhteensä viisi mainoskatkoa, joille siirryttiin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta lyhyen tunnuksen kautta. Katkoilla kuultiin kaikkiaan 14 mainospottia, jotka olivat paria poikkeusta lukuun ottamatta Turun alueen yritysten mainoksia. Neljä spottia oli samalla Radio Majakan omaa promootiota, sillä mainoksessa kerrottiin ensin yrityksen asemalle sponsorioimasta ohjelmasta (Aallokko kutsuu, Puuttuva sana -kisa, Lippukisa sekä Portinvartijan unelma) ja sitten yrityksen tuotteista tai palveluista.

3.10. Kristillinen Media Oy

3.10.1. Profiili: Radio Dei

Radio Dei on 1997 paikallisradiona Helsingissä toimintansa aloittanut osavaltakunnallinen radiokanava. Asema sai vuonna 1999 niin sanotun erikoisradiotoimiluvan ja oikeuden laajentaa toimintaansa viidelle muulle paikkakunnalle. Nykyään Kirsi Rostamon ja Rolate Oy:n omistamalla Radio Deillä on kahden eri toimilupayhtiön (Kristillinen Media Oy ja Genesis-Kirjat Oy) nimissä yhteensä neljäntoista lähettimen verkko, jonka kuuluvuusalue kattaa Etelä- ja Väli-Suomen tiheimmin asutut alueet

sekä Oulun ja Rovaniemen seudut. (Ylönen 2002, 117; Ala-Fossi 1999, 186; Radio Dei 2005b; Viestintävirasto 2005)

Radio Dein toimiluvassa edellytetään, että kristillisillä ohjelmilla on oltava ohjelmistossa huomattava osuus. Lisäksi kanavan pitää tarjota uutis- ja ajankohtaisohjelmia ja sen ohjelmiston tulee edistää kansalaisten avointa keskustelua. Useimmista erikoisradioista poiketen (vrt. Metro FM & Radio Sputnik) Radio Dei saa paikallisradioiden tapaan tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Oman määritelmänsä mukaan Radio Dei on kristillinen koko perheen radioasema, jonka ohjelmissa paneudutaan niin yksittäisen ihmisen kysymyksiin kuin yhteiskunnallisiin ja kirkollisiin aiheisiin. Musiikkiaan Radio Dei taas kuvaa aikuisille suunnatuksi gospeliksi koko laajuudessaan ja pääkohderyhmäkseen se määrittelee aikuisväestön eli 25–55-vuotiaat. (Radio Dei 2005b) Tallennuspäivänä (10.5.2005) kanavan ohjelmatiedot julkaistiin useissakin sanomalehdissä, mutta kaikkein täydellisimmässä muodossa ne löytyivät Radio Dein omilta verkkosivuilta:

06.00–12.00 RADIO DEIN AAMU Tuukka Rantanen 06.00 Raamattu kannesta kanteen 06.45 Ääni-Piplia 06.50 Virsihetki 07.00 STT:n uutiset 07.15 Raamattuavain 07.30 Viikon runoilija 08.00 STT:n uutiset 08.15 Suolapala 08.45 Päivän persoona 09.00 STT:n uutiset 09.00 Viikon levy 09.30 Perheen aika 09.45 Lastenkilpailu 10.00 STT:n uutiset 10.15 Viikon teos 10.30 Onnentoivotukset 11.00 STT:n uutiset 11.10 Päättäjän yhteys Päättäjään 12.00 STT:n uutiset 12.03–15.00 RADIO DEIN MUSIIKKITUNNIT Anu Lehtipuu 12.03 Musiikkitunti 12.50 Ikkunoita Kiinaan 13.00 STT:n uutiset 13.10 Levollisia säveliä 14.00 STT:n uutiset 14.03 Kuuntelijan toivelista 15.00 STT:n uutiset 15.03–17.00 ERILAINEN ILTAPÄIVÄ Henri Kirkanen 16.00 STT:n uutiset 17.00–01.00 ILTADEI Tommi Koskenheimo 17.00 STT:n uutiset 17.15 Fidamiini 17.30 Logosmediauutiset 17.40 Kylväjän lähetysvartti 18.00 Lasten propeli 18.30 Löytöretki raamattuun 19.00 Totuuden hetki 20.30 Väliaika 20.45 Ääni-Piplia 20.50 Virsihetki 21.00 Raamattu kannesta kanteen (u) 21.35 Elämän leipää 21.45 Päättäjän yhteys Päättäjään 22.45. Ylistysvartti 23.00 Country Gospel 23.30 Stadens ljus 00.00 Toivekonsertti 00.50 Suolapala 00.55–06.00 YÖDEI.
(Radio Dei 2005a)

Määrällinen analyysi

Radio Dein lähetysnäytteessä puheen osuus oli kolmanneksi suurin koko aineistosta ja vastaavasti musiikkia näytteeseen sisältyi seitsemänneksi vähiten. Mainosten osuus oli tutkimusotoksen asemista neljänneksi pienin.

Taulukko 79. Radio Dein sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	3:44:55	1:46:15	0:07:57	0:06:10	0:06:57	0:01:55	0:04:41	0:01:16	0:00:04
% näytteestä	62,4	29,5	2,2	1,7	1,9	0,5	1,3	0,4	0,0

Radio Dein lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä liki kaksi tuntia (1:54:12) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli 31,7 %. Tästä puheesta noin puolet (50,1 %) oli rakennetyypiltään toimitettuja juttuja tai sähköitä ja runsas neljännes (27,7 %) juontopuhetta. Keskustelujen osuus oli 13,4 prosenttia eli runsas vartti, kun taas puhelinkontaktien osuus jäi 5,0 prosenttiin ja haastattelujen 3,8 prosenttiin.

Taulukko 80. Radio Dein puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	3 asia	4 kultt	6 palv	9 last	10 usk	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:13:09	0:01:40	0:25:30	0:08:27	0:03:40	0:07:34	0:35:57	0:02:04	0:16:11
% puheesta	11,5	1,5	22,3	7,4	3,2	6,6	31,5	1,8	14,2
% näytteestä	3,7	0,5	7,1	2,3	1,0	2,1	10,0	0,6	4,5

Radio Dein näytteessä esiintyi yhteensä peräti yhdeksää erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Uskonnollisten sisältöjaksojen osuus puheesta oli lähes kolmannes ja toiseksi eniten mukana oli asia- tai dokumenttisisältöjä. Muun muassa kappaleista ja esittäjistä kertovan muun juontopuheen osuus nousi suuremmaksi kuin uutis- ja ajankohtaisosuuksien määrä yhteensä.

Musiikin osuus Radio Dein näytteestä oli noin kolme tuntia ja kolme varttia (3:44:55) eli noin 62,5 %. Noin puolet musiikista (51,2 %) oli suomenkielistä ja liki toinen puoli (47,4 %) oli englanninkielistä. Näiden lisäksi mukaan mahtui yksi ruotsinkielinen esitys (1,3 %). Pääpaino Radio Dein musiikissa on vuoden 2000 jälkeen julkaistuissa esityksissä (39,2 %), joskin varsinaisten uutuuksien osuus oli varsin pieni (2,2 %). Muut kappaleet jakautuivat varsin tasaisesti kolmelle edelliselle vuosikymmenelle (1990-luku: 8,9 %, 1980-luku: 9,5 %, 1970-luku: 8,6 %), mutta sitä vanhemman musiikin osuus jäi varsin pieneksi (1,9 %). Tosin liki kolmannekselle (29,7 %) näytteen musiikista ei luokituksessa pystytty määrittelemään julkaisuajankohtaa.

Radio Dein lähetysnäytteen musiikkisisältö jakautui kaikkiaan seitsemään eri lajityyppiin, joista kaikkein keskeisin oli laajasti sekä virret että gospelin kattava hengellinen musiikki. Kanavan näytteessä soi kuitenkin myös merkittävä määrä ac / pop -musiikkia ja jonkin verran myös kotimainen rock-iskelmä.

Taulukko 81. Radio Dein musiikkisisällöt lajityypeittäin

	3 iskelmä	4 rock-isk	5 rock	7 ac / pop	8 dance	12 heng	13 country
t:min:sek	0:09:58	0:19:06	0:04:24	0:42:59	0:07:18	2:19:29	0:01:41
% musiikista	4,4	8,5	2,0	19,1	3,2	62,0	0,7
% näytteestä	2,8	5,3	1,2	11,9	2,0	38,7	0,5

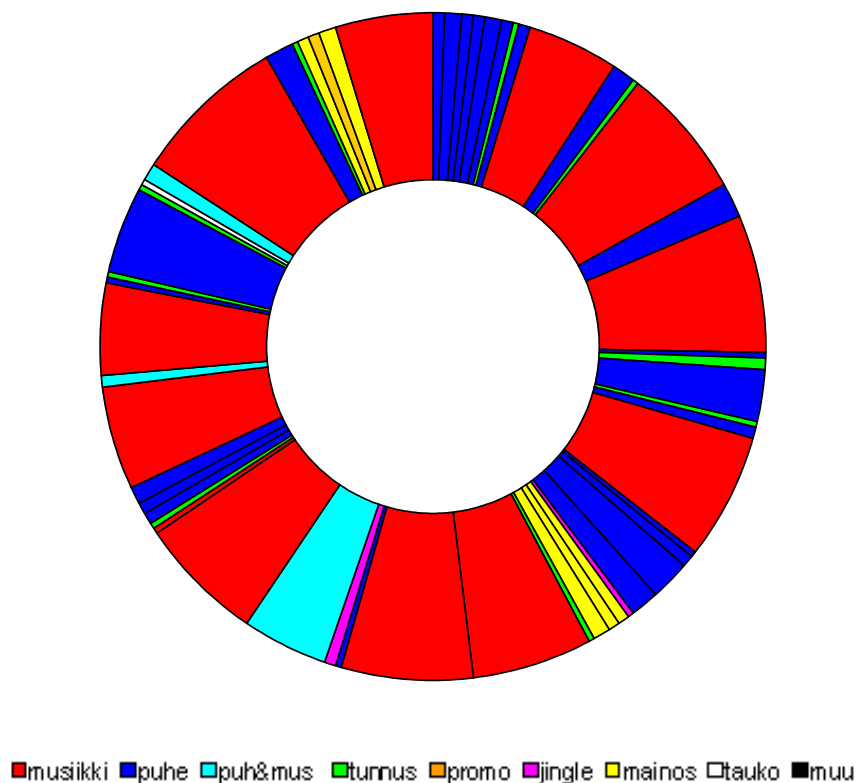
Laadullinen analyysi

a) juontajan / juontajien persoona: Radio Dein aamulähetystä oli vetämässä Tuukka Rantanen, joka lempeän rauhallisella tavalla puhutteli suoraan kuulijaa. Rantasella oli juontamiseen luonteva ja aidon tuntuinen, henkilökohtainen ote.

b) juontojen puheisisällöt: Juonnoissa kerrottiin yleensä edellä soineen ja / tai seuraavan kappaleen nimi ja esittäjä, sen hetkinen kellonaika ja puffattiin jotakin lähetyksessä hetken kuluttua kuultavaa osuutta. Sen ohella Rantanen kertoi säätilasta eri paikkakunnilla yhteensä kolmeen otteeseen. Lisäksi puheenaiheiksi nousivat olemattomasta koirasta keskellä yötä saatu valitussoitto, Iltalehdessä siteerattu ruotsalainen tutkimus automerkin ja omistajan persoonan välisestä yhteydestä sekä presidentti Bushin Venäjälle mukanaan viemät omat virvoitusjuomat.

c) *uutiset*: Radio Dei lähetti kahdeksalta STT:n sähkeuutiset. Reilun kahden minuutin mittaisen lähetyksen juonsi Piritta Rautavuori. Uutisten kärkiaiheet olivat Venäjän ja EU:n uutta yhteistyöohjelmaa koskevat neuvottelut Moskovassa sekä USA:n presidentti Bushin vierailu Georgiassa. Rautavuori esitti sähkeet selkeästi ja luontevasti. STT:n valtakunnallisen sähkeuutislähetyksen ääni ajettiin sellaisenaan ilman mitään taustoja tai lisäyksiä. Juontaja lupasi heti uutisten jälkeen paikallissääkatsauksia seuraavan ohjelmatusun aikana sekä kertoi sääennusteen Helsingin ja Mikkelin seudulle.

Kuvio 26. Radio Dein tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

d) *muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Tunnin aikana kuultiin kaikkiaan neljä erillistä ja otsikoitua ohjelmaosuutta. Tunnin alkupuolella Rantanen esitteli "Aamun sivistyssanan" eli sanan autuas merkityksen. "Suolapala" oli taas pastori Jarmo Sormusen toteuttama ja sponsorin tukema hartausosuus. Puoli yhdeksän jälkeen juontaja arvuutteli "Kolmikko-kisassa" kuulijoilta sanaa, joka yhdistäisi sanat betoni, laasti ja palo. Jo ensimmäinen suoraan lähetykseen soittanut vastaaja arvasi, että kyse on palomuurista ja pääsi siksi kertomaan myös kevään edistymisestä kotiseudullaan Keski-Suomessa. "Päivän Persoona" taas oli teologian ylioppilas Hanna Piira, jonka puhelinraportissa tunnin loppupuolella pohdittiin nuorten rippikoulunkäyntiin liittyviä kysymyksiä.

e) *musiikki ja sen esittäminen*: Tutkitulla lähetystunnilla kuultiin kaikkiaan yksitoista musiikkiesitystä, jotka yhdessä tapauksessa soivat peräkkäin vain lyhyen kanavatunnuksen erottamina. Musiikille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni kanavatunnuksiin tai muihin edellisiin tai seuraaviin elementteihin.

f) sujuvuus ja siirtymät: Radio Dein lähetystunnilla ei ollut taukoja, mutta eri elementtejä ei liioin pyritty liittämään toisiinsa, vaan seuraava alkoi yleensä sujuvasti heti siitä mihin edellinen loppui. Juontaja puhui kappaleen alun päälle vain pariin otteeseen ja erillistä musiikkitaustaa juontopuheen taustalla käytettiin vain edellä mainitun puhelinkilvan aikana.

g) yleinen tekemisen tapa: Lähetysten puheosuuksia ei tuotettu pelkästään suorana tai suoran kuuloisena puheena studiossa. Mukana oli yksi studion ulkopuolella tehty toimituksellinen puheosuus eli tuntemattomaksi jääneestä paikasta annettu ja ilmeisesti etukäteen tallennettu puhelinraportti sekä yksi studiossa etukäteen tallennettu osuus. Lähetykseen sisältyi myös yksi suora puhelinhaastattelu.

h) mainokset: Radio Dein lähetyksessä oli tunnin aikana kaksi mainostaukoa, joiden aluksi kuultiin selvä mainoskatkon tunnus ja lopuksi kanavatunnus. Molemmilla katkoilla oli kolme lyhyttä spottia. Kuudesta spotista kuitenkin vain yksi oli ulkopuolisen tahon mainos, sillä katkoilla oli neljä radiomainontaa mainostavaa mainospätkää ja yksi aseman oman ohjelman promo.

3.11. Radio Helsinki Oy / Helsingin Sanomat Oy

3.11.1. Profiili: Radio Helsinki

Radio Helsinki on vuonna 2000 toimintansa aloittanut helsinkiläinen paikallisradio, jonka toiminta käynnistyi alun perin väliaikaisena radioasemana lyhytaikaisen luvan turvin ja jatkui nettiradiotoimintana. Vakituisen toimiluvan se sai yhdelle ULA-taajuudelle vuonna 2001. Aseman kuuluvuusalue kattaa pääkaupunkiseudun. Radio Helsinki Oy (Edit Station Oy) siirtyi Helsingin Sanomat Oy:n omistukseen huhtikuun 2005 lopussa. (Ala-Fossi 2005, 211–212; Radio Helsinki 2005; Sanoma WSOY 2005; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio Helsingin toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Radio Helsinki on aiemmin tietoisesti välttänyt sisältöjensä ja kohdeyleisönsä rajaamista ja määrittelemistä kaupalliselle radiotoiminnalle tyypillisillä tavoilla. Aseman päätoimittaja Paula Salovaara onkin eräässä haastattelussa luonnehtinut, että Radio Helsingin formaatti ovat hyvät ohjelmantekijät. Kanavan musiikkilinjaa ei liioin ole ohjattu soittolistan avulla. Uuden omistajan eli SanomaWSOY:n mukaan kanavalla tavoitellaan nyt nuoria ja nuorekkaita aikuisia pääkaupunkiseudulla. Sisällöllisesti sen kerrotaan olevan lähellä Nyt -liitettä sekä Helsingin Sanomien kaupunkitoimitusta. (Ala-Fossi 2005, 211–212; Sanoma WSOY 2005)

Radio Helsingin verkkosivuilla esitellään paitsi kanavan ohjelmat, myös viikoittainen sekä päivittäinen ohjelmarunko (Radio Helsinki 2005). Koska suuri osa ensimmäisen tallennuspäivän (10.5.2005) materiaalista osoittautui teknisten häiriöiden takia

käyttökelpottomaksi, Radio Helsingin lähetys tallennettiin uudelleen seuraavalla viikolla. Näinä päivinä kanavan ohjelm tiedot julkaistiin Helsingin Sanomissa tässä muodossa:

6.00 Aamuhämmennys. 7.00 Aamu Punavuorella. 9.00 Peruskattaus. Uge Kojola 11.00 Radikaalikeitto. Päivi Mattila 13.00 Rauha. Njassa. 15.00 Mahtavaa Helsinki mahtavaa. 17.00 Kappas vaan. Jonna Tervomaa ja Lasse Kurki 19.00 Luran huone. Laura Haapala. 21.00 Työnimi Mättöä! 23.00 Uusintoja.
(Helsingin Sanomat 10.5.2005)

6.00 Aamuhämmennys. Pauliina Siniauer. 7.00 Aamu Punavuorella. Harri Niemi. 9.00 Luran huone. Laura Haapala. 11.00 Ääniraita. Anna Cadia. 13.00 Rauha. Njassa. 15.00 Mahtavaa Helsinki mahtavaa. Aleksi Pakkala. 17.00 Perussettii. Markus Nordenstreng. 19.00 8½ Nick Triani. 21.00 The Music Club Paul Cheetham 23.00 Musasalama. Samu Montonen 1.00 Uusintoja.
(Helsingin Sanomat 19.5.2005)

Määrällinen analyysi

Radio Helsingin lähetysnäytteessä musiikin osuus nousi vähän koko aineiston keskiarvoa suuremmaksi ja mainosten osuus taas jäi hieman keskiarvoa pienemmäksi. Suhteellisen suuri muun eli luokittelemattoman lähetysmateriaalin määrä näytteessä selittyi lähinnä tallennusvaiheen teknisillä ongelmilla.³⁷

Taulukko 82. Radio Helsingin sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	4:20:17	0:40:16	0:28:50	0:05:42	0:00:40	0:00:10	0:17:49	0:01:48	0:09:30
% näytteestä	72,3	11,2	8,0	1,6	0,2	0,0	4,9	0,5	2,6

Radio Helsingin lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä liki tunti ja kymmenen minuuttia (1:09:06) toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli noin 19,2 prosenttia. Pääosa (88,6 %) eli reilu tunti tästä puheesta oli suomenkielistä ja liki kahdeksan minuuttia englanninkielistä (11,4 %). Yli puolet (57,4 %) puheesta oli rakennetyypiltään juontopuhetta ja noin viidennes (19,5 %) toimitettuja juttuja tai sähköitä. Haastatteluja näytteessä oli 11,4 prosenttia ja keskusteluja 11,7 prosenttia.

Taulukko 83. Radio Helsingin puhesisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	3 asia	4 kultt	5 mus	6 palv	7 urh	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:11:52	0:10:59	0:00:31	0:02:42	0:26:45	0:02:46	0:00:48	0:05:09	0:07:34
% puheesta	17,2	15,9	0,7	3,9	38,7	4,0	1,2	7,5	11,0
% näytteestä	3,3	3,1	0,1	0,8	7,4	0,8	0,2	1,4	2,1

Radio Helsingin näytteessä esiintyi yhteensä yhdeksää erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Reilusti yli kolmannes puhesisällöistä käsitteli lähetyksessä soitettua musiikkia, mikä oli liki kymmenkertainen määrä muiden kulttuurin lajien saamaan huomioon. Uutis- sekä ajankohtaissisältöjen osuus puheesta oli sekin yhteensä kolmanneksen luokkaa.

³⁷ Näytteen sisälle jäi alkuperäisten rajausten jälkeen vielä naapuritaajuudelta tallentunutta toisen kanavan ohjelmaa, joka jätettiin luokittelematta. Tämän vuoksi Radio Helsingin näytteen mittaa lisättiin noin viidellä minuutilla (6:05:02), mutta näytteen laskennallisena kestonä on tässä käytetty tasan kuutta tuntia.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Helsinkiin sijoittuvia sisältöjaksoja näytteessä oli vain noin 3,1 prosenttia kaikesta toimituksellisesta puheesta. Noin runsas neljännes (26,6 %) sisältöjaksoista oli kansainvälisiä vailla paikallista näkökulmaa ja noin viidennes (20,1 %) taas täysin valtakunnallisia. Lisäksi noin 7,5 prosenttia puheesta sijoittui johonkin EU-maahan. Noin kaksi viidesosaa (42,7 %) Radio Helsingin toimituksellisesta puheesta päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus näytteestä Radio Helsingin näytteestä oli noin neljä tuntia ja kaksikymmentä minuuttia (4:20:17) eli noin 72,3 %. Valtaosa musiikista (80,1 %) oli englanninkielistä ja suomenkielisen musiikin osuus jäi hieman alle kymmenykseen (9,7 %). Mukana oli myös tunnistamattomilla kielillä esitettyä ns. kansojen musiikkia (3,9 %) sekä instrumentaalimusiikkia (6,0 %) ja espanjankielistä musiikkia (0,2 %). Peräti reilu viidennes (21,0 %) Radio Helsingin musiikista oli uutuuskappaleita ja vuoden 2000 jälkeen julkaistun musiikin osuus kaikkiaan oli liki kolmannes (31,5 %). Aiempien vuosikymmenten levytyksiä taas näytteen musiikissa oli mukana melko tasaisesti (1960-luku: 4,3 %, 1970-luku: 15,4 %, 1980-luku: 7,4 %, 1990-luku: 16,4 %) Noin neljännekselle (25,0 %) näytteen musiikista ei luokituksessa pystytty määrittelemään julkaisuajankohtaa.

Radio Helsingin lähetysnäytteen musiikkisisältö jakautui kaikkiaan yhdeksään eri musiikin lajityyppiin. Rockin ja ac / pop- musiikin yhteinen osuus on kuitenkin noin puolet kaikesta näytteen musiikista. Luokkaan muu luokiteltuja esityksiä Radio Helsingin näytteessä on useammanlaisia, mutta mukana on myös funk-musiikkia.

Taulukko 84. Radio Helsingin musiikkisisällöt lajityypeittäin

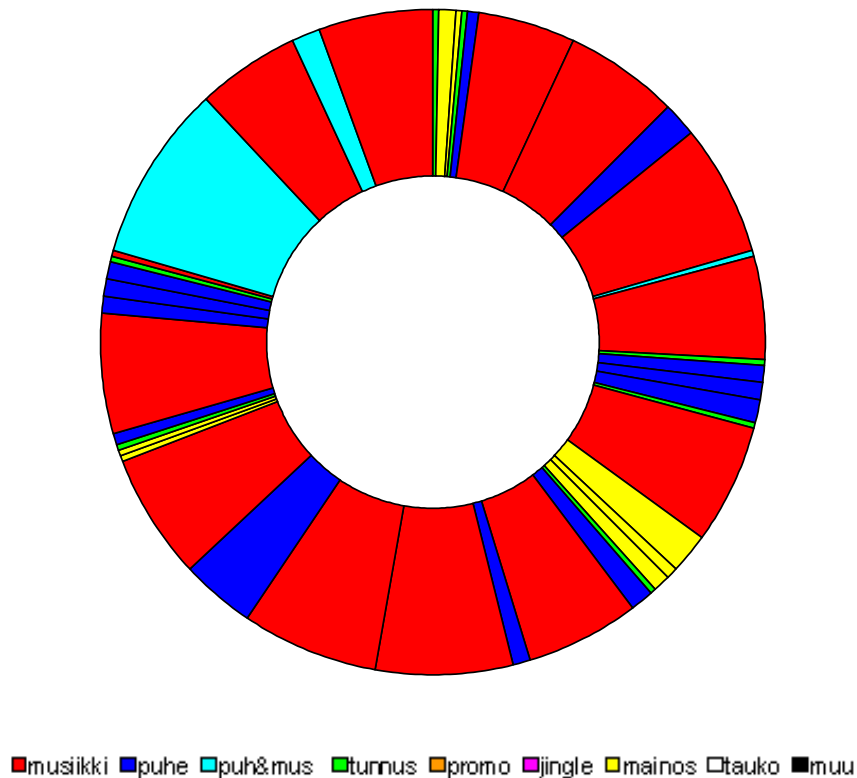
	1 jazz	2 blues	5 rock	7 ac / pop	8 dance	9 viihde	13 country	14 k. mus	15 muu
t:min:sek	0:22:32	0:05:05	1:10:52	1:01:58	0:33:11	0:03:48	0:06:44	0:19:17	0:36:50
% musiikista	8,7	2,0	27,2	23,8	12,7	1,5	2,6	7,4	14,2
% näytteestä	6,3	1,4	19,7	17,2	9,2	1,1	1,9	5,4	10,2

Laadullinen analyysi

a) juontajan / juontajien persoona: Radio Helsingin Aamu Punavuorella – lähetystä juonsi sarkastista huumoria viljellyt Harri Niemi. Toisena juontajana oli Pauliina Siniauer, joka oli äänessä uutisten lisäksi kilpailuosuuden tuomarina. Niemi ja Siniauer eivät siis olleet varsinainen juontajapari, vaikka mainitussa kilpailuosuudessa kuultiinkin jonkin verran myös juontajien keskinäistä naljailua.

b) juontojen puheisisällöt: Kahdeksalta Harri Niemi avasi uuden ohjelmaturun, toivotti hyvää huomenta, kertoi päivän säätilasta ja esitteli itsensä. Seuraavassa juonnossa Niemi irtavai Suomen euroviisukappaleiden vedonlyöntikertoimien olevan samaa tasoa kuin Suomen jääkiekkomenestys. Turun alkupuoliskolla hän kehotti kuuliijoita myös osallistumaan tekstiviestikilpaan ja kertomaan, mikä on parasta juuri nyt. Pian puoli yhdeksän jälkeen Niemi kertoi lähetyksessä koko päivän ohjelmätiedot. Helsingin seudun liikennetilanteesta juontaja kertoi hieman ennen puoli yhdeksää sekä hieman ennen yhdeksää. Juonnoissa kerrottiin yleensä myös edellä soineen ja / tai seuraavan kappaleen nimi, kellonaika ja puffattiin jotakin lähetyksessä hetken kuluttua seuraavaa lähetysosuutta.

Kuvio 27. Radio Helsingin tuntirotaatio 19.5.2005 klo 08.00–09.00

c) *uutiset*: Sekä uutisotsikot että uutiset oli nähtävästi kilpailusyistä sijoitettu muualle kuin kaikkein ilmeisimpiin aikoihin eli tasan kahdeksalta ja puoli yhdeksältä. Radio Helsinki käytti vartilla käännettyä kelloa eli tarjosi uutiset vartin yli ja varttia vaille. Näin se pystyi tarjoamaan omat uutisensa ”ennen” kilpailijoita ja toisaalta musiikkia aina silloin kun useimmilla kilpailevilla kanavilla siirryttiin uutisiin.³⁸ Kanavalla ei ollut erillistä uutistunnusta, eikä uutisissa liioin käytetty musiikkitaustaa. Pauliina Siniauer esitti kummassakin pariminuuttisessa uutisosuudessa kolme sähkettä, joista kaksi ensimmäistä oli kotimaan uutisia ja kolmas ulkomaanaihe. Kummin osin kumman kärkeutuutinen oli Tampereen päätös siirtyä pormestarimalliin, jälkimmäisessä lähetyksessä sähkö oli kuitenkin kirjoitettu uudelleen.

d) *muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Uutisten lisäksi omana otsikko-osuutenaan lähetykseen sisältyi ”Tekstiviestikisa”. Niemi ja Siniauer lukivat studiossa vaimean instrumentaalijazzin säestyksellä useita kuulijoiden aiemmin lähettämiä tekstiviestejä ääneen ja Siniauer arvioi niitä kymmenportaisella kouluasteikolla. Sekä kilpailun nopein että parhaaksi arvioitun viestin lähettäjät luvattiin palkita aseman t-paidalla.

e) *musiikki ja sen esittäminen*: Tutkitulla lähetystunnilla oli yhteensä 12 musiikki-esitystä, jotka kahdessa tapauksessa soivat suoraan peräkkäin. Kappaleet soitettiin yleensä alusta loppuun. Musiikille ei kuitenkaan jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni kanavatunnuksiin tai muihin edellisiin tai seuraaviin elementteihin.

³⁸ Vrt. Kiss FM ja Radio NRJ.

f) sujuvuus ja siirtymät: Radio Helsingin lähetys kulki enimmäkseen vaivattomasti ja sujuvasti ilman taukoja. Kanavalle oli myös rakennettu omaa äänellistä ilmettä, sillä Yleisradion entinen tähtiselostaja Paavo Noponen esiintyi Radio Helsingin tunnuksissa. Valitettavasti samoja tunnuksia kuitenkin käytettiin tunnin mittaan liiankin tiuhaan. Juontaja limitti siirtymiä kertaalleen puhumalla kappaleen alun päälle ja neljä kertaa kappaleen lopun päälle. Juonnoissa ei yleensä käytetty erillisiä musiikki-taustoja.

g) yleinen tekemisen tapa: Studiossa ei tunnin aikana käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puhe-osuutta. Studion ulkopuolisesta maailmasta muistuttivat lähinnä uutiset ja kuulijoiden lähettämät tekstiviestit.

h) mainokset: Tunnin aikana oli kaikkiaan kolme mainostaukoa, joiden aluksi kuultiin aina kanavatunnus. Katkoilla kuultiin yhteensä seitsemän spottia, jotka kaikki olivat Helsingin seudulla taide- tai kulttuuritoimintaa harjoittavien tahojen mainoksia. Mielenkiintoinen yksityiskohta oli pitkä, jatkokertomuksen muotoon puettu taide-näyttelyn mainos, jossa mainittiin myös näyttelyn monikansallinen sponsori.

3.12. Kustannusliike Aluelehdet Oy

3.12.1. Profiili: Radio Manta

Radio Manta on 1989 toimintansa aloittanut paikallisradioasema, jonka omistaja ja toimitusyhtiö Kustannusliike Aluelehdet Oy julkaisee Vammalassa myös Alueviesti -nimistä kaupunkilehteä. Radio Mantalla on nykyään käytössään yhteensä kolme taajuutta Satakunnassa ja Pirkanmaalla. Lähettimet on sijoitettu Kokemäelle, Nokialle ja Vammalaan. (Ylönen 2002, 199; Alueviesti 2005; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio Manta toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Radio Mantan ohjelmia tai toimintaa eli ole kuvattu lainkaan toimitusyhtiön verkkosivuilla. Internetissä on olemassa myös aseman oma verkko-osoite (www.radiomanta.fi), mutta sivusto on täysin tyhjä. Tallennuspäivänä (10.5.2005) Radio Mantan lähetystaajuus oli mainittu Porissa ilmestyvän Satakunnan Kansan radio- ja televisiosivulla, mutta lehti ei julkaissut kyseisen kanavan ohjelmatietoja.

Määrällinen analyysi

Radio Mantan lähetysnäytteessä oli koko aineiston kolmanneksi eniten taukoja ja kahdeksanneksi eniten puhetta ilman musiikkitaustoja. Mainosten osuus lähetysnäytteessä taas jäi pienemmäksi vain seitsemällä asemalla.

Taulukko 85. Radio Mantan sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	4:10:44	1:08:30	0:16:39	0:05:45	0:01:31	0:00:23	0:13:23	0:03:04	0:00:01
% näytteestä	69,6	19,0	4,6	1,6	0,4	0,1	3,7	0,9	0,0

Radio Mantan lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä noin tunti ja kaksikymmentäviisi minuuttia (1:25:09) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli 23,7 %. Tästä pääosa eli 60,5 prosenttia oli rakennetyypiltään toimitettuja juttuja tai sähköitä. Juontamista puheesta oli noin viidennes (19,9 %) ja likimain saman verran mukana oli myös haastatteluja (19,1 %).³⁹

Taulukko 86. Radio Mantan puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	5 mus	6 palv	7 urh	10 usk	13 muu
t:min:sek	0:35:41	0:14:16	0:21:47	0:05:06	0:00:55	0:06:53	0:00:31
% puheesta	41,9	16,8	25,6	6,0	1,1	8,1	0,6
% näytteestä	9,9	4,0	6,1	1,4	0,3	1,9	0,1

Radio Mantan näytteessä esiintyi yhteensä seitsemää erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Suurimmaksi sisältötyyppiryhmäksi nousivat uutissisällöt, joiden yhteinen osuus ajankohtaissisältöjen kanssa oli liki 60 prosenttia kaikesta puheesta. Noin neljännes puheesta taas käsitteli lähetyksessä soittettua musiikkia. Sen sijaan mm. kappaleista ja esittäjistä kertovaa juontopuhetta näytteessä oli vain nimeksi ja esimerkiksi viihteeksi tarkoitetut puheet puuttuivat kokonaan.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Vammalaan sijoittuvia sisältöjaksoja näytteessä oli noin 8,1 prosenttia kaikesta toimituksellisesta puheesta. Ensisijaiselle kuuluvuusalueelle sijoittuvia osuuksia oli lähes saman verran (7,8 %). Maakuntaan sijoittuvia puolestaan oli noin 1,5 prosenttia ja paikallisesta näkökulmasta käsiteltyjä valtakunnallisia osuuksia 1,4 prosenttia. Liki kolmannes (27,1%) puheisisällöistä oli täysin valtakunnallisia ja 7,0 prosenttia sijoittui muihin maakuntiin. Yhteensä vajaa viidennes (18,9 %) taas sijoittui EU - maihin tai niiden ulkopuolelle. Vajaa kolmannes (28,3 %) toimituksellisesta puheesta päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Radio Mantan näytteestä oli noin neljä tuntia ja kymmenen minuuttia (4:10:44) eli noin 69,6 %. Tästä reilusti yli puolet (58,7 %) oli suomenkielistä ja runsas kolmannes (35,0 %) englanninkielistä. Lisäksi mukana oli yksi ruotsinkielinen (1,7 %), yksi espanjankielinen (2,0 %) ja pari instrumentaalikappaletta (2,6 %). Radio Manta esitti varsin monenikäistä musiikkia, sillä mukana oli kappaleita aina 1940-luvulta (4,9 %) ja 1950-luvulta (5,9 %) lähtien. 1960-luvun musiikkia löytyi muita vähemmän (2,4 %) mutta kolmen viimeksi kuluneen vuosikymmenen musiikki oli melko tasaisesti edustettuna (1970-luku: 10,0 %, 1980-luku: 6,1 % ja 1990-luku: 14,0 %). Yhteensä neljännes (25,0 %) musiikista oli kuitenkin julkaistu vuoden 2000

³⁹ Yhden 25 sekunnin mittaisen sisältöjakson rakennetyypiksi on luokituksessa merkitty muu (6), mutta kyse on ilmeisesti luokittajan tekemästä virheestä, koska valintaa ei ole selitetty eikä kuvattu tarkemmin.

jälkeen, mutta uutuuksien osuus oli vain 7,7 prosenttia. Liki kolmannekselle (31,8 %) näytteen musiikista ei pystytty luokituksessa määrittämään julkaisuajankohtaa.

Radio Mantan lähetyksenäytteen musiikkisisältö jakautui kaikkiaan yhdeksään eri musiikin lajityyppiin. Aseman musiikillinen linja näyttäisi olevan lähinnä iskelmän ja ac / pop -musiikin yhdistäminen, sillä kaikkien muiden näytteestä löytyneiden musiikkilajien osuudet muodostuvat vain muutamista tai jopa yksittäisistä esityksistä.

Taulukko 87. Radio Mantan musiikkisisällöt lajityypeittäin

	1 jazz	3 iskelmä	4 rock-isk	5 rock	7 ac / pop	9 viihde	10 klass	12 heng	13 country
t:min:sek	0:08:33	2:02:21	0:03:04	0:07:57	1:32:40	0:04:54	0:03:24	0:04:29	0:03:22
% musiikista	3,4	48,8	1,2	3,2	37,0	2,0	1,4	1,8	1,3
% näytteestä	2,4	34,0	0,9	2,2	25,7	1,4	0,9	1,2	0,9

Laadullinen analyysi

a) *juontajan / juontajien persoona*: Radio Mantan aamulähetystä juonsi hillityn asiallinen ja etäiseksi jäänyt nuori naisjuontaja, joka ei tunnin aikana lainkaan esitellyt itseään.

b) *juontojen puheisisällöt*: Juontoja oli tunnin aikana vain kolme ja niissä kerrottiin lähinnä edellä soineen ja / tai seuraavan kappaleen tai ohjelman nimi sekä kellonaika ja puffattiin jotakin hetken kuluttua tulevaa lähetysoosuutta.

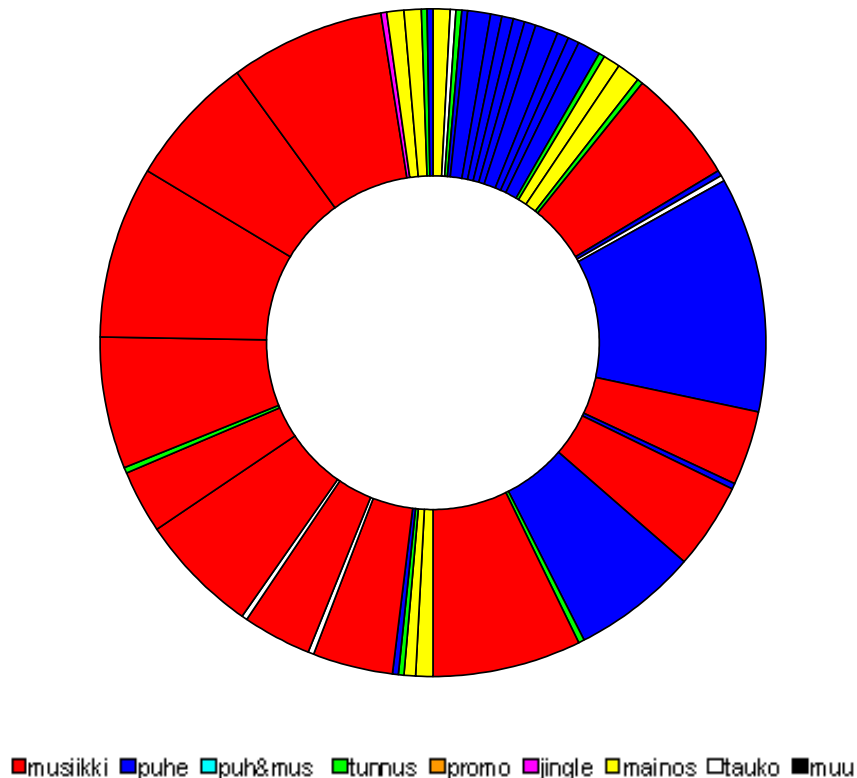
c) *uutiset*: Radio Mantan uutiset alkoivat ja loppuivat mahtipontisten uutistunnusten kautta. Juontajan esittämien säikeutisten kärkiaiheina olivat EU:n ja Venäjän huippukokous sekä George Bushin vierailu Georgiassa. Uutislähetys eteni kansainvälisistä aiheista valtakunnallisiin kotimaan aiheisiin ja urheiluun, mutta paikallisia uutisia ei mukana ollut. Juontajan uutispuhe oli melko sujuvaa, muttei ääntämykseltään täysin virheetöntä. Uutisten päätteeksi juontaja kertoi myös valtakunnallisen sääennusteen. Mielenkiintoinen yksityiskohta oli, että uutisten molemmiin puolin oli sijoitettu mainoskatko.

d) *muut puheisisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Erikseen nimettyjä ohjelma-osuuksia oli tunnin aikana neljä. Ensimmäisen puolituntisen aikana kuultiin aluksi Arja Kaistamon kokoama ”Aamuhartaus”, joka päättyi lyhyeen kirkkomusiikkiesitykseen. Sitä seurasi ”Päivän hengellinen levy” sekä erillinen juontajan toimittama suora puheosuus, ”Seurakunnalliset tapahtumat”, jossa nimensä mukaan kerrottiin alueella toimivien lukuisten eri seura- ja kirkkokuntien järjestämisestä tilaisuuksista. Lisäksi lähetyksessä oli noin kymmenminuuttinen lapsille suunnattu osuus ”Musaa muksuille”, joissa soitettiin lastenmusiikkia.

e) *musiikki ja sen esittäminen*: Radio Mantan lähetyksessä soi tunnin aikana kaksitoista musiikkiesitystä, joista neljä soi tunnin lopulla suoraan peräkkäin yhteensä noin 17 minuutin ajan. Kappaleet soitettiin aina alusta loppuun ja kappaleesta toiseen siirryttiin usein pienen tauon kautta. Tunnin aikana esitetyn musiikin lajikirjo oli muuhun aineistoon verrattuna poikkeuksellinen, sillä se ulottui klassisen ja

hengellisen musiikin kautta iskelmään, pop-musiikkiin, lastenmusiikkiin ja Lähi-idästä peräisin olevaan kansanmusiikkiin.⁴⁰

Kuvio 28. Radio Mantan tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

f) sujuvuus ja siirtymät: Radio Mantan lähetyksestä ei pyritty tekemään erityisen soljuvaa ja saumatonta. Lähetyksessä oli viipyilevä tunnelma, juontaja piti selviä taukoja puhuessaan ja jätti niitä myös lähetyksen eri elementtien väliin. Äänellisiä elementtejä ei yritetty limittää eikä juonnoissa tai muissa puheosuuksissa liioin käytetty musiikkitaustoja. Lastenmusiikkikonsertin tunnuksena oli melko vaikeasti ymmärrettävää pienen lapsen puhetta.

g) yleinen tekemisen tapa: Radio Mantan studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Mukana oli yksi studiossa etukäteen tallennettu osuus. Tunnin aikana ei kuultu ainuttakaan kuuntelijoilta saatua soittoa tai viestiä.

h) mainokset: Lähetyksessä oli tunnin aikana neljä lyhyttä mainoskatkoa, joista kolme sijoittui tasatunnein lähetyksen uutisten molemmiin puolin. Kaikki seitsemän mainostajaa olivat Vammalassa tai Äetsässä toimivia paikallisia yrityksiä tai julkisyhteisöjä. Mainoskatkot alkoivat erillisellä mainostunnuksella ja loppuivat asematunnuksella.

⁴⁰ Tunnin jälkimmäisellä puolikkaalla soinnut musiikki ei sisälly kvantitatiiviseen tarkasteluun tutkimusnäytteelle valitun rajauksen takia.

3.13. Tampereen yliopisto

3.13.1. Profiili: Radio Moreeni

Radio Moreeni on 1989 toimintansa aloittanut tamperelainen paikallisradio, joka vuoteen 1992 saakka tunnettiin nimellä Yliopistoradio. Aseman toimilupa on myönnetty Tampereen yliopistolle ja Radio Moreeni onkin maan ainoa yliopiston omistama paikallisradioasema. Käytännössä aseman toiminnot on järjestetty osaksi yliopiston tiedotusopin laitosta. Radio Moreenin käytössä on yksi lähetin ja sen kuuluvuusalue kattaa Tampereen kaupungin ympäristökuntineen. (Ylönen 2002, 119; Radio Moreeni 2005b; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio Moreenin toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Radio Moreeni lupaa verkkosivuillaan tarjota kulttuuria – erityisesti klassista musiikkia mutta myös muita musiikin ja taiteiden lajeja sekä tiedettä käsitteleviä erikoisohjelmia. Radio Moreeni on lisäksi radiojournalismin opiskelijoiden harjoituskenttä sekä eri järjestöjen tuottaman ohjelman välittäjä. Asema ei ole rajannut sen paremmin musiikkilinjaansa kuin kohderyhmäänsä. (Radio Moreeni 2005b) Tallennuspäivän (10.5.2005) ohjelmatiedot julkaistiin myös Aamulehdessä, mutta aseman omilla verkkosivuilla ne esitettiin näin:

7.30 Uutiset 7.35 Kino Moreeni. Matti Rautiainen ja Jussi Kattilakoski. (U) 8.00 Aamuverstaas. 8.30 Tampere noussee: Virtaa vihreisiin? Tampereen yliopiston Radio I -kurssilaisten toimittama ohjelma. Janne Junttila. 9.00 Uutiset 9.05 Päivän sävelet: Romanttisia tunnelmia. 9.05 Brahmsin pianosonaatit nro 1–3, scherzo es-molli op.4 sekä neljä balladia op.10. Pianistina Krystian Zimerman. 11.20 Faurén kamarimusiikin parissa tunnelmoivat Jean-Philippe Collard, piano, Augustin Dumay, viulu, Bruno Pasquier, alttoviulu, Frédéric Lodéon, sello sekä Parennin-jousikvartetti. 12.00 Uutiset. 12.05 Bluestime. Kai Kiviranta (U) 13.00 Uutiset. 13.05 Päivän sävelet: Romanttisia tunnelmia. 13.05 Faurén kamarimusiikin parissa tunnelmoivat Jean-Philippe Collard, piano, Augustin Dumay, viulu, Bruno Pasquier, alttoviulu, Frédéric Lodéon, sello sekä Parennin-jousikvartetti. 14.25 Mendelssohnin jousikvartettoja esittää Cherubini-kvartetti. 16.00 Uutiset. 16.05 Verstaas. Iltapäivän ajankohtaismakasiini. 16.55 Arjen aivoituksia: Kiinalainen juttu. Johanna Tolvanen. 17.00 Uutiset. 17.05 Journalistikuvia: Matti Posio tapaa Raimo Seppälän. 17.35 Tuttuja Tampereelta: Antti Halmetojan vieraana huumorimaisteri Simo Frangén. 18.00 Uutiset. 18.05 Tampereen yliopisto 80 vuotta. Kooste 4.5. pidetystä tilaisuudesta Tampereen yliopiston juhlasalissa. Puhujina Tasavallan Presidentti Tarja Halonen, Tampereen yliopiston rehtori Krista Varantola ja pääjohtaja Raimo Väyrynen. Musiikkiesityksistä vastaavat Tampereen Yliopiston Sinfoniaorkesteri ja Tampereen Yliopiston Laulajat. 18.35 Luentoja ilta: Professori Panu Rajala luennoi aiheesta TT ja TTT – vuosisata parivaljakkona. (U) 19.50 Tauotonta klassista. (Radio Moreeni 2005a)

Määrällinen analyysi

Radio Moreenin lähetysnäytteessä oli eniten taukoja koko aineistossa ja neljänneksi eniten puhetta ilman musiikkitaustoja. Se oli myös yksi niistä kolmesta tutkitusta asemasta, joilla ei lähetysnäytteessään ollut lainkaan mainontaa.

Taulukko 88. Radio Moreenin sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	4:11:54	1:34:39	0:07:23	0:01:41	0:00:00	0:00:09	0:00:00	0:04:24	0:00:00
% näytteestä	69,9	26,3	2,0	0,5	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0

Radio Moreenin lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä liki tunti ja kolme varttia (1:42:02) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli noin 28,3 %. Tästä puheesta hieman yli puolet (51,5 %) oli rakennetyypiltään haastatteluja, runsas neljännes (26,7 %) juontopuhetta ja runsas viidennes (21,8 %) taas toimitettuja juttuja ja sähköitä.

Taulukko 89. Radio Moreenin puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	3 asia	4 kultt	5 mus	6 palv	13 muu
t:min:sek	0:13:15	0:00:20	0:19:06	0:24:05	0:08:56	0:07:21	0:28:59
% puheesta	13,0	0,3	18,7	23,6	8,8	7,2	28,4
% näytteestä	3,7	0,1	5,3	6,7	2,5	2,0	8,0

Radio Moreenin näytteessä esiintyi yhteensä seitsemää erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Musiikkia ja etenkin muuta kulttuuria käsittelevien sisältöjaksojen osuus Moreenin puheisisällöistä oli yhteensä liki kolmannes, mutta suurin yksittäinen sisältötyyppiryhmä oli muu toimituksellinen puheisisältö, kuten mm. kappaleista ja esittäjistä kertovat juonnot. Asia- ja dokumenttisisältöjen osuus puheesta nousi sekin liki viidennekseen ja uutissisältöjä suuremmaksi.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Tampereelle sijoittuvia sisältöjaksoja näytteessä oli runsas viidennes (21,8 %) kaikesta toimituksellisesta puheesta. Muuten kuuluvuusalueelle sijoittuvia jaksoja oli noin 5,7 prosenttia. Muualle Suomeen sijoittuvia tai valtakunnallisia jaksoja vailla paikallista näkökulmaa oli yhteensä noin 6,6 % puheesta. EU-alueelle tai muuten ulkomaille sijoittuvia jaksoja ilman paikallista näkökulmaa oli noin 13,4 prosenttia puheisisällöistä. Hieman yli puolet (52,5 %) Radio Moreenin toimituksellisesta puheesta puolestaan päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Radio Moreenin näytteestä oli noin neljä tuntia ja kaksitoista minuuttia (4:11:54) eli noin 69,9 %. Valtaosa (83,2 %) musiikista oli instrumentaaliesityksiä. Laulettua musiikin osalta eniten löytyi englanninkielisiä esityksiä (12,2 %), mutta mukana oli myös suomeksi (2,5 %), espanjaksi (1,7 %) ja ranskaksi (0,4 %) esitettyä musiikkia. Pääosa (75,0 %) musiikista oli julkaistu alun perin ennen vuotta 1940. Vuosina 1950–2000 julkaistun musiikin osuus jäi yhteensä noin 6,4 prosenttiin. Vuoden 2000 jälkeen julkaistua musiikkia näytteessä oli noin 5,6 prosenttia, josta hieman yli puolet oli uutuuksia. Noin 12,9 % näytteen musiikista jäi luokituksessa vaille varmuutta julkaisuajankohdasta.

Radio Moreenin lähetysnäytteen musiikkisisältö jakautui kaikkiaan kymmeneen eri musiikin lajityyppiin. Klassisen musiikin osuus kaikesta näytteessä soineesta musiikista oli kuitenkin varsin hallitseva. Muiden näytteestä löytyneiden musiikkilajien osuudet ovat muodostuneet vain muutamista tai jopa yksittäisistä esityksistä.

Taulukko 90. Radio Moreenin musiikkisisällöt lajityypeittäin

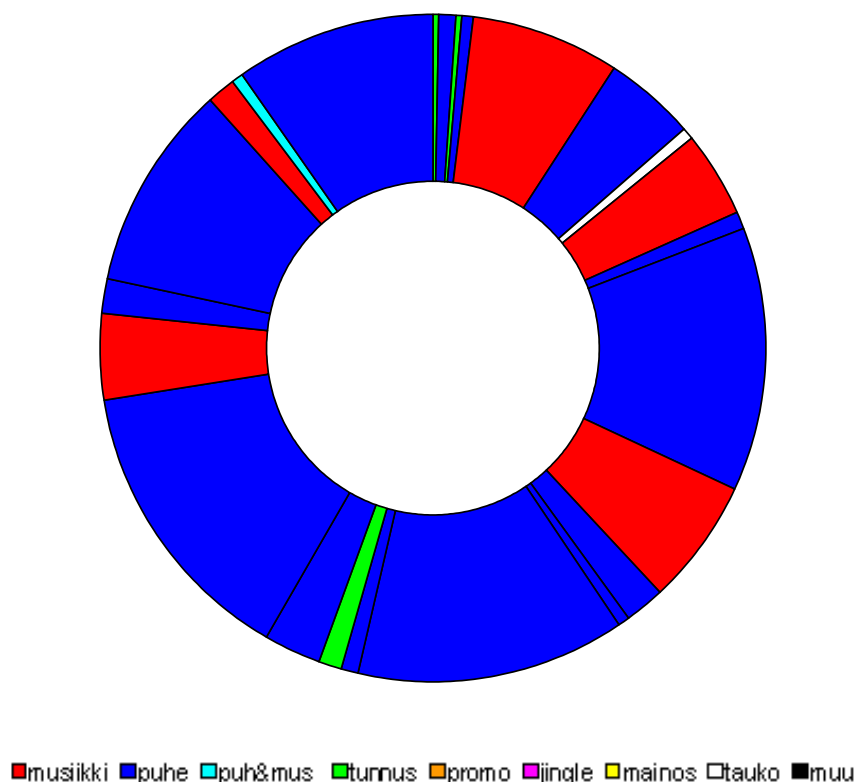
	1 jazz	2 blues	3 iskelmä	5 rock	6 heavy	7 ac / pop	9 viihde	10 klass	14 k. mus	15 muu
t:min:sek	0:02:28	0:17:54	0:00:21	0:02:47	0:04:25	0:03:34	0:07:22	3:26:13	0:00:55	0:05:55
% musiikista	1,0	7,1	0,1	1,1	1,8	1,4	2,9	81,9	0,4	2,3
% näytteestä	0,7	5,0	0,1	0,8	1,2	1,0	2,0	57,3	0,3	1,6

Laadullinen analyysi

a) *juontajan / juontajien persoona:* Radio Moreenin lähetyksellä oli tunnin aikana kaksi eri juontajaa eli hillitty ja hieman etäinen Sanna Kantola sekä ensi kertaa suoraa lähetystä varovasti juontanut radiotyön opiskelija Janne Junttila, jonka osuus alkoi puoli yhdeksän jälkeen.

b) *juontojen puheisisällöt:* Kappale- ja esittäjä tietojen sekä kellonaikojen ja tulevien lähetyksosuuksien esittelyn lisäksi Kantola kertoi tunnin alkupuolella kirjan ja ruusun päivästä, jonka ideana on kertoa lukemisen kuuluvan kaikille. Maailmassa on yhä 860 miljoonaa lukutaidotonta ja siksi myös Unesco on ottanut omakseen aikoinaan Kataloniassa luodun juhlapäivän. Yllättäen Kantola lupasi ostaa kirjan kaikille miehille, jotka tuovat hänelle ruusun. Hieman ennen puoli yhdeksää Kantola kertoi myös Tampereella avoinna olevista taidenäyttelyistä. Junttila puolestaan kertoi juonnoissaan lähinnä Vihreän liiton puheenjohtajataiston taustoja sekä esitteli aiheesta tekemiään haastatteluja.

Kuvio 29. Radio Moreenin tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

c) *uutiset*: Tunnin aikana ei kuultu lainkaan varsinaista uutislähetystä, mutta kahdeksan aikaan juontaja Sanna Kantola kertoi uutistunnuksen jälkeen kahdeksan aamun uutisaihetta lyhyinä, yhden virkkeen uutisotsikoina. Kärkiaiheina olivat EU-varojen käytön seuranta Suomessa sekä Paperiliiton työkiistojen sovittelun jatkuminen. Uutisotsikko-osuuteen ei sisällynyt sääennustetta ja se päättyi uutistunnukseen.

d) *muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Kahdeksalta alkaneen lähetyksosuuuden nimi oli "Aamuverstas" ja sen otsikon alla kuultiin kaksi etukäteen koostettua juttua. Antti Halmetoja oli käynyt tutustumassa Tampereen kaupungin sosiaaliasema Paussin toimintaan. Johanna Tolvanen taas oli käynyt haastattelemassa Tampereella toimivan Ikäpiste -neuvontakeskuksen henkilökuntaa ja asiakkaita. Junttilan toimitama "Tampere nousee" keskittyi puolestaan Vihreän liiton tulevaan puheenjohtaja-vaaliin. Junttila oli käynyt haastattelemassa Tarja Cronbergiä ja Anni Sinnemäkeä Tampereella järjestetyn paneelikeskustelun yhteydessä sekä muutamia tampere-laisia vihreitä ennen ja jälkeen edellä mainitun keskustelun.

e) *musiikki ja sen esittäminen*: Tunnin aikana kuultiin viisi musiikkiesitystä, joista neljä kokonaan. Kappaleet soitettiin aina alusta loppuun ja elementistä toiseen siirryttiin usein pienen tauon kautta. Yhtäkään kertaa kappaleita ei soitettu peräkkäin.

f) *sujuvuus ja siirtymät*: Radio Moreenin lähetyksestä ei pyritty tekemään erityisen soljuvaa ja saumatonta. Eri elementtien välisissä siirtymissä tauko oli paremmin sääntö kuin poikkeus, eikä yksikään äänellinen elementti limittynyt toisiinsa. Musiikkia käytettiin kertaalleen myös kahden eri haastattelun välisen siirtymän merkinä.

g) *yleinen tekemisen tapa*: Lähetys koostui pääasiassa studion ulkopuolella etukäteen tallennetuista haastatteluista ja / tai niistä koostetuista jutuista. Niiden välissä kuultiin vain lyhyitä, suorana lähetyksenä studiossa tehtyjä juonto-osuuksia ja hieman musiikkia. Tunnin aikana ei kuultu ainuttakaan kuuntelijoilta saatua soittoa tai viestiä.

h) *mainokset*: Lähetystunnin aikana ei kuultu lainkaan mainoksia.

3.14. Radio Pooki Oy

3.14.1. Profiili: Radio Pooki

Radio Pooki on vuonna 1989 Raahessa toimintansa aloittanut paikallisradio. Sittemmin Radio Pooki Oy:lle on myönnetty lisää taajuuksia niin, että asemasta on kasvanut käytännössä liki osavaltakunnallinen. Radio Pookilla on nyt yhdeksän lähetintä kolmen maakunnan alueella eli Keski- ja Pohjois-Pohjanmaalla sekä Lapissa. Sen kuuluvuusalue kattaa koko Pohjanlahden rannikon pitkälle sisämaahan Pietarsaaren eteläpuolelta Tornion pohjoispuolelle. (Ylönen 2002, 118; Radio Pooki 2005b; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio Pookin toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa

keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Verkkosivuillaan Radio Pooki kertoo, että kanavan musiikki on sataprosenttisesti kotimaista. Ohjelman luvataan olevan kokonaan omien toimittajien toimittamaa ja kertovan alueellisista ja paikallisista tapahtumista sekä uutisista ja kulttuurista. (Radio Pooki 2005b) Oulun suurin päivälehti eli Kaleva ei tutkimuspäivänä (10.5.2005) julkaissut Radio Pookin ohjelmatietoja. Radio Pooki kuvasi syyskuussa 2005 tiistaipäivien ohjelmaa verkkosivuillaan näin:

00.00 Pookin yö aalloilla kotimaista musiikkia tauotta 6.00 Uutiset 6.05 Huomenta Pookista 8.00 Uutiset ja sää 8.05 Kohti aamupäivää 9.00 Alueuutiset 9.10 Kohti aamupäivää jatkuu 10.00 Uutiset 10.05 Ajankohtaista aamupäivää 11.00 Alueuutiset 11.10 Ajankohtaista aamupäivää jatkuu 12.00 Uutiset ja sää 12.05 Päivästudio 13.00 Alueuutiset 13.10 Päivästudio jatkuu 14.00 Uutiset 15.00 Alueuutiset 15.10 Toiveiden tunti, (173191, 2e/viesti) (pvm+1.95e) 16.00 Uutiset 16.05 Puotipuksut -studion numero 0700-392111 (pvm+1.95e) 17.00 Alueuutiset 17.10 Puotipuksut jatkaa 18.00 Talousuutiset 20.00 Pookin aalloilla kotimaisen musiikin tahdissa Alueuutiset 19 20 21 22 23 24.00
(Radio Pooki 2005a)

Määrällinen analyysi

Radio Pookin lähetysnäytteessä oli neljänneksi eniten taukoja ja seitsemänneksi eniten puhetta koko aineistossa. Samalla se oli yksi niistä viidestä asemasta, joiden näytteissä ei lainkaan puhuttu musiikin päälle. Mainosten osuus Radio Pookin lähetysnäytteessä oli aineiston seitsemänneksi suurin.

Taulukko 90. Radio Pookin sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	3:54:49	1:13:35	0:00:00	0:07:37	0:04:28	0:01:09	0:35:04	0:02:52	0:00:26
% näytteestä	65,2	20,4	0,0	2,1	1,2	0,3	9,7	0,8	0,1

Radio Pookin lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä lähes tunti ja vartti (1:13:35) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli 20,4 %. Se jakautui rakennetyypiltään varsin tasaisesti kolmeen osaan toimitettujen juttujen ja sähkeiden (37,3 %), puhelinkontaktien (32,0 %) sekä juontopuheen (30,7 %) kesken.

Taulukko 91. Radio Pookin puheisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	4 kultt	6 palv	13 muu
t:min:sek	0:25:31	0:01:02	0:02:35	0:33:48	0:10:39
% puheesta	34,7	1,4	3,5	45,9	14,5
% näytteestä	7,1	0,3	0,7	9,4	3,0

Radio Pookin näytteessä esiintyi yhteensä viittä erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Lähes puolet puheesta oli erilaisia palvelu- ja harrasteaiheisia osuuksia ja runsas kolmannes uutisosuuksia. Jäljelle jääneestä viidenneksestä leijonanosa kului muuhun toimitukselliseen puheeseen kuten mm. kappaleista ja esittäjistä kertoviin juontoihin.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Raaheen sijoittuvia sisältöjaksoja näytteessä ei ollut lainkaan. Sen sijaan likimain puolet (47,9 %) kaikesta toimituksellisesta puheesta sijoittui Radio Pookin kuuluvuusalueelle ja maakuntaan yleensä noin 0,7 prosenttia. Lisäksi paikallinen näkökulma valtakunnallisiin asioihin oli 4,4 prosentissa puhesisällöistä. Noin neljännes (24,5 %) sisältöjaksoista taas oli täysin valtakunnallisia ja EU-alueelle tai yleensä ulkomaille sijoittuvia yhteensä noin 6,8 prosenttia. 15,2 prosenttia Radio Pookin toimituksellisesta puheesta puolestaan päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Radio Pookin näytteestä oli lähes neljä tuntia (3:54:49) eli noin 65,2 %. Käytännössä kaikki (98,2 %) näytteen musiikki oli suomeksi laulettua. Mukaan mahtui vain yksi (1,6 %) englanninkielinen laulu – tosin sekin kotimaisen artistin esittämänä – sekä lyhyt osuus instrumentaalimusiikkia (0,1 %). Radio Pookin musiikki painottui uudempiin julkaisuihin. 38,8 prosenttia oli julkaistu vuoden 2000 jälkeen ja tästä luvusta uutuuksien osuus oli 15,1 prosenttiyksikköä. Lisäksi 1990-luvun musiikin osuus (13,2 %) oli samaa luokkaa kuin neljän edeltäneen vuosikymmenen musiikin yhteensä (15,2 %). Noin kolmannesta (32,7 %) musiikista ei luokituksessa pystytty ajoittamaan.

Radio Pookin lähetysnäytteen musiikkisisältö jakautui kaikkiaan viiteen eri musiikin lajityyppiin. Aseman musiikillinen linjaus näyttäisi olevan yhdistelmä iskelmää ja rock-iskelmää, jotka yhdessä kattavat liki 90 prosenttia kaikesta näytteessä soineesta musiikista.

Taulukko 92. Radio Pookin musiikkisisällöt lajityypeittäin

	3 iskelmä	4 rock-isk	5 rock	7 ac / pop	15 muu
t:min:sek	2:43:29	0:43:45	0:03:51	0:20:38	0:03:06
% musiikista	69,6	18,6	1,6	8,8	1,3
% näytteestä	45,4	12,2	1,1	5,7	0,9

Laadullinen analyysi

a) juontajan / juontajien persoona: Radio Pookin aamulähetyksen vetäjänä oli asiallisen tuttavallisesti esiintynyt ja sujuvapuheinen mies, joka esitteli itsensä Törmän Paavoksi. Juontajan rooli lähetyksessä jäi kuitenkin varsin ohueksi.

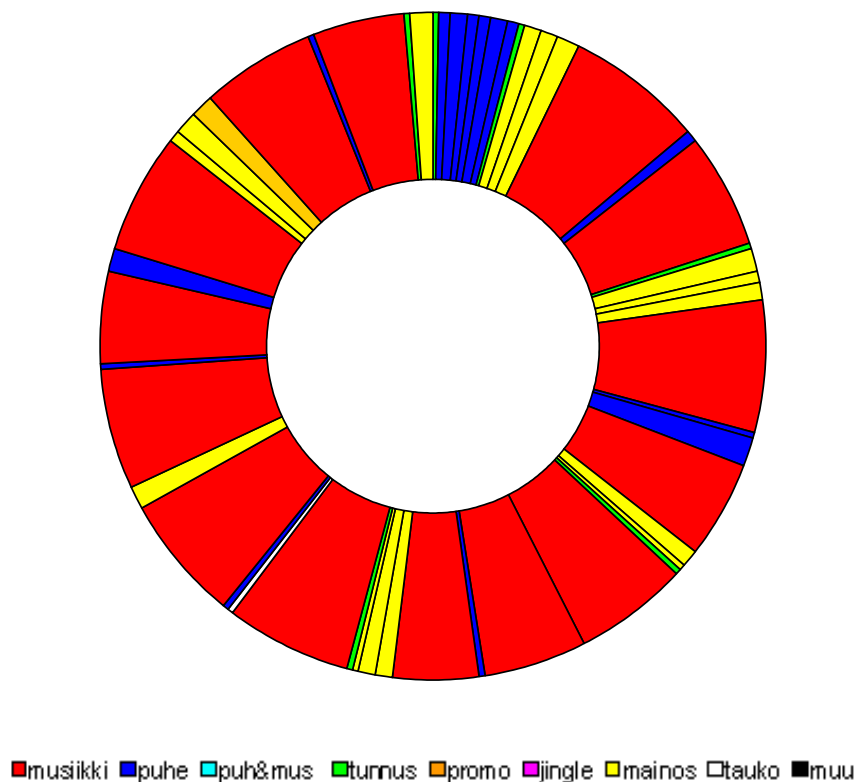
b) juontojen puhesisällöt: Juontaja kävi äänessä yhteensä kahdeksan otteeseen ja kertoi yleensä ensiksi edellä soineen ja / tai seuraavan kappaleen nimen. Ensimmäisessä juonnossa kuultiin myös kellonaika sekä juontajan nimi. Tunnin loppupuolella juontaja kertoi Haukiputaalla kadonneen avolava-auton tuntomerkit ja rekisteritunnuksen sekä kehotti soittamaan autoa koskevista havainnoista poliisille.

c) uutiset: Radio Pookin kello kahdeksan uutiset esitti aamulähetyksen juontaja Paavo Törmä, jonka uutispuhe oli varsin selkeää ja uskottavaa. Sähkelähetyksen kärkiaiheita olivat EU:n ja Venäjän huippukokous sekä USA:n presidentti George Bushin vierailu Georgiassa. Ulkomaan aiheiden lisäksi lähetyksessä oli myös muutamia valtakunnallisia kotimaan uutisia sekä yksi urheilu-uutinen eli sähke Suomen jääkiekkomaajoukkueen edellisillan tasapelistä MM-kisoissa. Paikallisia uutisia tai säätietoja uutisosuudessa ei ollut.

d) *muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Ainoa erikseen otsikoitu sisältöjakso uutisten ohella tunnin aikana oli alueella toimivan makkaratehtaan sponsoroima säätiedotus Radio Pookin kuuluvuusalueelle. Se kuultiin tunnin alkupuoliskolla juontajan esittämänä erillisen säätunnuksen jälkeen.

e) *musiikki ja sen esittäminen*: Lähetystunnin aikana kuultiin kaikkiaan 14 musiikki-esitystä, joista yksikään ei soinut suoraan peräkkäin edellisen kappaleen kanssa, vaan välissä oli aina joko lyhyt juonto tai mainoskatko. Kappaleet soitettiin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta aina alusta loppuun ja kappaleesta toiseen siirryttiin yleensä juonnon tai mainoskatkon sekä pienen tauon kautta.

Kuvio 30. Radio Pookin tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

f) *sujuvuus ja siirtymät*: Radio Pookin lähetyksestä ei pyritty tekemään erityisen soljuvaa ja saumatonta. Lähetyksessä oli viipyilevä tunnelma. Juontaja piti selviä taukoja puhuessaan ja jätti niitä myös lähetyksen eri elementtien väliin. Äänellisiä elementtejä ei yritetty limittää eikä juonnoissa tai muissa puheosuuksissa liioin käytetty musiikkitaustoja.

g) *yleinen tekemisen tapa*: Radio Pookin studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä nauhoitusta tai suoraa puheosuutta, vaan kaikki toimitukselliset sisällöt tuotettiin puheena studiossa. Tunnin aikana ei liioin kuultu ainuttakaan kuuntelijoilta saatua soittoa tai viestiä.

h) *mainokset*: Tunnin aikana Radio Pookin lähetyksessä oli yhteensä seitsemän mainoskatkoa. Katkolle siirryttiin aina tietyn mainostunnuksen kautta, myös silloin

kun edellinen elementti oli joku tunnus. Sama tunnus soi aina myös katkon päättyessä. Katkoilla kuultiin yhteensä 14 mainospottia, joista vain kaksi oli valtakunnallisen ketjun mainoksia ja loput lähinnä Oulun seudun yritysten mainoksia. Yhdellä katkolla oli enintään neljä spottia.

3.15. Teljän Mediat Oy

3.15.1. Profiili: Radio Pori

Radio Pori on vuonna 1985 toimintansa aloittanut porilainen paikallisradio. Aseman omistaa Teljän Mediat Oy, jolle vuonna 1999 on myönnetty myös toinen, kolmeen lähetystaajuuteen oikeuttava toimilupa⁴¹. Radio Porin käytössä on vain yksi lähetystaajuus ja sen Porissa sijaitsevan lähettimen kuuluvuusalue kattaa kaupungin ympäristökuntineen. (Ylönen 2002, 118; Radio Pori 2005; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio Porin toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Verkkosivuillaan Radio Pori lupaa tarjota paikallisuutta: uutiset ja sää kerran tunnissa, tietoa paikkakunnan ajankohtaisista asioista, kilpailuja, viihdettä ja kaupungin parasta musiikkia. Kohderyhmäkseen asema määrittelee 25–50 -vuotiaat aktiiviset aikuiset. (Radio Pori 2005) Internet-sivuillaan Radio Pori kuitenkin kertoo päivittäisistä ohjelmistaan lähinnä sen, että arkipäivinä juonnettu lähetys kestää aamukuudesta iltakuuteen. Porin suurimmassa päivälehdessä eli Satakunnan Kansassa tallennuspäivänä (10.5.2005) julkaistut ohjelmatiedot kuvasivat ohjelmaa seuraavasti:

06.00 Radio Porin aamu. Uutiset ja sää tasatunnein. Uutiset myös osoitteesta www.promenadi.net. Aamussa myös uutisotsikot päivän lööpit sekä promenadin kysymys. Salaperäinen ääni 7.40 Studio numero (02) 64894
10.00 Radio Porin päivä. Mukana mm. menovinkit lööpit ja haastatteluja päivän tärkeistä aiheista. 14.00 Radio Porin iltapäivä. Iltapäivässä mm. haastatteluja tärkeistä aiheista. 18.00 Kaupungin parasta musiikkia aamuun saakka.

(Satakunnan Kansa 10.5.2005)

Määrällinen analyysi

Radio Porin lähetysnäytteessä oli ylivoimaisesti eniten puhetta musiikin päälle koko muuhun aineistoon verrattuna. Toinen mielenkiintoinen piirre oli, ettei näytteeseen sisältynyt lainkaan kanavan omia promootio-osuuksia eli promoja. Mainosten osuus Radio Porin lähetysnäytteessä jäi puolestaan hieman keskiarvoa pienemmäksi.

⁴¹ Teljän Mediat Oy:n toisen paikallisradioaseman eli Radio Soinnun taajuuksilla Satakunnassa ja Pirkanmaalla välitetään nyt SBS:n Iskelmä-ketjun ohjelmaa.

Taulukko 93. Radio Porin sisältöaineksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	4:13:23	0:12:08	1:09:49	0:05:33	0:00:00	0:00:09	0:18:16	0:00:42	0:00:00
% näytteestä	70,4	3,4	19,4	1,5	0,0	0,0	5,1	0,2	0,0

Radio Porin lähetysnäytteeseen sisältyi reilut tunti ja kaksikymmentä minuuttia (1:21:57) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli 22,8 %. Tästä hieman yli puolet (52,3 %) oli rakennetyypiltään toimitettuja juttuja tai sähkeitä ja lähestulkoon toinen puoli kaikesta puheesta oli juontoja (43,4 %). Näiden lisäksi mukana oli joitakin keskustelunpätkiä (1,7 %) ja muutama lyhyt puhelinkontakti (2,5 %).

Taulukko 94. Radio Porin puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	4 kultt	5 mus	6 palv	7 urh	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:29:40	0:04:43	0:01:33	0:12:26	0:14:46	0:00:09	0:10:03	0:08:37
% puheesta	36,2	5,8	1,9	15,2	18,0	0,2	12,3	10,5
% näytteestä	8,2	1,3	0,4	3,5	4,1	0,0	2,8	2,4

Radio Porin näytteessä esiintyi yhteensä kahdeksaa erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Utitissisältöjen osuus puheesta nousi yli kolmannekseen ja toiseksi eniten näytteessä oli palvelu- ja harrastesisältöjä.⁴² Musiikista kertovat sisältöjaksot, viihde ja muu toimituksellinen puhe kuten mm. kappaleista ja esittäjistä kertovat juonnot yhdessä kattoivat puheesta lähes 40 prosenttia.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Poriin sijoittuvia sisältöjaksoja näytteessä oli noin viidennes (20,1 %). Kuuluvuusalueelle (4,7 %) tai maakuntaan (2,0 %) sijoittuvien jaksoiden määrä jäi selvästi vähäisemmäksi. Paikallinen näkökulma valtakunnallisiin asioihin oli etsitty suhteellisesti useammin (17,8 %) kuin jätetty etsimättä (12,6 %). Sen sijaan muihin EU-maihin tai yleensä ulkomaille sijoittuvissa sisältöjaksoissa paikallista näkökulmaa ei tavallisesti ollut (10,2 %). Vajaa kolmannes (30,5 %) Radio Porin toimituksellisesta puheesta puolestaan päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Radio Porin näytteestä oli hieman vajaat neljä tuntia ja vartti (4:13:23) eli noin 70,4 %. Tästä englanninkielistä oli noin 62,9 prosenttia ja noin puolet vähemmän eli 31,9 prosenttia suomenkielistä. Lisäksi mukana oli muutamia ruotsinkielisiä (2,1 %), ranskankielisiä (1,3 %) ja italiankielisiä (1,7 %) esityksiä. Noin puolet (52,8 %) Radio Porin lähetysnäytteen musiikista oli julkaistu vuoden 2000 jälkeen: uutuuksien osuus tästä luvusta on varsin korkea eli 21,9 prosenttiyksikköä. Hieman vanhempaa eli 1990-luvulla julkaistua musiikkia oli mukana liki saman verran (18,4 %), mutta ennen vuotta 1980 julkaistun musiikin osuus jäi yhteensä 13,9

⁴² Tallennuksessa tapahtuneen häiriön takia Radio Porin lähetysnäyte jäi klo 13.00 jälkeiseltä osalta vajaaksi tuntien alkupuoliskoilta (kts. Liite 2.). Ilman em. häiriötä, uutissisältöjen määrä ja suhteellinen osuus olisikin ollut vielä nyt mitattua suurempi, sillä näytteestä jäi puuttumaan kaksi uutislähetystä (klo 14.00 ja klo 16.00).

prosenttiin. Noin 15,0 prosenttia näytteen musiikista jäi luokituksessa varmuudella sijoittamatta millekään aikakaudelle.

Radio Porin lähetysnäytteen musiikkisisältö jakautui kaikkiaan neljään eri musiikin lajityyppiin. Valtaosa musiikista oli kuitenkin ac / pop -musiikkia. Sitä asema oli omassa musiikkilinjauksessaan höystänyt lähinnä rock-iskelmällä ja rockilla.

Taulukko 95. Radio Porin musiikkisisällöt lajityypeittäin

	2 blues	4 rock-isk	5 rock	7 ac / pop	15 muu
t:min:sek	0:05:18	0:34:45	0:28:10	3:04:22	0:00:48
% musiikista	2,1	13,7	11,1	72,8	0,3
% näytteestä	1,5	9,7	7,8	51,2	0,2

Laadullinen analyysi

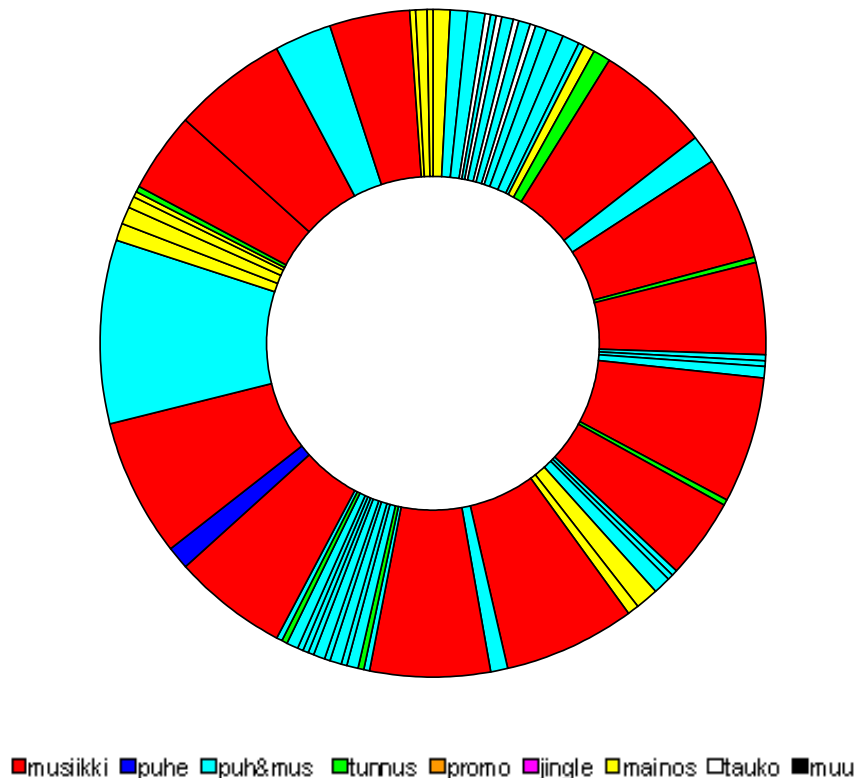
a) juontajan / juontajien persoona: Radio Porin aamulähetyksen vetäjänä oli nuorehko, mutkattoman oloinen ja sujuvapuheinen mies, joka kertoi nimekseen Antti Tuuri.

b) juontojen puheisisällöt: Juonnoissa kerrottiin yleensä edellä soineen ja / tai seuraavan kappaleen nimi ja esittäjä sekä kellonaika ja puffattiin jotakin hetken kuluttua tulevaa osuutta. Ensimmäisessä juonnossa kuultiin myös juontajan nimi sekä ennakkotieto koko alkavan lähetystunnin tarjonnasta. Aivan tunnin lopulla Tuuri siteerasi myös tutkimusta jossa oli selvitetty, että amerikkalaiset hukkaavat vuosittain 49 miljardia euroa menetettynä aikana ja polttoaineena autoliikenteen ruuhkien takia.

c) uutiset: Radio Porin kello kahdeksan sähkeuutiset esitti musiikkitaustan päälle aamun juontaja. Lähetysten kärkiaiheina olivat kirjan ja ruusun päivän vietto Porissa sekä Rovajärvellä alkava tykistön ampumaleiri (johon Niinisalon Tykistöprikaatista oli lähdössä useampi marssiosasto). Paikallisten aiheiden lisäksi mukana oli myös valtakunnallisia sekä kansainvälisiä uutisia edellä mainitussa järjestyksessä. Georgian pääkaupungin ja presidentin nimet tuottivat pieniä hankaluuksia uutis-osuudesta muuten varsin hyvin selvinneelle juontajalle. Suoraan uutisten perään kuultiin erillinen säätunnus ja sen jälkeen juontaja kertoi erilaisen taustan soidessa lyhyesti päivän sää.

d) muut puheisisällöt ja otsikko-ohjelmat: Tunnin aikana Radio Porin lähetyksessä oli kaksi erillistä ja itsenäistä toimituksellista osuutta. Ennen puoli yhdeksää juontaja käynnisti tietokilpailun kuuntelijoille ja kysyi mikä hänen antamistaan kolmesta vaihtoehdosta oli Agents -yhtyeen nimi ennen kuin siitä tuli Agents. Juontajalle studioon soitettuja arvauksia ei kuultu lähetyksessä, mutta noin varttitunnin kuluttua kuultiin oikean vastauksen tienneen soittajan lyhyt puhelu, joka oli mahdollisesti tallennettu edellisen musiikkiesityksen aikana. Tunnin loppupuoliskolla kuultiin juontajan etukäteen studiossa tekemä haastattelu. Kirjan ja ruusun päivän vietosta kertoivat Promenadi Pori ry:n toiminnanjohtaja Anja Joensuu sekä porilainen kirjailija Taina Teerialho. Haastatteluja oli editoitu lyhyemmäksi, sillä leikkauskohdat olivat paikoin kuultavissa äkillisinä hyppäyksinä haastateltavien puheessa. Ainostaan Agents -kisaan vastanneen kuulijan puhelun taustalla ei ollut vaimeaa musiikkia.

Kuvio 31. Radio Porin tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

e) musiikki ja sen esittäminen: Tunnin aikana kuultiin kaikkiaan 12 musiikkiesitystä, jotka kolmessa tapauksessa soivat peräkkäin vain lyhyen kanavatunnuksen erottamina. Musiikille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni tai limittäin kanavatunnuksiin tai muihin edellisiin tai seuraaviin elementteihin.

f) sujuvuus ja siirtymät: Radio Porin lähetys kulki vaivattomasti ja sujuvasti ilman taukoja. Kanavalle oli rakennettu äänellistä ilmettä, muun muassa tietyissä siirtymissä käytettiin vakioituja kanavaäänien puhumia juontoja tai kanavatunnuksia. Tuuri myös käytti kappaleiden alkuja ja loppuja limittääkseen siirtymiä juonnoista musiikkiin ja päinvastoin. Puheosuuksia säästäneet musiikkitaustat jäivät pois vain kerran, Agents - kilvan yhteydessä. Tämä saattoi olla myös tarkoituksellista, koska kyse oli samalla tunnin ainoasta puhelinhaastattelusta.

g) yleinen tekemisen tapa: Radio Porin studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Mukana oli yksi studiossa etukäteen tallennettu osuus. Tunnin aikana kuultiin lisäksi yksi lyhyt kuuntelijan puhelinhaastattelu.

h) mainokset: Radio Porin tunnin mittaisessa lähetyksessä oli viisi mainoskatkoa, joista kolme sijoittui tasatunnein lähettyjen uutisten molemmin puolin. Katkoille ja niiltä pois siirryttiin aina lyhyen tunnuksen kautta. Katkoilla kuultiin yhteensä 10 mainospottia, joista seitsemän oli Porin alueella toimivien liikkeiden tai alueen yrittäjien mainoksia ja kolme taas valtakunnallisten toimijoiden mainoksia.

3.16. Oy Najaros Ab

3.16.1. Profiili: Radio Rex

Radio Rex on vuonna 1988 toimintansa aloittanut joensuulainen paikallisradioasema. Tosin alkujaan nimellä Radio Jokinen toiminut asema hakeutui velkasaneeraukseen jo 1993. Aseman henkilökunnan omistama Oy Najaros Ab käynnisti kuitenkin toiminnan uudelleen ja sittemmin vaihtoi myös aseman nimen.⁴³ Käytännössä Radio Rex ei liioin nykyään ole vain paikallisradio vaan alueradio, sillä sen neljän lähettimen verkko kattaa lähes koko Pohjois-Karjalan. (Ylönen 2002, 117; Ala-Fossi 1999, 66; Ala-Fossi 2005, 335; Radio Rex 2005; Viestintävirasto 2005.)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio Rexin toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Verkkosivuillaan Radio Rex kertoo olevansa aikuisille suunnattu uutis- ja musiikki-radio, jonka kuuntelijat pysyvät ajan tasalla niin oman maakunnan kuin koko maailman tapahtumista (Radio Rex 2005). Joensuun ja Pohjois-Karjalan suurimassa päivälehdessä eli Karjalaisessa Radio Rexin tallennuspäivän (10.5.2005) ohjelmatiedot julkaistiin seuraavassa muodossa:

06.00 Uutiset. Juontajana Liina Matveinen 07.00 Uutiset 08.00 Uutiset 08.15 Puhelinpäähkinä 0700-928 928 08.45 Menovinkit 09.00 Uutiset 09.05 Onko rajalla ruuhkaa? 09.15 Päivänsankarit, onnittele 0700-928 928 09.30 Viikon teema: Veneily 10.00 Uutiset 10.15 Neuvo Naapuria 11.00 Uutiset 11.15 Lehtikioski 12.00 Uutiset 12.05 Jukebox: www.radiorex.fi 13.00 Uutiset. Juontajana Milla Holm 14.00 Uutiset 14.40 Yrittäjä – osaa ja uskalla 2/5, toim. Maarit Vänskä 15.00 Uutiset 15.15. Yhden Levyn raati 15.40 Onko rajalla ruuhkaa? 16.00 Paikallisuutiset 16.15 Menovinkit 17.00 Uutiset 17.05 Listasuositukset 18.00 Paikallisuutiset ja sää 18.05 Jukebox aamuun saakka, STT:n uutiset klo 20, 21, ja 22. 19.00 Paikallisuutiset ja sää. (Karjalainen 10.5.2005)

Määrällinen analyysi

Radio Rexin lähetysnäytteessä oli koko aineiston kahdenneksitoista vähiten musiikkia, mutta mainoksia siinä oli samaan aikaan kahdenneksitoista eniten.

Taulukko 96. Radio Rexin sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	3:56:44	0:36:58	0:47:04	0:05:20	0:04:41	0:02:04	0:26:28	0:00:41	0:00:00
% näytteestä	65,8	10,3	13,1	1,5	1,3	0,6	7,4	0,2	0,0

Radio Rexin lähetysnäytteeseen sisältyi liki tunti ja kaksikymmentäviisi minuuttia (1:24:02) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli 23,3 %. Tästä noin kolmannes (33,7 %) oli rakennetyypiltään juontopuhetta ja

⁴³ Oy Najaros Ab:lla on Joensuussa myös toinen paikallisradiolupa, mutta sen taajuuden kautta välitetään nykyään SBS:n Iskelmä-ketjun ohjelmaa.

likimain toinen kolmannes (29,3 %) oli haastatteluja. Toimitettujen juttujen ja sähköiden osuus puolestaan oli noin neljännes (25,4 %). Lisäksi lasten metsäretkellä tehty reportaasi oli luokituksessa sijoitettu luokkaan muu rakennetyyppi (3,9 %). Mukana oli myös pari puhelinkontaktiosuutta (7,6 %).

Taulukko 97. Radio Rexin puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	3 asia	4 kultt	5 mus	6 palv	12 viih	13 muu	14 ei tunn.
t:min:sek	0:22:19	0:03:22	0:06:12	0:00:19	0:15:15	0:19:18	0:07:34	0:09:41	0:00:02
% puheesta	26,6	4,0	7,4	0,4	18,1	23,0	9,0	11,5	0,0
% näytteestä	6,2	0,9	1,7	0,1	4,2	5,4	2,1	2,7	0,0

Radio Rexin näytteessä esiintyi yhteensä kahdeksaa erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Lisäksi yksi hyvin lyhyt puheosio oli jäänyt luokitusvirheen takia vaille muuttujan arvoja. Uutis- ajankohtais- ja asiasisältöjen osuus kaikesta puheesta nousi yhteensä reilusti yli kolmannekseen ja palvelu- ja harrastajaksojen osuus oli puolestaan lähes neljännes.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Joensuuhun sijoituvia sisältöjaksoja näytteessä oli runsaat 40 minuuttia eli noin 48,2 prosenttia kaikesta toimituksellisesta puheesta. Kuuluvuusalueelle (0,2 %) tai maakuntaan (3,1 %) sijoituvia jaksoja oli vain hieman. Yhteensä runsas kymmenesosa (10,4 %) sisältöjaksoista sijoittui muualle Suomeen tai oli valtakunnallisia. Maan rajojen ulkopuolelle vailla paikallista näkökulmaa sijoittui noin 4,4 prosenttia sisältöjaksoista. Noin kolmannes (33,7 %) Radio Rexin toimituksellisesta puheesta puolestaan päätyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Radio Rexin näytteestä oli liki neljä tuntia (3:56:44) eli noin 65,8 %. Tästä yli puolet (54,3 %) oli englanninkielistä ja hieman alle toinen puoli (41,5 %) suomenkielistä musiikkia. Sekaan mahtui jokunen ruotsinkielinen (1,2 %), saksankielinen (1,7 %) ja espanjankielinen esitys (1,3 %). Noin puolet musiikista (47,9 %) oli julkaistu vuoden 2000 jälkeen ja tästä luvusta uutuuksien osuus oli 22,6 prosenttiyksikköä. Vanhempaa musiikkia kolmelta menneeltä vuosikymmeneltä oli mukana varsin tasaisesti (1970-luku: 7,3 %, 1980-luku: 11,5 %, 1990-luku: 10,1 %) Hieman yli viidennestä eli 21,3 prosenttia näytteen musiikista ei luokituksessa pystytty sijoittamaan millekään aikakaudelle.

Radio Rexin lähetysnäytteen musiikkisisältö jakautui kaikkiaan viiteen eri musiikin lajityyppiin. Aseman musiikkilinja näyttäisi tukeutuvan ensinnäkin ac / pop -musiikkiin, mutta myös iskelmään ja rock-iskelmään sekä toisaalta rock-musiikkiin. Radio Rexin kohdalla luokkaan muu sijoitetut esitykset ovat lastenmusiikkia. Yhden musiikkikappaleen muuttujan arvot taas puuttuvat luokitusvirheen takia.

Taulukko 98. Radio Rexin musiikkisisällöt lajityypeittäin

	3 iskelmä	4 rock-isk	5 rock	7 ac / pop	15 muu	16 ei tunn.
t:min:sek	0:25:13	0:34:00	0:55:09	1:55:38	0:03:59	0:02:45
% musiikista	10,7	14,4	23,3	48,8	1,7	1,2
% näytteestä	7,0	9,4	15,3	32,1	1,1	0,8

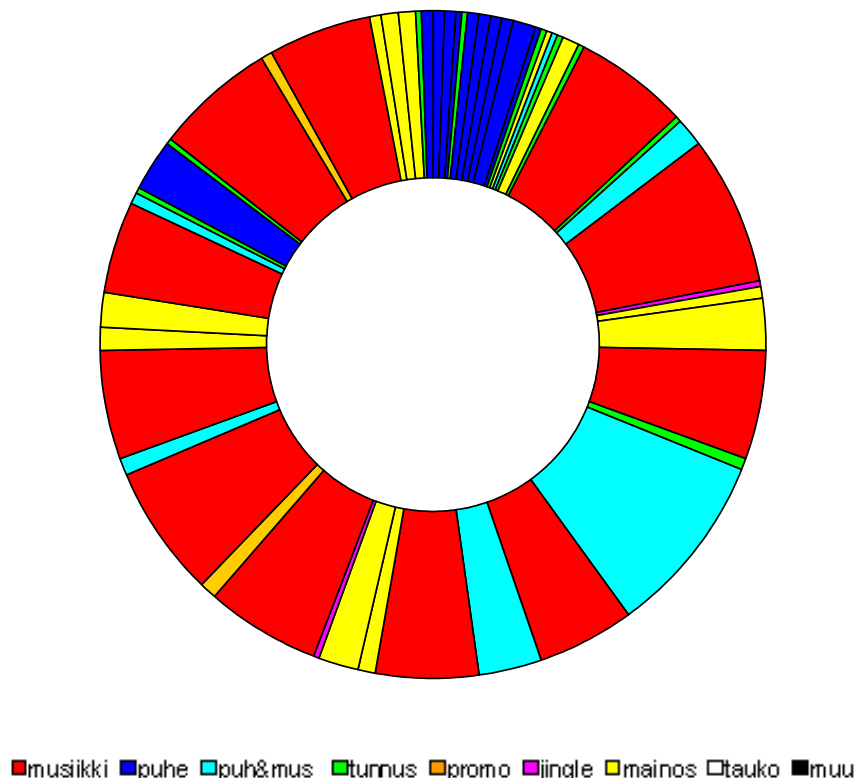
Laadullinen analyysi

a) *juontajan / juontajien persoona*: Radio Rexin aamulähetyksen vetäjänä oli nuorehko naisjuontaja. Liina Matveinen kuljetti lähetystä eteenpäin rennon asiallisesti ja turhia tärkeilemättä.

b) *juontojen puheisisällöt*: Juonnoissa kerrottiin yleensä edellä soineen ja / tai seuraavan kappaleen nimi ja esittäjä, sen hetkinen kellonaika ja puffattiin jotakin lähetyksessä jonkun ajan kuluttua kuultavaa osuutta. Ensimmäisessä välijuonnossaan Matveinen kertoi lyhyesti koko seuraavan tunnin tulevista puheisisällöistä. Toisella puoliskolla hän ehätti myös kertomaan, että yhdeksän jälkeen oli luvassa Seppo ja Juha Mustosen juttu Pyhäselän jäätilanteesta Satumaa -aluksesta. Matveinen joutui myös täydentämään ennakkoon tehtyä menovinkkiosuutta lukemalla itse yhden vinkin.

c) *uutiset*: Kello kahdeksan uutisosuus alkoi juontaja Matveisen esittämällä paikallisilla uutissähkeillä, joiden aiheina olivat aivohalvauspäivän vietto Pohjois-Karjalassa sekä Hanskat Heilumaan -kierrätystapahtuma Joensuussa. Sen jälkeen juontaja kertoi STT:n jatkavan koti- ja ulkomaan uutisilla. STT:n reilun kahden minuutin mittaisen lähetyksen juonsi Piritta Rautavuori. Uutisten kärkiaiheet olivat Venäjän ja EU:n uutta yhteistyöohjelmaa koskevat neuvottelut Moskovassa sekä USA:n presidentti Bushin vierailu Georgiassa. Rautavuori esitti sähkeet selkeästi ja luontevasti. STT:n sähke-uutislähetys ajettiin sellaisenaan ilman mitään taustoja tai lisäyksiä. Uutisten jälkeen kuultiin erillinen sponsoroidun sään tunnus ja musiikkitausta, jonka säestyksellä juontaja kertoi säätiedot. Heti perään kuultiin vielä sponsorin mainos.

Kuvio 32. Radio Rexin tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

d) muut puheisällöt ja otsikko-ohjelmat: Uutisten ohella tunnilla oli kaksi muuta otsikoitua toimituksellista puheisältöosuutta. ”Puhelinpätkinä” oli tunnin ensimmäisellä puoliskolla juontajan vetämä suora puhelintietokilpa, jossa kysyttiin, paljonko Pohjois-Karjalan Sähkön tuotannosta on peräisin yhtiön omilta vesivoimalaitoksilta. Juontaja tarjosi kolme vastausvaihtoehtoa ja otti sen jälkeen suoraan lähetykseen peräjälkeen yhteensä 21 lyhyttä puhelua, joissa soittajat kertoivat vain oman etunimensä ja arvauksensa. Yhden musiikkiesityksen jälkeen juontaja arpoi oikein vastanneiden joukosta voittajan heittämällä tikkaa studiossa. Tunnin loppupuolella kuullut ”Menovinkit” taas oli etukäteen toimittanut ja tallentanut Laura Rytönen. Joensuun ja lähialueen tapahtumista kertova kokonaisuus oli uutisten ohella lähetyksen ainoa puheosuus vailla musiikkitaustaa.

e) musiikki ja sen esittäminen: Radio Rexin lähetyksessä soi tunnin aikana yhteensä yksitoista musiikkiesitystä, joista yksikään ei soinnut suoraan edellisen perään. Kahdessa tapauksessa kappaleita erotti kuitenkin vain kanavan omien ohjelmien lyhyt promo. Musiikille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni kanavatunnuksiin tai muihin edellisiin tai seuraaviin elementteihin.

f) sujuvuus ja siirtymät: Radio Rexin lähetys kulki enimmäkseen vaivattomasti ja sujuvasti ilman taukoja. Kanavalle oli myös rakennettu omaa äänellistä ilmettä, muun muassa tietyissä siirtymissä käytettiin vakioituja kanavaäänien puhumia juontoja tai räätälöityjä kanavatunnuksia. Matveinen myös käytti kappaleiden alkuja ja loppuja limittääkseen siirtymiä juonnoista musiikkiin ja päinvastoin. Suora puhelintietokilpa lukuisine soittajineen oli kuitenkin sujuvuuden osalta muusta lähetyksestä poikkeava osuus.

g) yleinen tekemisen tapa: Radio Rexin studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Mukana oli yksi studiossa etukäteen tallennettu osuus. Tunnin aikana kuultiin lisäksi 21 erittäin lyhyttä suoraa kuuntelijapuhelua.

h) mainokset: Tunnin aikana oli kaikkiaan viisi mainoskatkoa, joille ensimmäistä, sääennusteen perään kuultua mainososuutta lukuun ottamatta siirryttiin lyhyen tunnuksen kautta. Katkoilla kuultiin yhteensä yhdeksän erillistä mainospottia, jotka olivat kaikki alueen yritysten tai tapahtumien mainoksia. Mukana oli myös kolme hieman pidempää mainosta, joissa useampi Joensuussa toimiva erikoisliike kertoi omista tarjouksistaan yhdessä ja samassa spotissa. Esimerkiksi eräät samassa liikekeskuksessa toimivat yritykset olivat ostaneet yhteisen mainoksen.

3.17. Turun Lahiradioyhdistys ry

3.17.1. Profiili: Radio Robin Hood

Radio Robin Hood on vuonna 1990 toimintansa käynnistänyt turkulainen paikallisradioasema. Toimilupa on myönnetty Turun Lahiradioyhdistys ry:lle, johon puolestaan kuuluu yhteensä yhdeksän eri jäsenyhdistystä Turun seudulta. Radio Robin Hoodilla on yksi Turussa sijaitseva lähetin, jonka kuuluvuusalue kattaa kaupungin lähiympäristöineen. (Ylönen 2002, 119; Radio Robin Hood 2005; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio Robin Hoodin toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoa kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Aseman verkkosivujen mukaan Radio Robin Hood on epäkaupallinen yhteisöradio. Samaisilla sivuilla kuvataan vuoden 2005 tiistaipäivien ohjelmaa seuraavasti:

00:00 Sherwoodin metsä. 09:00 TSAP-tietoisu. (SAK:n Turun seudun paikallisjärjestö TSAP ry – Rauno Artesola). 09:06 – Sherwoodin metsä. 09:45 Menovinkit@radiorobinhood.fi. 10:00 Amnesty-Uutiset. Amnesty-uutisia suomeksi, ruotsiksi, englanniksi, ranskaksi ja espanjaksi. (Amnesty International – Turun ryhmä 3). 10:30 IPS:n uutiset. Kehitysmääuutistoimisto IPS:n uutisia. 11:00 Sherwoodin metsä. 12:00 Menovinkit@radiorobinhood.fi. 12:15 Pitkä lounas. 12:30 J. Koivistolaista. Jouni Koivisto pakinoi. 12:45 Ifamies. 13:00 Elokuvakatsaus. 13:15 Kansalaiset rauhan asiassa. Millaista rauhan työtä tekevät kansalaisjärjestöt? (Taina Kettuvuori). 13:30 Iskelmien Aarreaitta. (Liisa-Hellevi ja Erkki Rantanen). [uusinta] 14:30 Pitkä lounas. 16:00 – IPS:n uutiset. Kehitysmääuutistoimisto IPS:n uutisia. 16:30 Sherwoodin metsä. 17:00 Kansalaiset rauhan asiassa. Millaista rauhan työtä tekevät kansalaisjärjestöt? (Taina Kettuvuori). 17:15 Sherwoodin metsä. 18:30 Urheiluhood. Tuhti paikallinen urheilupaketti. (Taisto Laiho). 19:30 Hiljainen Myrsky. Etno- ja rytmimusiikin erikoisohjelma. (Jarmo Wallenius). 20:30 Sherwoodin metsä. 22:00 Amnesty-Uutiset. Amnesty-uutisia suomeksi, ruotsiksi, englanniksi, ranskaksi ja espanjaksi. (Amnesty International – Turun ryhmä 3). 22:30 IPS:n uutiset. Kehitysmääuutistoimisto IPS:n uutisia. 23:00 Sherwoodin metsä.
(Radio Robin Hood 2005)

Määrällinen analyysi

Radio Robin Hoodin lähetyksnäytteessä musiikin osuus oli koko aineiston toiseksi pienin. Näytteessä ei ollut lainkaan puhetta musiikin päälle eikä liioin yhtään mainoksia.

Taulukko 99. Radio Robin Hoodin sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	2:29:43	3:20:05	0:00:00	0:01:29	0:04:49	0:01:02	0:00:00	0:02:52	0:00:00
% näytteestä	41,6	55,6	0,0	0,4	1,3	0,3	0,0	0,8	0,0

Radio Robin Hoodin lähetyksnäytteeseen sisältyi yhteensä runsaat kolme tuntia ja kaksikymmentä minuuttia (3:20:05) toimituksellista puhetta eli hieman yli puolet (55,6 %) koko näytteestä. Tästä puheesta noin kolme tuntia (91,3 %) oli suomenkielistä. Muut lähetyksessä puhutut kielet olivat ruotsi (3,3 %), englanti (2,3 %) ranska (1,1 %) ja espanja (1,6 %). Tästä puheesta pääosa (60,9 %) oli rakennetyypiltään haastatteluja ja noin neljännes (24,7 %) toimitettuja juttuja tai sähkeitä. Juontojen osuus oli 14 prosenttia.

Taulukko 100. Radio Robin Hoodin puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	3 asia	4 kultt	5 mus	6 palv	13 muu	14 ei tunn.
t:min:sek	0:39:32	1:26:38	0:19:21	0:13:43	0:38:28	0:01:37	0:00:46
% puheesta	19,8	43,3	9,7	6,9	19,2	0,8	0,4
% näytteestä	11,0	24,1	5,4	3,8	10,7	0,4	0,2

Radio Robin Hoodin näytteessä esiintyi yhteensä kuutta erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Asia- ja dokumenttityyppisten sisältöjen osuus kaikesta puheesta oli jo yksinään yli kaksi viidesosaa. Uutissisältöjen sekä palvelu- ja harrastesisältöjen osuus oli kumpikin lähes viidennes. Ns. muun toimituksellisen puheen osuus näytteessä oli varsin pieni. Lisäksi yksi lyhyt puheosuus oli luokitusvirheen takia jäänyt vaille muuttujan arvoja

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Turkuun sijoittuvia sisältöjaksoja näytteessä oli yli tunti ja vartti eli noin 38,9 prosenttia kaikesta toimituksellisesta puheesta. Lisäksi suurimpaan osaan muihin EU-maihin sijoittuvista jaksoista (13,4 %) oli löydetty paikallinen näkökulma. Täysin valtakunnallisia sisältöjaksoja oli noin 14,4 prosenttia ja oman maan rajojen ulkopuolelle sijoittuvia jaksoja vailla paikallista näkökulmaa yhteensä noin 19,2 prosenttia. Noin 13,7 % Radio Robin Hoodin toimituksellisesta puheesta puolestaan päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Radio Robin Hoodin näytteestä oli noin kaksi ja puoli tuntia (2:29:43) eli 41,6 %. Pääosa (62,6 %) musiikista oli instrumentaaliesityksiä ja vajaa kolmannes puolestaan suomenkielellä esitettyjä (31,9 %). Yli puolelle (57,3 %) näytteen musiikista ei pystytty luokituksessa määrittämään julkaisuajankohtaa.

Radio Robin Hoodin lähetysnäytteen musiikkisisältö jakautui kaikkiaan viiteen eri musiikin lajityyppiin. Iskelmä- ja viihdemusiikki sekä Radio Robin Hoodin tapauksessa luokkaan muu päätenyt elektroninen musiikki, joka ei kuulunut dance- tai hiphop -genreen, muodostavat yhdessä näytteen musiikillisen peruslinjan. Tunnistamaton musiikkilaji oli kaksi yksittäistä, koodausvirheen takia vaille muuttujan arvoja jäänyttä kappaletta.

Taulukko 101. Radio Robin Hoodin musiikkisisällöt lajityypeittäin

	3 iskelmä	8 dance	9 viihde	14 k. mus	15 muu	16 ei tunn.
t:min:sek	0:44:43	0:03:49	0:47:37	0:02:04	0:40:21	0:11:09
% musiikista	29,9	2,5	31,8	1,4	27,0	7,4
% näytteestä	12,4	1,1	13,2	0,6	11,2	3,1

Laadullinen analyysi

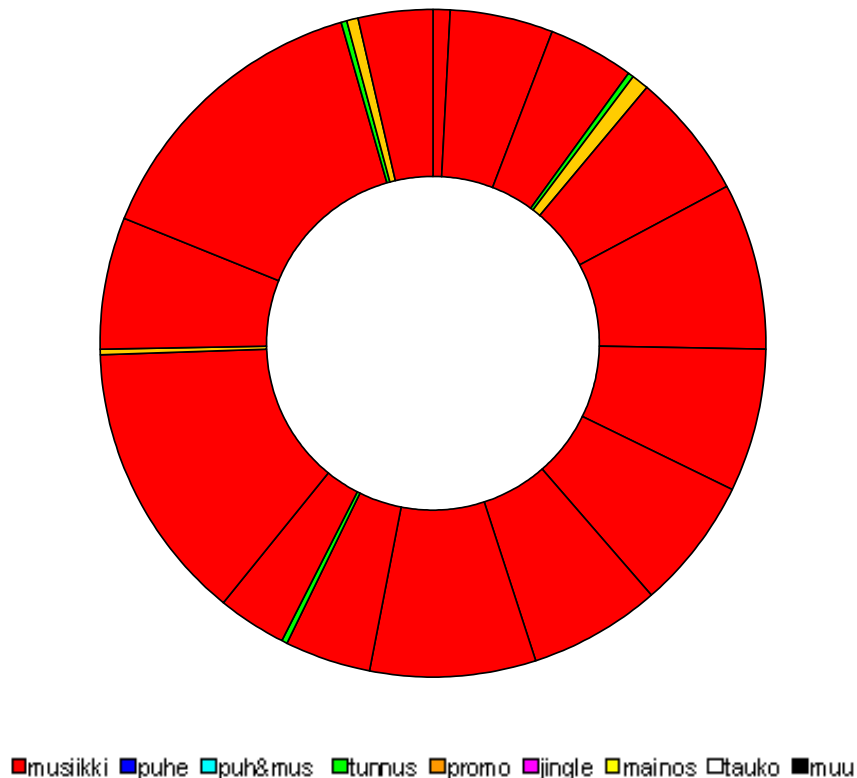
a) *juontajan / juontajien persoona*: Radio Robin Hoodin aamulähetyksen kello kahdeksan ja yhdeksän välisellä osuudella ei ilmeisesti ollut lainkaan juontajaa, vaan lähetyksen eteni tietokoneen tai muun automaation ohjaamana. Ainakaan lähetystä ei kukaan juontanut.

b) *juontojen puheisisällöt*: Katso kohta a).

c) *uutiset*: Lähetystunnin aikana ei kuultu lainkaan uutisia.

d) *muut puheisisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Tunnin aikana kuultiin musiikin lisäksi kolme lyhyttä kanavatunnusta ja kolme aseman omien ohjelmien promoaa.

Kuvio 33. Radio Robin Hoodin tuntirotatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

e) musiikki ja sen esittäminen: Radio Robin Hoodin lähetyksessä oli tunnin aikana viisitoista musiikkiesitystä, jotka useimmiten soivat suoraan peräkkäin ja neljästi vain lyhyen kanavatunnuksen ja / tai promon erottamina. Kappaleet soitettiin aina alusta loppuun ja kappaleesta toiseen siirryttiin usein pienen tauon kautta. Kaikki esitykset olivat instrumentaalikappaleita ja pääasiassa elektronista musiikkia.

f) sujuvuus ja siirtymät: Lähetyksestä ei pyritty tekemään erityisen sujuvaa. Katso kohta e).

g) yleinen tekemisen tapa: Musiikki ja kaikki muut äänielementit oli todennäköisesti ladattu etukäteen tallenteina tietokoneohjattuun tai muuhun automatisoituun järjestelmään, joka soitti ne lähetykseen tietyssä järjestyksessä.

h) mainokset: Lähetystunnin aikana ei kuultu lainkaan mainoksia.

3.18. Radio Satellite Finland Oy

3.18.1. Profiili: Radio Sputnik ⁴⁴

Radio Sputnik on vuonna 1999 toimintansa käynnistänyt osavaltakunnallinen radioketju, jonka toimilupayhtiöllä on samannimiset asemat myös Venäjän puolella Viipurissa ja Pietarissa. Radio Satellite Finland Oy sai Suomessa alun perin

⁴⁴ Sekä Radio Sputnikin määrällistä että laadullista analyysiä tehtäessä luokittajan ja tutkijan käytettävissä oli venäjänkielentaitoinen tutkimusapulainen.

erikoisradioluvan kuudelle lähetyspaikkakunnalle Etelä-Suomessa. Sitten lupa on saatu myös Turkuun, mutta siellä toimintaa ei ole käynnistetty. Radio Sputnikin venäjänkielisten ohjelmien kuuluvuusalue Suomessa ulottuu itärajalta Helsinkiin ja Suomenlahden pohjoisrannikolta pitkälle sisämaahan. (Radio Sputnik 2005; Viestintävirasto 2005)

Toimiluvassa edellytetään, että Radio Sputnikin pitää tarjota pääasiallisesti venäjänkielistä ohjelmaa. Kanavan ohjelmiston pitää lisäksi sisältää uutis- ja ajankohtaisohjelmia sekä edistää kansalaisten avointa keskustelua. Useimmista erikoisradioista poiketen (vrt. Metro FM & Radio Dei) Radio Sputnik saa paikallisradioiden tapaan tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Radio Sputnikin suomenkielisillä verkkosivuilla linkit aseman ohjelmakarttaan tai sen musiikkiformaattia kuvaavalle sivulle eivät avaudu, eikä asema liioin muuten pyri täsmentämään millaista ohjelmaa se lähettää ja kenelle. Aseman historiasta kertovalla sivulla käy kuitenkin ilmi, että sen kohderyhmänä ovat paitsi Suomessa asuvat venäjänkieliset, myös venäläiset matkailijat. (Radio Sputnik 2005) Radio Sputnikin ohjelmatietoja ei löytynyt liioin yhdenkään tutkimuskaupungin sanomalehdestä.

Määrällinen analyysi

Radio Sputnikin lähetysnäytteessä oli koko aineiston yhdeksänneksi eniten musiikkia ja puhetta ilman musiikkitaustaa neljänneksi vähiten. Mainosten osuus Radio Sputnikin näytteessä oli hieman keskiarvoa suurempi.

Taulukko 102. Radio Sputnikin sisältöaineksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	4:41:28	0:02:43	0:32:34	0:08:13	0:10:12	0:00:42	0:24:50	0:00:00	0:00:18
% näytteestä	78,0	0,8	9,0	2,3	2,8	0,2	6,9	0,0	0,1

Radio Sputnikin lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä runsaat puoli tuntia (0:35:17) venäjänkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä on 9,8 %. Tästä puheesta noin vartin verran eli 43,1 prosenttia oli rakennetyypiltään toimitettuja juttuja tai sähköitä. Juontopuheen osuus oli runsas kolmannes. Mukana oli myös haastatteluja (5,8 %), keskusteluja (6,4 %), puhelinkontakteja (3,6 %) sekä omaksi rakennetyypikseen koodattuja, esinauhottettuja tietokilpailuosuuksia (5,9 %).

Taulukko 103. Radio Sputnikin puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	6 palv	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:16:10	0:05:50	0:05:23	0:03:20	0:04:34
% puheesta	45,8	16,5	15,3	9,4	12,9
% näytteestä	4,5	1,6	1,5	0,9	1,3

Radio Sputnikin näytteessä esiintyi yhteensä viittä erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Vaikka uutisosoituksia olikin vain reilun vartin verran, niiden

suhteellinen osuus kaikesta puheesta nousi lähes puoleen. Loput puheisisällöt jakautuvat varsin tasaisesti neljän muun sisältötyypin kesken.

Musiikin osuus Radio Sputnikin näytteestä oli likimain neljä tuntia ja kolme varttia (4:41:28) eli 78 %. Yli puolet musiikista (52,9 %) oli englanninkielistä ja likimain toinen puoli (40,8 %) venäjänkielistä. Lisäksi mukana oli yksi suomenkielinen (1,3 %) ja yksi ranskankielinen (1,0 %) esitys. Radio Sputnik ei soittanut lainkaan vanhempaa musiikkia: noin 8,5 prosenttia musiikista oli suoranaisia uutuuksia ja loputkin tunnistetut kappaleet (87,5 %) oli julkaistu vuoden 2000 jälkeen.

Radio Sputnikin lähetysnäytteen musiikkisisältö jakautui kaikkiaan kolmeen eri musiikin lajityyppiin. Ac / pop -musiikin – niin englanninkielisen kuin venäjänkielisenkin – ohessa soi lähinnä dance. Koodausvirheen takia reilut 11 minuuttia (4,1 %) musiikista oli jäänyt kokonaan vaille muuttujan arvoja.

Taulukko 104. Radio Sputnikin musiikkisisällöt lajityypeittäin

	2 blues	7 ac / pop	8 dance	16 ei tunn.
t:min:sek	0:02:20	3:32:15	0:55:29	0:11:24
% musiikista	0,8	75,4	19,7	4,1
% näytteestä	0,6	58,8	15,4	3,2

Laadullinen analyysi

a) *juontajan / juontajien persoona*: Radio Sputnikin aamulähetyksen juontajana oli nuori, sujuvasti ja rennosti esiintyvä nainen, joka ei arastellut tai ujostellut turhia.

b) *juontojen puheisisällöt*: Tunnin alkupuoliskon ensimmäisen juontojen sisällön pystyi ymmärtämään asiayhteyden perusteella ilman tulkkiakin: juontaja nimittäin kertoi aluksi norjalaisen tuomioistuimen päätöksestä, jonka mukaan striptease on taidetta. Toisessa juonnossa taas kuultiin erillisen tunnuksen jälkeen tiesää- ja liikennetietoja Pietarin ja Helsingin välisille tieosuuksille sekä tietoja polttoaineen hinnoista

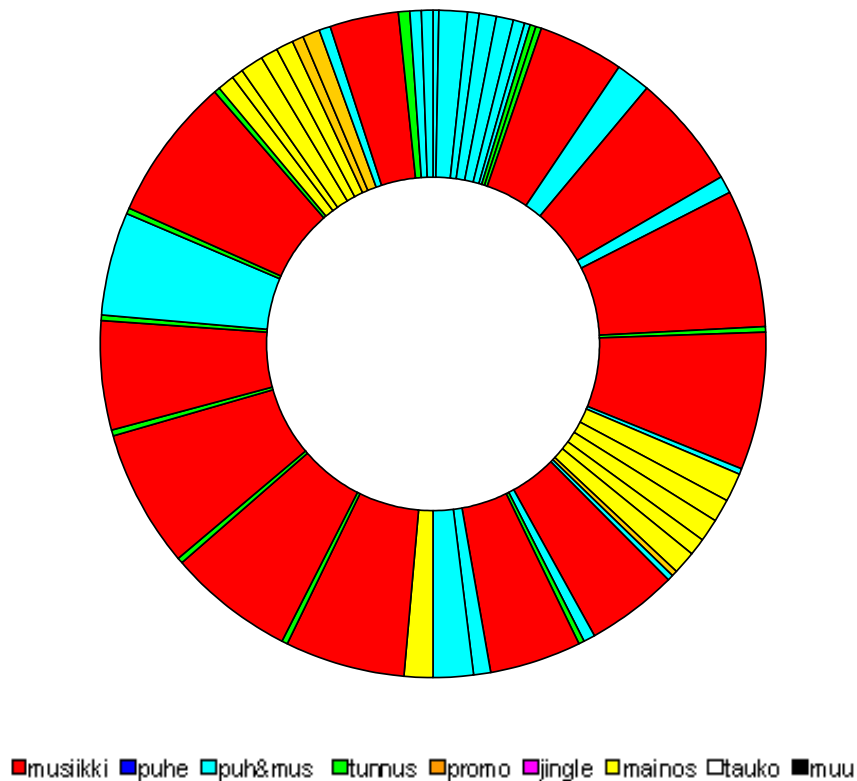
c) *uutiset*: Uutislähetys sijoittui tasatunnin aikaan. Siinä kuultiin sähköuutisia sekä Suomesta että ulkomailta – mm. presidentti Bushin vierailusta Georgiassa – naispuolisen uutistoimittajan esittämänä ja melko voimakkaan musiikkitaustan säestämänä. Uutisten lopulla kuultiin urheilusähkeitä sekä lyhyt säätiedote.

d) *muut puheisisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Varsinaisia otsikko-ohjelmia lähetystunnille sisältyi yksi. Noin puoli yhdeksän aikaan oli vuorossa Suomessa ja Venäjällä toimivan kalakaupan sponsoroima kala-aiheinen tietokilpailu, jossa tiedusteltiin mitä kalaa muinaiset kreikkalaiset mieluiten söivät. Suoraan lähetykseen soittanut mies ei kuitenkaan osannut antaa oikeaa vastausta määräaikaan mennessä. Toinen pidempi puhejakso ajoittui viimeiselle vartille. Tuolloin Pietarissa työskennellyt juontaja soitti studiosta kollegalleen Helsinkiin ja toimittajat rupattelivat muutaman minuutin ajan kyseisen päivän huvittavimmista uutisista: miten vankilakapina Australiassa talttui pizzalla ja kuinka George Bush ei halunnut juoda georgialaista viiniä. Lisäksi tunnin lopuksi juontaja soitti erään kuuntelijan toivelevyn.

e) *musiikki ja sen esittäminen*: Tutkitun ohjelmatusajan aikana soi kaikkiaan kaksitoista kappaletta, jotka neljässä tapauksessa soivat peräkkäin vain lyhyen kanavatunnuksen erottamina. Musiikille ei erikseen jätetty tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni kanavatunnuksiin tai muihin edellisiin tai seuraaviin elementteihin.

f) *sujuvuus ja siirtymät*: Radio Sputnikin lähetys oli tehty meneväksi ja varsin sujuvaksi, mutta eri äänielementtejä ei pyritty aina limittämään keskenään siirtymien tasaamiseksi. Juontaja aloitti oman puheosuutensa yleensä jo musiikin hännän päälle ja jatkoi puhetta erillisellä musiikkitaustalla. Puhelinhaastattelujen aikana taustaa vaimennettiin. Radio Sputnikin usein musiikkiesitysten välissä käyttämä tunnus oli tahallisen ärsyttävä ja selvästi muusta sointikuvasta poikkeava.

Kuvio 34. Radio Sputnikin tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

g) *yleinen tekemisen tapa*: Radio Sputnikin studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Näin studion ja ulkomaailman välinen yhteys lähetyksessä rakennettiin lähinnä parin suoran tai suoran kuuloksen puhelinhaastattelun varaan.

h) *mainokset*: Tunnin aikana oli kaikkiaan kolme mainoskatkoa, joista keskimmaisella kuultiin vain yksi mainos juonnon perään. Yhteensä mainosspotteja oli yksitoista. Pidemmille mainoskatkoille mentiin selvien ”reklama” tunnusten kautta ja ne myös loppuivat kanavatunnukseen. Mainostauolle siirryttäessä myös esitettiin joku pieni tietokilpailukysymys, kuten missä maassa ooppera on syntynyt – ja siihen vastattiin katkon päättyessä. Mainostajia Radio Sputnikilla oli laidasta laitaan sekä Venäjältä

että Suomesta ja niissä mainostettiin yhtä lailla kuluttajille kuin yrityksille suunnattuja tuotteita ja palveluita.

3.19. Oy Radio Vaasa Ab

3.19.1. Profiili: Radio Vaasa

Radio Vaasa on vuonna 1985 toimintansa aloittanut vaasalainen paikallisradio-asema. Tosin aseman toiminta lopetettiin jo kertaalleen vuonna 2000, kun Suomen Viestintärahoitus vetäytyi radiotoiminnasta. Uusi toimilupa kuitenkin myönnettiin aseman entisen henkilökunnan perustamalle Oy Radio Vaasa Ab:lle. Se on sittemmin jatkanut toimintaa samalla nimellä ja samalla taajuudella. Radio Vaasalla on yksi lähetin, jonka kuuluvuusalue kattaa kaupungin lähiympäristöineen. (Ylönen 2002, 119; Ala-Fossi 2005, 199, 267; Viestintävirasto 2005.)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio Vaasan toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Radio Vaasa ei verkkosivuillaan ole tarkemmin määritellyt aseman musiikillista profiilia tai kohderyhmää. Kanava kuitenkin pyrkii tarjoamaan paikallista ohjelmaa ja sekä musiikkia lähinnä yli 35-vuotiaille (Ala-Fossi 2005, 311, 325). Syyskuussa 2005 aseman internetsivuilla kuvattiin tiistaipäivien ohjelmaa seuraavasti:

06.00 Radio Vaasan aamu Uutiset, sää ja ajankohtaista. 08.30 Aamupähkinä 09.00 Toivetunti 11.00 Nonstop-musiikkia 12.00 Radio Vaasan iltapäivä Uutiset, sää ja ajankohtaista. 12.30 Viikon klassikot 17.00 Viikon myydyimmät levyt. Hippi Hovi listaa Vaasan kaupungin myydyimmät levyt yhteistyössä Anttila Top Tenin kanssa. Lisää 18.00 Nonstopmusiikkia.
(Radio Vaasa 2005)

Määrällinen analyysi

Radio Vaasan lähetysnäytteessä oli koko aineiston kolmanneksi eniten aseman omia promoja. Vain kymmenellä asemalla oli näytteessään enemmän musiikkia ja kuudellatoista enemmän puhetta ilman musiikkitaustoja. Mainosten osuus Radio Vaasan näytteessä jäi keskiarvoa pienemmäksi.

Taulukko 105. Radio Vaasan sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	4:34:50	0:47:22	0:02:39	0:03:21	0:14:21	0:00:00	0:17:20	0:00:07	0:00:00
% näytteestä	76,3	13,2	0,7	0,9	4,0	0,0	4,8	0,0	0,0

Radio Vaasan lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä vajaa tunti (0:50:01) toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli 13,9 %. Lähes kaikki puhe oli suomenkielistä (98,4 %), sillä näytteessä oli mukana vain neljä lyhyttä ruotsinkielistä

juontoa (1,6 %). Noin kaksi viidesosaa (41,3 %) puheesta oli rakennetyypiltään juontopuhetta ja noin kolmannes (33,4 %) toimitettuja juttuja tai sähköitä. Haastattelujen osuus puheesta oli noin viidennes (21,3 %) ja lisäksi mukana oli yksi lyhyt keskustelu (4,0 %).

Taulukko 106. Radio Vaasan puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	4 kultt	5 mus	6 palv	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:17:27	0:17:43	0:02:03	0:05:15	0:01:42	0:05:51
% puheesta	34,9	35,4	4,1	10,5	3,4	11,7
% näytteestä	4,8	4,9	0,6	1,5	0,5	1,6

Radio Vaasan näytteessä esiintyi yhteensä kuutta erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Poikkeuksellisesti suurin yksittäinen ryhmä olivat kulttuuria käsittelevät sisältöjaksot, joiden osuus yhdessä musiikkia käsittelevien osuuksien kanssa nousi liki 40 prosenttiin kaikesta puheesta. Myös uutisisältöjen osuus nousi yli kolmanneksen.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Vaasaan sijoittuvia sisältöjaksot näytteessä oli reilut 20 minuuttia eli noin 42,2 prosenttia kaikesta toimituksellisesta puheesta. Valtakunnallisia tai muualle Suomeen sijoittuvia jaksoja ilman paikallista näkökulmaa oli yhteensä noin viidennes (20,9 %) ja maan rajojen ulkopuolelle sijoittuvia jaksoja kaikkiaan 12,3 prosenttia. Runsas viidennes (21,4 %) Radio Vaasan toimituksellisesta puheesta puolestaan päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Radio Vaasan näytteestä oli runsaat neljä ja puoli tuntia (4:34:50) eli noin 76,3 %. Yli puolet (56,1 %) musiikista oli englanninkielistä, vajaa kolmannes (31,1 %) suomenkielistä ja 8,6 prosenttia ruotsinkielistä. Lisäksi yhdessä kappalessa laulettiin sekä suomeksi että ruotsiksi (1,4 %). Mukana oli myös hieman espanjankielistä (1,7 %) musiikkia ja instrumentaalimusiikkia (1,1 %). Radio Vaasan musiikkivalikoimassa painottui uusi musiikki, sillä 37,7 prosenttia musiikista oli julkaistu vuoden 2000 jälkeen: varsinaisia uutuuksia tässä luvussa on mukana 9,7 prosenttiyksikköä. Toinen painopiste näyttäisi olevan 1980-luvun musiikki, jonka osuus oli liki neljännes (23,9 %). 1990-luvun musiikin osuus jäi 15,9 prosenttiin. Vuosina 1950–1980 julkaistun musiikin osuus taas oli yhteensä vain 11,7 prosenttia. Lähes samansuuruiselle osuudelle (10,8 %) näytteen musiikista ei pystytty luokituksessa määrittelemään julkaisuajankohtaa.

Radio Vaasan lähetysnäytteen musiikkisisältö jakautui kaikkiaan kahdeksaan eri musiikin lajityyppiin. Vaikka noin puolet näytteen musiikista onkin ac / pop -musiikkia, toinen puolikas koostui mielenkiintoisella tavalla useammasta musiikkilajista, joista keskeisimmät olivat rock, iskelmä sekä rock-iskelmä.

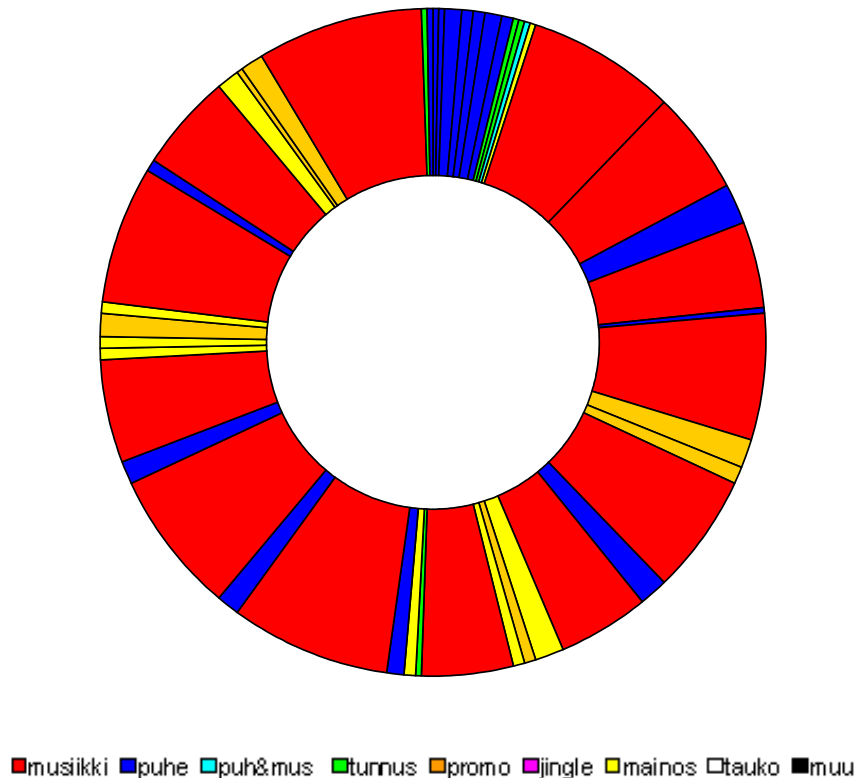
Taulukko 107. Radio Vaasan musiikkisisällöt lajityypeittäin

	1 jazz	2 blues	3 iskelmä	4 rock-isk	5 rock	7 ac / pop	9 viihde	13 country
t:min:sek	0:03:57	0:17:04	0:36:15	0:30:35	0:38:42	2:11:16	0:14:40	0:02:21
% musiikista	1,4	6,2	13,2	11,1	14,1	47,8	5,3	0,9
% näytteestä	1,1	4,7	10,1	8,5	10,8	36,5	4,1	0,7

Laadullinen analyysi

a) *juontajan / juontajien persoona*: Radio Vaasan aamulähetyksen vetäjä oli Anniina Hautakoski. Nuoren kuuloinen juontaja puhui selkeästi, mutta painotti lauseita niin, että puheeseen syntyi outo nuotti. Juontajan rooli lähetyksessä jäi aika ohueksi.

Kuvio 35. Radio Vaasan tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

b) *juontojen puheisisällöt*: Juonnoissa kerrottiin yleensä ensiksi edellä soineen ja / tai seuraavan kappaleen nimi, kellonaika ja puffattiin jotakin lähetyksessä hetken kuluttua seuraavaa lähetyksosuuutta. Tunnin aluksi Hautakoski esitteli itsensä, kertoi auringon nousuajan sekä nimipäivän viettäjät ja hieman päivän nimien taustoista. Lopuksi hän muistutti seuraavan tunnin toivemusiikkiohjelmasta ja juonsi sisään väärän kappaleen. Muissa välijuonnoissa Hautakoski kertoi ongelmajätteitä keräävän Ekobiilin aikataulusta sekä muistutti taas seuraavan tunnin toivemusiikkiohjelmasta.

c) *uutiset*: Radio Vaasa lähetti kahdeksalta STT:n sähköuutiset. Reilun kahden minuutin mittaisen lähetyksen juonsi Piritta Rautavuori. Uutisten kärkiaiheet olivat Venäjän ja EU:n uutta yhteistyöohjelmaa koskevat neuvottelut Moskovassa sekä USA:n presidentti Bushin vierailu Georgiassa. Rautavuori esitti sähköet selkeästi ja luontevasti. Radio Vaasan kautta STT:n valtakunnallisen sähköuutislähetyksen ääni välitettiin sellaisenaan ilman mitään taustoja tai lisäyksiä. Heti uutisten jälkeen seurasi suomenkielinen sponsorin tunnus ja juontajan musiikkitaustalle lukema sääennuste, jonka päätteeksi kuultiin sponsorin terveiset myös ruotsiksi.

d) *muut puheisisällöt ja otsikko-ohjelmat*: Uutisten ohella tunnin ainoa erillinen puheosuus oli "Aamupähkinä" jonka aluksi puoli yhdeksän aikaan kuultiin sama

sponsorin ja aseman yhteinen Aamupähkinän promo, joka oli kuultu aiemmin jo kahdella mainoskatkolla. Juontaja pyysi kuulijoita nimeämään jonkun NHL-seuran, jonka nimi ei pääty s-kirjaimeen. Vastajia pyydettiin soittamaan studion numeroon, mutta yhtään soittajaa ei otettu vielä lähetykseen. Juontaja toisti kysymyksen vielä seuraavan kappaleen jälkeen. Lopulta Hautakoski toi lähetykseen lyhyesti yhden soittajan, jolla oli oikea vastaus.

e) musiikki ja sen esittäminen: Tutkitulla lähetystunnilla kuultiin kaikkiaan kolmetoista musiikkiesitystä, jotka vain kerran soivat suoraan peräkkäin. Musiikki soi alusta loppuun, mutta sille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni kanava-tunnuksiin tai muihin edellisiin tai seuraaviin elementteihin.

f) sujuvuus ja siirtymät: Radio Vaasan lähetyksessä ei ollut selviä taukoja, mutta eri elementtejä ei liioin pyritty limittämään toisiinsa, vaan seuraava alkoi sujuvasti heti siitä mihin edellinen loppui. Juontaja ei puhunut yhdenkään kappaleen päälle eikä juonto-osuuksien taustalla liioin yleensä käytetty erillisiä musiikkitaustoja. Musiikin päälle luettiin vain sääennuste.

g) yleinen tekemisen tapa: Radio Vaasan studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Näin studion ja ulkomaailman välinen yhteys lähetyksessä rakennettiin lähinnä yhden suoran tai suoran kuuloisen lyhyen puhelinhaastattelun varaan.

h) mainokset: Tunnin aikana oli yhteensä neljä erillistä mainoskatkoa, joille siirryttiin aina lyhyen asematunnuksen kautta. Katkoilla kuultiin kaikkiaan yksitoista spottia, joista seitsemässä myös Radio Vaasa oli jollakin tavalla itse mukana. Neljässä tapauksessa oli kyse sponsoroiduista ohjelmista, joiden promospoteissa kerrottiin myös kumppaneiden palveluista. Mukana oli myös Radio Vaasan kesämopokilpailun promo sekä suomeksi että ruotsiksi.'

3.20. Huittisten Sanomalehti Oy

3.20.1. Profiili: Radio West

Radio West⁴⁵ on vuonna 1995 toimintansa aloittanut huittislainen paikallisradio-asema, joka tunnettiin vuoteen 2001 saakka nimellä Radiotupla. Sen edeltäjiä taas olivat aiemmin Harjavallassa ja Huittisilla toimineet asemat Radio Satakieli ja Radio Länsituuli. Lauttakylä-lehden kustantajan eli Huittisten Sanomalehti Oy:n omistamalla Radio Westillä on nykyään kolme lähetystaajuutta ja sen lähetinverkko kattaa Porin tienoilta lähtien käytännössä koko eteläisen Satakunnan sekä osan Varsinais-Suomea. (Ylönen 2002, 117; Radio West 2005; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio Westin toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa

⁴⁵ Radio West -nimellä on aiemmin toiminut paikallisradioasema sekä Espoossa että Karkkilassa, mutta niillä ei ole yhteyttä nykyiseen Radio Westiin. Myös nykyään Maarianhaminassa toimiva Radio Väst on eri radioasema eikä liity Radio Westiin. (Ylönen 2002, 117; Viestintävirasto 2005)

keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Radio West ei ole määritellyt ohjelma- tai musiikkitarjontansa, mutta verkkosivullaan julkaisemassaan mediakortissa se rajaa kohdeyleisöksen alueensa 24–60 -vuotiaan aktiiviväestön eli käytännössä lähes kaikki kuuluvuusalueella asuvat aikuiset. (Radio West 2005) Porissa ilmestynyt Satakunnan Kansa julkaisi Radio Westin ohjelmatiedot tutkimuspäivänä (10.5.2005) seuraavassa muodossa:

7.05 Aamutuima: studiossa Aki Mikkola. STT:n uutiset ja aluesää tasatunnein klo 7.00–17.00 7.15 Mielenkiintoinen Maailma 7.30 Aamun uutisaiheet 8.15 Ajankohtaista paikallista 8.30 Aamun uutisaiheet 9.15 Menovinkit 9.30 Seurakunnat viestivät 10.15 Aamun paikallislehdet 10.30 Paikallisuutiset 12.05 Keskellä päivää: studiossa Pauliina Kankare 12.15 Ajankohtaista paikallista 12.30 Paikallisuutiset 13.15 Mielenkiintoinen Maailma 13.30 Menovinkit 14.30 Paikallisuutiset 15.15 Urheilua 15.30 Ajankohtaista paikallista 16.30 Paikallisuutiset 17.15 Menovinkit 18.00 Paikallisuutiset 18.05 Naistenilta Radio West soi. (Satakunnan Kansa 10.5.2005)

Määrällinen analyysi

Radio Westin lähetysnäytteessä oli kahdeksanneksi eniten musiikkia ja kahdenneksitoista eniten puhetta koko aineistossa. Radio West on myös yksi niistä viidestä asemasta, joiden näytteissä ei todettu musiikin päälle puhuttuja osuuksia.⁴⁶ Mainosten osuus Radio Westin näytteessä oli aineiston asemista kuudenneksi pienin.

Taulukko 108. Radio Westin sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	4:45:44	0:57:02	0:00:00	0:02:06	0:03:39	0:02:01	0:09:28	0:00:00	0:00:00
% näytteestä	79,4	15,8	0,0	0,6	1,0	0,6	2,6	0,0	0,0

Radio Westin lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä lähes tunti (0:57:02) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli 15,8 %. Tästä puheesta 37,4 prosenttia oli rakennetyypiltään juontopuhetta. Haastattelujen osuus oli liki neljännes (24,5 %) ja toimitettujen juttujen sekä sähköiden osuus oli likimain yhtä suuri (24,0 %). Lisäksi näytteeseen sisältynyt liki kahdeksan minuutin mittainen sanomalehtikatsaus oli koodattu omaksi rakennetyypikseen (14,0 %).

Taulukko 109. Radio Westin puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	5 mus	6 palv	7 urh	13 muu
t:min:sek	0:13:45	0:10:59	0:05:17	0:19:25	0:02:24	0:05:12
% puheesta	24,1	19,3	9,3	34,0	4,2	9,1
% näytteestä	3,8	3,1	1,5	5,4	0,7	1,4

Radio Westin näytteessä esiintyi yhteensä kuutta erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Palvelu- ja harrastesisältöjen osuus yksinään nousi yli kolmannekseen

⁴⁶ Radio Westin tapauksessa tähän saattaa vaikuttaa tallenteen laatu, sillä sen taustakohina peitti tehokkaasti myös mahdolliset musiikkitaustat.

kaikesta puheesta ja uutissisältöjen osuus liki neljännekseen. Ajankohtais- ja uutissisältöjen yhteenlaskettu osuus kaikesta puheesta oli yli 40 prosenttia.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Huittisiin sijoittuvia sisältöjaksoja näytteessä oli noin kaksitoista minuuttia eli 20,5 prosenttia kaikesta toimituksellisesta puheesta. Kuuluvuusalueelle tai maakuntaan sijoittuvia sisältöjaksoja puheesta oli yhteensä lähes kolmannes (29,2 %) ja muualle Suomeen sijoittuvia tai valtakunnallisia jaksoja vailla paikallista näkökulmaa yhteensä runsas viidennes (21,6 %). Maan rajojen ulkopuolelle sijoittuvia osuuksia oli kaikkiaan vain noin 8 prosenttia. Reilu viidennes (21,0 %) Radio Westin toimituksellisesta puheesta puolestaan päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Radio Westin näytteestä oli noin neljä tuntia ja kolme varttia (4:45:44) eli noin 79,4 %. Noin puolet (50,7 %) musiikista oli suomenkielistä ja lähes toinen puoli oli englanninkielistä (46,4 %). Lisäksi mukana oli hieman espanjankielistä musiikkia (1,4 %) ja instrumentaaliesityksiä (1,5 %). Pääosalle (63,1 %) Radio Westin näytteen musiikista ei luokituksessa pystytty määrittelemään julkaisuajankohtaa. Kuitenkin noin viidennes (20,7 %) musiikista oli julkaistu vuoden 2000 jälkeen ja vain noin 16 prosenttia sitä ennen.

Radio Westin lähetysnäytteen musiikkisisältö jakautui kaikkiaan seitsemään eri musiikin lajityyppiin. Tasavahvojen ac / pop -musiikin ja iskelmän osuus kaikesta musiikista oli yhteensä yli 70 prosenttia. Niiden lisäksi näytteessä korostuivat rock sekä rock-iskelmä.

Taulukko 110. Radio Westin musiikkisisällöt lajityypeittäin

	2 blues	3 iskelmä	4 rock-isk	5 rock	7 ac / pop	8 dance	9 viihde
t:min:sek	0:10:12	1:40:45	0:19:36	0:37:32	1:46:09	0:03:19	0:08:11
% musiikista	3,6	35,3	6,9	13,1	37,2	1,2	2,9
% näytteestä	2,8	28,0	5,4	10,4	29,5	0,9	2,3

Laadullinen analyysi ⁴⁷

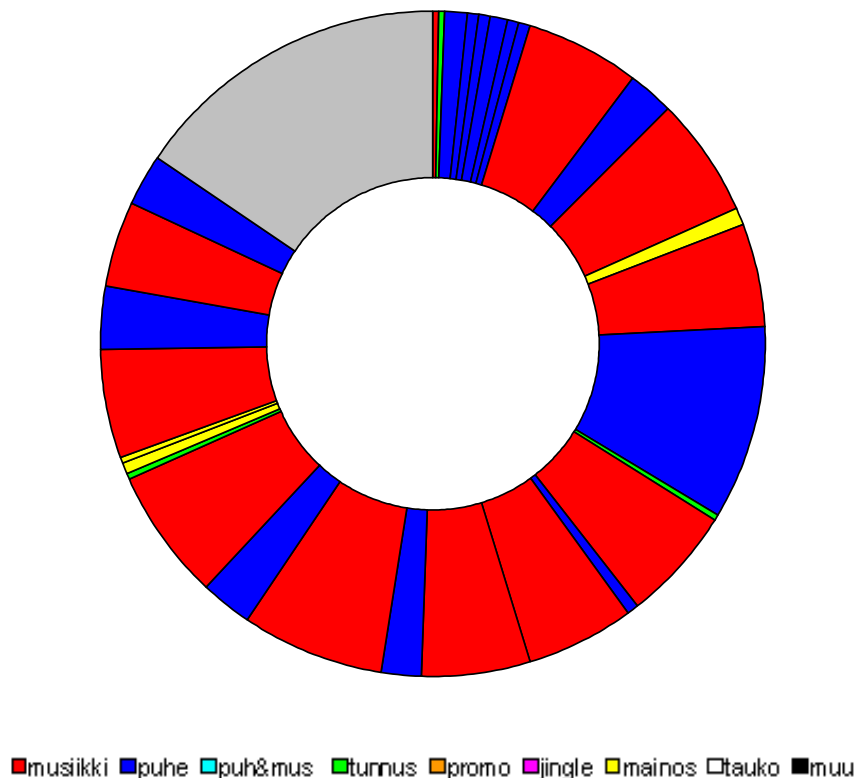
a) *juontajan / juontajien persoona*: Radio Westin aamulähetyksen vetäjänä oli selkeästi ja sujuvasti esiintynyt Aki Mikkola.

b) *juontojen puheisisällöt*: Tunnin avausjuonnossa uutisten ja ensimmäisen musiikkiesityksen jälkeen Mikkola kertoi nimipäivän viettäjät sekä hieman kirjan ja ruusun päivän vieton taustaa. Lisäksi hän esitteli lyhyesti Satakunnan haastepöräilykampanjan ja lupasi aiheesta lisää juttua hieman myöhemmin. Juonnoissa kerrottiin yleensä myös edellä soineen ja / tai seuraavan kappaleen nimi ja esittäjä sekä sen hetkinen kellonaika.

⁴⁷ Radio Westin Porissa tehty lähetystallenne oli teknisesti osin heikkolaatuinen runsaan taustakohinan takia. Tässä tarkasteltavista sisällöistä sai selvää, vaikka jotkut yksityiskohdat jo peittyivät. Tunnin loppupuoliskolla oli mahdollista erottaa aluksi vielä eri ohjelmaelementtejä, vaikka puheisisällöt jäivät jo epäselviksi. Viimeiset noin kymmenen minuuttia olivat kuitenkin täysin häiriökohinan peitossa.

c) *uutiset*: Kello kahdeksan Radio Westin oman uutistunnuksen jälkeen kuultiin juonto, jossa luvattiin STT:n uutiset Aki Mikkolan esittämänä. Uutisten kärkisähkeet olivat samat kuin STT:n tuottamassa äänilähetyksessä, eli Venäjän ja EU:n uutta yhteistyöohjelmaa koskevat neuvottelut Moskovassa sekä USA:n presidentti Bushin vierailu Georgiassa. Uutisten lopputunnuksen jälkeen kuultiin myös sääennuste Mikkolan esittämänä. Puoli yhdeksältä vuorossa olivat uutisotsikot eli samat aiheet Mikkolan lukemana hieman lyhyemmässä muodossa.

Kuvio 36. Radio Westin tuntirotatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00 ⁴⁸

d) *muut puhe- ja otsikko-ohjelmat*: Uutisosuuksien ohella tunnilla oli ainakin yksi pidempi puheosuus eli edellä luvattu Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu Ry:n aluekehittäjä Juha Koskelon puhelinhaastattelu Satakunnan haastepöytä- ja haastattelu kampanjasta. Nuoren naistoimittajan tekemä haastattelu kuulosti suoralta tai ainakin editoimattomalta ja se päättyi kummankin osapuolen kiitoksiin.

e) *musiikki ja sen esittäminen*: Tunnin aikana soi ainakin kymmenen musiikkikappaletta, jotka ainakin yhdessä tapauksessa soivat suoraan peräkkäin. Musiikille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni kanavatunnuksiin tai muihin edellisiin tai seuraaviin elementteihin.

f) *sujuvuus ja siirtymät*: Radio Westin lähetyksessä ei ollut taukoja, mutta eri elementtejä ei liioin pyritty liittämään toisiinsa, vaan seuraava alkoi sujuvasti heti siitä mihin edellinen loppui. Juontaja ei puhunut kappaleiden päälle eikä juonto-osuuksien taustalla käytetty erillisiä musiikkitaustoja.

⁴⁸ Katso edellinen alaviite.

g) *yleinen tekemisen tapa*: Radio Westin studiossa ei ilmeisesti tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta. Mukana oli yksi suora tai suoralta kuulostava puhelinhaastattelu. Tunnin aikana ei tietävästi kuultu ainuttakaan kuuntelijoilta saatua soittoa tai viestiä.

h) *mainokset*: Tunnin aikana lähetyksessä oli ainakin kaksi mainoskatkoa, joilla kuultiin yhteensä kolme mainospottia.

3.21. Monday's Special Oy / ESA-konserni

3.21.1. Profiili: Radio 99

Radio 99 on vuonna 1993 Lahdessa toimintansa aloittanut paikallisradioasema. Toimilupayhtiö Monday's Special Oy oli alun perin kokonaan päätoimittaja Ilkka Viljasen omistuksessa. Vuodesta 2001 yhtiön toinen omistaja on ollut Etelä-Suomen Sanomia julkaiseva ESA-konserni, joka sittemmin on hankkinut haltuunsa osakeenemmistön. Radio 99:llä on lähettimet Lahden lisäksi myös Sysmässä ja Kouvolassa eli sen kuuluvuusalue ulottuu Itä-Hämeestä Kymenlaaksoon.⁴⁹ (Ylönen 2002, 118; Kirjatyö 2001; Kupari 2003; Radio 99 2005b; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Radio 99:n toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Radio 99 kertoo olevansa kuuluvuusalueen aktiivisen aikuisväestön oma radio, joka tarjoaa uutiset, asiat, tapahtumat ja kuulumiset läheltä kuuntelijaa. Musiikillista linjaansa asema kuvaa siten, että Radio 99 soittaa kaikki kotimaisen iskelmämusiikin parhaat sekä kansainväliset klassikot. (Radio 99 2005b) ESA-konsernin toimintakertomuksessa kanavan kohderyhmäksi määritellään yli kolmekymppiset paikallisista asioista kiinnostuneet päijät- ja itä-hämäläiset (ESA 2004, 7). Huolimatta siitä, että Radio 99 on kiinteässä yhteistyössä samaan konserniin kuuluvan Etelä-Suomen Sanomien kanssa, kyseinen Lahdessa ilmestyvä sanomalehti ei tutkimuspäivänä (19.5.2005) julkaissut Radio 99:n ohjelmatietoja eikä liioin maininnut sitä radio- ja tv-sivullaan alueella kuuluvien radioasemien luettelossa. Syyskuussa 2005 aseman verkkosivujen mukaan arkipäivien ohjelmarunko näytti seuraavalta:

05.00–11.00 AAMUVEKKARI 09.15 Iltapäivälehtien lööpit 10.15 Painonpudotuskisan seuranta (maanantaisin) 10.30 Päijät-Hämeen päällimmäiset (lehtikatsaus, ESS ja Itä-Häme) ESS:n radiouutiset 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 10.00, 11.00 11.00–12.00 Lounashitit (torstaisin Pomon valinta) 12.00–17.00 PULSSI päivän ajankohtaispaketti 12.15 Lounaskisa 13.15 Jäteakkoset (torstaisin) 14.30 Onnittelut 15.00–16.00 STUDIO TRIO (perjantaisin) 15.15 satamakatsaus (torstaisin) 15.45 Kuluttajauutiset (tiistaisin) 16.30 Päijät-Hämeen päällimmäiset (lehtikatsaus, ESS ja Itä-Häme) ESS:n radiouutiset 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 17.00–20.00 SYYSILTA HENGITTÄÄ 18.30–21.00 PELICANS PELAA, 99 SELOSTAA (torstaisin) ESS:n radiouutiset 17.00,

⁴⁹ Monday's Special Oy:llä on myös Lahdessa myös toinen paikallisradioasema, mutta sen taajuudella välitetään SBS:n Iskelmä-ketjun ohjelmaa.

18.00 STT:n radiouutiset 19.00, 20.00 20.00–00.00 MUSIIKKIA SYYSILTAAN 00.00– SYYSYÖN KLASSIKOT (Radio 99 2005a)

Määrällinen analyysi

Radio 99:n lähetysnäytteessä musiikin osuus oli koko tutkimusaineiston kahdeksanneksi pienin. Samaan aikaan taas mainosten osuus näytteessä oli koko aineiston kolmanneksi suurin.

Taulukko 111. Radio 99:n sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & musiikki	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	3:46:51	0:50:24	0:18:54	0:05:32	0:09:34	0:02:43	0:45:31	0:00:31	0:00:00
% näytteestä	63,0	14,0	5,3	1,5	2,7	0,8	12,6	0,1	0,0

Radio 99:n lähetysnäytteeseen sisältyi yhteensä noin tunti ja yhdeksän minuuttia (1:09:18) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli 19,3 %. Tästä puheesta lähes puolet (48,3 %) oli rakennetyypiltään toimitettuja juttuja tai sähköitä ja liki kolmannes (29,0 %) juontopuhetta. Haastattelujen osuus oli noin 17,6 prosenttia ja puhelinkontaktien noin 5,1 prosenttia.

Taulukko 112. Radio 99:n puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	4 kultt	5 mus	6 palv	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:30:51	0:00:27	0:08:50	0:15:39	0:06:36	0:06:55
% puheesta	44,5	0,6	12,7	22,6	9,5	10,0
% näytteestä	8,6	0,1	2,5	4,3	1,8	1,9

Radio 99:n näytteessä esiintyi yhteensä kuutta erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Utissisältöjen osuus puheesta oli liki puolet ja palvelu- sekä harrastesisältöjen lähes neljännes. Musiikkia käsittelevien jaksojen osuus oli sisältötyyppiryhmistä kolmanneksi suurin, kun taas muita kulttuurin lajeja käsiteltiin näytteessä vain kertaalleen lyhyesti.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Lahteen sijoittuvia sisältöjaksoja näytteessä oli noin puolet (49,5 %) kaikesta toimituksellisesta puheesta. Kuuluvuusalueelle tai maakuntaan sijoittuvia sisältöjaksoja oli lisäksi yhteensä noin 16,9 prosenttia. Kun muualle Suomeen sijoittuvia tai valtakunnallisia asioita yleensä käsiteltiin (4,7 %), oli niihinkin usein löydetty paikallinen näkökulma (2,1 %). Suomen rajojen ulkopuolelle sijoittuvia sisältöjaksoja oli vain 4,4 prosenttia puheesta. Noin neljännes (24,4 %) Radio 99:n toimituksellisesta puheesta puolestaan päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Radio 99:n näytteestä oli runsaat kolme tuntia ja kolme varttia (3:46:51) eli noin 63,0 %. Pääosa eli lähes kaksi kolmannesta (61,2 %) musiikista oli suomenkielistä ja noin yksi kolmannes (32,5 %) oli englanninkielistä. Lisäksi mukana oli hieman italiansuomenkielistä (2,7 %), ruotsinkielistä (1,8 %) ja espanjankielistä (1,8 %) musiikkia. Radio 99:n musiikissa painottuivat vahvasti uudet kappaleet. Varsinaisia uutuuksia musiikista oli peräti 22,0 prosenttia ja muuten vuoden 2000 jälkeen

julkaistujen kappaleiden osuus oli sekin yli neljännes (25,9 %). 1990-luvun musiikkia mukana oli noin 12,1 prosenttia, 1980-luvun 10,1 prosenttia ja 1970-luvun musiikin osuus oli 6,3 prosenttia. Liki neljännekselle (23,6 %) näytteen musiikista ei pystytty luokituksessa määrittelemään julkaisuajankohtaa.

Radio 99:n lähetysnäytteen musiikkisisältö jakautui kaikkiaan kahdeksaan eri musiikin lajityyppiin. Suurin yksittäinen musiikillinen genre oli ac / pop ja toinen päälinja oli kotimainen iskelmä, jota täydensi myös rock-iskelmä. Sen sijaan varsinaisen rock-musiikin osuus jäi suhteellisen pieneksi. Luokkaan muu oli tässä sijoitettu pari yksittäistä esitystä, joille ei kummallekaan löytynyt luokituksesta omaa lajityyppiä.

Taulukko 113. Radio 99:n musiikkisisällöt lajityypeittäin

	3 iskelmä	4 rock-isk	5 rock	7 ac / pop	9 viihde	13 country	14 k. mus	15 muu
t:min:sek	1:10:45	0:29:01	0:06:48	1:28:10	0:12:46	0:09:02	0:03:21	0:06:58
% musiikista	31,2	12,8	3,0	38,9	5,6	4,0	1,5	3,1
% näytteestä	19,7	8,1	1,9	24,5	3,5	2,5	0,9	1,9

Laadullinen analyysi

a) juontajan / juontajien persoona: Radio 99:n aamulähetyksen juontajana oli melko nopeasti puhuva ja varsin epäselvästi artikuloiva keski-ikäinen mies, joka ei tunnin aikana lainkaan esitellyt itseään.

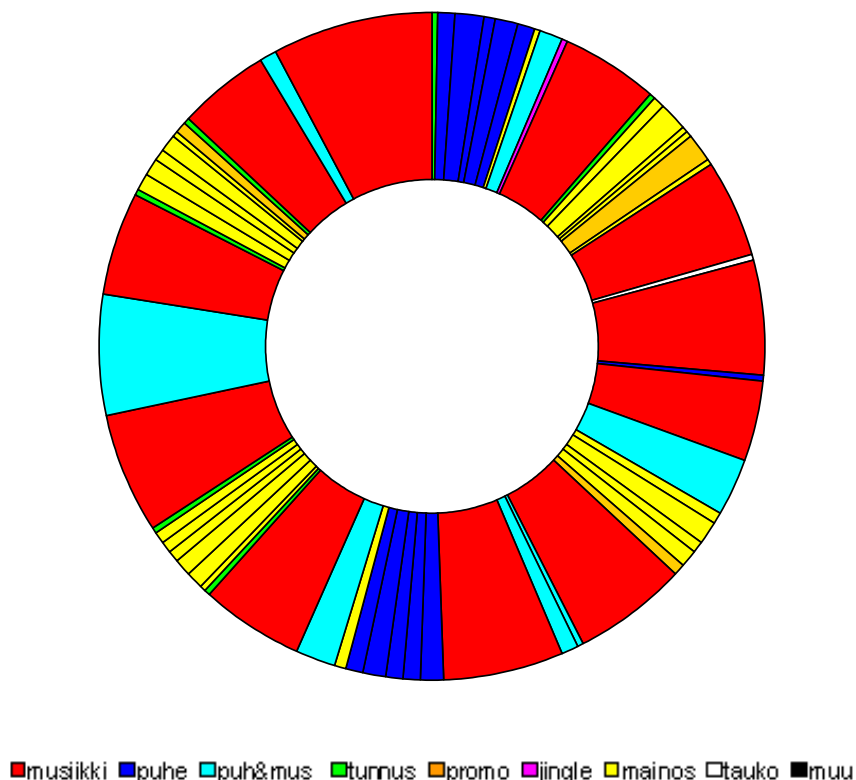
b) juontojen puhesisällöt: Juonnoissa kerrottiin yleensä ensiksi edellä soineen ja / tai seuraavan kappaleen nimi, kellonaika ja puffattiin jotakin lähetyksessä hetken kuluttua seuraavaa lähetyssosuutta. Tässä tapauksessa ”Pullakilpailusta” kerrottiin sekä etukäteen että jälkikäteen. Hyvän huomenen toivotukset ja nimipäiväsankarit kuultiin vasta puoli yhdeksän jälkeen, samalla juontaja kertoi seuraavan kappaleen esittäjän eli Kari Tapion olleen eilen illalla keikalla Lahdessa. Tunnin lopulla juontaja kertoi vielä Hollolassa tarjolla olevasta kirjaston käyttöopastuksesta aikuiskäyttäjille ja muistutti ”Pullakisan” jatkuvan vielä viisi minuuttia.

c) uutiset: Sekä kahdeksalta että puoli yhdeksältä kuultiin Etelä-Suomen Sanomien radiouutiset, joilla oli oma, mahtipontinen tunnuksensa. Ensimmäisen sähke-lähetyksen kärkiaiheina olivat tutkimus alueen kone- ja metalliteollisuuden työvoimatarpeista sekä Nastolan Jelpataan -hankkeen jatkotoiveet. Toisessa lähetyksessä ykkösuutiseksi ohi työvoimatarvetutkimuksen oli noussut paikallisten vammaisjärjestöjen aie jättää vetoamus oikeusasiamiehelle omaishoidon tuen myöntämisperusteista. Kummassakin lähetyksessä oli viisi paikallista tai paikallistettua sähköttä, jotka esitti kiireisen oloisesti nimettömäksi jäänyt nuori nainen. Uutisten lopputunnusta seurasi kummallakin kerralla eri sponsorin mainos ja musiikkitausta, jonka päälle aamujuontaja kertoi säätiedot.

d) muut puhesisällöt ja otsikko-ohjelmat: Uutisten ohella tunnin aikana kuultiin kaksi muutakin erikseen otsikoitua puheosuutta. ”Pullakilpailu” käynnistyi hieman ennen puoli yhdeksää. Juontaja kertoi ensin kilpailun säännöt eli kysymykseen oikein vastanneiden kesken arvottaisiin 20 tuoreen pullan laatikko toimitettavaksi vastaajan työpaikalle. Päivän kysymys oli, mikä näytelmä Heinolan kesäteatterissa ensi kesänä esitetään. Vastauksia pyydettiin vain sähköpostitse, internet-sivujen linkin kautta tai

tekstiviestillä. Pullakisan vastausaika jatkui kello yhdeksään saakka. Toinen erillinen puheosuus oli ”Urheilukatsaus” noin varttia vaille yhdeksän aikaan. Siinä juontaja esitti sekalaisia urheilutuloksia aina jalkapallosta formuloihin ja puffasi tulevia tapahtumia kuten illan torstairasteja musiikin pauhatessa taustalla.

Kuvio 37. Radio 99:n tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

e) musiikki ja sen esittäminen: Tunnin aikana kuultiin kaikkiaan yksitoista musiikki-esitystä, joista yksikään ei soinut suoraan edellisen kappaleen perään, vaan välissä oli aina juonto ja / tai mainoskatko. Musiikille ei pyritty jättämään erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat yleensä kiinni tai limittäin muihin elementteihin.

f) sujuvuus ja siirtymät: Radio 99:n lähetys ei ollut aivan niin sujuva ja saumaton kuin oli ilmeisesti tarkoitus. Kanavalle oli rakennettu omaa äänellistä ilmettä, muun muassa tietyissä siirtymissä käytettiin vakioituja kanavaäänien puhumia juontoja tai räätälöityjä kanavatunnuksia. Aamun tietokilpailun vastauskierros oli lisäksi siirretty kokonaan lähetyksen ulkopuolelle. Juontaja myös käytti musiikkitaustoja sekä kappaleiden alkua ja loppuja limittääkseen siirtymiä juonnoista musiikkiin ja päinvastoin, mutta silti lähetykseen jäi kertaalleen pieni hiljainen tauko.

g) yleinen tekemisen tapa: Radio 99:n studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä toimituksellista puheosuutta, vaan kaikki puhe tuotettiin suorana studiossa. Tunnin aikana ei myöskään kuultu yhtään kuuntelijoilta saatua soittoa tai viestiä.

h) mainokset: Tunnin aikana oli neljä mainoskatkoa, joiden aluksi ja loppuksi kuultiin aina erillinen tunnus. Katkoilla oli yhteensä 23 mainosspottia, joista pääosa oli

paikallisten tai alueellisten yritysten mainoksia. Lisäksi mukana oli jokunen laajemmalla alueella toimiva yritys, joiden mainoksissa viitattiin Lahden tai Päijät-Hämeen yksiköihin. Jokaisella mainoskatkolla oli mukana myös yksi spotti, jossa kerrottiin jostakin Radio 99:n ohjelmasta tai yhteistyöhankkeesta sekä yhteistyökumppaneiden palveluista.

3.22. Pohjois-Satakunnan Viestintä Oy

3.22.1. Profiili: Sun FM

Sun FM on Ikaalisissa vuonna 1985 toimintansa aloittanut paikallisradioasema, joka vielä tammikuuhun 2005 saakka tunnettiin nimellä Radio Satahäme. Nimen-vaihdon yhteydessä toimilupayhtiön eli Pohjois-Satakunnan Viestintä Oy:n osakkaiksi tulivat Pohjois-Satakunta-lehteä julkaisevan Ikaalinen Oy:n lisäksi Lempäälän–Vesilahden Sanomat Oy, Leppäkosken Sähkö Oy ja Ikaalisten–Parkanon Puhelin Oy. Yhtiöllä on myös parisataa pienosakasta. Sun FM:n toiminta on nykyisellään käytännössä alueellista, koska sen käytössä on neljän lähettimen verkko, joka kattaa Pohjois-Satakunnan ja suurimman osan Pirkanmaata. (Ylönen 2002, 117; Tietoviikko 2005; Sun FM 2005b; Viestintävirasto 2005)

Kaikkien muiden paikallisradioluvalla toimivien asemien tapaan myös Sun FM:n toimiluvassa edellytetään, että ohjelmiston tulee sisältää tietoja kuuluvuusalueen paikallisista asioista sekä edistää paikallista kulttuuria ja kansalaisten avointa keskustelua. Lisäksi paikallisradiotoiminnan ehtona on hyvän journalistisen tavan ja tasapuolisuuden noudattaminen erilaisten näkemysten käsittelyssä. Samaan aikaan paikallisradiolupa sallii sen, että asema voi tilapäisesti välittää lähettimistään eri ohjelmistoja, jolloin lähetys mainoksineen saa olla eri alueilla erilainen.

Markkinoinnissaan asema pyrkii korostamaan paikallisuutta, henkilökohtaisuutta ja kotimaisuutta. Sun FM kuvaa musiikkitarjontaansa monipuoliseksi ja kertoo juontajiensa voivan soittaa musiikkia vapaana soittolistoista. Aseman ohjelmat puolestaan on suunniteltu 25–59-vuotiaille eli kohderyhmäksi on määritelty käytännössä lähes koko työikäinen aikuisväestö. (Sun FM 2005b) Kanavan internet-sivujen mukaan tutkimuspäivän (10.5.2005) ohjelma oli seuraavanlainen:

6.00 Sun aamut 6.00 – 11.00 6.30 Sari Hälinen & Finnet 7.15. Menovinkit 8.15 Aluekatsaus 8.30 Eijan keittiössä 10.15 Menovinkit 11.30 Tyyliä töihin 12.00 Ikaalisten Kylpylä 13.00 Sun iltapäivät 13.00–18.00 14.15 Aluekatsaus 15.15. Menovinkit 17.15. Sinun Valitasi SMS 17279: ”sun *kappaleennimi*” 18.00 Sun fm illat: Muistoja ja uutuuksia (Sun FM 2005a)

Määrällinen analyysi

Sun FM oli yksi niistä viidestä asemasta, joiden näytteissä ei puhuttu musiikin päälle. Sen lähetysnäytteeseen sisältyi yhdeksänneksi eniten taukoja ja yhdenneksitoista eniten puhetta koko aineistossa. Mainosten osuus näytteessä jäi puolestaan alle aineiston keskiarvon.

Taulukko 114. Sun FM:n sisältöaineuksen jakauma

	musiikki	puhe	puhe & mus.	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu
t:min:sek	4:21:43	0:58:45	0:00:00	0:04:52	0:10:42	0:05:14	0:17:33	0:01:11	0:00:00
% näytteestä	72,7	16,3	0,0	1,4	3,0	1,5	4,9	0,3	0,0

Sun FM:n lähetyksnäytteeseen sisältyi yhteensä lähes tunnin verran (0:58:45) suomenkielistä toimituksellista puhetta. Sen osuus koko näytteestä oli 16,3 %. Yli puolet (56,3 %) tästä puheesta oli rakennetyypiltään juontopuhetta ja reilu kolmannes (36,5 %) taas toimitettuja juttuja tai sähköitä. Lisäksi mukana oli noin 7,3 prosenttia haastatteluja.

Taulukko 115. Sun FM:n puheisisällöt sisältötyypeittäin

	1 uut	2 ajank	4 kultt	6 palv	7 urh	12 viih	13 muu
t:min:sek	0:22:36	0:12:19	0:01:57	0:02:10	0:07:46	0:02:41	0:09:16
% puheesta	38,5	21,0	3,3	3,7	13,2	4,6	15,8
% näytteestä	6,3	3,4	0,5	0,6	2,2	0,7	2,6

Sun FM:n näytteessä esiintyi yhteensä seitsemää erilaista toimituksellisen puheen sisältötyyppiä. Utissisältöjen osuus oli yksinään reilusti yli kolmannes ja uutis- ja ajankohtaisjaksojen yhteinen osuus taas oli reilusti yli puolet puheesta. Kolmanneksi eniten näytteessä oli muuta toimituksellista puhetta kuten mm. kappaleista ja esittäjistä kertovia juontoja.

Paikallisuutta arvioitaessa ensisijaiselle lähetyspaikkakunnalle eli Ikaalisiin sijoittuvia sisältöjaksoja näytteessä oli vain noin puolitoista minuuttia eli 2,4 prosenttia kaikesta toimituksellisesta puheesta. Sen sijaan kuuluvuusalueelle (20,7 %) tai maakuntaan (16,7 %) sijoittuvia sisältöjaksoja oli yhteensä reilu kolmannes. Paikallisia näkökulmia valtakunnallisiin asioihin löytyi suhteellisen vähän (2,0 %). Muualle Suomeen sijoittuvia tai pelkästään valtakunnallisia sisältöjaksoja oli yhteensä 18,8 prosenttia ja kotimaan rajojen ulkopuolelle sijoittuvia jaksoja taas yhteensä 16,2 prosenttia. Vajaa neljännes (23,5 %) Sun FM:n toimituksellisesta puheesta puolestaan päättyi paikallisuuden osalta luokkaan muu.

Musiikin osuus Sun FM:n näytteestä oli liki neljä tuntia ja kaksikymmentäkolme minuuttia (4:22:43) eli noin 72,7 %. Hieman alle puolet (45,8 %) eli liki kaksi tuntia musiikista oli suomenkielistä ja reilusti yli kolmannes (38,6 %) taas englanninkielistä. Lisäksi muka oli hieman italiaksi (3,0 %) ja espanjaksi (1,4 %) laulettuja esityksiä. Instrumentaalimusiikin osuus taas oli 11,7 prosenttia. Liki puolet (49,7 %) Sun FM:n musiikista oli varsin uutta eli vuoden 2000 jälkeen julkaistua. Tästä määrästä uutuuksia oli 17,3 prosenttiyksikön verran. Aiemmista vuosikymmenistä painottuivat eniten 1990-luku (9,9 %) ja 1970-luku (9,0 %), kun 1980-luvun musiikin osuus jäi 4,8 prosenttiin ja 1960-luvulta musiikkia oli vain 1,5 prosenttia. Noin neljännekselle (25,2 %) näytteen musiikista ei luokituksessa pystytty määrittelemään julkaisu-ajankohtaa.

Taulukko 116. Sun FM:n musiikkisisällöt lajityypeittäin

	3 iskelmä	4 rock-isk	5 rock	7 ac / pop	8 dance	9 viihde	15 muu
t:min:sek	1:07:42	0:31:45	0:08:28	1:42:18	0:14:36	0:34:30	0:02:24
% musiikista	25,9	12,1	3,2	39,1	5,6	13,2	0,9
% näytteestä	18,8	8,8	2,4	28,4	4,1	9,6	0,7

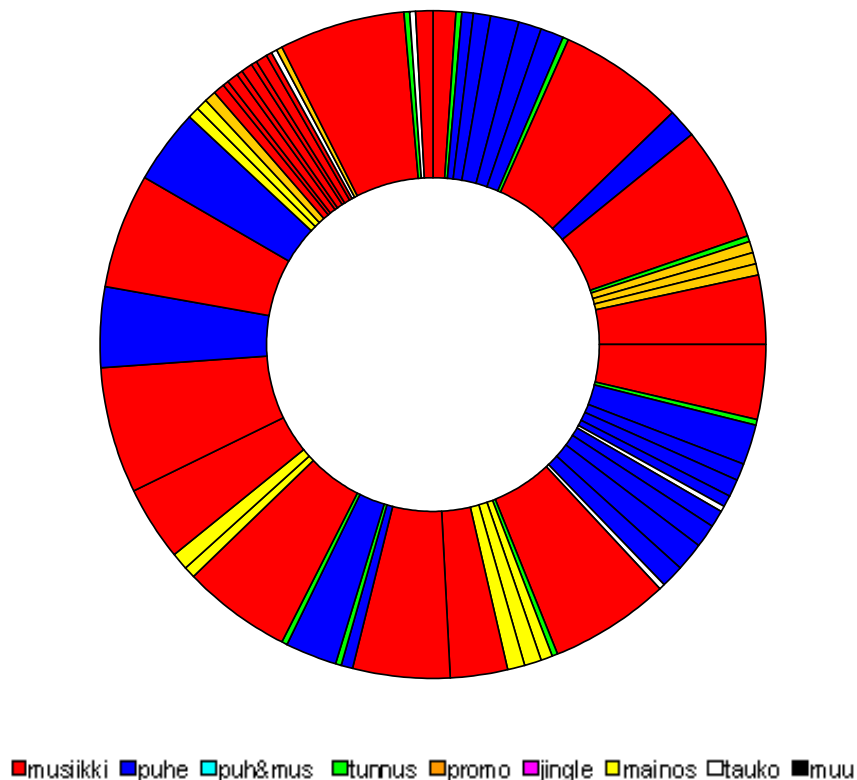
Sun FM:n lähetyksnäytteen musiikkisisältö jakautui kaikkiaan seitsemään eri musiikin lajityyppiin. Suurin yksittäinen musiikillinen genre oli ac / pop ja toinen päälinja oli

kotimainen iskelmä, jota täydensivät viihdemusiikki ja rock-iskelmä. Sen sijaan varsinaisen rock-musiikin osuus jäi jopa pienemmäksi kuin dance -musiikin. Luokkaan muu päätyi yksi ainoa useista musiikkiesityksistä koottu sikermä.

Laadullinen analyysi

a) *juontajan / juontajien persoona*: Sun FM:n aamulähetyksen vetäjänä oli Sari Hälinen, joka selviytyi osuuksistaan kohtuullisen hyvin ja luontevasti ääntä painaneesta ankarasta nuhasta ja välillä vaivanneesta yskästä huolimatta.

Kuvio 38. Sun FM:n tuntirotaatio 10.5.2005 klo 08.00–09.00

b) *juontojen puheisisällöt*: Hälisellä oli tunnin aikana neljä juonto-osuutta. Tunnin avausjuonnossa uutisten jälkeen hän esitteli itsensä, kertoi säätiedot ja kertoi lyhyesti pian kuultavasta aluekatsauksesta. Puoli yhdeksältä juontaja kävi äänessä vain lyhyesti kertomassa edeltävän kappaleen nimen ja kellonajan sekä aprikoimassa mitä keittiössä seuraavaksi tapahtuu. Tunnin lopulla Hälinen kertoi kahteen otteeseen kirjan ja ruusun päivään liittyvistä aiheista eli kotimaisten lasten- ja nuortenkirjojen ennätysmäisistä julkaisumääristä ja syistä miksi kyseistä teemapäivää vietetään. Seuraavassa juonnossa Hälinen jatkoi vielä kertoen perinteiden synnystä ja teemapäivän ohjelmasta Porissa.

c) *uutiset*: Sun FM:n uutiset esitti kello kahdeksan aikaan uutisrooliin siirtynyt juontaja Sari Hälinen. Sähkelähetyksen kärkiaiheina olivat valtakunnalliset uutiset Paperiliiton työkiistojen sovittelun jatkumisesta sekä uusin tutkimus puolueiden kannatusluvuista. Loput kolme sähkettä olivat alueellisia uutisia, jotka käsittelivät Tampereen aikeita siirtyä pormestarimalliin, Alpressin lakkauttamista sekä kantoja Pirkanmaan

koulutuskonsernin perustamiseen. Uutisosuuteen ei sisältynyt säätietoja eikä siinä käytetty musiikkitaustaa.

d) muut puheisisällöt ja otsikko-ohjelmat: Uutisten ohella tunnilla oli kaksi erillistä otsikoitua puheosuutta, jotka oli mainittu myös ohjelmatiedoissa. Ensimmäisellä puoliskolla kuultiin Kari Mäkelän toimittama ”Pohjois-Satakunta -lehden aluekatsaus”. Mäkelä kertoi viisiminuuttisen aikana selkeästi ja rauhalliseen tapaan kaikkiaan kahdeksasta eri alueellisesta aiheesta, kuten Seitsemisen kansallispuiston valmistautumisesta kesään sekä Ikaalisten koulujen piirustuskilpailujen tuloksista. Toinen otsikoitu osuus oli hieman puoli yhdeksän jälkeen kuultu ”Eijan keittiössä”. Eija neuvoi parissa minuutissa, miten pakastimeen saadaan lisää tilaa valmistamalla uunissa läpijainen hirvipaisti eli routapaakku.

e) musiikki ja sen esittäminen: Tunnin aikana kuultiin kaikkiaan viisitoista musiikki-esitystä, joista kaksitoista kokonaan. Tässä yhdeksi musiikkiesitykseksi on laskettu myös kahdeksan eri kotimaisen esiintyjän kappaleista koottu sikermä, joka päättyi aseman tunnuksen. Ilmeisesti kyse oli Sun FM:n musiikkilinjan esittelystä. Yksikään kappale ei soinnut suoraan toisen perään, mutta kolmessa tapauksessa esityksiä erotti vain lyhyt asematunnus. Musiikille ei jätetty erikseen tilaa, vaan kappaleet soivat kiinni kanavatunnuksiin tai muihin edellisiin tai seuraaviin elementteihin.

f) sujuvuus ja siirtymät: Vastikään nimensä ja ilmeensä uudistanut Sun FM oli rakentanut asemalle myös uutta äänellistä ilmettä, sillä tunnuksot olivat yhtenäisiä ja eri siirtymiä varten oli vakioituja juontoja tai tunnuksia. Esimerkiksi aamuhjelmalla oli oma, kanavaääninen puhuma esittely, joka kertoi juontajan ja ohjelman sponsorin nimet. Lähetyksessä oli muutama tauko, mutta useimmiten eri elementit seurasivat toisiaan sujuvasti heti edellisen loppuessa. Puheen ja musiikin siirtymissä juontaja puhui kappaleen lopun päälle vain kerran eikä juonto-osuuksien taustalla käytetty erillisiä musiikkitaustoja.

g) yleinen tekemisen tapa: Sun FM:n studiossa ei tällä aamutunnilla käynyt yhtään vierasta eikä sen aikana liioin kuultu yhtään studion ulkopuolella tehtyä nauhoitusta tai suoraa puheosuutta. Lähetykseen sisältyi kuitenkin kaksi etukäteen studiossa tallennettua juttua. Tunnin aikana ei kuultu ainuttakaan kuuntelijoilta saatua soittoa tai viestiä.

h) mainokset: Tunnin aikana oli neljä mainoskatkoa, joiden aluksi kuultiin aina erillinen tunnus. Katkoilla oli yhteensä yksitoista spottia, joista viidessä myös Sun FM oli jollakin tavalla itse mukana. Kyse oli yhteistyökumppaneiden kanssa järjestetyistä tapahtumista, kilpailuista ja laivaristeilyistä. Näissä aseman promootiospoteissa kerrottiin myös yhteistyökumppaneiden palveluista. Kuusi spottia puolestaan oli paikallisten tai alueellisten yritysten mainoksia.

4. TOIMILUVANVARAISEN RADIOTARJONNAN SISÄLTÖJEN MONIPUOLISUUS

Tässä luvussa tarkastellaan tutkimukseen valittujen radiokanavien lähetysnäytteitä niiden sisältöjen monipuolisuuden näkökulmasta. Sisältöjen monipuolisuudella ymmärretään tässä yhteydessä radiolähetysten puhe- ja musiikkisisältöjen ja toisaalta musiikkisisältöjen jakautumista siten, että mitä useampi eri sisältö- ja lajityyppi on edustettuna ja mitä tasaisemmin eri sisällöt niiden kesken jakautuvat, sitä monipuolisempaa sisältötarjonta on.

Tarkastelussa on lisäksi kaksi erillistä tasoa, eli radiotarjonnan sisältöjen monipuolisuutta tarkastellaan sekä kaupunkikohtaisesti että kanavakohtaisesti koko tutkimusaineiston tasolla. Sisältöjen monipuolisuutta mitataan kummallakin tasolla erikseen sekä puhe- ja musiikkisisältöjen osalta. Sisältöjen monipuolisuuden mittaamiseen on käytetty nk. suhteellisen entropian matemaattista mittaria (Hellman 2001, 191).

Mittarin kuvaama sisältötarjonnan suhteellinen entropia on sitä korkeampi, mitä tasaisemmin eri ohjelmasisällöt jakautuvat niille määriteltujen sisältöluokkien kesken. Näin määritellyn sisältöjen monipuolisuusindeksin maksimiarvo on 1 (jolloin koko tutkittu aineisto jakautuu tasan kaikkien sisältöluokkien kesken) ja minimiarvo on 0 (jolloin kaikki tutkittu aineisto sijoittuu yhteen ja samaan sisältöluokkaan). Televisio- ja radio-ohjelmien sisältöjen monipuolisuutta on tutkittu siten, että arvot 0,01–0,34 kuvaavat erittäin vähäistä, 0,35–0,54 vähäistä, 0,55–0,69 keskimääräistä, 0,70–0,79 suurta ja 0,80–1,00 erittäin suurta monipuolisuutta (Hellman 2001, 192; Aslama & Wallenius 2004, 69).

4.1. Sisältöjen monipuolisuus tutkimusalueittain

Kaupunkikohtaisen kanavavalikoiman määrittely perustuu tässä tutkimuksessa ensisijaisesti Viestintäviraston toimilupa- ja taajuuslistaan, mutta osin myös RAB:n Finlandin paikkakuntakohtaisiin asemalistauksiin sekä asemien itse ilmoittamiin tietoihin. Tässä tarkastelussa kaupunkikohtaiseen luvanvaraiseen radiotarjontaan on laskettu kaikki tarjolla olevat *erilliset* kanavat.

Toisin sanottuna, eri toimiluvilla ja / tai eri taajuuksilla samaa ohjelmaa lähettävät asemat on kunkin kaupungin tarjontaa määriteltäessä huomioitu vain kertaalleen yhtenä ja samana vaihtoehtona. Näin samalla alueella useampaa taajuutta saman ohjelman välittämiseen käyttävien asemien tai asemaketjujen kaikkia eri taajuuksia ei ole liioin ole sisällytetty kaupunkikohtaisiin listauksiin.⁵⁰

Näin ollen esimerkiksi Oulun tapauksessa käytännössä identtistä ohjelmaa lähettävät Radio NRJ ja RFM Skiradio on laskettu mukaan radiotarjontaan vain yhtenä ja samana vaihtoehtona. Tämänkaltaisen päällekkäistarjonta on rajattu tarkastelun ulkopuolelle ensisijaisesti siksi, että laskelmat kuvaisivat paremmin ja vertailukelpoisemmin eri alueiden asukkaiden todellisia luvanvaraisen radiotarjonnan

⁵⁰ Poikkeuksena tästä on Seinäjoki, katso 4.14.

kuunteluvaihtoehtoja. Toiseksi, ilman em. rajausta joidenkin alueiden radiotarjonnan monipuolisuutta kuvaavat indeksit olisivat voineet jäädä vielä alhaisemmaksi, kuten luvun 4.14 esimerkki osoittaa.

Jokaisen tutkimuskaupungin luvanvaraista radiotarjontaa edustavat tässä tarkastelussa kaupungin kanavavalikoimaan kuuluvien asemien lähetysnäytteiden musiikki- ja puheisisältöjen summat (Hellman 2001, 191). Näiden perusteella kullekin kaupungille on laskettu radion sisältötarjonnan diversiteettiä kuvaavat indeksit. Niistä ensimmäinen kuvaa alueen radiotarjonnan puheisisältöjen monipuolisuutta ja toinen taas yksinomaan alueen radiotarjonnan musiikkisisältöjen monipuolisuutta. Indeksien laskentaperusteena on käytetty yhteensä kolmeatoista puheisisältöjen ja viittatoista musiikkisisältöjen luokkaa eli tunnistamatta jääneet sisällöt on yhdistetty luokan ”muu” arvoihin.

4.1.1. Pääkaupunkiseutu (Helsinki, Espoo ja Vantaa)

Helsingin, Espoon ja Vantaan yhteistä radiotarjontaa tarkastellaan tässä pääkaupunkiseudun radiotarjontana. Alueella oli tarjolla yhteensä neljätoista erilaista luvanvaraista radiokanavaa, jotka on lueteltu taulukossa 117. Valikoimassa oli mukana kolme sellaista radiokanavaa, jotka kuuluivat analogisessa verkossa ainoastaan pääkaupunkiseudulla (Radio Helsinki, Metro FM ja Lähiradio).

Taulukko 117. Pääkaupunkiseudun luvanvarainen radiokanavavalikoima

Kanavanimi	Taajuus	Toimilupayhtiö	Teho	Lähetinpaikka
Classic Radio	92,9	Metroradio Finland Oy	500	Helsinki
Groove FM	91,1	Metroradio Finland Oy	500	Helsinki
Iskelmä	96,2	Suomen Kaupunkiradio Oy	500	Helsinki
Kiss FM	104,6	Pro Radio Oy	500	Helsinki
Radio City	94,9	Suomen Urheiluradio Oy	500	Helsinki
Radio Dei	89,0	Kristillinen Media Oy	500	Helsinki
Radio Helsinki	95,2	Radio Helsinki Oy (Edit Station Oy)	200	Espoo (Helsinki)
Radio Nova	106,2	Suomen Uutisradio Oy	60000	Espoo
NRJ Energy	96,8	Capitec Oy	500	Helsinki
Radio Sputnik	106,9	Radio Satellite Finland Oy	500	Helsinki
Radio SuomiPOP	98,1	Metroradio Finland Oy	500	Helsinki
Metro FM	88,6	Metroradio Finland Oy	1000	Espoo
Sävelradio	102,8	Suomen Sävelradio Oy	500	Helsinki
Lähiradio	100,3	Kansan Radioliitto r.y.	500	Helsinki

Näin määriteltynä pääkaupunkiseudun asemien lähetysnäytteistä kertyi hieman yli 84 tuntia käsittävä aineisto (84:01:20), josta toimituksellista puhetta oli runsaat 17 tuntia ja kolme varttia (17:47:38). Puheisisältöjen monipuolisuusindeksiksi muodostui 0,31.

Taulukko 118. Pääkaupunkiseudun asemien puheisisällöt sisältötyypeittäin yhteensä

	uut	ajank	asia	kultt	mus	palv	urh	fik	last	usk	ope	viihde	muu	ei tunn.
% näytteistä	3,84	0,69	1,28	0,85	1,05	3,59	1,14	0,01	0,15	0,71	1,14	3,01	3,67	0,05

Taulukko 119. Pääkaupunkiseudun asemien musiikkisisällöt lajityypeittäin yhteensä

	jazz	blues	iskelmä	rock-isk	rock	heavy	ac / pop	dance	viihde	klass	m. klass	heng	count	k. mus	muu	ei tunn
% näytteistä	2,04	2,27	4,34	3,62	12,02	2,52	20,69	4,67	1,00	5,71	0,0	2,77	0,31	1,00	3,95	0,42

Musiikkisisältöjä oli vastaavasti noin 56 ja puoli tuntia (56:32:58) ja niiden osalta monipuolisuusindeksi oli 0,65.

4.1.2. Tampere

Tampereella oli tarjolla yhtä monta erilaista luvanvaraista radioasemaa kuin pääkaupunkiseudullakin eli neljätoista. Näistä asemista kolme (Radio Manta, Sun FM ja Radio Moreeni) lähetti kokonaan sellaista ohjelmaa, jota ei ollut tarjolla muissa tutkimuskaupungeissa.

Taulukko 120. Tampereen luvanvarainen radiokanavavalikoima

Kanavanimi	Taajuus	Toimilupayhtiö	Teho	Lähetinpaikka
Classic Radio	92,2	Metroradio Finland Oy	200	Tampere
Groove FM	105,2	Metroradio Finland Oy	200	Tampere
Iskelmä	100,9	Tampereen Seudun Paikallisradio Oy	200	Tampere
Kiss FM	89,6	Pro Radio Oy	200	Tampere
Radio 957	95,7	Pro Radio Oy	200	Tampere
Radio City	104,2	Suomen Urheiluradio Oy	1000	Ylöjärvi
Radio Dei	97,2	Kristillinen Media Oy	1000	Ylöjärvi
Radio Manta	107,4	Kustannusliike Aluelehdet Oy	1000	Nokia
Radio Nova	104,7	Suomen Uutisradio Oy	60000	Tampere
NRJ Energy	90,0	NRJ Finland Oy	200	Tampere
Sun FM	107,8	Pohjois-Satakunnan Viestintä Oy	1000	Hämeenkyrö (Nokia)
SuomiPOP	91,6	Metroradio Finland Oy	200	Tampere
Sävelradio	105,6	Suomen Sävelradio Oy	1000	Ylöjärvi
Radio Moreeni	98,4	Tampereen Yliopisto	200	Tampere

Näin määriteltynä Tampereen asemien lähetysnäytteistä kertyi hieman yli 84 tuntia käsittävä aineisto (84:01:42), josta toimituksellista puhetta oli runsaat 15 tuntia ja kolme varttia (15:42:16). Puhesisältöjen monipuolisuusindeksiksi muodostui 0,28.

Taulukko 121. Tampereen asemien puhesisällöt sisältötyypeittäin yhteensä

	uut	ajank	asia	kultt	mus	palv	urh	fik	last	usk	ope	viihde	muu	ei tunn.
% näytteistä	4,75	0,85	1,02	0,79	1,16	1,11	1,21	0,01	0,15	0,85	0,00	3,14	3,62	0,02

Taulukko 122. Tampereen asemien musiikkisisällöt lajityypeittäin yhteensä

	jazz	blues	iskelmä	rock-isk	rock	heavy	ac / pop	dance	viihde	klass	m. klass	heng	count	k. mus	muu	ei tunn
% näytteistä	1,79	2,39	8,11	4,78	11,83	2,28	17,79	3,05	1,51	9,86	0,00	2,86	0,29	0,25	2,99	0,19

Musiikkisisältöjä oli vastaavasti runsaat 58 tuntia ja kolme varttia (58:48:24) ja niiden osalta monipuolisuusindeksi oli 0,66.

4.1.3. Turku

Turussa oli tarjolla yhtä monta erilaista luvanvaraista radioasemaa kuin Tampereella ja pääkaupunkiseudulla eli neljätoista. Näistä asemista kolme (Radio Auran Aallot, Radio Majakka, Radio Robin Hood) lähetti kokonaan sellaista ohjelmaa, jota ei ollut tarjolla muissa tutkimuskaupungeissa.

Taulukko 123. Turun luvanvarainen radiokanavavalikoima

Kanavanimi	Taajuus	Toimilupayhtiö	Teho	Lähetinpaikka
Classic Radio	103,4	Metroradio Finland Oy	1000	Kaarina
Groove FM	106,4	Metroradio Finland Oy	1000	Turku
Iskelmä	105,5	Pro Radio Oy	1000	Turku
Kiss FM	98,7	Pro Radio Oy	1000	Turku
Radio Auran Aallot	90,5	Turun Paikallisradio Oy	1000	Turku
Radio City	97,6	Suomen Urheiluradio Oy	100	Turku (Kaarina)
Radio Dei	107,3	Kristillinen Media Oy	1000	Kaarina
Radio Majakka	89,0	Turun Paikallisradio Oy	1000	Turku
Radio Nova	103,9	Suomen Uutisradio Oy	60000	Kaarina
NRJ Energy	104,6	NRJ Finland Oy	1000	Turku
Radio Sata	100,1	Pro Radio Oy	1000	Turku
Radio SuomiPOP	106,8	Metroradio Finland Oy	1000	Turku
Sävelradio	102,4	Suomen Sävelradio Oy	1000	Turku (Kaarina)
Radio Robin Hood	91,5	Turun Lähiradioyhdistys ry	200	Turku

Näin määriteltynä Turun asemien lähetysnäytteistä kertyi noin 84 tuntia käsittävä aineisto (83:59:55), josta toimituksellista puhetta oli runsaat 17 tuntia ja vartti (17:18:58). Puhesisältöjen monipuolisuusindeksiksi muodostui 0,29.

Taulukko 124. Turun asemien puhesisällöt sisältötyypeittäin yhteensä

	uut	ajank	asia	kultt	mus	palv	urh	fik	last	usk	ope	viihde	muu	ei tunn.
% näytteistä	5,26	0,32	2,48	0,86	0,83	1,77	1,25	0,01	0,15	0,71	0,07	3,57	3,28	0,04

Taulukko 125. Turun asemien musiikkisisällöt lajityypeittäin yhteensä

	jazz	blues	iskelmä	rock-isk	rock	heavy	ac / pop	dance	viihde	klass	m. klass	heng	count	k. mus	muu	ei tunn
% näytteistä	1,57	2,04	9,89	4,34	12,66	2,40	16,66	3,48	1,53	5,71	0,00	2,77	0,22	0,28	3,72	0,56

Musiikkisisältöjä oli vastaavasti liki 57 tuntia (56:58:14) ja niiden osalta monipuolisuusindeksi oli 0,65.

4.1.4. Oulu

Oulussa oli tarjolla yhteensä yksitoista erilaista luvanvaraista radioasemaa. Näistä asemista yksi (Radio Pooki) lähetti kokonaan sellaista ohjelmaa, jota ei ollut tarjolla muissa tutkimuskaupungeissa.

Taulukko 126. Oulun luvanvarainen kanavavalikoima

Kanavanimi	Taajuus	Toimilupayhtiö	Teho	Lähetinpaikka
Classic Radio	99,6	Metroradio Finland Oy	1000	Oulu
Iskelmä	89,4	Oulun Seudun Paikallisradio Oy	1000	Oulu
Kiss FM	101,4	Pro Radio Oy	1000	Oulu
Radio City	95,8	Suomen Urheiluradio Oy	1000	Oulu (Kiiminki)
Radio Dei	106,9	Kristillinen Media Oy	1000	Kiiminki
Radio Mega	103,1	Pro Radio Oy	1000	Oulu
Radio Nova	104,8	Suomen Uutisradio Oy	50000	Kiiminki (Oulu)
NRJ Energy	99,1	NRJ Finland Oy	1000	Oulu
Radio Pooki	88,0	Radio Pooki Oy	2000	Oulu
Radio SuomiPOP	96,4	Metroradio Finland Oy	1000	Oulu
Sävelradio	106,2	Suomen Sävelradio Oy	1000	Oulu (Kiiminki)

Näin määriteltynä Oulun asemien lähetysnäytteistä kertyi hieman yli 66 tuntia käsittävä aineisto (66:00:14), josta toimituksellista puhetta oli runsaat 12 ja puoli tuntia (12:30:13). Puhesisältöjen monipuolisuusindeksiksi muodostui 0,27.

Taulukko 127. Oulun asemien puhesisällöt sisältötyypeittäin yhteensä

	uut	ajank	asia	kultt	mus	palv	urh	fik	last	usk	ope	viihde	muu	ei tunn.
% näytteistä	4,68	0,52	0,82	0,42	0,68	1,78	1,44	0,02	0,19	0,91	0,00	3,79	3,68	0,03

Taulukko 128. Oulun asemien musiikkisisällöt lajityypeittäin yhteensä

	jazz	blues	iskelmä	rock-isk	rock	heavy	ac / pop	dance	viihde	klass	m. klass	heng	count	k. mus	muu	ei tunn
% näytteistä	0,16	0,27	9,72	6,55	14,93	2,79	17,46	3,42	0,66	7,26	0,00	3,52	0,28	0,04	0,86	0,00

Musiikkisisältöjä oli vastaavasti liki 45 tuntia (44:50:28) ja niiden osalta monipuolisuusindeksi oli 0,60.

4.1.5. Lahti

Taulukko 129. Lahden luvanvarainen radiokanavavalikoima

Kanavanimi	Taajuus	Toimilupayhtiö	Teho	Lähetinpaikka
Classic Radio	107,4	Metroradio Finland Oy	1000	Hollola
Groove FM	101,5	Metroradio Finland Oy	100	Lahti
Iskelmä	103,0	Monday's Special Oy	100	Lahti
Kiss FM	105,0	Pro Radio Oy	100	Lahti
Radio City	89,7	Suomen Urheiluradio Oy	300	Lahti (Hollola)
Radio Dei	106,4	Kristillinen Media Oy	1000	Hollola
Radio Nova	104,4	Suomen Uutisradio Oy	50000	Lahti (Hollola)
NRJ Energy	96,6	NRJ Finland Oy	100	Lahti
Radio Sputnik	88,4	Radio Satellite Finland Oy	1000	Porvoo
Radio SuomiPOP	102,4	Metroradio Finland Oy	100	Lahti
Radio 99	98,6	Monday's Special Oy	100	Lahti
Sävelradio	94,2	Suomen Sävelradio Oy	100	Lahti

Lahdessa oli tarjolla yhteensä kaksitoista erilaista luvanvaraista radioasemaa. Näistä asemista yksi (Radio 99) lähetti kokonaan sellaista ohjelmaa, jota ei ollut tarjolla muissa tutkimuskaupungeissa.

Näin määriteltynä Lahden asemien lähetyksnäytteistä kertyi hieman yli 84 tuntia käsittävä aineisto (84:01:42), josta toimituksellista puhetta oli runsaat 15 tuntia ja kolme varttia (15:42:16). Puhesisältöjen monipuolisuusindeksiksi muodostui 0,25.

Taulukko 130. Lahden asemien puhesisällöt sisältötyypeittäin yhteensä

	uut	ajank	asia	kultt	mus	palv	urh	fik	last	usk	ope	viihde	muu	ei tunn.
% näytteistä	4,48	0,42	0,75	0,32	0,78	1,27	1,05	0,02	0,18	0,83	0,00	3,54	3,29	0,02

Taulukko 131. Lahden asemien musiikkisisällöt lajityypeittäin yhteensä

	jazz	blues	iskelmä	rock-isk	rock	heavy	ac / pop	dance	viihde	klass	m. klass	heng	count	k. mus	muu	ei tunn
% näytteistä	1,83	2,36	6,70	4,45	10,44	2,56	21,64	4,51	0,98	6,66	0,00	3,23	0,42	0,35	3,46	0,49

Musiikkisisältöjä oli vastaavasti runsaat 50 ja puoli tuntia (50:27:04) ja niiden osalta monipuolisuusindeksi oli 0,66.

4.1.6. Kuopio

Kuopiossa oli tarjolla yhteensä kymmenen erilaista luvanvaraista radioasemaa. Näistä asemista yksi (Oikea Asema) lähetti kokonaan sellaista ohjelmaa, jota ei ollut tarjolla muissa tutkimuskaupungeissa.

Taulukko 132. Kuopion luvanvarainen radiokanavavalikoima

Kanavanimi	Taajuus	Toimilupayhtiö	Teho	Lähetinpaikka
Classic Radio	94,8	Metroradio Finland Oy	300	Kuopio
Groove FM	103,8	Metroradio Finland Oy	1000	Kuopio
Kiss FM	93,0	Pro Radio Oy	1000	Kuopio
Oikea Asema	96,7	Pohjois-Savon Paikallisradio Oy	500	Kuopio
Radio City	100,9	Suomen Urheiluradio Oy	1000	Kuopio
Radio Dei	106,1	Kristillinen Media Oy	1000	Kuopio
Radio Nova	106,7	Suomen Uutisradio Oy	50000	Kuopio
NRJ Energy	101,6	NRJ Finland Oy	1000	Kuopio
Radio SuomiPOP	105,3	Metroradio Finland Oy	1000	Kuopio
Sävelradio	89,1	Suomen Sävelradio Oy	1000	Kuopio

Näin määriteltynä Kuopion asemien lähetysnäytteistä kertyi hieman yli 60 tuntia käsittävä aineisto (60:00:20), josta toimituksellista puhetta oli runsaat 11 ja puoli tuntia (11:38:26). Puhesisältöjen monipuolisuusindeksiksi muodostui 0,28.

Taulukko 133. Kuopion asemien puhesisällöt sisältötyypeittäin yhteensä

	uut	ajank	asia	kultt	mus	palv	urh	fik	last	usk	ope	viihde	muu	ei tunn.
% näytteistä	4,31	0,53	0,96	0,65	1,15	2,19	1,37	0,02	0,21	1,00	0,00	3,70	3,29	0,03

Taulukko 134. Kuopion asemien musiikkisisällöt lajityypeittäin yhteensä

	jazz	blues	iskelmä	rock-isk	rock	heavy	ac / pop	dance	viihde	klass	m. klass	heng	count	k. mus	muu	ei tunn
% näytteistä	2,20	2,77	3,55	5,23	12,50	3,07	17,70	3,96	0,58	7,99	0,00	3,87	0,25	0,28	3,96	0,27

Musiikkisisältöjä oli vastaavasti hieman vajaat 41 tuntia (40:54:35) ja niiden osalta monipuolisuusindeksi oli 0,66.

4.1.7. Jyväskylä

Jyväskylässä oli tarjolla yhteensä kaksitoista erilaista luvanvaraista radioasemaa. Näistä asemista yksi (Järviradio) lähetti kokonaan sellaista ohjelmaa, jota ei ollut tarjolla muissa tutkimuskaupungeissa.

Taulukko 135. Jyväskylän luvanvarainen radiokanavavalikoima

Kanavanimi	Taajuus	Toimilupayhtiö	Teho	Lähetinpaikka
Classic Radio	96,2	Metroradio Finland Oy	1000	Jyväskylä
Groove FM	104,5	Metroradio Finland Oy	1000	Jyväskylä
Iskelmä	107,1	Tampereen Seudun Paikallisradio Oy	1000	Jyväskylä
Kiss FM	101,6	Pro Radio Oy	1000	Jyväskylä
Radio City	97,7	Suomen Urheiluradio Oy	1000	Jyväskylä
Radio Dei	94,1	Genesis-Kirjat Oy	1000	Jyväskylä
Radio Jyväskylä	102,5	Pro Radio Oy	3000	Jyväskylä
Radio Nova	105,8	Suomen Uutisradio Oy	30000	Jyväskylä
NRJ Energy	97,3	NRJ Finland Oy	1000	Jyväskylä
SuomiPOP	104,9	Metroradio Finland Oy	1000	Muurame (Jyväskylä)
Sävelradio	101,0	Suomen Sävelradio Oy	1000	Jyväskylä
Järviradio	91,3	Järviradio Oy	1000	Jyväskylä

Näin määriteltynä Jyväskylän asemien lähetysnäytteistä kertyi liki 72 tuntia käsittävä aineisto (71:59:37), josta toimituksellista puhetta oli noin 13 tuntia ja vartti (13:14:56). Puhesisältöjen monipuolisuusindeksiksi muodostui 0,27.

Taulukko 136. Jyväskylän asemien puhesisällöt sisältötyypeittäin yhteensä

	uut	ajank	asia	kultt	mus	palv	urh	fik	last	usk	ope	viihde	muu	ei tunn.
% näytteistä	4,54	0,63	0,75	0,35	0,64	1,02	1,32	0,02	0,54	0,83	0,00	4,05	3,68	0,03

Taulukko 137. Jyväskylän asemien musiikkisisällöt lajityypeittäin yhteensä

	jazz	blues	iskelmä	rock-isk	rock	heavy	ac / pop	dance	viihde	klass	m. klass	heng	count	k. mus	muu	ei tunn
% näytteistä	1,83	2,38	8,47	5,72	13,61	2,56	16,30	3,31	1,07	6,66	0,00	3,23	0,37	0,45	3,50	0,23

4.1.8. Pori

Porissa oli tarjolla yhteensä yhdeksän erilaista luvanvaraista radioasemaa. Näistä asemista kaksi (Radio Pori, Radio West) lähetti kokonaan sellaista ohjelmaa, jota ei ollut tarjolla muissa tutkimuskaupungeissa.

Taulukko 138. Porin luvanvarainen radiokanavavalikoima

Kanavanimi	Taajuus	Toimilupayhtiö	Teho	Lähetinpaikka
Classic Radio	101,0	Metroradio Finland Oy	1000	Pori
Groove FM	104,1	Metroradio Finland Oy	1000	Eurajoki (Pori)
Iskelmä	90,4	Teljän Mediat Oy	1000	Pori
Kiss FM	104,5	Pro Radio Oy	1000	Pori
Radio Dei	95,7	Kristillinen Media Oy	1000	Pori (Eurajoki)
Radio Nova	106,0	Suomen Uutisradio Oy	30000	Eurajoki
Radio Pori	89,4	Teljän Mediat Oy	1000	Pori
Radio West	100,4	Huittisten Sanomalehti Oy	1000	Harjavalta (Nakkila)
Radio City	96,5	Suomen Urheiluradio Oy	200	Pori

Näin määriteltynä Porin asemien lähetysnäytteistä kertyi hieman yli 54 tuntia käsittävä aineisto (54:00:20), josta toimituksellista puhetta oli noin 9 tuntia ja vartti (9:14:10). Puhesisältöjen monipuolisuusindeksiksi muodostui 0,26.

Taulukko 139. Porin asemien puhesisällöt sisältötyypeittäin yhteensä

	uut	ajank	asia	kultt	mus	palv	urh	fik	last	usk	ope	viihde	muu	ei tunn.
% näytteistä	4,38	0,59	0,99	0,33	0,93	1,73	0,83	0,02	0,23	1,11	0,00	2,54	3,42	0,00

Taulukko 140. Porin asemien musiikkisisällöt lajityypeittäin yhteensä

	jazz	blues	iskelmä	rock-isk	rock	heavy	ac / pop	dance	viihde	klass	m. klass	heng	count	k. mus	muu	ei tunn
% näytteistä	2,24	3,46	7,69	4,50	11,12	1,96	20,84	1,83	1,05	8,88	0,00	4,30	0,05	0,37	3,47	0,30

Musiikkisisältöjä oli vastaavasti liki 39 tuntia (38:54:49) ja niiden osalta monipuolisuusindeksi oli 0,67.

4.1.9. Lappeenranta

Lappeenrannassa oli tarjolla yhteensä kuusi erilaista luvanvaraista radioasemaa. Näistä asemista yksikään ei lähettänyt sellaista ohjelmaa, jota ei olisi ollut tarjolla muissa tutkimuskaupungeissa.

Taulukko 141. Lappeenrannan luvanvarainen radiokanavavalikoima

Kanavanimi	Taajuus	Toimilupayhtiö	Teho	Lähetinpaikka
Iskelmä	93,5	Kymenlaakson Sähköiset viestimet Oy	1000	Lappeenranta
Kiss FM	94,2	Pro Radio Oy	2000	Joutseno
Radio City	90,0	Suomen Urheiluradio Oy	10000	Anjalankoski
Radio Nova	103,8	Suomen Uutisradio Oy	30000	Joutseno
NRJ Energy	96,5	SBC Radio Oy	1000	Lappeenranta
Radio Sputnik	102,1	Radio Satellite Finland Oy	1000	Lappeenranta

Näin määriteltynä Lappeenrannan asemien lähetysnäytteistä kertyi hieman yli 36 tuntia käsittävä aineisto (36:01:33), josta toimituksellista puhetta oli noin 6 tuntia ja vartti (6:15:03). Puhesisältöjen monipuolisuusindeksiksi muodostui 0,23.

Taulukko 142. Lappeenrannan asemien puhesisällöt sisältötyypeittäin yhteensä

	uut	ajank	asia	kultt	mus	palv	urh	fik	last	usk	ope	viihde	muu	ei tunn.
% näytteistä	4,84	0,36	0,30	0,01	0,70	1,09	1,19	0,03	0,00	0,00	0,00	5,33	3,50	0,00

Taulukko 143. Lappeenrannan asemien musiikkisisällöt lajityypeittäin yhteensä

	jazz	blues	iskelmä	rock-isk	rock	heavy	ac / pop	dance	viihde	klass	m. klass	heng	count	k. mus	muu	ei tunn
% näytteistä	0,00	0,32	6,40	3,49	13,95	3,81	30,40	7,20	1,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00	0,53

Musiikkisisältöjä oli vastaavasti liki 24 tuntia ja vartti (24:13:25) ja niiden osalta monipuolisuusindeksi oli 0,50.

4.1.10. Vaasa

Vaasassa oli tarjolla yhteensä seitsemän erilaista luvanvaraista radioasemaa. Näistä asemista yksi (Radio Vaasa) lähetti kokonaan sellaista ohjelmaa, jota ei ollut tarjolla muissa tutkimuskaupungeissa.

Taulukko 144. Vaasan luvanvarainen radiokanavavalikoima

Kanavanimi	Taajuus	Toimilupayhtiö	Teho	Lähetinpaikka
Classic Radio	96,7	Metroradio Finland Oy	200	Vaasa
Kiss FM	104,4	Pro Radio Oy	1000	Mustasaari
Radio City	91,6	Suomen Urheiluradio Oy	1000	Mustasaari
Radio Nova	106,5	Suomen Uutisradio Oy	60000	Lapua
NRJ Energy	93,9	NRJ Finland Oy	100	Vaasa
Radio SuomiPOP	102,0	Metroradio Finland Oy	100	Vaasa
Radio Vaasa	99,5	Oy Radio Vaasa Ab	200	Vaasa

Näin määriteltynä Vaasan asemien lähetysnäytteistä kertyi hieman yli 42 tuntia käsittävä aineisto (42:00:12), josta toimituksellista puhetta oli hieman vajaat seitsemän tuntia (6:55:59). Puhesisältöjen monipuolisuusindeksiksi muodostui 0,23.

Taulukko 145. Vaasan asemien puhesisällöt sisältötyypeittäin yhteensä

	uut	ajank	asia	kultt	mus	palv	urh	fik	last	usk	ope	viihde	muu	ei tunn.
% näytteistä	4,39	0,08	0,26	0,77	0,65	0,71	1,68	0,03	0,00	0,00	0,00	4,71	3,24	0,00

Taulukko 146. Vaasan asemien musiikkisisällöt lajityypeittäin yhteensä

	jazz	blues	iskelmä	rock-isk	rock	heavy	ac / pop	dance	viihde	klass	m. klass	heng	count	k. mus	muu	ei tunn
% näytteistä	0,16	0,86	1,44	4,72	17,65	4,38	23,52	4,24	0,71	11,41	0,00	0,00	0,09	0,00	0,44	0,00

Musiikkisisältöjä oli vastaavasti runsaat 29 tuntia ja vartti (29:14:34) ja niiden osalta monipuolisuusindeksi oli 0,55.

4.1.11. Kotka

Kotkassa oli tarjolla yhteensä kahdeksan erilaista luvanvaraista radioasemaa. Näistä asemista yksikään ei lähettänyt sellaista ohjelmaa, jota ei olisi ollut tarjolla muissa tutkimuskaupungeissa.

Taulukko 147. Kotkan luvanvarainen radiokanavavalikoima

Kanavanimi	Taajuus	Toimilupayhtiö	Teho	Lähetinpaikka
Iskelmä	87,7	Kymenlaakson Sähköiset viestimet Oy	1000	Kotka
Kiss FM	102,7	Pro Radio Oy	30000	Sippola (Anjalankoski)
Radio City	90,0	Suomen Urheiluradio Oy	10000	Anjalankoski
Radio Nova	105,7	Suomen Uutisradio Oy	30000	Anjalankoski
NRJ Energy	101,5	SBC Radio Oy	1000	Kotka
Radio Sputnik	107,2	Radio Satellite Finland Oy	1000	Kotka
Radio SuomiPOP	89,3	Metroradio Finland Oy	1000	Anjalankoski
Sävelradio	104,9	Suomen Sävelradio Oy	1000	Anjalankoski

Näin määriteltynä Kotkan asemien lähetysnäytteistä kertyi hieman yli 48 tuntia käsittävä aineisto (48:01:33), josta toimituksellista puhetta oli runsaat 8 ja puoli tuntia (8:34:49). Puhesisältöjen monipuolisuusindeksiksi muodostui 0,24.

Taulukko 148. Kotkan asemien puhesisällöt sisältötyypeittäin yhteensä

	uut	ajank	asia	kultt	mus	palv	urh	fik	last	usk	ope	viihde	muu	ei tunn.
% näytteistä	4,89	0,57	0,24	0,14	0,76	1,23	1,57	0,02	0,00	0,00	0,00	5,00	3,40	0,04

Taulukko 149. Kotkan asemien musiikkisisällöt lajityypeittäin yhteensä

	jazz	blues	iskelmä	rock-isk	rock	heavy	ac / pop	dance	viihde	klass	m. klass	heng	count	k. mus	muu	ei tunn
% näytteistä	0,23	0,35	7,24	5,00	15,07	3,83	27,03	6,37	0,91	0,00	0,00	0,00	0,25	0,06	1,07	0,40

Musiikkisisältöjä oli vastaavasti runsaat 32 ja puoli tuntia (32:33:46) ja niiden osalta monipuolisuusindeksi oli 0,53.

4.1.12. Joensuu

Joensuussa oli tarjolla yhteensä seitsemän erilaista luvanvaraista radioasemaa. Näistä asemista yksi (Radio Rex) lähetti kokonaan sellaista ohjelmaa, jota ei ollut tarjolla muissa tutkimuskaupungeissa.

Taulukko 150. Joensuun luvanvarainen radiokanavavalikoima

Kanavanimi	Taajuus	Toimilupayhtiö	Teho	Lähetinpaikka
Radio Dei	107,4	Kristillinen Media Oy	5000	Joensuu (Lieksa)
Iskelmä	103,7	Oy Najaros Ab	1000	Joensuu (Liperi)
Kiss FM	87,9	Pro Radio Oy	1000	Joensuu (Liperi)
Radio Nova	104,3	Suomen Uutisradio Oy	30000	Lieksa
NRJ Energy	96,4	NRJ Finland Oy	1000	Joensuu (Liperi)
Radio Rex	92,8	Oy Najaros Ab	1000	Joensuu (Liperi)
Radio SuomiPOP	102,9	Metraradio Finland Oy	1000	Joensuu (Liperi)

Näin määriteltynä Joensuun asemien lähetyksnäytteistä kertyi tasan 42 tuntia käsittävä aineisto (42:00:00), josta toimituksellista puhetta oli liki 9 tuntia (8:57:13). Puhesisältöjen monipuolisuusindeksiksi muodostui 0,30.

Taulukko 151. Joensuun asemien puhesisällöt sisältötyypeittäin yhteensä

	uut	ajank	asia	kultt	mus	palv	urh	fik	last	usk	ope	viihde	muu	ei tunn.
% näytteistä	4,87	0,28	1,51	0,39	1,14	1,55	1,09	0,03	0,30	1,43	0,00	5,02	3,71	0,00

Taulukko 152. Joensuun asemien musiikkisisällöt lajityypeittäin yhteensä

	jazz	blues	iskelmä	rock-isk	rock	heavy	ac / pop	dance	viihde	klass	m. klass	heng	count	k. mus	muu	ei tunn
% näytteistä	0,00	0,00	6,89	6,43	11,67	2,54	26,01	4,53	0,90	0,00	0,00	5,54	0,07	0,07	0,60	0,11

Musiikkisisältöjä oli vastaavasti liki 27 ja puoli tuntia (27:26:57) ja niiden osalta monipuolisuusindeksi oli 0,53.

4.1.13. Hämeenlinna

Hämeenlinnassa oli tarjolla yhteensä kahdeksan erilaista luvanvaraista radioasemaa. Näistä asemista yksikään ei lähettänyt kokonaan sellaista ohjelmaa, jota ei olisi ollut tarjolla muissa tutkimuskaupungeissa.

Taulukko 153. Hämeenlinnan luvanvarainen radiokanavavalikoima

Kanavanimi	Taajuus	Toimilupayhtiö	Teho	Lähetinpaikka
Classic Radio	88,1	Metraradio Finland Oy	200	Hämeenlinna
Iskelmä	101,7	Hämeen Sanomat Oy	500	Hämeenlinna
Kiss FM	106,5	Pro Radio Oy	200	Hämeenlinna
Radio City	92,3	Suomen Urheiluradio Oy	200	Hauho (Hämeenlinna)
Radio Dei	105,9	Kristillinen Media Oy	200	Hämeenlinna
Radio Nova	104,4	Suomen Uutisradio Oy	50000	Lahti (Hollola)
NRJ Energy	97,3	NRJ Finland Oy	1000	Janakkala
Sävelradio	90,1	Suomen Sävelradio Oy	500	Tammela

Näin määriteltynä Hämeenlinnan asemien lähetyksnäytteistä kertyi hieman yli 48 tuntia käsittävä aineisto (48:00:12), josta toimituksellista puhetta oli noin 9 tuntia ja

kahdeksan minuuttia (9:07:44). Puhesisältöjen monipuolisuusindeksiksi muodostui 0,27.

Taulukko 154. Hämeenlinnan asemien puhesisällöt sisältötyypeittäin yhteensä

	uut	ajank	asia	kultt	mus	palv	urh	fik	last	usk	ope	viihde	muu	ei tunn.
% näytteistä	4,39	0,43	1,13	0,43	0,82	1,06	0,99	0,02	0,26	1,25	0,00	4,29	3,90	0,04

Taulukko 155. Hämeenlinnan asemien musiikkisisällöt lajityypeittäin yhteensä

	jazz	blues	iskelmä	rock-isk	rock	heavy	ac / pop	dance	viihde	klass	m. klass	heng	count	k. mus	muu	ei tunn
% näytteistä	0,23	0,26	7,59	4,28	11,60	2,86	18,88	4,47	0,91	9,99	0,00	4,84	0,31	0,06	0,68	0,00

Musiikkisisältöjä oli vastaavasti noin 32 tuntia ja kymmenen minuuttia (32:08:54) ja niiden osalta monipuolisuusindeksi oli 0,61.

4.1.14. Seinäjoki

Seinäjoella oli tarjolla kahdeksan luvanvaraista radioasemaa. Näistä asemista peräti viisi (Iskelmä 969, Iskelmäradio Pohjanmaa, Radio On, Radio Paitapiiska, Radio Seinäjoki) lähetti kokonaan sellaista ohjelmaa, jota ei ollut tarjolla muissa tutkimus-kaupungeissa.

Taulukko 156. Seinäjoen luvanvarainen radiokanavavalikoima

Kanavanimi	Taajuus	Toimilupayhtiö	Teho	Lähetinpaikka
Iskelmä 969 (Simpisö)	96,9	Lapuan Paikallisradio Oy	1000	Lapua
Iskelmäradio Pohjanmaa	105,9	Kevyt Kanava Oy	200	Jalasjärvi
Radio Dei	89,4	Kristillinen Media Oy	1000	Lapua
Radio Nova	106,5	Suomen Uutisradio Oy	60000	Lapua
Radio On	105,4	Lapuan Paikallisradio Oy	200	Lapua
Radio Paitapiiska	92,3	Radio Paitapiiska Oy	1000	Kurikka
Radio Seinäjoki	98,2	Etelä-Pohjanmaan Viestintä Oy	3000	Lapua
Radio SuomiPOP	103,3	Metroradio Finland Oy	1000	Seinäjoki

Koska näiden edellä mainittujen viiden kanavan kautta kuitenkin välitettiin vain kolmea kokonaan erilaista ohjelmaa, Seinäjoella oli käytännössä tarjolla vain kuusi erilaista luvanvaraista radioasemaa.

Tilanteen havainnollistamiseksi Seinäjoen radiotarjontaa on tarkasteltu tässä kahdella eri tavalla. Ensimmäisessä laskelmassa mukana ovat kaikki kahdeksan eri nimillä toimivaa asemaa ja toisessa laskelmassa päällekkäistä tarjontaa on karsittu niin, että Radio Paitapiiska on määritelty Radio Seinäjoen kanssa samaksi vaihtoehdoksi ja Iskelmäradio Pohjanmaa taas on määritelty Iskelmä 969:n kanssa samaksi vaihtoehdoksi. Luvun 4.2 vertailussa Seinäjoen indeksilukuina on käytetty jälkimmäisen laskelman tuloksia.

1) Kahdeksan aseman vaihtoehdossa lähetysnäytteistä kertyi hieman alle 48 tuntia käsittävä aineisto (47:59:09), josta toimituksellista puhetta oli runsaat 5 ja puoli tuntia (5:34:47). Puhesisältöjen monipuolisuusindeksiksi muodostui 0,19.

Taulukko 157. Seinäjoen asemien (n=8) puhesisällöt sisältötyypeittäin yhteensä

	uut	ajank	asia	kultt	mus	palv	urh	fik	last	usk	ope	viihde	muu	ei tunn.
% näytteistä	2,18	0,12	0,89	0,32	0,06	0,59	0,79	0,02	0,26	1,25	0,00	2,49	2,65	0,00

Taulukko 158. Seinäjoen asemien (n=8) musiikkisisällöt lajityypeittäin yhteensä

	jazz	blues	iskelmä	rock-isk	rock	heavy	ac / pop	dance	viihde	klass	m. klass	heng	count	k. mus	muu	ei tunn
% näytteistä	0,41	0,00	18,05	8,60	6,62	1,20	33,86	3,12	1,14	0,00	0,00	4,84	0,06	0,28	0,74	0,14

Musiikkisisältöjä oli vastaavasti lähes 38 tuntia (37:56:20) ja niiden osalta monipuolisuusindeksi oli 0,56.

2) Kuuden aseman vaihtoehdossa lähetysnäytteistä kertyi 36 tuntia käsittävä aineisto (36:00:00), josta toimituksellista puhetta oli runsaat 5 tuntia (5:00:45). Puhesisältöjen monipuolisuusindeksiksi muodostui 0,22.

Taulukko 159. Seinäjoen asemien (n=6) puhesisällöt sisältötyypeittäin yhteensä

	uut	ajank	asia	kultt	mus	palv	urh	fik	last	usk	ope	viihde	muu	ei tunn.
% näytteistä	2,85	0,17	1,18	0,43	0,08	0,62	1,05	0,03	0,35	1,66	0,00	2,81	2,70	0,00

Taulukko 160. Seinäjoen asemien (n=6) musiikkisisällöt lajityypeittäin yhteensä

	jazz	blues	iskelmä	rock-isk	rock	heavy	ac / pop	dance	viihde	klass	m. klass	heng	count	k. mus	muu	ei tunn
% näytteistä	0,35	0,00	12,09	8,23	8,41	1,61	33,55	3,52	0,67	0,00	0,00	6,46	0,08	0,18	0,68	0,18

Musiikkisisältöjä oli vastaavasti runsaat 27 tuntia ja kaksikymmentä minuuttia (27:21:35) ja niiden osalta monipuolisuusindeksi oli 0,56.

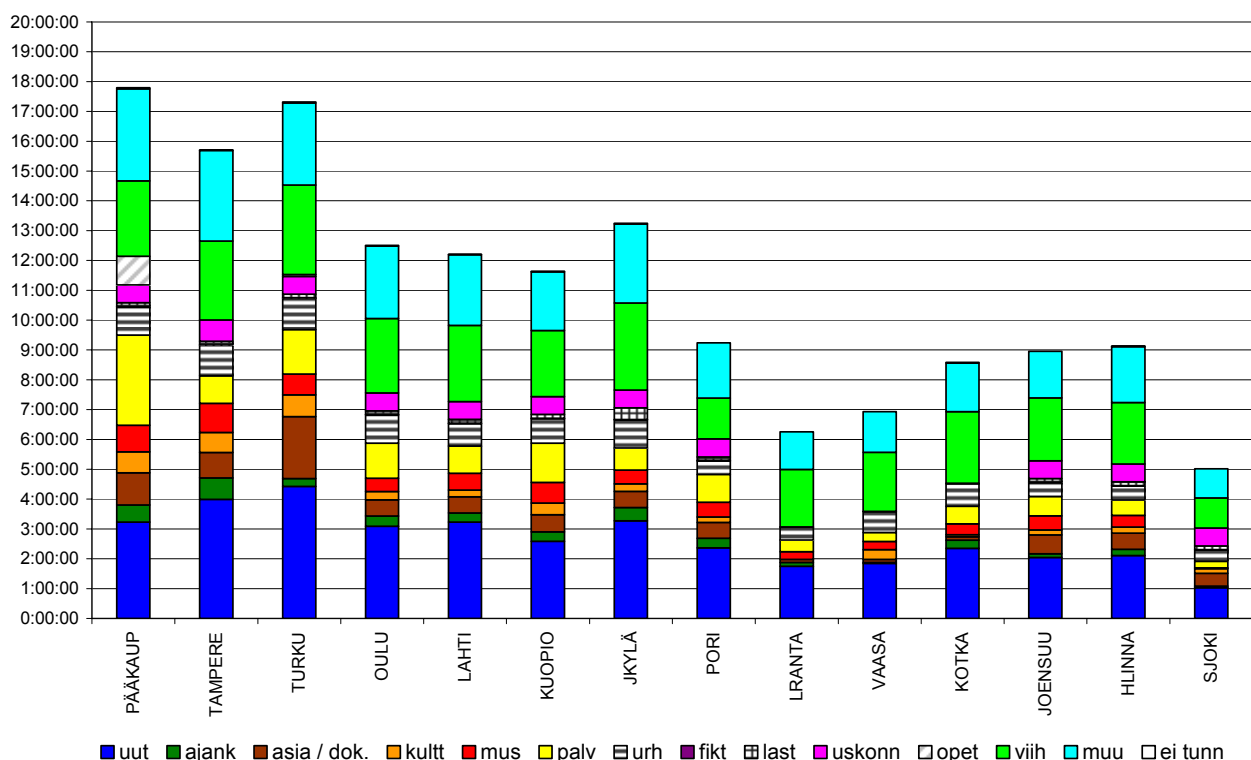
4.2. Tutkimusalueiden radiotarjonnan vertailu

Eri tutkimusalueiden radiotarjonnan vertailun kannalta on jossain määrin oireellista, että 11 kaupungissa tallennettujen näytteiden avulla voidaan kuvata yhteensä 16 eri kaupungin luvanvaraista radiotarjontaa. Helsingin, Espoon ja Vantaan radiotarjonta oli käytännössä keskenään identtistä ja lisäksi Lappeenrannassa, Kotkassa ja Hämeenlinnassa oli tarjolla vain valtakunnallisiin tai osavaltakunnallisiin ketjuihin kuuluvia luvanvaraisia radioasemia.

Tutkimuskaupunkien luvanvaraisen radiotarjonnan eräänlaisen perusrungon muodosti yhteensä kymmenen valtakunnallisen tai osavaltakunnallisen ketjun valikoima (Radio Nova, Sävelradio, Iskelmä, Kiss FM, Radio City, Radio NRJ, Classic Radio, Groove FM, Radio SuomiPOP ja Radio Dei) joka kuuluu kaikkiaan seitsemässä eri kaupungissa (Helsinki, Espoo, Vantaa, Tampere, Turku, Lahti ja Jyväskylä). Kuopiossa (– Iskelmä) ja Oulussa (– Groove FM) tästä valikoimasta ”puuttuu” yksi asema ja Hämeenlinnassa puolestaan kaksi (– Groove FM ja Radio SuomiPOP). Porissa (– Sävelradio, Radio NRJ ja Radio SuomiPOP) sekä Kotkassa (– Groove FM, Classic FM ja Radio Dei) ”perusketjuista” oli tarjolla seitsemän. Tätä pienempi valikoima kyseisistä ketjuista oli kuultavissa Vaasassa (6), Joensuussa (6), Lappeenrannassa (5) ja Seinäjoella (3).

Eri tutkimuskaupunkien radiotarjonnan väliset yhtäläisyydet selittyvätkin pitkälti sen kautta, että samojen ketjujen tarjonta on kaikissa kaupungeissa samanlaista. Eroja puolestaan aiheuttavat sekä *a) eroavaisuudet ketjuasemien valikoimassa* sekä *b) ainoastaan paikallisesti toimivien asemien määrä* ja *c) niiden tarjonnan luonne*.

Kaavio 2. Kaupunkikohtainen puhesisältöjen tarjonta (t:min:sek)

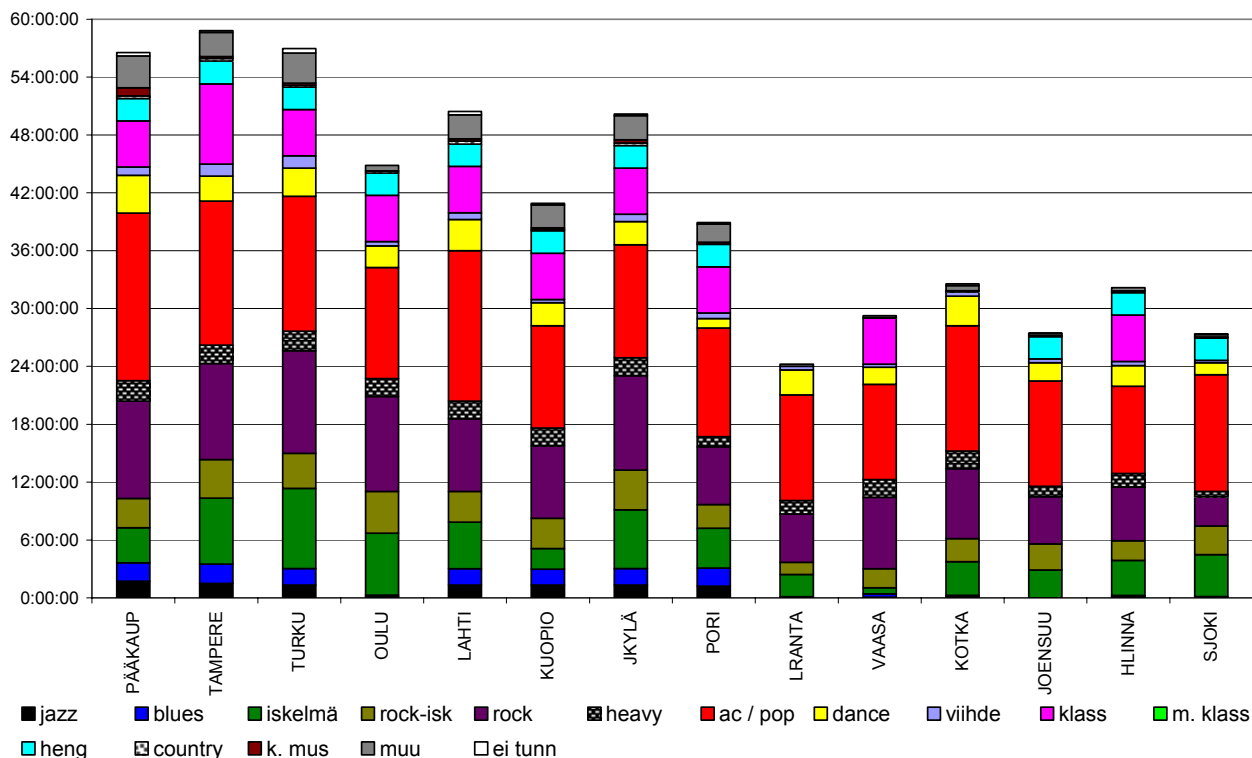

Kuten kaaviosta 2 käy ilmi, niin sanottua muuta toimituksellista puhetta⁵¹, viihdettä sekä uutisia on tarjolla varsin tasaisesti kaikissa tutkimuskaupungeissa, vaikka puhesisältöjen tarjonnan kokonaisvolyymi vaihtelee melkoisesti. Keskeisimmät erot eri kaupunkien radiotarjonnan puhesisällöissä löytyvät aivan muista sisältötyypeistä. Esimerkiksi opetusohjelmia (Lähiradio) sisältyy vain pääkaupunki-

⁵¹ Tähän luokkaan sisältyvät kaikki ne toimitukselliset puheosuudet, jotka eivät kuulu muihin sisältöluokkiin: esimerkiksi juonnott, joissa kerrotaan lähinnä musiikin esittäjä- ja nimitietoja.

seudun tarjontaan ja lastenohjelmien tarjonta Jyväskylässä (Järviradio) oli moninkertainen muihin tutkimuskaupunkeihin verrattuna.

Kaavio 3. Kaupunkikohtainen musiikkisisältöjen tarjonta (t:min:sek)

Kaaviosta 3 puolesta näkyy, miten myös ac / pop -musiikkia, iskelmää ja rock-musiikkia on tarjolla kaikissa tutkimuskaupungeissa melko tasaisesti musiikin tarjonnan kokonaisvolyymien vaihtelusta huolimatta. Sen sijaan tietyt musiikkilajit (esim. klassinen tai hengellinen) puuttuvat kokonaan niiltä kaupunkiseuduilta, joilla ei toimi yhtään ko. musiikkiin erikoistuneen ketjun asemaa (esim. Classic Radio tai Radio Dei).

Taulukoissa 161 ja 162 on puolesta esitetty edellä mainittujen kymmenen radio-ketjun keskinäiset puhesisältöjen ja musiikkisisältöjen eroavuusindeksit (deviation index). Kyseinen eroavuusindeksi (D) on aina kahden kanavan keskinäistä erilaisuutta kuvaava luku, joka kertoo miten paljon kanavan sisältötyyppien jakauma eroaa toisen kanavan sisältötyyppien jakaumasta. Indeksiksi lasketaan vähentämällä kanavan sisältötyyppien prosenttiosuudesta toisen kanavan vastaavien sisältötyyppien prosenttiosuudet ja laskemalla yhteen erotusten itseisarvot. Indeksien suurin mahdollinen arvo on 2, jolloin kanavilla ei ole lainkaan samantyyppisiä sisältöjä ja pienin arvo puolestaan 0, mikä merkitsee että molemmilla kanavilla on suhteellisesti saman verran samankaltaisia sisältöjä. Toisin sanoen, mitä pienempi eroavuusindeksi on, sitä samankaltaisempia kanavat ovat keskenään. Eroavuusindeksin jäädessä alle 0,50:n, kanavien eroavuutta pidetään alhaisena. (Hellman 1999, 342; Hellman 2001, 192–193)

Kuten taulukoista käy ilmi, Radio Novan ja Kiss FM:n sekä toisaalta etenkin Kiss FM:n ja Radio NRJ:n erot musiikkisisältöjen osalta jäävät varsin alhaisiksi. Classic

Radio taas odotetusti poikkeaa musiikillisesti kaikista muista vertailun kanavista. Eri ketjujen väliset musiikilliset eroavuudet ovat kuitenkin keskiarvojen perusteella yleensä suuremmat kuin samojen ketjujen puhesisältöjen väliset eroavuudet. Radio Novan ja Kiss FM:n eroavuudet jäävät pieniksi myös puhesisältöjen osalta, mutta myös Radio SuomiPOP:n ja Radio City:n puhesisällöt on koottu pitkälti samalla tavalla. Puhesisältöjen perusteella muista kanavista erottuvat lähinnä vähän puhetta sisältävät Classic Radio ja Groove FM sekä selvästi myös puhesisältöjen avulla profiloitunut Radio Dei.

Taulukko 161. Suurimpien radioketjujen musiikkisisältöjen eroavuusindeksit (D)

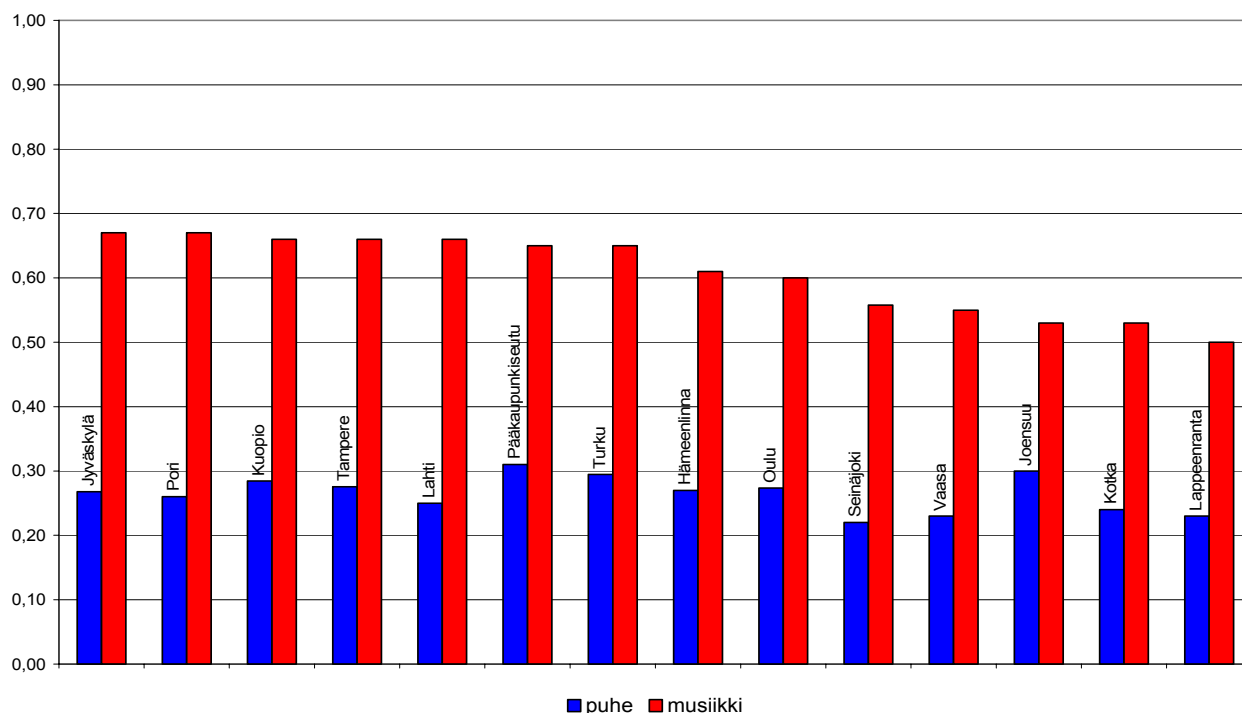
	Radio Nova	Sävelradio	Iskelmä	Kiss FM	Radio City	Classic	Groove FM	SuomiPOP	Radio NRJ	Radio Dei
Radio Nova	0,00	1,03	1,32	0,49	1,21	2,00	1,78	0,54	0,76	1,40
Sävelradio	1,03	0,00	0,75	1,11	1,58	2,00	1,54	0,94	1,19	1,24
Iskelmä	1,32	0,75	0,00	1,56	1,83	2,00	1,82	1,35	1,55	1,36
Kiss FM	0,49	1,11	1,56	0,00	1,36	2,00	1,79	0,90	0,27	1,49
Radio City	1,21	1,58	1,83	1,36	0,00	2,00	1,81	0,80	1,54	1,80
Classic	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	0,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Groove FM	1,78	1,54	1,82	1,79	1,81	2,00	0,00	1,71	1,79	1,79
SuomiPOP	0,54	0,94	1,35	0,90	0,80	2,00	1,71	0,00	1,08	1,36
Radio NRJ	0,76	1,19	1,55	0,27	1,54	2,00	1,79	1,08	0,00	1,49
Radio Dei	1,40	1,24	1,36	1,49	1,80	2,00	1,79	1,36	1,49	0,00
Keskiarvo	1,17	1,26	1,51	1,22	1,55	2,00	1,78	1,19	1,30	1,55

Taulukko 162. Suurimpien radioketjujen puhesisältöjen eroavuusindeksit (D)

	Radio Nova	Sävelradio	Iskelmä	Kiss FM	Radio City	Classic	Groove FM	SuomiPOP	Radio NRJ	Radio Dei
Radio Nova	0,00	0,60	0,61	0,43	0,49	1,27	0,84	0,42	0,73	1,36
Sävelradio	0,60	0,00	0,59	0,72	0,64	1,07	0,92	0,75	0,88	1,24
Iskelmä	0,61	0,59	0,00	0,53	0,46	0,87	0,73	0,64	0,77	1,39
Kiss FM	0,43	0,72	0,53	0,00	0,45	1,14	0,98	0,46	0,61	1,19
Radio City	0,49	0,64	0,46	0,45	0,00	1,14	0,99	0,24	0,82	1,39
Classic	1,27	1,07	0,87	1,14	1,14	0,00	0,43	1,27	1,19	1,42
Groove FM	0,84	0,92	0,73	0,98	0,99	0,43	0,00	1,17	1,19	1,45
SuomiPOP	0,42	0,75	0,64	0,46	0,24	1,27	1,17	0,00	0,71	1,36
Radio NRJ	0,73	0,88	0,77	0,61	0,82	1,19	1,19	0,71	0,00	1,45
Radio Dei	1,36	1,24	1,39	1,19	1,39	1,42	1,45	1,36	1,45	0,00
Keskiarvo	0,75	0,82	0,73	0,72	0,73	1,09	0,97	0,78	0,93	1,36

Vertailtaessa eri kaupunkiseutujen radiotarjonnan puhe- ja musiikkisisältöjen suhteellisia entropiaindeksejä keskenään sekä alueen kanavamäärien kanssa (Taulukko 163.) näyttääkin ilmeiseltä, että kullakin alueella tarjolla olevien *musiikkisisältöjen* suhteellinen entropiaindexi on melko suoraan sidoksissa tarjolla olevien luvanvaraisten kanavien kokonaismäärään. Tämä on varsin ymmärrettävää, sillä kuten myös eroavuusindeksit osoittavat, useimmat osavaltakunnalliset ja valtakunnalliset ketjut ovat rakentaneet formaattinsa ja erottuneet toisistaan etupäässä musiikin (ja esitystyylin eikä niinkään puhesisältöjen) avulla suhteessa muuhun radiotarjontaan. Näin myös suhteellisen kapeasti rajattujen kanavien sisältövalikoimien yhdistelmä voi systeemitasolla olla monipuolisempi kuin yhdelläkään systeemiin sisältyvällä yksittäisellä kanavalla (vrt. Hellman 2001, 184–185).

Kaavio 4. Kaupunkikohtaiset radiosisältöjen suht. entropiaindeksit (mus. ind. mukaan)

Taulukko 163. Kaupunkikohtaiset radiosisältöjen suht. entropiaindeksit tutkimusalueittain

Kaupunki / kaupunkiseutu	puh. sis. indeksi	mus. sis. indeksi	a) Kokonaan vain tutk. alueella tarjo- tut ohjelmistot	b) Tarjolla olevien "perusket- jujen" määrä	c) Tarjolla olevien kok. eril. kanavien määrä	Vert. luku a) / c)	Vert. luku b) / c)
Pääkaupunkiseutu	0,31	0,65	3	10	14	0,21	0,71
Tampere	0,28	0,66	3	10	14	0,21	0,71
Turku	0,29	0,65	3	10	14	0,21	0,71
Oulu	0,27	0,60	1	9	11	0,09	0,82
Lahti	<u>0,25</u>	0,66	1	10	12	0,08	0,83
Kuopio	0,28	0,66	1	9	10	0,10	0,90
Jyväskylä	0,27	0,67	1	10	12	0,08	0,83
Pori	0,26	0,67	2	7	9	0,22	0,78
Lappeenranta	<u>0,23</u>	<u>0,50</u>	0	5	6	0,00	0,83
Vaasa	<u>0,23</u>	<u>0,55</u>	1	6	7	0,14	0,86
Kotka	<u>0,24</u>	<u>0,53</u>	0	7	8	0,00	0,88
Joensuu	0,30	<u>0,53</u>	1	6	7	0,14	0,86
Hämeenlinna	0,27	0,61	0	8	8	0,00	1,00
Seinäjoki	<u>0,22</u>	<u>0,56</u>	3	3	6	0,50	0,50
Keskiarvo	0,26	0,61					

Toisaalta edellä mainituista syistä kanavien kokonaismäärän avulla ei voi kunnolla ennustaa *puhesisältöjen* suhteellisen entropian tasoa. Sen sijaan näyttää ilmeiseltä, että mitä enemmän alueella on vain kyseisellä alueella kuultavaa ohjelmatarjontaa eli kokonaan paikallisesti suunnattuja kanavia suhteessa tarjolla olevien kanavien kokonaismäärään (a / c), sitä todennäköisemmin (asemien toiminnan suuntautumisesta riippuen) joko puhe- tai musiikkisisältöjen entropiaindeksi alueella nousee

tutkimusalueiden keskiarvoa suuremmaksi. Selvänä poikkeuksena tästä nyrkissäännöstä on kuitenkin Seinäjoki, missä indeksit jäävät alle keskiarvojen, vaikka puolet kaupungin kanavavalikoimasta on paikallisia vaihtoehtoja. Toisaalta taas näyttää siltä, että suhteellisen pieni kanavien kokonaismäärä ja niin sanottujen ”perusketjujen” suuri osuus kaikkien tarjolla olevien kanavien määrästä yhdessä ennustavat varsin hyvin keskiarvoa pienemmäksi jäävää musiikkisisältöjen suhteellista entropiaa. Syynä tähän lienee useampien, pääosin samoja yleisöryhmiä tavoittelevien suurten radioketjujen (esim. Radio Nova, Kiss FM, Radio NRJ) samankaltainen musiikkipolitiikka.

Kun kaupunkikohtaiset radiosisältöjen monipuolisuusindeksit sijoitetaan yleisesti käytetylle entropia-indeksin tulkinta-asteikolle, käy ilmi, että luvanvaraisen radion puheisisältöjen monipuolisuus tutkimuskaupungeissa jää parhaimmillaankin *erittäin vähäiseksi* ($< 0,34$) ja musiikkisisältöjenkin monipuolisuus korkeintaan *keskimääräiseksi* ($< 0,69$).

Suhteellisesti monipuolisinta luvanvaraisen radion puheisisältötarjonta oli odotetusti pääkaupunkiseudulla (0,31), mutta toiseksi paras puheisisältöjen indeksi oli puolta pienemmästä kanavatarjonnasta (7) huolimatta Joensuussa (0,30). Vähäisintä puheisisältötarjonnan monipuolisuus oli Seinäjoella (0,22) sekä Vaasassa ja Lappeenrannassa (0,23). Musiikkitarjonnan suhteellinen entropia taas oli suurimmillaan Jyväskylässä ja Porissa (0,67) ja vastaavasti pienimmillään Lappeenrannassa (0,50) sekä Kotkassa ja Joensuussa (0,53).

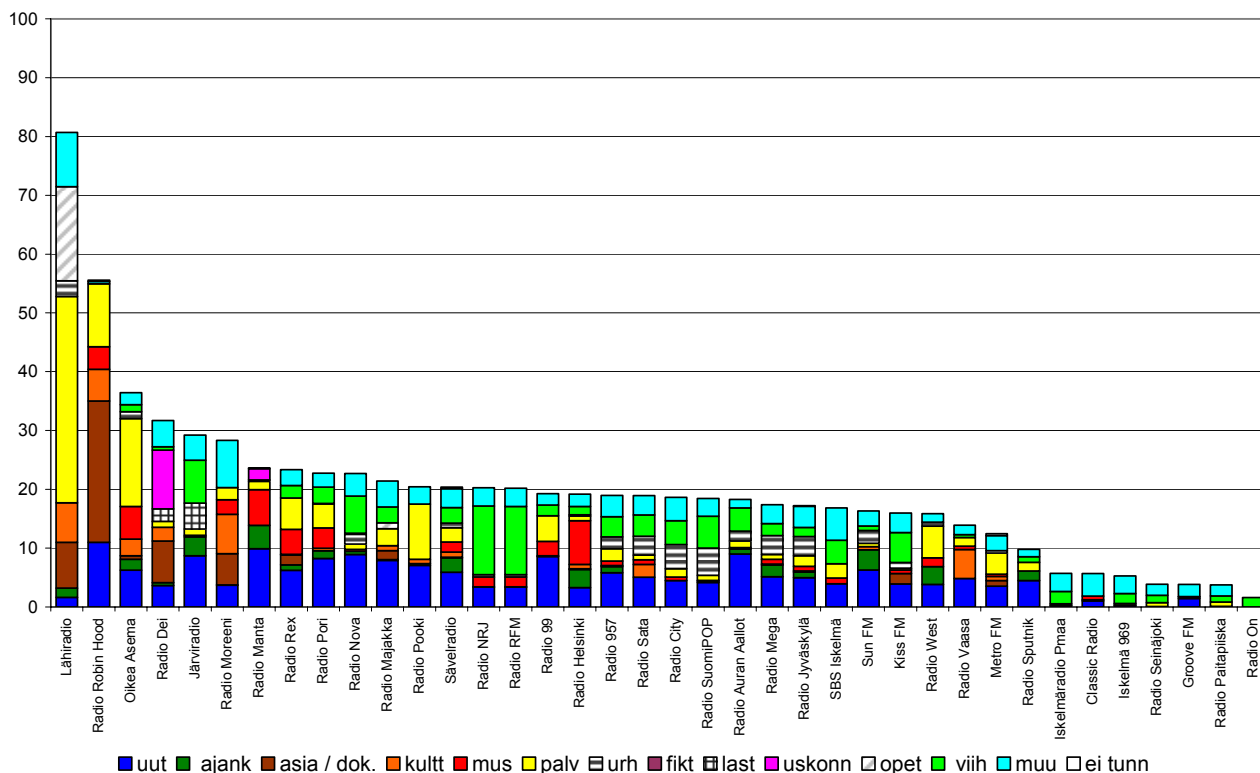
Mikäli kaupunkikohtaisten puhe- ja musiikkitarjonnan indeksien keskinäistä tuloa käytetään kunkin kaupungin luvanvaraisen radion kokonaistarjonnan monipuolisuutta kuvaavana vertauslukuna, tuolloin kärkeen nousevat pääkaupunkiseutu, Turku sekä Kuopio ja vastaavasti hännänhuipuiksi jäävät Vaasa, Seinäjoki ja Lappeenranta.

4.3. Radiosisältöjen kanavakohtainen monipuolisuus koko aineistossa

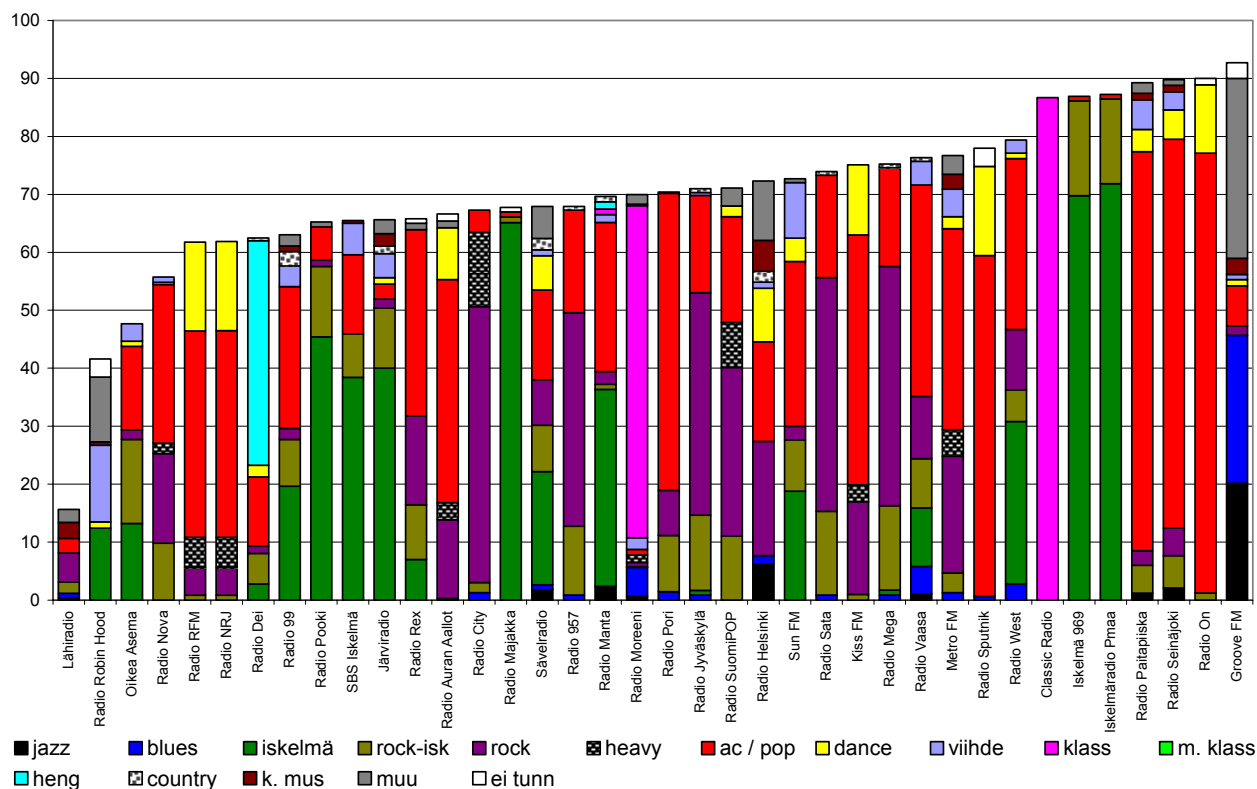
Kuten kaavioita 5. ja 7. vertaamalla voi todeta, jo puheisisältöjen suhteellinen osuus kanavan tarjonnasta sinällään ennustaa erittäin hyvin kanavan puheisisältöjen suhteellista entropiaa eli monipuolisuutta. Puheisisältöjen määrällä mitattuna Lähiradio, Radio Robin Hood, Oikea Asema, Radio Dei, Järviradio ja Radio Moreeni muodostivat koko tutkimusaineiston kuuden kärjen. Samoilta kanaville – yhä edellä mainitussa järjestyksessä – kirjattiin myöskin koko aineiston kuusi korkeinta puheisisältöjen suhteellisen entropian indeksiä. Näin ollen voidaan sanoa, että mitä enemmän radiokanava tarjosi puhetta, sitä monipuolisempaa puheisisältöjen tarjonta myös oli – ja vastaavasti, mitä vähemmän puhetarjontaa oli, sitä vähemmän monipuolista se oli (vrt. esim. Groove FM ja Radio On).

Aineistosta löytyi siis peräti kuusi paikallisesti toimivaa yksittäistä radioasemaa ja yksi erikoisradioketju, joiden puheisisältötarjonnan suhteellinen entropia eli monipuolisuus oli suurempi kuin koko tutkimusaineiston puheisisältöjen summan monipuolisuus yhteensä (vrt. Hellman 2001, 184–185). Ei liene pelkkä sattuma, että juuri näistä kuudesta kanavasta kolme on voittoa tavoittelemattomia (Lähiradio, Radio Robin Hood, Radio Moreeni).

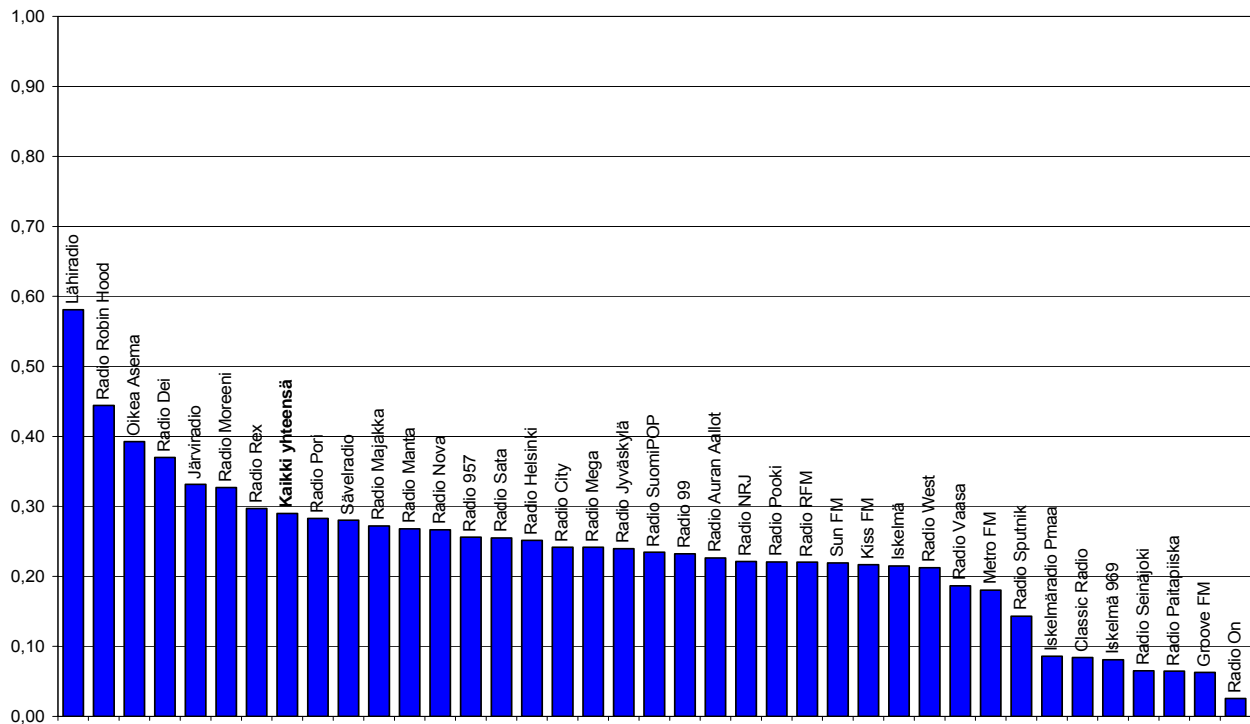
Kaavio 5. Kanavakohtainen puhe- ja musiikkisisältöjen jakauma sisältötyypeittäin (%)

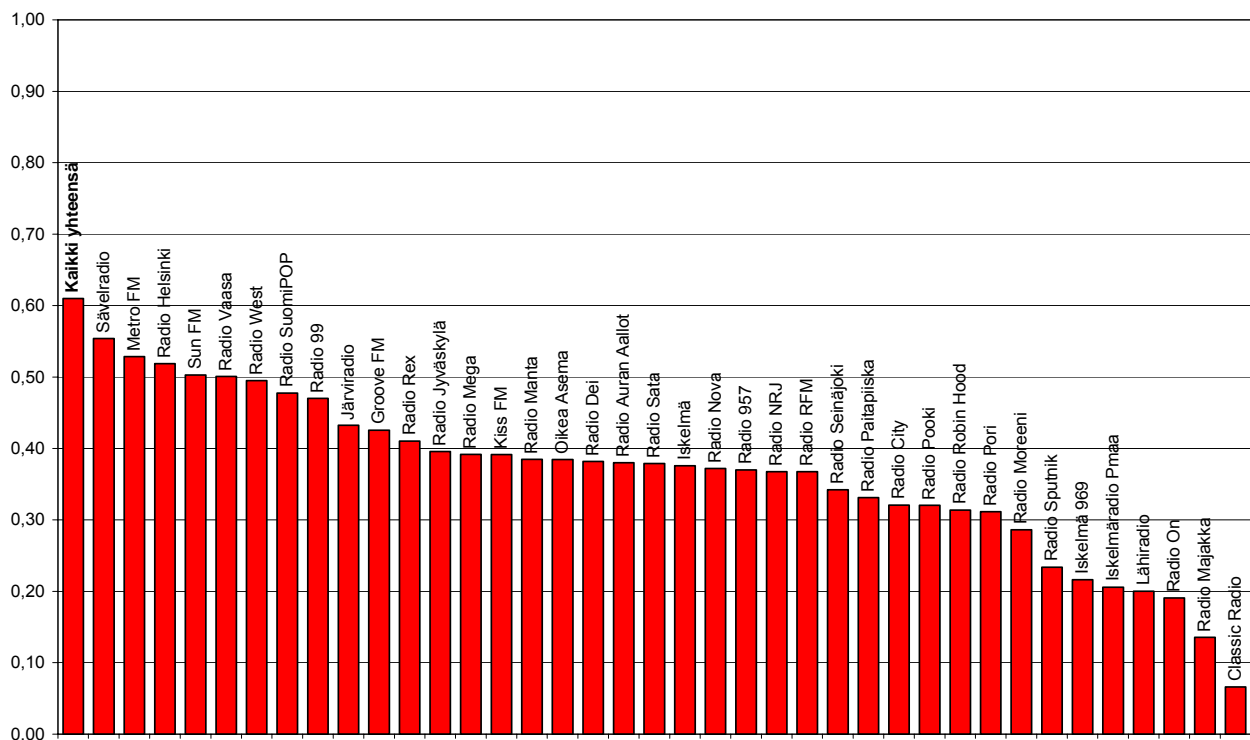
Kaavio 6. Kanavakohtainen musiikkisisältöjen jakauma musiikkilajeittain (%)

Kaavio 7. Puhesisältöjen kanavakohtaiset entropiaindeksit

Kaavio 8. Musiikkisisältöjen kanavakohtaiset entropiaindeksit

Musiikin suhteen tilanne on toisenlainen, sillä musiikin suhteellinen osuus sinällään ei oikeastaan anna luotettavaa osviittaa kanavan tarjonnan monipuolisuudesta. Ääripään esimerkki on yksinomaan klassiseen musiikkiin keskittynyt formaattikanava Classic Radio. Sen näytteestä musiikin osuus oli hyvin korkea, mutta musiikkisisältöjen entropiaindeksi jäi silti aineiston pienimmäksi. Useimpien kanavien musiikki-formaatti ei kuitenkaan perustu pelkästään yhteen musiikkilajiin, vaan tietyn päägenren ohella valikoimaan yhdistellään sopivassa suhteessa muutamaan muuhun lajityyppiin kuuluvaa musiikkia, joka tavalla tai toisella sointuu kokonaisuuteen ja suhteutuu kilpailijoiden tarjontaan. Koska useimmat eri kanavat ovatkin profiloineet tarjontansa ensisijaisesti nimenomaan musiikkivalikoimiaan rajaamalla, ei ole lainkaan yllättävää, ettei yhdenkään yksittäisen radiokanavan musiikkitarjonnan monipuolisuus noussut suuremmaksi kuin näiden 38 tutkitun kanavan yhdessä muodostaman kokonaisuuden monipuolisuus yhteensä.

Taulukko 164. Puhe- ja musiikkisisältöjen kanavakohtaiset entropiaindeksit

Kanavanimi	puh.sis. indeksi	mus.sis. indeksi	Kanavanimi	puh.sis. indeksi	mus.sis. indeksi	Kanavanimi	puh.sis. indeksi	mus.sis. indeksi
Radio Nova	0,27	0,37	Metro FM	0,18	0,53	Radio Helsinki	0,25	0,52
Sävelradio	0,28	0,55	Radio SuomiPOP	0,23	0,48	Radio Manta	0,27	0,38
Iskelmä	0,21	0,38	Iskelmä 969	0,08	0,22	Radio Moreeni	0,33	0,29
Kiss FM	0,22	0,39	Iskelmäradio Pmaa	0,09	0,21	Radio Pooki	0,22	0,32
Radio City	0,24	0,32	Radio On	0,03	0,19	Radio Pori	0,28	0,31
Radio 957	0,26	0,37	Radio Paitapiiska	0,06	0,33	Radio Rex	0,30	0,41
Radio Sata	0,25	0,38	Radio Seinäjoki	0,07	0,34	Radio Robin Hood	0,44	0,31
Radio Mega	0,24	0,39	Järviradio	0,33	0,43	Radio Sputnik	0,14	0,23
Radio Jyväskylä	0,24	0,40	Lähiradio	0,58	0,20	Radio Vaasa	0,19	0,50
Radio NRJ	0,22	0,37	Oikea Asema	0,39	0,38	Radio West	0,21	0,50
Radio RFM	0,22	0,37	Radio Auran Aallot	0,23	0,38	Radio 99	0,23	0,47
Classic Radio	0,08	0,07	Radio Majakka	0,27	0,14	Sun FM	0,22	0,50
Groove FM	0,06	0,43	Radio Dei	0,37	0,38	Kaikki yhteensä	0,29	0,61

Korkeimpaan musiikkitarjonnan monipuolisuusindeksiin yksittäisenä kanavana ylsi osavaltakunnallinen Sävelradio. Kaikki muut kärkiviisikkoon lukeutuvat asemat eli Metro FM ja Radio Helsinki pääkaupunkiseudulta sekä Sun FM Pirkanmaalta ja Radio Vaasa Vaasasta ovat paikallisesti suuntautuneita.

Sekä luvanvaraisen radion kanavakohtaisten puhesisältöjen että musiikkisisältöjen monipuolisuus jää yleensä käytetyllä tulkinta-asteikolla korkeintaan *keskimääräiseksi* (0,55–0,69). Tosin puhetarjonnan osalta Lähiradiota ja musiikkitarjonnan osalta Sävelradiota lukuun ottamatta kaikkien muiden asemien monipuolisuus jää samalla asteikolla mitattuna enintään *vähäiseksi* (< 0,54) tai jopa *erittäin vähäiseksi* (< 0,34). Koko aineiston osalta yhteensä puhesisältöjen suhteellinen monipuolisuus jää *erittäin vähäiseksi*, mutta musiikkisisältöjen monipuolisuus nousee *keskimääräiseksi*.

Mikäli kanavakohtaisten puhe- ja musiikkitarjonnan indeksien keskinäistä tuloa käytetään kunkin kanavan kokonaistarjonnan monipuolisuutta kuvaavana vertauslukuna, tuolloin kärkeen nousevat Sävelradio, Oikea Asema sekä Radio Robin Hood ja vastaavasti hännänhuipuiksi jäävät Radio On, Classic FM sekä Iskelmä 969 ja Iskelmäradio Pohjanmaa.

5. TUTKIMUSHANKKEEN REFLEKTOINTIA JA EVALUOINTIA

Suomessa on nyt harjoitettu yksityistä radiotoimintaa yhtäjaksoisesti runsaat 20 vuotta. Tämän toiminnan tuloksena syntyneiden lähetysten ja ohjelmien tallentaminen sekä erityisesti niiden arkistointi on kuitenkin ollut varsin sattumanvaraista. Kuluneiden parinkymmenen vuoden lähetyksistä on jäänyt jäljelle enimmäkseen satunnaisia referenssitallenteita ja ohjelmanauhoituksia. Niiden säilymisestä ei silti ole takeita, koska ohjelmien keskitettyä arkistointia ei ole saatu vielä käyntiin. Tätä taustaa vasten nyt käsillä olevan tutkimuksen tarjoamaa kuvausta kuudentoista suomalaiskaupungin luvanvaraisesta radiotarjonnasta toukokuussa 2005 voidaankin pitää merkittävänä. Alkuvaiheen kahden laajemman selvityksen jälkeen Suomessa ei myöskään ole tehty yhtään näin kattavaa luvanvaraisen radion ohjelmatarjonnan tutkimusta, vaikka esimerkiksi ko. tarjonnan toimilupaperusteista ohjausta onkin vuosien varrella muutettu useampaan otteeseen (Ala-Fossi 2005, 187–205).

Tallennus

Koska eri radioasemien lähetysten sisällöistä ei ole käytettävissä koko tarjonnan kattavaa, luotettavaa ja yhteismitallista metadataa (vrt. musiikkiraportit ja ohjelmätiedot), jonka avulla voitaisiin myös kuvata lähetysten kulkua, radion ohjelmatarjontaa kuvaavan ja analysoivan tutkimuksen aineistona on käytettävä lähetystallenteita. Aiempien huonojen kokemusten perusteella tutkimuksessa päätettiin tukeutua asemien referenssitallenteiden sijaan varta vasten tutkimusta varten kerättyyn aineistoon. Tutkimusaineistojen kerääminen eri puolilta maata oman määräaikaisen organisaation avulla onnistuikin varsin nopeasti ja luotettavasti, sillä yli kaksi kolmannesta kaikista lähetystallenteista oli teknisesti täysin moitteettomia ja vain kahden kanavan tallennus jouduttiin kokonaan uusimaan. Näyttää siltä, että tallentajille annettu perehdytys ja ohjeistus oli riittävä, sillä lopuissa tallenteissa olleet virheet, puutteet ja häiriöt eivät yhdessäkään tapauksessa johtuneet ensisijaisesti tai suoraan avustajien *teknisestä* taitamattomuudesta. Suurin yksittäinen ongelma näyttäisikin sen sijaan olleen tallennuskaluston kirjavuus. Noin puolet tallenteiden puutteista tai häiriöistä johtuikin joko tietokoneiden käyttöjärjestelmän erikielisten versioiden eroista⁵² (3) tai huonolaatuisesta radiovastaanotimesta (3). *Nämä ongelmat olisi pääosin voitu välttää käyttämällä jokaisen aseman lähetysten tallentamisessa täsmälleen samanlaista laitteisto- ja ohjelmistokokoonpanoa.*

Näytteiden koko

Jokaisen tutkitun aseman lähetystä tallennettiin analyysiä varten yhteensä 24 tuntia, mutta näistä tallenteista analysoitiin kvantitatiivisesti kuuden tunnin mittaiset näytteet kello 6.00 ja 18.00 väliltä. Asemilta ei niiden toimiluvissa edellytetä kuin 12 tunnin päivittäisiä lähetyskiä ja näin näyte kohdistuu juuri siihen aikajaksoon vuorokaudessa, jolloin radiota myös kuunnellaan eniten. Alun perin näytteen kooksi kaavailtiin 12 tuntia, mutta rajaamalla näytteen koko tilaajan esityksestä 6 tuntiin, tutkimuksen kokonaiskustannuksia saatiin alennettua. Näytteiden lopullista kokoa ja

⁵² Kun ajastettua tallennusta valmisteltiin englanninkielisessä käyttöjärjestelmäympäristössä, osa suomenkielistä ympäristöä varten suunnitelluista aikamäärityksistä muuntui amerikkalaisten kellonaikamerkintöjen takia virheelliseen muotoon.

rajausta on kuitenkin aiheellista pohtia ja arvioida tulevien hankkeiden varalta. On ilmeistä, että esimerkiksi 12 tunnin mittaisten näytteiden käyttäminen kuuden tunnin näytteiden sijaan ei olisi merkittävästi muuttanut nyt saatuja keskeisiä tuloksia. Toisaalta, laadullinen analyysi osoitti, että asemien näytteistä on saattanut jäädä puuttumaan joitakin tutkimuspäivän lähetyksissä esiintyneitä sisältötyyppejä. *Suuremmat asemakohtaiset näytteet voisivatkin tarjota vielä nykyistä syvemmän ja yksityiskohtaisemman kuvan radiotarjonnasta tutkimuspäivänä.* 12 tunnin yhtenäistä arkipäivän lähetyksjaksoa olisi myös helppoa ja selkeää tarkastella yhtenä ja yksiselitteisenä, toimilupaehdojen rajaamana kokonaisuutena.

Tämänkertaisten kokemusten perusteella näytekoon kasvattaminen lisäisi jonkin verran tallennuksen kustannuksia mutta erityisesti aineiston luokittamisesta aiheutuvia kuluja. Nykyiseen verrattuna kaksinkertaisen eli 456 tunnin mittaisen aineiston luokittaminen olisi karkeasti arvioiden vaatinut joko kaksi kertaa pidemmän ajan tai kaksi kertaa suuremman joukon tutkimusavustajia. Sen sijaan luokitettua aineiston analyysiin ja raportointiin tarvittu aika olisi pysynyt nykyisellään myös lähetyksinäytteiden keston ja kokonaisuutensa koon kasvaessa.

Toimiluvanvarainen radiotarjonta ja YLE

Tutkimus kohdistui tällä kertaa yksinomaan yksityiseen ja toimiluvanvaraiseen radiotarjontaan, sillä Yleisradion radiokanavien tarkastelu rajattiin tilaajan esityksestä tutkimuksen ulkopuolelle. Tähän ratkaisuun oli lähinnä kaksi syytä. Ensinnäkin, kaikkien tutkimuskaupungeissa kuuluvien YLE:n radiokanavien sisällyttäminen aineistoon olisi kasvattanut tutkittavien kanavien määrää merkittävästi. Siinäkin tapauksessa, että YLE:n lukuisista eri maakuntaradioista olisi analysoitu vain yksi tallenne, erinimisiä YLE:n analogisia radiokanavia olisi löytynyt vielä kaksitoista⁵³. Lisäksi tilaajan mielenkiinto kohdistui tulossa olevan radion toimilupakierroksen takia ensisijaisesti niihin kanaviin, joiden toimintaa ja ohjelmatarjontaa ohjataan toimilupa-politiikan avulla. *Jatkossa on kuitenkin aiheellista harkita myös YLE:n kanavien ottamista mukaan tarkasteluun.*

YLE toimittaa vuosittain omia tilastotietojaan radiokanaviensa ohjelmatarjonnasta, mutta kyseiset luvut eivät ole vertailukelpoisia tämän tutkimuksen kanssa. *Mikäli halutaan samanaikaisesti kuvata ja analysoida kuulijoiden saatavilla olevaa radiotarjontaa kokonaisuutena valituissa tutkimuskaupungeissa tai koko maassa, luvanvaraisten kanavien ohella tulisikin tutkia myös YLE:n radiokanavia käyttäen samoja menetelmiä.* Samalla olisi mahdollista myös vertailla julkisen palvelun radion ja yksityisen, valtaosin kaupallisen radiosektorin tarjontaa ja monipuolisuutta eri alueilla keskenään. Vertailun kannalta kaikkein keskeisimmät julkisen palvelun kanavat olisivat YLE Radio Suomi, YLEX ja YLE Radio 1 eli yhtiön kolme valtakunnallista suomenkielistä kanavaa. Myös Yleisradion kahden ruotsinkielisen pääkanavan sisällyttäminen otokseen olisi erittäin suotavaa.

⁵³ Tähän lukuun sisältyvät suomenkielisten pääkanavien eli YLE Radio 1:n, YLEX:n ja YLE Radio Suomen lisäksi myös ruotsinkieliset YLE Radio Vega ja YLE Radio Extrem sekä sisämaassa kuuluva edellisten yhdistelmä YLE FSR, mutta myös pääkaupunkiseudulla kuuluvat YLEQ ja YLE Mondo sekä Tampereella ja Jyväskylässä kuuluva YLE Puhe ja Kuopion (YLE Radio Kantti), Lahden (YLE Radio Masto) ja Turun (YLE Radio Aurora) opintoradiot.

Luokitusrunko

Kvantitatiivista analyysiä varten laadittu luokitusrunko muuttujineen ja muuttujan arvoineen osoittautui suurimmalta osaltaan varsin toimivaksi. Ongelmallisiksi osoittautui lähinnä kolme muuttujaa eli musiikkiteoksen aikakausi, musiikkiteoksen tuttuus ja puhesisältöjen paikallisuus. Musiikin tuttuuden ja aikakauden luokittaminen varmasti ja luotettavasti koko tämänkaltaisesta aineistosta olisi vaatinut luokittajilta ilmeisesti sekä syvempää että laajempaa musiikin tuntemusta kuin mitä heiltä voitiin kohtuudella edellyttää. *Onkin syytä harkita, onko edellä mainittujen kahden muuttujan sisällyttäminen luokitusrunkoon edelleen perusteltua ja hyödyllistä vai voidaanko ne jättää luokituksen ulkopuolelle.*

Sen sijaan puhesisältöjaksojen paikallisuutta arvioivaa muuttujaa ei ole syytä poistaa. Erilaiset tulkinnat paikallisuusmuuttujan kulloisistakin arvoista johtuivat osaksi siitä, että yksi ja sama puhesisältöjakso saattoi liittyä tai sijoittua samaan aikaan useampiin paikkoihin. Luokitus olisi ilmeisesti voinut olla myös vähemmän hienojakoinen esimerkiksi maan rajojen ulkopuolelle sijoittuvien sisältöjen määrittelyssä. Tietyiltä osin paikallisuuden arvioinnin ongelmat johtuvat koko käsitteen väljästä määrittelystä (Ala-Fossi 2005, 167–168; Ala-Fossi 1999, 101). Toimiluvissa ei enää rajata ohjelmien tuotantopaikkoja ja sisällöllisesti niissä annetaan periaatteessa vapaat kädet keskittyä joko koko alueeseen tai yhteen paikkakuntaan, kunhan kyse on jonkun kuuluvuusalueella sijaitsevan paikan asioista. Koska paikallisuus voi toteutua aina kerrallaan vain yhden alueen tai paikkakunnan näkökulmasta, paikallisradioluvilla toimivien radioasemien toiminnan ja kuuluvuuden laajentaminen maakuntatasolle tai jopa useiden maakuntien alueelle on myös kyseenalaistanut paikallisuuden idean. Esimerkiksi oman lähetyspaikkansa paikallisuuteen keskittyvä asema kuulostanee naapurimaakunnan pääkaupungin näkökulmasta vähemmän paikalliselta (tai päinvastoin) eikä useamman maakunnan rajat ylittävää kuuluvuusaluetta palvelevaa radioasemaa ehkä olisi kohtuullista edes nimittää paikallisradioksi. *Paikallisradiotarjonnan paikallisuuden määrittelyä ja mittaamista onkin syytä edelleen pohtia ja kehittää tulevia hankkeita varten.*⁵⁴

On mahdollista, että paikallisuus ja sen ilmenemismuodot paikallisradioluvilla toimivien asemien lähetyksissä määritellään jo uusissa toimiluvissa niin, että näitä määritelmiä on mahdollista käyttää myös tutkimuksen apuna. Joka tapauksessa, eduskunta on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietinnön pohjalta joulukuussa 2005 antamassaan lausumassa edellyttänyt sekä *selkeitä ja täsmällisiä toimilupaehtoja* että *toimilupaehtojen valvonnan tehostamista* (EV 184/2005 vp), joten myös paikallisuutta lienee jatkossa mielekästä tutkia ja arvioida ainakin siinä mielessä kuin uudet lupaehdot sen määrittelevät. Lisäksi, koska paikallisuus on moniulotteinen käsite, jota määrällisen tutkimuksen keinoin ei kenties pystytä tyhjentävästi analysoimaan, myös laadullinen tarkastelu voisi olla paikallaan.

⁵⁴ Median paikallisuudella on ainakin viisi eri ulottuvuutta – ja ohjelmistojen paikallisuus on niistä yksi (Ala-Fossi 1999, 101). Tosin sitäkin voidaan arvioida joko ohjelman tuotantopaikan kannalta tai ohjelman aiheisisältöjen ja sisältönäkökulmien paikallisuuden kannalta. Käytännössä kuitenkin tuotantopaikan määrittelemisen esimerkiksi lähetystä kuuntelemalla on nykyisin käytössä olevan digitaalisen teknologian ansiosta erittäin vaikeaa – ellei täysin mahdotonta (Ala-Fossi 2004).

Suhteellisen entropian indeksi

Suhteellisen entropian indeksin käyttö kaupunkikohtaisen ja kanavakohtaisen puhe- ja toisaalta musiikkisisältöjen tarjonnan monipuolisuuden arvioimiseen osoittautui sekin kohtuullisen toimivaksi ratkaisuksi. Kyseinen indeksi tiivistää sisältötarjonnan yhden ulottuvuuden lukuarvoiksi, joiden keskinäinen vertailu on varsin helppoa. Suhteellisen entropian indeksillä ei kuitenkaan pystytä tyhjentävästi kuvaamaan esimerkiksi radiotarjonnan *koko monipuolisuutta* sinänsä, vaikka esimerkiksi puhe- ja musiikkisisällöt analysoitaisiinkin erikseen. *Suhteellisen entropian indeksi kuvaa kerralla vain ja ainoastaan yhtä ja yksiulotteista genretason diversiteettiä ja siinä tarkoituksessa se on toimiva työkalu.* Sen tärkeimpiä heikkouksia näyttäisi olevan kyvyttömyys kuvata kunkin luokitukseen valitun genren sisäisiä vaihteluja: suhteellisen entropian indeksi ei tee mitään eroa sen välillä, onko esimerkiksi jonkun radiokanavan soittama ac / pop- musiikki pelkästään samaa listamusiikkia kuin kilpailevalla kanavalla vai soittavatko toimittajat vain omista levyhyllyistään löytyviä harvinaisuuksia, mikäli musiikin lajityyppi on sama.⁵⁵ Suhteellisen entropian indeksi on myös tunnoton sen oman ulottuvuuden ulkopuoliselle monipuolisuudelle. Esimerkiksi, nimenomaan kuulijan kannalta hyvin olennainen radion puhe- ja musiikkisisältöjen monipuolisuuden tekijä eli lähetyksissä käytetty kieli jää kokonaan huomiotta, mikäli tarkastellaan vain erilaisten puhe- ja musiikkisisältöjen jakautumista tietyn sisältötyyppien valikoiman sisällä.⁵⁶ Näiden rajoitusten takia onkin aiheellista kuvata tutkittavia sisältöjä määrällisesti myös muilla kuin niillä muuttujilla, joiden arvojen suhteellista entropiaa kulloinkin tarkastellaan.

Eri menetelmien ja näkökulmien käyttö

Kvantitatiivisen arvioinnin tueksi otettu lähetysten suppea laadullinen analyysi toi sekin lisää sekä ulottuvuuksia että syvyyttä tutkittujen kanavien profiileihin ja tarjosi selityksiä määrällisen analyysin esiin nostamille ilmiöille. Saman ohjelmatusn laadulliset kuvaukset antavat myös mahdollisuuden vertailla eri kanavien samanaikaista tarjontaa ja kertovat niiden välisistä laadullisista eroista. Nyt käytetty muuttujamalli osoittautui tällaisenaan toimivaksi, mutta se ei välttämättä ole työekonomisesti paras mahdollinen analysoitaessa laajaa tutkimusaineistoa.

Yhden yksittäisen ja resursseiltaan rajallisen tutkimushankkeen sisällä ei voi yhdistää kaikkia mahdollisia eri näkökulmia. Tulosten raportoinnin yhteydessä on kuitenkin tarkasteltu lyhyesti myös tutkittujen kanavien taloudellisia ja toiminnallisia kytkentöjä sekä omistussuhteita ja niiden viestintäpoliittista toimeksiantoa eli kunkin kanavan nykyisiä toimilupaehtoja.⁵⁷ Sen sijaan tietyt näkökulmat radion tarjontaan, kuten esimerkiksi missä määrin eri kanavilla on sisällöltään täsmälleen identtiset soittolistat ja miten montaa erilaista yksittäistä musiikkikappaletta kanavat ylipäättään soittavat⁵⁸, on tarkoituksella jätetty tämänkertaisen raportin ulkopuolelle, vaikka luokituksen aikana kerättiinkin tietoja myös näistä asioista. Ainakin osaan em. kysymyksistä

⁵⁵ Vrt. Cavallin 2000, 134.

⁵⁶ Esimerkiksi Lahden kaupungin luvanvaraisen radiotarjonnan suhteellisen entropian indeksit kohentuivat sekä puhe- ja musiikkisisältöjen että musiikkisisältöjen osalta, mikäli kaupungin kanavavalikoima ei olisi myös venäjänkielistä ja runsaasti venäläistä ac / pop -musiikkia soittavaa asemaa. Näin siksi, koska Radio Sputnikin venäjänkielinen puhe- ja musiikkisisältötarjonta ja musiikki ovat genrevalikoimaltaan hyvin samankaltaisia kuin Lahden suomenkielisten luvanvaraisten kanavien tarjonta.

⁵⁷ Vrt. Karppinen 2005, 41.

⁵⁸ Vrt. Uimonen 2005, 247–249.

paneudutaan toisessa, jo vireillä olevassa tutkimushankkeessa (Kotirinta 2005), jossa tarkastellaan suomalaisen radiomusiikin muutosta. Jatkossa myös yksityiskohtaisempi musiikkianalyysi on mahdollista sisällyttää osaksi kanavien monipuolisuuden tarkastelua.

Lopuksi

Tulevia tutkimushankkeita suunniteltaessa on aiheellista ottaa huomioon edellä esitetyt suositukset ja kehittämis ehdotukset. Joka tapauksessa, tähän mennessä saatujen kokemusten perustalla näyttää siltä, että tässä pilottihankkeessa kehitetty ja käytetty tutkimusmalli luo hyvän pohjan myös suomalaisen radiotarjonnan säännölliselle tarkastelulle ja sen kehityksen seurannalle.

6. LÄHTEET

6.1. Kirjallisuus

- Ahola, Edith (2002) Paikallinen uutinen ja paikallinen nainen: kaksi polkua Radio 957: n paikallisuuteen. Tiedotusopin pro gradu- tutkielma. Tiedotusopin laitos, Tampereen yliopisto.
- Ala-Fossi, Marko (1995) Kaupallisten paikallisradioiden kanavakilpailu ja asemaformaatit Seinäjoen talousalueella. Kehitys- ja markkinatutkimuksia 11/1995. Yleisötutkimus, Helsinki: Yleisradio Oy.
- Ala-Fossi, Marko (1999) Tähdien kylmä loiste. Radio Novan markkinoilletulon vaikutus Suomen kaupallisten paikallisradioiden toimintaan. Tiedotusopin lisensiaatintutkimus. Tiedotusopin laitos, Tampereen yliopisto. Julkaisuja/Sarja A 92/1999. 194 s.
- Ala-Fossi, Marko (2004) Worth More Dead than Live. US Corporate Radio and the Political Economy of Cyber-Jocking. Nordicom Review Vol 25, Number 1–2. pp. 315–332. Saatavilla verkossa: http://www.nordicom.gu.se/common/publ_pdf/157_315-332.pdf
- Ala-Fossi, Marko (2005) Saleable Compromises. Quality Cultures in Finnish and US Commercial Radio. Academic Dissertation. Department of Journalism and Mass Communication, University of Tampere. Tampere: Tampere University Press. Saatavilla verkossa : <http://acta.uta.fi/pdf/951-44-6213-0.pdf>
- Albarran, Alan B. (1996) Media Economics. Understanding Markets, Industries and Concepts. Ames, Iowa: Iowa State University Press
- Aslama, Minna & Wallenius, Jaana (2003) Suomalainen tv-tarjonta 2002. Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisu 40/2003. Helsinki: Liikenne- ja viestintäministeriö. Saatavilla verkossa: <http://www.mintc.fi/www/sivut/dokumentit/julkaisu/julkaisusarja/2003/a402003.pdf>
- Aslama, Minna & Wallenius, Jaana (2004) Suomalainen televisiotarjonta 2003. Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisu 58/2004. Helsinki: Liikenne- ja viestintäministeriö. Saatavilla verkossa: http://www.mintc.fi/oliver/upl935-58_2004.pdf
- Aslama, Minna & Wallenius, Jaana (2005) Suomalainen tv-tarjonta 2004. Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisu 47/200. Helsinki: Liikenne- ja viestintäministeriö. Saatavilla verkossa: http://www.mintc.fi/oliver/upl656-Julkaisu%2047_2005.pdf
- Barnouw, Erik (1968) A History of Broadcasting in the United States. The Golden Web. Vol. II-1933 to 1953. New York: Oxford University Press
- Berry, Steven T. and Waldfogel, Joel (2001) Do Mergers Increase Product Variety? Evidence From Radio Broadcasting. The Quarterly Journal of Economics, August 2001. pp. 1009–1025
- Cavallin, Jens (2000) Public Policy Uses Of Diversity Measures. – In Picard, Robert G. (Ed.) (2000) Measuring Media Content, Quality and Diversity. Turku School of Economics and Business Administration, Business Research and Development Centre, Media Group. pp. 105–168.
- Chambers, T. (2003). Radio Programming Diversity in the Era of Consolidation. Journal of Radio Studies. 10(1), pp. 33–45.
- Crisell, Andrew (1994) Understanding Radio. Second Edition. London and New York: Routledge.

- FCC [1946] (1974) Public Service Responsibility of Broadcast Licensees. Report by Federal Communications Commission. March 7, 1946. Reprint Edition 1974. New York: Arno Press Inc.
- Heino, Timo-Erkki (2003) Suomalaiset radioaallot miljonäärien ketjuissa. Journalisti 14/2003, 22.8. 2003. Saatavilla verkossa: <http://www.keltainenkirjasto.fi/journalisti/arkisto/142003/perus/pradio1.htm>
- Hellman, Heikki (1999) From Companions To Competitors. The Changing Broadcasting Markets and Television Programming in Finland. Academic Dissertation. Acta Universitatis Tamperensis 652. Department of Journalism and Mass Communications, University of Tampere
- Hellman, Heikki (2001) Diversity. An End in Itself? Developing a Multi-Measure Methodology of Television Programme Variety Studies. European Journal of Communication 16:2., pp. 181–208.
- Hendy, David (2004) 'Reality Radio': The Documentary. – In Crisell, Andrew (Ed.) More Than a Music Box: Radio Cultures and Communities in a Multi Media World, Oxford / New York: Berghahn Books. pp. 167–188.
- Jääsaari, Johanna; Kytömäki, Juha & Ruohomaa, Erja (2005) Johdanto. YLE Yleisökertomus 2004. s. 6–11. Saatavilla verkossa: <http://www.yle.fi/yleista/kuvat/2004yleisokertomus.pdf>
- Karppinen, Kari (2005) Mediadiversiteetti ja mitaamisen politiikka. Tiedotustutkimus 2005:2, s. 28–43
- McQuail, Denis (1992) Media Performance. Mass Communication and the Public Interest. London/ Thousand Oaks/ New Delhi: Sage Publications.
- Napoli, Philip M. (1997) Rethinking Program Diversity Assessment: An Audience-Centered Approach. The Journal of Media Economics, 10(4), pp. 59–74.
- Napoli, Philip M. (2001) Foundations of Communications Policy. Principles and Process in the Regulation of the Electronic Media. Cresskill, NJ: Hampton Press, Inc.
- Opetusministeriö (2003) Joukkoviestinnän arkistointiprojektin muistio. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2003:14. Helsinki : Opetusministeriö. Saatavilla verkossa: <http://www.minedu.fi/julkaisut/tiede/2003/tr14/tr14.pdf>
- Paikallisradiotutkimus I. (Paikallisradiokokeilun seurantatutkimus) Liikenneministeriön julkaisuja 1/87. Helsinki: Liikenneministeriö
- Paikallisradiotutkimus II. Liikenneministeriön julkaisuja 15/89. Helsinki: Liikenneministeriö
- Pietilä, Veikko (1973) Sisällön erittely. Helsinki: Oy Gaudeamus Ab.
- Ruohomaa, Erja (2003) The Mobility of Radio Listening. The transition of radio as a medium and its significance to listeners in Finland. Doctoral dissertation, University of Sussex, UK. YLE Audience Research, Research Report 5/2003. Helsinki: YLE Audience Research.
- Salmi, Jussi (1998) Radio Suomen musiikkimakututkimus 1998. Kehitys- ja markkinatutkimuksia 9/1998. Yleisötutkimus, Helsinki: Yleisradio Oy.
- Tuominen, Harri (1993) Musiikki paikallisradioiden kilpailustrategiana. – Teoksessa Hujanen, Taisto (toim.) (1993) Radiotutkimusta kohti. Tampere: Tiedotusopin laitos, Tampereen yliopisto. Julkaisuja, Sarja C18/1993. s. 151–164.
- Uimonen, Heikki (2005) Ääntä kohti. Ääniympäristön kuuntelu, muutos ja merkitys. Akateeminen väitöskirja. Musiikintutkimuksen laitos, Tampereen yliopisto. Tampere: Tampere University Press. Saatavilla verkossa: <http://acta.uta.fi/pdf/951-44-6442-7.pdf>

- van Cuilenburg, Jan (2000) On Measuring Media Competition and Media Diversity: Concepts, Theories and Methods. – In Picard, Robert G. (Ed.) (2000) Measuring Media Content, Quality and Diversity. Turku School of Economics and Business Administration, Business Research and Development Centre, Media Group. pp. 51–84.
- Ylönen, Olli (2002) Paikallisradioita Suomeen ! Mitä lisää radiot antoivat mediamaisemaan. Tampereen yliopisto, Tiedotusopin laitos. Julkaisuja Sarja C 26 / 2002. <http://tampub.uta.fi/tiedotusoppi/951-44-5572-X.pdf>

6.2. Muut lähteet

- AlmaMedia (2005) Sulautumissuunnitelma. Saatavilla verkossa: http://www.almamedia.fi/almanova_sulautumissuunnitelma
- Bacon, Henry (2004) Re: Radiotarjonta Suomessa ja otoksen määrittäminen. Sähköpostiviesti tekijälle 12.10.2004 henry.bacon@helsinki.fi
- BIA (2002) Has Format Diversity Continued to Increase? A report by BIA Financial Network, June 5, 2002. Saatavilla verkossa: <http://www.nab.org/Newsroom/Issues/ownership/FormatDiversity060502.pdf>
- Edström-Frejman, Anders (2003) Diversity of offerings- a profit-making strategy for media content. Royal Institute of Technology. Media Technology and Graphic Art, Stockholm, Sweden. A paper presented at eChallenges 2003, October 22, 2003. Bologna, Italy
- ESA (2004) ESA-konserni. Toimintakertomus 2004. Saatavilla verkossa: http://netlari.econnection.fi/esa_konserni/toimintakertomus2004/img/vuosikertomus.pdf
- EU (1997) Komission tiedonanto merkityksellisten markkinoiden määritelmästä yhteisön kilpailuoikeuden kannalta. 31997Y1209(01). Virallinen lehti nro C 372, 09/12/1997 s. 0005–0013. Saatavilla verkossa: [http://europa.eu.int/eur-lex/lex/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31997Y1209\(01\):FI:HTML](http://europa.eu.int/eur-lex/lex/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31997Y1209(01):FI:HTML)
- EV 184/2005 vp. EDUSKUNNAN VASTAUS 184/2005 vp. Hallituksen esitys laiksi televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain muuttamisesta. 7. joulukuuta 2005. Saatavilla verkossa : http://www.eduskunta.fi/faktatmp/utatmp/ev_184_2005_p.htm
- FCC (2001) Review of the Radio Industry. Federal Communications Commission, Mass Media Bureau, Policy and Rules Division. Washington, D.C. Saatavilla verkossa: <http://www.fcc.gov/mb/policy/radio.html>
- Kirjatyö (2001) Muut lehdet. Kirjatyö 2001/ 2. Saatavilla verkossa: <http://www.viestintaliitto.fi/kirjatyo/2001/2/muut/muutlehdet.html>
- Kupari, Erkki (2003) Radiolla menee hyvin Lahdessa. Journalisti 20/ 2003. Saatavilla verkossa: <http://www.journalistilehti.fi/journalisti/arkisto/202003/perus/lahti.htm>
- Kotirinta, Pirkko (2005) Radiomusiikin muutoksesta hankkeilla laaja tutkimus. Helsingin Sanomat, 19.10.2005.
- MAO(2003) Markkinaoikeuden päätös MAO:156/03. Dnro 221/690/2001, antopäivä 18.8.2003. Määräävän markkina-aseman väärinkäyttö. Tiettyjä kaupallisia radioita koskeva syrjivä esityskorvaus. Saatavilla verkossa: <http://www.oikeus.fi/markkinaoikeus/tulostus/20799.htm>
- Mediaviikko (2005) Johto vaihtuu Metroradioissa. 10.02.2005. Saatavilla verkossa: <http://mediaviikko.fi/palsta/305/johto-vaihtuu-metroradioissa>
- SanomaWSOY(2005) SanomaWSOY mukaan radiotoimintaan – Radio Helsinki Helsingin Sanomille. Lehdistötiedote 29.4.2005. Saatavilla verkossa: <http://www.sanoma.fi/yhtio/default.asp?folder=13&id=329>

- SRL (2005) Suomen Radioiden liiton lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle 27.5. 2005. Annetut lausunnot luonnoksesta hallituksen esitykseksi televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain muuttamisesta, s. 52–55. Helsinki: Liikenne- ja viestintäministeriö. Saatavilla verkossa: <http://www.mintc.fi/oliver/upl624-Lausuntokokoelma.pdf>
- Tietoviikko (2005) Radio Satahäme on nyt Sun FM. STT 31.1.2005 Saatavilla verkossa: http://www.tietoviikko.fi/doc.te?f_id=675317
- TS-Yhtymä (2004) Toimintakertomus 2004. Saatavilla verkossa: <http://www.ts-group.fi/ts2004/tstoimintakertomus2004.pdf>
- Viestintävirasto (2005) Kaupalliset radioasemat. 9.6.2005 (Liite 8.) Päivitetty versio saatavilla verkossa: <http://www.ficora.fi/suomi/radio/PRAlista.htm>
- Williams, G., K. Brown, and P. Alexander (2002), Radio Market Structure and Music Diversity. FCC Media Bureau Staff Research Paper, Media Ownership Working Group Studies. Saatavilla verkossa: <http://www.fcc.gov/ownership/studies.html>
- Williams, G. and S. Roberts (2002), Radio Industry Review 2002: Trends in Ownership, Format, and Finance, FCC Media Bureau Staff Research Paper, Media Ownership Working Group Studies. Saatavilla verkossa: <http://www.fcc.gov/ownership/studies.html>
- Wirth, Todd L. (2002) Direct Format Competition on the Radio Dial and the Telecommunications Act of 1996: A Five Year Trend Study. A paper presented at the BEA 47th convention in Las Vegas, Nevada. April 6, 2002.

6.3. Sanomalehdet

Aamulehti 10.5.2005
 Helsingin Sanomat 10.5.2005
 Helsingin Sanomat 19.5.2005
 Hämeen Sanomat 10.5.2005
 Ilkka 10.5.2005
 Kaleva 10.5.2005
 Satakunnan Kansa 10.5.2005
 Savon Sanomat 10.5.2005
 Karjalainen 10.5.2005
 Keski-suomalainen 10.5.2005
 Kymen Sanomat 10.5.2005
 Pohjalainen 10.5.2005
 Etelä-Saimaa 10.5.2005
 Etelä-Suomen Sanomat 19.5.2005
 Turun Sanomat 10.5.2005

6.4. Toimilupatekstit

Classic Radio Oy:n toimilupa (Classic Radio). Liikenneministeriö 11.3.1999.
 Helsingin Radioviestintä Oy:n toimilupa (Kiss FM). Liikenneministeriö 11.3.1999.
 Kristillinen Media Oy:n toimilupa (Radio Dei) Liikenneministeriö 11.3.1999.
 NRJ Finland Oy:n toimilupa (NRJ Tampere). Liikenneministeriö 11.3.1999.

Oy Metromedia Finland Ab:n toimilupa (Metro FM). Liikenneministeriö 27.2.2003.
 Oy P4 Finland Ab:n toimilupa (Groove FM). Liikenneministeriö 8.2.2001.
 Oy P4 Finland Ab:n toimilupa (Radio SuomiPOP). Liikenneministeriö 8.2.2001.
 Paikallisradiolupa (malliteksti). Liikenneministeriö 11.3.1999.
 Prionet Oy:n toimilupa (Skiradio). Liikenneministeriö 11.3.1999.
 Radio Satellite Finland Oy:n toimilupa (Radio Sputnik). Liikenneministeriö 11.3.1999.
 Suomen Sävelradio Oy:n toimilupa (Sävelradio). Liikenneministeriö 8.2.2001.
 Suomen Urheiluradio Oy:n toimilupa (Radio City). Liikenneministeriö 8.2.2001.
 Suomen Uutisradio Oy:n toimilupa (Radio Nova). Liikenneministeriö 8.2.2001.

6.5. Radiokanavien verkkosivut

Alueviesti (2005) 24.10.2005 <http://jps-dev.net/alueviesti/alueviesti.php?s=Yritysesittely>
 Auran Aallot (2005) 20.9.2005 <http://www.auranaallot.fi/>
 Classic Radio (2005) 9.5.2005 <http://www.classicradio.fi/ohjelmat.php?page=29&day=2>
 (tulostettu)
 Classic Radio (2005b) 14.10.2005 http://www.classicfm.fi/sivu.php?page=1&page_s=12
 Groove FM (2005a) 9.5.2005 <http://www.groovefm.fi/ohjelmat.php?page=29&day=2>
 (tulostettu)
 Groove FM (2005b) 20.10.2005 http://www.groovefm.fi/sivu.php?page=1&page_s=12
 Iskelmä 969 (2005) 20.10.2005 <http://www.969.nic.fi/>
 Iskelmäradio Pohjanmaa (2005) 20.10.2005 <http://www.iskelmaradio.net/>
 Järviradio (2005a) 20.9.2005 <http://www.jarviradio.fi/viikkoohjelma.php>
 Järviradio (2005b) 21.10.2005 <http://www.jarviradio.fi/kuuluvuus.php>
 Kiss FM (2005a) 9.5.2005 <http://www.kiss.fi> (tulostettu)
 Kiss FM (2005b) 13.10.2005 <http://www.uusikiss.fi/sos/?area=yleistatietoa&sesID=>
 Lahiradio (2005) 21.10.2005 <http://www.lahiradio.fi/>
 Metro FM (2005a) 20.9.2005 <http://www.suomiplus.fi/ohjelmat.php?page=29>
 Metro FM (2005b) 20.10.2005 http://www.suomiplus.fi/sivu.php?page=1&page_s=12
 Oikea Asema (2005a) 20.9.2005 <http://www.oikeaasema.fi/ohjelmatedot.htm> (tulostettu)
 Oikea Asema (2005b) 21.10.2005 <http://www.oikeaasema.fi/index.htm>
 RAB Finland (2005) 19.9.2005 [http://www.rabfinland.fi/asp/system/empty.asp?P=48&VID=](http://www.rabfinland.fi/asp/system/empty.asp?P=48&VID=default&SID=123944484579685&S=0&C=20457)
 default&SID=123944484579685&S=0&C=20457
 Radio 957 (2005) 13.10.2005 <http://www.radio957.fi/?area=kuuluvuus>
 Radio 99 (2005a) 20.9.2005 <http://www.radio99.fi/category.jsp?category=586>
 Radio 99 (2005b) 24.10.2005. <http://www.radio99.fi/category.jsp?category=602>
 Radio City (2005a) 9.5.2005 <http://www.radiocity.fi/images/kuvitus/ohjelmakartta.ppt>
 (tulostettu)
 Radio City (2005b) 13.10.2005 <http://www.radiocity.fi/?area=taajuudet&sesID=>
 Radio Dei (2005a) 9.5.2005 <http://www.radiodei.fi/index.php?sid=36> (tulostettu)
 Radio Dei (2005b) 24.10.2005 <http://www.radiodei.fi/index.php?sid=55> ja
<http://www.radiodei.fi/index.php?sid=103>
 Radio Helsinki (2005) 24.10.2005 <http://www.radiohelsinki.fi/ajankohtaista.phtml>
 Radio Jyväskylä (2005) 14.10.2005 <http://www.radiojkl.fi/?area=kuuluvuus>

Radio Majakka (2005) 20.9.2005 <http://www.radiomajakka.fi/>

Radio Mega (2005) 14.10.2005 <http://www.radiomega.fi/?area=kuuluvuus>

Radio Moreeni (2005a) 9.5.2005 <http://moreeni.uta.fi/ohjelmatiedot.phtml> (tulostettu)

Radio Moreeni (2005b) 20.10.2005 <http://moreeni.uta.fi/historia2.phtml>

Radio NRJ (2005) 14.10.2005 <http://www.nrj.fi/service.cntum?pageld=100181>

Radio On (2005) 20.10.2005 <http://www.radioon.nic.fi/>

Radio Paitapiiska (2005) 21.10.2005 <http://www.radiopaitapiiska.fi/>

Radio Pooki (2005a) 20.9.2005 <http://www.radiopooki.fi/ohjelma.php>

Radio Pooki (2005b) 24.10.2005 <http://www.radiopooki.fi/historia.php>

Radio Pori (2005) 24.10.2005 <http://www.radiopori.fi/mediatiedot.php>

Radio Ramona (2005) 13.10.2005 <http://www.radoramona.fi/?area=yleista>

Radio Rex (2005) 24.10.2005 <http://www.radiorex.fi/pages/16>

Radio Robin Hood (2005a) 20.9.2005 <http://www.radiorobinhood.fi/ohjelmaviikko.htm>

Radio Robin Hood (2005b) 24.10.2005 <http://www.radiorobinhood.fi/esittely/ry.htm>

Radio Sata (2005) 13.10.2005 <http://www.sata.fi/?area=kuuluvuus>

Radio Seinäjoki (2005) 21.10.2005 <http://www.982.nic.fi/>

Radio Sputnik (2005) 24.10.2005 <http://www.radiosputnik.fi/areaf.htm?h&0> ja
<http://www.radiosputnik.fi/historia.htm?h&0#>

Radio SuomiPOP (2005a) 9.5.2005
<http://www.radiosuomipop.fi/ohjelmat.php?page=29&day=2> (tulostettu)

Radio SuomiPOP (2005b) 20.10.2005
http://www.radiosuomipop.fi/taajuus.php?page=1&page_s=2

Radio Vaasa (2005) 20.9.2005 <http://www.radiovaasa.fi/ohjelmakartta.php?paiva=tiistai>

Radio West (2005) 24.10.2005 <http://www.radiowest.fi/mediakortti.asp>

Radio RFM (2005) 14.10.2005 <http://www.rfm.fi/>

Skiradio (2005) 14.10.2005 <http://www.skiradio.fi/skiradio/>

Sun FM (2005a) 9.5.2005 http://www.sunfm.fi/index_2.html (tulostettu)

Sun FM (2005b) 24.10.2005 http://www.sunfm.fi/index_2.html

Sävelradio (2005a) 9.5.2005.
http://www.savelradio.fi/fi_main_shop.php?command=article&navMenuItemId=9 (tulostettu)

Sävelradio (2005b) 19.9.2005
http://www.savelradio.fi/fi_main_shop.php?command=article&navMenuItemId=25

7. LIITTEET

LIITE 1. Suhteellisen entropian indeksi⁵⁹

Tässä tutkimuksessa suhteellisen entropian indeksi (H) kuvaa eri puhesisältötyyppien tai musiikin lajityyppien esiintymisen todennäköisyyttä lähetyksnäytteissä. Mitä useampia puhesisältö- tai musiikin lajityyppejä on tarjolla ja mitä tasaisemmin ne jakautuvat kanavan lähetyksnäytteessä, sen suurempi on suhteellisen entropian indeksiluku. Indeksien arvon kasvaessa kasvaa myös kanavan tarjoamien puhesisältötyyppien tai musiikin lajityyppien monipuolisuus.

Indeksejä varten on ensin laskettu kunkin kanavan eri puhesisältötyyppien ja eri musiikkilajityyppien prosenttiosuudet tutkitusta lähetyksnäytteestä. Sen jälkeen näiden lajityyppien ns. absoluuttinen entropia on laskettu seuraavalla kaavalla, jossa pi tarkoittaa kunkin lajityypin lähetyksnäytteessä saamaa osuutta:

$$H_{\text{abs}} = \sum -p_i \log_2 p_i$$

Näin jos esimerkiksi rock-iskelmän osuus kanavan näytteestä on 9,8 prosenttia, rockin osuus 15,4 prosenttia jne., sen musiikkitarjonnan absoluuttinen entropia lasketaan seuraavasti:
 $H_{\text{abs}} = -[(0.098 * \log_2 0.098) + (0.154 * \log_2 0.154) + \text{jne.}]$.

Suhteellinen entropia taas lasketaan jakamalla kulloinenkin H_{abs} :n arvo sen maksimiarvolla ($H_{\text{max}} = \log_2 N$):

$$H = \frac{H_{\text{abs}}}{H_{\text{max}} = \log_2 N}$$

Tässä kaavassa N edustaa analyysissä käytettyjen sisältötyyppien määrää. Esimerkiksi käytettäessä 13 eri puhesisältötyypin luokitusta, absoluuttisen entropian maksimiarvo $H_{\text{max}} = \log_2 13 \approx 3,700$. Tämänkaltaisen kaksikantaisen logaritmin voi laskea helposti esimerkiksi Excel -taulukkolaskentaohjelmassa funktiolla =LOG(13;2), jossa ensimmäinen sulkeisiin merkitty luku on se, jolle logaritmi lasketaan ja toinen haluttu logaritmin kanta. Ellei logaritmilta erikseen anneta kantalukua, ohjelma käyttää oletuskantana lukua 10 ja antaa tulokseksi kymmenkantaisen logaritmin.

Suhteellisen entropian indeksin minimiarvo on 0 (kaikki sisällöt yhtä ja samaa lajityyppiä) ja maksimiarvo 1 (kaikissa sisältötyyppiluokissa yhtä paljon sisältöjä). Asteikko on logaritminen, joten monipuolisuuden lisääminen käy sitä vaikeammaksi, mitä korkeampi indeksin arvo jo alkujaan on. Aiemmissa tutkimuksissa suhteellisen entropian indeksin arvoja on tulkittu seuraavasti:

0,00–0,34	erittäin vähäinen monipuolisuus
0,35–0,54	vähäinen monipuolisuus
0,55–0,69	keskimääräinen monipuolisuus
0,70–0,79	suuri monipuolisuus
0,80–1,00	erittäin suuri monipuolisuus

⁵⁹ Kts. Hellman 1999, 340–342 ja Hellman 2001, 191–192.

LIITE 2. Poikkeukset lähetysnäytteiden kokoonpanossa

Kanavien kuusituntiset lähetysnäytteet on koottu 10.5.2005 tehdyistä tallenteista kello 6.00–18.00 väliseltä osuudelta siten, että kello 6.00 alkavalta ja muilta parillisilta tunneilta näytteeseen on otettu aina ensimmäinen puolituntinen ja parittomilta tunneilta tunnin jälkimmäinen puolisko. Seuraavissa tapauksissa näytteiden kokoonpano kuitenkin poikkeaa edellä mainitusta:

Radio 99: Inhimillisen erehdyksen seurauksena ensimmäinen tallennus 10.5.2005 epäonnistui kokonaan. Näytteen kokoonpano on muuten vakio, mutta sen aineisto on 19.5.2005 tehdystä tallenteesta.

Radio Helsinki: Teknisten ongelmien ja inhimillisen erehdyksen seurauksena ensimmäinen tallennus 10.5.2005 epäonnistui osittain. Näytteen kokoonpano on muuten lähes vakio, mutta sen osuudet kello 6.00–12.00 väliltä ovat 10.5.2005 tehdystä tallenteesta ja osuudet kello 12.00–18.00 väliltä taas ovat 19.5.2005 tehdystä tallenteesta. Aamupäivän ohjelmaturunneilta (10.5.2005) löytyi vielä em. rajausten jälkeen naapuritaajuudelta tallentunutta toisen kanavan ohjelmaa, jonka takia näytteeseen sisällytettiin ylimääräinen viiden minuutin osuus kello 12.30–12.35 (19.5.2005).

Radio 957: Teknisen ongelman takia tallenteesta puuttui kello 17.00–18.00 välinen ohjelmatunti. Näin ollen kello 17.30–18.00 välinen osuus korvattiin näytteessä toisen samaa ohjelmavirtaa lähettäneen kanavan eli Radio Sadan kello 17.30–18.00 välisellä lähetysjaksolla.

Iskelmä: Teknisen ongelman takia tallenteesta puuttui kello 17.00–18.00 välinen ohjelmatunti. Näin ollen kello 17.30–18.00 välinen osuus korvattiin näytteessä saman kanavan kello 16.30–17.00 välisellä lähetysjaksolla.

Radio Dei: Teknisen ongelman takia tallenteesta puuttui kello 17.00–18.00 välinen ohjelmatunti. Näin ollen kello 17.30–18.00 välinen osuus korvattiin näytteessä saman kanavan kello 16.30–17.00 välisellä lähetysjaksolla.

Radio Paitapiiska: Tallenteen laatu oli häiriökohinan takia heikko kello 17.00–18.00 välisellä ohjelmaturunnilla. Näin ollen kello 17.30–18.00 välinen osuus korvattiin näytteessä saman kanavan kello 16.30–17.00 välisellä lähetysjaksolla.

Iskelmäradio Pohjanmaa: Tallenteen laatu oli häiriökohinan takia heikko kello 10.00 ja 11.00 välisellä ohjelmaturunnilla. Näin ollen kello 10.00–10.30 välinen osuus korvattiin näytteessä saman kanavan kello 11.00–11.30 välisellä lähetysjaksolla.

Järviradio: Teknisen ongelman takia tallenteesta puuttui kello 6.00–6.30 väliltä noin 20 minuuttia eli näytteen lähes koko ensimmäinen puolituntinen. Puuttuva osuus korvattiin näytteessä saman kanavan kello 7.00–7.30 välisellä lähetysjaksolla.

Radio Sputnik: Tallenteen laatu oli häiriökohinan takia heikko kello 11.30–12.30 välisellä ohjelmaturunnilla. Kyseinen osuus korvattiin näytteessä saman kanavan kello 12.30–13.30 välisellä lähetysjaksolla.

Radio West: Tallenteen laatu oli häiriökohinan takia heikko kello 12.00–14.00 välisillä ohjelmaturunneilla. Näin ollen kello 12.00–12.30 välinen osuus sekä kello 13.30–14.00 välinen osuus korvattiin näytteessä saman kanavan kello 6.30–7.30 välisellä lähetysjaksolla.

Radio Robin Hood: Teknisten ongelmien takia tallenteesta puuttuivat kello 6.00–7.45 välinen sekä kello 12.00–13.00 välinen osuus. Näin ollen kello 12.00–12.30 välinen osuus korvattiin näytteessä kello 13.00–13.30 välisellä osuudella ja 7.30–8.30 välinen osuus korvattiin 7.45–8.45 välisellä osuudella. Koska näytteestä jäi yhä puuttumaan kello 6.00–6.30 välinen osuus, jota ei voitu korvata aamun muilta tunneilta, siihen sisällytettiin myös kello 17.00–17.30 välinen lähetysjakso.

Radio Pori: Tallenteen laatu oli häiriökohinan takia heikko kello 11.00–13.00 välisellä osuudella ja lisäksi teknisten ongelmien takia kello 13.00–18.00 välisellä lähetysosuudella jokaisen ohjelmatunnin alusta puuttui keskimäärin 14 ja puoli minuuttia. Näin ollen näytettä on täydennetty kello 10.30–11.00 välisellä ja kello 13.15–13.45 välisellä osuudella. Tallenteissa olleiden puutteiden takia iltapäivätunneilta on näytteeseen lisäksi otettu seuraavat jaksot: kello 14.18–14.48 (30 min), kello 15.12–15.57 (45 min), kello 16.14–16.59 (45 min) ja kello 17.13–17.43 (30 min).

LIITE 3. Luokitusrunko

01. Kanava (1- 38)

02. Lähetyspäivä

03. Lähetysaika klo

04. Jakson kesto minuuttia ja sekuntia

05. Pääasiallinen sisältöaines

1 musiikki

2 puhe

3 edellisten yhdistelmä

...

4 asema-, uutis- tai muu äänitunnus

5 promo (tai puffi)

6 jingle (tai muu välike)

7 mainos

8 tauko

9 muu

10 ei tunnistettavissa

Toimituksellisten puhe- ja puhemusiikkijaksojen luokitusrunko

06. Kieli

1 suomi

2 ruotsi

3 englanti

4 venäjä

5 ranska

6 saksa

7 italia

8 espanja

9 muu kieli

10 ei tunnistettavissa

07. Puhutun sisältöjakson rakennetyyppi

1 juonto

2 toimitettu juttu

3 haastattelu

4 keskustelu

5 puhelinkontakti

6 muu

7 ei tunnistettavissa

08. Sisältöjakson sisältötyyppi

1 uutisosio

2 ajankohtaisosio

3 asia- tai dokumenttiosio

4 kulttuuriosio

5 musiikkiosio

6 palvelu- tai harrasteosio

7 urheiluosio

8 kuunnelma tai fiktio-osio

9 lapsille suunnattu osio

10 uskonnollinen tai hengellinen osio

11 opetusosio

12 viihdeosio

13 muu

14 ei tunnistettavissa

09. Paikallisuus

- 1 jakso paikallinen, sijoittuu lähetyspaikkakunnalle
- 2 jakso paikallinen, sijoittuu ensisijaiselle kuuluvuusalueelle
- 3 jakso sijoittuu maakuntaan tai liittyy maakuntaa koskeviin toimiin
- 4 jakso sijoittuu muualle Suomeen
- 5 jakso valtakunnallinen, mutta paikallinen näkökulma
- 6 jakso valtakunnallinen, ei paikallista näkökulmaa
- 7 jakso sijoittuu EU-maahan, mutta paikallinen näkökulma
- 8 jakso sijoittuu EU-maahan, ei paikallista näkökulmaa
- 9 jakso kansainvälinen, mutta paikallinen näkökulma
- 10 jakso kansainvälinen, ei paikallista näkökulmaa
- 11 muu
- 12 ei tunnistettavissa

Musiikkijaksojen luokitusrunko

10. Kieli

- 1 suomi
- 2 ruotsi
- 3 englanti
- 4 venäjä
- 5 ranska
- 6 saksa
- 7 italia
- 8 espanja
- 9 muu kieli
- 10 ei tunnistettavissa
- 11 instrumentaali

11. Teoksen nimitiedot

- 1 kerrottiin tiedot
- 2 kerrottiin esittäjä
- 3 kerrottiin kappaleen nimi
- 4 tietoja ei kerrottu

12. Teoksen ja esittäjän nimi

13. Teoksen aikakausi

- 1 –1940
- 2 1940–1950
- 3 1950–1960
- 4 1960–1970
- 5 1970–1980
- 6 1980–1990
- 7 1990–2000
- 8 nykypäivä (2000–2004)
- 9 uutuus (2005)
- 10 ei tunnistettavissa

14. Teoksen tuttuus

- 1 harvinaisuus
- 2 aikakaudellaan soitettuja
- 3 hitti
- 4 ei tunnistettavissa

15. Musiikin laji

- 1 jazz
- 2 blues
- 3 iskelmä
- 4 rock-iskelmä
- 5 rock
- 6 hard rock / heavy rock
- 7 ac / pop
- 8 dance
- 9 viihde /easy listening
- 10 klassinen
- 11 moderni klassinen
- 12 hengellinen
- 13 kantri / country
- 14 kansojen musiikki
- 15 muu
- 16 ei tunnistettavissa

RADIOTARJONTA 2005									
PUHESISÄLLÖT									
MUSIIKKISISÄLLÖT									
15 MUSIIKIN LAJI									
14 TUTTUUS									
13 AIKAKAUSI									
12 TEOKSEN JA ESITTÄJÄN NIMI									
11 NIMITTIEDOT									
10 KIELI									
09 PAIKALLISUUS									
08 SISÄLTÖTYYPI									
07 RAKENNETYYPPI									
06 KIELI									
05 SISÄLTÖAINES									
04 JAKSON KESTO									
03 LÄHETYSAIKA									
02 LÄHETYSPÄIVÄ									
01 KANAVA									

LIITE 5. Kanavakohtainen sisältöaineuksen jakauma (t:min:sek)

	Kanavan nimi	musiikki	puhe	mus&puh	tunnus	promo	jingle	mainos	tauko	muu	ei tunn.	ylht.
1	Classic Radio	5:11:43	0:20:23	0:00:00	0:03:01	0:06:45	0:00:00	0:14:32	0:03:15	0:00:00	0:00:00	5:59:39
2	Groove FM	5:33:54	0:12:08	0:01:38	0:03:16	0:00:39	0:00:00	0:08:18	0:00:05	0:00:10	0:00:00	6:00:08
3	Iskelmä	3:55:48	0:53:16	0:07:25	0:08:34	0:14:48	0:02:12	0:37:21	0:00:36	0:00:00	0:00:00	6:00:00
4	Kiss FM	4:30:14	0:00:00	0:57:31	0:08:27	0:04:21	0:00:02	0:19:25	0:00:00	0:00:00	0:00:00	6:00:00
5	Radio City	4:02:36	0:00:00	1:07:05	0:11:25	0:07:54	0:00:10	0:31:18	0:00:00	0:00:05	0:00:00	6:00:33
6	Radio Dei	3:44:55	1:46:15	0:07:57	0:06:10	0:06:57	0:01:55	0:04:41	0:01:16	0:00:04	0:00:00	6:00:10
7	Radio Nova	3:20:37	0:52:40	0:29:00	0:14:41	0:09:00	0:00:11	0:52:55	0:00:52	0:00:04	0:00:00	6:00:00
8	Radio NRJ	3:42:42	0:18:49	0:54:07	0:11:06	0:12:48	0:00:05	0:40:23	0:00:00	0:00:00	0:00:00	6:00:00
9	Radio SuomiPOP	4:15:57	0:52:50	0:14:17	0:06:15	0:03:49	0:00:22	0:26:02	0:00:28	0:00:00	0:00:00	6:00:00
10	Sävelradio	4:04:24	1:02:51	0:10:32	0:18:35	0:09:10	0:00:00	0:13:50	0:00:36	0:00:02	0:00:00	6:00:00
11	Radio 957	4:05:18	0:41:33	0:26:54	0:10:52	0:06:54	0:00:10	0:29:02	0:00:01	0:00:28	0:00:00	6:01:12
12	Radio Manta	4:10:44	1:08:30	0:16:39	0:05:45	0:01:31	0:00:23	0:13:23	0:03:04	0:00:01	0:00:00	6:00:00
13	Sun FM	4:21:43	0:58:45	0:00:00	0:04:52	0:10:42	0:05:14	0:17:33	0:01:11	0:00:00	0:00:00	6:00:00
14	Radio Moreeni	4:11:54	1:34:39	0:07:23	0:01:41	0:00:00	0:00:09	0:00:00	0:04:24	0:00:00	0:00:00	6:00:10
15	Radio Helsinki	4:20:17	0:40:16	0:28:50	0:05:42	0:00:40	0:00:10	0:17:49	0:01:48	0:09:30	0:00:00	6:05:02
16	Radio Sputnik	4:41:28	0:02:43	0:32:34	0:08:13	0:10:12	0:00:42	0:24:50	0:00:00	0:00:18	0:00:00	6:01:00
17	Metro FM	4:36:07	0:38:55	0:06:00	0:08:00	0:01:42	0:00:00	0:28:09	0:01:07	0:00:00	0:00:00	6:00:00
18	Lähi radio	0:56:21	4:33:24	0:17:03	0:00:32	0:00:00	0:12:18	0:00:00	0:00:22	0:00:00	0:00:00	6:00:00
19	Radio Auran Aallot	3:59:53	0:06:28	0:59:19	0:13:15	0:04:52	0:00:00	0:35:25	0:00:50	0:00:00	0:00:00	6:00:02
20	Radio Majakka	4:03:39	0:37:34	0:39:28	0:08:13	0:07:08	0:00:53	0:22:11	0:00:27	0:00:00	0:00:00	5:59:33
21	Radio Sata	4:26:14	1:03:08	0:05:03	0:04:20	0:04:38	0:00:22	0:16:06	0:00:09	0:00:00	0:00:00	6:00:00
22	Radio Robin Hood	2:29:43	3:20:05	0:00:00	0:01:29	0:04:49	0:01:02	0:00:00	0:02:52	0:00:00	0:00:00	6:00:00
23	Radio Mega	4:30:48	0:37:21	0:25:10	0:03:57	0:06:57	0:00:06	0:15:20	0:00:23	0:00:00	0:00:00	6:00:02
24	Radio Pooki	3:54:49	1:13:35	0:00:00	0:07:37	0:04:28	0:01:09	0:35:04	0:02:52	0:00:26	0:00:00	6:00:00
25	Radio RFM	3:42:23	0:18:41	0:53:58	0:17:29	0:12:53	0:00:05	0:34:37	0:00:00	0:00:00	0:00:00	6:00:06
26	Radio 99	3:46:51	0:50:24	0:18:54	0:05:32	0:09:34	0:02:43	0:45:31	0:00:31	0:00:00	0:00:00	6:00:00
27	Oikea Asema	2:51:38	1:30:33	0:40:34	0:06:04	0:02:54	0:00:00	0:48:15	0:00:02	0:00:00	0:00:00	6:00:00
28	Radio Jyväskylä	4:14:58	0:36:56	0:24:56	0:05:34	0:17:47	0:00:11	0:18:46	0:00:09	0:00:00	0:00:00	5:59:17
29	Järviradio	3:56:16	1:26:54	0:18:17	0:03:13	0:01:06	0:00:34	0:11:13	0:02:27	0:00:00	0:00:00	6:00:00
30	Radio Pori	4:10:13	0:12:08	1:12:59	0:05:33	0:00:00	0:00:09	0:18:16	0:00:42	0:00:00	0:00:00	6:00:00
31	Radio West	4:45:44	0:57:02	0:00:00	0:02:06	0:03:39	0:02:01	0:09:28	0:00:00	0:00:00	0:00:00	6:00:00
32	Radio Vaasa	4:34:50	0:47:22	0:02:39	0:03:21	0:14:21	0:00:00	0:17:20	0:00:07	0:00:00	0:00:00	6:00:00
33	Radio Rex	3:56:44	0:36:58	0:47:04	0:05:20	0:04:41	0:02:04	0:26:28	0:00:41	0:00:00	0:00:00	6:00:00
34	Iskelmä 969 Simpsio	5:13:08	0:17:56	0:00:49	0:05:12	0:03:37	0:00:13	0:18:22	0:00:43	0:00:00	0:00:00	6:00:00
35	Iskelmäradio Pohjanmaa	5:13:57	0:19:43	0:00:49	0:03:24	0:03:47	0:00:19	0:16:56	0:00:54	0:00:00	0:00:00	5:59:49
36	Radio On	5:24:02	0:00:00	0:05:43	0:09:18	0:04:14	0:00:00	0:16:32	0:00:11	0:00:00	0:00:00	6:00:00
37	Radio Paitapiiska	5:20:48	0:08:54	0:04:36	0:03:42	0:05:01	0:00:06	0:15:10	0:01:03	0:00:00	0:00:00	5:59:20
38	Radio Seinäjoki	5:23:08	0:09:23	0:04:32	0:03:16	0:03:40	0:00:02	0:15:59	0:00:00	0:00:00	0:00:00	6:00:00

LIITE 6. Kanavakohtainen puheisisältöjen jakauma (t:min:sek)

	Kanavan nimi	uutiset	ajank.	asia/dok	kulttuuri	musiikki	palvelu	urheilu	fikt	lasten	uskonn.	opetus	viihde	muu	ei tunn.	puhe yht.	kaikki yht.
1	Classic Radio	0:03:42	0:00:00	0:00:00	0:00:42	0:02:17	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:13:42	0:00:00	0:20:23	5:59:39
2	Groove FM	0:05:13	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:55	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:15	0:07:23	0:00:00	0:13:46	6:00:08
3	Iskelmä	0:14:08	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:03:35	0:08:44	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:14:22	0:19:45	0:00:00	1:00:34	6:00:00
4	Kiss FM	0:13:59	0:00:00	0:06:26	0:00:00	0:02:09	0:01:05	0:03:28	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:18:23	0:12:01	0:00:00	0:57:31	6:00:00
5	Radio City	0:16:08	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:02:14	0:05:06	0:14:51	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:14:30	0:14:21	0:00:00	1:07:10	6:00:33
6	Radio Dei	0:13:09	0:01:40	0:25:30	0:08:27	0:00:00	0:03:40	0:00:00	0:00:00	0:07:34	0:35:57	0:00:00	0:02:04	0:16:11	0:00:00	1:54:12	6:00:00
7	Radio Nova	0:32:06	0:01:54	0:00:00	0:00:00	0:01:15	0:03:15	0:05:59	0:00:40	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:22:44	0:13:42	0:00:00	1:21:35	6:00:00
8	Radio NRJ	0:12:09	0:00:00	0:00:00	0:00:11	0:05:59	0:00:00	0:01:28	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:41:58	0:11:11	0:00:00	1:12:56	6:00:00
9	Radio SuomiPOP	0:15:00	0:00:00	0:00:00	0:00:49	0:00:29	0:03:06	0:16:40	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:19:26	0:10:53	0:00:00	1:06:23	6:00:00
10	Sävelradio	0:21:11	0:08:48	0:00:29	0:03:08	0:06:08	0:08:46	0:02:52	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:09:26	0:11:34	0:01:01	1:13:23	6:00:00
11	Radio 957	0:21:04	0:03:40	0:00:00	0:00:42	0:02:46	0:07:35	0:07:14	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:12:26	0:13:00	0:00:00	1:08:27	6:01:12
12	Radio Manta	0:35:41	0:14:16	0:00:00	0:00:00	0:21:47	0:05:06	0:00:55	0:00:00	0:00:00	0:06:53	0:00:00	0:00:00	0:00:31	0:00:00	1:25:09	6:00:00
13	Sun FM	0:22:36	0:12:19	0:00:00	0:01:57	0:00:00	0:02:10	0:07:46	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:02:41	0:09:16	0:00:00	0:58:45	6:00:00
14	Radio Moreeni	0:13:15	0:00:20	0:19:06	0:24:05	0:08:56	0:07:21	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:28:59	0:00:00	1:42:02	6:00:10
15	Radio Helsinki	0:11:52	0:10:59	0:00:31	0:02:42	0:26:45	0:02:46	0:00:48	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:05:09	0:07:34	0:00:00	1:09:06	6:05:02
16	Radio Sputnik	0:16:10	0:05:50	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:05:23	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:03:20	0:04:34	0:00:00	0:35:17	6:01:00
17	Metro FM	0:12:42	0:00:00	0:03:26	0:02:32	0:01:25	0:13:00	0:01:24	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:09:10	0:01:16	0:44:55	6:00:00
18	Lähi radio	0:05:54	0:05:39	0:28:02	0:24:05	0:00:00	2:06:21	0:09:44	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:57:31	0:00:00	0:33:11	0:00:00	4:50:27	6:00:00
19	Radio Auran Aallot	0:32:20	0:03:12	0:00:17	0:00:00	0:00:31	0:03:59	0:06:06	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:14:13	0:05:09	0:00:00	1:05:47	6:00:02
20	Radio Majakka	0:28:27	0:00:30	0:05:25	0:03:02	0:00:00	0:10:21	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:03:39	0:09:43	0:15:55	0:00:00	1:17:02	5:59:33
21	Radio Sata	0:18:11	0:00:00	0:00:00	0:07:52	0:02:47	0:02:52	0:11:37	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:12:57	0:11:55	0:00:00	1:08:11	6:00:00
22	Radio Robin Hood	0:39:32	0:00:00	1:26:38	0:19:21	0:13:43	0:38:28	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:01:37	0:00:46	3:20:05	6:00:00
23	Radio Mega	0:18:27	0:07:06	0:00:00	0:00:43	0:02:48	0:03:00	0:11:39	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:07:12	0:11:36	0:00:00	1:02:31	6:00:02
24	Radio Pooki	0:25:31	0:01:02	0:00:00	0:02:35	0:00:00	0:33:48	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:10:39	0:00:00	1:13:35	6:00:00
25	Radio RFM	0:12:09	0:00:00	0:00:00	0:00:09	0:05:59	0:00:00	0:01:28	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:41:46	0:11:08	0:00:00	1:12:39	6:00:06
26	Radio 99	0:30:51	0:00:00	0:00:00	0:00:27	0:08:50	0:15:39	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:06:36	0:06:55	0:00:00	1:09:18	6:00:00
27	Oikea Asema	0:22:31	0:06:37	0:02:13	0:10:08	0:19:59	0:53:53	0:04:09	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:04:18	0:07:19	0:00:00	2:11:07	6:00:00
28	Radio Jyväskylä	0:17:52	0:03:24	0:00:00	0:00:43	0:02:47	0:06:33	0:11:37	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:05:37	0:13:01	0:00:18	1:01:52	5:59:17
29	Järvi radio	0:31:21	0:11:32	0:00:00	0:00:55	0:00:00	0:03:56	0:00:00	0:00:00	0:15:54	0:00:00	0:00:00	0:26:15	0:15:18	0:00:00	1:45:11	6:00:00
30	Radio Pori	0:29:40	0:04:43	0:00:00	0:01:33	0:12:26	0:14:46	0:00:09	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:10:03	0:08:37	0:00:00	1:21:57	6:00:00
31	Radio West	0:13:45	0:10:59	0:00:00	0:00:00	0:05:17	0:19:25	0:02:24	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:05:12	0:00:00	0:57:02	6:00:00
32	Radio Vaasa	0:17:27	0:00:00	0:00:00	0:17:43	0:02:03	0:05:15	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:01:42	0:05:51	0:00:00	0:50:01	6:00:00
33	Radio Rex	0:22:19	0:03:22	0:06:12	0:00:19	0:15:15	0:19:18	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:07:34	0:09:41	0:00:02	1:24:02	6:00:00
34	Iskelmä 969 Simpsio	0:01:02	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:01:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:06:10	0:10:45	0:00:00	0:18:57	6:00:00
35	Iskelmäradio Pmaa	0:00:57	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:01:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:07:30	0:11:05	0:00:00	0:20:32	5:59:49
36	Radio On	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:05:43	0:00:00	0:00:00	0:05:43	6:00:00
37	Radio Paitapiiska	0:00:25	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:02:37	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:03:40	0:06:48	0:00:00	0:13:30	5:59:20
38	Radio Seinäjoki	0:00:12	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:02:26	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:04:29	0:06:48	0:00:00	0:13:55	6:00:00

LIITE 7. Kanavakohtainen musiikkisisältöjen jakauma (t:min:sek)

	Kanavanimi	jazz	blues	iskelmä	rock-isk	rock	heavy	ac / pop	dance	viihde	klass	m. klass	heng	country	k. mus	muu	ei tunn.	mus.yht.	yht.
1	Classic Radio	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	4:47:38	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	4:47:38	5:59:39
2	Groove FM	1:12:35	1:32:00	0:00:00	0:00:00	0:05:39	0:00:00	0:25:04	0:03:47	0:03:10	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:10:05	1:51:48	0:09:46	5:33:54	6:00:08
3	Iskelmä	0:00:00	0:00:00	2:18:23	0:26:58	0:00:00	0:00:00	0:49:12	0:00:00	0:19:30	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:01:45	0:00:00	0:00:00	3:55:48	6:00:00
4	Kiss FM	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:03:36	0:57:29	0:10:29	2:35:08	0:43:32	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	4:30:14	6:00:00
5	Radio City	0:00:00	0:04:39	0:00:00	0:06:19	2:51:34	0:46:20	0:13:44	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	4:02:36	6:00:33
6	Radio Dei	0:00:00	0:00:00	0:09:58	0:19:06	0:04:24	0:00:00	0:42:59	0:07:18	0:00:00	0:00:00	0:00:00	2:19:29	0:01:41	0:00:00	0:00:00	0:00:00	3:44:55	6:00:00
7	Radio Nova	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:35:22	0:55:30	0:06:40	1:38:33	0:01:18	0:03:14	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	3:20:37	6:00:00
8	Radio NRJ	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:03:06	0:17:00	0:18:56	2:08:21	0:55:19	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	3:42:42	6:00:00
9	R. SuomiPOP	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:39:52	1:44:33	0:28:01	1:05:39	0:06:42	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:11:10	0:00:00	4:15:57	6:00:00
10	Sävelradio	0:06:31	0:02:58	1:10:18	0:28:48	0:28:10	0:00:00	0:55:53	0:21:16	0:03:34	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:07:15	0:00:00	0:19:41	0:00:00	4:04:24	6:00:00
11	Radio 957	0:00:00	0:03:08	0:00:00	0:42:57	2:13:00	0:00:00	1:03:52	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:02:21	0:00:00	0:00:00	0:00:00	4:05:18	6:01:12
12	Radio Manta	0:08:33	0:00:00	2:02:21	0:03:04	0:07:57	0:00:00	1:32:40	0:00:00	0:04:54	0:03:24	0:00:00	0:04:29	0:03:22	0:00:00	0:00:00	0:00:00	4:10:44	6:00:00
13	Sun FM	0:00:00	0:00:00	1:07:42	0:31:45	0:08:28	0:00:00	1:42:18	0:14:36	0:34:30	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:02:24	0:00:00	4:21:43	6:00:00
14	Radio Moreeni	0:02:28	0:17:54	0:00:21	0:00:00	0:02:47	0:04:25	0:03:34	0:00:00	0:07:22	3:26:13	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:55	0:05:55	0:00:00	4:11:54	6:00:10
15	Radio Helsinki	0:22:32	0:05:05	0:00:00	0:00:00	1:10:52	0:00:00	1:01:58	0:33:11	0:03:48	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:06:44	0:19:17	0:36:50	0:00:00	4:20:17	6:05:02
16	Radio Sputnik	0:00:00	0:02:20	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	3:32:15	0:55:29	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:11:24	4:41:28	6:01:00
17	Metro FM	0:00:00	0:04:35	0:00:00	0:12:16	1:12:27	0:16:28	2:05:00	0:07:24	0:17:03	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:09:18	0:11:36	0:00:00	4:36:07	6:00:00
18	LähiRadio	0:01:22	0:02:55	0:00:00	0:06:54	0:18:06	0:00:00	0:09:09	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:09:54	0:08:01	0:00:00	0:56:21	6:00:00
19	Radio Auran A.	0:00:00	0:00:00	0:01:06	0:00:00	0:48:48	0:10:40	2:18:27	0:32:13	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:04:18	0:04:21	3:59:53	6:00:02
20	Radio Majakka	0:00:00	0:00:00	3:54:04	0:03:36	0:00:00	0:00:00	0:03:09	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:02:50	4:03:39	5:59:33
21	Radio Sata	0:00:00	0:03:08	0:00:00	0:52:00	2:25:07	0:00:00	1:03:37	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:02:22	0:00:00	0:00:00	0:00:00	4:26:14	6:00:00
22	Radio Robin H.	0:00:00	0:00:00	0:44:43	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:03:49	0:47:37	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:02:04	0:40:21	0:11:09	2:29:43	6:00:00
23	Radio Mega	0:00:00	0:03:10	0:02:59	0:52:26	2:28:40	0:00:00	1:01:12	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:02:21	0:00:00	0:00:00	0:00:00	4:30:48	6:00:02
24	Radio Pooki	0:00:00	0:00:00	2:43:29	0:43:45	0:03:51	0:00:00	0:20:38	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:03:06	0:00:00	3:54:49	6:00:00
25	Radio RFM	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:03:06	0:17:00	0:18:56	2:08:08	0:55:13	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	3:42:23	6:00:06
26	Radio 99	0:00:00	0:00:00	1:10:45	0:29:01	0:06:48	0:00:00	1:28:10	0:00:00	0:12:46	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:09:02	0:03:21	0:06:58	0:00:00	3:46:51	6:00:00
27	Oikea Asema	0:00:00	0:00:00	0:47:35	0:52:10	0:05:53	0:00:00	0:52:00	0:03:14	0:10:46	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	2:51:38	6:00:00
28	Radio Jyväskylä	0:00:00	0:03:07	0:02:57	0:46:35	2:17:55	0:00:00	1:00:14	0:00:00	0:01:49	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:02:21	0:00:00	0:00:00	0:00:00	4:14:58	5:59:17
29	Jämsäradio	0:00:00	0:00:00	2:24:06	0:37:14	0:05:37	0:00:00	0:09:22	0:03:56	0:14:56	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:04:42	0:07:43	0:08:40	0:00:00	3:56:16	6:00:00
30	Radio Pori	0:00:00	0:05:18	0:00:00	0:34:45	0:28:10	0:00:00	3:04:22	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:48	0:00:00	4:13:23	6:00:00
31	Radio West	0:00:00	0:10:12	1:40:45	0:19:36	0:37:32	0:00:00	1:46:09	0:03:19	0:08:11	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	4:45:44	6:00:00
32	Radio Vaasa	0:03:57	0:17:04	0:36:15	0:30:35	0:38:42	0:00:00	2:11:16	0:00:00	0:14:40	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:02:21	0:00:00	0:00:00	0:00:00	4:34:50	6:00:00
33	Radio Rex	0:00:00	0:00:00	0:25:13	0:34:00	0:55:09	0:00:00	1:55:38	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:03:59	0:02:45	3:56:44	6:00:00
34	Iskelmä 969	0:00:00	0:00:00	4:11:13	0:58:53	0:00:00	0:00:00	0:02:50	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	5:12:56	6:00:00
35	Iskelmät: Pmaa	0:00:00	0:00:00	4:18:24	0:52:43	0:00:00	0:00:00	0:02:50	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	5:13:57	5:59:49
36	Radio On	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:04:27	0:00:00	0:00:00	4:33:04	0:42:34	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:03:57	5:24:02	6:00:00
37	Radio Paitap	0:04:21	0:00:00	0:00:00	0:17:15	0:09:04	0:00:00	4:07:21	0:13:45	0:18:20	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:04:01	0:06:41	0:00:00	5:20:48	5:59:20
38	Radio Seinäjoki	0:07:29	0:00:00	0:00:00	0:20:06	0:17:10	0:00:00	4:01:33	0:18:06	0:11:20	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:03:59	0:03:25	0:00:00	5:23:08	6:00:00

LIITE 8. Luettelo radiotoimiluvan haltijoista / Viestintävirasto 9.6.2005 (www.ficora.fi)

9.6.2005

Aseman nimi	Taaj. MHz	Toimiluvan haltija(t)	Teho W	Toimilupakunta (sijaintikunta, mikäli eri)
Radio Aaltonen	96,2	Samuli Aaltonen Tmi	300	Mikkeli
	93		100	Mikkeli (Mäntyharju)
Auran Aallot	90,5	Turun Paikallisradio Oy	1000	Turku
	95,3		500	Mellilä
	100,9		1000	Laitila (Uusikaupunki)
Radio City	94,9	Suomen Urheiluradio Oy	500	Helsinki
	97,6		100	Turku (Kaarina)
	104,2		1000	Ylöjärvi
	89,7		300	Lahti (Hollola)
	95,8		1000	Oulu (Kiiminki)
	97,7		1000	Jyväskylä
	100,9		1000	Kuopio
	90		10000	Anjalankoski
	101,7		1000	Eurajoki
	96,5		200	Pori
	92,3		200	Hauho (Hämeenlinna)
	91,6		1000	Mustasaari
Classic Radio	92,9	Metroradio Finland Oy	500	Helsinki
	92,2		200	Tampere
	103,4		1000	Kaarina
	88,1		200	Hämeenlinna
	96,2		1000	Jyväskylä
	94,8		300	Kuopio
	99,6		1000	Oulu
	101		1000	Pori
	90,8		1000	Porvoo
	96,7		200	Vaasa
	107,4		1000	Hollola
	88,8		200	Jämsä
	107,5		1000	Mikkeli
Radio Dei	89	Kristillinen Media Oy	500	Helsinki
	97,2		1000	Ylöjärvi
	102,4	korvattu 107,3 MHz:llä	1000	Kaarina
	107,3		1000	Kaarina
	96,6	korvattu 105,9 MHz:llä	200	Hämeenlinna
	105,9		200	Hämeenlinna
	106,4		1000	Hollola
	106,9		1000	Kiiminki
	106,1		1000	Kuopio
	89,4		1000	Lapua
	95,7		1000	Pori (Eurajoki)
	93,4		1000	Rovaniemi
	104,3		200	Kokkola
	87,8		1000	Mikkeli
	107,4		5000	Joensuu (Lieksa)
Radio Dei	94,1	Genesis-Kirjat Oy	1000	Jyväskylä
Radio Foni	99,8	Radio Foni Oy	300	Porvoo
Groove FM	91,1	Metroradio Finland Oy	500	Helsinki
	104,5		1000	Jyväskylä
	101,5		100	Lahti
	105,2		200	Tampere
	103,8		1000	Kuopio
	105,3	korvattu 106,4 MHz:llä	1000	Turku
	106,4		1000	Turku
	104,1		1000	Eurajoki (Pori)
Radio Helsinki	95,2	Edit Station Oy	200	Espoo (Helsinki)
Radio Inari	89	Inarin Paikallisradioyhdistys ry	1000	Inari / Tuulispää
	95,7		200	Inari

Radio Iniö	99	Iniö kommun – Iniön kunta	100	Iniö
Iskelmä	87,7 94,4 100,1 93,5 105,3	Kymenlaakson Sähköisetviestimet Oy	1000 100 500 1000 300	Kotka Hamina Kouvola Lappeenranta Imatra
Iskelmä	105,5 96,7 97,7	Pro Radio Oy	1000 1000 300	Turku Valkeakoski Forssa
Iskelmä	96,5 98 105,6 95,1 104,5	Turun Ensitorppa Oy	500 100 300 1000	Lohja Siuntio Vihti Pohja Hanko
Iskelmä	107,1 90,5 107,2 100,3 100,9 103,8 99 95 94,9 95,4	Tampereen Seudun Paikallisradio Oy Korvattu 100,3 MHz:llä	1000 200 200 200 400 800 1000 200 300	Jyväskylä Äänekoski Jämsä Jämsä Tampere Orivesi Virrat Nokia Ruovesi Vilppula
Iskelmä	98,8 96,3	Kaimax-Media Oy	1000 1000	Kemi (Keminmaa) Vuokatti (Kajaani)
Iskelmä	92,5		1000	Ruukki (Raahe)
Iskelmä	89,7 96,7	Järvi-Savon Viestintä Oy	1000 500	Mikkeli Savonlinna
Iskelmä	94,6 96,7 92,7 103,7	Kokkolan Paikallisradio Oy	200 200 200 500	Pietarsaari Kokkola Kannus Kaustinen
Iskelmä	96,2	Suomen Kaupunkiradio Oy	500	Helsinki
Iskelmä	101,7	Hämeen Sanomat Oy	500	Hämeenlinna
Iskelmä	103,7	Oy Najaros Ab	1000	Joensuu (Liperi)
Iskelmä	103 87,6	Monday's Special Oy	100 200	Lahti Heinola
Iskelmä	89,4	Oulun Seudun Paikallisradio Oy	1000	Oulu
Iskelmäradio Pohjanmaa	89,3 100,3 100,4 103,1 103,9 104,3 104,9 105,1 105,5 105,9 106,3 104,6 89,9	Kevyt Kanava Oy Korvattu 105,9 MHz:llä	200 100 200 200 1000 200 200 300 200 200 200 100 100	Kaustinen Pietarsaari Jurva Vimpeli (Lappajärvi) Lehtimäki Alajärvi Kruunupyä Teuva (Kristiinankaupunki) Kurikka (Jalasjärvi) Jalasjärvi Kokkola Kalajoki (Sievi) Pattijoki (Raahe)
Radio Jyväskylä	102,5 93,5 107,5	Pro Radio Oy	3000 200 1000	Jyväskylä Äänekoski Viitasaari (Pihtipudas)

Järviradio	107,9 99,1 89,7 89,6 87,9 91,3	Järviradio Oy	3000 1000 1000 1000 1000 1000	Lehtimäki Lestijärvi Alajärvi Viitasaari Pihtipudas Jyväskylä
Radio Kajaus	95,7 90,9 95,4 103,2 104,7 101,8	Kainuun Paikallisradio Oy Kajaus	1000 1000 1000 1000 1000 1000	Kajaani Hyrnsalmi Sotkamo Kuhmo/Kanninlampi Kuhmo/Vartius Kuusamo
Radio Keski-Savo	102,2	Grammari-Ari Oy	1000	Pieksämäen mlk (Pieksämäki)
Kiss FM	104,6 89,6 98,7 101,4 105 102,7 103,3 104,5 87,9 93 101,6 106,5 104,4 88,3 94,4 100,5 99,1 101,3 101,2 102,8 102,9 104,2 105,2 107 96,2 107,2 94,2 103,1	Pro Radio Oy	500 200 1000 1000 100 30000 5000 1000 1000 1000 1000 200 1000 1000 1000 500 1000 200 3000 1000 1000 1000 1000 1000 1000 100 2000 2000	Helsinki Tampere Turku Oulu Lahti Sippola (Anjalankoski) Tammela Pori Joensuu (Liperi) Kuopio Jyväskylä Hämeenlinna Mustasaari Ylivieska (Sievi) Jämsä Mikkeli Kokkola Pieksämäki Orivesi Kajaani Ähtäri Savonlinna Kemi (Tornio) Raahe Hanko Riihimäki (Hausjärvi) Joutseno Iisalmi
Lähiradio	100,3	Kansan Radioliitto r.y. Samfundet Folkhälsan i svenska Finland r.f. Kansan Sivistystyön Liitto r.y. Työväen Sivistysliiton Helsingin opintojärjestö r.y.	500	Helsinki
Radio Majakka	89 87,8	Turun Paikallisradio Oy	1000 200	Turku Korppoo/ympäristökunnat (Nauvo)
Radio Manta	101,2 107,4 98,7	Kustannusliike Aluelehdet Oy	1000 1000 1000	Vammala Nokia Kokemäki
Radio Mega	103,1	Pro Radio Oy	1000	Oulu
Radio Moreeni	98,4	Tampereen Yliopisto	200	Tampere
Radio Nova	105,7 106,2 106 104,1 103,8 105,8 107,7 107,2 104,3 106,7 104,4	Suomen Uutisradio Oy virhe: toimiluvassa 104,8 MHz	30000 60000 30000 30000 30000 30000 30000 60000 30000 50000 50000	Anjalankoski Espoo Eurajoki Haapavesi Joutseno Jyväskylä Kerimäki Kruunupyä Lieksa Kuopio Lahti (Hollola)

	106,5		60000	Lapua
	106,3		30000	Mikkelin mlk (Mikkeli)
	104,8		50000	Kiiminki (Oulu)
	105,1		50000	Pihtipudas
	107,6		30000	Kristiinankaupunki
	105,5		30000	Rovaniemen mlk
	104,7		60000	Tampere
	107,5		30000	Tervola
	103,9		60000	Kaarina
	105,7		60000	Vuokatti (Sotkamo)
	100,8		3000	Ruka (Kuusamo)
	105,8		1000	Pyhäntä (Pelkosenniemi)
	107,9		1000	Yläs (Kolari)
NRJ Energy	96,8	Capitec Oy	500	Helsinki
NRJ Energy	90	NRJ Finland Oy	200	Tampere
	97,3		1000	Jyväskylä
	101,6		1000	Kuopio
	104,6		1000	Turku
	96,6		100	Lahti
	96,4		1000	Joensuu (Liperi)
	106,2	korvattu 99,1 MHz:llä	200	Oulu
	99,1		1000	Oulu
	105,4		1000	Kerimäki (Savonlinna)
	105,2			Tammela
	107,8	korvattu 97,3 MHz:llä	1000	Janakkala
	97,3			Karjalohja
	94,5	korvattu 88,8	1000	Karjalohja
	88,8		100	Raahe
	87,7		100	Vaasa
	93,9			
NRJ Energy	93,8	SBC Radio Oy	500	Kouvola
	96,5		1000	Lappeenranta
	102,5		300	Imatra
	101,5		1000	Kotka
Radio On	105,4	Lapuan Paikallisradio Oy	200	Lapua
Radio Paitapiiska	92,3	Radio Paitapiiska Oy	1000	Kurikka
	97,7	Radio Paitapiiska Oy	300	Teuva
Radio Pooki	94,8	Radio Pooki Oy	400	Raahe
	100,5		200	Nivala
	95,5		500	Ylivieska
	95,5	Korvaa Ylivieska 95,5 MHz:n. Toimiluvanmuutos astuu voimaan 1.6.2004.		Sievi
	101		100	Kalajoki
	95		200	Haapajärvi
	103,3		1000	Haapavesi
	88		2000	Oulu
	89,5		1000	Kemi (Tornio)
	105,9		500	Kruunupy
Radio Pori	89,4	Teljän Mediat Oy	1000	Pori
Power Hit Radio	107,2	UI Media Ab	200	Ahvenanmaa (Jomala)
Radio 88,2	88,2	Salon Alueradio Oy	500	Salo
Radio 99	98,6	Monday's Special Oy	100	Lahti
	94,9		500	Sysmä
	91		500	Kouvola (Jaala)
	107,5			Mikkeli (Ristiina)
Radio 957	95,7	Pro Radio Oy	200	Tampere
	92,9		1000	Ikaalinen
	96,4		1000	Orivesi
	103,3		1000	Ruovesi
	89,5		400	Vammala
	87,6		1000	Valkeakoski

Radio 969 Simpsiö	96,9	Lapuan Paikallisradio Oy	1000	Lapua
Radio-Provinssi	101	Tornion Paikallisradioyhdistys ry	1000	Tornio
Radio Ramona	93,3 97,3 96,5	Paikallisradio Ramona Oy rauennut	1000 100	Rauma Lappi tl Eurajoki
Radio Rex	92,8 103,3 102,2 101,7	Oy Najaros Ab	1000 1000 1000 300	Joensuu (Liperi) Juuka Kitee Outokumpu
RFM	101,1 89,3 100,7 104,7 100,1 105,3 101,2 103,5 104,3 105	Prianet Oy	1000 1000 1000 1000 1000 1000 200 1000 500	Rovaniemi Rovaniemi Ylläs (Kolari) Pyhäntunturi (Pelkosenniemi) Tervola Inari Vuokatti (Sotkamo) Oulunsalo (Kiiminki) Ruka (Kuusamo) Taivalkoski (Pudasjärvi)
Rix FM	101,8	UI Media Ab	3000	Ahvenanmaa (Jomala)
Radio Robin Hood	91,5 97,5	Turun Lähiradioyhdistys ry	200	Turku Parainen
Rogmo FM	93,5	Salon Alueradio Oy	500	Salo
Radio Salminen	89,5 102 107,1 96,7 92,7	Pohjois-Savon Paikallisradio Oy	1000 200 1000 500 1000	Iisalmi Siilinjärvi Sonkajärvi Kuopio Varkaus
Radio Sata	100,1 106,8 105,2 97,5 96,2	Pro Radio Oy	1000 300 500 100 200	Turku Loimaa Halikko (Salo) Uusikaupunki Mynämäki
Radio Satahäme	96,3 106,7 91,7 107,8	Pohjois-Satakunnan Viestintä Oy	1000 1000 1000 1000	Ikaalinen Kankaanpää Parkano Hämeenkyrö (Nokia)
Radio Seinäjoki	98,2	Etelä-Pohjanmaan Viestintä Oy	3000	Lapua
Radio Sointu	90,4 93,9 107,1	Teljän Mediat Oy	1000 1000 1000	Pori Harjavalta (Nakkila) Ikaalinen
Radio Sputnik	106,9 88,4 104,6 107,2 102,1 100	Radio Satellite Finland Oy	500 1000 500 1000 1000 200	Helsinki Porvoo Pyhtää (Ruotsinpyhtää) Kotka Lappeenranta Virolahti
Suomi Plus	88,6 89,4 94,8 96,2 104,8	Metroradio Finland Oy Korvaa Kotka 96,2 MHz:n, toimilupamuutos voimaan 1.6.2004	1000 1000 100 300	Espoo Tuusula Kotka Anjalankoski Mäntyharju
SuomiPOP	91,6 98,1 106,8 103,3 102 102,4	Metroradio Finland Oy	200 500 1000 1000 100 100	Tampere Helsinki Turku Seinäjoki Vaasa Lahti

	96,4		1000	Oulu
	105,3		1000	Kuopio
	102,9		1000	Joensuu (Liperi)
	89,3		1000	Anjalankoski
	104,9		1000	Muurame (Jyväskylä)
	104,5		100	Hanko
	103,4		1000	Mäntsälä
	91		1000	Varkaus
	89,4		1000	Tammisaari ja ymp. (Pohja)
Sävelradio	94,7	Suomen Sävelradio Oy	1000	Hausjärvi
	102,8		500	Helsinki
	101,8		1000	Järvenpää
	107		500	Pohja
	91,4		100	Inkoo (Karjaa)
	92,5		1000	Espoo
	95,7		300	Lohja
	104,9		1000	Anjalankoski
	105,6		1000	Ylöjärvi
	102,4		1000	Turku (Kaarina)
	105,2		3000	Pernaja
	90,1		500	Tammela
	101		1000	Jyväskylä
	100,9		1000	Mikkelin mlk
	89,1		1000	Kuopio
	102,3		1000	Pihtipudas
	106,2		1000	Oulu (Kiiminki)
	106,1		1000	Haapavesi
	94,2		100	Lahti
Radio Vaasa	99,5	Oy Radio Vaasa Ab	200	Vaasa
Radio Väst	95,9	Ålands Lokal-TV Ab	200	Ahvenanmaa (Mariehamn)
Radio West	93	Huittisten Sanomalehti Oy	1000	Huittinen
	107,9		300	Köyliö
	100,4		1000	Harjavalta (Nakkila)
-?	102,4	Suomen Uutisradio Oy	500	Helsinki